

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HERODOTI HISTORIAR.

T. VI. P. II.

A D N O T A T I O N E S

AD LIB. VII. c. 172. - IX.

ET AD VITAM HOMERI.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

CAP. CLXXII. 1 seq. Θεσσαλοι δὲ ὑπὸ ἀναγκῆς etc.) Pavii acumen scopas hic animadvertit dissolutas. Nam quid? an Thessali Medorum partes sequebantur, cum propagalam ostendebant, sibi displicere quod ab Aleuadis factum? quae tamen in verbis eorumque cohaerentia mens. Velle Scriptorem, Thessalos, Aleuadarum dominatione pressos, primis belli initiis ad Persas inclinasse: cognitis autem perfidorum consiliis, ad Graeciae concilium legatos de communi salute misisse. Itaque, aut excidisse aliquid, aut fuisse olim, τοπρώτον μηδίσαντες διέδεξαν, ἔτι οὐ σφιν ἦνδανι etc. cum principio Medorum partes fovissent, ostenderunt sibi non placere etc. Non profecto inutiliter. Mihi ex schedis Arch., parum adiutis, placuisse memini, ὥς δὲ ἔδεξαν, ita vero demonstrarunt, sibi displicere etc. ὥς δὲ hoc fere modo lib. IX. 54. Sed coniecturae non indulgeo. WESS. — Nec emendatione nec coniecturā indiget hic locus. Ac primum quidem minime sollicitandum verbum διέδεξαν: amat enim Scriptor pro simplici δεικνύνειν compositum illud ponere, I. 31, 16. 73, 18. II. 134, 16. 162, 7. III. 72, 29. (ubi ex codd. Arch. et Vind. διαδεικνύσθω recipi debuerat.) III. 82, 17. VIII. 3, 10. IX. 58, 10. Tum vero etiam bene recteque habet ὥς particula, quae in plerisque locis modo citatis eadem ratione cum eodem verbo iuncta legitur. Nec vero ὥς διέδεξε debebat cum Valla, et qui eum secuti sunt, quum ostenderent intelligi, nec postquam ostenderunt, ut nos reddidimus, nec quoniam demonstrare, ut Schulzio placuit: sed plane sicut in locis laudatis, uti, sicuti, quemadmodum ostenderunt; nempe uti Herodot. T. VI. P. II.

quidem ea re, quae continuo deinde exponitur, (nempe legatis ad Graecorum concilium missis, cum eis mandatis quae mox commemorantur) *satis et perspicue ostenderunt*: *satis*, inquam *et perspicue*; nam composito verbo διαδίξαι paullo maior quaedam vis, quam simplici, inesse videtur. *Ostenderunt* autem ea ratione, non placere sibi Aleuadarum artificia, (de quibus vide supra, c. 6. et cap. 130.) neque se partes amplexuros esse Persarum, nisi necessitate fuerint coacti. conf. c. 174. S.

[5. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ etc.) Conf. c. 145. S.]

11. ἐν σκίπῃ τοῦ πολέμου) Male absentiam praepositionis in Cod. Arch. laudavit Th. Galeus. Redibit c. 215. ἔσται ἐν σκίπῃ τοῦ πολέμου. Quo de genere plura lib. I. 143. WESS.

17. οὐδεμὴν οἷοί τί ἐστι προσφέρειν) *Nec debetis*, neque *aequum* erit; qualem dictionis usum explicuimus et excussimus antea. Nimium sane et solo e docti viri arbitrio pendens, αἰτίν ημῖν οὐδεμὴν δίκαιοι ἐσσι προσφέρειν, nullam nobis culpam obiectare iure poteritis. Ἀναγκάην sequentia defendunt: estque saepe verissimum, Κρίσσειν οὐδὲν ἀνάγκης, Euripid. Alcest. vs. 965. WESS. — Similiter Reiskius: *nulum vobis est ius et fas nos armis cogendi*. Satis, puto, fuerat, *non potestis nobis necessitatem imponere*, scil. ut nos soli Persarum exercitui nos opponamus. S.

CAP. CLXXIII. 5. τῆς Ἀχαΐης ἐς Ἄλωνα) Nomen urbis litera liberavit superflua Gronov. Urbis incolas Ἀλίας dixit Demosthenes, more istius aevi scriptoribus usitato: sic legit Harpocr. ubi nostris in Edd. Demosth. vulgatur: διαλλάττειν τοὺς Ἀλεῖς πρὸς τοὺς Φαρσαλίους, p. 205, 64. infra οἱ Ἀλεῖς recte scriptum §. 68. sed τοὺς Ἀλέως dicebant: alterum apud eundem recurrit p. 238. et 316. recte scribitur p. 236. Ἄλων πολιορκουμένου: et p. 88, 1. Φαρσαλίας Ἄλων παρέδωκεν: ad hunc locum notata ubi citat Ulpianus qui vocatur, p. 205, 64., nomen Ἄλος in ἔλως fuit depravatum. Mendosa apud Suidam sic possunt quodammodo redintegrari, si legatur: Ἀλίας --- [Ἄλος] πόλις Φαρσαλική οἱ δὲ πλεῖται Ἀλεῖς. VALCK.

10. ὁπλῖται συλλεγίντες) Eadem redibunt IX. c. 29. et c. 27. συλλεγῆναι. Alibi συλλεχθεῖς, συλλεχθῆναι, et similia, Nostro frequentantur: nihil quidem interest utrum scripserit, sed scripsisse tamen videbitur ista talia ad eandem

normam. Contra apud *Demosthenem* uno loco praebent Editiones συλλεχθέντες, Codices vero συλλεγμένοι: hoc iure *Pier-sonus* alteri prae tulit ad *Moer. Att.* p. 208. Aetate *Demosthenis* suaviores istas formas probabant Attici; asperiores aetate *Herodoti*. VALCK.

12. Εὐαίνετος ὁ Καρήνου) *Diodori Συγρός* est lib. XI. 2. perperam scriptus. *Polemarchi*, e quibus *Euaenetus*, [lin. 13.] Spartanorum regum in castris atque expeditione primarii fuerunt administri apud *Thucydid.* V. 66.; in civitate aliis, de quibus *Nic. Cragius* Reip. Spartan. lib. II. 14. inpositi negotiis. Hinc vero, ab illo neglectum, cognoscimus, regio plerumque genere fuisse: *Aldum* enim, particulam negantem omittentem, bene *H. Stephan.* ex Codicum consensione correxit. WESS.

16. ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου) *Venientes ab Alexandro* nuncii. Istius *Alexandri*, tanquam Φιλέλληνης, sed huius inprimis beneficii, saepius Athenienses grati meminerunt. Hanc respicit *Herodoti* narrationem, ex *Damaste* diversa quaedam admiscens, inter *Socraticas* Epistolae 28. scriptor, adversus *Isocratem* ad *Philippum* datae: *Speusippum* auctorem dat *L. Allatii* haud absurda coniectura; cui quidpiam obmovisse *Pearsonum* in *Vind. Ignat.* aut *Bentleium* in *Diss.* de *Epist. Phalar.* non opinor. De *Isocrate*: *Debuerat*, inquit malevolus ille, τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ σοῦ προγόνου, καὶ τῶν ἄλλων τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας εὐεργισίας ἐξαγγέλλειν. Quod primum ille ponit beneficium; legatos *Alexander Darii* (hunc dicere, non *Xerxen* debebat) contrucidari iussit, haud sanequam ut Graecis gratificaretur, sed ut ulcisceretur iniuriam sibi suisque factam: ὕστερον δὲ, addit, στασιαζόντων (scribendum-ne πλησιαζόντων,) τῶν βαρβάρων οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ἡμέτερον (leg. ὑμέτερον) Ἡράκλειον ἀπήντησαν Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν - - Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντες, ἀναξέζαντες οἱ Ἕλληνες δι' Ἀλεξάνδρου ἐσώθησαν: tandem subdit: καὶ τοὶ τούτων χρῆν μὴ μόνον Ἡρόδοτον καὶ Δαμαστὴν μνησθαι τῶν εὐεργισιῶν, sed et, secundum suam legem, *Artis oratoriae* Scriptorem; postrema, in istum olim sensum scripta, nigrae sunt loliginis plena, neque *Speusippo* disconveniunt. De *Heracléo* Macedoniae, deque *Heracléa*, in radicibus *Oetae* montis sita, hic non est agendi locus. VALCK.

17. συνεβούλευόν σφι ἀπαλλάσσεισθαι) Consilium Alexandri Macedonis suasionemque, laudato Herodoto, Scriptor Epistolae xxviii. inter Socraticas Allatii his exsequitur: ἔσπερον δὲ στασιαζόντων (πιλαζόντων) τῶν βαρβάρων, οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ ὑμῖν Ἡράκλειον ἀπήντησαν, Ἀλεξάνδρου δὲ τὴν τῶν Ἀλείου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν τοῖς Ἕλλησι μηνύσαντος, ἀναξυῖξαντες οἱ Ἕλληνες δὲ Ἀλεξάνδρον ἰσώθησαν. In quis, postulante re, ἡμῖν Ἡρακλ. mutavi et τὴν Ἀλείου, prava ab Allatio relicta. Valckenarii non dispar coniectura fuit ab cap. 6. sed hic operosior. Cetera partim falsa, partim ab Herodoti mente aliena sunt. WESS.

CAP. CLXXIV. 5. οὕτω δὲ ἐμῆδισαν προθύμως) Tum vero Thessali Persarum partes animose sunt sequuti. Inceri verba Suidas habet in Ἐμῆδισαν: μετὰ τὴν ἐν Μακραθῶνι μάχῃ Θεσσαλοὶ ἐμῆδισαν, δίδοντες τὴν ἀπόφραξιν τῶν Τιμπῶν. [conf. Zonarae Lex. p. 707. ubi perperam ἐμῆδισαν.] sed quae praebet in Ἀγχότερος, Küstero non designata, Herodoti verba sunt ex proximo cap. [175, 5.] petita: στεινοτέρη ἰφαινετὴ καὶ ἀγχότερη ἢ ἰσβολή. In his dum frequens recurrit mentio τῆς ἰσβολῆς, introitus in Thessaliam, alieno vocem loco posuerat librarius in Cod. Ms. initio cap. 174. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλίην ἰσβολή: ubi vulgatur στρατιή, scribi debet στρατιήν. VALCK. — Vocab. ἰσβολή, quum nullo in cod. msto vel a Wess. vel a nobis repertum sit, videtur ex coniectura ab H. Stephano in ora suae editionis positum pro mendoso στρατιή, quod olim vulgabatur. Haud raro enim me observare memini, notam γὰρ. quam ille lectionibus marginalibus praemittere solet, non semper γράφεται, sed subinde nihil aliud nisi γράφει, significare. S.

CAP. CLXXV. 2. τὰ λελθέντα ὑπ' Ἀλεξάνδρου) Quod hic margo dat Stephani, ἐξ Ἀλεξάνδρου, illud, a correctoribus non exspectandum, si habent et alii Codices, probarem ut Herodoteum. τρέπω τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνιος est lib. III. c. 71. τὸ ποιῆν ἐξ Ψαμμίτου, II. 151. τὸ προσταχθῆν ἐν τοῦ Κύρου, I. 114. Apud Quintilian. Inst. Orat. VI. [1, 41.] p. 511., puer - - ex paedagogo se vellicari respondit. Passivis ex frequenter sic adiungunt Tragici: in Tragoediis, quae supersunt, non puto reperiri dictum servatum M. Antonino VII. 41. Εἰ δ' ἡμετέραν ἐν. θεῶν. In Longino, castigatissimo scriptore, a Zach. Pearceio revocatum non feret, ut puto, Io. Toupius,

Longino dignissimus futurus editor, Sect. ix, 30. ἐν Κίρκης συσφορβούμενους. Tan. Faber bene correxit ἐν Κίρκης: prout Plutarch. etiam dederat T. II. p. 52. D. sed non illa socios Ulyssis fecit συσφορβούς, verum συνὼν μὲν ἔχουσιν κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε: scribamus itaque totidem literis, συνομοφουμένους. VALCK. — Revertit Herodoto adsueta dictio ἐξ Ἀλεξάνδρου. Talis lib. III. 71. τρόπον τῷ εἰρημένῳ ἐξ Ὀτάνιος, et sine numero aliae. WESS. — Apud Longin. vulgatam scripturam tenuit probavitque Toup. S.

11. γῆς τῆς Ἰστιαϊώτιδος ἐπὶ Ἀρτεμίσιον) Non obliviscor φοῦταιν - - ἐπ' ὕδαρ ἐπὶ τὴν Ἐννεάκρουνον libri VI. c. 137., nec huius libri c. 173. καὶ ἀπίετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἰσβολήν, recte posita, sed ad olim hoc collocatum loco (ἐπὶ γῆς τῆς etc.) haud gemina. Iure Mssti praepositionem auferunt, noxiam et inutilem. Γῆς autem τῆς Ἰστιαϊώτιδος τὰς παραθαλασσίας κώμας lib. VIII. 23. memorans aliquid insuper moliminis vetat. WESS. — Quae Histiaeotis hic ionica nominis formā Herodoto, communi vero Graecorum sermone Hestiaeotis vocatur, septemtrionalis est Euboeae regio; Artemisium, extrema Histiaeotidis ora cum promontorio, quod a Dianae templo, quod inibi erat, nomen invenerat. Alia Ἰστιαϊώτις, Thessaliae, supra memorata est lib. I. c. 56, 15. S.

13. τὰ κατ' ἐτέρους) Literas aliquot, quae repeti debebant, hic etiam absorptas suspicor, sic restituendas, ut legatur: ὥστε πυνθάνεσθαι τὰ κατ' ἐκατέρους ἰόντα: quam lectionem commodum offert margo Stephani; ex Msto repertam etiam Vallae Latina monstrant. VALCK. — Vide Var. Lect. S.

CAP. CLXXVI. 12 seqq. Τῶν δὲ Θερμοπυλίων etc.) Accuratissima haec loci pictura, nulli, nec Livianae lib. XXXVI. 15. neque Strabonis lib. IX. p. 655. [p. 428. ed. Cas.] concedens. Ὡ ναύλοχα καὶ πετραῖα φερμαὶ λουτρὰ, καὶ πάγους Οἶτας περιναυτάοντες culte ad accolas chorus Trachin. Sophocl. vs. 642. WESS.

13. ὅρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκημνον) ὑψηλόν, quod additur, in marginem libenter reiicerem. Recte iunguntur οὐρμα ὑψηλὰ καὶ ἄβατα, c. 198. sed ὅρος ἄβατόν τε καὶ ἀπόκημνον, esse ὑψηλόν, Herodotus lectorem non monuisset, qui dederat lib. III. c. 111. ἀποκημήνοισι οὐρμασι, ἔνθα πρόσβαινι ἀνθρώπων

οὐδαμῶς εἶναι. Mox viam, qua spectat Orientem, θάλασσα ὑπο-
 δίνεται καὶ τεύχεα. Secundum Appian. Syr. [c. 17.] p. 157.
 τῇ μὲν θάλασσᾳ τραχεῖα καὶ ἀλλήμονες, τῇ δὲ ἔλος ἄβυσσόν τι καὶ
 βαρυσώδης. Loca usque ad mare in via palustri limo et voragini-
 bus dixit Livius XXXVI. 18. Idem c. 15., quia, inquit, ca-
 lidæ aquæ in ipsis faucibus sunt, Thermopylae locus ap-
 pellatur. conf. Strabo IX. p. 655. v. et Casaub. [ad p. 428.
 suæ ed.] Appian. Syr. p. 158. Harpocrat. in Θερμοπύλαι, et
 Schol. in Aristoph. Nub. 1047. VALCK.

15 seq. Ἐστὶ δὲ ἐν τῇ ἐσόδῳ ταύτῃ θέρμα λουτρὰ, τὰ χύτρους
 καλίουσι οἱ ἐπιχώριοι) Excitans ista, χύτρας præbet Eustath.
 in Dionys. vs. 437. alterum Pausan. IV. [c. 35.] pag. 369
 seq. memorans τὴν κολυμβήθραν, ἣν τινα ὀνομάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι
 χύτρους γυναικίους. Praeceptor Pausaniae Herodes Atticus, ut
 erat aedificator pecuniosus, in gratiam Thessalorum et Me-
 liensium, cellas aegrotantibus accommodas hic construi
 curavit, ut suspicor ex Philostr. in eius vita p. 551. τὰς
 ἐν Θερμοπύλαις κολυμβήθρας memorante τοῖς νοσοῦσι παιωνίους.
 Ex sacris nostris nota est Hierosolymitana κολυμβήθρα, πίν-
 τε στοάς ἔχουσα. VALCK. — Imprudentis audaciae Edi-
 tor Genov. ob χύτρας, contra Porti sui admonitionem in-
 culcatas, excusari nequit. Eustathii enim dubia lectio est;
 quæ citra dubium si foret, manebit temerarius contra
 tabulas ausus. Ecce tibi Pausaniam lib. IV. 35. de piscina,
 in quam calidæ hæc influunt aquæ, ἣν τινα ὀνομάζουσιν οἱ
 ἐπιχώριοι χύτρους γυναικίους. WESS.

18 seq. καὶ τό γε τοπαλαιὸν) Stare nequit ista Medicei
 lectio; [quam recipere non dubitaverat Gron.] ni sic pau-
 lulum adiuvetur, καὶ τῷδε τὸ παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν: quæ
 Koenii est suspicio. VALCK. — τό γε τοπαλαιὸν doctissi-
 mi viri D'Orville ad Charit. lib. I. 3. p. 41. et Abreschius
 Diluc. Thucyd. p. 4. recte auctius, quam decebat, censue-
 runt. WESS. — Vide Var. Lect. S.

21. οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα) Interrogationes Grono-
 vianas non intelligo, nedum falsissimam et absurdissimam
 esse in Geographia veterem participii formam. Cur quæso
 οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα Thessali, antea Aeolidis terræ ha-
 bitatores, (ita enim Latina [Gronovii, vitiosum οἰκήσαντες
 imperite arripientis] habebant) in Thesprotos abierunt,
 indeque reduces Phocensibus vastitatem atque eversionem

machinati sunt? Nonne commodius et situi regionum congruentius, *Thessalos ex Thesprotis*, unde erant, *habitationem terram Aeolidem ivisse, quam deinde possederunt*? Nobil. Palmerius, veteris Graeciae adprime peritus, hanc verborum sententiam lib. II. Gr. Ant. c. 4. p. 262. perspexit. Et quidni? cum *Aeolis* sit illa regio, quam *Thessali* deinceps possessione tenuerunt. Clare Diodorus lib. IV. 67. de Bocoto, *καταντήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδα, νῦν δὲ Θεσσαλίαν καλουμένην*. Sine cuiusquam proinde invidia redire vulgata, cum *Vallae* Latinis potuit. WESS. — Recte enim *Valla* intepretatus erat, ex quo illi ex *Thesprotis* terram *Aeolidem* iere habitatum, quam nunc possident. S.

CAP. CLXXVII. 3. ὅτι οὔτε πλήθει --- ταύτῃ) Acutissimus Gisb. Koenius in literis ad me datis ad h. l. „Alii forte, scribit, dudum viderunt legi debere τῇ --- „ταύτῃ. Hoc ipsum *Vallae* codex habuit, qui vertit, ubi --- „ibi. ἢ --- ταύτῃ, *Polyaenus* p. 333. §. 12. et p. 232. §. 2.“ *Reiskio* ὅπῃ venit in mentem. Mihi iam olim etiam placuit nostratis illud: τῇ οὔτε πλήθει ἔξουσι χρεῖσθαι οἱ βάρβαροι, οὔτε ἡπύρῳ, ταύτῃ. *Angustias quaerebant ne multitudine circumirentur*: [*Corn. Nep.* II. 3.] et hoc *Themistoclis* fuisse videtur consilium. Apud *Thucyd.* p. 180, 41. [lib. III. c. 23.] pro ὅ, τι scriberem ὅπῃ: sed *Herodoteum* est τῇ: pro ἢ χάρα. Schol. in *Sophocl.* Ai. vs. 826. τὸ ἢ ἐπὶ ῥῆμα (ἀποδίδεται) πρὸς τὸ ταύτῃ. VALCK. — Nec apud *Thucyd.* l. c. nec hic apud *Nostrum* ulla novatione opus est. S.

CAP. CLXXVIII. 4. ἀνέμοισι εὐχεσθαι) Vatis tale responsum, Ὡ Διῆφοι λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λῶϊον ἔσται, in *Clement. Alex. Stromat.* VI. pag. 753. [pag. 454. ed. *Sylburg.* Lugd. Bat. 1616.] adiungentis hanc in rem, βωμόν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγούς αὐτοὺς ἔσχον. In ambiguo autem haeret, utrum μεγίστους an μεγάλους reliquerit *Herodotus*. WESS. — Eruditione sua multiplici saepe sapienter usus ad Gentiles confutandos, *Clemens Alex.* verba nobis oraculi Delphici servavit *Strom.* VI. p. 753. Δελφοί, Ἐξέου ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσαντος, ἀνειπούσης τῆς Πυθίας, Ὡ Διῆφοι, λίσσεσθ' ἀνέμους, καὶ λῶϊον ἔσται, βωμόν καὶ θυσίαν ποιήσαντες τοῖς ἀνέμοις, ἀρωγούς αὐτοὺς ἔσχον. Oraculum eiusdem sententiae acceperunt *Athenienses*: vid. c. 189. Quos facere voluit, et revera reddidit, indignante *Platone*, ναυ-

τικοῦ; Themistocles, his effata talia facile Delphis comparavit: Διωνὸς γὰρ ἔρπειν πλοῦτος ἔς τε τὰ βατὰ. VALCK.

10 seq. βαμόν τι ἀπιδέξαν ἐν Θυίης) *Aram Delphi ventis statuissae dicuntur in loco, mihi aliunde incognito, ἐν Θυίης: forte, prope Thyiae fanum? ἐν in talibus etiam loca nonnunquam designat circa templa: sunt autem usitatissima, ἐν Διονύτου ἐν Ἀσκληπιοῦ ἐν Θισμοφόρῳ ἐν Ἀρτίμιδος: hoc forte poni poterit, ubi legitur apud Pausan. II. [cap. 32 extr.] p. 189. Σαρωνία κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτίμιδι ἱερτὴν ἄγουσι.* Graece non dicitur κατὰ ἔτος ἐν, quotannis. *Pausaniae sicut aliis est κατ' ἔτος et κατ' ἔτος ἱκαστον: aut hoc latet in ἐν, aut scribi poterit κατὰ ἔτος ἐν Ἀρτίμιδος ἱερτὴν ἄγουσι, circa aedem Dianae quotannis festos, Saronia dictos, celebrant Troezenii.* VALCK. — Ἀπιδέξαν Scriptorem male, [non ἀπιδέξαντο.] supra conmonstratum lib. V. 89. Ἐν Θυίης, videlicet τιμένει aut χῶρῳ, extra omnem est culpam. Thyia, modo eadem tamen, Castalii filia, Apollinis pellex, materque Delphi, a Pausania lib. X. 6. non negligitur. WESS. — Τὸ τῆς Θυίης τίμενος continuo deinde memoratur, unde hic locus (ὁ χῶρος οὗτος) nomen invenit. Inde probabile fit, loci nomen fuisse ἡ Θυίη, adeoque ἐν Θυίῃ veram esse scripturam. S.

CAP. CLXXX. 4 seq. διαδέξιον ποιούμενοι τὸν εἶλον) *Ex formae praestantia illius, quem primum Graecorum ceperant, laetum omen captantes.* In hunc ferme sensum Herodotea recte mihi videtur *Aem. Portus* interpretatus in Διαδέξιος, vicina pertractans in Ἐπαύροιο. Διαδέξιόν τι ποιῆσαι (non mirabor si cui venerit in mentem Δία δεξιόν) idem videtur, quod saepius dicitur οἰωνόν τι δεῖσθαι vel ποιῆσαι. Euripides Iphig. Aul. 607. Ὀρνιθὲς μὲν τόνδ' (imo τὸδ') αἴσιον ποιούμεθα, Τὸ σὸν γὰρ χρηστόν, καὶ λόγων εὐφημίαν. VALCK.

7. τάχα δ' ἂν τι καὶ τοῦ οὐνόματος ἐπαύροιο) *Forsan autem et ex nomine (Λεόντος, Leonis) fructum quandam percepit; ut nempe peius cum illo sit actum, atque idcirco hoc triste fatum subierit.* Verbum Ἐπαύρεσθαι, significans fructum percipere, de bonis et malis in utramque partem adhiberi docuit H. Steph. in Indice Thes. Ling. Graec. Idem in usu significans Ἀπολαύειν pertractavit Ti. Hemsterh. ad Lucian. [Tim. cap. 2.] p. 101. Egregium Democriti dictum

dat Stobaeus in Eclogis Canteri p. 205., 'ΑΦ' ὧν ἡμῖν τὰ γὰρὰ γίνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκόμεθα. Qui saepe Clementis Alex. libellum ingeniosissimum, *Quis dives salvandus sit*, interpolavit, vanissimus ille nostrae formulae virorum clarorum censor Combefisius, pag. 937, 5., posuit perperam, ὅπως ἂν - ἐπαύρουντο τὰ τῆς ἐλπίδος: eiciendum est τὰ, ab illo inculcatum. τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐπαύρασθαι, scripsit Clemens p. 957, 7. VALCK. — *Vallae* mala olim Latina, ex *Porti* indicio iam bona. Fructum nominis sui *Leo* caedem abstulit. Verissime *Democritus*: 'ΑΦ' ὧν ἡμῖν τὰ γὰρὰ γίνεται, ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ τὰ κακὰ ἐπαυρισκόμεθα, *malorum fructum nanciscimur*, in *Stob. Eclog. Eth. lib. II. p. 205.* et *Euripides Helen. vs. 476.* Τὴν αἰτίαν σκῶν ἧς ἐπαυρόμεν ἑγώ; cuius ego culpam luerem? Ita verbo usus et prava in re constat. WESS.

CAP. CLXXXI. 5. ἐς δ' κατεκρεουργήθη) Si *Ionium* sermonis ὑποεργός, *Αυκόεργος*, vice aliorum ὑπουργός, *Αυκοῦργος*, fuerint in *Celeb.* viri adnotatis ad lib. I. 65., quo iure κατεκρεουργήθη *Pass.* damnabitur? Verbum, *Longini* excusatione laudabile, *Xanthus* in *Lydiacis* suis haud aversatus *Cambletem* descripserat τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν, apud *Athen. lib. X. 3. p. 415. d.* *Philo Iud.*, *Iosephus*, *Procopius*, et incertus scriptor in *Suidae Αἰθεροβορεῖν*, in huiusmodi lancinata membrorum scissura κρεουργηῖν maluerunt. WESS. — *Rabiem Pythes* aemulatus *Cynaegiri*; quem *Pythen* sive *Pytheam* κατακοπέντα dixit *VIII. 92.* Usus hic verbi laudans vicinorum tantum expressit sententiam, ut solet, *Longinus* περὶ Ὑψ. Sect. xxxi., ὁ Πύθης ἕως τοῦδε ἐπὶ τῆς νεῶς ἐμάχιστο, ἕως ἅπας κατεκρεουργήθη. *Cambletem* *Lydorum Regem* πολυφάγον uxorem suam noctu κατακρεουργήσαντα καταφαγεῖν ex *Lydiacis Xanthi* scripsit *Athen. X. p. 415. d.* τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάρσαντες est in *Herodot. III. c. 13.* Ἀρταμειν similiter adhibuisse suspicor *Euripidem* ob ista *Hesychii*: Ἀρταμειν, κατακόπτειν *Εὐριπίδης Πελοπίδαν.* Διηγεῖται est *Αναξανδρίδα* apud *Athen. X. p. 455. f.* ὁ κρεουργός, sive *lanius*, olim dicebatur ἀρτάμος: quod pro μάγειρος restituendum ex *Msto Xenophonti Κυρ. Παῦδ. II. p. 27, 29.* *Senarius* apud *Etymol. pag. 149, 55.* Ἡ γὰρ βίβληκε χεῖρας ἀρτάμων Φυγῶν; fragmentum videtur perditae tragoediae. VALCK.

12. ἱκπαγέμενοι) Adhaeserunt librarii tanquam ad scopulum, ἱκπλαγέμενοι pingentes hic, lib. VIII. 92. et IX. 47., pauci tamen: an Hesychii exemplo, Ἐκπλαγόμεναι, ἱκπλαττόμεναι? sed habeant sibi. Non sperno, quod Aeschylus, Euripides, Dionysius Halic. atque alii adprobarent. Par discordia in Hippocratis ἱκπαγώς, Erotiano teste p. 50. Ed. Eustachii. ἱκπαγώς ex arbitratu fictum. WESS. — ἱκπάγως, puto, et dein ἱκπλαγώς scribere Vir doctiss. voluerat. Erotiani testimonium in Franzii editione Glossariorum (Lipsiae 1780.) reperire mihi non contigit. S.

CAP. CLXXXII. 2. Φέρμος) Atheniensis ille suum nomen Φέρμος recuperabit; cui Graecis auribus barbarum dederant quibus suae aetatis Firmi notiores erant VALCK. — Mendosum Φέρμος; tenuerat Gronov. S. — Attico civi patrium [imo, proprium] nomen Φέρμος rediit, quale Φορμίων et Φόρμις Pausaniae lib. V. 27. Namque Φέρμος, nec doctis latuit, latinae civitatis est. WESS.

8. πυθάνονται παρὰ πυρσῶν) Aldinum Περσῶν optime H. Steph. in exilium egit; si qui insuper διὰ πυρσῶν maluerint, uti Arch., poterunt; nec tuto tamen. Quod ad ipsam Φρυγίαν attinet rationem, de ea post Bonav. Vulcanii ad Auctor. Περὶ Κότμου p. 207. et Stanleii in Aeschylii Agam. vs. 1. diligentem curam nihil adiungo, nihil etiam de speculatoribus, ἡμεροδρόμοις, iterum iterumque memorandis c. 192. et 219., quippe dexterrime a Turnebo Advers. XXVII. 7. et Dukero ad Livii lib. XXXI. 24. illustratis. WESS. — Genuinum est παρὰ πυρσῶν, et Vallae lectum: περὶ Περσῶν, et διὰ πυρσῶν, sunt a correctoribus. Eximie quidem usurpatur παρὰ ἐπὶ τῶν ἱκψύχων: Homerus tamen etiam scribit Παρ νηῶν ἀνιόντες, Ἰλ. ξ. vs. 28. Vulgo verbis μαθῆν, πυθῆσθαι, ἀκούειν, similibusque succedit παρὰ, iuncta tamen ἱκψύχοις. Ἐπὶ ἀψύχου posuit Antiphon pag. 112, 12., αὐτῷ ἔξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασιάνου. Sicut Soph. habet πομπῶσι, pro διὰ πομπῶν, Antig. vs. 170. sic Herod. IX. cap. 3. πυρσῶσι - ἰδόντι βασιλεὶ δηλώσειν. In bello Graeci quoque πυρσῶσι utebantur sive φιλίοις seu πολεμίοις: saepe meminerunt Tactici. Περὶ πυρσῶν qui egerint ubi indicantur a Leopardo Emend. V. c. xi., eadem emendatur operā Suidas, in quo tum legebatur περὶ Περσῶν, quae hic apud Herodot. est Aldina lectio. VALCK. — Παρὰ πυρσῶν,

ab ignibus, ex ignibus cognoverunt, quasi dicas, ab illis edocti. S.

CAP. CLXXXIII. 8. τὸ δὲ ἔρμα σφί πατηήσατο etc.) Scribi Cl. de Pauw voluit, ἱς τὸ δὲ ἔρμα: quod si schedae iuberent, ferri posset. [Si ἱς adiectum voluisset Herodotus, non ἱς τὸ δὲ scripturus fuerat, sed ἱς δὲ τὸ ἔρμα.] Sed πατηήσασθαι his in Musis idem nonnunquam ac monstrare aut praeiungendo indicare, sicuti lib. II. 49. et 56. VI. 135. Est certe prior ista divinatio multo tolerabilior, quam quidem sequens: τὸ δὲ ἔρμα σφί πατηήσατο ἰὸν ἐν πόρῳ μάλιστα πάντων κύριον: sed saxea pila illis viam monstrabat, existens omnium in traiectu praecipua: ubi miror, pilam, de qua prius, huc advocari; saxum, quod intenditur, negligi: taceo, πάντων κύριον saxum incommode dici, et mutationem nimiam minimeque videri necessariam. WESS. — Videtur (ut commode Larcherus observavit) saxum illud parum ac fere nihil super aquam eminuisse: quo magis necesse fuit, ut et indicaretur illud Persis ab homine lecorum gnaro, et ut columna in illo erigeretur, qua de periculo monerentur navium gubernatores; quo spectat quod paullo ante dicebat Scriptor (lin. 5 seq.) ὥς σφί τὸ ἱμῶδων ἐγγόνει καθυρόν. S.

11. μεταξὺ Κασθαναίης) Arch. Κασταναίης urbis nomen vulgatius edit, in ea tamen scriptura non perseverans cap. 188. Ephorus, Strabo, et Plinius ex Harduini correctione, paria Herodoto faciunt. Videndus Steph. Byz. et Holstenius ibi. WESS.

CAP. CLXXXIV. 5. τὸν μὲν ἀρχαῖον ἐκείστων etc.) Sermonis hanc stribiliginem viderunt docti viri. Si existeret ὁ μὲν ἀρχαῖος ἐκείστων, et reliqua ad eum modum nominandi casu, quae Pavii opinio, lenius utique oratio volveretur. Namque ex praecedente εὐρίσκω pendere, quae nunc sunt, equidem haud crediderim. Ἀρχαῖον autem ἰθύνων ὄμιλον multitudinem adpellat, quam Xerxes tota Asia excitatam secum trahebat. WESS. — Nulla hic sermonis stribiligo: recte atque ordine omnia procedunt. Accusativi illi, qui doctos turbant viros, utique a verbo εὐρίσκω pendent, quod e superiori formula, ὥς ἐγὼ συμβαλλόμενος εὐρίσκω, hic veluti repetitum intelligitur, eadem fere ratione de qua in Adnot. ad I. 58, 7. et passim alibi monui. Quo vero

clarius pateat orationis gressus, commodius fortasse tolleretur levis illa distinctio, quam inter ἑμιλον et ἰόντα interserui. Immo vero, quod pro ἰόντα ἑμιλον, quod olim vulgabatur, cum nostro cod. F. ἑμιλον ἰόντα edidi, videbatur quidem ea ratione paulo lenius faciliusque fluere oratio: sed nunc maxime recorder, amare Nostrum eiusmodi traiectionem verborum qualem hic alii praeferunt codices; adeoque ἰόντα ἑμιλον restitutum velim auctori. S.

[8. ἐπιβάτειον) De propugnatoribus sive militibus classariis sigillatim poni hoc verbum ad c. 96, 1. recte a *Wess.* monitum est, atque eodem modo hic intelligendum id verbum. Qui vero mox (lin. 9 seq.) nominantur *ducenti* ἐπιχώριοι ἐπιβάται, non debebunt, puto, propugnatores et armati milites intelligi, sed nautae et remiges. In quaque triremium Atticarum ad Salaminem, teste *Plutarcho*, (in *Themist.* p. 119. B.) nonnisi octodecim propugnatores erant, in quibus quatuor sagittarii, reliqui graviter armati. (Conf. *Potter* *Archaeol.* Graec. lib. III. c. 18.) In Persicis navibus soli illi triginta, quos modo dicebat Noster, propugnatores fuisse videntur; licet reliquos etiam ducentos deinde c. 185, 15. et 186, 5. in universo τῶν μαχίμων ἀνδρῶν numero comprehendat Scriptor. S.]

13. προσθήσω δ' ἔτι τούτων) Sic recte scribitur in marg. *Steph.* ut infra hoc cap. προσθήσω δ' ἔτι τούτοις - - - πλῆθος ποιήσας δις μυρίους ἄνδρας. Nostro loco ποιήσας (intermedia paulo forsitan aliter scripta dabunt *Codd.*) ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι, ponens in earum singulis fuisse viros octoginta. Ποιῆται, pro τίθηναι, ponere, fingere, [sumere,] similiter adhibetur *Demostheni* c. *Leptin.* p. 279, 36., εἰς τῶν ξείνων αἰτιαίς, δέκα θήσω - - - καὶ μὴν τῶν γε πολιτῶν οὐκ εἰς πέντε ἢ ἕξ οὐκ οὖν ἀμφοτέρων ἐκκαίδεκα ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν: ponamus illos esse viginti. Faciamus, quod est in scripto Codice; dederat, opinor, *Cicero*, ubi vulgatur facinus, de *Nat. Deor.* I. c. 30. Age et his vocabulis esse Deos faciamus, quibus a nobis nominantur; id est fingamus. *Cicero* ad *Fam.* I. Ep. 12. Eum te esse finge qui sum ego. Fac occurrit frequentius. *Tuscul.* III. 18. fac sane esse summum bonum non dolere. καὶ δὴ Graecis adhibentur in eundem usum: *Eurip.* *Med.* 386., Καὶ δὴ τινᾶσι· τίς με δέχεται πόλις; sed sint sane mortui. *Helenae* vs. 465. Καὶ δὴ παρέμην: Fac sane eum con-

cessisse. In animosa Xenophontis Imperatoris oratione Ἀναβ. V. p. 214, 21. Ποιῶ δ' ὑμᾶς (scrib. ποιῶ δὴ ὑμᾶς) ἑξαπατη-
θέντας -- ὑπ' ἐμοῦ ἦκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν εἰς τὴν
χωρὰν. Herod. infra, c. 186., καὶ δὴ σφείας ποιῶ ἴσους ἐκείνοις
εἶναι. VALCK.

26. πλῆθος συντιθέμενον) Nihil hoc verius esse, praemis-
sa declarant. Certissimum praeterea [lin. 28.] καὶ δεκάς
ex computatione, quam καὶ δεκάδεις δύο manifesto violant,
praecedente: ad calculos qui sederit, haud dubitabit,
WESS. — Colligitur sane universa ista summa 2317610
ex summis particularibus ante positis. Conficiunt enim

1207 × 200 (lin. 3 seqq. huius cap.)	241400
1207 × 30 (lin. 8 seqq.)	36210
3000 × 80 (lin. 13 seqq.)	240000

Unde prodit summa copiarum navalium (lin. 18 seqq.)	517610
His accedunt pedites (lin. 21. coll. c. 60.)	1700000
equites (lin. 22. coll. c. 87.)	80000
camelis et curribus vecti (ibid.)	20000

Unde prodit copiarum ex Asia transducta- rum summa, quae hic subducitur	2317610
Iam: his porro accedunt navales copiae ex Thracia et vicinis insulis, 120 × 200 (cap. 185, 1 seqq.)	24000
et terrestres copiae ex eisdem regionibus (c. 185, 7 seqq.)	300000

Unde hominum armatorum (in quorum qui-
dem numero etiam remiges comprehenduntur)
prodit summa (cap. 185, 55.) 2641610

Qui numerus duplicatus dat hominum summam
5283220 cap. 186. memoratam. Conf. c. 103, 19 seq. ibi-
que notata. S.

CAP. CLXXXV. 3. δοκῆσιν δὲ δεῖ λέγειν) Ingratis-
sima vocum est δὲ δὴ δεῖ copulatio atque adhaesio, soli ac-
cepta Med. ferenda: nam Pass. δὴ, scribentis lapsu, ex δεῖ,
(uti saepius haec permutantur) venit. Prudenter Lichas
Sophocleus, ταυτὸ δ' οὐχὶ γίνεται δοκῆσιν εἰπεῖν, καὶ ἀκμῶν
λόγον, Trachin. vs. 432. WESS.

7. δισμύριοι) Hactenus in numeris constans duravit consensio. Nunc τρισμύριοι Arch. turbant, et catalogum nimium adaugent. Si in singulis enim navibus duceni nau-tae, sicuti supra finivit, centum viginti naves dabunt viginti quatuor millia, reliquorum Codicum conspiratio-ne bene firma; adde, quamquam non adparet in his fuisse navibus, adde tamen singulis triginta propugna-tores, haud illi aequabunt decem millia, quibus numeri instruuntur atque augentur. An ergo pro centum viginti navibus paullo ante numerandum censuit scriba Arch. ἑβδομηκοντα καὶ ἑκατὸν, centum et septuaginta? Nihil quidem isthic mutat, et eo tamen navium e numero triginta qua-tuor illa millia supputando procedunt. Indidem in con-summatis, quas mox dabit, copiarum omnium rationibus incrementa denum millium, summatimque 5303220. Quo ille quidem modo secum ferme consentit, nec efficit, ne nihil in catalogo difficultatis insideat. Choenicum certe post pauca enumeratio et medimnorum hac Arch. auctio-ne non adiuvatur. WESS.

9. Βρύγοι) Idem lib. VI. 45., ubi docte Valckenarius. Φρύγοι Strabon. VII. p. 502. de sententia Casauboni Βρύγοι fuerunt. Appianus Bel. Civ. II. [cap. 39.] p. 743. eosdem Φρύγας ἐκ Φρυγῶν ἐκκληθόντας dicit. Vid. supra cap. 73. WESS. — Apud Appian. Βρύγας nobis dedere meliores libri. S.

CAP. CLXXXVII. 8. προδοῦναι τὰ μέτρα τῶν ποταμῶν ἐν ὧν) Vallam, perperam ista vertentem, egregia G. Budaei de Asse p. 139. humanitas in viam revocavit. Quod Th. habet Magister ποταμῶν ἔστιν ὧν, Pass. stabilit, et ma-nus Herodoteae videbatur Cl. Oudendorpio, speciose magis quam vere: in Thucydid. III. 92. aliisque ea formula. WESS. — Varia lectio duplex est in marg. Ed. Steph. ἔστι τῶν, et ἔστι ὧν. Ubi Thomas Magist. in Προέδωκεν, ci-tans Herodotca, habet ἔστιν ὧν, hoc quin ab Herodoti manu sit vix dubitat Oudendorpius: doctissimo viro placuit, quod saepe legerat apud scriptores Atticos, restituendum Aeliano de Nat. An. XVII. c. 19. pro (ὀρνίθων) ἔστιν ὧς. Hic illud ut legitimum crederemus, primum monstrandum erat, hunc etiam Herodoteum fuisse scribendi morem; deinde, hac illud in sede convenire. Sed, nisi valde fallor, neutrum

poterit ostendi: ex aliis multa sunt ad manum; nihil huius generis ex *Herodoto*; sed fieri facile potest, ut hac in parte fallar. Verum illud contendo, neque ἐνίων, neque ἔστιν ὧν, hic congruere. Graece dicitur, ἐνίοι τῶν ποταμῶν, non item οἱ ποταμοὶ ἐνίοι. *Herodotum* ego scripsisse puto, προδοῦναι τὰ ῥέθρα τῶν ποταμῶν: effatum illud generale limitatum ab eruditulo lectore, adiecta voce ἐνίων vel ἔστιν ὧν. Recte *Thomas* Προδοῦναι hic interpretatur ἐνδοῦναι καταποθίσαι τῷ στρατοπέδῳ. Significatur vel flumina defecisse; vel destituisse, si nempe repetas e vicinia τοσαύτας μνῆδας: hac potestate activa verbum usurparunt *Aristophanes*, *Xenophon*, *Demosthenes*, aliique. VALCK. — Vide *Var. Lect.* nec fere dubitabis puto de veritate scripturae ἔστι τῶν: cuius formulae in locum, Ionibus propriae, alii ἔστιν ὧν, alii magis etiam communem ἐνίων substituerunt. S.

10-14. si χοίνικα πρῶν ἑκαττος etc.) Detegendus calculi error est, a *Budaeo* et *Io. Laurenbergio* Otii Sorani p. 5. perspectus. Si choenices quadraginta octo medimnum, quod *Pollux*, *Harpocration*, atque hoc de grege alii asseverant, absolverint, patet medimnum tritici in milites XLVIII. erogari quot diebus solitum: ex quo, initis ex medimnorum hic signatorum numero rationibus, colligere licet, militum, in exercitu Xerxis merentium, 5296320. fuisse capita; atqui recensentur duntaxat 5283220; superant ergo choenices numerum hominum tredecim millibus et centum. Fac fuisse, quorsum schedae *Arch.* nos trahunt, omnem militantium ad 5303220 turbam, deerit diurnum sex millibus et nongentis militibus dimensum: nam, quae minime fallax *Cl. Askew* adnotatio, tot choenices ad eam summam desiderantur. Liqueat calculi error; ubi commissus, non item. WESS. — Videtur ipse *Herodotus* in subducendis calculis leviter errasse. Quod si pro singulis hominibus in singulos dies choenix requirebatur, qui est quadragesima octava pars medimni; requirebantur pro 5283220 hominibus quotidie medimni 110067 cum 4 choenicibus; ut subiectum schema ostendit:

$$\begin{array}{r} 5283220 \overline{) 48} \\ 4 \quad 340 \overline{) 110067} \\ (4 \end{array}$$

Iam quum loco numeri 67 numerum 340 ponat Scriptor, manifestum fit, puto, oblitum illum esse postremum numerum 340, uti par erat, per 48 dividere. S.

CAP. CLXXXVIII. 6. *πρόκροσαι ὁμίοντο ἐς πόντον*) Loci sententiam *Portus* bene vestigavit. *Πρόκροσαι* naves, quarum prorae ponto obversae erant, cum reliquae stationem ad littus haberent. Homeri verus Iliad. Ε'. 34 seq. habent simile quidpiam, nec prorsus tamen, naves certo ordine subductas describentes. Multa ibi *Eustathius*. Eleganter *Agathocles Babylonius*, καὶ οἱ Κυζικηνὸι ἰσομήσαντες ἐπ' αὐτὸν (*Pytharchum tyrannum*) ἰσενδρόμουν, πρόκροσαισι θεγόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον: summo impetu, sive, obversis, qualis arietum pugna, frontibus, in *Athen.* lib. I. p. 30. A. **WESS.** — De isto vocabulo, cuius propria vis minime in liquido est, iam supra ad IV. 152, 17. disputavi. Illud quidem perspicuum videtur, non satis esse quod naves πρόκροσαι *Wess.* cum *Porta* intelligit quarum prorae ponto obversae erant: nam et, quae proxime terram stabant, perinde ponto obversam proram habebant. (conf. ad VI. 115, 2. notata.) Nec *Suidae* interpretatio (*Πρόκροσαι*: ἄλλα ἐπ' ἄλλῃ) satis facere videtur. Quod si enim nihil aliud significaret id vocabulum, satis fuerat quod paulo ante planissimis verbis scripsit *Herodotus*, ἄλλαι ἐπ' ἐπείγουσι. Quare mihi probabilissima illa ratio visa est, qua *πρόκροσαι* νῆες apud *Homerum* veteres Critici κλμακῆδόν locatas interpretantur; quod gallice *par échelons* diceret, latine equidem in quincuncem locatas reddidi, sed id ita intelligens, ut de octo seriis sive ordinibus, quos memorat Scriptor, quilibet ordo anterior una navi minor sive brevior esset quam consequens ordo, utque adeo veluti trianguli aequilateri (nunc quidem truncati) formam referret universa classis. Videndumque ne simili quadam ratione, qui apud *Athen.* lib. I. p. 30. dicuntur πρόκροσαι impetum fecisse in hostem, intelligendi sint facto cuneo irrupisse. His ita perscriptis, nunc demum animadverto, eandem in sententiam vocab. πρόκροσαι a *Reiskio* esse expositum. „Πρόκροσαι, ait, dicuntur res omnes seriatim et per gradus porrectae et procedentes, ita ut, quo magis procedatur in altum eo res magis introrsum recedat, et quasi minuatur, ut sunt gradus scalarum ad plani inclinati modum positarum.“ S.

8. τῆς θαλάσσης ζεστός) Longini κακώτομον elegantissimae dictionis tantum modo in repetitis toties sibilantibus est literis, quas alii ad aestuantis stridorem maris aptissimae putarent: namque, uti Latinis *fervere mare*, *fervor maris*, ita κύματα Gregor. Naz. Stel. I. p. 55. v. ἐπὶ πολὺ μετεωριζέμενα καὶ ἀναζέσαντα: et Liban. T. II. p. 516. c. ἐν ζέοντι τῷ κλύδωνι, parili translationis figura. Ventus ex septemtrione et Hellesponto flans, proptereaue *Hellespontias* dictus [lin. 10.] Atticae regioni marisque Aegaei insulis gravis et damnosus accidebat, *Aristotele* Problem. XXVI. 57. p. 198. ed. Sylb. docente. Iucunda sunt *Aristidis* in tempestatis ἐμφράσει ad Arginusas, ἄρτι μὲν --- ὀδινεν ἡ θαλάσσα, καὶ κατῖβαιεν Ἑλλήσποντίας λαμπρὸς, apud *Hermogenem* Form. Orat. I. 5. p. 280. WESS.

[15. ὅσας δὲ τῶν νῶν μεταρσίχας ἔλαβε) In hoc interpretando loco dormitans equidem, et vocab. μεταρσίας pro ἐπιμαρσίας accipiens, obliquas in latinis nostris posui, pro eo quod recte Gronov. dederat, *quas naves ventus in alto nactus est*: pariterque iam olim *H. Stephanus*, quum *Valla* minus recte anteriores interpretatus esset, monuerat oportuisse altum tenentes. S.]

16. πρὸς Ἴπνοῦς καλεομένους) Adumbravit hinc sua *Strabo* lib. IX. p. 675. v. [p. 443. v. ed. Cas.] sed praeter alia, ὁ δ' ἐς Ἴπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθεῖς: ubi eam varietatem librariis inputandam monuit *Vir magnus*. Favet *Geographo* aliquantulum πρὸς Ἴπνους *Vindob.*, neque omnino tamen, WESS. — Ἴπνοῦντα habet nupera *Strabonis* editio Lipsiensis, praeceuntibus nonnullis codicibus. S.

17. περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα) Ex Codd. decernendum, αὐτὴν scripserit, an ἀκτὴν, an ἄκρην τὴν Σηπιάδα: in quibus permutandis saepius errarunt librorum scriptores. Σηπιάδες ἀκτῆς meminit *Noster* c. 183. et 191. Aliis ἄκρα ἐν Μωγνηστῇ dicitur Σηπιάς: vid. *Clar. Wess.* ad *Diod.* T. I. p. 413. [lib. XI. c. 12.] et *Cellar. Geogr. Ant.* T. I. p. 870. Hic narrata spectans *Clemens Alex. Strom.* VI. p. 753, 36. (οἱ ἀνεμοὶ) πνεύσαντες, inquit, ἐβρωμένως περὶ τὴν Σηπιάδα ἄκραν συνέτριψαν πᾶσαν τὴν παρασκευὴν τοῦ Περσικοῦ στόλου. Eadem obversabantur *Straboni* IX. p. 675. c. v. ubi *Xerxis* στόλος partim dicitur ventis εἰς Ἴπνοῦντα τόπον τραχὺν τῶν περὶ Πήλιον παρενεχθεῖς: sic vocasse locum videtur *Strabo*: Hera-

dotus, quod *Casaub.* monuit, naves partim scribit delatas πρὸς Ἰπνοὺς καλομένους τοὺς ἐν Πηλῷ. Pelii montis Ἰπνὸς apte dici poterunt, instar similium, Ἰπνόνις vel Ἰπνοῦς. VALCK.

19. ἦν τι τοῦ etc.) Dederat Scriptor accuratissimus: ἦν τι τὸ τοῦ χιμῶνος χρῆμα ἀφόρητον: duae hic quoque literae sunt a vicinis absorptae, quas postulat sermonis genius. Contra χρῆμα πολλὸν νεῶν et similia recte scripta leguntur in huius Ed. p. 319. n. 22. [VIII. 43, 18.] Sed p. 252, 87. [III. 109, 14.] πολλὸν τι χρῆμα τῶν τέκνων: ut *Xenoph.* p. 23, 25. σφειδονητῶν πᾶμπολύ τι χρῆμα. ἄπειρόν τι χρῆμα νοσημάτων, *Dionys. Halic.* II. p. 249, 1. Hinc etiam diversum hoc in loco τὸ τοῦ χιμῶνος χρῆμα, comparandum cum *Aristophaneis*: τὸ χρῆμα τῶν νυκτῶν τὸ χρῆμα τῶν κόπων τὸ χρ. τοῦ πλᾶκοῦτος. Ἀσκητικὸν τὸ χρῆμα τοῦ νοσήματος. VALCK.

CAP. CLXXXIX. 4. τὸν Γαμβρόν ἐπικούρου καλέσασθαι) Oraculo iussi, *Boream* intellexerunt Athenienses, qui κῆδος συνῆψε τοῖς Ἀθηναίοις, ἀρπάσας Ὠρεΐθιαν Ἐρεχθίως, *Schol.* in *Soph. Antig.* 978. atque adeo generum *Erechthei*, *Erechthidarumque* affinem: *Suidas* videatur in *Γαμβρός*, qui in voc. Ἀφίται oraculo Deum iussisse scribit, ἀνέμῳ συγγενῇ θύνῃ εἶναι δὲ συγγενῆς λέγεται (ὁ Βορέας) διὰ τὴν Ὠρεΐθιαν. Ubi dicitur *Themistocles Aristidi* T. III. p. 349. στησάμενος τὴν ναυμαχίαν κατιόντος τοῦ πνεύματος: *Schol. Ms.* οὕτω φησὶν ἴστανται τὰς ναῦς, ὥστ' ἔχειν Βορέαν ἐπισθεν, ἵνα προσβαλὼν τοῖς Πέρσαις ὀξείως ἐπίλθοι τοῦτο δὲ φησὶν ἀπὸ τοῦ μύθου, ὅτι ὁ Βορέας ἐραστὴς ἐν (ὧν) Ὠρεΐθιας - - - συνέπραξε τοῖς Ἀθηναίοις τούτου δὲ ὁ Ἡρόδοτος οὐ μίμνηται. Ob opem sibi latam *Boreae* sacellum ad *Ilissum* sacrarunt Athenienses iuxta *Herodotum*: [*lin* 16 seq.] neque tamen illud valde frequentatum aestimes e *Phaedro Platonis* p. 129. ubi ignorantem locum *Phaedro*, e quo puellam rapuerit *Boreas*, digito demonstrans *Socrates*, καὶ που τὶς, αἶτ, ἐστὶ βωμὸς αὐτόθι Βορέου. vid. *Meurs.* *Att.* II. c. 5. Secundum *Pausan.* II. p. 138. in monte *Sicyoniae* βωμὸς ἐστὶν ἀνέμων: et in foro *Coroneae*, lib. IX. p. 778. *Megalopolitae* apud eundem VIII. p. 673. θεῶν οὐδενὸς Βορέαν ὕστερον ἀγνοῦσι ἐκ τιμῆν. VALCK.

6. κατὰ δὲ τὸ κῆδος τοῦτο) *Pausanias* hinc, *Boream* Atheniensibus διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολάσαι τὰς πολλὰς, prodidit lib. I. 19. p. 45. Proximum

ὡς Φάτις ὀρέμῃται [lin. 7.] relinquo. Quod si multitudinis numero Φάτις haberetur, alienum ὀρέματο haud foret, nunc secus. Vid. lib. V. 104. WESS.

14. οὐκ ἔχω εἶπαι) Cautè satis. Βορεασμῶν Atticorum, de quibus Cl. Alberti ad Hesychium in Voc., et doctissimi viri in Aelian. Var. XII. 61., alii diversiore perhibebant originem. Praeterea Delphis ex responso Apollinis Persicae classis damnum arcessebant in Clement. Alex. Strom. VI. p. 675. Ut autem post deinceps [lin. 16. pro ἀπειθόντες] ἀπειθόντος, nempe Εἰρξίω, pingatur, [aut ἀπειθόντων, scil. βαρβάρων: quorum alterutrum Reiskius maluerat,] urgentem non video necessitatem. WESS.

CAP. CXC. 2. τετρακοσίων οὐκ ἰλάσσονας) De numero fractarum navium gemina Diodorus XI. 12. WESS.

8. χρύσια ἄφατα χρήματα) Ex his ἄφατα abesse dicitur Codice Med.; omissam mallet vocem χρύσια, paulo ante positam. Hic certe scribi potuit: ἀλλὰ τε ἄφατα καὶ χρήματα περιβάλετο: tum aliarum rerum affatim tum nummorum sibi comparavit. καὶ χρήματα praebet Plutarchus T. II. p. 864. c. VALCK. — Unde καὶ ante χρήματα in Plutarchi codices (qui perpauci hodie supersunt) invectum sit nescio: illud video, Herodoteos omnes coniunctivam illam particulam ignorare. Χρήματα non modo pecunias dici, sed quaslibet res pretiosas, iam saepius in his Musis observavimus. Video etiam, apud eundem Plutarchum (paulo post) τὰ χρυσὰ χρήματα legi, nullā interiectā coniunctivā particulā. S:

10 seq. ἢ γὰρ τις καὶ τοῦτῳ (τοῦτον placet ex marg. Steph.) ἀχαρὶς συμφορὴ λυπεῦσα παιδοκτόνος. Haec si sic Latine legantur, ut convertenda censeo, nam, agebatur ob liberos dira quadam calamitate necatos; non ipse Aminocles haberi poterit παιδοκτόνος: qualem dum habuisse videtur, sumpsit hinc occasionem Plutarchas criminandi Herodotum, tanquam studiose quaerentem locum, in ᾧ θήσεται τὴν Ἀμεινοκλέους παιδοφονίαν: hanc indignatus immixtam narrationi p. 871. b. Lapsus in minutis Palmerius se obiecit Plutarcho; cui defensor venit Reiskius Anim. ad Gr. Auctor. T. II. p. 523. VALCK.

11. τοῦτον ἀχαρὶς συμφορὴ λυπεῦσα παιδοφόνος) Arbitror τοῦτον praestare. ἰδύπαι τοὺς Ἕλληνας et μᾶλλον σφίσι ἰδύπαι lib. IX. 49. Plutarchi Codices [apud quem quidem τοῦτῳ

legitur in plerisque editionibus,] eodem tendunt. [Qui τοῦτω huc invexerunt, ad verbum ἦν retulerant hunc dativum: rectius vero iuncta intelliguntur ἦν λυπεῖσθαι.] Quam autem vellem, ab his ille vellicandis manum abstinuisset: malignitatis profecto dum *Herodotum* proterve arcessit, eiusdem criminis culpam sustinet. Postulat-ne παιδοκτόνος eius συμφορῇ, ut Aminocles παιδοφόνος, sive, caedis liberorum, in reatu sit? Equidem, etsi dictio ex ambiguo aliquid offert, non opiner. Ἀχχαίς συμφορῇ παιδοφόνος, ingratam calamitatem, liberos occidentem, unice exprimit; quae quidem Aminoclem, alioqui opum copia fortunatum, sed casu liberis orbum, contristabat. Confer vindicias *Herodoto* a Nob. *Palmerio* paratas, Exerc. in Gr. Auctor. p. 37. WESS. — *Plutarchum Reiskius* (loco a *Valck.* citato) contra *Palmerium* hactenus defendit, non ut malignitatis patrocinium suscipiat, qua *Herodoti* hac in re commemoranda consilium interpretatur *Chaeronensis Polyhistor*; sed ut contendat, recte illum interpretatum esse sententiam verbis istis *Herodoti* Ἀχχαίς συμφορῇ παιδοφόνος, sive (ut apud *Plat.* legitur) παιδοκτονία. „Ego quidem, ait, nullus dubito ex *Herodoti* „verbis hoc efficere, liberorum *Aminoclis* aliquem patris matris, quacunque demum caussa vel ratione, periisse.“ In quo quidem verissime iudicasse mihi videtur *Lipsien-* sis ille olim praeceptor meus, Vir optimus doctissimusque. Quisquis citra praeiudicatam opinionem *Nostri* verba I. 41, 3. coll. cum I. 35, 2. et lin. 10 seq. item III. 50, 1 seq. coll. cum c. 52, 16. consideraverit, de veritate huius interpretationis nullus, puto, dubitabit. S.

CAP. CXCI. [7. ἐντρομά τε ποσειδῶντες) De ista formula vide ad II. 119, 10. notata. S.]

7 seq. κατακίδοντες γόνει τῷ ἀνέμῳ οἱ μάγοι) Nulla in schedis variatio. Qui morbosa haec putant, aut γονηνήτοι, praestigiis, aut χοῆτοι, libationibus, quamquam haesitantes, uti *Cl. Reiskius*, illa reficiunt. Contra ea, nihil admodum novans, *Cl. de Pauw*, κατακίδοντες γόνει — — οἱ μάγοι, incantantes ventum cum praestigiatoribus, vertit, hoc uno anxius, quod magi ab incantatoribus distinguantur: fieri tamen potuisse, ut illi, inter Persas honoratiores, sub se γόνει, vilioris conditionis sacrificos, habuerint. Quod equidem, etsi auctoritate carens, non infitias ibo; opinatus, ne nihil dixisse videar,

καταϊδόντες γόησι idem esse ac γόοισι, h. e. sacro quodam ululatu, unde ipsi γόητες nomen habent: huic sane in magicis incantationibus sacrisque suus olim usus; sicuti ἐν τόμοις lib. II. 119. Non nescio, γόην alibi haud inveniri; quam tamen ex γόω formari potuisse, quis neget? Restaret καταϊδὺν tertio nexum casui, nisi Portus id cum καταγελᾶν similis apud Herodotum structurae conposuisset. Atque hoc si inprobetur, τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀσταφίῳ κείσθω. WESS. — Dativus τῷ ἀνέμῳ est ex Herodoteo more scribendi, neque debet adeo sollicitari. [Vide ad VII. 9, 5. notata.] Ingeniose Reiskius tentabat χοῆσι: sic dicerentur factis libaminibus incantantes ventum. Euripidis Iphigenia in Tauris vs. 1337. Ἀνωλόλυξε, καὶ κατῆδε βαρβάρῃ Μέλῃ, μαγύνου: ululatu barbarico magicos cantus (Seneca Med. 684.) occinebat: ita corrigo vulgatum ματινόν, illinc alienum. Κατᾶδιν, occinere, iuxta Budaeum, Herodotus posuit pro incantare. Filiam mactatam putabat ad ventum sedandum Aeschylī Clytaemnestra in Agam. vs. 1427. ἐπὶ δὲν Θρηκίων ἀνμάτων, ut optime restituit Gul. Canterus. Apud Sicyonios sacerdos sacra faciebat, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον καὶ δὴ καὶ Μυδίας, ὡς λέγουσιν, ἐπὶ δᾶς ἐπᾶδει, Pausan. II. [c. 12.] p. 138. VALCK. — Wesselingii coniecturam γόοισι probat Schneider in Lexic. crit. De scriptura autem vocabuli tenendum, in edit. quidem Ald. et aliis γόησι cum iota subscripto pingi, incertum vero esse, utrum masti item libri iota hic subscriptum aut ad latus positum agnoscant, an suo arbitrato primus Editor illud adiecerit. Nostra quidem membrana F. quae plerumque alioquin, ubi opus est, iota ad latus scriptum habet, hic illud ignorat. Itaque verum fortasse fuerit γόησι, quod et Pavius probavit, et nos cum Schaeff. edidimus: nec vero hoc ego cum praestigiatoribus, sed per praestigiatores latine reddendum censeam. Fuerint autem forsā γόητες classis quaedam Magorum. S.

10. ἐκόπασσι) Nullum Longini ἐκόντασι in schedis patrocinium adipiscitur: Scholiastes praeterea San-German. ἀνεμος ἐκόπασσι hinc excerpit. Abydenus, τριτὴ δὲ ἡμέρῃ ἐκεί τε ὃν ἐκόπασσι tempestas eluvionis caussa, in Euseb. Pr. Evang. lib. V. 12. Et Aelian. apud Suidam voc. Ἑσπέρειν: οἱ δὲ ἄνεμοι παραχρημα ἐκόπασσαν καὶ τὸ κύμα ἰστροπίζη: quo de genere alia I. Iac. Wetsten. ad Matth. c. xiv, 32. WESS.

Ibid. ἡ αὐτὸς ἐβίλων ἐκόπασε) *Aut sponte sua velut lassus conquievit ventus.* Ταῦquam ἄσμενον τὸ Κοπιδάσαι (ἐκόπασε) ἰσγίσε videtur) καὶ ἰδιωτικὸν hic notavit Longinus π. γψ. xlii, 2. Legitur in Ev. Matth. xiv. vs. 32. ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, et alibi, apud Clar. Albertum ad Hesych. in voc. et Wetstenium. Reprehendendus idcirco Longinus illis videri poterit, qui in libris nostris sacris, ad populi captum sapientissime scriptis, voces tamen notatas nolunt ut ἰδιωτικῶς, quique, bonum Thomam Mag. supra modum nuper criminati, incogitanter Atticam verborum etiam venantur elegantiam, ubi sola rerum erat quaerenda puraeque disciplinae magnificentia. VALCK.

CAP. CXCI. 9. ἐναυλόχουν, Ποσειδῶνος σωτῆρος etc.) Vallae Latina, Stationem habuere ad templum Neptuni cognomine Servatoris, servari non debuerant: quid enim hic de Neptuni ad Artemisium aede? Solum Σωτῆρος Neptuni cognomen describitur. Itaque mutavi, ne prona sit erroris, quae et illustr. virum Dissert. VII. Us. et Praest. Num. p. 416. abstulit, occasio. WESS.

CAP. CXCI. 1 seq. ὡς ἐκλύματα τε ὁ ἄνεμος, καὶ τὸ κύμα ἔστρωτο) Eustath. in Od. γ'. p. 119, 38., Ἡρόδοτος εὐδὶαν φράζων φησὶν, ἐκλύματα (sic Ἐκόπασεν reddidit Hesych.) ἄνεμος, καὶ τ. κ. ἔστρω. His usus est inimitabilis A. Schultens ad Iobi xxx, 27. vid. St. Bergler in Alciphro, p. 2. Docte A. Gellius Noct. Att. II. 30. Fluctus. --- simul ac ventus posuit, sternuntur et conflaccunt, et mox fluctus esse desinunt. κύματα οὐκ ἔτι εἰσὶ κύματα, aequore nempe pacato. Stratum aequor attigit I. F. Gronov. Obs. III. c. 22. Tueri voluit vir clar. P. Burm. in Ovidii Her. XV. vs. 213. vulgata; Solve ralem; Venus, orta mari, mare praestat amanti: me iudice recte diceretur, mare praestet aequor; ut Metam. XI, 749. ventos arcet Aeolus egressu, praestatque nepotibus aequor; id est ἀκύμονα Πόντον τίθησι νῶτα, Eurip. Iph. in Taur. 1445. Sed in altero loco legendum, partim cum Slichtenhorstio: Venus, orta mari, mare sternet amanti: sic Epist. XIX. vs. 16. auso Venus ipsa favebit; sternet et aequoreas aequore nata vias. VALCK.

8. ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον εἰς Αἶαν) Dum ad aureum vellus petendum Aeam navigabant: id enim semper notat in talibus ἐπὶ: ἐπὶ τὸ κῶας, ἐπὶ τὸ γάκος πλεῖσαι. Poëtis μετὰ Theocrit.

XHI. 16. Ἄλλ', ὅτι τοι χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήτων Αἰονίδας, οἱ δ' αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο. *Lecti iuvenes, Argivae robora pubis, Auratam optantes Colchis avertere pellem, Catullo Carm. LXIII. 5. Theocrito praeivit aliisque Homerus Od. α. 184. Πλίων - - Ἐς Τεμίσην μετὰ χαλκόν: id est, ἐκείθεν ἀπάξων χαλκόν. In Theocriti Παιδικοῖς: βαίην - - - πίδαχ (id est μετὰ) Κέρβερον. Apud Xenoph. Ἀναβ. VI. p. 220, 31., ἔνθα λέγεται Ἡρακλῆς ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι. Aristoph. Βατρ. vs. 111. ἦνίχ' ἦλθες ἐπὶ τὸν Κέρβερον. Meminit peninsulae Diodorus XIV. p. 666, 3., ὅπου φασὶν Ἡρακλῆα τὸν ἐξ ἄδου Κέρβερον ἀναγαγεῖν. Corrigatur Herodoto nostro tributus libellus de Vita Hom. p. 561, 36. [c. 17, 10.] ἐς δὲ τὴν Ἐρυθραίην τινὲς ἐπὶ ξύλον παρσκευάζοντο πλεῖν: male vulgatum, nuper etiam Londini, ἐπὶ ξύλου. In his ἐπὶ cum ἐς ponuntur ut nostro loco, et semper apud accuratiores, solos ferme dignos, quorum phrasis cum Herodotea componatur: Thucyd. IV. c. 13. ἐπὶ ξύλα ἐς μηχανάς (ut ἐς τευχισμὸν, p. 406, 94.) παρήπεμψαν τῶν νεῶν τινὰς ἐς Ἀσίην. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 337, 2. πέμπουσιν - - ἀνδρας ἐς Παγασάς ἐπὶ σίτον: p. 260, 19. πέμψας τριήρεις ἐς Λακεδαιμόνα ἐπὶ χρήματα: paulo post legitur, ἔπεμψα χρήματα ἄξοντας. Aristoph. Ἑκκ. 814. Ἐπειτ' ἐχώρου ἐς ἀγορὰν ἐπ' ἄλφιστα. VALCK. — Notissimus et pervulgatus iste praepositionis ἐπὶ usus; quam quidem eodem modo, eadem etiam lineā ad quam ista tam late disputantur, positam habemus, ἐπ' ὕδωρ πεμφθέντα, aequatum missum. S.*

10. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ οὖνομα γέγονε Ἀφείτας) Sexcenties talem Scriptoris dictionem vidimus, monuitque vir Celeb. lib. IV. 45. Quo magis miror Medic. silitium, nī tamen excerpentis oculi aberrarunt, ἐπὶ, huic debitum loco, sequentibus, ubi omnes alii ἐν τούτῳ, tribuentes. Fieri id potuit. Ego Codicibus non reluctor, *Aphetas*que praetereo, notissimas *Apollonii Rh.* lib. I. 591. *Strabonis*, aliorumque explicationibus. WESS. — De ἐπὶ τούτου vide *Var. Lect. S.*

CAP. CXCIV. 4. ἔπεισον ἐς τοὺς πολεμίους) Elegi simplex verbum. Ἐπιπίπτειν vim plerumque, quae hic nulla, ingruentium innuit, c. 189. et 210. [Sed peraptum huic loco ἐπείσεισον.] Visum quoque [lin. 6.] verius Θάμασιον nomen, aliquid barbarici olens, cum ex interiore Graecia Θωμάσιον titulus descendat. WESS.

8. βασιλικῶν δικαστίων) Vide supra, lib. III. 14, 31. Ὅτι, [ante ὁ Σανδῶκης.] Codicum de sententia inprobum, Gronovio consentiens eieci: neque displicuit [lin. 10.] λογισόμενος. Restitutum autem fuit εὐρέ οἱ, ad nexum sermonis opportunum, atque ob εὐρών δὲ pro Scriptoris adsuetudine necessarium, tum quoque ex Persicae huius clementiae declaratione lib. I. cap. 137. WESS.

10. λογισόμενος ὁ Δαρεῖος πλέω ἀγαθὰ) Revocarem antiquam lectionem. Reputans, ἀνάλογισόμενος ὁ Δαρεῖος, [at in simplex λογίζ. consentiunt probatissimi quique libri,] εὐρέ οἱ πλέω ἀγαθὰ τῶν ἀμαρτημάτων πεποιημένα ἐς δίκον τὸν βασιλικόν. Antiquae videlicet Persarum legi Darius libenter obsecundavit; de qua, laudata I. 137., quaedam notata sunt in lib. VI. c. 30. sed praeter Brissonium citari debebat Des. Heraldus Advers. I. cap. 9. Horum non recordatus Iac. Gronov. in Addendis ad Notas suas in p. 57, 12. Haec, ait, lex quidem fuit, sed quando observata? Mox [lin. 12 seq.] intellexisse dicitur Darius, ὡς ταχύτερα ἢ σφαῖτερα ἐργασμέ-νος εἶν: sic enim omnino legendum, reiecta lectione Flor. [Vide Var. Lect.] Paulo post [lin. 16.] commodè mihi Vir doctus emendasse videtur, ἐμῆλι οὐ τὸ δεύτερον διαφυγὼν περιέσσεσθαι: et, ὡς γὰρ σφαιρας εἶδον προσπλόντας οἱ Ἕλλη-νες. VALCK. — Ad διαφυγὼν ἔσσεσθαι caute Reiskius adnotaverat: „Forte περιέσσεσθαι.“ Speciosa utique coniectura, quam miror ne ullius quidem msti codicis auctoritate firmatam reperiri. Praeterita quidem verborum tempora frequenter per periphrasin effert Noster: quo de more ad I. 37, 7. post Wesselingium nonnihil disputavimus. Futuri temporis periphrasin, qualem hic habemus, [lin. 16.] διαφυγὼν ἔσσεσθαι pro διαφεύξειν non memini alibi mihi observatam. S.

17. προσπλόντας) Nescio cur προσπαίοντας, semper in offensione et clade, etiam c. 210., obvium, obtuserint? Quod boni commatis schedae liberaliter donant, Pavius, Reiskius, alique iure laudarunt. WESS.

CAP. CXCVI. [4 seq. ἰσβεβληκῶς ἢν τριταῖος) δευ-τεραῖος, τριταῖος, plerumque altero, tertio die a profectione, significat: cui significatui hic non esse locus videtur. Potest vero τριταῖος perinde et tertio die ante, et tertio die post, significare: et mihi quidem adiectum verbum in

plusquamperfecto tempore (ισβεθληνώς ἦν) priorem notionem hic indicare visum erat. S.]

9. Ὀνέχωνος) Tzetzae in Lycophr. vs. 1424. Ὀνάχων, commentanti de Ilisso et Maeandro, a Xerxis exercitu potando exsiccatis, et Herodoti quidem fide, quae alios in amnes c. 42. et 109. dicta fuerunt. Οὐκ ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ [lin. 10.] non turbo, quantumvis ἀντέχρησι tali in re cap. 127. et 187. Geminum ferme cap. 43., οὐδ' ἀπέχρησε τῇ στρατιῇ - - - πινόμενος. Quod enim hic accessit τὸ βίεθρον, ex tacito κατὰ pendere, doctrina Porti est. Adi Abreschium Dil. Thucydid. p. 127. WESS. — Conf. ad VII. 43, 3. notata. S.

CAP. CXCVII. 4. Ἀφυστίου Διός) Suum Iupiter recuperabit Αφυστίου nomen, indicatum in Diss. Herod. Wess. p. 123. VALCK.

Ibid. Αφυστίου Διός) Habet suum sibi cognomentum Iupiter, ab Holstenio dudum laudatum. Αφύστιον Iovem in Phirixi Hellesque fabula Critici Apoll. Rh. II. 655. et Pausanias Attic. cap. 24. (ubi Kühnius bene) norunt; Bacchum Αφύστιον Etymologus. Mox [lin. 5.] μετέπειτα δέ, in his libris rarius, neque nullius tamen usus, accipi pro bono poterit. WESS. — Vide Var. Lect. et conf. VII. 8, 8. S.

7 seqq. δς δὲ ἦ τοῦ γένος τ. πρυτανίου. etc.) Primum, quod sequitur τοῦτον, in τοῦτον leniter flectendum censeo: τοῦτον ἐπιτάξαντις ἔργισθαι. Verbo ἐπιτάξαι, sicut verbo κελύσαι, quartus etiam casus adiungitur infinitivo sequente. [τοῦτω meliores libri dedere.] Deinde, ut locus detur istis, Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανίον οἱ Ἀχαιοί, Herodotei non immemor moris, puto tamen praecedere debere mentionem λήϊτου: hanc ego vocem in ista sede libenter collocarem, quam nunc occupat vox πρυτανίου; Herodotum hac ratione scripsisse iam olim suspicatus: δς δὲ ἦ τοῦ γένος τοῦτον πρυτανίος, τοῦτον ἐπιτάξαντις ἔργισθαι τοῦ λήϊτου αὐτοὶ Φυλακὰς ἔχουσι. Λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανίον οἱ Ἀχαιοί. Quod esset populi, populicum, sive publicum, τὸ δημόσιον, pro diversa pronuntiatione vocis λαός, λεώς, ληός, dixerunt veteres, λήϊτον, λήϊτον, λήϊτον, λήϊτον et λῆϊτον. Horum primum suis in libris saepius invenisse Grammaticos, Hesychiana monstrant, quae Küsterus et Eruditiss. noster Dav. Ruhnken. Epist. Crit. I. p. 54., redintegrarunt: Αἰῶ-

τον, τὸ ἀρχαῖον· Ἀαῖρον, πρυτανεῖον· Λαίτων, τῶν δημοσίων τόπων. Cetera *Pierzonus* attigit ad *Moer. Att. p. 252 seq.* De Graeciae civitatum prytaneis luculenta est *Is. Casauboni* Dissertatio *Animadv. in Athen. XV. c. 19.* [Vide *Animadv. in Athenaeum T. VIII.* nuperae editionis p. 356 seq.] Inventis *Casauboni* quaedam addiderunt alii. *VALCK.*

8. τοῦ τῷ ἐπιτάξαντις) Præsumptum tunc erat. Interpres *Apolonii Rh. II. 655.* in suam usque ætatem valuisse scribit, ἵνα τῶν Φεῖξου ἀπογόνων εἶσθαι εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ θύειν τῷ εἰρημένῳ Διὶ, h. e. *Λαφυστίῳ*, discrepans ab *Herodoto*, et de victimis tacens, quam humanam fuisse viæ duces *Xerxem* condocerant, adfirmatque *Plato* in *Minoë p. 315. c.* καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἐκγονοί, οἷας θυσίας θύουσιν Ἕλληες ὄντες: namque victimas eum eiusmodi indicare, quæ de crudelibus *Carthaginensium* aris et inmolatis ibi *Saturno* liberis fuerunt præscripta, patefaciunt. *WESS.*

11. ὥστε τι πρὸς τούτοις) *Abbas Melotus, Reiskius, Abreschius* ὡς τ' ἔτι πρὸς τούτοις voces recte ordinant. Frequens πρὸς δ' ἔτι τούτοις in talibus est, lib. III. 65. IX. 110. Ὡς continuat narrationem τῶν κατηγεμόνων, cuius initium, ὡς Ἀθάμας, tum ὡς ἐκ θεοπροπίου, porro ὡς τ' ἔτι πρὸς τούτοις, et in sequentibus similiter. Iam ἐσελθόντες *Arch.*, [lin. 14.] loco ἐστέλλοντο, cum *Cl. Padio* repudio. Illi, qui ultro in prytaneum se contra legem penetraverant, mactabantur; qui aufugerant, reversi in idem deducebantur invitati ad simile supplicium. Hoc docebant οἱ κατηγεμόνες regem. *WESS.*

11 et seqq. ὥστε τι πρὸς τούτοις) Intelligere hæc se negat, qui supra tentabat corrigere πρὸς δὲ τούτῳ, p. 20, 43. [I. 41, 9.] Hoc nusquam apud *Herodotum*: frequentissime legerat πρὸς τούτοις, præterea, πρὸς τούτοις λέγουσι I. 65. πρὸς τε τούτοις [ibid. et cap.] 86. et 179. III. 45. et 142. etc. καὶ πρὸς ἔτι τούτοις III. 65. πρὸς τε τούτοις ἔτι I. 99. ἔτι πρὸς τούτοις etiam apud alios. Scripserat et hic *Herod.* ὥστε, [immo divisis vocibus ὡς τε] ἔτι πρὸς τούτοις, (nempe ἔλεγον,) πολλοὶ ἤδη τῶν μελλόντων θύσεσθαι δέσαντες οἰχοντο etc. In proximis [lin. 14.] nimis diu hæsit ἐστέλλοντο: sinceram, ut puto, lectionem nobis servavit *Arch. lectam Vallæ*, ἣν ἀλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανεῖον: hæc enim sic ex usu verbi ἀλίσκωνται coniungi debent; ut et sequen-

tia, [lin. 15.] ὡς θύεται τε ἐψηλοντο στέρμασι πᾶς πυκασθεῖς: totus infulis coopertus. Στεφάνοις πυκασθεῖς Euripidis est in Alc. 796. et vs. 832. κάρα στεφάνοις πυκασθεῖς. Κάρα στεφάνος πυκασσάντας praebebat oraculum in Demosthen. Mid. p. 332. Theocr. II. 153. καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκάσθην. Εἰκόνισμα κασφῶ καὶ στεφάνοισιν ἀμπυκασθῆν est in epigramm. Anthologiae ineditae Phalaecci. Phrizi filio quale datur hic nomen, Κυρίσσωρος, [lin. 17.] dederat et Apollon. Rhod. II. 1159. Genuino Κυρίσσωρος modulus reluctatur in versu. VALCK.

[15. Quod ista, στέρμασι πᾶς πυκασθεῖς, vulgo cum Valla vertunt toto corpore coronis (aut infulis, ut Gronov.) coopertus; aut (ut Valck.) totus infulis coopertus; id per se quidem, et pro reliquo usu pervulgato vocabuli πᾶς, videri poterat recte habere: nec tamen satis adparet, cur totus aut toto corpore coronis aut infulis ornatus miser homo dicatur. Ad haec, quamvis frequenter a plurali numero ad singularem, et vicissim, transire amet Herodotus; tamen nimis asper et insolens iste videri transitus debet, ἢν ἀλίεσκωνται ἐσελθόντες, θύεται τε στέρμασι πυκασθεῖς. Quod si vero πᾶς intelligimus πᾶς τις sive ἕκαστος, quilibet, quisquis caeteroquin sit, nulla exceptione, nullo discrimine, recte atque ordine procedet orationis structura. S.]

17. Κυρίσσωρον) Criticis Apollon. Rhod. II. 1125., ipsique Apollonio vs. 1169. Κυρίσσωρος, Straboni lib. XII. pag. 820. [pag. 544 extr. ed. Cas.] Κύτωρος, sine ulla mendi suspitione, qua male a Palmerio Nostri. lectio ibi premittitur. Κύτωρος quoque Apollodoro I. 9, 1., ad quem Galeus. [at mssti quidem Apollodori Κυριάσσωρος praeferunt.] Ceterum Athamas, ut καθαυρό; regionis, arae fuit admotus, iam iam immolandus, at commodum liberatus a Cytissoro superveniente, uti Herodotus; sive, sicuti in Sophoclis Athamante, ab Hercule, apud Interpretes Aristophanis Nub. vs. 256. WESS.

CAP. CXCVIII. 6 seq. ἄβατα περικλήει) Mallem cum Reiskio ἄβατα, τὰ περικλήει. Scripsi ex schedis Μηλῖδα γῆν, quoniam ita superius et cap. 201., tum lib. VIII. 31. In Stephan. Byz. Μηλῖς, ἡ χώρα. Sophocles Μηλῖδα λίμναν dixit, Trachin. vs. 642. Iustae insuper Τρηχίνας πεύραι ex titulo Sophocleae fabulae, atque ob γῆν Τρηχινίην cap. 199. et 201., aliaque. WESS.

9. Σπερχειός) Speciem Ionicam Σπερχήϊος praeferit, uti ἀνθρωπήϊος, βασιλῆϊος, περτανήϊον, et similia, quae spreta non sunt, nec nunc sperni oportet. Σπερχειός passim, et Spercheos Latinis, significante ad *Lucanum* lib. VI. 367. Fr. Oudendorpio. WESS.

12 seq. Δύρας, τὸν μυθεύοντα βοηθόντα Ἡρακλεῖ καιομένῳ ἀναφανῆναι) Ad λόγος ἐστὶ commodum μυθεύοντα adponi potuit interpretamentum; quod mihi, verum videbitur etiam aliis, si plures dant Codices lectionem, quam dat margo Steph. τὸν βοηθόντα τῷ Ἡρακλεῖ καιομένῳ λόγος ἐστὶ ἀναφανῆναι. *Valla*: quem fama est emersisse ad ferendam Herculi opem. Sic loqui solet Noster: III. 5. ἐν τῇ λόγος τὸν τυφῶ κεκρύφθαι: c. 115. ἀπὸ τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷ λόγος ἐστὶ: VII. 129. τὴν Θισσαλὴν λόγος ἐστὶ τὸ παλαιὸν εἶναι λίμνην. In fabulosis, quae perpauca duntaxat attigit, λέγεται ponere solet *Thucydides*; quo historicorum principe mihi quidem minus digna videntur, quae prostant in fine p. 221. [lib. III. c. 88.] νομίζουσι δὲ etc. quo libenter referrem *Scholion* e MS, ad finem p. 219. relatum: τὰ ὠβελισμένα εὐδὲν τῶν ἐκχυγῶν ἔδοξε Θουκυδίδου εἶναι. Nostro loco *Dyras* fertur auxilio venisse *Herculi καιομένῳ*, in summo scilicet *Oetae* montis cacumine, cuius illinc ducta nomina suo more tractavit *Hemsterh.* in *Lucian.* p. 112. [Tim. c. 7.] *Straboni* IX. p. 655. c. [p. 428. ed. Cas.] memoratur Δύρας, ὃν Φασὶν ἐπιχειρῆσαι τὴν Ἡρακλείους σβίηται πυρᾶν. VALCK. — Ista, τὸν μυθεύοντα etc. integra reliquissem, ni Codices *Herodoteam* obtulissent dictionem. Talis lib. III. 115. ἀπὸ τευ τὸ ἤλεκτρον φοιτᾷ λόγος ἐστὶ. Tales in *Porti* peno plures. *Strabonem* haec ob oculos lib. IX. p. 655. c. habuisse, *Casaubonus* docuit. WESS.

CAP. CXCIX. 5 seq. τοῦ δὲ οὗτος -- ἐστὶ διασφάξ) Hinc *Strabo* IX. p. 656. A. [p. 428. c.] πρὸς μεσημβρίαν τῆς Τραχίνος Φησὶν Ἡρόδοτος εἶναι βαθύαν διασφάγα: hinc illum sequentia quoque sumsisse monuit *Casaub.* Fluminitis Μέλαρος ex c. 198. meminit *Eustath.* in *Dionys.* vs. 414. Φοίνικες etiam *Strabo* ex cap. 200. VALCK.

CAP. CC. 5. ἀμαξίτος γὰρ μὴ μούνη δέδμηται) Non sane necessaria μὴ. Supra enim μούνη ἀμαξίτος c. 176. Sed in huiusmodi positionibus variatur. Illud autem δέδμηται, prima fronte in τίμηται eruditi viri coniecturā abibat,

quod in muniendis id viis usurpetur, et τετμημένοι sint ἔδοι lib. IV. 136. Recte vero abiecit. Ὅδον τὴν ἰδεῖμαν legimus lib. II. 124.; cui Lucani simile, *construens vias*, II. 673., et *instructio viae publicae et pontium stratarumque Legis* VI. Cod. Theod. de *Itin. muniend.* WESS.

8. κώμη τέ ἐστι τῇ οὐνομα Ἀνθήλη καί ται) In his verbis aut τὸ ἐστι aut τὸ καί ται tollendum scribit Berkel. ad Steph. Byz. in Ἀνθήλη: et τὸ καί ται omisit haec excitans Holsten. Prius e vicinis nasci potuit; si servant Codices, neutrum loco moverem. Herodoteum est καί ται: lib IV. 184. ἀλλοί γάρ σφι ἐστὶ Ἀγλαντὶς οὐνομα, ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ αὐτῶν οὐνομα οὐδὲν καί ται. VALCK.

10 seq. χωρὸς περὶ αὐτὴν ὠρὺς etc.) Concludit ex his Nob. Palmerius, Exercit. p. 36., nullam Herodoti aetate urbem hic *Pylaeam*, cuius *Plutarch.* T. II. p. 409. A. meminerit, fuisse; non sine veri specie, modo *Plutarchus* talem huic tractui urbem dederit, super qua re dubito. Opinor *Cererem Amphictyonidem* non diversam a *Pylaea* esse. Δημητρί τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἰδεῖματο, *Callimachus* Epigr. XLI., templi eius conditorem ostendens *Acrisium*. Eadem *Ceres* ab *Erotiano* in Πύλαι memoratur. WESS. — Circa vicum *Anthelen* spatiosus erat campus, in quo templum fuisse traditur *Cereris* Ἀμφικτυονίδος. Δημήτριος etiam ἱερὸν commemorat *Strabo* p. 656. c. [pag. 429. ed. Cas.] ἐν ᾧ κατὰ πᾶσαν Πυλαίαν θυσίαν ἐτίλουν οἱ Ἀμφικτυόνες. *Ulpian.* in *Demosthen.* pag. 43, 27. τὴν σύνοδον Πυλαίαν ἐκαλούον --- ἔθνον δὲ Δημήτρι οἱ Πυλαγόραι. Suspisor istius *Cereris* Πυλαίης templum intelligendum in *Callim.* Epigr. XLI. Δημήτρι τῇ Πυλαίῃ, τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἰδεῖματο: nam sic dictam *Cererem* liquet ex *Erotiano*: Πύλας Τόπος Θεσσαλίας, ἐν ᾧ καὶ τὸ τῆς Πυλαίας Δημήτριος ἱερὸν ᾤονται: quibus usus est in eam rem solis *Io. Meursius* Att. Lect. IV. c. 3. VALCK.

CAP. CCI. 9. Φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου) Specimen nimii laboris φερόντων τόπων ταύτης in coniectura docti viri est. Intelligi χωρίων aut τόπων adparet. Φέρειν ἐπὶ θαλάσσης aut θαλάσσαν, φέρειν εἰς τὴν μεσόγειαν, de locis, quae ferunt et vergunt ad mare, aut mediterraneam regionem, saepe aese, uti lib. IV. 99. et seqq., offerunt. Sustuli incommodum τὸ, unde turbae. WESS. — Viras *Herodoteos*

adsuetos stylo turbare non debuerat τὸ articulus pleonastica illa sive elliptica ratione adiectus, de qua conf. ad IV. 99, 1 seq. notata. Nec enim iuncta intelligi debent φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου; (quemadmodum ne loco quidem a *Wess.* citato IV. 99, 9 seq. φέρουσαν ἐπὶ θαλάσσης legitur; sed ἐπὶ θαλάσσαν in accusativo casu:) sed iunguntur πρὸς νότον φερόντων, sicut paulo ante πρὸς βορῆν ἔχόντων. Caeterum ista τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου non modo ad Graecos refertur, sed perinde etiam ad Persas, quos ait in hac continente (nempe, in Europa) quae inde a Trachine septemtrionem spectant, tenuisse. S.

CAP. CCII. 1 seqq. Ἐσαν δὲ οἶδα Ἑλλήνων etc.) Eosdem ubi Graeciae populos ex *Herodoto* recenset *Pausan.* X. [cap. 20.] pag. 845., ex singulis totidem ad Thermopylas venisse scribit, quot hic nostris in exemplaribus memorantur. Quod si tamen ad calculos sedcas, ex *Herodoto* summam tantum colligas hominum 5200.; ex *Pausania* vero 11200. Hic nempe suspicatur Locros Opuntios fuisse 6000. Ἀκροῦς, αἶτ, τοὺς ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Κημίδι Ἡρόδοτος μὲν οὐχ ὑπῆγαγεν εἰς ἀριθμὸν, ἀλλ' ἀφικέσθαι σφᾶς ἀπὸ πασῶν Ἰφν τῶν πλείων. *Herodoteum* est πανοτραιῆ. [cap. CCIII, 2.] Sed in hac recensione nonnihil est adiuvandus *Pausanias*: ista, prout vulgantur, ab illo scribi non potuerunt, παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν ἑπτακόσιοι· ἐν δὲ Θισπίας καὶ Θηβῶν τετρακόσιοι: populares, sed hostes acerrimi, non bene iunguntur Thespienses et Thebanī; a Thebanis etiam perperam distinguuntur Boeoti. In plerasque civitates Boeotiae Thebani exercebant imperium, cui potentiores semper reluctabantur: una voce ex transposita, cum Nostro *Pausanias*, et secum ipse, redibit in gratiam: scripserat procul dubio: παρεγένοντο δὲ καὶ Βοιωτῶν, ἑπτακόσιοι ἐκ Θισπίας, καὶ ἐκ Θηβῶν τετρακόσιοι. *Herodotus*: ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν (παρῆσαν) Θισπίαν τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι. Reliquis stationem deserentibus, cum Lacedaemoniis (iuxta *Herod.* cap. 222.) soli manserunt Thespienses et Thebani, hi quidem coacti, Θισπίης δὲ ἐκόντες μάλιστα. Secundum *Diodor.* XI. cap. 9. Leonidas Θισπίης μόνους παρακατέσχε. Eiusdem *Diodori* XI. cap. 4., si rite exigatur, numerus Graecorum in universum, qui cum *Leonida* ad tutandum introitum Graeciae narrantur profecti, non multum discrepat ab *Herodoteo*;

vicinos ille Locrenses illuc venisse statuit mille; totidemque Melienses; Μηλίων enim nomen τῷ Μηλυσίων substituentum cum *Wess.* Ceterum quae laus ab aliis constanter tribuitur *Thespiensibus*, illam dat libertatis amantissimis *Plataeënsibus* *Auctor* orat. c. Neaer. inter *Demostheneas* pag. 740. Μόνοι τῶν ἄλλων Βοιωτῶν - - - μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι τῷ βαρβάρῳ ἐπιόντι συναπώλοντο. Mihi potius Athenienses videntur et Themistoclem sequuti Plataeënses, quam Leonidam et Lacedaemonios. VALCK.

3 seqq. καὶ Μαντινίων χίλιοι etc.) Laudem auferunt veteres schedae. Accedit *Pausanias* manifesto lib. X. 20., eundem Graecorum numerum hinc repetens, imprudenter tamen e Thespiensibus et Thebanis cccc. arcessens, cum illi Boeotis 1000. accesserint. *Herodotum* praeterea ait, Locros *Epicnemidios* in catalogum nominatim non addidisse, sed ἀπὸ πασῶν πόλεων Locros venisse, Nostri πανστρατιῇ [CAP. CCIII. 2.] explicans: venisse vero, si quid suspicioni datur, ad sex capitum millia; cuius coniectionis causam subdit, me iudice, vagam et incertam; sequeretur sane, Locros ista ad Thermopylas excursionem conglobatam Graecorum multitudinem longe exsuperasse. *Diodorus* non plus mille annumerat lib. XI. 4., *Strabo* μετ' ὀλίγων ait τῶν ὁμῶν τοῖς τόποις Leonidam has fauces defendisse, lib. IX. pag. 656. B. WESS.

CAP. CCIII. 9. εἶναι δὲ θνητὸν οὐδένα) Frequenter a numero singulari transeunt ad pluralem; hic tamen cum *Koenio* legendum puto, θνητῶν οὐδένα, ob sequentia, τοῖσι δὲ μεγίστοις αὐτῶν μέγιστα. *Euripides* in *Antiope*: τῶν πολλῶν βροτῶν Δεῖ τοὺς μὲν εἶναι δυστυχεῖς, τοὺς δ' εὐτυχεῖς. Fortunatorum ullum aut esse aut futurum negat *Herodot.* [lin. 10.] τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γινόμενον οὐ συνμιχθή. *Euripidis* ex *Aeolo* sententia nobilis perplacuit *Philosophis* et *Platoni*: Οὐκ ἂν γίνοντο χωρὶς ἐσθλά καὶ κακά, Ἄλλ' ἔστι τις σύγκρασις, ὥστ' ἔχειν καλῶς. Alterum enim ex altero, sicuti *Plato* ait, verticibus inter se contrariis deligatum est; sustuleris unum, abstuleris utrumque, *A. Gellius* ex *Chrysippo*, Noct. Att. VI. c. 1. quod ex *Epitome Lactantii* p. 57., suppleri poterit et corrigi. VALCK.

CAP. CCIV. 8. In Leonidae stemmate nihil adeo
Herodot. T. VI. P. II. C

desiderem, nisi ut Δερυάγου convertatur in verum nomen Δορύσσου ex Arch. et marg. Steph. VALCK.

Ibid. τοῦ Δορύσσου) Pausanias, Plutarchus, et quos Io. Meursius Regn. Lacedaem. c. 9. laudavit, regium nomen haud edunt aliter; praeterque eos omnes, clypei, ad veteris Spartae ruinas a Cl. Fourmontio eruti, haec inscriptio:

ΤΑΛΕΚΑΟΣ ΤΟ ΑΡΧΕΛΑΟ
ΤΟ ΑΓΕΣΙΑΔΟ ΤΟ ΔΟΡΥΣΣΟ
ΤΟ ΛΑΒΟΤΑΣ ΤΟ ΕΧΕΣΤΡΑΤΟ
ΒΑΓΟΣ.

tum medio in clypeo:

ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΑΔΟΣ.

Provulgata ea est in Comment. Acad. Inscript. T. XVI. p. 103. Ed. Paris., per ad hunc locum utilis, cuius quidem ΛΑΒΟΤΑΣ una littera iusto auctior scribitur. ΒΑΓΟΣ gentili dialecto, teste Hesychio, βασιλεύς. ΕΧΕΣΤΡΑΤΟΣ ΑΓΙΑΔΟΣ, Ionum sermone τοῦ Ἡγίου, sicuti praeclare in schedis. WESS.

CAP. CCV. [4 seq. Δωριέος - - - τελευτήσαντος ἐν Σικελίᾳ) Vide lib. V. c. 42-46. S.]

9. τοὺς κατεστρωτάς τριηκοσίους) Omnes militari aetate. τοὺς ἐν ἡλικίᾳ Demosthen. Philipp. I. p. 31. τοὺς ἐν ταῖς ἡλικίαις Polyb. IV. 82., sive ἐν ἡλικίᾳ ὄντας μίση τε καὶ καθεστῆκυιά, quomodo Plato Ep. III. p. 316. c. et Thucydides II. 36. ubi Abreschius. Tales Epicurus, laxius tamen pro sua doctrina, ἐν αἰσθήσει καθεστρωτάς dixit apud Stob. Serm. XVII. p. 159. WESS. — Eandem fere in sententiam Camerarius (notante H. Steph. in ora suae edit.) pro eo quod in Vallae Latinis erat *delegerat trecentos e primoribus viros*, τοὺς κατεστρωτάς constantis aetatis viros interpretatus erat. Neque diversa puto mens Gronovio fuit, quum *delectis trecentis compositis viris* in latina versione, in qua nihil hoc loco Wesselingius mutavit, scriberet. Potuerat pro ista verbi notione, praeter alia testimonia, ad Cebetis Tab. (cap. iv. nostrae edit.) provocari, ubi est γυνὴ καθεστηκυῖα τὸ πρόσωπον, mulier *constanti*, sive *composito vultu*: aliquatenus etiam ad Polyb. XXII. 14, 10. ubi θαλάσσης καθεστηκυῖα, mare *sedatum*, *compositum*. Eundem igitur ego in latina nostra versione secutus, adiectum τοῦς articulum (quem obstare huic interpretationi Larcherus

censuit) non tam ad κατεστῶτας, quam ad τριηκοσίους; referendum putavi, quo nempe designarentur *iidem illi trecenti*, quos cap. 202, 2. iam memoraverat Scriptor. Sed nec dissimulo, etiam atque etiam me cum eodem *Larchero* et, qui huic accedit, *Schulzio* dubitare, nudum κατεστῶτας pro ἐν ἡλικίᾳ κατεστῶτας recte accipi. Tum vero, si vel maxime ita accipi posset id verbum, haud immerito subiret quaerere, cur tandem hoc potissimum monuerit Scriptor, fuisse illos homines *militari aetate*? An ergo, qui hos mox secuturi erant, non fuisse illos *militari aetate* putabimus? Denique, quidquid sit quod verbo οἱ κατεστῶτες proprie indicare Herodotus voluerit; illud plane perspicuum esse videtur, (quod etiam *Valla* prudens intellexerat) notabile aliquod genus civium Spartanorum, certum quoddam (ut *Schulzius* ait) et quasi omnibus notum agmen, significari. Atque hic praeclara eminet *Larcheri* opera, qui eruditâ disputatione, in Notis tum ad hunc locum, tum ad VIII. 124, 12 seq. institutâ, perquam probabile fecit, intelligendos esse *trecentos ex honestioribus civibus Spartanos*, qui (licet equis non uterentur teste *Strab.* X. 421 seq.) *Equites* nominabantur, regemque ad bellum proficiscentem comitabantur, et in acie ei praesto erant, coll. *Thucyd.* V. 72. iam, quod ipsum verbum τοὺς κατεστῶτας idem *Larcherus* interpretatur *le corps fixe et permanent*, quasi latine diceres *stabile et perpetuum agmen*; id quidem minus convenire videtur cum eo quod hic legimus, *selegisse regem hos trecentos*; nam si stabile et perpetuum agmen, constansque illa cohors fuisset, *delectui* non fuerat locus, et ἀναλαβὼν, non ἐπιτάξαιμένος, dicturus Scriptor erat. Quare superest ut intelligamus, *Equitum*, qui nominabantur Spartaë, multo maiorem fuisse numerum quam trecentorum; ex lege vero et instituto civitatis, Regem ad bellum profecturum de illo numero *trecentos* sibi comites *selegisse*, et quidem (quod ex hoc loco discimus) *patresfamilias*, quibus domi liberi essent. Itaque τοὺς κατεστῶτας τριηκοσίους recte cum *Schulzio* simpliciter latine reddemus *constitutos illos* (nempe *lege constitutos*) *trecentos viros*, sive legitimum numerum *trecentorum virorum*. S.

17. ἀλλοφρονέοντες) Auctore *Diodoro* XI. 4. scissi in fa-

ctiones Thebani ἀπὸ τῆς ἱέρους μερίδος quadringentos misceri, quod an ex hac male sumta voce, an aliunde acceptum prodiderit, non novi. Acriter hic *Plutarchus* insurgit, Malign. Herod. p. 867. A., *Leontia*den Thebanorum ad *Thermopylas* ducem fuisse, testibus *Aristophane* et *Nicandro* negitans. Eos equidem Scriptores revereri soleo, sed tanto aetate seriores an valide *Herodotea* dissipare potuerint, apud me dubium manet, atque hoc magis, quod *Leontia*dae filiiue eius *Eurymachi Herodotus* aevum proxime attigerit, et utrumque probe, ut cap. 233. innuit, noverit. WESS.

CAP. CCVI. 5. Κάρνεα γὰρ σφί ἦν ἰμποδὼν) Maligne Nostrum, ut solet, criminatur *Plutarch.* T. II. pag. 873. E. nam remorabantur illa saepius expeditiones suscipiendas, et natura bellicosos *Lacedaemonios* ab incepto tamen retardare solebant *Carnea* et *Hyacinthia*; quos dies festos libentius ante agebant domi, quam alibi tractarent bellica: vid. *Thucyd.* V. 75. 76. et cap. 54. ubi Schol. τοῦ Καρνίου, (ait, μινός) πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡμέρας, οὐκ ἐστρατεύοντο: his ineptulus quis interiecerat ista: ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μάλλον. Attigit in Κάρνεα *P. Castellanus*: plura de festo τῶν Καρνίων, (quod nomen pro Καρνίων ponendum in Schol. ad *Aristoph.* *Op.* vs. 11.) *Lacedaemoniis* horumque colonis cum aliis *Doriensibus* communi, dederunt *Meursius*, *Spanhemius*, et *Duker*. Athenis iterum occupatis a *Mardonio*, ab auxilio laborantibus ferendo *Lacedaemonios* *Hyacinthia* remorabantur, *Herod.* IX. 6., quod turpiter domi manentibus acerbe obiiciunt *Athenienses* ibid. c. 11. ὑμεῖς μὲν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, αὐτοῦ τῇδε μένοντες, Ἰακίνθια δὲ τι ἄγετε καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμαχοῦ. In *Messenicis* *Pausanias* [c. 19. lib. IV.] p. 326., quadraginta dierum pactas narrat cum *Messeniiis* inducias, hac addita ratione: ἐπῆν γὰρ τοῖς Ἰακίνθια. Eadem formā loquendi *Lacom Theocriti* V. vs. 83. ait, τὰ δὲ Κάρνεα καὶ δὴ ἐφῆπναι: est enim ἔργον *Dorice* idem ac ἐλθεῖν. VALCK.

9. ἦν γὰρ κατὰ ταῦτὸ Ὀλυμπιάς -- συμπεσοῦσα) *Anni* aetas erat media, τῆς ὥρης μέσον θῆρος lib. VIII. 12., in quam et *Spartanorum Carnia* et *Olympias* LXX. incurrebant. *Carnia* illos, ludi *Olympici* ceteros ex *Peloponneso* ac *Gracia*, hosti ne obviam cuncti irent, impediabant. Res ad

Thermopylas opinione citius fuit peracta, et sub ipsum quidem ludorum tempus: nam perfugae ex ea clade Arcales, Olympia cum maxime celebrari, gymnicaque a Graecis spectari certamina, rogitantibus Persis respondent, VIII. 26. Quin Peloponnesii, audita Leonidae nece, ubi Carnia et Olympia praeterierant, frequentes ad Isthmum iter maturarunt, ibid. cap. 72. Atque haec de tempore. Ceterum *ἰνένωτο* et *διενένωτο* [lin. 8. et 12.] pro diversa formandi ratione alium habere tonum possunt, pingique *ἰνένωτο* et *διενένωτο*, Sylburgio accurate docente ad *Clenardi* Grammat. p. 473. Supra lib. I. 77. *ἰνένωτο*. WESS.

CAP. CCVII. 6. Δοκῶν περισπερχέοντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ) Ut centies alibi, hic quoque literae ΘΕ in EO fuerunt, ut puto, depravatae. Corrigo, *περισπερχέωντων*: ceteris Peloponnesiis ob istam sententiam cum vehementer indignabundi succensuissent Phocenses et Locri; neque mirum; vid. *Diodor.* Sic. XI. c. 4. *Περὶ οὕτως ἔχοντα* dixit *Herod.* II. 162. *κάδρα θυμωθῆναι* VII. 39. *Σπερχθῆναι τῇ γνώμῃ* accipi potest, ut *ἀθυμῶν τοῖς γεγενημένοις, ἀχθεσθῆναι τινὶ πράγματι*, etc. Iam vero neque Herodoteum est, quantum intelligo; nec Ionicum, *σπερχέειν*, sed *σπέρχεσθαι* et *σπερχθῆναι*. Quaedam leguntur adscripta ad *Herod.* V. 33. *ἰσπέρχετο* τῷ Ἀρισταγόρῃ, *Aristagorae* succensuit. In *Callim. Hymn. in Delum* vs. 60. *Latonae Iuno* dicitur *Σπερχομένη μέγα δὴ τι καὶ οὐφάτον*: id est *περισπερχομένη*. *Hesychius*: *Σπέρξομαι, ὀργισθήσομαι. Ἐσπερξάμην, ὀργίσθην*. *Phavorin.* *Σπερχθεὶς ἀντὶ τοῦ θυμωθεὶς καὶ ταραχθεὶς λέγουσιν Ἴωνες*: imo vero *Herodotus* illud oportet utroque adhibuerit significatu. *Suidas*, *Σπερχθεὶς παρ' Ἡροδότῳ ἀντὶ τοῦ ταραχθεὶς, θυμωθεὶς*. Horum prius, obvium et in gloss. *Herodot.* pertinet ad I. 32., ubi conturbatus *Croesus* dicitur *σπερχθεὶς*: posterius, *θυμωθεὶς*, mea sententia hunc spectat locum. Excerptentes ex *Herodoto* aliisque verba, saepe praefixas omisere praepositiones Grammatici. Color quidam vulgato conciliari poterit Ionicus; sed ludibria librariorum ut Ionicae formae nobis non debent adnumerari. VALCK. — *Σπερχέειν* nec *Herodoteum* nec Ionicum esse verbum ultro concedo. Sed, si probe vocabulum *περισπερχής* est, a verbo *περισπέρχομαι* derivatum, quidni ab eodem vocab. *περισπερχής* legitime formari potuerit verbum *περισπερχέω*, idem valens ac *πε-*

μισπερχής εἰμι? ut λυσιτελέω, λυσιτελής εἰμι: ἀσιβέω, ἀσιβής εἰμι: ἀσελγέω, ἀσελγής εἰμι. Quare, in librorum consensu, nihil hic novari debuerat. Quod equidem h. l. in Latinis posui, de communi horum consilio --- decrevit, illam notionem verbo ἐληθίζετο subiectam putavi, quum praesertim mox adiiciatur ταῦτα βουλευομένων σφίσιν. S.

CAP. CCVIII. 2. ἰδέσθαι ὁκόσοι τί εἰσι) Gronoviana censura his infestior fuit, ut ὅσοι τί εἰσι valeret. Magni momenti res non vertitur; inferior tamen pristina non est scriptura, siquidem explorator numerum, si posset, inspecturus advenit; quo utcumque cognito, (καὶ τὸ πλῆθος ἐμάνθανε dicetur brevi,) ad regem revertit. WESS.

Ibid. ἰδέσθαι ὅσοι τί εἰσι) Redibit, opinor, melior lectio, ἰδέσθαι ὁκόσοι τε εἶεν καὶ ὅ, τι ποιοῖεν. [In εἰσι haud male consentiunt libri: satis iam notus esse debet mos Scriptoris variandi verborum modos.] Sequentia Suidas hinc habet in Ἀλισμῖνοι. Paulo post [lin. 6.] ut genuina placet lectio Flor. ὥς δὲ προέλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, prae vulgata ἐς τὸ στρατ. Contra apud Thucyd. pag. 357, 80. [V. 65.] loco τῆς πρὸς recipere ex Msstis τὸ ὄδωρ ἐξέτρεπεν ἐς τὴν Μαντινικὴν, ut apud Herod. ἐκτρέψαι τοῦ ποταμοῦ τὸ ῥέθρον ἐς etc. p. 75, 6. 92, 24. [I. 186. II. 11.] Quid ista duo distent vel haec monstrant Thucyd. eadem p. πρὸς τὸ Ἡράκλειον πάλιν ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον ἰόντες. Xenoph. Ἑλλ. lib. V. p. 328, 6., ἐς τὸ προάστειον καὶ ἐς αὐτάς τὰς πύλας ἤλαυνον: vs. 8. ἕως πρὸς αὐτὸ κατεδίωξε τὸ τεῖχος. VALCK.

7. πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον) Duo postrema si videntur ex proximo versu male repetita, suspicarer venustum illud μὲν οὐ more Nostrum elegantioribus usitato hac ratione collocasse: ἐν αὐτῷ τε καὶ κατώρα τὸ πᾶν μὲν οὐ τοὺς γὰρ ἔσω --- οὐκ οἶά τε ἦν κατεδίσθαι ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάνθανε. Prae reliquis adamavit hanc scribendi formam Xenophon: in Symp. pag. 512, 12, ὠρχομένην μὲν οὐ (οὐ γὰρ πώποτε τοῦτ' ἔμχον) ἐχειρονόμουν δέ. Scripserat in Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 36., δασὺς δένδρεσι, παχέσι μὲν οὐ πυκνοῖς δέ: de fluvio p. 193, 10. οὗτος δ' ἦν μέγας μὲν οὐ καλὸς δέ: prout recte suis in exemplaribus legisse Demetrium, qui dicitur Phalereus, iudicabat Muretus; quem sequitur Hutchins. p. 298. Ad istam normam legi poterit in Ephesio Xenoph. III. p. 46., Φάρμακον, θανάσιμον μὲν οὐχ, ὑπνωτικὸν δέ. Anti-

ῥηον p. 139, 9. ἀπολομένους μὲν οὐκ κινδυνεύσαντας δέ. Videant harum rerum studiosi, recte-ne correxerim Philostratum, sic legendo quae prostant de Vit. Apoll. IV. 25. p. 165., ἐρῶσι δ' αὐται, (αἱ ἔμπονται) καὶ ἀφροδισίων μὲν οὐκ σαρκῶν δέ, καὶ μάλιστα ἀνθρωπείων, ἐρῶσι: καὶ πιαίνουσι (vid. pag. 333. f.) τοῖς ἀφροδισίοις, οὓς ἂν ἐβέλωσι δαίσασθαι. VALCK.

13. τὰς κόμας κτενιζόμενους) Ex vetere lege, de qua Demaratus, ad regem c. 209. et N. Cragius Reip. Lacedaem. lib. III. 4. Hinc Strabo X. p. 716. A. [p. 467. ed. Cas.] καὶ τοὺς περὶ Λαϊονίδα κτενιζόμενους. Dio Chrysost. in Orat. Synesii de Calvit. p. 65. B. ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας: olim quoque Libanius Orat. pro Saltat. p. 489. c., nam, quod nunc legitur, Λακιδαιμόνους ὄρας ἐν Θερμοπύλαις ἡτενιζόμενους, veriturque acriter intuentes, absurdum est, et ex Herodoto, uti alias monui, refingendum. WESS. — Huc respicit, quod Casaubonum non latuit, Strabo X. p. 716. A. Synesius Calv. Encom. p. 65. B. Lacedaemonii, ὅτε μόνοι τῶν Ἑλλήνων ἔμελλον δέχεσθαι βασιλέα, τριακῶσι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐκάθηντο ἀσκοῦντες τὰς κόμας. Libanius T. II. p. 489. c. Λακιδαιμόνους ὄρας ἐν Θερμοπύλαις κτενιζόμενους, καὶ μετὰ τὴν Φρεντιδα τῶν τριχῶν τὸ κάλλιστον ἔργον ἐξεργασμένους etc. sic locum emendavit, Morello non intellectum, Clar. Wesseling. in Diss. Herod. p. 48. Hunc, ait Herodoti Demaratus, morem habuisse Lacedaemonios, ἐπειδὴ μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφαλὰς etc. An, ut libertatis insigne, quo gloriabantur mortis contemptores, ad finem usque vitae custodirent integrum? vid. N. Cragius de Rep. Lacon. pag. 256. et Io. Meursii Misc. lib. I. c. 16. VALCK.

16. ἀλογίης τε ἐν ἐκύρησι πολλῆς) Plerique Lexicorum conditores, ne Thesauri quidem excepto, citant ἀλογίης ἐν ἐκύρησι, memores, credo, cap. 218. ἐν ἐκύρησιν στρατῶ, similibusve in adnotat. Cl. Valckenarii ad lib. II. 82.; tum saltem, ut moris Ionici ratio haberetur, ἀλογίης ἐν ἐκύρησι. Sed hic compositum sequitur conditionem simplicis κυρῆσαι, sicuti ἐν τριχόντις lib. IV. 19. Verterat autem dictionem Portus in Suida suo, magnamque sui contemtionem offendit, invito Küstero substituentemque, apud eos soluta omnia deprehendit: quod equidem valde miror. Non videtur ordinem rerum vir doctus dextre considerasse, neque recordatus Herodoteorum, ἐν ἀλογίᾳ ἔχειν, ἐν ἀλογίᾳ ποιῆσθαι, quorum in contemtu perpetuus usus. WESS.

Ibid. ἀλογίης τε ἐνεκύρησε) In his apud Suidam in 'Αλογίη similiter scriptis graviter lapsus est L. Kuusterus; sententia quid postulare vidit Portus *ibid.* et in Lex. Ion. voc. 'Αλογίη. Phrasin Herodoti per καταφρονήσθαι interpretatur Strabo p. 716. A. Si sincerum est ἐνεκύρησε, cum amico meo scribendum ἀλογίη τε ἐνεκύρησε πολλῇ: qua passim verbum illud adhibetur structura Herodoto ceterisque. Vid. huius Ed. pag. 141. n. 98. [Adnot. ad II. 82.] et corrigatur in Epimenidis epistola apud Diog. Laërt. I. 113., αἱ δὲ πη ἐπ' ἀλατείᾳ (huc illuc in peregrinatione vaganti,) ἐγκύρωσσι τοι τοὶ τήνω φίλοι. Sed nec Graece dicitur καταφρονήσθαι ἐντυχεῖν, pro contemni, neque Ionice ἀλογίη ἐγκυρῆσαι. Emendandum censeo ἀλογίης τε ἐκύρησε πολλῇ: id est ἄγαν καταφρονήσθαι. Contemptus Nostro dicitur ἀλογίη: contemnere, certe ὀλγωρεῖν, et ἐν ὀλγωρίᾳ τι ποιεῖσθαι, apud Herod. est ἐν ἀλογίᾳ τι ἔχειν vel ποιεῖσθαι. Iam vero, sicut τυχεῖν ἐπαιῖνον, laudem consequi, idem est ac laudari; τυχεῖν κατηγορίας, accusari; ita τυχεῖν vel κύρειν ἀλογίης, contemni, vel negligi, ὀλγωρεῖσθαι. Sepeliri Herodoto dicitur ταφῇς κυρῆσαι II. 136. contumeliose tractari, sive ἀτιμάζεσθαι, proprie ignominiam consequi, ἀτιμῆς κυρῆσαι VII. 158., ubi ad Graecos Gelon, ἀτιμῆς, αἶτ, πρὸς ὑμῶν κυρῆσας οὐκ ὁμοιώσονται ὑμῖν. Hinc paulum diversa sunt Sophoclea Elect. 855. Antig. 882. Philoct. 896. horumque similia. VALCK. — Vulgatum tenent libri omnes. S.

CAP. CCIX. 9. γέλωτά με ἔθεν) Tale irati Cambysis, ἀτὰρ τοὶ ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσειςθε, lib. III. 29., et quiritantis Iobi c. XVII, 6. ἔθεν δὲ με θρύλλημα ἐν τοῖς ἔθνεσι καὶ ἀπέβην αὐτοῖς γέλωας. Utrumque ex communi plerisque loquendi more; unde et, χλεύην με ποιεῖ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην, Aeschryonis Philaenis. [apud Athen. VIII. p. 335. c.] WESS.

16. τὰς κεφαλὰς κοσμεῖνται) Mirum ni suunt singuli hi Spartiatae habuerint εἶλωτα, qui herilem tum comam ornaret; sed ne mulieres quidem Spartanæ, libenter ἀνδριζόμενοι, suas habebant, ut aliae mulierculæ Graecæ, ὀνατρίκες et κομματορίαις. Censeo equidem non sane muliebriter ornatas, sed bene pexas et viriliter nitidas Spartanos praelio paratos habuisse comam, tanquam palaestritas, λεπαρῆς ἔκτοσθε παλαιστρας, Theocr. Eid. II. 51. Χρισταμίνας ἀνδρὸς παρ' Εὐρώτῳ λείτροις, Eid. XVIII. 22. quo forte respiciens

Ovid. Heroic. XVI. 148. *More tuae gentis nitida dum nuda palaestra Ludis.* Huc ducunt N. Cragio et E. Spanhemio iam adhibita Plutarchi verba T. I. p. 53. D. de Lacedaemoniis: *μάλιστα περί τοὺς κινδύνους ἱεράπειον τὴν κόμην, λιπαρὰν τε φαίνεσθαι καὶ διακεκριμένην*: bene interpretes, ut *nitida appareret et discriminata.* Eadem dixisse censebitur Herod. si verum est quod suspicor, hic non κοσμέονται, sed ab auctore σμέονται scriptum, τότε τὰς κεφαλὰς σμέονται. Habet ad hanc meam coniecturam apta quaedam ill. Spanhem. ad Callim. H. in Pall. Lav. vs. 32. *λιπαρὸν σμασπαμένα πλόκαμον*: Herodotea quoque ex lib. IX. c. 109. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται. Vallae ornatur indicat ibi pravam lectionem κοσμέεται: genuinam esse σμέεται, demonstrant Ionismus et Athen. IV. p. 146. c. *σμησάμενοι τὰς κεφαλὰς* est in Herod. IV. 73. alterum quoque locum attigi supra p. 272. n. 58. [Adnot. ad III. 148.] VALCK. — Conferri possunt quae ad Gregor. Dial. ion. §. 15. Koenius adnotavit. S.

19. *χρῆρας ἀνταϊρόμενον*) Non repudio Arch. *ἀνταϊρόμενον*, quod et in membranis lib. VIII. 140. neque valde urgeo. Magis multo mihi ridet eiusdem et Vallae, *πρὸς βασιλῆην τε καλλίστην τῶν Ἑλλήσι* (sive ἐν Ἑλλ.) *προσφ., καὶ ἀνδρας ἀρίστους.* Verissimum enim de Spartanorum regno, et longe quam prius suavius ac concisius. Quod si enim *καλλίστην πόλιν* [lin. 20.] ad civitatis disciplinam et mores referas, uti oportebit, cur *ἄνδρες ἀρίστοι* accedunt? Qui aliter sentient, nihil his praescribitur. WESS.

24. *ἐμοὶ χρᾶσθαι*) Id est *χρᾶ.* H. Steph. *de me ut mendace,* atque adeo pessimo, *statue*; nam et Persis *αἰσχιστον τὸ ψεύδεσθαι* νομόμισται, lib. I. c. 138. VALCK.

25. *ἢν μὴ ταῦτά τοι ἐκβῇ* etc.) Vocem Herodoti ex marg. Steph. reciperem in contextum: *ἢν μὴ ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ τῇ ἐγὼ λέγω,* ista nisi isthuc tibi modo eveniant quo dico. οὐ ταῦτα ταύτῃ sic iunguntur in Aesch. Prom. 510. Euripid. Med. 365. Aristoph. Eq. 839. Nequaquam istuc istac ibit, est incerti Tragici apud Ciceron. de Nat. Deor. III. 26. VALCK. — In Var. Lect. adnotare debueram, scripturam istam ταῦτά τοι ταύτῃ cum Pass. Ask. et aliis offerre etiam marginem H. Steph. S.

Ibid. ταῦτά τοι ταύτῃ ἐκβῇ) Nihil dicto adstruxissem, nisi Codicum postulasset consensus: ταύτῃ ad eum fere

modum lib. I. 120. atque alibi. Illud autem ὡς ἐγὼ Arch. et Vind. Scholiastae debetur. Vide dicto loco et ibid. c. 86. WESS.

CAP. CCX. 1 seq. Τίσσεας μὲν δὴ παξεῖξῃκε ἡμέρας) Hoc significat, *quatrimum praeterlabi passus est*; ut παρῆκεν est *intromisit*, vel *sivit ingredi*. Videatur Portus in Παριέναι. Lib. III. 146. *auxiliares*, portis patefactis, ἐξῆκε ἐπὶ τοὺς Πέρσας, *emisit in Persas*: verti non debebat *egreditur*. VALCK.

8 seq. καὶ οὐκ ἀπέλκυνον καὶ περ μεγάλως προσπταίνοντες) Iustius ἀπέλκυνον: [quam ἀπελκύνοντο.] Post nonnulla cap. 211. extr. καὶ παντοίως προσβάλλοντες ἀπῆλκυνον ὁπίσω: et cap. 212. Medi alii, itque recentes, inpressionem faciebant, nec cessim ibant, quantumvis vehementer offenderent et mulcarentur. Hoc verba volunt; neque enim προσπταίνω *ingruendi*, quod Vallae visum, notione gaudet. WESS. — Quum ἀπελκύνοντο ante ed. Wess. legeretur, si simpliciter *abierunt* aut *se receperunt* intelligatur, iustius utique ἀπέλκυνον iudicari debebat; quamquam lib. V. c. 94, 1. Ἰππὶν δὲ ἐνέειπεν ἀπελκυνόμενῳ, Vallae versionem, *Hippias inde profectus*, nullā adiectā censurā Wesselingius etiam tenuit. Sed, verum si quaerimus, passivo ἀπελκυνόμενος paulo diversior subiecta notio est: et V. 94. pro eo quod ibi a me quoque est positum, *Hippiae - - profecto*, rectius ponetur *Hippiae - - reiecto*, aut *cum repulsa dimisso*; hic vero, loco eius quod equidem posui *se recepere*, rectius fuerit *repellebantur*, *repelli se passi sunt*; aut, quod cum Gronovio ipse etiam Wess. dederat, *depellebantur*. Quod ἀπέλκυνον hic Arch. et Vind. praeferunt, id ex scholio aut interpretatione hominis invecum est, qui simpliciter *abierunt*, *se receperunt*, intellexerat. S.

11. ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶναι, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες) Quia proxima praecesserunt, δῆλον δ' ἐποιοῦν - - οὐκ ἤμιστα αὐτῷ βασιλεῖ, scripsisse Nostrum suspicabatur doctiss. G. Koen; ὅτι πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι οἱ εἶναι. Eleganti coniecturae favet, praeter Xerxis dictum lib. VIII. c. 88., et Frontinus IV. 2, 9. *Xerxes hocse deceptum aiebat, quod multos quidem homines haberet*; (ὅτι - - οἱ εἶναι) viros autem nullos: nam, ut Wesselingio, mihi quoque scripsisse videtur Frontinus. Similibus quibusdam ista subiiciuntur apud Eustath. in Ἰλ. v. p. 537, 49. [p. 668. ed. Rom.] τὸ μὲντοι, (ὅτι excidit)

πολλοὶ μὲν ἄνθρωποι εἶεν, ἐλίγοι δὲ ἄνδρες, σεμνότερον τῶν προῤῥη-
θέντων. Qui Graecis ἄνδρες, in talibus viri dicuntur Latinis.
Quintilian. Declam. p. 738. Illi vero fortes et viri fuerunt.
Apud Livium XXVII. 13. concio dimissa fatentium, iure ac
merito sese increpitos; neque illo die virum quemquam in acie
Romana fuisse praeter unum ducem. Arcades Lycomedem
μόνον ἄνδρα ἠγούντο, Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 361, 25. Apud
Philosophos quidem ἄνθρωπος et homo saepe ponuntur in
laude, velut in senario Comici, 'Ὡς χάριν ἔστ' ἄνθρωπος,
ἐὰν ἄνθρωπος ᾖ, apud Clem. Alex. p. 916, 15. in his etiam,
si homo esset, Ciceronis ad Att. lib. II. Ep. 2. et, demus huic
aliquid aeris tanquam homines, non tanquam homini, Herodis
Att. apud A. Gell. Noct. Att. IX. 2. Ut in hoc Xerxis dicto,
ἄνθρωποι et ἄνδρες sic opponuntur in diversos usus. De C.
Mario Cicero Tusc. II. 21. Tulit dolorem ut vir; et, ut homo,
maiores ferre sine causa necessaria noluit. Apollonius dice-
bat Philostrati p. 20. οὐκ ἀνθρώπων ἑαυτῷ δεῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν.
Xenophon in Hierone p. 533, 8. ἄνδρες καὶ οὐκ ἔτι ἄνθρωποι
μόνον νομιζόμενοι. Apud eundem Ἑλλ. VII. p. 363, 21. qui
fuerat in Perside legatus, Antiochus Arcas retulit πρὸς τοὺς
μυρίους, (ad commune gentis concilium,) ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους
καὶ ὀψοποιούς καὶ εἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχει (atque
adeo πολλοὺς ἀνθρώπους) ἄνδρας δὲ, οἳ μάχονται ἅν' Ἑλλήσι, πάν-
την οὐκ ἂν ἔφθ' ἐνδοκῆσαι ἰδεῖν. VALCK.

11 seq. ἐγίνετο δὲ ἡ συμβολή δι' ἡμέρας) δι' ἡμέρας, toto die
dimicatum fuisse indicat, uti lib. I. c. 97. et δι' ἔτεος, toto
anno lib. II. 22. Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ in
Harpocrate. WESS.

CAP. CCXI. 8. δόρασι βραχυτέροις, χρεώμενοι) Ni-
hil referet, sive vulgatum maneat, seu μικροτέροις
probetur. Unice pravum est Vallae et Eton. μακροτέροις,
longioribus, contrariumque c. 61. Diodorus, praelium
lib. XI. c. 7. describens, Persarum breviores hastas negli-
git, non item eorundem clypeos breves et peltas. Iam
πλήθει χρεῖσθαι cur [a Gron. πλήθει praeferente] tanto-
pere taxetur, non equidem exputo. WESS.

13. βῆ τι καὶ πατάγῳ) Persici hoc moris erat. βῆ τι καὶ
πατάγῳ χρεώμενοι ex aula erumpunt magorum interfecto-
res lib. III. 79. quamquam hic spectasse Scriptor videtur
Homericum Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐποπῇ τ' ἴσαν Iliad. Γ'. princ.
WESS.

CAP. CCXII. 8 seq. καὶ ἐν μέρει ἑκάστου ἑαυτοῦ) Latina, in suo quisque loco, ferri non possunt. Ἐν μέρει et ἐν τῷ μέρει, sua quisque vice, sive per vices. Euripides Cyclop. vs. 179. ἅπαντες αὐτὴν διευκρινήσας ἐν μέρει, cuncti per vices etc. Eleganter post Budaeum dictionem Iac. Gronovius illustravit ad Arrian. Ἀναβ. III. 26. p. 142. WESS.

CAP. CCXIII. 1. ὁ, τι χρήσαιο τῷ etc.) Ex Codicum variante dissensu, si optio necessaria foret, sequeretur Arch. scriptionem, Nostro non insuetam, neque aliis in Perizonii Adnot. ad Aetiani Var. I. 32. Vulgatum plures ostentabant schedae lib. V. 12. estque, ut alios praeteream, Aeschinis Or. in Ctesiph. p. 66. ἀπορῶν δ' ὁ, τι χρήσαιο αὐτῷ. WESS. — Vide Var. Lect. S.

4. Ἰφρασί τε τὴν ἀτραπὸν) Xerxi semitam indicavit Persique monstravit Ephialtes Meliensis sive Trachinius, de quo notavit Oudendorp. Vir clar. ad Frontin. II. c. 2, 13. In excerptis e Ctesia hoc facinus imputatur Trachiniis Calliadæ et Timapherni. Iudice Pausania III. p. 214. nē Graeciam quidem vidisset Xerxes, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἰτῆς τείνουσαν περιπαγῶν τὴν μετὰ Ἰδάρνου στρατιάν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαι σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε. Ut Ephialtes Xerxi, sic Alexandro M. monstratā semitā profuit proditor apud Diodor. XVII. c. 67. et Polyæn. IV. c. 3, 27. etc. Sed per eandem semitam postea temporis Brenno Galatisque viam in Graeciam Heracleotae patefecerunt et Aenianes apud Pausan. X. p. 852.; ubi duplex esse dicitur ἀτραπὸς διὰ τῆς Οἰτῆς μία μὲν ἡ ὑπὲρ Τραχίνος, — — — ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνιαιῶν, ὁδῶσαι στρατῷ ῥῶν, δι' ἧς καὶ Ἰδάρτης ποτὶ Μῆδος κατὰ νότου τοῖς περὶ Λεωνίδην ἐπύθητο Ἕλλησι: eandem memorat Appian. Syr. [cap. 18.] p. 158. VALCK.

7 seq. ὑπὸ τῶν πυλαγόρων τῶν Ἀμφ. etc.) Voces τῶν Ἀμφικτιόνων εἰς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων ex scholio Cl. Reiskius derivabat, aut duas saltem priores esse exterminandas. Fuit cum de interpretamento non dissentirem; unde, modo distinctio tollatur, vertaturque a Pylagoris Amphictyonum, nunc ab eo. Pylagorae legati erant Amphictyonici concilii, congregabanturque ad consessum Pylaeam, consultaturi de communi ac templi Delphici salute. Aeschines propterea in Ctesiph. p. 71. οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτιόνες συνελόντων εἰς τὰς Πύλας, πλὴν μιᾶς πόλεως. Nec dissimilia Libanius Orat.

in Aeschin. p. 692. c. Poterit, hoc si displiceat, etiam legi καὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, siquidem in coetum. quem Ἐκκλησίαν vocabant, praeter Pylagoras, Hieromnemonasque admittebantur plures sacrorum et concilii participes: hanc Ἀμφικτυόνων ἐκκλησίαν debemus Aeschini dicto loco. Ego in priore ob conspirationem schedarum acquiesco. Ubi vero Herodotus ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι de Epialtae nece, eiusque auctore Athenada verba fecit? Ut nunc libri isti sesc dant, nusquam, si bene memini. Proinde aut oblitus eorum Scriptor est, aut desunt multa. WESS.

Ibid. τῶν Πυλαγόρων τῶν Ἀμφικτ.) Infra [c. 214, 7.] memorantur οἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόραι, et distinguuntur certe τῶν Ἀμφικτυόνων οἱ Πυλαγόραι: erant quidem οἱ Πυλαγόραι Ἀμφικτυόνες, sed non sanequam omnes οἱ Ἀμφικτυόνες Πυλαγόραι. Inter Amphictyonas, sive concilii Amphictyonici participes, quinam Πυλαγόραι dicerentur prae ceteris egregie nobis tradidit Auctor Etymolog. M. Πυλαγόραι, οἱ προεστῶτες Πυλαίαις, (conventus Amphictyonum principes,) ἢ οἱ πεμπόμενοι ἀπὸ τῶν πόλεων εἰς Ἀμφικτυονίαν ῥήτορες, ὥστε ἐκεῖ ἀγορεύσαι. De multis nunc satis sit Amphictyonum citasse decreta, servata Demostheni de Cor. p. 165. Ἐδοξε τοῖς Πυλαγόραις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων: alterius Δόγματος hoc est initium: Ἐπὶ ἱερῆς Κλειναγόρου, ἱερινῆς Πυλαίαις. Ἐδοξε τοῖς Πυλαγόραις καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτυόνων καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτυόνων: quae mihi sic primitus scripta non videntur; sed in hac quoque parte Graecae antiquitatis, praesertim ubi ventum est ad recentiora tempora, multa sunt tenebricosa. VALCK. — Conf. mox ad c. 214, 7. S.

CAP. CCXIV. 6. τῷ δὲ χρὴ σταθμῶσασθαι) Hoc potius esse, [quam τὸδε,] non negabitur. Sic lib. III. 15. et inferius c. 237. Tale, tanquam ex Herodoto, cuius non est, in Stob. Serm. XXVIII. p. 197. ἄνδρα δὲ οὐκ ἔστι δαξιὸν γνώμῃ σταθμησάμενον ἀθεῆσαι. WESS.

7. Qui hic Πυλαγόροι ex Codicibus, extra dubii stant aleam: modo enim πυλαγόραι, modo πυλαγόροι hi legati. Aeschines in Ctesiph. p. 71. iterat τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσαὶ πυλαγοροῦντας, iungitque τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνήμονας. Libanius utramque vocis flexionem Or. in Aeschin. p. 699. c. et p. 706. deposuit: sunt quoque Πυλαγόροι ex Hesychio [hac voce, et voc. Ἀμφικτυόνες] noti. WESS. —

Quod si altera terminatio placuisset *Herodoto*, paulo ante non *Πυλαγόρων* fuerat scripturus, sed *Πυλαγορέων*. *S.*

11. εἰδείη μὲν γὰρ ἂν καὶ ἰὼν μὴ Μηλιεύς) Post *Aldi* *Came-*
*rarii*que actatem operarum negligentia μὴ ob simile inse-
cutae vocis principium excidit. *Herodoto* qui deinde cu-
ram inpenderunt doctissimi viri, tametsi commentandi
hoc genus negandi desideraret particulam, miranda supi-
nitate coecos potius duces, quam *Aldum*, *Vallam*, et *Msstos*
sequi maluerunt. Soli, quorum reminiscor, *Pavius* et
Reiskius, οὐκ ἰὼν finxerunt. Sed satis. *Herodotus* suum sibi
rediisse laetabitur. *WESS.* — Quod poscit sententia,
καὶ ἰὼν μὴ Μηλιεύς, quantumvis non esset *Meliensis*, ex *Msstis*
et aliunde revocabitur: vid. *Diss. Herod. P. Wessel.* p. 15.
Alii potius usitato more scripssissent, καίπερ οὐκ ἂν Μηλιεύς:
sed et rarius illud *Herodoteum* est, καὶ ἰὼν μὴ Μηλιεύς. Sic
scripsit VI. c. 66. et IV. c. 144. τοὺς μὴ μηδίζοντας. *Philo-*
strat. p. 186, 5. πῶς, εἶπεν, ὅγε μὴ μάντις ὦν: p. 494. οὐ παι-
δεύουσι τοὺς μὴ Πέρσας Πέρσαι μάγοι, ἦν μὴ ὁ βασιλεὺς ἔφη:
scribendum φῆ, nisi *Rex* iusserit. *Tatian.* ad *Graec.* p. 14.
ἴτι μὴ θεὸς ὦν τοῦτ' ὅπερ ἔλεγεν εἶναι κατεψεύδετο. Non inveni-
tum est quod [*lin.* 12.] sequitur: εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὠμι-
ληκῶς εἴη. *Lib.* VII. c. 26. διαβάντες τὸν Ἄλυν ποταμὸν ὠμίλη-
σαν τῇ Φρυγῇ: neque illud protritum *Ecphantiae* apud *Sto-*
baeum p. 333, 29. βασιλῆα --- ὠμιλίσαντα: sic *Regem* vocat:
in *Editis* legitur βασιλῆα --- ὁμ. *Spondanus* interpretatur,
regem qui conversatur cum hominibus: τῇ βασιλείᾳ ὠμιλεῖν simi-
liter dictum ut apud *Thucyd.* ὠμιληκίεναι τῇ ἀρχῇ. *VALCK.*

CAP. CCXV. 4. περὶ λύχων ἀφᾶς) Ἀφᾶς λύχων
hinc *Suidas* excerpfit. Noctis designatur initium. *Philostrat.*
de Vit. Apoll. VII. 15. χρὴ περὶ λύχων ἀφᾶς εἰς τὸν Ῥωμαίων
λαμπά ἀφᾶναι. *Diodor.* XIX. 31. τῆς ἑως οὐσης περὶ λύχων
ἀφᾶς: ubi notat *P. Wess.* Pro prima face legitur et λύχων
ἡμῶν: vid. *Io. Brodae* *Miscell.* IV. c. 33. *Intempesta no-*
cte Sophoclis *Ajax* egressus tentorio, dicitur exiisse vs. 285.
ἄγκας νυκτὸς ἡνίχ' ἔσπεροι λαμπτήρες οὐκ ἔτ' ἦθον: id est, ut
legitur e *Schol.* apud *Suidam*, ὅτι ἐσβέσθησαν οἱ λύχνοι: altera
enim interpretandi ratio alienior est, quam sequutus ill.
Ez. Spanhem. *stellas* intelligit ad *Callim. Hymn.* in *Del.*
vs. 303. Quales illic intelligi debeant λαμπτήρες, aestimare
licet ex observatis *Is. Casaub.* in *Athen.* p. 995. *VALCK.*

— Vide Animadverss. in *Athen.* T. VIII. nuperae edit. p. 362 seq. Uno vocabulo *λεχναΐαν* Cephisodorus dixit, teste *Athenaeo* lib. XV. p. 702. b. S.

8. *κατεδίδεκτο*) Propter *Aldinum κατεδίδαιτο* H. Stephanus, videnda esse quae alibi scripserat. lectores monuerat. Gronovius vero: Quis ille angulus, ubi Stephanus mussitaverit de hoc non intelligendo loco, ut iubeat videre, quae alibi dixerit? Dixerat ad *Plutarchi Theseum* p. 5. Ed. Bryani, *δαίμονας* descendere ex *δαίω* apud *Herodotum*; qui composito *κατεδίδαιτο*, quod inde est, utatur pro cognita erat seu conperta, adposueratque haec Nostri. Profecto, modo schedarum stabiliretur *κατεδίδαιτο* imperio, haud inficete: namque in verbo nihil praeter raritatem inest, quod reprehendas: reprehendes tamen iniuriā, cum talia se passim dent. Quae quidem non eo scripsi, ut *κατεδίδεκτο* improbare velim, sed ut ingentibus Stephani meritis gratia perseveret. WESS. — Fortasse *καταδίδεκτο* neglecto augmento scripserat auctor, quod probabile facit codicis *Arch.* scriptura, quae ex duabus scripturis, *καταδίδεκτο* et *κατεδίδεκτο*, imperite iunctis nata videtur. Miror vero, ad haec quae continuo subiiciuntur, *ἰούσα οὐδὲν χρηστὴ Μηλιῦσι*, nihil a Viris doctis adnotatum reperiri. Nec enim apta admodum ad rem, quae hic agitur, sententia est, quam *Wess.* cum *Gron.* his verbis (quae Graecis quidem accurate videri poterant respondere) expressit: et ex tanto tempore monstratus est (ille frames) nihil utilis *Meliensibus*: nisi istud nihil utilis tali quadam ratione accipiat, quali nos interpretati sumus, iam olim, quemadmodum etiam tunc, calle illo male usos esse *Malienses*. Prorsus extra oleas hic vagatus *Valla*, *ἐκτός οὐ* pro *ἐκ τε τόσου* legens, et *κατεδίδετο* (puto) pro *κατεδίδεκτο*, mira quadam hariolatione sic convertit hunc locum: *Extrinsecus nihil admodum praeseptus transitus erat: quum nihil esset utilis Maliensibus.* S.

CAP. CCXVI. 5. *κατά τε Ἀλπηνὸν πόλιν*) Oscitanter *Steph. Byz.*, conversā *Alpeno* hinc in *Locrorum metropolim*, *Herodotum* legisse, *L. Holstenii* iusta animadversio est. *πρώτη τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιῶν* prima, non dignitate, sed situ erat. WESS. — Eodem iudice *Holstenio*, cui alii adsentiantur docti viri, non differt haec *Ἀλπηρὸς πόλις* ab ea quae *κώμη*, *Ἀλπηνοὶ οὔνομα*, supra cap. 176 extr. nominabatur, et nude *Ἀλπηνοὶ* infra cap. 229. S.

7. κατὰ Μελάμπυγον --- λίθον) Mallem cum P. Leopardi Emend. VIII. 1. κατὰ Μελαμπίγου --- λίθον. *Herculis* enim *Μελάμπυγος* titulus, ex caussa doctissime ab Erasmo Chiliad. p. 207. Suidae et Zenobii fide adfirmatæ, fuit, non lapidis. De *Cercopibus* [lin. 8.] iidem conplura, quae missa facio. *Angustum* tramitem ad Diodor. XI. 8. explicare memini. WESS. — De *Cercopibus* fraudulentis consuli posse *Suidam* in Ἀγορὰ Κερκώπων et in voc. Ὀμηρος monuit Schulzius. S.

CAP. CCXVIII. 2. ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον) Idem accidit aevo recentiori, quando cum delectis suis Gallis Brennus ἐποιεῖτο τὴν ὁδὸν διὰ τῆς ἀτραποῦ, apud Pausan. lib. X. [c. 22.] p. 853. Nam tum quoque temporis τῶν Φωκίων τοῖς ἔχουσιν ἐπὶ τῇ ἀτραπῷ τὴν Φρουρὰν, οὐ πρότερον ἐπιόντες οἱ βαίρβαροι παύσαντο αἰσθῆσαι, πρὶν ἢ πλησίον ἐγγόνεσαν: ut apud Herod. c. 212. Phocenses εἰς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάξοντες τὴν ἀτραπὸν. VALCK.

[5. ἀνὰ τε ἔδραμον οἱ Φωκίς) Perperam *Valla*, Phocenses *recurrerunt*; quod non tenere debuerat Wess. cum Gronov. Commodius *Larcher*, *audsistôt ils accoururent*: nec tamen vim propriam verbi expressit. Ἀναδραμεῖν h. l. sicuti III. 78, 4. est ἀναστῆναι καὶ δραμεῖν, (vel προσδραμεῖν,) surgere et adcurrere, raptim surgere: quam in sententiam ἀνὰ τε ἔδραμον III. 78. prosiluerunt interpretatus sum; quod et hic tenere potueram, ubi nunc, *strepitus excitavit eos ut ad arma concurrerent*. S.]

8. οὐδὲν σφι φανήσεσθαι ἀντίξον) Pro vetere οὐδένα σφι consistent fortasse alii: mihi iudicium placet Gronovii, expressius illud arbitrati. *Aldinum* ἐνεκήρυσαν στρατῷ bene vir doctus ad eius editionis, quae inter manus est, marginem reformaverat, Porto consentiente. Typorum error fuit, turpiter propagatus. WESS.

14. φεύγοντες ἐπὶ τοῦ οὖρος τὸν κόρυμβον) Haec hinc attigit Eustath. in Dionys. vs. 566. ut ostendat, καὶ ἐπὶ ἐξοχῆς ὀρεινῆς Κόρυμβον adhiberi. *Aesch.* Pers. 660. ἔλδ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου. Schol. ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐξοχὴν καὶ περιωπὴν τοῦ τάφου. Vid. Perizon. in *Aelian.* Var. Hist. IV. 22. Horum montium cacuminibus quae nomina fuerint *Livius* tradidit XXXVI. 16. VALCK. — Graeci πάντα τὰ μετέωρα καὶ εἰς ὕψος ἀνατίνοντα κόρυμβους λέγουσι, *Hesychius*. Hic montis cacumen;

in *Aeschyli Pers.* vs. 661. *summa tumuli pars*, ἐλθ' ἐπ' ἄκρον
 κέρυμβον ὄχθου. Ceterum ἐπιστάμενοι in *Vallae* Latinis
 gnari: melius credentes: nam gnaros fuisse, non monstrant
 sequentia. WESS.

17. Φωκίων *Persae* μὲν οὐδὲνα λόγον ἱποιῦντο: et postea, spre-
 tis *Phocensibus*, Brennus cum suis recta Delphos petiit.
 VALCK.

CAP. CCXIX. 1. πρῶτον μὲν ὁ μάντις Μεγιστίνης)
 Est, cui πρῶτος, sine urgente tamen caussa, placet. Illud
Arch. [lin. 3.] ἅμα οἱ, sibi pariter et illis, [ubi rectius alii
 ἅμα ἡοῖ] verum quidem praefert, sed non aequat ampli-
 tudinem vulgati, ipsum tempus signantis. Quae deinceps
 [lin. 6.] de transfugis, ad unum Tyrastiadem, domo Cuma-
 num, *Diodorus* lib. XI. 8. adstringit. WESS.

3. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτόματοι) Scribendum ἐπὶ δὲ, deinde vero.
Vallae deinde, non in postquam deformari, sed attendenti
 monstrare debebat veram scriptionem, ἐπὶ δὲ, quod com-
 mode succedit post πρῶτον μὲν. Exempli quaerenti dabunt
Portus in *Ἐπὶ δὲ*, et *L. Bos.* *Obs. Crit.* p. 15. *Eustath.* in *Ἰλ.*
 α'. p. 123, 6. τὸ μετὰ δὲ, ἀντὶ τοῦ μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ ἐπὶ δὲ,
 καὶ πρὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ταῦτοις καὶ πρὸς ταῦτοις. VALCK.
 — Imprudenti mihi accidit, ut ἱπεῖτεν καὶ, quod sua
 de coniectura *Schaeferus* ediderat, propagari paterer in no-
 strum exemplum. Ad ἱπελ.δὲ, quod ante *Schaeff.* exhibe-
 bant editiones omnes, nihil varietatis e Msstis adnotatum
 est, in nostra vero membr. F. ἱπελ' δὲ sic cum duobus ac-
 centibus pictum video. Adsentior vero doctissimo *Valcke-*
nario, et ἐπὶ δὲ καὶ rescriptum velim. S.

10. οἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο) Caeteros Graecos, ut *Herodotus*,
 ἀπαλλάξιόντας nobis sistit *Diodor. Siculus* lib. XI. c. 9. et
 dypraturam sibi suisque Spartiatis laudem cupientis *Leoni-*
dae consilium, Nostro memoratum cap. seq. Apud *Iustin.*
H. c. 11., hortatur socios, recedant, et se ad meliora patriae
 tempora reservent; sibi cum Spartanis fortunam experiendam.
 Forsan scripserat *Orosius* p. 111, 3. [lib. II. c. 9.] sibi vero
 cum Spartanis suis aleam [ubi vulgo aliam sortem] esse sub-
 eundam. VALCK.

CAP. CCXX. 5. μᾶλλον τῇ γνώμῃ πλεῖστος εἰμι)
 Scripsit lib. I. 120. ταύτῃ πλεῖστος γνώμῃν εἰμί: ubi *Gro-*
nov. Hoc eodem ducit, casu ex defectu praepositionis dis-
Herodot. T. VI. P. II. D

crepans. [τῇ γνώμῃ, quod hic est, idem valet ac γνώμην absque artic. I. 120, 20.] Congruit Sophocleum Oed. Tyr. vs. 565. καὶ νῦν ἔτ' αὐτός εἰμι τῷ βουλευματι. Itaque πιστός εἰμι in Ask., [quod ignorant alii,] etsi κτύποις πιστός Aeschyl. Prometh. vs. 915., παραδιέρβωσις est. Quid autem ὄχλος Arch. sibi velit, profiteor, me non nosse. WESS. — Imperitus puto homo ad πλειστός supplendum vocab. ὄχλος existimaverat. S.

Ibid. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ) Sensus claret; rarissima forma loquendi significatur, quod usitata magis diceretur, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τῇ γνώμῃ προστίθεται, vel τίθεται. Neutiquam tamen tentari debebat sincerum πλειστός. Qua hic structura, Astyages I. 120. καὶ αὐτός, ὃ μάγοι, ταύτῃ πλειστός γνώμην εἰμι, — — — ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: illic pro τῇ γνώμῃ, vulgatum ex Codicibus γνώμην: idem hic etiam admitterem, aut, quod non postponerem, ταύτῃ καὶ μᾶλλον τὴν γνώμην πλειστός εἰμι, Λεωνίδην — — — κελεύσαι. Lucian. in Demosth. Encom. T. III. p. 494., εἰ καὶ πλείων εἰμι τὴν γνώμην πρὸς Ὀμήρου τετάχθαι: etsi magis fert animus ab Homero stare. Quae proxima sequuntur, in tractandis Herodoteis solita sibi malevolentia Plutarchus excerpit T. II. p. 865. v. VALCK.

10. ἐκέχρηστο) Nihil habet ἐκέχρηστο, cur sperni debeat: caussam ad lib. II. 127. exposui; cui pondus ex conspiratione tot membranarum gravius accedit. Post pauca [lin. 15.] ἀπολέσθαι locum occupavit veterem. WESS.

10 seq. ἐκέχρηστο — — — τοῖσι Σπαρτιήτησι) Iustinus II. c. 11, 8. Initio huius belli sciscitantibus Delphis oracula, responsum fuerat, aut regi Spartanorum, aut urbi cadendum. Ipsi quidem Delphi circa hanc tempestatem oraculum adhibuerunt, quibus responsum fuerat, ἀνέμοισι εὐχισθαι, Herod. VII. 178. At in istis Iustini non sane Delphi sunt sciscitantes, verum Lacedaemonii, quorum praecesserat mentio: his sciscitantibus, Delphis, oracula, (vel oraculum,) responsum fuerat, aut regi, aut urbi cadendum: nomen Spartanorum illic a prima manu non videtur collocatum. Solet ita loqui Iustin. II. c. 12, 13., adventante Xerxe consulentibus, (Atheniensibus nempe) Delphis oraculum, responsum fuerat: cf. III. 5, 4. XVI. c. 3, 4. VALCK.

16. εὐρυχόρου) Spatiosae et choris aptae; neque enim, quae Fr. Vigeri sententia ad Euseb., Spartanorum regio in-

dicatur. Εὐρύχορος Κόρινθος in Epigr. 424., εὐρύχορος Τρυφά Epigr. 441. collection. *Cephalae*, ad eundem modum. Plura Cl. Taylor in *Demosthen.* Midian. p. 105. [in Reiskii Apparatu ad *Demosth.* Vol. I. p. 591.] *Sequentis principium verus* [lin. 17. ubi vulgo plene, ἄστν ἱρικυδῆς] considerandum ac si Ἡ μέγα ἄστν ἱρικυδῆς foret, aut Ἡ μέγα ἄστ' ἱρικυδῆς, qua illud forma Camerarius inter Epigrammata, iuncta Theocrito olim, exprimi curavit. Porro ὕπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι, patronimico ex Περσεύς, gentis satore, c. 150. et VI. 54., cultius Pavius habet. WESS. — Lubens equidem *diaeretica puncta* vocabulo Περσείδῃσι imponenda admittam. Caeterum de Homérico epitheto εὐρύχορος consuli possunt Poëtae interpretes. S.

19. πινθήσει βασιλῆϊ) Tale Poëtae ἀγγελὴν ἐπὶ Τυδῆ στείλαιν Ἀχαιοὶ Iliad. Δ'. 384., loco Τυδεία, de quo *Etymolog.* in Πηλεὺς. Servare tamen βασιλῆα, modo postrema contraheretur, in promptu fuerat. WESS. — Ut hic ante Gronovii Ed. βασιλῆα φέμενον, sic vulgatur in Eusebianis ex *Oenomaio* excerptis, Praep. Ev. V. p. 219. Πινθήσει βασιλῆα φέμεϊ: ubi pro dactylo paeon est primus; ut in oraculi versu secundo, Ἡ μέγα ἄστν ἐρῆ. Vitium, ut illic occultari potest elisione vocalis ε, hic tegit lectio Med. βασιλῆ φέμ. In *Scymni Chii* praefat. Perieg. vs. 59. τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Διδυμῆ λέγω, corrigit Is. Voss. ad *Melae* I. cap. 17, 3. Talia nonnulla dedit *Homerus*. Ἰλ. δ. 384. ἀγγελὴν ἐπὶ Τυδῆ στείλαιν Ἀχαιοί: etc. In *Euripidis* vulgatur *Alcesti* vs. 24. Ἦδ' οὖν τὸν δὲ Θάνατον εἰσορῶ πέλας Ἰεφῆ Θανόντων. VALCK.

20. Οὐ γὰρ τὸν ταύρων optime Paris B., nempe *Xerxem*, quippe *Iovis* robore valide instructum, uti subditur. WESS.

23. βουλόμενος κλέος καταθέσθαι μοῦνον) Ut *Thebanos* suos tueretur, haec excitans *Plutarchus* de *Herod.* Malign. p. 865. E. rectius legisse videtur μούνων Σπαρτιητίων: et mox, ἢ τῆσι γνώμῃσι διανεχθέντας. Adfirmat τὸ μούνων *Herodotea* prope modum interpretatus *Diodorus* XI. c. 9. Αἰωνίδης, --- φιλοτιμούμενος αὐτῷ τε δόξαν περιθεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τοὺς μὲν ἄλλους Ἑλληνας ἅπαντας ἀπίναί, καὶ σῶζειν ἑαυτούς, --- αὐτοὺς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους εἶφ' ἔπει μείνειν. VALCK.

CAP. CCXXI. 1-3. Μαρτύριον --- οὐκ ἐλάχιστον τοῦτον σέρι γέγενε) Nexa his οὐ γὰρ μούνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ, Scho-

hastae nimis officioso transcribo. Abunde erat, ὅτι καὶ τὸν etc., monstrantque schedarum plures. WESS. — Sufficere haec utique poterant: sed ne copia quidem illa, quam alii Masti cum Edd. offerunt, aliena ab Herodoti stylo debuit videri. S.

4. Μεγιστήν τὸν Ἀκαρνήνα) Megistiam Aearnanem Graeci celebrant; in his Philostratus Vit. Apollon. IV. 23., ubi docte Olearius. Θεμιστίας Plutarcho Lacon. Apophthegm. p. 221. c. Mitto Tzetzen Chil. X. vs. 685., multa perperam et stolide miscentem, Megistiamque hunc et Telliam, de quo lib. VIII. 27., confundentem. WESS. — Egregii vatis, qui fati praescius, tamen Οὐκ ἔτλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπῆν, ut est in Simonidis epigr. cap. 228. [Anal. Brunckii T. I. p. 131. n.° xxxi.] nomen latebat apud Suidam in Ἀγαμαι et in Ἀκαρνᾶνα: verba sunt Philostr. Vit. Apoll. IV. c. 23., e quo τὸν δὲ Ἀκαρνᾶνα Μεγιστίαν Suidae restituendum vidit G. Olearius; et Aeliano, [Nat. Anim. VIII. 5.] quod ex Med. Cod. vir clar. Abr. Gronovius adfirmavit. De Aearnane Megistia, praeter cetera, falsa quoque nobis narrat Io. Tzetzes Chil. X. vs. 685. etc. in hunc transferens et in Laconas, quae de Tellia vate legerat et de Phocensibus apud Herod. VIII. c. 27. aliosve. Lectu non indigna sunt haec ex ineditis Schol. in Aristidis Panathen.: λέγουσιν ὅτι μάντις τις τῶν Λακεδαιμονίων εἶπεν ὅτι, εἰάν μείνωμεν τελευτῶμεν καὶ ὁμῶς ἡρήσαντο μὴ Φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν. Si legitur, ut puto, in Cod. Ms. Petri Burm. ἡρήσαντο, mihi ἡρήσαντο aequae videtur inusitatum ac ἤρησα: corrigerem, καὶ ὁμῶς ἡρήσαντο μὴ Φυγεῖν, ἀλλὰ ἐνδόξως θανεῖν: nempe εἰλοντο, vel προεἰλοντο, nihilominus fugere recusantes, honestam mortem praecoptarunt. Utrumque est ex optimorum scriptorum usu: pervulgatum quidem ἡρήσαντο μὴ, alterum, noluerunt, sed, nempe maluerunt; ut Demosthen. pag. 620, 84., similesque. vid. in lib. VII. c. 104. notata: Schol. in Eurip. Phoen. p. 791, 4., ἀπέτρεπεν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὸν Ἀπόλλωνα οὐδοῦ, τῇ δὲ Ἥρᾳ μᾶλλον τῇ γαμοστόλῳ θύειν: videlicet ἐπέτρεπεν. VALCK.

5 seq. τοῦτον ἅπαντα ἐκ τῶν ἱρῶν τὰ μέλλοντά σφιν ἐμβαίνειν εἰπόντα) Koenius suo Herodotum more scripsisse suspicabatur τοῦτον, εἰπῶντα --- ἐμβαίνειν ἅπαντα: cui favet eleganti coniecturae Medicus codex. VALCK. — Secutus

cupide sum Mstos libros, singulari constantia viam ad veritatem munientes. Sermonis quoque nexus nihil desiderat uberius. WESS. — Nempe ἵπαντα ab imperitiis nonnullis librariis in ἅπαντα fuerat mutatum: post ἐκβαίνων vero nullus codex mstus aut εἰπόντα aut ἅπαντα agnoscit. Venetus Editor, in principio ἅπαντα legens, in fine εἰπόντα sua de coniectura adiecit. S.

8. οὐκ ἀπειλείπετο) Videtur οὐκ ἀπειλείπε ex Arch. probius. Deinceps c. 222. ἀπολιπόντες Λεωνίδην: et lib. VIII. 63. Plutarchus tamen Virt. Mulier. p. 261. c. τῆς δὲ Ἐρυξοῦς καὶ ἀπολιπομένης, ἀλλ' ἔπισθαι -- βουλομένης, οὐδὲ ἡ μήτηρ, -- καίπερ οὕσα πρεσβύτες, ἀπειλείπετο. At in huiusmodi verborum formis, etsi saepe inconsulta, ingens est librorum inconstantia. WESS. — Est vero etiam apud Xenoph. ἀπολείπεισθαί τινος, discedere ab aliquo, Cyrop. I. 6, 21. III. 1, 42. et saepius alibi. S.

CAP. CCXXII. 2 seq. Θεσπίης δὲ καὶ Θηβαῖοι) Hic de Thebanis scripta Plutarchus ea ratione repellit T. II. p. 865., ut haec quoque criminationis suae quadam specie non destituatur. Solos secum Leonidam retinuisse Thespienses narrat Diodor. Siculus T. I. p. 410, 46. [lib. XI. c. 9.] ubi notat vir eximius. Herodoti Thebanis Mycenaeos octuaginta substituit Pausanias X. [c. 20.] p. 846., et II. [c. 16.] pag. 146., ubi, Μυκηναῖοι, inquit, πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἱ Λακεδαιμονίοις μετίσχον τοῦ ἔργου. VALCK.

5. κατήχε γάρ σφας Λεωνίδης) Cavillatorem audi Plutarchum: adeo insaniisse negat Leoniden, ὥστε κατήχεν ἐν ὁμήρων λόγῳ τοῖς τριακοσίοις τοὺς τετρακοσίους ὅπλα ἔχοντας, ut trecentis suis quadringentos Thebanos armis instructos obsidum loco retineret: immo vero vereri magis debuisset, ne ab his, quam ne a barbaris, circumveniretur. Quae inanem futilemque habent criminationem. Neque enim non plures quam trecenti cum Leonida fuere, verissime in Prolegom. respondente Ioach. Camerario. Nam praeter septingentos Thespienses, Spartano regi addictissimos, aderant trecentis ipsorum ditionis plures, siquidem quodam suorum satellitio cincti in expeditionem ire solerent, et singuli interdum ad septenos secum Hilotas traherent, teste Scriptore lib. IX. 28. Stipasse vero illos trecentos hac pugna Hilotarum haud paucos, nitidissime ex c. 229. et lib. VIII.

25. patescit. Quid ad haec malignitatis accusator? WESS.

CAP. CCXXIII. 8. ὡς τὴν ἐνὶ θανάτῳ ἔξεδον πομπή-
μενοι) Leonidae quod fertur decantatum dictum, aut mi-
nus congruum iudicavit *Herodotus* huius diei gloriae per-
sonae-ve, aut exrogitatum demum fuit post eius aetatem,
sicut alia non pauca: nam alibi legerat *Seneca*, quod *Sua-*
sor. II. pag. 18. putabat etiam apud *Herodotum* esse, οὗτος
ἀμνηστὴς, ὡς ἐν ἔδῳ δεινότητος. [Conf. *Diodor. Sic.* XI. 9. et
ibi *Wess.*] Romana maiestate condignum dictum tribuni
militum, qui se quadringentis secum morituris ducem
offerebat consuli, nobis custodivit *A. Gellius* Noct. Att.
III. 7., Ego hanc tibi et reipublicae animam do, etc. prae-
terea *M. Catonis* verba memoratu dignissima, virum il-
lum excellentem iure comparantis cum *Leonida*. Periiit
nobis et illa pars *Livii*, qua praeclarum illud facinus *He-*
rodotea suavitate narraverat. VALCK.

9. ἐς τὸ εὐρύτατον) Sive hoc, seu εὐρύτατον legatur,
par trecentorum audacia: malim posterius, tanta Codi-
cum conspiratione nixum. Quod adhaerescit, [lin. 10.]
τὸ μὴ γὰρ ἔρυμα etc., pertinet ad superiores dies. Scriptum
si fuisset, τὸ μὴ γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφύλασσαν ἀνὰ τὰς
προτέραις ἡμέραις, οἱ δὲ ὑπεξιόντες etc., sententia fuisset cla-
rior, *Pavio* observante. WESS.

12. τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στινῶν) Falsum itaque
quod *Plutarcho* Noster scripsisse perhibetur T. II. p. 866. A.
πιστὴν πάντας εἶπὼν ἐν τοῖς στινῶς περὶ τὸν κολωνόν. Huc enim
postea demum superstites se receperunt Spartiatæ, quum
iam *Leonidas* alique multi cecidissent, postquam *Per-*
sas quater in fugam verterant: tum demum cap. 225.
ἔξοντο ἐνὶ τὸν κολωνόν πάντες αἱεὶς οἱ ἄλλοι, πλὴν Θηβαίων. Fa-
tendum tamen foret *Leonidae* ceterorumque laudem hic
imminutam, si verum esset, quod alios sequutus aucto-
res tradidit *Plutarchus*, captis armis noctu Spartiatas cum
duce suo castra irrupisse hostilia, ipsumque Regis petiisse
praetorium, aut cum illo, aut, si ipsi oppressi essent, in
ipsius potissimum sede morituros, ut loquitur *Iustinus*; quem
sequitur *Orosius* II. c. 9. Νύκτωρ, inquit *Plutarchus*, ἀνα-
στάντης ἐβάδισεν ἐνὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ τὴν σκηνὴν ἐλέγου διὰ
βασιλέως, ὡς ἐκείνῳ αὐτὸν ἀποκτινούντες, καὶ περὶ ἐκείνῳ τελευτῶ-
μενα: conf. *Diodor. XI. c. 10.*, et ibi *Clar. Wess.* Cur his

potius crederemus, quam Herodoto? quum illa praesertim narratio fidem superet, multaque mentiantur in historia Graeci. VALCK.

21. παραχρῶμενοι τε καὶ ἀττόντες) Laurentii *ingruentes et sese intrudentes* perstrinxit, tanquam aliena, Cl. L. Bos Obs. Critic. p. 157., eorumque in locum, quos *spernebant et pro nihilo habebant*, suffecit. Dubito de priore: belle memini lib. IV. 159. *Vallae παραχρῶμενους fuisse contemptores*, sed aptavit isthic, quae erant disiuncta: namque καὶ παραχρῶμενοι διφθάρησαν his consimiliter ponuntur de pugnantibus, qui sibi corporibusque suis nimio ardore *haud parcunt*, ac σὺν παραχρῆσι ἐαυτῶν in hostes ingruunt, quae et Porti doctrina. Posterius *ingruentes ex ἀττόντες* Arch. fluxit; quo quidem, si tamen iidem Ionibus ac ἀττόντες, nihil accomodatius. Ἀττόντες, ὀρμῶντες, πηδῶντες, Hesychio, Suidae [voc. Ἀττί] et hac de familia aliis. Non diffiteor, mihi vehementer illud placuisse quondam: nunc vereri occepi, ut exempla Diss. Herod. p. 88. quaestioni faciant satis. [Et ista profecto rectius ἀττόντες et ἄττί scribentur: sunt enim ex ἀίττόντες et αἴττί contracta.] Nec sequar tamen H. Stephanum, ἀίττοντες sive αἰτίοντες scribentem: nam quae in *Camerarium* ille strinxit, ex Eustathio derivata, non feriunt admodum. Homeri enim αἰττόντα Iliad. γ'. 332. explicant interpretes αἰτιμάζοντα, Hesychius cum Adnot. Clar. Alberti, aut ὀλογοφρονιστοῦντα, ἀφρονιστοῦντα, aut diversius. Illud si arripiatur, valde desperantes et nullam suae salutis rationem ducentes sistet; tumque παραχρῶμενοι τε καὶ ἀττόντες aptissime nexi procedent. Diodorus simili in re, ἀφιδῶς ἐχρῶντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς ποινὴν στερησίαν, XIII. 60. et ἀφιδῶν τῆς ψυχῆς ἐνταυ νίκης, XII. 62. WESS. — Notavit ad hunc locum Reiskius: „Cogitavi „aliquando λυττόντες, ionice pro λυτῶντες: sed nunc placet vulgatae adquiescere, atque interpretari *furentes, rabiosi*.“ Haud dubie a Poëta mutuatus id verbum Herodotus est. Vide ad Iliad. γ'. 332. interpretes, et instar omnium immortalē Heynium; qui hunc ipsum etiam Nostri locum expendens, istud καὶ ἀττόντες verissime interpretatur *et tamquam attoniti, mente capti*. Quem ibi Valckenarium nominavit Vir doctissimus, eius loco Wesselingius erat nominandus; cuius quidem sententia haud multum discrepat ab Heynii interpretatione. S.

CAP. CCXXIV. 4 seq. ἱεροὶ μετ' αὐτοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητίων) ὀνομαστοὶ ex dialecti ritu. [sed vulgatum h. l. tenent libri omnes.] Accessio vocabulorum ex *Med.* laudatore (quod minime mirandum) utitur *Gronovio*, fluxae tamen fidei apud multos. Qui tandem illi οὐκ ὀνομαστοὶ, distincti a trecentis, quorum omnium sese accepisse nomina ait? An Helotae? quibus nusquam in Spartanorum catalogo locus. Non nescio, saepe inter simillimas posita voces supina librariorum socordia praetervideri et negligi. At coniurasse plerosque omnes scribas, et maculam schedis adpersisse, paene supra fidem est. Tueri ergo possessionem inserta e *Medic.* non posse videntur. *WESS.* — Ob vocem ὀνομαστοὶ repetitam, media quaedam facile, fateor, potuerunt excidere; si tamen aliis etiam absunt Codicibus, *Vallae* non lecta, neque ego desiderarem ex *Med.* vulgata: ex hac lectione *Med.* *Koenius* forte valde probabilem efformavit, hanc nimirum: καὶ ἱεροὶ μετ' αὐτοῦ πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητίων. *Spartiatatum*, qui cum *Leonida* ceciderunt, ἐγὼ, inquit *Noster*, ὡς ἀνδρῶν ἀξίων γενομένων ἐπυθόμην τὰ ὀνόματα: neque hic quererem omissam vocem ἀξίων, hoc sensu sic simpliciter vix veteribus illis usurpatam: ad ἀνδρῶν γενομένων, quomodo loqui solet, adscribi potuit ἀξίων. Nomina trecentorum Spartanorum sibi forsitan enotaverat ex columna in illorum memoriam Spartaee erecta. *Pausan.* III. [c. 14.] pag. 240. Καίται καὶ στήλη πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἱ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπόμεναν: cui etiam pag. 237. [c. 12.] μνημα memoratur (τοῖς) λόγου μάλιστα ἀξίως μαχίσσασθαι μετὰ δὲ αὐτὸν δεκοῦσι Λεωνίδην. *VALCK.* — Vocab. ἀξίων lin. 6. communi consensu libri omnes tenent: et possunt ex proxime praecedentibus intelligi ὀνομασθῆναι ἀξίοις, memoratu digni. Insulsum autem adsumendum, πολλοὶ δὲ καὶ οὐκ ὀνομαστοὶ, quod, a *Gron.* receptum, in suum etiam exemplum propagari *Wess.* passus est, praeter codicem *Med.* nullus alius vetus liber agnoscit; nam et noster *F.* illud ignorat, quem in *Var. Lect.* nominare neglexeram: in codd. quidem *Pb.* et *Pd.* eadem verba paullo inferius legi, sed aequè inutiliter inserta, ibidem adnotavi. *S.*

9. Nomina filiorum *Darii*, Ἀβρεμόνης et Ὑπεράνδης, ex gen-

tili sermone ad Graecorum morem esse deflexa Nob. Palmerius Exercitat. p. 38. monuit. WESS.

13. τὸν οἶκον πάντα τὸν ἑαυτοῦ ἐπιδόκει) *Insuper dedit omnia bona sua.* Isthac aetate Vallam in scopulum incidisse non sane mirum est. Veteris usus, ab Homero ducti, in Attico foro vulgati, saepius interpretes immemores οἶκον domum interpretantur, ubi hac voce totum patrimonium; vel universae significantur facultates. Ammonius: Οἶκος λέγεται ἡ πᾶσα οὐσία. Xenoph. in Oeconom. p. 486, 3. ἡ οἰκονομία ἐπιστήμη ἐφαίμετο, ἣ οἶκους δύναται αὐξάνειν ἄνθρωποι. Οἶκος δ' ἡμῖν ἐφαίμετο, ὅπερ κτήεις ἡ σύμπασα. Praeivit Homerus, cui saepe proci Penelopes dicuntur ἔδοντες et κατεδόντες οἶκον Ὀδυσσεύς; bona comedentes Ulyssis; qualia commodum admovit Wetsten. Ev. Matth. xxiii, 14. Nusquam, quantum recorder, in hunc sensum οἰκίαν veteres, saepissime ponunt οἶκον, prae ceteris Xenophon, et Isaeus; sed et Thucydides, Antiphon, Lysias, Isocrates, Demosthenes, quique ad horum se student normam componere Sophistae. Dedit nonnulla Des. Heraldus in Salm. Obs. ad Ius A. et R. pag. 217. De multis ad Herodotea haec accedunt proxima Gadatae Xenophontis, Κυρ. Παιδ. V. p. 82, 5. nemo est ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμῷ φύσει καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον. Isocratis de Pericle p. 184. D. τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἑαυτοῦ κατέλιπον, minorem censum reliquit, quam a patre acceperat. Isaei pag. 82, 2., ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν (lege ἐπὶ) παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπὶ κληρὸς ἐγένετο. Demosthen. c. Phaen. pag. 598, 34., δὲ οἶκον λειτουργούντων κεντηρησένεκε: ante dixerat §. 31. δὲ οὐσίας καρπούμενον. VALCK. — Notabilis utique vocabuli οἶκος usus: at nihil impedire videtur, quo minus latinum domus, graeco οἶκος respondens, in huiusmodi orationis connexion eadem notione ponere liceat. S.

CAP. CCXXV. 2. μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ) Partem veri vidit vir optimus L. Bos, Obs. Crit. p. 59., post μαχεόμενοι nempe distinctionem ponendam: verum, quod recte Gronov. etiam animadvertit, non sic solet ex abrupto Noster orationem redordiri: vocula requiritur quae haec et illa connectat: adest illa, ita. (ni fallor) suo loco collocanda: Εἰρξέω τε δὴ δύο ἀδελφοὶ ἐνθαῦτα πίπτουσι μαχεόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδου Περσίων καὶ Λακεδαιμονίων ὀδισμὸς ἐγένετο πολλός, ἐς δ' τοῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν. Ad postre-

ma Reiskius: *Hunc, ait, locum non concilio cum pag. 459. initio: manifesta nimis est contradictio.* Sed, qualia scribit Reiskius in *Miscell. Lips. vol. VIII. pag. 502.*, suo loco ne tangenda quidem, si quis ante annos scripsisset ferme ducentos, quibus ille modis fuisset exceptus! istiusmodi convitia hac aetate ferimus, non reprehendimus. Hic quatenam tandem est *ἡ νῆρις Πέρσας*? Persarum manibus ereptum in hoc conflictu Regis cadaver victores aliquantis per tenuerunt Spartiatae; sed hi, vincendo fatigati, vim hostium, *αἱ δὲ νῆρις ἰσχυρότεραι, non sustinuerunt*, atque eodem die omnes, ut notum est, interierunt, Persisque adeo victoribus Leonidae regium quoque reliquerunt cadaver, quod capite truncatum iratus Xerxes in crucem tolli iussit. [In editis deinde Animadversionibus silentio hunc locum idem Reiskius praeteriit.] Secundum fictum *Plutarch. T. II. p. 306. n.* [in libello qui *Parallela* inscribitur] ex Leonidae cadavere Persa *τίμει τὴν καρδίαν, καὶ ἐπὶ δασύαν*: verbis mutatis illinc rem narrat eandem *Stobaeus p. 92, 5.*; utrique citantur *Aristidae Persica*, omnibus aliis invisitata; apud illum mox in historia Romana laudatur etiam *Aristides Milesius*: istiusmodi nebulonum mendacia vix digna sunt memoratu. Lipsiensis nunc forte Criticus R. [Reiskius] fatebitur, cunctante stylo elaborata veterum scripta paulo esse consideratius contrectanda. VALCK. — Ad locum quod spectat, ad quem ista disputavit *Valckenarius*, adnotare equidem in *Var. Lect.* debueram; in *Editis ante Wess.* et in *Mssis* sic constitutam distinctamque esse orationem: *πίστευσι μαχηόμενοι ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδου. Περσὶν τε καὶ Λακεδαιμονίων ὄθισμός etc.* Sic quidem et noster cod. F. (nisi quod in hoc *μαχηόμενοι* scribitur) nec ex aliis codicibus aliud quidquam adfertur nisi *ὄθισμός* ex *Pa.* et quod ex uno *Pd.* *Larcherus* adnotavit, post *μαχηόμενοι* in illo incisam esse orationem, post *Λεωνίδου* non esse interpunctam. Ut olim alii, sic et *Valla* legerat, interpretatusque erat: Hi duo *Xerxis* fratres super cadavere *Leonidae* pugnantibus occubere, adeo vehementi Persarum *Lacedaemoniorumque* conflictu, ut *Graeci* etc. Atque in eadem ratione adquiescere fortasse debueramus. Primus *Gronovius* suspicatus erat, post *μαχηόμενοι* forsitan interpungendam fuisse orationem, ut verba *ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ etc.* ad sequentia referrentur: eam-

dem vero suspicionem rursus deposuit, quoniam ita nimis abrupte inchoaretur sequens periodus, Ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνιδῆος etc. Nihilo minus *Wesselingius* post μαχηόμενοι quidem interpunxit orationem, proxime sequentia vero verba intacta reliquit, nullam in Notis super hoc loco dubitationem significans, at in latina tamen versione coniunctivam adiiciens particulam: *Xerxis igitur duo fratres pugnantes occubuerunt; a deo que vehemens de cadavere Leonidae fuit Persarum Lacedaemoniorumque confuctus* etc. Post hunc *Schaeferus*, tenens post μαχηόμενοι interpunctionem, ante ἑπὶ τοῦ νεκροῦ, καὶ particulam ex connect. adiecit; quae particula ex *Schaeferiana* editione in nostram propagata est. At equidem, si modo necesse utique fuit a vetere ratione discedere, profiteor paulo expeditiorem mihi nunc videri *Valckenarii* rationem, in eandem cum *Schaefero* sententiam ἑπὶ τῷ τοῦ νεκροῦ corrigentis. Potuerit vero nihilo minus deinde post *Περσίων* eadem τε particula suum locum tueri. S.

4. ὑπερεξέρισαν) Raritate commendatur, nullo alio privilegio: idem ὑπεξέρισαν, subtraxisse videlicet sua virtute pugnantibus Persis *Spartanos* Leonidae corpus. Nam, quod illi Xerxes deinde turpiter insultavit, tum contigit, cum trecenti post strenuum certamen occubuerant omnes. Frustra enim in his difficultas quaeritur. Porro [lin. 7.] ἱεροιοῦτο τὸ νεῖκος ex *Pass.* legitimum puto. Νεῖκος de bello et pugnae contentione c. 158. alibique. Geminum ferme lib. IX. 101. ἐνθιῦνεν ἤδη ἱεροιοῦτο τὸ πρῆγμα. *WESS.* — ὑπεξέρισαν lin. 4. cum *Schaefer.* ex edd. ante *Gron.* revocavi. Codex *Med.* autem cum *Pass.* Ask. et uno ex *Paris.* non ὑπεξέρισαν dabat, ut in nostra *Var. Lect.* perperam scriptum, sed ὑπερεξέρισαν: quod ego quidem librariorum errori adscribendum puto, *Wesselingius* vero a *Gronov.* receptum in contextu tenuit: quibuscum noster etiam cod. *F.* fere consentit, qui non, ut in *Var. Lect.* dixi, ὑπεξέρισαν, sed (ut, codice iterum inspecto, nunc primum animadverto) ὑπερεξέρισαν praeferit. S.

10. ὁ δὲ κολωνός ἐστὶ etc.) Parendum fuit scriptis libris. *Plutarchi* editiones Κολωνόν ostentant, sicuti et *Aldus*, quasi proprium nomen. Prope eum collem *Λεωνιδίου σῆμα* apud *Philostratum* Vit. *Apoll.* lib. IV. 23.; verius *Noster*. Adde

Simonidae Epigramma Anthol. III. 5. p. 296. WESS. — Vide Anal. Brunckii T. I. p. 132. num. xxxv. S.

12 seqq. μαχαίρησι, τοῖσι αὐτῶν etc.) Tan. Fabri coniecturas acerbius taxari animadverto, addique contextui haud illud satis opportunum. Codicum inconstantia optionem reliquit liberam, qua, praesertim cum *Longinus* praeiret, utendum censui. Namque ex eo advocatum, et princeps editio et Mssti, teste Cl. Zach. Pearce, offerunt, prorsus Herodoteis, uti vulgari iussi, concordans. Hoc amplius, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι a sequente κατέχωναν punitione separavi, eiusdem *Longini*, cui στόμασι μάχεσθαι mera hyperbola, ductu. Cicero Laconici in eo genere quidpiam observavit, adolescentum greges, inquit Tuscul. Disput. V. 27., *Lacedaemone* vidimus ipsi, incredibili contentione certantes pugnis, calcibus, unguibus, morsu denique. Quod itaque his aptum haerebat, κατέχωναν οἱ βαρβαροὶ βάλλοντες, barbaros manibus oribusque defensantes sese Spartiatis iaculis obruisse et quasi contumulasse, cultissime pingit. Grande oppido κατακεχῶσθαι βίβειν, eodem *Longino* monitore. Hinc *Aristides* T. II. pag. 190. κατεχώσθησαν ὑπὸ τῶν βαρβάρων: *Philostratus* Vit. Apoll. IV. 23. ἐπὶ τὸν πολωνόν, ἢ οὐ λίγονται Λακεδαιμόνιοι περιχωσθῆναι τοῖς τοξήμασι: *Libanius* Or. XXXV. p. 690. A. ὡς δὲ πολλοῖς ὀλίγους καταχώσας τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Πύλαις, ubi *Morellus* nihil vidit. WESS.

12-15. ἀλεξομένους μαχαίρησι etc.) Quod, postea temere reiectum, olim placuerat T. Fabro, mihiq̄ venerat in mentem, hoc a Codicibus subministratum (*Diss. Herod.* pag. 123.) revocabitur in contextum, sic, ut puto, collocandum: ἀλεξομένους μαχαίρησι (τοῖσι αὐτῶν ἐπύγχωναν ἔτι περιεῦσαι,) καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, κατέχωναν οἱ βαρβαροὶ βάλλοντες. In his ista, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι, ab interpretibus *Longini*, *Fabro*, *Dacierio*, *Tollio*, variis tentata coniecturis, unus recte ceperat *Boileavius*, ut accipienda docuit l. c. Clar. *Wesseling*. Τοῖσι, dubio vacuum, sic adhibetur lib. VIII. c. 89., αἵ γὰρ νῦν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διεφθίροντο, --- ἐς τὴν Σαλαμῖνα δύνειν. Sed haec, τοῖσι αὐτῶν ἐπύγχωναν περιεῦσαι, nempe αἱ μάχαιραι, apte respondent ad ista c. 223., δόρατα μὲν νῦν τοῖσι πλείοσι αὐτῶν τινικαῦτα ἐπύγχωναν καταγόντα ᾤη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι, διαργάζοντο τοὺς Πέρσας: pro

more videlicet istius aevi, quo, *hastâ fractâ, gladiis utebantur*. VALCK. — Olim, quum imperite iuncta legerentur verba καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωναν οἱ βάρβαροι, *Val-la intellexerat barbaros, et manibus et vocibus incessentes Spartanos; Gronovius vero, et manibus et mucronibus. S.*

CAP. CCXXVI. 5 seq. ὡς --- τὸν ἥλιον --- ἀποκρύπτουσι) *Sagittis Persarum solem obscurari solere: sic optime Valerius Maxim. Herodoteum interpretatur ἀποκρύπτουσι lib. III. c. 7. fin. Aliter Cicero Tusculan. I. 42. ubi de hoc egit Spartani dicto Davis. Pauca dederant viri Docti ad Frontin. IV. c. 5, 13. Proxima [lin. 7.] τοσοῦτό τι πλῆθος (τὸ πλῆθος saltem scribendum,) αὐτίαν εἶναι: illa, nec miror, maluisset omissa Iac. Tollius ad Longin. p. 223. [Equidem nec invitum tueri illa suum locum passum sum: nec τὸ articulum pro τὶ requisivi.] Unicum hoc tantum Dieneis Spartani dictum Noster retulit, nullum Leonidae vel aliorum de trecentis istis: feruntur tamen plura, et sane digna seculorum memoria; quorum omissionem non adeo negligentiae Plutarchus imputat, quam malevolentiae T. II. p. 806. c. D. et, ne quis minima diceret historicum intacta praetermisisse, ὁ δὲ, inquit, τὴν Ἀμείδιδος ἀποψέφουσιν etc. qualia dum nequeunt negari, vellem equidem nec dici potuisse. VALCK.*

7. τοσοῦτό τι πλῆθος αὐτίαν εἶναι) *Eustathium arbitreris hic aut superius νίφος invenisse: καὶ σημειῶσαι, scribit, ὅτι τὸ παρ' Ἡροδότῳ νίφος βελῶν, ὑφ' ᾧ ὡς ὑπὸ σκιᾷ ἐχρῆν μάχεσθαι, συγγενῶς ἔχει τῇ Ὀμηρικῇ ταύτῃ λέξει Iliad. Θ'. 159. Id si vere reperit, adcommodum utique fuisset. Ego vero ex scriptorum exemplarium taciturnitate addubito, vacillantiq; eius memoriae adscribo. Cicero, non Trachinium quendam, sed Persen hostem in colloquio haec dixisse gloriantem Tusc. Disp. I. 42. adfirmans, notatur a Pet. Victorio Var. Lect. lib. XXVII. 9., quem et Davisium adj. WESS. — Ad vocab. πλῆθος quod attinet, nisi consentirent (quoad quidem novimus) codices, facile crederes variandi caussa nunc h. l. νίφος scripsisse Herodotum, et sedem nominis, cui peropportunos hic locus erat, interpretamentum occupasse. Sic quidem Νίφος Hesychius cum Scholiastis Homeri et Euripidis πλῆθος interpretatur: conf. Wetsten. ad Epist. ad Ebraeos c. XII, 1. S.*

CAP. CCXXXVIII. 3 seqq. ἐπιγίγνεται γράμματα etc.) Ubi duo leguntur de his tribus epigrammata priora, Anthol. III. c. 5. [Anthol. H. Steph. p. 200. Anal. Brunot. T. I. pag. 131 seqq.] plura sequuntur εἰς τοὺς ἐν Θερμοπύλαις θανόντας scripta: quod illic est 24. Εἰ τὰ καλῶς θνήσκων etc. Simonidi tribuitur in Scholiis ineditis in Aristidis Parnathen. Sed magnificum Simonidis ad lyram cantatum ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων [Anal. Br. T. I. p. 128 seq. num. xv.] nobis custodivit Diodorus Siculus. XI. c. 11., ipsemet exquisitis laudibus fortissimos viros dignatus. Variabant forte Codices [lin. 9.] in Epigr. secundo: legitur apud Strabon. IX. p. 656. [pag. 429. ed. Cas.] Ὁ ξὺν ἀπαγχινόν: apud alios ut vulgatur apud Herodot. Mihi non displicet quod est in marg. Ed. Steph. Ὁ ξὺν ἀγγέλειαν Λακιδαιμόνιος: convertit Latine Cicero Tusculan. I. 42, ubi notat Davis. In secundo versu [lin. 10.] alteri longe praeferat Herodotea lectio: τοῖς κίωνων ῥήμασι πειθόμενοι: alludit Poëta Lycurgi τὰς καλουμένας ῥήτρας. VALCK.

9. ἀγγέλλειν) Frequens ἀπαρμυφάτων usus, et schedac id securum et verum praestant. Adsimile c. 110. ἐμοὶ χρᾶσθαι ὡς ἀνδρὶ ψύττη, in me ut mendacem consule. Latina Tullii, Dum sanctis patriae legibus obsequimur, bona sunt, sed ex Simonidae, ut ille censuit, πειθόμενοι νεμίμοις. In vulgato, alludente ad Spartanorum Ἐτήρας, omnes acquiescunt Codd. cum Suida. WESS.

CAP. CCXXXIX. 5 seq. εἰς τὸ ἔσχατον) Adstipulor Cl. Wasse ad Thucyd. IV. 12., hoc laudanti. Alia in re superius c. 107. ἀλλὰ διακατέρει εἰς τὸ ἔσχατον. Diodorus, Polybius, Agatharchides etc., invitis tamen Grammaticis, de morboris ἐσχάτως ἔχειν et διακίσθαι. Vide Diodorum XVIII. 48. et doctissimum Trillerum in Thom. M. Ἐσχάτως. WESS.

Ibid. ὀφθαλμιῶντες εἰς τὸ μέγιστον) Ἐς τὸ ἔσχατον legendum decernit Ios. Wasse ad Thucyd. IV. cap. 12., codices (quod alibi solet) non commemorans: praebet illud margo Steph. lectum quoque Vallae, neque tamen non reperiuntur εἰς τὸ μέγιστον, et εἰς τὰ μέγιστα: permutanturque phrases, τὰ ἔσχατα ἀσειβῖν, et τὰ μέγιστα ἀσειβῖν. In malis tamen vitiisve ponere malunt εἰς τοῦσχατον πρὸς τοῦσχατον ἐπ' ἔσχατον: ἥνίας μὲν εἰς τὰ ἔσχατα Ἀρχίδαμον, est in Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 29. Extremam lippitudinem intellexit Valla. Pla-

to Gorgia p. 1496. A. νοσῆ που ἄνθρωπος ὀφθαλμοῦς, ὃ ὄνομα ὀφθαλμία: de coecitate posuit Aristoph. in prima ed. Pluti vs. 115. Τὰν:ης ἀπαλλάξιν τι τῆς ὀφθαλμίας: cui versui hunc postea substituit, illic in Scholiis memoratum: Τῆς συμφερῆς ταύτης σε παύσειν, ἥς ἔχεις: sive, ἥ σ' ἔχει. Timocles Athenaei VI. p. 223. c. Ὁφθαλμιά τις; εἰς Φινιδᾶι τυφλοί. VALCK.

14. λειποψυχίοντα) Si verum esset quod Lexicographis traditur, apud Thucydid. λειποψυχῶν sumi etiam pro ignavum esse; illuc potuissent referri quae Wasseus alienissimo loco posuit p. 245. n. 43. [ad lib. IV. c. 13.] Τῇ εὐψυχία opposita ignavia dicitur etiam ἀψυχία: animi deliquium, aliis λειποψυχία, Ionice vocabatur ἀψυχία: forsitan itaque ignavus sive pusillanimis novatori Herodoto est λειποψυχία. Coniecit se scribit aliquando Reiskius διλοψυχίοντα. Poni saltem debuerat φιλοψυχείοντα: hoc si praeberet scriptus Codex, anteponerem vulgato, velut isthac etiam aetate usitatum. Tyrtaeus apud Lycurg. c. Leocr. p. 163, 4. Ἄλλὰ μέγαν ποιεῖται καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν. Μηδὲ φιλοψυχεῖτ', ἀνδράσι μαρτυράμενοι. Ex Homericis expressum insigne Theopompī dictum habet Clemens Alex. Strom. VI. p. 749, 10. Εἰ γὰρ ἦν τὸν κίνδυνον τὸν παρόντα διαφυγόντας ἀδιῶς διάγειν τὸν ἐπιλοιπὸν χρόνον, οὐκ ἂν ἦν θαυμαστὸν φιλοψυχεῖν: attigit eximius Ier. Markland. in Lysiae p. 44, 4. et Ioannis Ev. xii, 25. ubi plurima collegit Wetsten. VALCK. — Vulgatum pertinaciter tuentur libri omnes. S.

14 seq. Εἰ μὲν νυν ἦν μόνον etc.) Versavit hunc locum Reiskius, vitii, uti suspicatur, reum mancumque. Medicina, quam invenire se negat, in promptu erit, modo [pro ἀλογήσαντα, quod Gronovio placuerat,] ἀλογήσαντα, h. e. ὀφθαλμίωντα, oculorum morbo dolentem, revocemus. Quid enim? An Aristodemus ἀλογήσας, praeceptorum contemtor Leonidae, Spartam redux, sine poena abiisset? Non sieriit Lycurgus nec militaris disciplina, apud Aelianum in Suidaε Κάκη. Oculorum morbus obtentui, cur praelio afuerit, posuit esse, nulla ἀλογία. Quod Portus ἀλγεῖν semel excitavit ex lib. IX. 22., nihil ad rem. Habet lib. III. 40. et 43. atque alibi. Magis urgeret ἀλγεῖν, sine comite positum, de morbo doloreque oculorum, ni ὀφθαλμίωντες Eurytus et Aristodemus in hac quaestione praecessissent. WESS.

CAP. CCXXXI. 3. οὔτε οἱ πῦρ οὐδείς ἔναυε) Frequens inter Graecos olim abominandi flagitiosos et infames genus. Id *Lycurgo* in *Aristogit.* p. 106. μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε συρσιτεῖν μηδέν, μήτε θυσίων τῶν γενομένων κατωκτεῖν. Et enucleatius atque amplius *Demostheni* Or. I. in *Aristogit.* p. 490., μὴ πυρός, μὴ λύχρου, μὴ ποτεῦ, μὴ βρωτεῦ, μηδέν, μηδένος τούτω κοινωνεῖν, μηδὲ λαμβάνειν, μηδ' αὐτὸν τούτω διδόναι. Atque hac aversatione Athenienses ultii Socratis fuerunt accusatores, ὡς μήτε πῦρ ἐναύειν, μήτε, uti Spartani *Aristodemum*; ἀπικρίνεσθαι πυνθασιμένοις in *Plut.* T. II. p. 538. A. Sed talia privo Attici iudicio et odio; Spartae lex ea infamiae notā τοὺς τρίταντας, sive fugaces, atque ἐν μάχῃ καταδιωκόμενους, adspergebat apud eundem, *Apophthegm.* p. 191. B. Estque hinc *Aristodemus* ὁ Τρίτας *Aeliano* de *Anim.* lib. IV. 1. et *Suid.* in *Λυκαῦργος*. Confer lib. IX. 70. **WESS.** — Cui publicitus inusta fuerat nota turpitudinis, (Ἀτμοῦται μὲν γὰρ τις ὑπὸ τῶν νόμων ὀλοσχερεῖ ἀτιμία: *Ammon.*) huic πῦρ οὐδείς ἔναυε Σπαρτιητίων, οὔτε διωλέγετο. Veteres verbum adhibuerunt Ἐναύειν veluti proprium in hoc humanitatis officio, infamia notatis denegato: vid. apud *Suidam*, in Ἐναύειν, *Polybii* locus, et *Scriptoris* incerti de *Callixeno* loquentis, ex historia Graeca notissimo; sed in huius loco scribendum: μήτε ὕδατος ἰκονώνουσι αὐτῷ, μήτε πῦρ ἐναύειν ἰβύλλοντο. Atque id ipsum verbum in Attici *Buzygis* fuisse videtur execrationibus. *Diphili* parasitus apud *Athen.* VI. p. 239. A. Ἀγνοεῖς ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὅτι ἐστίν, εἴ τις μὴ φράσει ὀρθῶς ἔδδον, ἢ πῦρ ἐναύσει, [fors. ἢ πῦρ μὴ ἰαύσει] ἢ διαφθερεῖ ὕδαρ. *Cicero* de *Off.* III. c. 13. Quid est aliud erranti viam non monstrare, quod Athenis execrationibus publicis sancitum est. Saepius ἀραὶ memorantur: ἀραὶ Βουζύγιοι, huius legibus additae, non video cur prae aliis publicae dicerentur: in voce publicis nomen forte latet *Buzygis* antiquissimi legislatoris: velut in transcurso *S. Petitus* illius facit mentionem ultimo commentario in *Leges Atticas*. *Buzygis* leges, velut a natura praescriptas humanitati, omnium pae primas collocaressem. *Vetuit* etiam alteri facere, quod sibi quis fieri nollet; *vetuit* et περιορᾶν ἀταφον σῶμα. *Schol.* in *Soph. Antig.* 262. Βουζύγιος Ἀθήνησι κατηράσαστο τῆς περιορᾶν ἀταφον σῶμα. Aliam Βουζύγιον ἀρὰν, *Buzygis* execrationem, ubi laudaverat *Clemens Alexand.* *Strom.* II. p. 503, 17.

[p. 308. ed. Lugd. Bat. 1616.] latet nomen in *Βουζύγιον*: quod non intellexit interpres. VALCK. — Quem hic ex reconditae eruditionis suae penu *Buzygen* nobis produxit Vir longe doctissimus, de eo praeter auctores ab ipso citatos consuli *Hesychius* in *Βουζύγης* potest et qui ibi alii a doctis interpretibus laudantur. Quod autem *Ciceroni* l. c. pro publicis restituendum *Buzygis* nomen suspicatus est idem admirabilis in indagandis sanandisque corruptis veterum scriptorum locis artifex, illi coniecturae speciem praesertim conciliare videri poterant ea quae in Proverbiorum e Vatic. Biblioth. Appendice Cent. I. num. 21. leguntur: ubi quod scribitur: *Βουζύγης* ἐπὶ τῶν πολλὰ ἀρωμίνων: id recte latine redditum, *Buzyges* (scil. dicitur) *de multa imprecantibus*. Tum vero, quae consequuntur Interpreti non intellecta: ὁ γὰρ Βουζύγης Ἀθήνησιν ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον, ἄλλα τε πολλὰ ἀρωμαί, καὶ τοῖς μὴ κοινωνοῦσι κατὰ τὸν βίον ὕδατος ἢ πυρὸς, ἢ μὴ ὑποφαίνουσι ὁδὸν πλανωμένοις: haec nonnihil partim defecta partim corrupta esse adparet. Supplendum ὁ τὸ ἱερὸν ἄροτρον ἄγων, aut ex *Hesychio* legendum ὁ τὸν ἱερὸν ἄροτρον ἐπιτελῶν, et, pro ἀρωμαί, ἀρωμαί scriptum oportuisse nemo dubitaverit. Sed haec quidem nihil ad *Herodotum*. S.

4. ὁ τρεῖς ας Ἀριστόδημος) Hinc memoratur *Aeliano* de *Nat. An.* IV. c. 1. fin. Τῶν τρεῖς ἀντῶν qui dicebantur *Spartae*, *Tyrtaeus* iam meminit in *Stobaei Flor. Grotii* p. 191., *Τρεῖς ἀντῶν δ' ἀνδρῶν πᾶτ' ἀπόλωλ' ἀρίστη*. vid. *Io. Meurs.* Misc. Lac. lib. III. c. 7. Sed et his nonnunquam redit in praecordia virtus; ut huic etiam evenit *Aristodemo*; nam, cum apud *Plataeas* strenue pugnasset, ὁ ἄτιμος factus est iterum, ut ante fuerat, ἐπίτιμος. *Spartae* quoque ei ἄτιμοι liberabantur infamiā: vid. *Clar. Wesseling.* ad *Diodor.* T. II. p. 372. [ad lib. XIX. c. 70.] *Spartanorum* ingenio congrua narrat *Xenophon* de *Republ. Lacedaem.* p. 398, 19. Qui nobis *Aristodemum* memorat, et *Pantiten*, [cap. CCXXXII, 3.] si notos habuit, aliorum potius meminisse potuerat, quos laudat *Plutarch.* T. II. p. 866. c. Horum unus, epistolam *Spartam* deferre iussus, dixisse fertur *Leonidae*: μαχατὰς τοί, οὐκ ἀγγελιαφόρος, εἰπέμαν: sive potius, οὐ καίρυξ, ἀλλὰ μαχατὰς, ἀκολούθηκα: ut ferre legitur p. 225. E. VALCK.

Herodot. T. VI. P. II.

E

CAP. CCXXXIII. 1 seqq. *Oi δὲ Θηβαῖοι etc.*) Quae de Thebanis sequuntur, hinc excerpta, refutanda sibi sumit *Plutarch.* T. II. p. 866. D. E. et p. 867. A. ubi *Leontiadem* negat, *Thebanorum ducem* ait *Anaxandrum* fuisse, sequutus *Aristophanem* *Bocotum* et *Nicandrum* *Colophonium*. Huius *Leontiadae* filium *Eurymachum* postea temporis scribit *Herod.* [lin. 18 seqq.] a *Plataeensibus* interfectum; quod, quinquaginta circiter annis postquam haec evenissent, accidit anno primo belli *Peloponnesiaci*: *Thucyd.* II. c. 2. et 5. VALCK.

8. *λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων*) Triumphat hic *Plutarchus*, Nostri malignitatem traducens, nonnulla consulto negligentis, alia absurde tradentis. Tanto in tumultu qui potuit inaudiri Thebanorum inploratio? rogat. Quomodo Thessalorum pro illis intercessio? Enimvero, si quae Scriptor dolo malo celavit, inprobo vehementer. At, unde explorata illi fuisse, quae silentio pressa dicuntur, cognoscemus? De precibus quid mirum, quum Thebani a Graecis sese seiunxerint; neque abhorret, allegasse, dum ipsorum plures contrucidarentur, deprecatores Thessalos. Possunt profecto multis veterum traditionibus difficultates cieri, eaeque expeditu operosae, quibus veritas non exstinguitur. Nam, impudentissime mentiri *Herodotum* de stigmatibus et *Leontiada*, cuius filio aequalis fuit, ceterisque Thebanis, cum *Camerario* non adducor ut credam. WESS.

20. *ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων*) *Thucydides* II. 2. trecentis paullo plures, *ὀλίγω πλείους τετρακοσίων*, fuisse perhibet; *Diodorus*, numero rotundo, ccc. lib. XII. c. 41. Necem *Eurymachi*, *ἀνδρὸς Θηβαίων δυνατοτάτου*, quae principio belli *Peloponnesiaci* accidit, signat *Thucydides* c. 5. WESS.

CAP. CCXXXIV. 10. *ἐν τῇ Λακεδαίμονι*) Sie optime ex membranis Cl. Gronovius. Nec male c. 235. *ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα χώραν* exemplar *Arch.* Omnem enim regionis tractum, in quo *Sparta*, *Lacedaemonem* esse et dici, notum nimis est. *Aeliani* Var. XII. 43. *ἐν Λακεδαιμονίᾳ Μώθας ἐκαλοῦντο*, bene scripti Codices *ἐν Λακεδαίμονι*. WESS.

Ibid. *ἔστι ἐν τῇ Λακεδαίμονι Σπάρτη*) Parum puto referre, utrum *Λακεδαίμονι* probetur, an *Λακεδαιμονίῃ*: dummodo regio *Laconica* intelligatur per *Λακεδαίμονα*. *Λακεδαίμονα χώραν* dixit cap. sequenti. Multo mihi maioris videtur

momenti ex his Herodotei Demarati manifesta *Spartiatas* inter et *Lacedaemonios* differentia; veteribus illa nonnunquam, sed a recentioribus saepenumero neglecta. *Lacedaemoniorum* in universum magnum ait Demaratus esse numerum, multasque civitates; sed inter has eminentem *Spartam* cives ad summum numerare octo duntaxat hominum millia; ceteros quidem *Lacedaemonios* egregios esse bellatores, sed qui non possint ad *Spartanos* equiparari. Penes *Spartanos* erat imperium, quod exercebant in *Laconicae* civitates ceteras, sive τοὺς ἐκ τῶν περιουκίδων πόλεων. Erant illi quidem dicebanturque *Λακεδαιμόνιοι*: sed non, contra, aliarum *Laconicae* civitatum incolae dicebantur olim *Spartani* vel *Spartiatæ*; his ubique opponuntur οἱ περίουκοι, sive οἱ *Λακεδαιμόνιοι*, quinam sint intelligendi, clarum est ex his *Herodoti*. Credi vix potest quoties hac in re fuerit ab eruditissimis hominibus erratum; quae hic dici possent per multa, locus non admittit. VALCK.

16. ἔχεις αὐτῶν τὰς διεξόδους) Zopyrus, ἐπίσταμαι δ' αὐτοῦ πᾶσας τὰς διεξόδους τῶν βουλευμάτων, lib. III. 156. Quod Galeus autem [lin. 17.] ex Arch. βασιλεὺς τούτων γινόμενος, dolendum est in illo non inveniri. Valla expressit, ex codice an coniectura incertum, satis alioqui adconcomdatum. WESS.

CAP. CCXXXV. 6. Χίλων) Parum refert, Χίλων legatur, an Χίλων, ex caussa ad lib. I. 59. exposita: posterius, de quo Sosip. Charisius Grammat. lib. I. p. 78. malui. Prudens Chilonis, πρόνοιαν περὶ τοῦ μέλλοντος λογισμῶν καταλαπτὴν hac tenus arbitrati, de Cytheris effatum, hinc Diogenes Laërtius I. 72. in hortos suos derivavit: nam quae de Nicia, insulam bello Peloponnesiaco occupante atque oras *Laconicae* ex ea infestante, Thucydidi debentur lib. IV. 53. WESS.

CAP. CCXXXVI. 5. ἐνδεκόμενον λόγους) Aliter istud qui mutatum iverunt, nullam ad *Herodotum* iniierunt gratiam: nam solum veritate fulciebatur. Mox c. 237. οὐ γὰρ δὴ ταῖνόν γε ἐνδέχομαι. Clarius lib. V. 92. τῶν δὲ συμμαχῶν τὸ πλῆθος οὐκ ἐνεδέκετο τοὺς λόγους. Postmodum [lin. 9.] in ἐπὶ τῇσι παριούσῃσι τύχῃσι nisi ad sententiam ἡμῶν adsumatur, ea profecto laborabit. WESS.

ς. τῶν τίς περικυρήνασι) Tollendum puto litteram male

repetitam, scribendumque, τῷ τίς: Tu, τῷ, cui naves quadringentae naufragio perierunt, εἰ - - - ἄλλας τρηπορίας ἀποπίψυς. [τῷ recepit Borh. At τῷ tenent libri omnes: idque ea ratione, quae est a Wess. exposita, locum suum tueri commodè potest.] Quod praecessit, [lin. 7.] τρόποις τοῦτοις χρώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι: istiusmodi moribus, vel isthòe ingenio solent esse Graeci: me iudice, non potuit illud inverti, scribique, χαίροντες χρώνται: neque adeo ab Antiphane apud Athen. IV. p. 169. F. χαίροντες ἐνομάζοντιν: sed scribi debuit χαίρουσιν ἐνομάζοντες, ut recte vulgarunt viri docti in Poll. X. 106. [et sic nunc legitur in nupera Athenaei editione.] Hoc constantissimus sibi postulat Atticorum usus, alterum non admittit; atque hic Graece doctissimum Is. Casaubonum memoria sefellit. VALCK. — His adde quae de isto usu verbi χαίρειν Hermannus ad Viger. Adnot. 207. enucleatius disputavit. S.

18. γνώμην ἔχει) Suspicionem docti viri [Reiskii] liber Arch. stabilit. Ἐχω ex Ask., cum Achaemenis ad regem oratio instituatur, suadentis desiderio haud respondet; pristinum vero ἔχων multo minus, nexum sermonis manifesto turbans. Ἀντιόλεμοι supra lib. IV. 140. in censuram venerunt. WESS.

23. τῷμα ἀνιῶνται) Singularis in miranda hac verbi forma exemplarium scriptorum consensus exstat. Sunt docti homines, qui repeti posse negant ab ἀνιῶσθαι, illo scilicet, quod ex ἀνὰ atque ἰᾶσθαι coaluit, reponuntque ἀνίσονται. Contra ea Portus, ἀνὰ nullam vim addere verbo adseverat, atque ἀνιῶσθαι tantum valere, ac ἰᾶσθαι: cuius opinionis nullum, nisi fallax ancipiti in suspitione, fundamentum. Optime τῷμα ἰᾶσθαι, βλάβην ἰᾶσθαι, et similia usurpari, in confesso est. Quid si ergo vocabulo disparato et secto τῷμα ἀνιῶνται scribatur? Sic Ionicum erit, loco futuri ἰῆσονται, cuiusmodi lib. III. 53. δουρίων μιν μάχιστα ταύτῃ ἀνιῶσθαι, pro πείσσειν, ac plura in Porti promptuario et Rich. Dawes Miscell. Critic. p. 80. Mihi, multum et varie versanti, lenissima haec vocis visa medicina fuit, nescio an aliis. WESS. — Equidem cum Schaeff. et Schneid. (Lexic. crit. voc. Ἀνιῶμαι) in vulgato adquiescendum putavi. Ut latine non modo sarcire, sed et resarcire dicimus; utque nonnulli non solum mederi, sed et remediare et remo-

diari dixerunt: sic graece non modo *ἰδομαι*, sed et *ἀνιόμαι* (ionice *ἀνίομαι*) nec ita male dici potuisse videtur. S.

CAP. CCXXXVII. [9. *δυσμενὴς τῇ σιγῇ*] Vix utquam alibi sic *τῇ σιγῇ* adiecto articulo positum reperiri puto. Itaque *δυσμενὴς κῆ* (vel *κῆ*) *σιγῇ* scriptum oportuisse mihi persuaserant, atque haud cunctanter ita editurus eram, nisi vulgata scriptura apud *Stobaeum* quoque non modo in *Gesnerianis* editionibus (quas passim ex vulgatis Auctorum editionibus consulto mutatas novimus,) verum etiam in ipsa principe editione Veneta exstaret. S.]

Ibid. οὐδ' ἂν συμβουλευομένου) Quod Poëta, nimium ne crede colori, hic observatum magnopere vellem. Mutanti viro *Celeb.* [Gronovio] οὐδὲ ἴν' repugnant genius sermonis et Codicum caterva. Illud autem [lin. 12.] *ξῖνος* - - ἐστὶ τὸ μάλιστα τὸν neminem, *Herodoto* certe familiarem, morari debebat. *Euripides Orest.* 232. Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες, ἀπορίας ὑπὸ. Verum operae in talibus coacervandis taedet. WESS.

15. *ἔχισθαι τινα*) Inmigravit in pleraque Lexica *Περμέχισθαι*, abstinere, ex vulgato; qua id tamen potestate in *Musis Herodoti* nusquam, sed amplectendi ac retinendi. Corripit *Abreschius Diluc. Thucyd.* p. 373. addita negatione, οὐ *περιέχισθαι*, quam res sane videbatur postulare. Placuit verbo caput, volentibus schedis, detruncare: *κελεύω ἔχισθαι*, iubeo abstinere. οἱ Αἰγινῆται ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς, ab illo abducendo abstinerunt, lib. VI. 85. *Homerus* saepe, cuius versus, a Cl. Gesnero ad *Luciani Syr. D.* cap. 22. memoratos, praetermitto. WESS.

CAP. CCXXXVIII. 1 seq. διὰ τῶν νεκρῶν καὶ Λεωνίδω) Ex *Mastis* iuncta haec procedunt: praepositio *περὶ* post regis olim posita nomen, aliunde (ut *Gronov.* bene) accesserat. Διὰ τῶν νεκρῶν, praeter [vel, inter] mortuos *Leonidenque*. Ita lib. I. 199. δι' ὧν οἱ ξῖνοι διεξιόντες ἐκλέγονται, praeter quas mulierculas transeuntes eligunt. Graeci Interpretes *Ezech.* xvi, 8. καὶ διῆλθον διὰ σοῦ. *Aristaenetus* lib. I. Epist. 13. τῆς ποδουμένης ἐν τ' αὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μαιρανίου. Talium in Graecis uberrima messis. WESS.

[10. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίησαν etc.) Haec si cum VII. 36, 1. conferantur, docebunt, puto, recte ibi a nobis accepta esse verba ista, καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίησαν τοῖσι προσκίετο αὐτῇ ἡ ἄχαρις τιμή. S.]

CAP. CCXXXIX. [1. "Αναιμι δι' ἐκέϊσε τοῦ λόγου, τῇ μοι τὸ πρότερον ἐξέλειπε.) Priusquam ad reliquam rerum hoc bello gestarum narrationem progrediatur Scriptor, redit paulisper ad ea quae superius (cap. 220.) dixerat, et ibi dictis nonnihil adiicit. τὸ πρότερον, quod ex cod. F. recepi, idem ac nudum πρότερον valet. Adverbiis temporis et loci ex abundantia articulum illum a Nostro praepositum frequenter iam observavimus. S.]

[5. ἐπύθοντο δι' τρόπῳ θωμάσῳ) Haec verba in latina nostra versione iniquo loco posita esse animadverto. Post ista, quod paulo ante memoravi, reponenda haec sunt: *Resciverant autem mirabili quadam ratione.* Scilicet mirabile fuit primum hoc, quod a Demarato exsule et hoste patriae nuntium illum acceperunt Lacedaemonii: deinde mira fuit ratio, qua eundem nuntium Spartam deferendum Demaratus curavit. S.]

11. ἐν Σούσαισι.) Unice verum, et iure a viro Celeb. reformatum. In Diodori XVII. 107. olim αὐτὸς δι' παρελθῶν εἰς Σούσαν, verum contra schedas. H. Stephanus consimilem ibi ex Plut. de Alex. Fort. p. 326. urbis eius scripturam produxit, pravam tamen et ex Codicum fide corrigendam. WESS.

14 seqq. δελτίον διπτύχον λαβὼν etc.) Ex hac narratiuncula voces aliquot excerpserit Suidas; primum in Ἐξέκνησεν, quod interpretatur ἐξέκνησεν, ista: τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησεν: adpositis Herodoteis: ubi recte iam vidit Lud. Carrio Emend. lib. II. c. 6. veriore esse scripturam ἐξέκνησεν, neque significari, absedit ceram, sed abrasit. Deinde Suidas in Ἐπίτηξε ista posuit: τὸν κηρὸν αὐτῷ ἐπίτηξεν: sed hoc etiam male reddidit per ἱλίσσεν, λίσσον ποίησει. Herodoti Demaratus, sumptis tabellis diplicibus, earum ceram erasit, (ἐξέκνησεν) cumque in ligno regis consilium scripsisset, ceram liquefactam literis superinduxit: ἐπίτηξε τὸν κηρὸν ἐπὶ τὰ γράμματα, sive ἐπεκίρωσεν, quod habet in eadem re Polyæn. II. c. 20. Herodoteum illud Aeneae restituendum arbitror in Poliorcet., inter veteribus excogitados occultos scribendi modos hunc nonnum enarranti, p. 1701. [ed. Gron. quae pag. 462. ed. Ernest.] ἦδη δὲ τις ἐν δέλτῳ ἐνξύλῳ γράψας κηρὸν ἐπέθηκε (scribendum ἐπίτηξε:) καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐνέγραψεν: huc rectius Herodotea magnus interpres retulisset, quam ad modum decimum,

Ut *Aeneas*, simpliciter *Orosius* II. c. 9. *bellum*, quod *Xerxes* per quinquennium instruxit, *Demaratus* --- per tabellas primum scriptas, deinde ceratas, suis prodidit. ἐπίτηξίς legisse videtur apud *Aeneam*, e cuius libro *Poliorectica* multa transscripsit in suos *Cestos* *Iul. Africanus* c. 53., ἄλλοι πάλιν ἐν τῷ τῆς δέλτου ξύλῳ γράψαντες κηρὸν ἐπέτηξαν, καὶ ἄλλα εἰς τὸν κηρὸν ἐγράψαν· εἶτα ὅτε ἤλθε παρὸν δὴ τὸν κηρὸν ἐκκνήσας, καὶ ἀναγνοῦς ὁμοιοτρόπως ἀντεπίστειλεν. Corrigendum, ὅτι ἤλθε παρ' ὃν δαῖ, τὸν κηρὸν ἐκκνήσας. His *Africani* inemendatis usus est *Is. Voss.* ad *Iustin.* II. c. 10, 13. in quibus, doctam exhibens *Iustinum* emendantis *Eliæ Boherelli* coniecturam, *Tan. Faber* scribendum vidit ἐκκνήσας. Hoc quoque verbum restituendum videtur in *Epigramm. Crinagoræ Antholog. ined. Reiskio* partim vulgatæ, Ep. 478., Αἰστοῦ ἀγκυλόχειλος κηρόπτερον ὄξύ, --- Ἦν τι λάθῃ μένον μεταδόρπιον ἐγγὺς ὁδόντων, Κινῆσαι κρητὶ κέντρῳ ἐπιστάμενον: sed illud κινῆσαι parum iuvaret: sententia pascit, quod reponendum censeo, Ἐκκνήσας, eradere. VALCK. — Emendationem *Viri doctissimi* adoptavit *Brunck.* *Analect.* T. II. p. 141. S.

15. τὸν κηρὸν αὐτεῦ ἐξέκνησε) Sumserunt hinc *Iustinus* lib. II. 10. et *Polyæn.* II. 10. Geminam occultæ scripturæ fraudem *Aeneas Poliorcet.* c. 31. exponens, ἐκκνήσας τὸν κηρὸν nunc præfert, loco ἐκκνήσας. *Iulius vero Africanus Cest.* c. 53., ἐκκνήσας τὸν κηρὸν, utcunque adiutus a viro docto ad *Iustinum.* WESS.

22. Λεωνίδην δὲ γυνῇ) *Iustinus*, haerentibus in coniectura viris, soror regis *Leonidæ* consilium scribentis invenit, non sine gravi aberratione. Soror enim *Leonidæ* *Gorgo* non fuit, sed uxor, filia *Cleomenis*, lib. V. 48. Τρίθρο bene rediit, operarum negligentia post *Aldi Camerarii*que curas depravatam. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM OCTAVUM.

CAP. I. [1. Οἱ δὲ Ἑλλήνων εἰς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες) Referuntur haec ad ea quae lib. VII. cap. 202. dicta sunt: Ἔσαν δὲ οἷδε Ἑλλήνων οἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρσῃ ἐν εὐρώ τῷ χώρῳ: nempe ad Thermopylas. Scilicet haud ita procul a Thermopylis aberat Artemisium: (VII. 175 extr.) ad Thermopylas copiae Graecorum pedestres oppositae sunt Xerxi; ad Artemisium, copiae navales. Iam, postquam quae ad Thermopylas acciderunt exposuit Scriptor, nunc pergit ad exponendas res ad Artemisium gestas. S.]

[2. Ἀθηναῖοι μὲν νῆας παρεχ. ἑπτὰ καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν) Ad Artemisium Atheniensibus fuere naves CXXXII. Ad has quum dein accessissent LIII. aliae, (cap. 14.) completus est numerus navium CLXXX., quibus eosdem ad Salaminem pugnae ait Noster cap. 44. Quem ad numerum si adicias xx. illas, quae mox lin. 6 seq. memorantur, prodit summa ducentarum navium, quas ad Salaminem habuisse Athenienses Diodorus Sic. tradit XV. 78. et Corn. Nepos in Themist. cap. 3. S.]

4. Πλαταιῆς --- συνεπλήρου) Antiquae versionis corrector [Gronovius]: quas (naves) Plataeenses propugnatoribus instruxerunt. Debuerant haec paulo tractari cogitatus, atque ista saltem interponi, una cum Atheniensibus. Milites nautaeque, sive propugnatores et socii navales efficiebant τὰ πληρώματα, quae dicuntur. Plataeenses, ἀθάλαστοι, inter Athenienses in navibus Atticis non remiges erant, sed propugnatores. De Plataeensibus Demosthenes, sive auctor Or. c. Nener. p. 740. [pag. 1377. ed. Reisk.] ἐμβάντες εἰς τὰς ἡμετέρας τριήρεις, ἐπιπὼν αὐτοῖς οἰκίῃ σκάφῃ οὐχ ὑπῆρχε, συνεναυμά-

χούν ἡμῖν ἐπὶ τε Ἀρτιμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. Pausan. IX. [c. 1.] p. 712., ἐς τὰς ναῦς ἐτόλμησαν μετὰ Ἀθηναίων ἐσβῆναι. VALCK. — Τὸ πλήρωμα, *socii navales*, saepius quidem *remiges et nautae* intelliguntur, diversi a τοῖς ἐπιβάταις, *propugnatoribus*: non numquam vero utrique simul πλήρωμα dicuntur, quemadmodum in Lexico Polybiano olim monuimus: quo etiam spectat quod ipsae naves cum hominibus, quibus instructae sunt, πλήρωμα apud Nostrium VIII. 43, 3. et 45, 1. dicuntur. Similiter h. l. συνεπλήρου non modo de *propugnatoribus*, sed et de *remigibus*, quos Plataeenses contulerint Atheniensibus, intelligi fortasse debebat: licet enim mari non adsueta fuerint Plataeenses, haud aegre tamen horum nonnulli, quaque in navi remigibus Atticis mixti, utilem hac etiam in parte operam praestare potuerunt. Itaque, pro eo, quod in versione cum Gron. posui *propugnatoribus*, rectius forsitan dicturus fueram *hominibus* (vel *viris*) compleverant. Sic mox lin. 7. ἐπλήρου, de *remigibus* simul et de *propugnatoribus*. S.

9. Λακεδαιμόνιοι δὲ δέκα) Atheniensium moderationem, quae fuit in hoc rerum discrimine, sive vera, seu ficta, omnibus utilissima, laudantes Sophistae decem istas naves saepe Lacedaemoniis obiecerunt. Vere Isocrat. in Panathen. p. 242 seq. Σπαρτιάται - - εἰς τὴν ναυμαχίαν - - δέκα μόνον συνεβάλοντο τριήρεις· οἱ δὲ πατέρες ἡμῶν - - κρείττους ναῦς παρέσχον καὶ μείζω δύναμιν ἔχουσας, ἢ σύμπαντες οἱ κινδυνεύσαντες. Ducentas naves dedisse feruntur Athenienses. Epaminondas Diodori XV. cap. 78. Ἀθηναίους, ait, ἐν τῷ πρὸς Ἑλένην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα ναῦς παρεχομένοις ὑποτετάχθαι: sic recte Reiskius emendat vulgata, διακοσίαις ναυσὶ διαπληρ. Si navium classis fuit trecentarum, ut Aeschilo dicitur in Pers. vs. 339., καὶ γὰρ Ἑλλήσιν μὲν ἦν Ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα Νεῶν, ex vero propemodum Aristidae dicuntur Athenienses τῶν συμπασιῶν τριήρων τῷ δυνάμει μόνον πληρεῦντες. Fuerunt enim horum naves iuxta Herod. CLXXX.; hoc quidem loco memorantur tantum CLXXVII.; sed ὀγδώοντα καὶ ἑκατὸν, cap. 44.; accesserant scilicet ad priores naves LIII.; vid. cap. 14. et Diodor. XI. 13. VALCK. — Conf. ad lin. 4. notata. Eodem vero Lacedaemonios ad Salaminem sedecim habuisse naves tradit Noster c. 43, 2. S.

10. Στυρπες) Arch. Στυρπες patrono possunt uti Eustathio, cui ἰθὺκὸν Στυρμὺς ad Homer. p. 281, 12. [p. 212, 49. ed. Bas.] At Στυρπες Thucydidi lib. VII. 57., ubi Wasse et Holsten. ad Stephani Byz. Στύρα. Iustius erit καὶ Κεῖος: [lin. 11.] nam sic insulae Caeae cives Thucydidi d. l., Lysiae in Harpocratonis Κεῖος, (unde Suidas Κλους, quomodo Κίω, hic prius et cap. 46., mutatā, quae frequens corruptela, diphthongo) Diodoro lib. IV. 82. etc. WESS.

12. ἐπιβώθειον) Ionicam praestant speciem βωθίωνες, vice βονθώντες, Hesychii; ἀνέμοι θεοὶς βωθίωνες Abydeni, in Praep. Evang. Eusebii lib. IX. 14. p. 416., Nostri βωθήσαντες VIII. 72., et ἀπας ἐβώθει IX. 23., aliaque. Quis ergo receptum aversabitur, rediturum c. 14. et c. 45. scriptis ex exemplaribus? Quam Ionicam consuetudinem Eustath. ad Poët. p. 288, 16. [p. 218, 11. ed. Bas.] attigit, τὸ ἐπιβωτῶν ex Herodoto in medium collocans; volens, quod censeo, ἐπιβωθίω. Nusquam ἐπιβωτῶν in Musis. WESS.

CAP. II. [2. ὡς τὸ πλῆθος ἱκανοί etc.] Lubens Schaefero accessissem, ὅσον τι πλῆθος scribenti, si vel unus vetus codex hoc praevisset, cui simile fere est illud VII. 60. 1. Nunc in librorum consensu vulgatum sic intelligendum censui, quomodo multitudinem illam (sive summam navium) confecerint singuli; nempe singuli pro ratione virium suarum conferentes. S.]

4 seq. διηκόσιαι καὶ ἑβδ. καὶ μίξ) Ratio constat. Diodorus, diversiorem nactus auctorem, cclxxx. annumerat, in pluribus (uti ad lib. XI. 12. adscriptum) dispar. Deinceps Εὐρυβιάδεα [lin. 6.] sermonis indoli ex Vind. redonavi. Atque ita Edd. repraesentant c. 58. et 61. WESS.

CAP. III. 6-8. Στάσις γὰρ ἔμφυλος etc.) Ex tripode dictum. Adspice vero, quam facile bene posita mutantur. Excitat hinc Choricus Orat. in Summum Ducem cap. 11. Biblioth. Gr. Fabricii lib. V. 31. [T. VIII.] pag. 869. Ὅσον γὰρ εἰρήνην, φησὶν, Herodotus, πρῶτον καλέμουν, τοσούτη πόλεμος ἔφιν στάσιως ἡμερώτερος. Quanto, inquit ille, pax bello sedatior, tanto bellum seditione amabilius. Nonne mera sententiae παραδιόρθωσις est? WESS.

10 seq. ὡςάμενοι τὸν Πέριεα) Sic scribendum. [Nempe, quia rariorem istam nominis formam plures libri praecavere; qui quidem alibi, nec ita male, cum aliis omaibus

in usitatiorē formam Πέρσιν consentiunt.] In proximis, περί γῆς ἱκείνου frustra legi malebat *Galeus*, qui saepe repererat apud veteres etiam τὴν Ἰνδῶν, τὴν Ἀθηναίων, et similia. Asiae pars maxima unius imperio Xerxis subiecta recte dicitur ἡ ἱκείνου. Satis erat dixisse, [lin. 12.] τὴν Παυσανίῳ ὕβριν προΐσχύμενοι, ut hoc *illudve praetexere* dicitur προΐσχαί τι: sed scribere Noster maluit πρόσθεν προσχέσθαι, ut IV. 165. VI. 137. VALCK.

11. περί τῆς ἱκείνου etc.) Alleverat docta manus Aldinae meae γῆς δηλονότι; satis est, ea vox si pro tacita habeatur. Infra c. 41. Ἀθηναῖοι δὲ (κατίσχον) ἐς τὴν ἰωῦτῶν: et cap. 106. Φεύγων ἐς τὴν ἰωῦτοῦ. Egregia magni *Casauboni* disputatio περί τῆς ἡγεμονίης Spartanorum et Atheniensium ad Polyb. lib. I. p. 96. huc transferri potest. WESS.

12 seq. ἀπέιλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακεδαιμονίους) Ad hanc normam supra scripserat, VI. 70. τοὺς διεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται. Est ista verbi ἀφαιρέσθαι structura Atticis scriptoribus valde frequentata, ἀπαιτεῖν et ἀποτρεῖν similiter usurpantibus. Ista *Thomae Mag.*, nuper nobis ex *Oxon.* Cod. vulgata, prostant in nota *Clar. Oudendorp.* pag. 130., Ἀφαιροῦμαι οἱ δόνημοι μετὰ αἰτιατικῆς (sic leg.) ἀμφοῖν καὶ τοῦ πράγματος καὶ τοῦ προσώπου μόνον. Rem ipsam quod attinet, evenit illa triennio post, Ol. LXXV, 4. Athenienses tum temporis dicuntur *Thucydidi* I. 96., παραλαβόντες τὴν ἡγεμονίαν ἐκόντων τῶν ξυμμάχων, διὰ τὸ Παυσανίου μῖτος. Spartani quidem *Pausaniae*, Πεισίζοντος, superbia socios irritavit; sed ad imperium in Athenienses transferendum ceteros Graecos acquitas potissimum movit *Aristidis*: *Corn. Nepos* in *Arist.* c. 2. vid. et *Diodor.* XI. c. 44., qui cap. 46., utrumque memorat; et *Pausaniae* vitia, *Aristidis* autem virtutes fecisse scribit, πάντας ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς ὀρμῆς ἀποκλῆναι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, atque adeo Athenienses χωρὶς κινδύνου παραλαβεῖν τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχήν: rectius dixisset *Diodorus* τὴν ἡγεμονίαν, ducatum; nam περί ἀρχῆς, de imperio, necdum erat, aut esse poterat, concertatio: vid. *Is. Casaub.* in *Polyb.* p. 96. Quam acceperunt oblatam, τὴν ἡγεμονίην Athenienses apud *Herod.* ἀπέιλοντο τοὺς Λακεδαιμονίους: sua nimirum virtute virorumque Principum artibus non illegitimis. VALCK.

CAP. IV. [1. οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρtemίσιον etc.) Quae-

renti mihi quid esset, quod *Schaeferum* induxerit ut praeter librorum auctoritatem ὡς loco καὶ poneret, occurrebat, recordatum esse Virum doctissimum, particulam καὶ in vetustis libris eo subinde scripturae compendio pingi, quod pro ὡς facile accipi posset; unde nonnumquam temere inter se permutatae reperiuntur duae istae particulae. Quem ut ego pulcre novi haud infrequenter librariorum aut Editorum lapsum: sic persuasum habeo, hic recte suo loco καὶ particulam stare. De connexionione narrationis, a qua hic liber inchoatur, cum superioribus, paullo ante ad cap. 1, 1. dixi. Referuntur autem haec, quae hoc loco leguntur, ad ea quae lib. VII. c. 207. scripta sunt. Ut ibi ait Herodotus, Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, - - - καταβρωδῶντες, ἰβουλεύοντο περὶ ἀπαλλαγῆς: sic nunc, Τότε δὲ οὗτοι οἱ καὶ ἐπ' Ἀρτιμίσιον Ἕλλήνων ἀπικόμενοι, - - - καταβρωδῶσάντες, δημοὺν ἰβούλευον. S.]

4 seq. παρὰ δόξαν - - - ἢ ὡς αὐτοὶ κατιδόκιον) Necesse non videtur ut duae voces παρὰ δόξαν ob sequentia avellantur. Dictio est abundantior, Herodotea tamen lib. I. cap. 79. WESS.

5. δημοὺν ἰβουλεύοντο) Schedarum ἰβούλευον redibit cap. 18. 97. 100. Vulgatum agnoscit *Plutarchus*, ipsique Euboeenses in proximis. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

9. τοὺς οἰκέτας ὑπεκθίωται) Verissima *Thomae Magistri* observatio est, οἰκέτας non tantum mancipia, uti *Gronov.* maluit, sed omnes domesticos, (sic *Valla*), sive πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ, ipsamque adeo uxorem et liberos designare. Plataeenses πρὸς ἐκκομιδὴν ἐπράποντο τῶν οἰκτιῶν, non servorum duntaxat, sed uxorum liberorumque, cap. 44. Hinc c. 106. τοὺς οἰκέτας Scriptor τὰ τίνα καὶ τὴν γυναῖκα explicat ipse. Iunge c. 142. et 144. WESS.

5 seqq. καταβρωδῶσάντες, δημοὺν ἰβούλευον) Haec et quae sequuntur [lin. 11. et seqq.] de xxx talentis, in istaurbatione rerum forsitan excusanda, viris tamen Graecorum principibus non valde honorifica, minime miror displicuisse *Plutarcho* T. II. p. 867. B. Si vera sunt, ut esse videntur, veracis historici laudem meretur *Heradotus*: verissimillima reddit aliunde nota viri maximi *Themistoclis* avaritia, quae summa saepius ingenia dedecorat. Eadem enarrans in *Themistocle Plutarch.* T. I. p. 115., Παλέγοντα

nobis commemorat, qui pecuniam ex Euboea detulerit ad Themistoclem. *Aristides* in *Themist.* T. III. pag. 313., τὸν Εὐρυβιάδην, inquit, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, ἐπρίετο: in Scholio, quod *Iebbius* edidit T. II. p. 190. absurde vox τριόκοντα his ponitur, secundo loco omittenda, ut recte deest in Cod. Clar. *Burmamn.* in quo plura prostant huc pertinencia. VALCK.

CAP. V. 3 seq. ὡς παρ' ἐωυτοῦ δῆθεν δίδους) Firmant *D'Orvillii* ad *Charit.* lib. VI. 1. suspicionem schedae. Superius lib. II. 129. Mycerinum posuit παρ' ἐωυτοῦ διδόντα ἄλλα, de suo alia donantem, et lib. VII. 29. τὰς τετρακοσίας μυριάδας - ἀποπλήσω παρ' ἐμωυτοῦ, de meo aere. Culte *Aristides* T. II. p. 190. καὶ τὸν Εὐρυβιάδην, ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, *Themistocles*, ἐπρίετο: ubi scholia nonnulla bene, in numeris turpiter prava, quibus hinc facilis medicina. WESS.

5. ἥσπαιρε μῶνος) Distrahit hoc verbum interpretes. *Eustathius* ita: Ἡρόδοτος δὲ πού καὶ τὸ θερμότερον σπένδειν καὶ ὅλον ἀνασκιρτᾶν καὶ πᾶν προθυμῆσθαι, ἥσπαιρειν ἔφη. *Vallae* placuit reluctanti significatus, fortasse ob Homereum ἥσπαιρ', ὡς ὅτι βοῦς. [Iliad. v. 571.] Portus vertit palpitabat prae metu: quem quidem ob memoratum antea Graecorum metum, et Adimanti deiectum ingenium c. 94., recte sensisse opinor. Si *Eustathium* sequare, promptus ad fugam Adimanti animus intelligendus erit. Vide *Porphyrri* ad *Iliad.* N. 443. scholia a Cl. *Valckenario* edita. WESS. — Vide *Adnot.* proxime sequentem. S.

Ibid. ἥσπαιρε μῶνος) Solus reluctabatur, optime vertit *Valla*: alii usitato more posuerat Noster ἥσπαιρον IX. cap. 119. De usu, quo hic ponitur, rarissimo Grammatici plerique silent. *Suidae* satis erat in Ἑσπαιρεν excitasse *Herodotea*: quum olim in excerpando vocem φάμενος omisisset, absurdam nobis dedit *Eustathius* interpretationem in *Iliad.* Γ'. pag. 316, 4., Ἡρόδοτος, αἶτ, καὶ τὸ θερμότερον σπένδειν καὶ ὅλον ἀνασκιρτᾶν, καὶ πᾶν προθυμῆσθαι Ἀσπαιρεῖν ἔφη· Ἰππῶν, Ἀδείμαντος ἥσπαιρε μῶνος ἀποπλεύσεσθαι. Cupiebat ille quidem Isthmum versus abire; sed et, dum ceterarum gentium duces parati erant morem gerere *Themistocli* et *Eurybiadi*, unus omnium Adimantus, iuxta *Herodotum*, adhuc oblectabatur, ἥσπαιρε μῶνος. Nihil est in *Hesychii* interpretamentis, quod huc pertineat; in quo idcirco

miror legi Ἡσκαίρειν, ἐσκήριτα, quod non videtur usu fuisse receptum Ἀσκαίρειν. In primis tamen Scaligeran. pag. 11. T. Faber, σκαίρειν, ait, et ἀσκαίρειν itidem dicuntur, ut ἀσπαίρειν et σπαίρειν: sed verius Porphyrius in Hom. Cod. MS. ad Il. v. 443. de verbis agens Σπαίρειν et Σκαίρειν, prius etiam scribi tradit μετὰ τοῦ α κατὰ Ἀττικὴν συνήθειαν τὸ δὲ Σκαίρειν οὐκ ἔστι μετὰ τοῦ α. [Leguntur eadem in Venetis Scholiis a Villoisono editis p. 321.] Ut σπαρίζειν et ἀσπαρίζειν, sic usu viguerunt σκαρίζειν et ἀσκαρίζειν. Ad Herodoti locum aptiora videbuntur ista Plutarchi T. II. p. 327. c. ἐν τοῖς φιλοσπονκίαις πολέμοις ἐπίσκαρυν ἢ Ἑλλάς, sic leviter emendata, ἐπὶ Ἰσκαίρειν ἢ Ἑλλάς: moribunda velut Graeciae libertas pedes adhuc iactabat et obluetabatur morti. Ἀσκαίρειν veteres, et Atticistae scribebant recentiores; Σπαίρειν Plutarchus aliique istiusmodi Scriptores. Egrege Diodorum correxit L. Rhodomann. T. I. p. 190, 40. [lib. III. c. 22.] sed non ἀσπαρόντων, at σπαρόντων efformare debuerat ex ἐσπαρόντων, ut recte ἰφάλλωνται in σθαλλώνται mutavit pag. 192, 99. In Stobaeo Gesneri p. 593, 28., Iunco senex titubans non ἰφαλλόμενος, verum dici debuit σθαλλόμενος: apud eundem p. 147, 53. pro ὡς τὸ μ. δ. si leniter emendetur φῖτο μὲν δῖν, clara erit Themistii sententia: in Critonis apud eundem fragmento p. 43, 52. ἐπὶ ὁδῶς καὶ παιδίας, attentus mecum corrigit in σπουδῶς καὶ παιδίας, seria et iocos. In Stobaeo huius quoque generis plura supersunt; et vix ullus est Scriptor antiquus, ne sacris quidem exceptis, in quo hoc vitium ab accuratis Criticis non fuerit detectum, ortum ex similitudine formae qua in vetustis libris literae Σ et Ε pinguntur. VALCK.

12. Οὗτοι τε δὴ πληγύντες δάροισι Venerunt πάντες ex librariorum, quibus vulgatum durius visum, ingenio. Alia mens Pet. Victorio Var. Lect. III. 22.; illustraturus enim Catullianum, Non si illam rarae labefactas munere vestis, Herodoteis perconmode locum dedit. Addebam, quod propius est, ex Themistii Or. II. p. 26. Α. ὁ μὲν γὰρ ἐπεὶ δὴ τοῖς πενήτησι καὶ ἅμα ταλάντοις οὐκ ἔτρωσε οὐδ' ἔκαμψε τὸν Καλχηδόνιον Ξενοκράτην: hic enim postquam quinquaginta simul talentis nec vulneravit neque inflexit Chalcedonium Xenocratem. Erat enim similis, quamquam asperioris, translationis; nec factum muto. WESS. — Ut noster ma. Pa. sic et Valla neutram vocem (nec πληγύντες, nec πάντες) agnoscit:

neutram certe expressit; nam, quod scribit, *Istis pecunia corruptis*, postremo verbo graecum ἀναπαισμέναι reddidit. S.

CAP. VI. [3. περί δέλῃν πρώην) Circa diluculum scripserat *Valla*, idque cum Gron. tenuit *Wess.* et absque notatione dimisit: itaque ne *Larcherus* quidem dubitavit sua in versione *au point du jour* ponere. Atqui, nisi de illius dictionis vi aliunde constaret, quae continuo hinc subiecta sunt, satis ostendere potuerant quam aliena ab hoc loco esset interpretatio. Δέλῃν πρώην esse horam pomeridianam, uno ore *Hesychius*, *Suidas*, *Moeris*, *Grammatici* omnes, profitentur. S.]

10. μὴδὲ πυρφόρον --- περιγενέσθαι) Prima, quod quidem reminiscor, dictionis, in proverbii habitum deinceps conversae, mentio. [Vide *Suid.* in Οὐδὲ πυρφόρος, *Zenob.* Cent. V. 34. *Diogenian.* VII. 15.] Talem πυρφόρον in Spartanorum militia atque expeditionibus, et quae ab eo agenda, accurate *Xenophon* de Rep. Lacedaem. p. 688. descripsit. Qui quidem πυρφόρος, etsi Graeciae more sacrosanctus, si belli furore una cum aliis occidione periret, ne cladis quidem nuncium (μὴδὲ ἄγγελον διαπαθῆναι *Diodor.* XI. 23.) superfuisset, fatebantur. Non male de eo Critici ad *Euripid.* *Phoeniss.* vs. 1386. ubi a *Valckenario* advocatis paroemiae explanatoribus adiungi Scholiastes poterit ad *Gregar. Naz.* Stel. II. p. 92. Iam quod vir *Celeb.* de *Medic.* monet, πλέειν eum hac parte et περιπλέειν scribere, eadem aliis consuetudo. Contra *Arch.* et *Vind.*, Ionismi hac et sequente Musa tenaciores, πλώειν, etiam in compositis, probant: eorum vestigia premam. *WESS.*

CAP. VIII. 3. Συλλῆς Σκιωναῖος) *Laurentius Seyllias* quidam *Sicyonius*; deceptus praviore libri sui scriptura, quae in Codd. obvia saepe. Vide ad *Diodor.* XII. 72, et infra c. 128. Urinator ille *Pausaniae* et *Plinio* Σκύλλης, *Seyllis*, Poëtae *Apollonio* [*Apollonidae*] Σκύλλος *Anthol.* lib. I. 96. [*Anal. Brunck.* T. II. p. 156. num. xvi.] sed de *Brodae* coniectura Σκύλλης. In *Athenaeo* tamen lib. VII. p. 296. f. *Hydne*, quae *Pausaniae* *Cyana*, Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου filia. Plura de eo post *Brodae* diligentem curam *Kühnius* ad *Polluc.* VII. 137. *WESS.* — Conf. omnino *Iacobs Animadv.* in *Anthol.* T. II. P. 1. p. 363. S.

Ibid. Συλλῆς Σκιωναῖος, δούτης) Qui urinantur, Corpor-

raque immergunt undis, --- Exportantque maris praedas, et rapta profundo Naufragia, Manilio V. vs. 432., Atticis potius dicuntur iuxta Poll. VII. 137. κολυμβηταί, δυνάμειοι. ὁ γὰρ δὲ τῆς, αἰτ, εὐτελής· εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. Legitur ibi de Scyllia Scionaeo docta I. Kühnii nota: Pollucis verba bene iam tractaverat Salmas. in Solin. pag. 1146. Artis ille suae peritissimus Scyllias filiam Cyanen eandem docuit: Pausan. X. [cap. 19.] p. 842., ὁ Σκιωναῖος Σκύλλης καταδύναι καὶ ἐς τὰ βαθύτατα θαλάσσης πάσης ἔχει φήμην· ἰδιδάξατο δὲ Κυάναν τὴν θυγατέρα δύισθαι: imo vero filiam pater οὐκ ἰδιδάξατο τὴν τέχνην, ἀλλ' ἰδιδάξεν αὐτός. Una tantum omissa litera turpiter deformatum puellae nomen suo nitori restituetur, si pro ΤΑΝΗC scribatur ΚΤΑΝΗC in his Athenaei VII. p. 296. F. Αἰσχρίων ὁ Σάμιος ἐν τινὶ τῶν ἰάμβων Κυάνης φησὶ τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου κατακολυμβητοῦ θυγατρὸς τὸν θαλάττιον Γλαύκον ἐρασθῆναι. [Ἰδὲς praeferre vetustissimos optimosque Athenaei codices, docui Animadv. T. IV. p. 200.] Non sane mirum si puellam Deus amaverit vetulus in mare se demergentem, qui iuvenis olim fuerat κολυμβητής, ἐν τούτῳ ὑπερφίρων πάντων κολυμβητῶν, ut scribit Palaeph. π. Ἀπιστ. c. 28. In Anthol. I. 69. Ep. 1., Σκύλλης pro Σκύλλος scribendum putabat Io. Brodaeus; sequor ego Io. Kühnii iudicium, in talibus etiam exercitati. VALCK.

8. οὐ γὰρ εἰ παρίσχει) Enotatum a Galeo ex codice Eton. ἀλλ' εὐπω καιρὸς παρίσχει, scholion redolet. Non ita Noster. Ecce tibi lib. IV. 140. παρίσχει ἂν σφι, licuisset illis, et huius libri c. 30. Portum consule, et supra lib. V. 49. Quae de urinatores in proximis disputantur, nemo temere improbaverit. WESS.

Ibid. οὐ γὰρ εἰ παρίσχει) Herodoteum hoc Porti satis adfirmabunt collectanea, si vel plures darent Codices quam praebet Galeus ex Eton. lectionem. Paulo post [lin. 15.] rectum est εἰκελα. In fine Cap. [lin. 18-20.] Scyllias ἰσημήνη τοῖσι στρατηγοῖσι τὴν τε ναυηγίην, ὡς γένοιτο, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν. In his pro ναυηγίην Reiskius ναυμαχίην putabat legendum, ut Scyllias praelium navale imminere indicaverit. Hoc illi iam noverant, simul atque indicasset τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν. Ego ναυηγίην omnino retinendum arbitror. Persicae classis naufragium Graecis quidem significaverant speculatores, secundum VII.

192.; sed, quantum hac Persae tempestate perdidissent, unus omnium optime noverat Scyllias, quo tum urinato-re fuerant usi ad pretiosa quaedam recuperanda: Scyllias itaque, praeter id quod instabat, Graecis etiam ἰσήμεν τὴν ναυγίην ὅση ἐγένετο, quantum fuisset illud naufragium. Sic libenter vulgata corrigerem. Sophocleum est: Ὅρῳ Ὀδυσσεύ τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση. VALCK. — At eandem fere in sententiam bene habet vulgatum, ὡς γένοιτο, quale fue-rit naufragium, quo modo acciderit, quemque exitum ha-buerit; nempe haec ille Graecis omnia particulatim re-nunciavit. S.

CAP. IX. 8. ἀπόπειραν αὐτῶν ποιήσασθαι) Nihil aliud ac ἀποπειρᾶσθαι αὐτῶν, quod, cum tentamenti gratia quid agitur, Nostri more frequens Procopio Menandroque. Neque discrepat multum ἀνάπειραν et διάπειραν ποιῆσθαι, quoties periculum fit peritiae nautarum militumque ante pugnam, apud Polybium et Diodotum, ad cuius lib. XIII. 8. exemplorum est affatim. WESS.

CAP. X. 7. Πλωύσας) Vetus πλωύσας de sententia Porti Ionum habet formam ex πλωίω, cuius nullum no-vit simile. Contra ἄριστα πλωύσας Scriptor probavit c. 22. et 42. Proximum καταφρονήσαντες ταῦτα [lin. 8.] innuere non adeo contentum, sed considerationem, videtur: etsi enim aspernatio haud afuerit, consilium Persarum spectandum est. Καταφρονεῖν gemina potestate animadvertimus lib. I. 66., gavisum vero laxiore apud Ionas usu, etiam citra contentum, Hippocratis haec Morb. Sacr. p. 309. de som-niante declarabunt: ἐκότεν δὲ ἐπίγρηται καὶ καταφρονήσῃ, καὶ τὸ αἷμα πάλιν ἀποσκιδνασθῇ εἰς τὰς φλέβας τὰς προσηρμέναις, πίπνυνται: ubi vero evigilaverit et mentis usum receperit: a qua quidem notione ad opinionem et considerationem brevissimus est transitus. Plura ex Medicorum patre Foësius. WESS. — Conf. Adnot. ad I. 59, 18. S.

8. ἐκυκλεύοντο αὐτοὺς) αὐτοὺς ob codicum consen-sum elegi. WESS. — Αὐτοὺς, quod in marg. posuit Steph. merito probavit in Thes. Ling. Gr. T. II. pag. 504. D. Sed quia legitur infra c. 16., ἐκυκλεύοντο ὡς περιλᾶβον αὐτοὺς, quod me iudice defendi nequit, et hic et illic scribi ma-lim ἐκυκλεύοντο, quia hanc Noster adamavit scribendi for-mam in talibus etiam, quae Iones aliter vulgo pronuncia-

Herodot. T. VI. P. II.

F

bant. *Φιδου*, parce, scribitur et *Φιδεν*: sed *paroum*, τὸν *Φιδέμενον*, Eusebius Stobaei mihi dixisse videtur *Φιδεύμενον*: sic vulgatur Tit. X. p. 130, 30., οἱ πλείονες τῶν ἀνθρώπων παρὰ λόγον *Φιλεύμενοι*: corrige *Φιδεύμενοι*: his enim *Φιδωλαῖς* opponuntur *περὶ τὰ θεῖα ἀναλίσκοντες*. vid. Diogen. Laërt. V. 20. Bis terve legitur in Eusebianis istis Stobaei ἀξιώσει, ut apud Nostrum praeter cetera *δικαιῶν*. VALCK.

CAP. XI. [4-6. ἔργου εἶχοντο, ἐν ὀλίγῳ περ ἀπολαμφθέν-
τις, καὶ κατὰ στόμα. Ἐνταῦθα τμήκοντα νῆας αἰρῶσι.) Sic scri-
pta verba et sic distincta oratio in Edd. omnibus; nec aliud
quidquam e Msstis adfertur. Vallae latinam versionem,
quamquam in exiguo spatio deprehensi et a fronte: *max tri-*
ginta barbarorum naves capiunt, cum Gronovio tenuit *Wess.*
eamdemque in Animadv. repetit Schulzius. Qui quum καὶ
κατὰ στόμα ad ἀπολαμφθέντις retulisse videantur, miror cur
interposito commate tria ista verba ab hoc seiunxerint.
Ego, in graeco exemplo eamdem cum his rationem secu-
tus, suspicatus eram post κατὰ στόμα verbum aliquod aut
nonnulla verba intercidissee in eam sententiam, quam in
latina versione expressi, nempe *a fronte impetum in hostes*
fecerunt; quam sententiam commode Larcherus his verbis
expresserat: *Au second signal ils les attaquerent de front, et*
prirrent trente vaisseaux. Iam, nunc demum animadvertens
in vetusta nostra membr. F. post στόμα non distingui ora-
tionem, sed continuo tenore sic scribi, καὶ κατὰ στόμα
ἐνταῦθα τμήκοντα νῆας αἰρῶσι, eodem modo editum velim,
videndumque puto ne sic satis commoda integraque ha-
beri possit oratio in eadem fere, quam dixi, senten-
tiam: et ibi tunc *triginta a fronte naves ceperunt barbaro-*
rum. Κατὰ στόμα, ex adverso, a fronte. Polyb. II. 27, 8.
οὓς μὲν γὰρ ἤδεσαν ἱπομένους αὐτοῖς, οὓς δὲ κατὰ τὸ στόμα
προσεδόκων ἀπαντήσιν. Idem lib. XXXI. 26, 10. nostrae edit.
(Excerpt. Legat. cxv.) αὐτὸς ἰβιάζετο κατὰ στόμα πρὸς
τὴν ἀνάβασιν: cui opponitur κατὰ νῶτον τοῖς πολεμίοις ἐπι-
φαίνεσθαι: sic enim ibidem, κατὰ νῶτον, pro vitioso κατα-
νεῖν τοῦ legendum, in Adnotationibus docui. In pugnis
navalibus plerumque a latere primum adgredebantur
naves hostiles, δέκπλουν facientes, et remos conantes de-
tergere; tum frequenter puppin hostilis navis rostro pete-
bant: nunc hi a fronte facto impetu, rostris suarum na-

vium in hostiles iuxta proram impactis, illas ceperunt. Si quis certius quidpiam obtulerit, lubens ego accipiam. S.]

8-10. πρῶτος δὲ Ἑλλήνων - - - Λυκομήδης Αἰσχρέου) *Lycomedi* hunc etiam honorem contribuit *Plutarch.* in *Themist.* p. 119. F. [at ibi de pugna ad Salaminem agit *Plutarch.*] qui aliunde hausit ista, quaeque tradit de Atheniensibus Aminia et Sosicle, Xerxis fratrem Ariamenem, in suam navem insilientem, in mare praecipitantibus: eorum alterum *Scholiasta* quoque memorat *Aristidis* ined. ubi in *Panathen.* T. I. p. 244. navale praelium auspicati πρῶτοι dicuntur Athenienses; Σωκλῆς, inquit, πρῶτος, Ἀθηναῖος, ἐνέβαλε Περσικῇ νηϊ, καὶ ἐνεπαύθη ὁ ἔμβολος: hic *Socles*; apud *Plutarch.* scribitur Σωσιπλῆς. *Corinthius* contra *Sosicles* *Herodoto* V. 92. *Socles* dicitur, ut *Plutarcho* T. II. pag. 860, F. sic in duobus *Herodoti* Codicibus: vid. huius Ed. p. 418. [lib. V. c. 92.] Ceterum patri *Lycomedis* nomen datur in Edd. *Herodoti* Αἰσχρέου: in *Med. Cod.* Αἰσχρεάου. Sic in omnibus si forte Codd. scriberetur, omnibus Codicibus usus esset *Atticus* anteponeendus: Attica fuerunt nomina Χαίρας, Δημίας, Ταυρίας, Αἰσχρέας. VALCK.

9 seq. Λυκομήδης Αἰσχρ.) *Plutarchum* *Themist.* p. 119. F. si audimus, *Lycomedes* navali ad Salaminem praelio primus hostilem navem interceptit, et captae παράσημα *Apolini* consecravit. Sed non audio. Patris-ne eius nomen Αἰσχρέας fuerit, an Αἰσχρεαῖος, ex dialecto bene *Valckenarius* decernit. WESS.

11. ἱεραλκίως ἀγωνιζομένους) Libro IX. c. 102. ἱεραλκία μάχην dixit, ut *Homerus* μάχης ἱεραλκία νίκην. Quando victis virtus redibat in praecordia, tum, qui se putabant victores, νίκην reportasse dicuntur ἱεραλκία. Veteres sequuntur in hac voce *Sophistae*; praeter alios *Aelianus* apud *Suidam* in Ἀρτιμώρητος. *Aeliani* verba, quae illic leguntur, ni fallor, in libro περὶ Προνοίας illa praecesserant proxima, quae sine auctoris nomine prostant apud *Suid.* in voc. Ἀπωλύτων. Ex eodem opere *Aeliani* perditio, praeter nota iam omnibus, fragmenta leguntur apud *Suid.* plurima; ex. gr. in Ἀλώμενες, ὁ δὲ Θεοσύλης etc. Porti turpis error corrigi debuerat a *Klistero*, scribique Θεοσύλης, non *Theosylas*, sed sacrilegus; qui sic dicitur *Aeliano* bis in *Var. Hist.* et apud *Suidam* in Ἀνόττους: ὁ δὲ τοὺς Θεοσύλας ἀπέκτεινε. VALCK.

CAP. XII. 3 seq. οἱ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια) Πίννακες τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν dixit Homer. Od. M'. 67. Homero recentiores *fractae navis tabulas*, τὰς σανίδας vocant et *ναυήγια*. *Res naufragio demersas minus cogitate H. Stephanus* interpretatur *Vallae naufragia*; in summis undis *natantes tabulas* et *eiectas* εἰς τὰς Ἀφίτας, sic vocantis more Latinorum Poëtarum. Cum Herodoteis comparanda sunt *Aeschylea* in Pers. vs. 421., ubi θάλασσα dicitur *Ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν*: in eiusdem Agamemn. vs. 668. pingitur ἀνθοῦν πύλαγος Αἰγαῖον νεκροῖς Ἀνδρῶν Ἀχαιῶν, ναυτικῶν τ' ἱριπίων, et *navium fragmentis*, ut recte Stanlei. Neutiquam absurdi sunt Choerili versus apud Athen. XI. p. 464. B. (χερσὶν ὄλβον ἔχων) κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἱανός, Ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγια, (τὰ τῆς μέθης ναυάγια dixit Clem. Alex. Paed. II. pag. 179. 29.) οἷά τε πολλὰ Πνεῦμα Διωνύσοιο πρὸς ὕβριος ἱκβαλεν αἰκνάζει. Postrema sic restituit G. Canter. Nov. Lect. IV. cap. 5. locum illustrat B. Martin. Vet. Lect. III. c. 2. Neuter ulcus attigit primi versus; quod sic persanari putabam, si legeretur, Χερσὶν ἔχων κολοβοῦ κύλικος τρύφος: apud eundem legitur Athen. VII. pag. 230. F. πίνην ἐκ κεραμίων κολοβῶν: alibi, κύπελλον ὧτα συντεθλασμένον. Venustissimus est Virgilii versus: Et gravis attrita pendebat cantharus ansa. VALCK. 4. ἰξεφορίοντο) Dialectus id ratum habet. Διαφορίσθαι, προτιφορίην, ἰσφορίσθαι, et eius modi alia, saepe tractavimus. Ceterum τὰς Ἀφίτας, ad Stephani Byz., cui ἐξυποτίται, morem, hoc loco et deinceps Arch. exemplar; non item antea. At levius istud, et saepe arbitrarium. Ἐς οἷα κακὰ [lin. 8.] luce ex Valckenarii ad Phoenissa. vs. 1633. observatis adspergi possunt. WESS.

CAP. XIII. 4 seq. τὸ τίλος σφι ἔγιντο ἄχαρι) Sine gravi causa Longinum ἄχαρι, quasi τηλικούτου πάθους ἀνάλειψιν, perstringere, T. Faber crebris sese exemplis ostensurum Dionysio illi adscripserat: ubi fecerit, an neglexerit, ignoro. Explorata tamen res. Ἀχαρις Nostro omne molestum et valde acerbum. [triste et funestum.] Talis ἄχαρις συμφορῇ λυπιῦσα, VII. 290. et καὶ πιστότητα ἐνίδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδὲν, ibid. c. 52., aliaque, abs Rever. Pet. Horreo Obs. ad Herodot. c. 9. congesta. WESS. — Lenissima voce quam dira possit ab Ionico more loquentibus calamitas designari, proxima declarant. ἄχαρις sic saepius adhibetur Herodoto,

lib. I. c. 38. et 108. II. 141.; hinc *Arriano*, aliisque: vid. *Diogen. Laërt.* I. 54. *Phalar.* Epist. 89. Filiae cum patre concubitus ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον dicitur *Antonin. Liber.* cap. 34. ἄχαρις συμφορῇ παιδοκτόνος est in *Herod.* VII. 190. Miror adeo cur hoc in loco τὸ τέλος ἄχαρι, ut τηλικούτου πάθους ἀνοήσιον notaverit *Longinus* π. Ψ. XLIII. pag. 222. Non nescio, *Longinum* veterum vocabulis, quae potissimum spectat, sua saepe quaedam addidisse ad explendam sententiam; sed illic scribere non potuit, τοὺς περὶ τὸ ναυόγιον δραστ. vel ἀρασσομένους ἐξιδέχετο τέλος ἄχαρι: cui satis erat notasse τὸ τέλος ἄχαρι. *Longini* observatis saepe sunt interiecta hominum otiosorum emblemata: de hoc loco videbimus quid sentiat *Eruditiss. Toupius*, cuius elegantissimi *Critici Longinum* et reliquas in *Suidam* Emendationes cupide exspectamus. VALCK. — Ἐκβρασσομένους edidit *Toup.* nulla ad h. l. adiecta adnotatione. S.

8 seq. ἐποικίρό τι πᾶν ὑπὸ θεοῦ, ὅπως etc.) Hinc *Diodori* XI. 13. ὥστε δοκίμν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τοῦ etc. Ex *Arch.* enotatum τὸ περιμὸν stare non potest, quippe legitimi corruptela. [conf. *Valck.* Adnot. ad VIII. 5, 5.] Κοῖλα τῆς Εὐβοίης [lin. 6. et 10.] Coela potius, quam cava, *Livii* exemplo dedi: Est, inquit lib. XXXI. 41. sinus *Euboicus*, quem *Coela* vocant, suspectus nautis, ubi *Dukerus* praeclare, et *Valckenarius* lib. VI. 100. WESS.

8. ἐποικίρό τι πᾶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ) Oblatum a *Codd.* recipe-rem ἐποικίρό τι τὸ πᾶν ὑπὸ θεοῦ: nam, qua sede posuit *Gron.* articulum, non magis requiro, quam in istis lib. I. cap. 34. ἔλαβι ἐκ θεοῦ νέμεις μεγάλη Κροῖσον, similibusque. *Herodoti* hoc in loco sententiam expressit imitando *Diodor.* *Siculus*, tempestatem, quae *Persarum* naves fregit, provi-
dae quoque *Dei*, *Graecis* faventis, curae contribuens, lib. XI. c. 13. init. ὥστε δοκίμν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα, τοῦ πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἢ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιοχρεως. Fecit id omne *Deus* iuxta *Herod.* ὅπως ἂν ἐξισωθῇ τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν. Eleganter, ut solet, *Isoer.* ad *Philipp.* p. 90. β. πόλεως dixit ὁμαλισμένας ὑπὸ τῶν συμφορῶν: et collidendo ἱκανοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, *Thucydid.* [VIII. 57.] pag. 539, 98. Quam hic dat *Herod.* rationem, noverat *Atticis* potius ingeniis placituram, quam si au-

perbiam dixisset Persicam ab arrogantiae humanae vindicæ sic castigatam depressamque; aliàs sæpe memorans ultorem superbiorum Deum. Frequenter Noster ἀνδράπανά μου θεοῦ ἀμνηστίν. VALCK.

CAP. XIV. 2. ἀτρίμας τι εἶχον) Sive hoc seu aliorum ἀτρίμα adsciscatur, sententia eadem: malui pristinum, quod plerumque semper in his libris, uti mox cap. 16. et V. 19. etc. Conf. Ezech. Spanhem. ad Nub. Aristoph. vs. 260. Restituto autem ἐπιβάλλον [lin. 4.] ob dicta c. 1. nemo non favebit. WESS.

Ibid. ἀτρίμα τι εἶχον) Ex uno Codice non mutasacum ante vulgatum: semel versu coactus ἔχ' ἀτρίμα scripsit Homer. quod tamen Aristophani aequè ac alterum ἔχ' ἀτρίμας usurpatur, aliisque. VALCK.

9. τὴν αὐτὴν ὥρην) Laurentii observata eadem hora valde L. Allatio, ὥρης pro diei XII. parte usum priscis vindicanti, succurreret, si Latina sine impedimento procederent. At quæ eadem illa hora? Utique illud tempus, quo Atticæ naves auxiliatum accesserunt, nunciusque perditarum Persicarum. Non negabo, Graecis Herodoti ævo diei in XII. partes descriptionem in notitia fuisse: liquidum illud ex lib. II. 109. τὴν tamen ὥρην et τὴν αὐτὴν ὥρην de stato aut eodem tempore usurpat lib. II. 2. VII. 19. Vise et Is. Casaubonum in Athen. I. 1. p. 3. WESS. — Vide Animadv. in Athen. T. I. p. 18. nuperae editionis. Equidem cum Larchero φυλάξαντες τὴν αὐτὴν ὥρην de eodem diei tempore, quo pridie, accipiendum putavi, respici nempe cap. 9, 6. ubi διελθὼν ὁ ψάλλων γινώσκων τῆς ἡμέρας φυλάξαντες. S.

CAP. XV. 1. δεινόν τι ποιούμενοι) Lenissima mihi vera videtur doctissimi G. Koenii correctio legentis δεινόν τι ποιούμενοι. Hoc poscere videtur sequens καὶ, alterum autem respuere ratio locutionis, e qua alibi etiam τι sustuli, facile natum e littera vicina. VALCK. — Valckenario obsecutus Borheck δεινόν τι edidit. Et sic quidem edd. et masti V. 42, 7. δεινόν τι ποιούμενος καὶ etc. At nec τι particula utique h. l. desiderabatur, et τι libri omnes agnoscunt, sicut V. 33, 9. et 87, 10. S.

2. οὐτὼ σφί οὐδὲνας λυκαίνισθαι) Nihil ad nexum proderit, hoc, an οὐτὼ σφίας, probetur. Λυκαίνισθαι utroque strui modo, Gronov. ad lib. III. 16. et Alberti in Act. Apost.

κιν, 3. ostenderunt. Id vero dubito, sit-ne vulgato [lin. 6.] τὰς αὐτὰς ταύτας ἡμέρας τὰς τε ναυμαχίας Codicis Arch. posterius. Negabit Scriptor, quippe lib. VII. 151. Ἀργείους δὲ, τὸν αὐτὸν τούτων χρόνον πίμπλانتας καὶ τούτους etc. consimilem in modum. WESS. — Peropportunum inprimis illud est τὰς τε ναυμ. quod ex Arch. laudatur, de quo in Var. Lect. monere neglexeram. Nunc ipsam illam τε particulam in contextum receptam velim, ut sit τὰς τε ναυμαχίας -- καὶ τὰς πεζομαχίας. S.

7 seqq. ἢν δὲ πᾶς ὁ ἄγων etc.) Studium Graecorum in Euripi et Thermopylarum angustiis defendendis, et contrariam Persarum contentionem hinc Diodorus XI. 13. mutuatus est. WESS.

CAP. XVI. 8 seqq. αὐτὸς ὑπ' ἰωῦτοῦ ἔπιπτε etc.) Angustias enim Themistocles (inter Euboeam continentemque terram) quaesiverat, ne multitudine navium circumiretur, quae neque illic explicari potuit: Corn. Nepos in Them. VALCK.

9. περιπαιτουσίαν περὶ ἀλλήλας) Qui praepositionem insuper habuit Arch. scriba, ἀλλήλας fortasse, non inmemor similium (quorum data quaedam lib. I. 108.) in Musis, maluit. Sed recte, ab ipso neglecta vox, in talibus adest. Exempla, si desiderentur; ex Abreschii Dil. Thucyd. lib. VI. 33. sumi possunt. WESS. — ἀλλήλας Reiskius legendum censuerat. S.

CAP. XVII. 1 seqq. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ etc.) Ad haec comparandus est Diodor. Siculus XI. cap. 13., iuxta quem ἀριστεύσαι ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις φασὶ παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναίους, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίους. In carmine Pindarus deperdito celebraverat τὸ καλὸν Ἀρτεμίσιον, ὃθι παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλοντο φαεινὰν κρηπὶδ' ἐλευθερίας. Excitat ista Plutarch. T. II. p. 552. B. et alibi plus semel. Themistocles Aristidis T. III. pag. 310. ad Artemisium δύοῖν ναυμαχίαιν δύο ἴσθησι τρόπαια, -- ὡς φασὶ Πίνδαρος, κρηπίδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλόμενος. VALCK.

5. Κλινίης ὁ Ἀλκιβιάδης) Cliniam Plutarchus princ. Vitae Alcibiad. ἰδιοστόλῳ τριήρῃ ad Artemisium magna laude depugnasse itidem prodidit, et patrem quidem nobilissimi Alcibiadis, professione non absurda. Congruit temporum ratio. Supremum diem Alcibiades obiit Olymp. xciv, 1. apud Diodorum XIV. 10., annos circiter quadraginta na-

tus, teste *Corn. Nepote* in *Alcib. c. 10.* Vidit ergo primam lucem sub auspiciis Olymp. LXXXIII., patre sexagenario maiore. Fac eum, quando ad Artemisium rem optime gerebat Olymp. LXXV., annos habuisse triginta aut paullo pauciores; consequens erit, hunc ut filium post triginta et quinque annos genuerit. Clinias pugnando ad Coroneam occubuit haud multo post; relictusque adeo orbus est Alcibiades, κατελείφθη ὀρφανός, in *Isocrat. Or. de Bigis p. 352.* Quod ibidem autem paternus eius proavus, πρόπαππος, Alcibiades perhibetur, Cliniae pater, id veritati pugnat. Πάππος erat πρὸς πατρός, sicuti docte *Henr. Valesius* Emend. lib. IV. c. 1., cui iunge notata *Io. Taylorio* ad *Demosth. Midian. p. 191.* [in *Reiskii Appar. T. I. pag. 623 seq.*] *WESS.*

Ibid. Κλινίης ὁ Ἀλκιβιάδου) Alcibiadis, qui cum ceteris Pisistratidas eiecerat ex Attica, filius Clinias; pater Alcibiadis vitis et virtutibus suis maxime nobilitati; huius, inquam, pater, illius iuxta *Herodotum* filius, Κλινίης, ἰδιοστολὴν τρήρη περὶ Ἀρtemίσιον ἐνδόξως ἐνωμαόχουν: ut scribit *Plutarch.* initio *Alcib. T. I. pag. 191.* Concinnunt ista *Herodoteis.* Alcibiades antiquior, eiectus ostracismo, (vid. *Andoc. p. 33.* et *Markland. ad Lys. pag. 291, 3.* Ἀλκιβιάδου τῷ Πάλλαι scripserat, opinor, *Plato* in *Euthyd. p. 275. A.*) dum *Io. Meursio* videbatur nobilissimi Alcibiadis non avus, sed proavus, in hoc etiam haesit *Herodoti* loco, *Att. Lect. lib. VI. c. 12.* Verum nimis saepe vir literatissimus festinans, quae ad genus ex utroque parente pertinebant Alcibiadis, omnia miscuit. *Meursii* correxit errores ea de re agens accuratius *H. Valesius* Em. IV. c. 1. ubi quaedam aliter scripta leguntur, quam ex eius collectaneis erant publicata in *Notas Mauss. ad Harp. p. 214, 215.* *Valesii* sententiam *Dukerus* adprobat ad *Thucyd. VIII. c. 6.* Supersunt etiam in hac parte veteris historiae difficultates non paucae, quarum unam alteramve conabor e medio remove. Quae supra posui de Clinia *Herodoteo*, haec sequuntur apud *Plutarchum* proxima: ὅσπερ οὖν δι Βουκτοῖς μαχόμενος περὶ Κορώνειαν ἀπίθαν. *Platonis* *Socrates* (T. III. p. 112. c.) ad Alcibiadem, ἐν Κορώνειᾳ - - καὶ ὁ εὖς πατὴρ Κλινίης ἐτελεύτησεν. Hinc *Isocratem* feliciter emendavit *Ti. Hemsterhusius*; amico *Wesselingius* adstipulatur ad *Hieroelis* *Synecd. pag. 644.*

et ad Diodor. T. I. p. 482. T. II. p. 44. Sua in ordinem divergenti venit idem in mentem *Valesio*; qui, ad *Harp.* pag. 215. *Isocratem* citans, eundem illum tantum respicere potuit *Isocratis* locum. Hoc itaque certum est, in praelio ad Coroneam, quo Tolmides ipse cecidit imperator, mortuum illic Cliniam: vellem nunc alicunde constaret, mortuum illic Cliniam relicto filiolo Alcibiade, tres saltem quatuorve annos nato. Atheniensibus luctuosum accidit illud praelium multis annis ante bellum Peloponnesiacum, ut vere scribit *Dukerus* ad *Thucyd.* I. 113. Belli autem Peloponnesiaci anno demum XII. aequalem suum Alcibiadem in scenam historicam prima vice producit *Thucyd.* lib. V. c. 43., cui tum fuisse dicitur vir iuvenis Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἔτι τότε ὢν νέος. *Eduardo Simsono*, ad A. M. 3562., hoc circiter anno (Ol. 84, 2.) natus videtur *Alcibiades*. Iam ante Clinias illuc abierat; nam clades Atheniensium ad Coroneam evenerat Ol. 83, 2. Sed fallitur, ut puto, *Simsonus*; quodque retulit is in A. M. 3571., Alcibiadis ad Periclem dictum, id iuveni potius congruit annos quindecim, quam puero novem annos nato. Sic triginta circiter annos natus prodiret in publicum apud *Thucyd.* V. 43., neque ante id aetatis licebat Athenis δημογραφεῖν. Sic potuit a patre Clinia relinqui vel triennis puer vel quadriennis; sed a patre mediam aetatem dudum praetergresso: nam hic *Herodoto* narrata evenerunt duobus et triginta annis ante mortem Cliniae. Puer autem, in tutoris sui Periclis domo educatus, paedagogum Thracem quemdam habuit Zopyrum, antequam a Gorgia iuvenis aliisque erudiretur. Praeceptorem puer habuisse fertur Σώφιλον, patrem oratoris Antiphontis; quem inimicissimum Alcibiadi fuisse constat ex orationis fragm. apud *Athen.* XII. p. 525. A. De Sophilo praeceptore vid. illius vitae Scriptor in *Plutarchi* T. II. p. 832. B. *Philostratus* in *Antiph.* p. 498. Σώφιλος καὶ τὸν τοῦ Κλεινίου ἐπαίδευσε: sic saepius ad Artemisium praecipue nobilitati filius dicitur Alcibiades: materno non minus genere (de quo *Palmer*, egit in *Exercit.* p. 632, 33.) superbum saepenumero ludit *Socrates*, et in *Platonis* T. II. p. 105. A. ἐγὼ, αἶτ, δὴ σὺ γὰρ ἐγὼ, ὃ φίλε παῖ Κλεινίου καὶ Δημοκλέους. De hoc clarissimo isthac aetate iuvene centena nobis antiqui Scriptores commemorant, et ne illud qui-

dem adnotare neglexerunt, infanti puero nutricem fuisse *Lacaenam*. Ad huius mentionem *Thucydidem* scripsisse recordor VIII. c. 6., Endii. Alcibiadae Laconis filii, Atheniensem istius temporis Alcibiaden πατρικὸν ἐς τὰ μάλιστα fuisse ξένον ὄντα, addit, καὶ τοῦτομα Λακωνικὸν ἢ οἰκίαν αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχευ. Hoc quidem, more satis usitato, quo liberis hospitum vel amicorum indebant nomina: hinc Timonis adulator *Luciani* p. 168., τὸν υἱὸν ἐπὶ τῷ σῶ ὀνόματι Τίμωνι ὠνόμακα. Scholiasten *Thucyd.* ad l. c. erroris insimulant *Io. Meurs.* Att. Lect. p. 335. et *Duker.* Haec auferantur ex isto Scholio, δὲ ἦν πατήρ τοῦ Ἐνδίου: pertinent enim ad vicina; nihil erit adeo in reliquis rite acceptis, quod reprehendi mereatur. Hoc tamen modo, me iudice, rectius scripsisset interpretes minime contemnendus: Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὀνομα· Κλινίας δὲ Ἀθηναῖος, Λακεδαιμονίῳ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γινόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἴδωτο: sic in medio relinqueretur, quis Clinias primus amici Laconicum nomen filio indidisset; qui, forsitan isto tempore iam ignotus, nunc certe designari nequit. In isthac Attica familia potuerunt ante Cliniam hic *Herodoto* laudatum plures fuisse Cliniae, plures etiam Alcibiadae, fortasse ne in istius quidem aevi monumentis commemorati. *Herodoti* Cliniam primum filio Laconicum imposuisse nomen plerique crediderunt; sed quo tandem argumento moti? Privatum amici fuerunt et ξένος Clinias Atheniensis et Spartiata quidam Alcibiadas; sed Alcibiadae Attici maiores publicitus Lacedaemoniorum iam fuisse videntur πρόξενοι: ista permisceri non debuerant, quae sunt utique diversissima. Atheniensi Alcibiadi a maioribus tradita cum Alcibiadae Spartani posteris colebatur amicitia, *Thucyd.* VIII. 6. sed Lacedaemoniorum non erat is πρόξενος: hunc honorem studuit ille recuperare, cuius onere illius se iam avus abdicaverat: vid. *Thucyd.* V. 43., et cap. 89. ubi Alcibiades in oratione ad Lacedaemonios, τῶν ἡμῶν, inquit, προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν -- ἀπεπόντων, αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ὑμετέρεον ὑμᾶς. VALCK.

CAP. XVIII. 6. δημοδὸν δὲ ἐβούλεον) Vide superius c. 4. Accusat asperitatem vocabuli δημοῦ *Plutarchus*, quod de fuga consuluisse Graecos Noster dicat. At nimis severus est *Aristarchus*. Atque etiam illud non tulit, credo, quod rex

regum censet aufugiendum de Troia: non enim, ut opinor, mollius est, Φεύγωμεν Iliad. B'. 140., quam δρησμένον δουλεύεσθαι. Sic *Camerarius* ex vero. *Aristides* T. II. p. 191. τῶν ἐν ταῖς ναυαῖς κατὰ κράτος ἤδη φευγόντων εἰς τὸ εἶσω τῆς Ἑλλάδος, de his; neque *Polyaenus* mollius. *WESS.*

CAP. XIX. 3. ἀπὸ τοῦ βαρβαρικῶν) Hoc reduxi. *Vise clar.* *Valckenarium* ad lib. III. 115. *WESS.* — At I. 58, 7. scribitur ἰθύνων βαρβάρων consentientibus libris, et mox ibid. iterum ἔθνος βάρβαρον: iterumque βαρβάρου ἔθνος, I. 60, 12. ubi βαρβαρικῶν haud dubie ex scholio praeferunt libri nonnulli. Vide ibi *Var. Lect.* Similiterque III. 115, 9. videndum, ne verum sit βάρβαρον, quod habet *Arch. Vind.* et *Eustath.* pro eo quod est in aliis βαρβαρικόν. *S.*

5. ταύτῃ συλλέξας) Mutata punitione haec, postulante *Arch.* et *Valla*, aptavi: id *Pavus* fieri oportere perspexerat; nec, credo, reprobaverit quisquam. [conf. *Var. Lect.*] Deinceps [lin. 10.] προβάτων τῶν Εὐβοϊκῶν, an Εὐβοϊκῶν, exaretur, arbitrium erit: in membranis eadem dissensio lib. III. 89. et VII. 192. *WESS.*

[13. πῦρ ἀνακαίειν) Ut ignem accenderent: an, quo signum (nescio quod) darent? an, quo coenam pararent ex pecoribus quibus mox essent potituri? Hoc quidem ex l. 15. intelligi videtur, ubi αὐτίκα πῦρ ἀνακαίειν εἰσάγοντο πρὸς τὰ πρόβατα. Scilicet credibile est, classem Graecorum cibariis non nimis largiter fuisse instructam, et Euboeenses praesertim pecora in cibum eis suppeditasse, adeoque etiam nunc, nescientes discessum parare Graecos, pecora ad mare abegisse quibus illi uterentur. *S.*]

CAP. XX. [1 seqq. Οἱ γὰρ Εὐβοῖες παρεχόμενοι etc.) Toti huic Capiti commodior futurus fuisse locus videtur proxime post caput quartum. *S.*]

2. τὸν Βάκιδος χρησμόν) Vaticinus iste de Persica expeditione eccinerat, *Pausan.* X. 14.; ex illo carmine haec durat portio. Idem c. 12. ἐν Βοιωτίας Βάκιν adpellat, sicuti et *Cicero* *Divinat.* lib. I. c. 18. Duos *Bacides Clemens Alex.* *Strom.* I. p. 398., *Arcadem* et *Bocotium*, memoravit; tertium Atheniensem alii addunt: super qua re sollicita exstat opera *Nic. Loënsis* *Epiphyllid.* IX. 11. interpretumque *Acliani* *Var.* XII. 35. *WESS.*

3. οὗτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν) οὗτε τι, a Gronovio iure laudatum, sed infelicitè defensum, in sua iterum sede statui. Sic lib. IV. 19. οὗτε τι σπύρουσι. οὐδὲν, οὗτε ἀφούρτις. WESS. — Gronovius, postquam, neglectà codicis Med. scripturà, cum Aldo et aliis οὐτ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν edidisset, in Notis dein istud οὗτε τι commendans monuerat, ut οἶόν τι et πολλόν τι, sic etiam οὐδὲν τι suaviter dici. Debuerat potius monere, οὐδὲν τι paullo esse significantius quam nudum οὐδὲν, respondereque Latinorum nihil quidquam. S. Ibid. οὐτ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν) Dum Clar. Iac. Gronovius paulo consideratius Herodoti tractabat Uraniam et Calliopem, aestus amoris iam defervescebat, quo ante ferebatur in Florentinas suas membranas paene iuvenili. Nemo mirabitur, nobis saepe displicuisse vehementius illud amatoris studium, nostratem L. Bos, exemplar modestiae, viros etiam primarios Salmasium, Is. Vossium, Ez. Spanhemium, aliosque, qui Musas contrectaverant, velut ἀντίπατρας repellentis asperrime. Neutrum decet Musarum sacerdotem. Sed ut illud persequar, cuius occasione haec scripsi, in Notis vir Clar. proponit lectionem Mediceam: οὗτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, et lectori commendat ut perquam suavem: illa mihi quoque placet, et, si licet de vicinis duas demere literas, haec equidem censerem esse a manu Herodoti: οὗτε τι ἐξεκομίσαντο, οὐδὲν τι προσέειπον: recte Valla, neque exportaverant quicquam neque importaverant: illud, οὗτε - - - οὐδὲν τι, obvium apud quosvis, simillima firmerent Herodoti in Ed. Gron. p. 382, 5. 395, 34. 468, 2. 509, 10. 529, 10. [VII. 8, 6. 37, 8 seq. VIII. 26, 13. IX. 1, 5 seq. 50, 6. seq.] Minuta talia Livium tractans enotare non dedignatus est Clar. Iacobi Pater. [Io. Frid. Gronovius] Ponam hic magni viri verba quaedam, quae leguntur in Livii Drakenb. T. IV. p. 421. b. [ad lib. XXX. c. 10.] Nimis credulus fuit (Rhehanus) uni libro, et, quaecunque aliter atque in vulgatis illic essent, Livii esse, nihil librarii putavit. Ingenuam tamen laudo confessionem Editoris Herodoti in p. 201, 17. Fere nimio studio in Mediceas membranas abductus dici queo. Qui Codicem antiquum supra modum mirantur, horumque sacrorum ἀμύνης se iure praebent, et immerentes alios ridendos, hoc semel sibi dictum putent. VALCK. — Ista in Gronovium animadversio, quam ille

quidem longe etiam severiorem multis modis commeritus est, non huius tamen maxime erat loci. Neque vero correctione a doctiss. *Valck.* proposita indigebat scriptura illa a *Gron.* commendata, meritoque a *Wesselingio* recepta. *S.*

Ibid. οὐτι προσιδάξαντο) Ut sibilante littera auctius procederet hoc verbum, nulla erat necessitas. Repete ad lib. V. 34. adposita. *WESS.* — Nempe προσιδάξαντο ex eodem cod. *Med.* imperite commendaverat *Gron.* Commode ad h. l. *Reiskius* adnotavit: „Ἐξικομίσαντο, deportarunt in locum tutum extra insulam; [quod aliàs est ὑπεκρίσθαι, ut cap. 4, 9.] προσιδάξαντο, rure in urbes compulerant.“ *S.*

7. βαρβαρόφωνον) Ex *Vallae* Latinis βαρβαρόφωνος erit, quae non iniusta *Pavii* *Reiskii*que divinatío. [Vide vero *Var. Lect.* et memineris eandem structuram cum verbis οἶδα, οἶδω, et similibus, locum habere.] Putes porro cum *Stanleio*, *Bacidis* versum in *Pers.* vs. 72. *Aeschylum* aemulari, quando πολύγομφον ὄδισμα ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου tragice de ponte in Hellesponti angustiiis, intenso funibus ex byblo lib. VII. 36. Itaque βύβλιον cur vir *Celeb.* exprimi voluerit, non perspicio. Credo ex *Medic.*, etsi de eo silentium, huc ob *Ask.* consensum migrasse. Pristinum longe praestantius. *WESS.*

[11. συμφορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα) Insolentior dictio πρὸς τὰ μέγιστα: quae idem, puto, valet ac ἐς τὰ μέγιστα VIII. 144, 14. *S.*]

CAP. XXI. 5. εἰ παλήσειε ὁ ναυτικός στρατός) Scripti editique libri nihil novant; nam Editoris *Genev.* εἰ παλῃσει coniecturae *Porti* debetur, male tamen repraesentatae: coniecerat ille, quamquam haesitans, εἰ παλῃσει, pro integro ἐπαλῃσει, ex ἐπαλίζω, contra aliquem copias congrego: obtrudi noluit, idque prudenter; neque enim moris id *Herodotei*. Tolerabilius de opinione *D'Orvillii* et *Reiskii* εἰ παλάσει, si adpropinquaret, videretur; cuius modi lib. IX. 75. ὅπως παλάσει ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι: neque abiret longius παλάσει *Pavii*, et fortasse *Gronovii*, ob eius Latina; eoque minus, quod diphthongus αι et η in scriptis saepe commutantur. [*Gronov.* si confutisset. *Valla*, an classis discessisset. Caeterum αι et η vix umquam a librariis inter se permutata observare memini.] Sed omnibus schedae obstant. Aliud ergo circumspeciamus. Παλήσει *Hesychius* ex-

ponit *διαφθίρειν*, quod de *elade* in belli certamine non illavabile, et hinc, nisi erro, sumtum. Priscos sane *παλαίω* ac *παλίσιν* novisse, Ionesque in primis, vero mihi proximum. Hippocratis sunt *ἀποπαλίσιν* atque *ἐκπαλίσιν* in evibratione et concussu vehementiore. Ἀποπαλίσιν Erotianus, *σαλίσιν καὶ σφάδρα κνήσιν*. Foësius Oeconom. p. 78. plura. Sive ergo si *παλίσιν* de conflictu, seu clade secuta, agitationeve classis maiore accipiatur, vocabulo scriptura locoque sententia constabit. WESS.

Ibid. si *παλίσιν* ὁ ναυτ. στρατ.) Varias attulit coniecturas Portus verisimilioribus facile locum daturus. Quod hic vulgatur, Lexicographis, credo, praetermissum, *παλίσιν* legitur in sua serie apud Hesych. cum interpretamento *διαφθίρειν*. *διαφθαρείη* ab huius loci sententia non esset valde alienum: *παλίσιν* quid sit, expectabimus qui nos doceat. Licebit interea coniecturam proferre: εἴ τι πταίσει ὁ ναυτ. στρατός, literas prope accedit; id est, εἴ τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γίνηται πταῖσμα, ut scribit Diodor. I. p. 415. *ἐν ποτε συμβῇ τι πταῖσμα*, Demosth. p. 59, 71. εἴ δέ τι πταίσαι, idem p. 16, 28. Thucyd. p. 327, 79. Forma quidem paulo est insolentior: minime tamen absurdum quod nonnemini venit in mentem: εἴ τι παθήσει, si quid eveniret classi: certe talibus uti solebant ὑφημισμοίς, ne belli tristem eventum memorarent. Eurip. Phoen. 251. εἴ τι πείσεται ἐκτάπυργος γὰρ. Xenoph. Kur. Παιδ. II. p. 24, 9., εἴ τι πάσονται Μῆδοι. Si naufragio navis perierit, Euripidi dicitur, ἥν τι ναῦς πάθῃ, Iph. in Taur. 756. Plenius legitur in syngrapha nautica apud Demosth. p. 547, 16., εἴ τι ἡ ναῦς πάθῃ ἀνήκεστον. VALCK. — Apud Hesychium, ubi *Παλίσιν*, *διαφθίρειν* legitur, videtur utique *διαφθαρείη* scriptum oportuisse. Similiter quidem apud eundem: Ἐπάλλησιν (rectius puto Ἐπάλλησιν) *διαφθάρη*: tum *Πεπαληκίνας* *ἐκπινεῖν* et *Πεπαλημέναι*, *βιβλαμμέναι*. Quae nescio an cuncta ad verbum *Παλαίω* (*παλαίω*, ion. *παλίω*, coll. Foës. Oecon. voce Ἐκπαλίω, et Schneider Lexic. crit. voc. *Παλαίω*) sint referenda. Ut autem id verbum generatim quidem collectari, *conflictari*, significat, sic frequentius de graviore lucta et periculoso certamine usurpatur: quemadmodum etiam sequens dictio ἥν τι καταλαμβάνῃ νώστερον (lin. 9.) in utramlibet quidem partem accipi potest, plerumque vero in tristiore partem usur-

patur. Nec vero diffiteor, videri mihi istud verbum παλῆσι certiore etiam nunc lucem requirere. S.

CAP. XXII. 1. νῆας τὰς ἄριστα πλωούσας ἐπιλεξάμενος) Corrigitur ἀπολεξάμενος, forte ob c. 101. τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τοῦ στρατοῦ, et ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον lib. V. 110. Quae quidem boni commatis; neque vero pravioris vulgatum. Ἐπιλεξάμενος ἄνδρας δέκα Αἰγινητίων, lib. VI. 73. ἐπιλεξάμενός τε ἄνδρας τοὺς ἰθύναι, lib. VII. 10. Adde Thom. M. in Ἀναλέγομαι. Quae deinceps ex duobus Codd. exsulant, non illa casu exciderunt, utpote nexa optime: praeberent profecto, si pluribus abessent, glossatoris specimen. WESS. — Verba τὰ Ἴωνες etc. quae codicibus Arch. et Vind. desunt, agnoscit noster cod. F. cum aliis omnibus: et quoniam in his recurrit verbum ἐπιλέξαντο longe diversa notione, malles utique paulo ante ἀπολεξάμενος: sed non est hic unus locus apud Nostrum, ubi idem verbum, paucis interiectis repetitum, diverso significatu ponitur. Quid autem praetermittendis verbis nonnullis ansam h. l. dederit, satis adparet, nempe vocab. γράμματα nonnullis interiectis repetitum; quo factum, ut oculus librarii a priori γράμματα ad posterius aberraverit. S.

2 seqq. Θεμιστοκλῆς ἐπορεύετο etc.) Callidum prudentis Imperatoris factum memorant Plutarch. in Them. p. 116. v. Polyæn. I. 30. 6. aliique: eleganter Aristid. I. p. 314. ubi meliora sunt in Scholiis scriptis quam in Edd. Sophistica mihi videntur atque absurda, quae Themistocli tribuit ex Trogo Iustinus II. c. 12.; neque enim, ut credidit Orosius II. c. 10., apta fuisset increpatio; sed in isthoc rerum discrimine prorsus importuna. Mendax Scriptor Parallelorum in Plut. T. II. p. 305. v. fratrem nobis fingit Themistoclis Agesilaum, quem ad Artemisium Graeci miserint speculatorem: eadem paene praebet illinc descripta Stobaeus Gesneri p. 91. Nollem viros eruditissimos his mendacii locum in historia dedisse veteri. Ut illi fratrem, Agesilaum quoque patrem dat Pausaniae, huius narrans prodicionem p. 308. v. Stobaei p. 228. adeo puer in historia, ut ne Thucydiden quidem legerit, citat, qui nusquam extitit, Chrysermum ἐν δευτέρῳ ἱστορικῶν vel Περσικῶν. VALCK.

3. ἐντάμνων ἐν τοῖσι λίθοις γράμματα) Linguae non inutilis concinnari posset index verborum, quibus Scriptor castigatissimus novam quamdam indidit vim significandi: locum illic inveniret etiam Ἐντάμνων. Lapidéis columnis Darius dicitur ἐντάμνων γράμματα, IV. c. 87. Proximum convenit Latinum *insecans*. *Columellae* bis *terve*; sed alia usurpatum structura, verbum *insecandi* bis adhibuerat, ut puto, qui nuper cura Clari P. Burmanni Sec. prodiit ornatior, *Auctor ad Herennium*, III. c. 14., ipsa *pronuntiatione* -- res *inserere* atque *insecare* (*inscribere* satis erat *Ciceroni* de Orat. II. c. 87.) in animis auditorum: hoc ex Codd. reciperem pro *intersecare*: idem IV. c. 49., *tanquam iubatus draco* --- *circumspectans* huc et illuc, si quem reperiat, cui aliquid mali faucibus adflare, --- dentibus *insecare*, lingua adspargere possit: hoc Graecis est ἰὸν ἐν χερίν et ἐν χερίπτειν: quorum prius *Oleario* aliisque non debuerat esse suspectum. Omisit, ut alia multa, *Stanlei Aeschylī* fragm. ex *Philoct.* apud *Plutarch.* T. II. p. 1087. F. Οὐ γὰρ δρακὼν ἐν ἡκν, ἀλλ' ἐν ἡκνισιν etc. aptius alterum illud, *venenum dentibus insecat*. Scribi potuit a *Tragico* apud *Ciceron.* *Tusc.* II. c. 9. *Hos ille cuneos fabrica crudeli insecans* *Perrupit artus*: vulgatum *inserens* nec ad vicina neque respondet *Aeschylī* grandiloquentiae. Literas lapidibus incidere, vel *insecare*, hic ἐντάμνων λίθοις γράμματα, alibi dicitur et *Herodoto* ἐν κολλάπτειν, I. c. 93, 187. Hoc quibusvis fuit usurpatum, et restitui debet III. *Maccab.* II, 27., στήλην ἀναστῆσας ἐν κολλάφει γραφὴν: idem esset ἐς στήλην ἐκόλαψεν γραφὴν: qua ratione legitur in veteri tabella apud *Gruter.* Inscr. p. cccci. vs. 22. τὸ δὲ δόγμα τόδε κολλάφαντας ἐς χαλκώματα δύο, τὸ μὲν ἐν ἀναβήμην ἐς τὸ βουλευτήριον: *tabulae aereae*, quibus incidendum erat *plebiscitum*, χαλκώματα vocantur. VALCK.

6. ἐπὶ τοῖς πατήρας) Redi ad lib. VII. 51. Callidam *Themistoclis* inscriptionem iisdem verbis *Polyaenus* I. 30, 6. recitat, parum, quod vir magnus attigit, aberrans; *Plutarch.* *Themist.* p. 116. B.; *Aristides* T. II. p. 191. etc. Notabile ἐκ τοῦ μέσου ἔξεσθε ex Cod. Ask. [lin. 9. Conf. *Var. Lect.*] restitutum volui. Scio ἐκ μέσου ὄντας *Dioni Cass.* lib. I. p. 581. *neutrarum* esse partium; sed ἔξεσθε per hic (nec latuit *H. Stephāno*) inconmodum. Contra κατῆσθαι sive ἔξεσθαι ἐκ τοῦ μέσου de illis, qui rei se non miscent, et ex eius medio

quasi otiosi sedent, Herodotea sunt. Inferius c. 73. αἱ λοιπαὶ πόλεις ἐκ τοῦ μέσου ἐκατίετο, et iterum ἐκ τοῦ μέσου καθήμενοι: quibus gemina III. 83. IV. 118. etc. WESS.

6. ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι) Hinc liquet quid splendendum sit aut lectori subaudiendum relinquatur apud Diodor. Sicul. XIX. c. 41., ubi iussu Antigenis, cuius sub imperio phalanx erat Macedonum, ut scribit Corn. Nepos in Eumene c. 7., in Eumenis exercitu eques Macedo, propius accedens phalanga Macedonicam Antigoni, proclamavit: ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὧ καὶ κεφαλὰι, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα κατεργασμένους: nempe στρατεύεσθε. In Eumenis erant exercitu veterani milites, qui cum Philippo pervaserant; sic itaque loquuntur velut annis et laboribus graves. Sed apud Herod. πατέρες sunt conditores. Iustinus II. 12. Quod facinus agitis? bellum inferre olim conditoribus vestris, nuper etiam vindicibus, cogitis? Eadem mente supra apud Herodot. VII. c. 150., Argivis fertur per legatum dixisse Persa: οὕτω ὃν εἶημεν υἱέτεροι ἀπόγονοι· οὕτε ὃν ἡμέας οἶκος ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους στρατεύεσθαι, οὕτε ὑμῶν etc. In proximis [lin. 9.] sensum optime H. Steph. expressit: et vos e medio nobis subducite, ἐκ μέσου ἡμῶν ἔξισθε: Herodoteam nobis manum ex uno Codice Clar. Wess. obtulit in Diss. Herod. p. 125. VALCK.

12. ὅπ' ἀνάγκαις μέζονος κατέχεις) Nihil differt, rem ubi spectes, Aeschyli Prometh. vs. 108. ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέχειν τάλας: Sophoclis Philoct. 1022. ἀνάγκη ζυγεῖς ἔπλει. ἄμ' αὐτοῖς: et Aiac. vs. 123. Aliter paullo Libanius in Basilico p. 104. c. Mox ὥστε ἀπίστασθαι legitimum solum est. WESS.

CAP. XXIII. 7. ἄμ' ἡλῶ σκιδναμένῳ) Homereum ὅσον τ' ἐπικίδναται ἡὼς huic creditur originem, et Aeschyli Pers. vs. 502. πρὶν σκιδνασθῆναι θεοῦ ἀκτῖνας, dedisse. Non infrequens talis figura. Σπέρειν ἀκτῖνας Philo Vit. Contempl. p. 899. f. Spargere lumine terras Latini Poëtae, Lucretius, Lucanus, aliique, in La Cerdae Comment. ad Virgilii Aen. IX. 459. Porro ἔπλωι [lin. 8.] rectum satis, nisi ἐπὶ πλωι malueris. WESS.

10 seq. τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων) Scribendum est Ἰστιαίων: hinc Diodor. XI. c. 13. fin. κατῆεν εἰς τὴν Εὐ- Herodot. T. VI. P. II.

βοῖαν μετὰ πάντες τοῦ στόλου, καὶ τὴν τῶν Ἰστιαίων πόλιν βίῃ
 χιμωσάμενος etc. vid. ibi Clar. P. Wessel. Non nescio quid
 scribat Steph. Byz. in Ἰστία, Ephorum cives Ἐστιαίους dixisse;
 sed Herodoto huius capitis initio memoratur ἀνὴρ Ἰστιαί-
 οῦς, quod pro Ἰστινὺς recte posuit Gronov. ex Med., a Galeo
 iam oblatum ex Arch. et a Valla, quin et a Plutarcho; cuius
 in Edd. Herodotea describentis T. II. pag. 867. E. reperitur
 ἀνὴρ Ἐστιαίους: illic Ionica tantum pronuntiatio versa fuit
 in vulgarem. Hos ex Euboea Histiaeenses, τοὺς Ἰστιαίους,
 istius aetatis Atticorum more talia contrahentium, Thu-
 cydides vocat Ἐστιαίους I. 114. Vbi memorat Euboeam ope-
 ra Periclis Atheniensibus subiectam Aristides in Pericle
 T. III. p. 226. hoc exstat Scholion in Cod. Ms. Ἔως καὶ ταύ-
 την) Ὁ Θουκυδίδης, ἐξοικήσαντες Ἰστιαίους (leg. ἐξοικήσαντες Ἰστι-
 αίους,) αὐτοὶ τὴν γῆν ἔσχον· ἡ δὲ ἱστορία πόλεως Εὐβοίας: miram
 in his corruptelam subiit Ἰστία, πόλις Εὐβοίας. In isthoc
 egregio clar. P. Burm. Codice msto eadem pag. saltem octo
 nobis ex Androtione praebet ducum nomina, qui cum Pe-
 ricle susceperant expeditiones Thucydidi narratas, plera-
 que aliunde ignota. VALCK.

11. τῆς Ἑλλοπίης μοίρης) Valla sui Codicis pravam,
 qualis et Arch., lectionem secutus, Ellopieae, qua de ube-
 rius Strabo X. p. 683. A., [p. 445. ed. Cas. ubi Ἑλλοπ. leni
 spiritu, ut apud Steph. Byz. et alios] mentionem praeter-
 iit. Vicinum τῆς Ἰστιαϊκῆς τίδος Ionum est formae, optime
 hic in membranis custoditum. Non obliviscor γῆς τῆς Ἰστι-
 αιώτιδος VII. 175., cui, si verum amamus, prorsus idem,
 quod paludi Maeoti, Μαίητιδος titulo lib. I. 104. et IV. 20.
 potae, usu saepe venit. Par periculum Ἀμπρακινήταις pro-
 pulsandum lib. IX. 28. WESS.

CAP. XXIV. 7. γῆν ἐπαμνησάμενος) Ex Herodo-
 teo Lexico petita Suidae interpretatio, ἀναμνήσας, traxit
 Vallam. Ulysses Homeri Od. E. vs. 482., εὐνὴν ἐπαμνήσατο,
 aggressit sibi cubile, ex foliis nempe: Φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλ-
 δα πολλή, Ἐν δ' ἄρα μέσση λίκτο, velut in lecto cubuit. Hinc
 sua apte transtulit Herodotus, φυλλάδα τι ἐπιβαλὼν καὶ γῆν
 ἐπαμνησάμενος: et frondes iniecit arboreas terrae superingestae:
 sic ista putem accipienda. Eustath. in Od. f. p. 240, 49.
 suum citat in Iliada commentarium p. 321, 33., ubi legi-
 tur et κόνην ἐπαμνησάμενος. Super cadaver terram congerere, et

pulverem in cadaver accumulare propria locutione dicebatur *ἐπαμῆσθαι γῆν*, et *κόνιν ἐπαμῆσθαι*. Pro *ἐπαμῆσθαι*. scribendum usitato more *ἐπαμητάμενοι κόνιν* in Schol. ad Soph. Antig. vs. 261. De testudine, ova sua in litore tegente, posuit Plutarch. T. II. p. 982. B. τὸ λειότατον ἐπαμᾶται τῆς θινὸς αὐτοῖς καὶ μολασκώτατον. Rarissimā formā activā scripsit Iamblich. de Vit. Pyth. p. 160., γῆς ἐπαμήσαντες τοῖς πεσοῦσι. Formae vim quoque tribuit verbi medii Origenes c. Cels. VI. p. 285., cui veste indutus lugubri dicitur κόνιν ἐπαμώμενος, *pulvere sibi caput adspersens*. Vid. Clar. D'Orvill. in Charit. p. 366. sed in versu Theognid. 427., quem citat, vulgata displicebat Hemsterhusio lectio, melior altera videbatur, γαῖαν ἰφισσάμενον, ad Hesych. T. I. p. 1352. sic dicitur iacere cadaver, *operimento matris obductum*; quibus verbis Cicero de Leg. II. 22., istum adludebat Xenophontis locum, quem tractat vir summus. Sed ad Herodotum forte satis fuisset monuisse, Xerxis factum ad Thermopylas (quod attigit et Polyæn. VII. c. 15, 4.) Spartiatam postea temporis imitatum Agesilaum, qui fidos sibi iussit Σπαρτιάτας νεκροῦς, *ἐπαμησάμενους κόνιν*, ἀποκερύνει, ut scribit Polyæn. II. 1, 23. VALCK.

CAP. XXV. 6. ὄροντες καὶ τοὺς ἔλωτας) Magna in his Cl. de Παιων molimina. Negat ullos adfuisse Hilotas; negat quatuor Graecorum ad Thermopylas iacuisse millia. Ἐλωτας facit ἰδιώτας, sive cives: scriptum praeterea supra c. 24. olim fuisse, ὑπολιτόμενος τούτων ὡς τετρακισχιλίους. Proinde post nonnulla τῶν μὲν χίλιοι ἰφαίνοντο νεκροί, Graecorum sunt cadavera; τίσσεσι vero χιλιάδες, Persarum. Haec pauca de multis. Ego vero scire maximopere aveo, quinam illi praeter Spartanos et Thespienses ἰδιῶται, cives, si eorum mille tantum fuerint? et quomodo nautae [classiarii] ex ἰδιωτῶν corporibus agnoscere Spartanos potuerint? Hilotae, quos adfuisse vidimus VII. 222., habitu cultuque pares ceteris non erant. Hoc amplius, si mille duntaxat Graeci ad Thermopylas ceciderint, quid fiet Epigrammate, in quo contumulatorum χιλιάδες τέτορες VII. 228. Sed desino; id tantummodo adstruens, ieiunum hoc in strategemate Polyænum esse lib. VII. 15, 4. WESS.

CAP. XXVI. 2. αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ' Ἀραβίας) Quae primo viderentur adspectu longe dissita, solerter sic com-

paravit eruditiss. A. Heringa, Obs. Crit. p. 156., ut *Arcades* hi fuisse videantur *Caryatae*. Nostro dicuntur βλου τε δέοντες, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμιναι εἶναι: *victus egentes, et in agendo desiderantes occupari*, prout hic vocem ἐνεργός accipiendam puto. *Pecuniam numeratam, quam domi habebant, τὸ ἀργύριον τὸ ἔνδον κείμενον*, vocabant et ἀργόν, id est οὐκ ἐν ἐργῳ: contra ἐνεργὰ χρήματα erant *quaestuosae foenusque pensitantes pecuniae*, monente G. Budaeo Comm. Ling. Gr. p. 271. vid. Salmas. de Trap. Foen. p. 480. Rariori usu apud Demosth. p. 547, 7. ἰδίοντό μου δανείσαι χρήματα εἰς τὸν Πόντον Ἀρτίμωνι — καὶ Ἀπολλοδώρῳ, ὅπως ἐνεργοὶ ᾤσιν, ut negotiarentur, sive ὅπως ἐργάσωνται ἐν αὐτοῖς, quae phrasis est in Ev. Matth. xxv, 16. VALCK. — *Arcadas* illos, qui hic memorantur, *transfugas* ex *Carya* *Arcadiae* oppido advenisse statuens *Heringa*, testimonio maxime *Vitruvii* usus erat; qui lib. I. cap. 1. originem *Caryatidum* quae in architectura vocantur expositurus, *Carya*, ait, *civitas Peloponnesi, cum Persis hostibus contra Graeciam consensit*; etc. *Vitruvii* verba iam olim *Holstenius* in *Notis ad Steph. Byz.* voc. Κάρυα adposuerat. Quod autem duo *Peloponnesi* oppida fuisse statuunt docti viri, quorum utrique Κάρυα vel Κάρυκι nomen; rectius fortasse dicturi erant, unum idemque oppidum olim, quo tempore *Graeciam* *Xerxes* invasit, *Arcadiae* fuisse contributum, deinde vero *Laconicae* factum ditionis. S.

5. τὰ ποιοῖεν) Aequè bonum τί ποιοῖεν. Verissimum εἰρωτίων, [lin. 6.] unde ἀγγέλω εἰρωτέοντι IV. 145. aliaque. Malui quoque [lin. 7.] ἀγοῖεν Ὀλύμπια, ut ἀγιν Ἀπατούρια: denique θεωρεῖεν, praecuntibus manu exaratis exemplaribus. Maxime vero memorabilis est [lin. 11.] Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου *Vallae* et *Arch.*, idem, uti videtur, ac lib. VII. 82. *Tigranes* haud quidem ignotus inter *Persas* est, *Achaemenidarum* gente prosceminatus; sed nusquam *Artabani* filius, VII. 62. IX. 95. Quare *Th. Galeo* [Τριτανταίχμ. unice probanti] videor adstipulari posse. *WESS.* — Ad eundem Τριτανταίχμην spectare videtur, quod lin. 5. scribitur, εἰς δὲ τις πρὸ πάντων etc. S.

7. ὡς Ὀλύμπια διάγοιεν) Doctissimo G. Koenio corrigendum videbatur, ὡς Ὀλύμπια δὴ ἀγοῖεν. Hoc mihi olim etiam placebat; nunc, si praebent alii Codices lectionem

quam dat margo Steph., legi malim ὡς Ὀλύμπια ἄγοιεν. Vulgatum si forsā, ut hic, legeretur alibi, uno tamen alterove exemplo nolim abuti adversus centena. In istis paulo post, [lin. 9 seq.] quibus Arcades quale praemium esset Olympiacum Persis interrogantibus εἶπον, τῆς ἱλαίης τὸν δίδόμενον στίφανον, leve forsā vitium latet, quod una lineola loco mota facile tolli posset, si nempe scriberetur τῆς ἱλαίης τὸν ἄδόμενον στίφανον, ex oleastro coronam ut simpliciter dixerint Arcades; quorum verbis Noster, Olympiacae laudis admirator, interiecerit τὸν ἄδόμενον, illam Poëtarum, Pindari praesertim, carminibus decantatam. Quibus hoc forte videbitur non necessarium, fatebuntur tamen his Pausaniae III. p. 278., ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσδιδούσι δὲ οὐδὲν ἰς τὸν Εὐρύπυλον, omnino corrigendum, προσάδουσι δὲ οὐδέν. VALCK. — Mihi quidem (ut dicam quod sentio) frigide praeter morem dicturus fuisse Herodotus videtur, si ἄδόμενον hic scripsisset. Ego vero in hunc modum edi curans, οἱ δ' εἶπον, „τῆς ἱλαίης τὸν δίδόμενον στίφανον,“ ob oculos habueram superiorum editionum exempla, in quibus post εἶπον intercisa erat oratio, quo scilicet intelligeretur, οἱ δὲ εἶπον, τὸ ἄθλον εἶναι τὸν δίδόμενον στίφανον ἱλαίης. Nunc (quamvis ad sententiae summam h. l. nihil referat utro modo structuram orationis accipias) deletas illas notas „et“ velim, et parum commode post εἶπον comma olim positum fuisse autumo: iuncta enim intelligi debent εἶπον τὸν στίφανον, nempe τὸν τῆς ἱλαίης στίφανον δίδόμενον τοῖς νικῶσι, hi vero narrarunt oleae coronam, victoribus dari solitam. Paulo superius, [lin. 7.] ubi ἄγουσιν offerunt complures probati codices, recipi fortasse hoc ipsum, licet mox subiciatur θεωρεῖεν debuerat; quoniam (ut iam frequentissime observavimus) variare verborum modos Scriptor noster amat. S.

CAP. XXVII. 3. ἄτε σφι ἐνέχοντες αἰτὶ χόλον) Littem, quam publicato schedae moverunt, secundum eas do. Non nescio Euripideum Hecub. vs. 1118. ἡ μέγαν χόλον Σοὶ καὶ τέκνοισι εἶχε, Sophocleumque Trachin. vs. 272. Aliter Herodotus lib. VI. 119. Δαρεῖος --- ἐνέχε' σφι δεινὸν χόλον: et lib. I. 118. Odii Thessalorum in Phocenses exordia lib. VII. 176. signata sunt. Hinc τὴν πρὸς Φωκίας ἐχθραν, ἡ προυπήρχε Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, non tacuit Aeschin. περὶ Παραπρ. p. 46. WESS.

9. κατειλήθησαν ἐς τὸν Παρνησσὸν οἱ Φωκῆες) Mirum accidit, H. Stephanum ad haec adhaesisse; sed comina, male punctum post Παρνησσὸν, illi tenebras offudit. Melior in his Pavius, atque diu ante eum Poliaenus VI. 18. Nimirum Thessali subita incursione Phocenses in Parnassum concluderant. Unde deinceps ταῦτα μὲν νυν τὸν περὶ εἰργάσαντο τῶν Θεσσαλῶν οἱ Φωκῆες, πολιορκίοντας ἐαυτοὺς: ubi multitudinis numerus, περὶ spectans, nemini molestus esse debet. Verum audiamus Polyaeum: Φωκῆς ἐς τὸν Παρνησσὸν κατακλεισθέντες, γυφώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα νυκτὶ πανσιλῆν. Sic scripserat. Vulgo illi γυφώσαντες deerant, damno sententiae manifesto, sicuti Diodoro XI. 14. adscriptum. Animadvertit et illud doctissimus Berglerus. Rem eandem, alio tamen ordine, operosius exsequitur Pausanias lib. X. c. 1. ubi de Tellia et de Telliadis (infra lib. IX. 37. memoratis) Kühnius et Leopardus Emendat. lib. IV. 18. WESS.

10 seq. ὁ Τελλίης --- γυφώσας etc.) Obiter hinc Polyaeum p. 562. redintegravit Clar. Wess. ad Diodor. T. I. p. 414. quo nondum usus Koenius ex Herodoto quoque vidit in Polyaeo legendum: Φωκῆς, ἐς τὸν Παρνησσὸν κατακλεισθέντες, γυφώσαντες αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα: sic vox collocata ob similem praecedentis syllabam facile periit. Eleum vatem Telliam, in quo viro egregio spes opesque erant Phocensium sitae, laudat Pausanias et hoc ipsius in bello non illaudabile commentum, in Phocicis p. 800. et 801., ubi Thessalos quingenti noctu narrantur improvisos adorti, αὐτοὶ τε ἀλλημιμένοι γυφῷ, καὶ ἐνδεδυκότες ὅπλα λευκὰ ἐπὶ τῇ γυφῷ. Eodem isthoc cum Thessalis bello quod evenit memorabile Phocensium facinus desperatione furentium et rabie, Pausaniae narratum, explicatius etiam atque in laudem mulierum praesertim Phocensium Plutarcho de Virtut. Mulier. p. 244., causam non exputo, quam tamen habuisse certam suspicor, cur hoc in loco silentio praeserit Herodotus. VALCK.

18. ὅστις τετρακισχίλιον κρατῆσαι) Male Valla et consentanei τρισχίλιον. Polyaeus καὶ πῶμα ἰγίνοντο Θετταλικὸν ἄνδρες τετρακισχίλιοι. Cur ego autem λοιπὰς [post τὰς δὲ, lin. 20.] tuerer, tanta Codicum conspiratione in exilium actas? Vocis absentia sententiae nihil nocet. WESS. — Inutilem vocem invito suo codice tenuerat Gron. Ignorat autem eundem noster F. cum aliis. S.

CAP. XXVIII. 4. ἡ ἴστι κατὰ Τάμπολιν) Ob oculis ista Polyaeo fuerunt VI. 18, 2. τὰφρον οὐρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν καὶ πληρώσαντες αὐτὴν κενῶν ἀμφορέων: dederat ergo κατὰ τὴν Τάμπολιν, [aut nude κατὰ Τάμπειον,] quae Valckénarii iustissima correctio ad Phoeniss. Euripid. p. 749. Scripsi [lin. 5.] ἀμφορέας κεινοὺς de Herodoti adsuetudine lib. VII. 131. [et alibi] a qua me εἰδωλα κενεὰ καρδίας Democriti apud Stob. Serm. IV. p. 56. non revocant. WESS. — Quamvis vero constanter aliàs formὰ κεινός, pro communi κενός, usus esse videatur Herodotus, advertere tamen animum Editoris debuerat Homerica forma κεινός, quam h. l. plerique codices cum vett. Edd. praeferebant: qua fortasse et aliis quibusdam in locis usus est Scriptor noster, ubi librariorum alii formam κεινός, alii communem κενός posuerunt. S.

4. κατὰ Τάμπολιν) Ad haec Polyaeum VI. c. 18, 2. comparanti Koenio latere non poterat, in istis, τὰφρον οὐρύξαντες κατὰ τὴν πόλιν, corrigendum ex Herodoto κατὰ Τάμπολιν: in transcurso eadem facta fuit comparatio ad Schol. in Phoen. Eurip. p. 749. Fraudem, qua vicinos Thessalos irretitos tenuerunt, explicate tradit Pausan. X. p. 799., κατὰ τὴν Τάμπολιν — ὑδρίας κεράμουν πεποιημένας κατορύξαντες, καὶ ἐπ' αὐτάς γῆν ἐπιφορῆσαντες (Herodot. χούν ἐπιφορῆσαντες) ὑπὸ μιν τὴν ἵππον τῶν Θεσσαλῶν. In foveas equites fuere praecipitati, equi autem ἀπεχλωύντο: quod Pausanias sumsit e Thucyd. VII. 27. Herodoto οἱ ἵπποι τὰ σκέλια διεφθάρσαν. Hoc bello Phocensibus dux erat alter de duobus Ταμπολίτης Δαϊφάνης, iuxta Pausan. p. 800. Δαΐφαντες ὁ Βαβυλλίου τρίτος αὐτὸς ἄρχων dicitur Plutarcho T. II. p. 244., ubi congressi cum Thessalis victoriam Phocenses reportasse narrantur περὶ Κλιωνῆς τῆς Ταμπολίδος. De Hyampoli multis agens Iac. Palmer. in Gr. Antiq. p. 665. istas Phocidis Cleonas vicum in Hyampolitarum vicinia fuisse suspicatur. Iason Thessalus Ταμπολιτῶν τό, τε προάστειον εἶδε, καὶ τὴν χώραν ἐπόρθησε, apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 350, 28. VALCK.

CAP. XXIX. 1. Τουτίων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγνωτον) Eruditissimus H. Stephanus vocabulum ἔγνωτος, quatenus quidem substantivi sedem obtinebat, e Graecae linguae finibus procul amandavit; dictionesque adeo, αἰτάρ τινα καὶ ἔγνωτον εἶχε lib. VI. 133. et 73., scriptas fuisse καὶ ἐν κότῳ εἶχε, vice καὶ ἐνέχε κότῳ. Inspice eius Prolegom.

p. 736. Cui animadversioni valide repugnat hic locus, talem τμήσιν recusans, et lib. IX. 109. τῇ μὲν γυναίκὶ ταύτῃ οὐκ ἔχει ἔγκοτον. Plura aliàs. WESS.

CAP. XXX. 1 seqq. οἱ γὰρ Φωκῆες μόνον etc.) Si verò nititur *Pausaniae* lib. X. cap. 1. extr. narratio; Phocenses cum Persa, necessitate compulsi, ὑπ' ἀνάγκης, primum fecerunt, postea ad Graecorum societatem reversi. Non ita Noster hic et superiore libro c. 203. et 218. Vicinum [lin. 4.] κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Θισσαλῶν *Pass.* et apud *Plutarchum* minime malum: consimile κατὰ τὴν τὸ ἔχθος τὸ Λακκεδαιμονίων, quo Spartanos prosequabatur Hegesistratus, sive, ut ibidem, τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακκεδαιμονίους, lib. IX. 36. 37. In Latinis talia saepe. Vid. *Cortium* ad fragm. *Sallustii* p. 936. WESS.

2 seqq. οὐκ ἐμῆδίζον, κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν) Verisimillimam *Herodoti* coniecturam ingeniosâ malevolentia nititur evertere *Plutarch.* T. II. p. 868. c. Sed *Herodotea* describens Philosophus praebet ex suo Codice lectionem unam alteramve vulgatâ apud *Herodotum* non deteriorem; velut in proximis, [lin. 4.] κατὰ δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θισσαλῶν, nulla alia de causa, quam quia oderant *Thessalos*: similiter scribit et in eundem sensum Noster IX. 37., κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Λακκεδαιμονίων, propter odium, quo *Lacedaemonios* oderat: et *Thucydides*, κατ' ἔχθος τὸ Λακκεδαιμονίων κατ' ἔχθος τὸ Φρυγίων κατ' ἔχθος τὸ Κορινθίων, p. 67, 73. p. 239, 10. p. 483, 57. Aptissima dedit in eam rem *Iac. Perizonius* in *Aeliani* Var. II. 25. et ex his suis observatis explicare debuerat apud eundem XII. 53. τὸ Μεγαρίων πινάκιον: ubi commode *Thucydideum* τὸ Μεγαρίων ψήφισμα contulit *Cl. Abr. Gronov.* cuius avus *I. F. Gr.* vid. in *Livii* XXXIV. c. 26. VALCK.
[8. ἐκόντες εἶναι) Vide *Valck.* ad VII. 164, 3. et conf. IX. 7, 19. S.]

CAP. XXXI. 5. ποδῶν στήνός) *Valla* Graecum *podeon* retinuit, *Porto* laudatore: limes venit a *Gronovio*, ex *Salmasii* sententia ad *Solin.* p. 297. [Nobis *laciniam* interpretari placuit. De pendulo utris petiolo idem usurpatum vocab. II. 121, 70. vidimus. *Augustum* terrae tractum h. l. intelligi adparet.] Μυλῶδες [lin. 7.] rediit ex dictis lib. VII. 198. At *Δρυοπίς*, etsi *Δρυοπίνης* suspicionibus ex *Schol.* ad *Apollon. Rh.* I. 1212. ansam praebet, non move-

tur. Vide c. 43. et lib. I. 56. Porro quod in proximis, [lin. 11 seq.] ἐμῆζόν τι γάρ, καὶ οὐκ ἰδόναι Θεσσαλοῖσι, perperam arbitror a *Valla* exprimi. Caussae, propter quas Doriensium regio a vastitate manserit immunis, indicantur, tum quod Medorum illi partibus studerent, tum quia *Thessalis* consultum non videbatur. WESS.

7. τῆς τι Μηλιάδος -- χώρας) Μηλίδος, usitatum alibi. Nostro quoque formam, praetulit Cl. *Wess.* in Diss. *Herod.* p. 127. Ad *Callim.* Hymn. in Del. vs. 237., ἱερὸν ἄστυ καὶ οὐρία Μελίδος αἴης, nuperrimus Editor, vir magnis suis meritis clarissimus, *Io. Aug. Ernesti* aptissimum dedit *Thucydidis* locum, quo Melienses etiam Ἰερῆς nominantur. Exemplis aliquot ostendi posset, non inutilem esse observationem Scholiastae *Aristid.* in Cod. MS. καλῶς εἶπε (T. I. p. 304.) Μηλίων, καὶ οὐ Μελίων. Μῆλαιο μὲν γὰρ οἱ τὴν νῆσον οἰκοῦντες· Μελισὶ δὲ, οἱ ἐν τῷ Μηλιακῷ κόλπῳ. *Maliacum sinum* *Livius* XXVII. c. 30. et XXXV. c. 37. Μηλία κόλπον dixit *Herodot.* IV. c. 33. Attica contractione Μηλιά κόλπον *Aeschyl.* Pers. 486. et *Aristoph.* Lysist. 1171. ubi notat *Palmer.* in Exercit. p. 769. Μηλιά κόλπον Atticistam scripsisse puto *Philostratum* p. 551., non, quod ferri nequit, Μελίδα κόλπον. In proximis merito Doctiss. *Koenio* Latina Graecis, καὶ οὐκ ἰδόναι Θεσσαλοῖσι, videbantur disconvenire; proque istis, etsi *Thessalis* non videbatur, ponendum, neque *Thessalis* videbatur, nempe vastanda Doris; horum enim ductu Persae utebantur, et ex horum libidine plus minusve mali regionibus inferebant. VALCK.

CAP. XXXII. 5. τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφή etc.) Suo quoque nomine vocata dicitur Τιβορέα. Ista quidem clarent atque aliunde firmantur; sed his interiecta sic primum vulgabantur: τοῦ Παρνησοῦ ἡ κορυφή, κατὰ Νέωνα πόλιν, κειμένη ἐκ' ἰωῦτῆς Τιβορέα οὐνομα αὐτῇ. Vallae Latina: qui vertex est iuxta urbem Neonem illic sitam, nomine Tithorea: facta videntur de Graecis hoc modo scriptis, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη ἐκ' αὐτῆς. Sed Codicum lectionibus instructus de Laurentianis certius iudicabit. Pro sua Linguae Graecae peritia *H. Steph.* scripsit seorsim sitam, legens κειμένη ἐκ' ἰωῦτῆς: sed nec huius sibi lectionis sensum satisfacere fatetur. *Holstenii* commentum ad *Steph. Byz.* in Τιβορία vix memorari meretur: Latina *Palmerii* in Graecia

Ant. p. 635. Graecis neutiquam respondent. Clar. Gronovii ingeniosa esset interpretatio, si mons Graece dici posset *δέχεσθαι ὄμιλον ἐπ' αὐτοῦ*: quod non puto [Quo pacto Graeca ediderit Gronovius, in *Var. Lect.* dixi: latina eiusdem versio haec erat, *vertex --- in se aptus turbae capiendae.*] Habuerunt etiam Phocenses velut commune gentis concilium, in quod *συνόδους* suos mittebant civitates, τὸ Φωκικὸν dictum: vid. *Pausan.* X. p. 805. 808. 882. 892. Iam suspicor, *Neonem* urbem dictam *κειμένην ἐπ' ἰωῦτῆς*, quod *seorsim posita*, *suique iuris*, cum reliquis Phocidis civitatibus in commune non consulebat: hoc sensu commode urbs dici potest *ἐπ' ἰωῦτῆς εἶναι*, vel *κείσθαι*, vel *οἰκείσθαι*. Nusquam istius urbis incolae memorantur *Νεῶνιοι*, ubi res narrantur a Phocensibus in commune gestae cum Thessalis, aut cum plerisque Graecis bello sacro. Hos itaque suspicor *ἐπὶ σφῶν αὐτῶν αὐτονόμους οἰκῆσαι*: quae phrasis est *Thucyd.* II. c. 63. Ut huius et aliorum, sic *Herodoti* est *κείσθαι ἐπ' ἰωῦτοῦ*: lib. II. c. 2. *infantes voluit ἐν στῆλῃ ἐρήμῃ ἐπ' ἰωῦτῶν κείσθαι*, *seorsim iacere*: vid. VII. c. 10. IX. 17. et 37. ubi *ἔλεον ἐπ' ἰωῦτῶν μάντιν*, *suum sibi habebant haruspiciem*, ab illo *Mardonii* diversum. Urbem *Νέωνα* hinc *Steph. Byz.* adnotavit. Occasione loci *Demosthenis* de falsa Legat. p. 232. *Harpocratio* in *Νέωνι* urbem hanc Phocidis *Herodoto* dictam scribit *Νεῶνα*, *Νεῶνας Androtioni*. Ex *Herodoto* *Pausanias* X. [c. 32.] p. 878. *ὄνομα Νεῶνα μὲν τῇ πόλει, Τίθοραν δὲ εἶναι τῷ Παρνατοῦ τὴν ἄκρην*. In verticem *Parnassi*, sic vocatum aevo *Herodoti*, qui erat ex adverso urbis *Neonis* [*κατὰ Νέωνα πόλιν*] *seorsim sitae*, [*κειμένην ἐπ' ἰωῦτῆς*] *miseri Phocenses ἀνηνίκαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν*: quae *Clar. Wess.* declaravit, *Diss. Herod.* p. 198. VALCK.

6. κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένην, ἐπ' ἰωῦτῆς) *Distinctio Cl. Gronovii* est, cuius rescripta *H. Stephano* et *L. Holstenio*, locique novam dilucidationem, *Notae* repraesentant. *Aspera* mihi tamen semper visa dictio fuit, *κορυφή κατὰ πόλιν κειμένη*, siquidem oppidum adstrui montis solet vertici, non vertex urbi. Placuit propterea *κειμένην ἐπ' αὐτῆς*, *sitam in eo*, non *ἐπ' αὐτῆς*, quae divinatio docti viri. *Parnassi cacumen Tithorea urbem habuit Neonem*; praeruptum illud quidem, sed multitudinis capax. Fuisse vero *Neonem* isto in iugo, testes *Pausaniam* ac *Plutarch.* in *Sulla* p. 461. D.

fero; Tithoream, quae Neon quondam, in eo locantes. Praeterea ἐς τὴν δὴ ἀνενείκαστο non est, in quam vecti erant, sed in quam res suas conportarant, sive ἀνενεικάζαντο, ut belle ibid. Plutarchus. Probe recorder, Eastathium [loco in Var. Lect. citato] hinc accepisse ἐς Σπάργην ἀνενείκαστο, et explicasse ἀνέβησαν, sed et aberrasse, tum in citando, tum explicando. Scriptoris eum verba aliud docere, si advertisset, potuerant; illa quoque, ipsi non ignota c. 36. ἐς τὸ Κωρύκιον ἀνενείκαστο, simili que lib. III. 148. WESS. — Nihil magis in promptu fuerat, quam κατὰ Νίωνα πόλιν κειμένην scribere; ita quidem, ut, si κειμένην scripsisse statuamus Herodotum, facillime id in κειμένην mutari a librariis potuisset; non vice versa. Igitur, quum in nullo vet. cod. κειμένην scriptum reperiatur, eo certius inde colligi videtur veram esse scripturam κειμένη, adeo religiose servatam a librariis. Quod vero Wess. oppidum ait adstrui solere montis vertici, non verticem urbi, id quidem nihil ad id de quo hic agitur. Si in oppidum confugissent Phocenses, commode dicturus fuisset Herodotus, oppidum illud in radice verticis situm fuisse cui Tithorea nomen: nunc illi in singularem et separatam aliquem Parnassi verticem confugerunt; et, quisnam ille fuerit vertex, declarat Scriptor, non solum nomen eius edens, sed et adiiciens, fuisse verticem in ea Parnassi regione situm ubi Neon est oppidum, hoc scil. nomine ea aetate notum, humiliori fortasse tumulo adstructum, ex adverso Tithoreae. Id oppidum dein a Persis captum incensumque fuisse ex cap. 33, 5. discimus: Phocenses autem in montis vertice tuti fuerunt ab hostium impetu. S.

CAP. XXXIII. 3 - 5. καὶ κατὰ μὲν Ἰκαύσαν etc.) Annumeravit has Phocidis urbes ex Herodoto, in quibusdam discrepans, Pausanias X. 3. Δρύμον adpellat Δρυμαίαν, dissentiente Eustathio ad Poëtam: Τεθρώνιον cum Steph. Byz. Τεθρώνιον, Eustath. Θέρονιον, non bene: id oppidum enim Locridis, ad Thermopylarum angustias, teste Aeschine περὶ Παραπρ. p. 45. et Diodoro XVI. 33. Ἀμφικαίαν vocitat Ἀμφικλαίαν: immo vero Nostrum ait urbem Ὀφειρίαν nuncupasse X. 33. p. 883., nec ipse tamen, sed imprudentes librarii, uti optime Sylburgius. Ἀμφικαίαν scripsisse Herodotum, Stephanus Byz., et quae de tituli origine subdit ipse,

testimonio sunt. Τριτάτας adfirmat praeter Thucydidem Ethniconographus: hinc Hesychii Τριτῆς γενεήν, οἱ ἀπὸ Τριτιῶν πόλεως κύνεις, ἧ ἴσσι πλησίον Φωκίδος. Reliquis non inmorror, expositis a Nob. Palmerio Gr. Antiq. lib. VI. 15. WESS.

Ibid. κατὰ μὲν ἔκαστην Δρύμον etc.) Secundum Plutarch, T. II. p. 868. v. narraverat Herodotus, τρισκαίδεκα πόλεις τῶν Φωκίων ὑπὸ τοῦ βαρβάρου κατακαυθῆναι: scribere saltem censor debuit πεντεκαίδεκα: hoc enim capite duodecim et paulo post tres memorantur urbes Phocidis, in quarum tecta incolis vacua igne Persae saevierint. His quindecim duas si eximas, quas incolentium nomine, ni fallor, designatas, Πεδίᾱς dixit et Τριτάτας, ceteras omnes, iisdem plerasque nominibus memoratas Pausanicae, solo postea temporis aequari iussit Amphictyonum praesidio ferox Philippus Amyntae fil., cum funesto Graecae libertati bello sacro finem imposuisset. Praeter istas autem, hic et infra Herodoto memoratas, idem tum ceterae Phocidis urbes, quae praecipuae erant duae et viginti, triste fatum subierunt, unis Abis exceptis. Istas xxii. urbes tum deletas recenset Pausan. X. p. 803. et 804. Herodoto enumeratas singulatim pro doctrina sua Geographica tractavit Iac. Palmer. Graec. Ant. VI. c. 15., sic tamen, ut saepius vir egregius errare debuerit, nec Critica sollertia neque instructus accurata Linguae Graecae peritia. De multis, quae hic dici possent, nunc satis erit semel Pausaniae suo loco restituuisse, quae in alienum immigrarunt lib. X. [c. 34.] p. 885., ἐν ταῖς Φωκίων πόλεσιν, ἃς ὁ Μῆδος ἐπέπρησεν, ἀριθμῆσαι καὶ τὴν Ἐλάτειάν ἐστιν ἐν ταύταις (κατὰ Ἡροδότου λόγους). Novissima huc retraho ex fine p. 884. [c. 33.] VALCK.

9. καὶ νῦν ἴσσι χρηστῆριον) Celebris eius in Musis mentio lib. I. 46., supra c. 27. et dein c. 134., itidem apud alios in Leopardi Emend. lib. VI. 22. et Casaub. ad Strabon. IX. p. 647. [p. 423. ed. Cas.] WESS.

CAP. XXXV. 4 seq. Πανοπίων τὴν πόλιν etc.) Daulidem et Panopea Poëta in Catalogo, [Iliad. β'. 520.] uti situs requirebat, iunxit. Quas urbes cum Persae inflammavit, Αἰολιδέων titulus oppidi conplecti nomen debet. Ubi vero in Phocide illud? Palmerius cum omni Graecia

ignorat: Gronovius reperisse se in *Plutarchi Lucullo* pag. 479. n. putavit, ubi τῆς Φωκίδος περὶ Στρίβιν αἰολίζοντες. Demiror tamen vehementer, istos huc αἰολίζοντας advocari, qui L. Luculli aetate ex Boeotiae Chaeronea, uti nitide *Plutarchus*, in eam Phocidis partem con migrarunt. Ficulneum ergo *Aeolidis* illi praesidium. Quid itaque? Menda se vocabulo insinuavit; scripserat ΑΙΛΑΙΕΩΝ, inperiti vero ΑΙΟΛΙΔΕΩΝ. Quam quidem scripturae fraudem ante hos quinque annos Cl. *Valckenarius* mihi monstravit et probavit: nunc eandem video in Cl. *de Pauw* coniecturam incidisse. Profecto, si quae alia, ex tripode venit. Αἰλαία, *Lilaea*, proxime ab oppidis incensis aberat, doctore *Pausania* lib. X. 33., nec fatum, quod illa mersit, potuit vitare. WESS. — Ex Med. Αἰολιδίων posuit Gronovius pro Αἰολιδων: *Aeolidensium*, *Valla*. *Palmer*. Graec. Ant. p. 675. miratur nullum alium de hac *Aeolide* mentionem fecisse. Iisdem paene servatis literarum ductibus iam ante aliquot annos veram, ut opinor, lectionem detexi corrigendo Αἰλαίων. Quo quisque colore suum errorem incrustaverit nihil attinet dixisse, veritate monstrata. *Perlae* τῶν Πανοπίων τὴν πόλιν ἐνέπησαν, καὶ Δαυλίων, καὶ Αἰλαίων: *Panopensium urbem* incendio vastarunt, et *Dauliorum*, et *Lilaeensium*; atque adeo *Panopen*, *Daulida*, et *Lilaeam*, *Αἰλαίαν*: hinc, auctore *Steph. Byz.* fit *Αἰλαεύς*. Iuxta *Pausan.* X. [c. 8.] p. 817. οἱ Αἰλαεῖς -- ἐς τοῦ Κηφισοῦ τὴν πηγὴν πύματα ἐπιχώρια ἀφιᾶσιν, accolebant *Cephisi* fontem: ab interitu tutos praestitit *Homerus*, a quo praeter ceteros *Phocenses Lilaeenses* etiam intexuntur *Boeotiae*, Ἰλ. β'. 523 seqq. Οἱ Κυπάρισσον ἔχον -- καὶ Δαυλῖδα, καὶ Πανοπῆα, Οἳ τ' ἄρα παρὲς ποταμὸν Κηφισσοῦν διὸν ἔναιον, Οἳ τε Αἰλαίαν ἔχον πηγῆς ἐπὶ Κηφισσοῖο. A *Philippo* solo aequatae hae primae memorantur urbes *Pausaniae* pag. 803., *Αἰλαία*, Ἰάμπολις, Ἀντίκυρα, Παραποτάμιοι, Πανοπεῖς, Δαυλῖς: veteres omnes, partim *Homeri* carmine nobilitatae, partim *Xerxis* furore: de *Lilaea* *Palmerius* egit *Graec. Ant.* VI. p. 681. et seqq. VALCK.

8. πάντα δ' ἐπιστάτο) ἐπιστάτο et ἡπιστάτο suum *Herodotus* fatetur lib. I. 173. alibique. WESS. — Nempe ubi pluralis est numerus, at h. l. unice verum erat ἡπιστάτο aut ἐπιστάτο. Vide *Var. Lect. S.*

CAP. XXXVI. 5. ὁ δὲ θεὸς σφικας οὐκ ἔα κῆλον) Colorem ex his Pausaniae duxit commemoratio Delphensium metus et responsi Apollinei, sub Brenni adventum lib. X. 23. pag. 853., uti bene Kühnius. Illud τῶν ἰωῦτοῦ προκατῆσθαι [lin. 6.] simile habet, sed explicatius lib. IX. 105. ἀδύνατον γὰρ -- εἶναι ἰωῦτοῦς Ἴωνας προκατῆσθαι, Φρουρόντας τὸν πάντα χρόνον. Inde στρατηγοὶ προκαταβιδύμενοι τῆς χώρας, qui regionem tuentur, Artapani apud Euseb. Praep. Evang. IX. 27. WESS.

10. ἐς τὸ Κωρύκειον ἄντρον) Cultissimam antri descriptionem Pausanias X. 32. pag. 879. instituit, et prior eo Aeschylus, ut aliàs monui, Eumenid. vs. 22. WESS. — Aliud fuit in Cilicia nobile Corycium antrum, de quo ad Cebetis Tabulam c. 26. p. 343. dixi; ubi huius in Parnasso monte cognominis antri memoria animum meum fefellerat. S.

15. Quod hic ait καὶ τοῦ προφήτου, unicum nobis sistit: ærior aetas plures Prophetas (oraculorum interpretes) Delphis tribuit, Plutarch. T. II. p. 410. F. Aelianus Hist. Animal. X. 26. Vid. Ant. van Dale de Oracul. c. 5. pag. 104. Nimirum aucta Oraculi fama et superstitione, ut duabus προφήταις sive Pythiis et tertia vicaria, in crebra sciscitantium turba, opus fuit, ita et pluribus Prophetis. Videsis ad Diodori lib. XVI. 26. WESS.

CAP. XXXVII. 4. ἴσῳθεν ἐκ τοῦ μεγάρου ἔξεντραν.) Hic sane miror cur ἴσῳθεν scribi maluerit H. Steph. quod, me iudice, protinus altero deberet mutari, si hic forte legeretur. ἴξω infra recte scriptum in istis, θῶμα -- καὶ τοῦτο κάρτα ἰστί, ὅπλα ἀρχαῖα αὐτόματα φεῖναι ἴξω προκείμενα τοῦ νηοῦ. Arma, credo, sponte sua templi exierant penetrati, ut heroës Delphorum Phylacus et Autonus, scutis sacris velut amuletis muniti, pro aris et focis Delphorum suorum propugnarent; vid. c. 38. et 39. Paulo ante Leuctricam pugnam, Thebis, ut ait Callisthenes, in templo Herculis valvae clausae repagulis subito se ipsae aperuerunt, (ὡς τοῦ Ἡρακλίου εἰς τὴν μάχην ἔξωρημένου, Xenoph. Ἑλλ. VI. pag. 348, 11.) armaque quae fixa in parietibus fuerant, ea sunt humi inventa: Cicero de Divin. I. 34. Plura, praeter ceteros, narrat illic prodigia Xenophon, ipse nequitquam liber a superstitionis morbo: nonnullos tamen

dixisse fatetur, ὡς ταῦτα πάντα τεχνάσματα ἦν τῶν προσηνέ-
των. Delphis hoc tempore nec locus erat fraudibus nec
tempus. Delphorum propheta Aceratus, exsternatus prae-
sentis periculi metu, facile sibi videri potuit duplices
videre Delphos; quidni, sponte sua foribus patentibus,
arma etiam αὐτόματα ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ? Neque est cur
miremur ista talia elegantissimo Herodoti ingenio se pro-
bare potuisse tanquam vera. VALCK.

7 seq. τῆς Προσηνέως Ἀθηναίης) Magna Vind. ex servata
scriptione veriore laus, cumulatione futura, modo in con-
sequentibus auferri sese passus haud fuisset: scribi ad eam
formam semper oportet; nam Προσηνέως in Demosthene, Ae-
schine, Diodoro, Pausania, improbum minime, in Herodo-
to ubique. Confer lib. I. 92. WESS.

14 seq. ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κεραινοὶ) Haec prodigia, si pro-
digia dicenda sunt quae media aestate de coelo fulmina
iaciebantur, memorat et Diodor. XI. c. 14. Quae Persas,
eadem postea temporis Galatas a spoliando templo tradun-
tur abegisse. Horum ubi facinus attigit, Herodoteis usum
Pausaniam non latuit Kühnium lib. I. [cap. 4.] p. 11., κε-
ραινοὶ τε ἐφύοντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποβλαγεῖσαι πέτραι τοῦ
Παρναξοῦ, δαίματα τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις.
Explicatius eadem enarrat suo loco in Phocicis pag. 854.,
Herodotum eleganter aemulatus, iudice Clar. Wessel. ad Dio-
dorum. Pausaniae narratis simillima tradit Iustin. XXIV.
8. iuxta quem lib. II. c. 12. miserat Xerxes quatuor millia
armatorum Delphos ad templum Apollinis diripiendum; ---
quae manus tota imbris et fulminibus deleta est, ut intelli-
geret, quam nullae essent hominum adversus Deos vires. Tem-
pestatis vehementia territos et superstitione, p'erosque
aufugisse, non totam manum deletam, ex Herodoto licet
colligere. VALCK.

16. ἀποβλαγεῖσαι δύο κορυφαί) Similia his Diodorus VI. 14.
Quin eadem, si Pausaniae fides lib. I. 4., Gallos raptores
poena involvit, κεραινοὶ τε ἐφύοντο ἐς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἀποβ-
λαγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρναξοῦ. Ipsam tamen Apollinis ae-
dem direptam a Persis atque incendio foedatam diffiten-
tur: non ita Plutarchus Num. pag. 66. c., τὸν ἱερὸν λύχρον,
aeternum illum ignem, cum templum a Medis inflam-
maretur, extinctum adseverans, incertum quo auctore.

Herodotus tacet, immo infitiatur lib. II. 180, et V. 62. WESS.

CAP. XXXVIII. 8. μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, ἱππεύειν σφι) Sexcentia μέζον ἢ κατ' ἀνθρώπων, *Plato* *Apol.* p. 20. E. *Isocrates* *Evagor.* pag. 192. A. etc. Idem et hic olim fuisse, optime *D'Orvillius* ad *Charit.* II. 4. p. 182. coniecit, μέζοντας non tangens. Dederat *Noster* μέζονα ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἔχοντας, pro quo *Iosephus* *Antiq.* lib. I. 19, 1. ὄψεις ex ocalis κατιούσας, σημνότεραν ἢ κατ' ἀνθρώπου φύσιν ἔχούσας. WESS. — Unā tantum literā ex ἔχοντας detracta, (ἔχων autem et ἰὼν in *Herodoteis* *Codd.* aliquoties inter se permutantur;) in literis ad me datis, feliciter, ut puto, corrigebat *G. Koenius*: ὀπλίτας μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ἰόντας, armatos hominum staturā altiores. τὴν ἡλικίαν, φύσιν dixit etiam *Soph.* *Trach.* vs. 312., ubi est 1079. Γυνὴ δὲ, θῆλυς οὖσα, ποὺν ἀνδρὸς φύσιν: id est οὐκ ἀνὴρ. *Koenii* coniecturam *D'Orvillianae* (ad *Charit.* p. 182.) longe praeferendam, et veram arbitror; nam, admissa *Cl. D'Orvillii* lectione, si μέζονα quis scribat, μέζονα φύσιν ἔχοντας vereor ut graece doctis hic adprobet. VALCK. — Equidem nihil hic novandum censui, solam orationis distinctionem leviter iuvandam. Vide *Var. Lect.* κατὰ ἀνθρώπων φύσιν idem valet ac κατὰ ἀνθρώπων, quod *Wesselingio* placuerat. Participium ἔχων, verbis finitis adiaci subinde solitum, non prorsus abundat, sed *continuitatem* quamdam videtur indicare: quod *perspecte* etiam *Hermannus* intellexit, *Adnot.* 228. ad *Viger.* monens, ληρεῖς significare *nugaris nunc*; ληρεῖς ἔχων autem, *nugator es*. Cur vero id participium non nisi cum verbis *nugandi*, *iocandi* et similibus iungi statueremus, ut docti volunt viri, causam satis praegnantem vidi nullam. S.

CAP. XXXIX. 2. Φύλακέν τι καὶ Αὐτόντοον) *Phylacum*, eiusque τίμιος ad *Minervae Προνηῆς* templum, habet *Pausanias* X. 8. pag. 817. praeter quem *Brenni* expeditione tres templo subvenisse heroes, *Laodocum*, *Hyperochum* et *Pyrrhum*, c. 23. p. 854. WESS. — Gallis etiam postea terribiles adparuisse feruntur ὁ Ὑπέρροχος καὶ ὁ Λαοδόκος τε καὶ Πύρρος: οἱ δὲ καὶ τέταρτον Φύλακον ἐπιχώριον Δελφοῖς ἀπαριθμοῦσιν ἥρωα, *Pausan.* X. pag. 854. Hinc *Λαοδόκου* nomen ponere[m] [apud eundem *Pausan.*] lib. I. [c. 4.] pag. 11., loco

τοῦ Ἀμαδοκίου. Aetate Brenni miror quid cessaverit *Autopous*, Xerxis aetate bellator, et cum *Phylaco* Persarum propulsator. Sed *Iustinus* XXIV. 8. iuveni supra humanum modum insignis pulcritudinis comites dat duas armatas virgines ex propinquis duabus *Dianae* *Minervaeque* aedibus occurrentes. Apud *Pausaniam* *Pyrrho* comites duo dantur mares, Ὑπέρσχος et Λαοδόκος. Ex his facili transformatione puellae nobis enascentur Ὑπερόχη et Λαοδόκη: sic ferme vocabantur in Delo puellae, quae in Delum sacra primum ex *Hyperboreis* detulerant; illas enim, teste *Herod.* IV. cap. 33., οὐνομάζουσι Δῆλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδόκην. VALCK.

5. ὑπὸ τῇ Ὑάμπειᾳ κορυφῇ) Una litera minus Ionice scribendum Ὑάμπει. Innotuit ἡ Ὑάμπεια πτέρω ex scelere esurientis *Delphorum* populi, innoxium philosophum de isthac rupe praecipitantis: vid. *Perizon.* in *Aeliani* Var. Hist. XI. c. 5. et *Wesseling.* ad *Diodori* T. II. p. 104. [lib. XVI. c. 28.] Excitans *Herodotea Palmerius*, Graec. Ant. p. 633., scribit in vicinis [lin. 7.] τοῦ ἱεροῦ τῆς Προναΐδος, perperam: legitimum *Delphis* anticae *Minervae* titulum Προναΐδος praeter ceteros, quos citat, adfirmavit *Vir clariss.* ad *Diodori* T. I. p. 415. [lib. XI. c. 14.] Ad aedem istam *Minervae*, Persis divinitus fugatis, crexisse *Delphos* tropaeum enarrat ibidem *Diodor.* *Siculus*, exhibens epigramma tropaeo inscriptum, quod pertinet ad hanc *Herodoti* narrationem. In isto Epigrammate duae literae tantum omisae omni Iovem et Apollinem interceperunt honore, quo e fuga retracti *Delphi* Deos callide sunt dignati. Sic illud omnino videtur scribendum: Μνάμα τ' ἀλεξάνδρου πολέμου καὶ μάρτυρα νίκας Δελφοὶ μὲ στήσαν, Ζηνὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ, πολυπόρθον ἀπώσαμένοις στίχα Μήδων, Καὶ χαλκοστήφανον βυσσάμενοις τέμενος. [nempe non, ut vulgo, ἀπώσαμένοι et βυσσάμενοι.] Non utique *Delphi*, qui, Dei sui tutela non multum fidentes, praeter aliquot sexaginta fanaticos, πάντες ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ut ait *Herodot.* c. 36., non illi sane dici poterant Persas ἀπώσαμενοι, templumque βυσσάμενοι: sed eleganter dicuntur Ζηνὶ χαριζόμενοι σὺν Φοίβῳ, id est *Ioni* et *Apollini*, ἀπώσαμένοις στίχα Μήδων, et βυσσάμενοις τέμενος: qua satis nota scribendi ratione nescio quis apud *Suidam* in Δείρας --- ὅπερ ὁ Ἰάπων --- σὺν τοῖς Ἀργοναύταις εἰς τὴν Κελχίδα παραγενόμενοι, ἔλαβον. VALCK. — Adpositum ex *Dio-Herodot.* T. VI. P. II.

doro Epigramma Analectis suis inseruit *Brannetius* Tom. III. pag. 178. num. cxliii. vulgatam tenens scripturam, quam et *Iacobs* Animadv. T. III. P. 1. p. 370. contra *Valek.* ex ipsius *Herodoti* verbis cap. 38, 4 seq. probabiliter defendit. Quod si quid incommodi haberent nominativi illi, ἀπωσάμενοι et ἰυσάμενοι, suspicari licuerat ex vetustissimo scribendi more, qui in Inscriptionibus passim diutius etiam duravit, (conf. *Koen.* ad *Gregor.* Dial. Doric. §. 131.) terminationem οἰ idem ac ωι et ω valere, sententiamque esse gratum facturi *Iovi*, qui cum *Apolline* *Medorum* catervas abegit, etc. S.

CAP. XL. 9. ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους) Ueberius ista *Plutarch.* *Themist.* p. 116. c. In *Isthmi* munitione varios se dant docti homines, ablataque [τε] praepositione, [lin. 10 seq.] τὸν Ἰσθμὸν αὐτοὺς τυχόντας, τὴν Πηλοπόννησον περὶ πλείστου etc. fingunt. Sed stare vulgatum posset, ac sumi de septo, in *Peloponnesum* versus spectante: malim tamen, quod ex *Arch.* enotavi, καὶ τὴν Πηλοπ.; sic cessat difficultas. Conf. *Diodorum* XI. 16. *WESS.* — Sic sane planissima futura erat oratio. Sed codicum ferme omnium in difficilliore scripturam consensio ipsam illam facilitatem suspectam reddere videtur. S.

CAP. XLI. 6. τῷ χρηστηρίῳ τι βουλ. ὑπερ.) Hic tutissimum erit expectare quid Codices nobis sint daturi. πειθόμενοι in optimis si omittetur, non displicebit a *Gronovio* proposita lectio. Participio servato, *Koenius* commodum inesse sensum putabat sic scriptis: ἔπεισαν δὲ ταῦτοι ὑπεικίσθαι πειθόμενοι, τῷ χρηστηρίῳ τι βουλάμενοι ὑπερτείν: referens nempe τὸ πειθόμενοι ad τὸ κήρυγμα, quod per *Atticam* fuerat promulgatum, ut omnes suis consulerent; qui nunc dicerentur festinasse in liberis et familia alio mittendis, πειθόμενοι, τῷ κηρύγματι videlicet: istud placitum opinor in exilium damnatae vocis patrocinium. *VALCK.* — At vide *Var. Lect.* nec dubitabis πειθόμενοι istud nil aliud esse nisi interpretamentum verborum βουλάμενοι ὑπερτείν. S.

8. ὅφιν μέγαν φύλακον τῆς ἀνθρωπότητος) *Eustathio* in *Odyss.* pag. 1423, 7. [p. 64, 11. ed. Bas.] οἰκουρὸς δράκων, φύλαξ τῆς πολιᾶδος: etiam *Hesychio* in *Οἰκουρὸν ὅφιν*. Altus ibi fuit usque in *Philostrati* aevum, *Icon.* lib. II. p. 837., ubi nonnulla *Olearius*, sed plenissime *Io. Meursius* *Cecrop.* c. 20.

Ceterum ἰνδαιτέσθαι [lin. 9.] priscarum schedarum sentio Ionum esse, qualia εἰρωτέειν, ὀρεῖν, φοιτέειν, et ἰκνηδεύειν inf. c. 118., quibus saepe vis inperite illata fuit. WESS.

8. et seqq. ὄφιν μέγαν, Φύλακα τῆς ἀκροπ. etc.) Io. Meurs. in Cecropiae suae c. xx. ad hunc arcis custodem illustrandum verba quidem attulit Plutarchi e T. I. p. 116. r. Philostr. Icon. II. p. 837., Hesychii; sed, quo nitebatur Hesychii nota, locum omisit Aristophanis Lysist. vs. 760., 'Ἄλλ' οὐ δύναμαι γὰρ' οὐδὲ κοιμᾶσθαι ἢ πόλει, 'Ἐξ οὗ τὸν ὄφιν ἴδον τὸν οἰκουρὸν ποτε. Schol. τὸν ἱερὸν δράκοντα, τὸν Φύλακα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς (ἐν τῇ ἀκροπόλει). Huic draconi, iuxta Herod. [lin. 10 seq.] ὡς εἶναι, ἐπιμήνια ἐπιτελοῦσι προτιθέντες τὰ δ' ἐπιμήνια μελιττόσσαι ἐστί. Postremum adfirmat legitimam scripturam vocis Atticae μελιτούττα, [Athenaeo saepius memoratae, III. 114. f. IV. 167. d. XIV. 645. c.] cuius vice saepius obtinet perversa, qualis ter relinqui non debuerat apud Thom. M. in Μελίπηκτος. Eusebius c. Hierocl. p. 466. non dederat τὰ μελιτούττα, sed τὰς μελιτούττας καὶ τὸν λιβαυρὸν. Talem e melle placentam, singulis noviluniis recensam, veluti menstruam pensionem arcis persolvebant custodi, ἐπιμήνια ἐπιτελοῦσι. Ex oratione Lycurgi Harpocrab. attigit Ἐπιμήνια, quorum rarissimam occurrere mentionem et ex Harpoer. licet aestimare, et e Valesii nota. Testamentum Doricum, e tabula marmorea vulgatum Gruteri Inser. p. ccxvii. col. 2. vs. 53. offert αἰμέρας τρεῖς ἐπιμηχίης, id est ἐπιμηνίους, quibus sacra fieri voluit Testatrix; saepius verbum ἐπιμηνιεύειν, et alia plura, quae frustra quaeras apud Grammaticos etiam veteres. Sed placentam e melle apud Herod. dicuntur Athēnienses draconi singulis mensibus προτιθέντες. Ut οἱ ἄγριοι τῆς προβάσιος, quos licebat φάγειν τοῖς ἱερεῦσι, sic panes nonnunquam memorantur apud veteres in mensis sacris Diis velut adpositi. Athen. lib. III. pag. 110. D. Ἐγκρυβίας, ὃν καὶ Ἀλεξάνδρῃς τῷ Κρόνῳ ἀφαιρεῖντες προστίθ. (leg. προτιθείασιν) ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ: conf. IV. p. 137. E. VIII. p. 346. E. Hesych. ἐν Φαγάνῃς, et Pausan. lib. IV. [c. 20.] p. 501. IX. [c. 19.] p. 747 fin. VALCK.

14. καὶ προθυμότερον) Valere nequit καὶ πρότερον, nisi si ἢ καὶ προτ. scribatur. Equidem pro pravo puto, atque ex scriptionis compendio, Themistoclis commento sacer-

dotēs in vulgus sparserunt, ὡς ἀπολλοῦσι τὴν πόλιν ἡ θεός, ὑφ' ὀνομαζομένη πρὸς τὴν θάλασσαν, *Plutarch. Themist. pag. 116. D.* Inde tanta civibus discedendi alacritas. *WESS.*

Ibid. μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πρότερον) Hinc deturbatum unius Codicis imperio restituerem in suam sedem μᾶλλον τι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν. *Valla: eo magis Athenienses eoque promptius. Naturalis* haec erat verborum structura, καὶ μᾶλλον τι προθυμότερον: voculam μᾶλλον Noster etiam addit comparativis; quem morem attingi supra p. 171. [Adn. ad II. 137, 19.] *VALCK.*

CAP. XLII. [8. ὄσπερ ἐπ' Ἀρτεμ.] Non spernendum ὄπερ, quod est in F. pro ὄσπερ, ut saepe apud *Poëtam. S.]*

CAP. XLIII. [2. Λακιδ. ἐκκαίδεκα] *Iidem* ad Artemisium nonnisi decem habuerant, c. 1, 9. *S.]*

6. Μακιδόν ἴθνος) Praeclare ex scriptis exemplaribus Vir celeb.; sic lib. I. 56. Multa *Cl. Salmasius*, de *Ling. Hellenist. p. 279. et seqq.*; cuius sollicita disquisitio, an *Dryopis*, ex qua in Peloponnesum venerunt, ea fuerit, quae ab urbe *Dryope* apud *Stephan. Byz.* dicta est circa *Hermionensem* sinum, Argolico proximum, faciliorem nacta exitum fuisset, modo in parato haec Nostri adfuissent: finitur enim et describitur, ut de eius situ dubia auferantur omnia. *Hermionenses* autem, cum *Dryopes*, ab *Hercule* superati, aliorum deducerentur, sedes, quas deinceps tenuerunt, inpetrasse, *Pausanias* lib. IV. 34. pag. 366. non negat; alibi eosdem Δωριεῖς τοὺς ἐξ Ἀργους adpellans, lib. II. 34. p. 192., quoniam *Asinen* Argolicae regionis, ut ipsi iactabant, ab *Euristheo*, *Herculis* inimico, concessam habitabant. Verum in talibus, ob civium diversa studia et gloriationes, multae dissensiones. *WESS.*

CAP. XLIV. [1-3. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους -- νῆας ὀγδῶκοντα καὶ ἑκατὸν) πρὸς πάντας, prae aliis omnibus, conf. II. 35, 3. III. 94, 10. et ibi not. De numero *CLXXX.* vide ad cap. 1, 2. notata. Mireris vero, quo pacto tot navibus ad *Salaminem* pugnare *Athenienses* potuerint, quandoquidem in pugna ad *Artemisium* dimidiam partem *Atticarum navium vulneratam* esse ait Scriptor cap. 18, 5. neque eis reficiendis suppetiisse videatur tempus. *S.]*

[3. μῦθοι. ἐν Σαλαμῖνι γὰρ etc.) Vide *Var. Lect.* et conf. cap. 1, 3 seq. Punctum post μῦθοι paene evanidum esse in

nostro exemplo animadverto: quod eo moneo, ne quis illud aut consulto aut temere praetermissum a nobis existimet. Satis autem fuerat *punctum minus*; nec *maiori* opus erat. S.]

7. τὴν περαιὶν τῆς Βοιωτίας) Unde Pieriam, qualem in Boeotia non novi, acceperit Valla, satis nunc in aperto. Περαιὶ τῆς Βοιωτίας, quae contra Chalcidem in Boeotiae finibus; cuiusmodi περαιὰ τῆς Ἀσίας Diodoro XX. 97. Asiae continentis regio, ex adversum insulam Rhodum, Peraea apud Livium lib. XXXII. 13. WESS.

10 seq. Πελασγοί, ὀνομαζόμενοι Κραναοί) Clar. G. Koenius in litteris ad me datis, Multa, scribit, sunt in his quae me offendunt. Primo Cranaos dictos fuisse sub Pelasgis; deinde vero Cecropidas; quum Cecrops Cranaum aetate praecesserit. Quid scripserit Herodotus, Codices forte monstrabunt. Interim velim consideres, num tibi displiceat: ἐπὶ μὲν Πελασγῶν - - ἔσαν Πελασγοὶ ὀνομαζόμενοι· ἐπὶ δὲ Κίρκωπος βασιλῆος ἐκλήθησαν Κεκροπίδαι· καὶ ἐπὶ Κρανאוῦ Κραναοί. Dubium non est quin ista ratione vere scripsisset Herodotus; sed, quod in nostris est exemplaribus, in suo Scymnus Chius invenit, cuius ista sunt in Perieg. vs. 558. Ἐξῆς Ἀθήνας φασὶν οἰκτὰς λαβεῖν Τὸ μὲν Πελασγὸς πρῶτον, οὗς δὴ καὶ λόγος Κραναοὺς καλεῖσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα Κεκροπίδας, etc. tum vs. 564., Ἡρόδοτος ἱστορεῖ δὲ ταῦτα συγγράφων. Scymni testimonio, quem tunc Marcianum vocabant, usus est Meursius in Regn. Att. p. 30. 68. 124. neque omisit huc spectantia Eustathii verba in Dionys. vs. 423. VALCK. — De Atheniensium origine Pelasgica conf. lib. I. c. 56. et alia Nostri loca ibi citata in Adnot. ad c. 56, 10. Adde De la Naulze in Hist. de l'Acad. des Inscript. T. XXIII. p. 125 seq. S.

11. ὀνομαζόμενοι Κραναοί) Io. Meursium, haec loco non suo deposita arbitratum, in ordinem Gronovius coëgit iustissime; addi potuerat, quod Bouherius Diss. Herodot. c. 9. pag. 99. tacitum non habuit, valde dubium manere, utrum a rege Cranao Athenienses Cranai fuerint olim nuncupati; an potius, quod asperam et petrosam, κραναιήν, regionem haberent, quae Salmasii doctrina, Ling. Hellenist. p. 359. Ad veritatem propior Berkelii accedit suspicio, ad Steph. Byz. Ἰωνία, in vicinis excidisse vocem Ἐρεχθεΐδαι: fuisse primitus, Ἀθηναῖοι Ἐρεχθεΐδαι [Ἐρεχθίδαι]

μυστηριώδους. Verborum enim et rei nexus coniectanti adprime favet. WESS.

CAP. XLVI. 1. Αἰγινῆται τριήκοντα) Suspicio plusquàm quadraginta naves et in hanc classem Aeginetas dedisse; atque, ut Herodotei numeri convenient, duo et quadraginta; legendumque adeo δύο καὶ τεσσαράκοντα: quo nitatur argumento haec divinatio, dicetur ad cap. 48. VALCK. — Valckenarii iudicium secutus Borh. fidenter h. l. Αἰγινῆται δύο καὶ τεσσαράκοντα ponens, paulo post tamen in illis, [lin. 4.] τριήκοντα δι' ἧς -- ἵνα μάχηται, nihil mutare est ausus. Fidentior Larcher, postquam h. l. scripsit les Eginetes envoyèrent quarante deux vaisseaux, pro illis deinde τριήκοντα δι' ἧς etc. nil aliud posuit, nisi Ceux (les vaisseaux) qui combattirent à Salamis, étoient excellens VOILIERS. Quis vero, quaeso, persuadere sibi possit, loco numeri XLII, quem hic ab Herodoto positum fingunt, bis libraries omnes in numerum XXX. coniurasse? In uno quidem nostro F. priori loco (ut in Var. Lect. dixi) temere praetermissus numerus est; sed posteriori loco idem codex cum aliis omnibus consentit. Vide ad cap. 48, 6 seq. notata. S.

9. Κῆροι -- ἔθν. Ἰων. ἀπὸ Ἀθηναίων) Accurata scriptio requirit, ut dicantur Κεῖροι -- ἔθνος Ἰόν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων: et paulo post, Νάξιοι -- Ἰωνες ἀπὸ Ἀθηναίων γεγονότες: c. 48. Siphnii et Seriphii Ἰωνες ἰόντες ἀπὸ Ἀθηναίων. Ad lib. II. c. 7. loca quaedam indicata sunt Herodoti, in quibus Ἀθηναίων scribendum pro Ἀθηναίων: ad ista haec poterunt adiungi. Nemo harum rerum sciens in Thucyd. vulgatum sollicitaret, ubi Cei alique insulani dicuntur Ἰωνες ὄντες καὶ ἀπὸ Ἀθηναίων, lib. VII. c. 57. sed aliter loqui solet Herodotus; quam in rem vicinia satis nobis dabit exemplorum: cap. 45. Leucadii vocantur ἔθνος Δωρικὸν ἀπὸ Κορίνθου: c. 46. Aeginetae Δωρῆες ἀπὸ Ἐπιδάουρου: c. 48. Melii γεγονότες ἀπὸ Λακεδαιμονίας. Ad eam rationem Cei ceterique

dicti sunt (ἔθνη Ἰωνικὰ) ἀπὸ Ἀθηναίων, Athenis orti. In proximis frustra sibi *Plutarchus* visus est malevolentiam detexisse, T. II. pag. 869. A - c. Cum rerum facies multum esset mutata, illis abuti non debebat, quae olim evenerant sub Dario, *Herodoto* narratis lib. VI. c. 96. VALCK.

17. Κύθιοι) Qui Κύθιοι illi, quibus tantopere delectati fuerunt librarii? an ex monte Cynthe Cretensium? Nugae. Cretenses Graecis contra Persam suppetias non ierunt, lib. VII. 170. Redierunt, unica transposita littera, Κύθιοι, ex insula *Cythno*; quos suis in schedis hic invenit *Plutarchus* Malign. p. 863. v., restituendosque monuerunt *Georg. Arnaldus* Animadv. Crit. cap. 30. et *Abr. Gronovius* ad *Aeliani* Hist. Anim. lib. XVI. 32. De *Cythniorum* et *Styreensium Dryopica* origine, *Steph. Byz.* et *Pausan.* lib. IV. 34. WESS.

CAP. XLVII. 7. καὶ μὴ, τῆς ἡγε - - - Φάλλος) Unam navem ab opulentissima tum Italiae civitate Graecis auxiliarem missam nemo sibi facile persuadebit: multo verisimilius, ter *Pythonicam Phayllum* suis navem sumptibus instruxisse, qua Graeciae veteri, in qua toties honorem fuerat adeptus, periclitanti sponte sua venerit auxilio; hanc movet suspicionem *Pausanias*, cui lib. X. [c. 9.] p. 818. *Phayllus Crotoniata θαυμαχῆσι καὶ ἐναντία τοῦ Μηδίου, ναῦν τε παρασκευασάμενος οἰκίαν, καὶ Κροτωνιατῶν ὁπόσοι ἐπιδέχμευ τῇ Ἑλλάδι ἀνέβιβασε*: ubi scribendum potius ἐνέβιβασε. Sic Atheniensis *Clinias* ἐντρατεύετο - - οἰκίῃ καὶ, *Herod.* VIII. 17. Parum exacta scripsit in hunc de *Phayllo* *Herodoti* locum *Palmerius*: Consentit (ait) cum *Herodoto* *Pausanias* in *Phocicis*: et videtur omnia, quae de - illo narrat, ex hoc loco accepisse. Praeter alia monumenta vetera, habuit *Pausanias* catalogos, in quos hieronicarum nomina et facta fuerant relata; nec certe de *Phayllo* tradita discere potuit ex *Herodoto*; sed in id ambo consentiunt, ut ter dicant fuisse *Πυθιονίκην*: addit *Pausan.* Ὀλυμπιάσι μὲν οὐκ ἔστιν αὐτῷ νίκη. Ab hoc diversus *Phayllus* fuisse videtur *Olympionica*, de quo praeter *Schol. Aristoph.* et *Suidam*, vid. *Zenob.* Cent. VI. Prov. 23. et *Eustath.* ad *Od.* θ. p. 302. VALCK.

Ibid. Φάλλος) Egregia viri laus, qui, magnae Graeciae incolis auxilium negantibus, ἰδιόστολον ἔχων ναῦν ἔπλευσεν

εις Σαλαμῖνα, post fata abs magno Alexandro ea propter cultus, in *Plut. Alex.* p. 685. D. Nimirum suis instruxit impensis navem, inque eam Crotoniatas, tum in Graecia peregrinantes, inposuit, quemadmodum apud *Pausan.* X. 9.; *Crotoniatas* autem *Achaeorum colonos* describit *Strabo* lib. VI. p. 402. B. [p. 262. ed. Cas.] WESS.

CAP. XLVIII. 6 seq. Ἀριθμὸς -- ὁ πᾶς τῶν νεῶν --- τριηκόσιαι καὶ ἑβδομήκοντα καὶ ὀκτώ.) Nullam his numeris, tametsi in alia omnia abeant cum *Valla* scripti quidam, litem moveo. Repetuntur ita cap. 82., ut de auctis deminutisve suspicio cesset omnis. Error se tamen implicuit catalogo, quem supra Scriptor dedit, navium, non aequante hanc summam. Ubi vero et in cuius populi naves irreperit, non divino. WESS. — *Graecorum classis ad Salamina* hic *navium* fuisse dicitur *triremium trecentarum septuaginta et octo*; sed si sedeas ad calculos, quidque singulae dederint civitates iuxta c. 43 seqq. in unam summam contrahas, conficies in universum duntaxat naves CCCLXVI. Iam vero ex *Arch.* Cod. nobis hic offeruntur non CCCLXXVIII; sed tantum CCCLVIII, ὀκτώ καὶ πενήκοντα καὶ τριηκόσιαι: totidemque repertae sunt in Cod. *Vallae*. Si vel eadem praebent alii Codices, habent illa, me iudice, speciem tantum, et sunt correctoris. Scripserat *Herodotus*, ut hic vulgatur, CCCLXXVIII. Venit enim ad ceteras, praeter *Lemniam*, (VIII. cap. 11.) navis e *Teno* missa: hae duae numerum CCCLXXX. explesse Nostro dicuntur infra c. 82., ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἕλλησι ἐς τὰς ὀγδώκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας: ut adeo is numerus suspectus esse nequeat. Ubi nam itaque vitii sedes erit quaerenda? nisi fallor, c. 46. in *Aeginetis*: hi non xxx, sed dedisse naves videntur XLII. *Athenienses* deleverunt naves CLXXX; *Corinthii* XL; plusquam XL dederunt *Aeginetae*; nam post *Athenienses* maximum dedere navium numerum. En testem, qui legerat *Herodotum* accurate, *Pausaniam*, in *Corinth.* p. 178. [lib. II. c. 29.] scribentem, *Aeginetas* ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχίσθαι πλοῖα μετὰ γὰρ Ἀθηναίους πλείοντα. Iam vero numeri postulant *Herodotei*, ut dederint *duas et quadraginta*. VALCK.

[Si *Herodotum* ipse edidisset *Valckenarius*, non puto equidem ausurum fuisse *Virum*, ut doctissimum, sic prudentissimum, suam istam coniecturam, quamvis certam sibi

visam, contra Codicum omnium consensum obtrudere Scriptori, quod a *Borh.* et *Larch.* cap. 46, 2. factum vidimus: satis ille, puto, habiturus fuerat, sententiam suam in Adnotatione contextui subiecta declarasse. Iam vero, si vel maxime pro certo sumamus, summam hic ab Herodoto subductam *CCCLXXVIII navium* nullà alià ratione intelligi posse, nisi ita ut statuamus *Aeginetas* ad hoc bellum *naves XLII contulisse*; ne sic quidem necesse esse equidem autumo, ut contendamus *Herodotum* cap. 46, 2. non xxx, sed *XLII.* scripsisse aut scribere debuisse. Diserte enim ibidem monet Scriptor, *praeter xxx triremes, quae pugnae ad Salaminem interfuerunt, alias etiam eosdem habuisse instructas, quibus oram suae insulae tuerentur.* Atqui, quum haud procul a Salamine sita Aegina esset, in quam complures etiam Attici cives uxores suas et liberos deposuerant, iure meritoque naves eae, quae Aeginam custodiebant, perinde atque reliquae in censum hoc loco venire debuerunt, ubi *summa Graecanicarum omnium navium adversus Persas instructarum* subducitur. Quod si igitur illas *naves Aeginam custodientes* ponamus fuisse *duodecim numero*, universae summae *CCCLXXVIII.* constabit ratio, et nihilo minus iustus fuerit numerus *xxx navium*, cap. 46, 2. positus. S.]

CAP. XLIX. 9. ἡν νικηθῶσι) Pravum *Med.* et sequacium εἰ νικηθῶσι inconsulte, ex *Valckenarii* monitu ad lib. II. 52., inculcabatur. *WESS.*

Ibid. εἰ νικηθῶσι) Ferri nequit; revocabitur sincerum ἡν νικηθῶσι. *Cl. Perizon.* in *Aeliani* Var. II. c. 36., ad εἰ δὲ ἀποθάνω, quod Codices offerunt, ἐὰν δὲ ἀποθ. spernit ut *leve et inane*; et est sane levissimum: sed constans veterum usus sperneret τὸ εἰ ἀποθάνω ut *soloecum*, alterum ἐὰν ἀποθ. tantum admisit: in his saepe fuit a viris doctis peccatum. *VALCK.* — Diversa ratio erat II. 52, 14. aliisque in locis ibi in Adnot. citatis, ubi εἰ non si, sed *an, utrum*, significat. S.

10. ἐν Σαλαμῖνι μὲν ἱόντες) Speciem praefert *Arch. μένόντες*, quoniam tali in negotio c. 57. ὥστε αὐτοῦ μένειν, et cap. 62. οὐ εἰ μένει αὐτοῦ. Sed fallacem et infirmam his nexa patefaciunt. *WESS.*

[12. ἐς τοὺς ἰωντῶν ἐξοίοντα) Suspiciatus eram ἰσώ-

σονται legendum, quod idem ac ἐκσωθήσονται valeret. Sed similiter ponitur idem illud verbum cap. 76, 14. S.]

CAP. L. 6. αὐτῶν ἐκλεισιπύτων ἐς Πελοπόννησον) Bene Diodorus de Thespiensibus et Plataeensibus ἐπιφεύγαν ἐς Πελοπόννητον πανδημί, haec explicans, lib. XI. 14. Simile superius lib. VI. 100. Mox [lin. 8.] Θέσπειάν τε καὶ Πλάταιαν more Homérico Iliad. B'. 498. et 504.; de praefilio tamen ad Plataeas ἐν τῇ Πλάταιῃσι μάχῃ lib. VII. 231. et IX. 89. Adi Steph. Byz. et L. Holstenium. WESS.

CAP. LI. 3. ἐν τῷ δίδβαινον ἐς τὴν Εὐρώπην) Latina unum mensem trivere in transeundo in Europam lectores frustrantur, quippe veritati pugnancia: septem enim diebus totidemque noctibus cunctus Persarum exercitus Hellsontum transit lib. VII. 56. Omnia illa si Herodoti fuerint, quod vehementer dubito, id tantummodo indicabunt, eodem mense, quem Persae ad Hellsonti oram contriverunt, idem eos fretum tramisisse. Calliadae, Archontis Attici, memoria apud Diodorum, Dionysium Halic., Diogenem Laertium et alios celebratissima est. WESS.

7. ταμίαι τε τοῦ ἱεροῦ) His declarandis operam S. Petitus Leg. Attic. III. 2. p. 338., sed minus prosperam, ut aliàs dictum, inpendit. WESS. — Bene Schulzius, praecunte Larchero: „Ταμίαι τοῦ ἱεροῦ, Quaestores templi Minervae in acropoli, quibus thesauri publici custodia mandata erat. Vid. Harpocrat. in Ταμίαι, Pollux VIII. 9. segm. „97. et Suid. in voce.“ — Consuli etiam poterit Larchero laudatus Aristoph. Lysist. 173 seq. S.

[9. θύρῃσι τε καὶ ξύλοις) θύραι, tabulae, asseres, ut lib. II. 96, 15 seqq. S.]

10. ὑπ' ἀσθενείης βίου) Sic scribi quoque poterit II. c. 47., οἱ δὲ πίνντες αὐτῶν ὑπ' ἀσθενείης βίου etc. Ionice pronuntiabatur ἀσθενίῃ, εὐνήν etc. veteribus Atticis Poëtis προμηθεῖα εὐσιβία etc. Pauperculos Noster vocat χρήμασι ἀσθενιστέρους II. 88. τοῖς ἀσθενεῖσι προφῆς est apud Thucyd. I. c. 5. conf. Philinus apud Harpocr. in Θεωρικά, et Lysias p. 3. VALCK.

11. πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκίοντες) Ambigo scribam-ne de codicum iudicio, πρὸς δὲ, καὶ αὐτοὶ δοκ. et [lin. 13.] pro καὶ αὐτὸ δὲ, extrusâ copulâ, αὐτὸ δὲ τοῦτο etc. Videtur enim sic melius sermo procedere. Rem ipsam lib. VII. c. 142. attigit. WESS. — Posteriori loco copulam abieci, temere

a nonnullis olim adiectam iudicans: priori loco (lin. 11.) commodè καὶ adiicietur: id vero si placuerit, non equidem post πρὸς δὲ comma posuerim, sed post πρὸς δὲ καὶ, praeterea vero etiam; ne fortasse iuncta aliquis intelligeret καὶ αὐτοὶ, etiam ipsi. S.

11 seq. Ubi dicuntur αὐτοὶ δοκίοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήιον τὸ ἢ Πυθίῃ σφί ἐχρησε, τὸ ξύλον τῆχος ἀνάλωτον εἶσθαι: in his τὸ ter legitur repetitum: corrigendum τὸ μαντήιον, τῷ ἢ Πυθ., oraculum, quo ipsis edixerat Pythia, putabant ἐξευρηκέναι, mentem Dei adsequuti. VALCK. — In eodcum consensu tenendum vulgatum: atque etiam valde dubito, an talem loquendi formam, τὸ μαντήιον τῷ ἢ Πυθ. etc. pro sua agnitus esset Herodotus. S.

CAP. LII. 2. τὸν καταπτόν τῆς ἀκροπόλεως ὄχθον, quem vocabant Ἀρῆιον πάγον, Io. Meurs. hinc attigit in Areopag. c. 1., in ipsa rupe illustranda parce versatus. Illinc manarunt formae loquendi, ἀνίκα, vel ἀναβαίνειν εἰς Ἀριον πάγον: εἰς Ἀριον ἀναχθῆναι πάγον, Diogen. Laërt. II. 101. Cicero de Divin. I. 25. de Sophocle: Adscendit in Areopagum; detulit rem: imo detulit reum, somnianti divinitus indicatum; non rem Areopagitis notissimam, quam ex Hieronymo nobis narrat eruditus Scriptor vitae Sophoclis. VALCK.

CAP. LIII. 5 seq. τῇ δὲ οὐ κατέ τις ἐφύλασσε) Quia mox suo loco legitur μήποτε, hic non displicet lectio marg. Steph. τῇ δὲ οὐτε τις ἐφύλασσε. His Io. Meurs. usus est in Cecrop. c. 4. et cap. 28. VALCK.

8. τὸ ἶσόν τῆς Κέρκερος θυγατρὸς Ἀγλαύρου) Instaurata arce, absolutisque a Pericle eius Propylaeis, prope ea in praerupta rupe Aglauri templum fuit, Ulpiano ad Demosthen. περὶ Παραπρωσβ. p. 264. testificante. Qua de aede Io. Meursius Athen. Attic. lib. I. 7. uberrime, et vestigia illius premens S. Petitus Leg. Attic. II. 4. p. 232. Insequens καὶ τοιπερ non nemini molestum accidit, καίπερ, sicuti in schedis quibusdam, formanti: quo minus adstipuler, fragmentum Eusebii in Stob. Serm. XLIV. p. 310. καίτοιπερ χρὴ πάντα εἰδέναι τὸν μέλλοντα ἀνθρώπου καταδικῆν, inpedi. At hoc momenti non magni. WESS.

14. τοὺς ἱερεῖς ἐφόνουν) Si Corn. Nepos in Them. c. 4, haec ob oculos habuerit, protinus Xerxes accessit astu, idque nullis defendentibus, interfectis sacerdotibus quos in arce

invenerat, incendio delevit, suspicio, legisse suo in libro τοὺς ἱρίας, nasceretur; quae incerta vague, quoniam in multis egregius Scriptor dissentit. Librariorum autem solitus in vocibus οἰκίας et ἱκίας lapsus saepe redit. WESS.

14 seq. Quos in templo reperiunt supplices, crudeliter Persae ἐφόνεον· ἐπὶ δὲ σφί πάντες κατίστρωντο, id est ἀνήγνωτο, ut interpretatur Pollux IX. 153. haec advocans Herodoti, quia non in acie caesi, sive strati, sed senes inbelles hic contrucidati sunt, ἀνήγνωται: colligit enim verba Pollux ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν Atticis usurpata. Hoc cum non animadvertisset, huius forte loci Iungermannus immemor, alium attulit ex Nostro lib. IX. c. 75. ὡς δὲ τοῖσι Ἑλλήσι ἐν Πλαταιῇσι κατίστρωντο οἱ βάρβαροι: ubi verbum ponitur more quibusvis satis usitato, de cadaveribus quae per campos Plataicos strata iacebant. VALCK.

CAP. LIV. 2. ἀγγελον --- ἀγγελλέοντα) Litera nocet superflua Herodoteo ἀγγελλέοντα. Infra recte scribitur c. 97. ἐπεμπεῖ ἐς Πέρσας ἀγγελλέοντα τὴν παρεούσαν σφί συμφορὴν: hic misit Artabano nunciaturum τὴν παρεούσαν σφί εὐπρεξίην. Talia quaedam notata sunt ad Eurip. Phoen. p. 289. et p. 383. VALCK.

7. ὅψιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου) Memini fuisse, cui de coniecturâ vehementer ridebat ἰδὼν ἐν ὕπνῳ. Id enim Scriptoris praecipuo usu teri: ὅψιν εἶδε ὁ Καμβύσης ἐν τῷ ὕπνῳ, lib. III. 30. et cap. 65. ὅψιν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ: atque ad eum modum frequenter. Verum illud; pariterque, ὅψιν ἐνυπνίου ab eo non sperni. Adi lib. VII. 18. et 47. WESS.

CAP. LV. 2 seqq. ἔστι ἐν τῇ αἰροπόλῃ etc.) Ut fieri solet, eundo vires acquisivit narratio; oleam enim Persarum igne crematam postea dicebant Athenienses (ut scribit Pausan. I. p. 64.) αὐθημερόν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πύχεις. Hoc adeo mirificum nihil erat ad miraculosam istam vitem, de qua suavissimum Sophoclis e Thyeste fragmentum conservavit Schol. in Eurip. Phoen. vs. 235. De olea Minervae, quae semper eadem durare credebatur in arce, egerunt Turneb. ad Ciceron. de Legib. I. c. 1. Ez. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Pall. Lav. vs. 26. et Io. Meurs. Cecrop. c. 19., qui Herodoti θάλασσαν non omisit: haec aeque ac olea erat ἐν νηῷ Erechthei τοῦ γηγενεὶς λεγομένου εἶναι: de quo titulo vid. Clar. Wess. ad Diod. I. [c. 29.]

p. 34. *Oleam et aquam in puteo marinam curiosis Attici monstrabant periegetae, velut testimonia litis, qua de solo Athenarum Neptunus et Minerva contenderant; cuius praeter alios meminerunt in Menexeno Plato p. 237. c. et Quintil. Declam. 323. conf. Plutarch. T. II. p. 489. v. VALCK.*

4. *ἑλαιν τε καὶ θάλασσα ἐνι*) Vulgatissimam annalibus et Atheniensium gloratione narrationem ill. Scaliger ad Euseb. Chron. Ann. cccclxi. p. 27. obiter explicuit, operosius Io. Meursius Cecrop. c. 19. et 20. In puteo, et aqua eius marina, namque haec illa *θάλασσα*, non prorsus fortasse, modo iactantia procul esset, aberratur: *stridorem fluctuum, ἤχον κυμάτων*, apud Pausan. I. 24. atque alibi, sicubi auster spiraret, edere perhibebant. Illum Libanius Lamentat. Nicomed. p. 203. c. quando de Neptuno, *καὶ ἐν ἀκροπόλει τοσούτον ἀπεχούση θαλάσσης ῥόθιον δείξει*, innuebat: nullam profecto procellam, a Morello temere excitatam. WESS.

10. *ὅσον τε πηχυαῖον*) Auctius in Pausania I. 27. miraculum, neque Meursius reticuit, *αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις*, eodem die in duam cubitorum proceritatem repullulasse. Fidelior, ab illo praeteritus, Liban. Antioch. p. 378. c. *δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ βλαστὸς ἀνέδραμεν εἰς πῆχυν ἐκ τοῦ κικαυμένου*, vocibus hinc repetitis. WESS.

CAP. LVII. 1 seqq. *Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆς etc.*) Hinc orsus Plutarch. T. II. p. 869. v. quae succedunt hoc et seq. capite, paucis omissis, *αὐταῖς λέξεσι* transscripsit, ut hic narrata traduceret, velut in Themistoclem valde iniuria; cui consilii saluberrimi gloriam ablatam (*παραιρούμενος* apud Plut. scribendum pro *παραιτούμενος*) in alium transtulerit auctorem Menesiphilum, cuius inventum Themistocles tamen apud Eurybiaden tanquam suum venditasse dicatur Herodoto. Sed cetera Graeciae utilissima consilia soli tribuit in seqq. Herodotus Themistocli; et hic prudentia magni viri fuisset indignum, consilii, quod ipsemet secum dudum agitaverat, in hoc tanto periculo Mnesiphilum, obscurum Eurybiadi nomen, velut auctorem apud illum ambitiose celebrare. Sed haec in eruditissimo philosopho, cui plurimum debemus, si ferenda sunt aliquo modo; illud, quod addit, vix ferendum: *Θεμιστοκλέα μὲν οὕτε Φοινῆσαι τὸ συμφέρον, ἀλλὰ περιδεῖν, - Ἀρμιστίαν δὲ κ. τ. λ.* VALCK.

G. εἶπε, οὗτοι ἄρα ἦν ἀπαίρωσι) Quod *Valla* in Latinis secutus fuit et schedae ostentant, *Maesiphili* accommodatissimum menti videtur. Sed in talibus suum cuique iudicium. Illud autem, [lin. 7.] *περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεως*, *Atticam* (quod viro docto in opinionem venit) non excludit: erat illa Persarum ditioni subdita quidem, nec ita omissa, quin fortiter agendo recipere posset. Cur, nisi ea spe, navale praelium Athenienses ad *Salaminem* postulassent? WESS.

Ibid. οὗτ' ἄρα - - - *περὶ οὐδεμιῆς*) Οὐδὲ *περὶ μιῆς* obtulit ex *Plut. Diss. Herod. p. 127.*, et ex Codicibus οὗτοι ἄρα ἦν, lectum *Vallae*. Huius inscius lectionis *Koenius* elegantem vulgatae correctionem mecum communicavit, *Σὺ γ' ἄρα etc.* Dederat-ne forsitan utrumque *Noster*? *Σὺ γ' ἄρα, οὗτοι ἦν ἀπαίρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμιῆς ἔτι πατρίδος ναυμαχήσεως*: aptum hac in sede esse negari nequit: quid si, legerit utrumque *Valla*? eius sunt Latina: si isti etc. iam tu pro nulla amplius patria dimicabis. Sunt et alia in *Plutarcho* hic vulgatis meliora; velut [lin. 12.] *ἢ τε καὶ πικρῶ διαρχίαι τὰ βιβουλευμένα*: hoc aliis dicitur *συγχίαι*. VALCK.

12. διαρχίαι τὰ βιβουλευμένα) Nihil, si dictionem spectes, differt *Dionysii Halic. Ant. Rom. III. p. 141.* νῦν δὲ ἡ διατριβὴ τοῦ πολέμου - - - δείχνει αὐτῶν τὰ βουλευόμενα. Unde, aut hinc, τὰς ὑποθήκας διαρχίαι, et τὴν εἰρήνην διαρχίαι, quae *Theophylacti Simoc. loca lib. II. 13. III. 9.* *Abreschius* indicavit, fluxerunt. His proximum μεταβουλευέσθαι non sollicito: fixum adhuc haeret, *μετὰ δὲ βουλευαί, ὡς Πέρσαι*, lib. VII. 12. WESS.

CAP. LVIII. 5. ἐνέλωι ἐσθ. λέγειν εἴτι δίδωι) Est in his et vicinis familiaris quaedam et suavissima ἀφάδεια, qualem natura dictabat. *Virgilii* pastor *Ecl. IX. 32.*, Incipe si quid habes. *Ecl. III. 52.* Quin age si quid habes: quibuscum conferre debuerat *Ursinus* haec *Theocriti Eid. V. vs. 78.* Εἰα λέγ' εἴ τι λέγεις. *Luciani* *Mercurius* εἰπὶ ὃ, τι καὶ λέγεις, T. I. p. 747. *Eurip.* *Iph. in Aul. 817.* Δρᾷ γ' εἴ τι δράσεις. In proximis articulo voculam praefero, quam habet *Plutarch. T. II. p. 869. E.* ἐνθαῦτα δὲ *Θεμετωλῆς*. VALCK.

9. ἐβῆναι, συλλέξαι τε τοὺς etc.) Pristino, ni codices vetuissent, ἐβῆναι τὸν *Εὐρυβιάδα*, συλλέξαι τε, nihil deminuissem. Glossae librarii, inconsulte sollertis, istae

voces, quarum absentia utilior, tribuendae sunt. WESS.

CAP. LIX. [4. ὁ Κορίνθιος στρατηγός) Κορινθίων scripsisse Herodotum suspicatus erat *Iacobs* in Praef. Atticor. sub fin. At similiter et alibi loquitur Scriptor, et cap. 94, 2. eundem Adimantum iterum τὸν Κορίνθιον στρατηγὸν dicit. S.]

5 seq. Ὡ Θεμιστόκλεις etc.) Memoriae peccato *Plutarchus* Themist. p. 117. E. Eurybiaden dicti auctorem prodidit. Rectius Apophthegm. p. 185. B. Adimantum Corinthium. Operam eidem, ex *Plut.* Themist. derivato, insumsit doctissimus *P. Faber* lib. I. Agonist. c. 19., *Cruserii* Latina. ob ῥαπί-
ζειν alapis caedere, iure redarguens. Vallae culpa similis. In stadio citius, quam mos ferebat, προπηδῶντες, in cursum emicantes, sive προέξανισταίμενοι, sicuti hic et *Strattis* in *Pol-
luce* III. 146., flagris admonebantur a μαστιγονόμοις. *Plutar-
chus* Apophth. ex Adimanti ore, τοὺς ἐν ταῖς ἀγῶσι προέξανιστα-
μένους μαστιγοῦσιν αἰεῖ: atque ea verbo virtus lib. VII. 223. οἱ ἡγέμονες -- ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, flagris percutiebant. Hoc amplius, οἱ ἐγκαταλειπόμενοι, [lin. 7.] *Plu-
tarchus* et ἀπολειπόμενοι et λιπόμενοι, non illi profecto, qui domi relinquuntur, sed longe in cursu post tergum relictī, victique adeo, ex verbi notissimo usu. Haec acute utrimque dicti sententia; quo magis miror eundem eruditissimum virum, damnatis prioribus, Themistoclis ἀπολειφθέν-
τας ad agitatores sive aurigas (Agonist. lib. III. 19.) adplicuisse. Στεφανεύνται dialectus adfirmat. WESS.

6 seqq. ἐν τοῖς ἀγῶσι οἱ προέξανιστ.) In Themistocle *Plutar-
chus* T. I. p. 117. D. haec dicentem facit Eurybiadem; sed errorem corrigit in Apophthegm. T. II. p. 185. A. ubi, Ἀδαιμάντεν, inquit, ναυμαχεῖν μὴ τολμῶντος, εἰπόντος (τε) πρὸς Θεμιστοκλῆα, -- Ὡ Θεμιστόκλεις, τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσιν προέξανισταμένους μαστιγοῦσιν αἰεῖ. Ναί, εἰπὲν, ὦ Ἀδαιμάντα τοὺς δὲ λιπόμενους οὐ στεφανοῦσιν. Quod [apud *Plutarch.*] additur, *Aeliano*, *Aristidi*, aliisque memoratum, Eurybiadi convenit; cui baculum attollenti Themistocles, πάταξεν μὲν οὖν, εἰπὲν, ἀκουσεν δέ. Primum ex hoc loco tollendum αἰεῖ, natum ex vicinis; deinde μαστιγοῦσιν illic rectius redditur, flagris caedere moris est, quam in Themist. ῥαπίζουσι, caedunt alapis. Turpis error *Vallae* haerere tamdiu non debebat in Edd. *Herod.* ῥαπίζονται vertentis colaphis caeduntur: hoc erat ser-

vile prorsus atque indignum candidatis certaminum Graecorum, in quae servi non admittebantur. Πκίζειν est ἰδ-
 βῶν πατάζει, vel πκίσει: colaphum impingere vel alapam du-
 cere, vulgo κολαφίζειν, Atticis erat κοινύλους ἰντρίφαι: vid. vir
 summus ad Luciani Prometh. [c. 10.] p. 193. Dicitur et
 apud Plut. utrobique Eurybiades ἐπαράμενος τὴν βακτηρίαν
 ὡς πατάζων: nisi scripserit ἐπαναράμενος, ut Thucyd. VIII.
 p. 555, 1. ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν: illic ἐπανετίνατο legitur
 in Scholiis: apud Aelian. Var. XIII. c. 40. Eurybiades ἀνέ-
 τινεν αὐτῷ τὴν βακτηρίαν. Sed est insignis et forsā unicus
 in suo genere locus Thucyd. ad haec Herodoti aptus illu-
 minanda lib. V. c. 50. illic Lichas Arcesilae Lacedaemo-
 nius Olympiae ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὸ τῶν βαβδούχων πληγὰς ἔλαβεν,
 ὅτι --- προϊδὼν ἐς τὸν ἀγῶνα ἀνίδησε τὸν ἡνίοχον: et haec prae-
 ter ceteras postea caussa fuit Lacedaemoniis belli Eleis in-
 ferendi, quod Licham μαστιγοῦντες ἄνδρα γέροντα ἐξήλασαν,
 ut scribit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 287, 28. Apud Pausan.
 lib. VI. [c. 2.] pag. 454., Licham μαστιγοῦσιν οἱ Ἑλλανοδίκαί:
 fecisse dicuntur augustissimi iudices, quod per lictores
 suos, ἀλύδας dictos, fieri iusserunt, vel per his praefectum.
 Auctor Etymol. M. p. 72, 12. Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμ-
 πιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἀρχῶν Ἡλείοι γὰρ τοὺς βαβδοφόρους ἢ μα-
 στιγοφόρους --- Ἀλύτας καλοῦσιν. In modesto Themistoclis re-
 sponso apud Herod. οἱ δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ στεφανεύον-
 ται, hoc ut rarius etiam apud Ionas ex uno Codice, nī
 fallor, recipietur, indicato in Diss. Herod. p. 127. Ἐγκα-
 ταλειπόμενοι ipsum Paulinum est in Ep. II. ad Cor. iv, 9.,
 ubi, Polybianis omissis, unum hoc aptius attulisset Hero-
 doti G. Raphaelius: hic sunt in stadio relictī, sive cursu
 superati: transtulit illinc, ut multa, felici metaphora Pau-
 lus, O. M. lesus tanquam primum in stadio cursorem con-
 siderans, qui victor, factus agonothea, de coelo coronam
 porrigeret ἀμάραντον τοῖς οὐκ ἐγκαταλειπομένοις, et sua vesti-
 gia animose legentibus. VALCK.

CAP. LX. 6. οὐδὲνα κατηγορεῖν) Accusationi nul-
 lus erat hic locus; [Quid nī?] verum οὐκ ἔφερε οἱ κόσ-
 μων οὐδὲνα κατηγορεῖν: sic corrigendum arbitror: dedecebat
 ipsum cuiusdam sociorum male dicere. Saepius idem vitium
 hinc illinc fuit a viris doctis sublatum; nondum tamen,
 quod sciam, ex Attica lege apud Demosth. p. 710, 42., ἔνο-

χον ἵναί τῃ κατηγορίᾳ etc. transscripsit ista S. Petit. in Legib. Att. p. 522. Legendum τῇ κατηγορίᾳ, facile liquebit attendenti. VALCK. — Apud Demosth. κατηγορίᾳ recte iam Hier. Wolfius ediderat, ed. Basil. 1572. p. 539. sub fin. et sic dein Reiske T. II. p. 1308. Apud Herodotum nihil novandum, ubi οὐδὲνα cum κόσμον iungendum, κατηγορίᾳ vero ad συμμάχων refertur. Conf. Var. Lect. Emendationi tamen a Viro doctiss. propositae videri potest speciem aliquam conciliare id quod infra c. 61, 7. legitur. S.

11. ἐν πελάγεϊ ἀναπεπταμένῳ) Valla [in patenti pelago, ubi etc.] bene. Longus Pastoral. III. p. 177. ἦνίκα μὲν οὖν ἀναπεπταμένη τῇ θαλάττῃ ταῦτα ἔπραττον, ἠφάνιζετο ἡ βοή. Consequens ἐς δ' [lin. 12.] inmerito in abundantiae suspicionem incidit: quid enim tritius, quam ἐς vice ἔ poni? ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον, lib. III. 64. et mox [l. 24.] ἐς τὴν ἡμῖν ὑπὲρκειται τέσσα: eiusdemque structurae cumulum congestit Portus. WESS. — Ubi scribitur ἐς δ' ἥμισυ ἡμῖν σύμφορόν ἐστι, primum illud perspicuum est, ad ἐς δ' intelligi verbum ναυμαχεῖν vel ναυμαχῆσιν. Deinde: (de quo commodè ad h. l. Schulzius monuit) ubi ἐς pro ἔ poni videtur, id ea fit ratione, ut non modo significetur τὸ esse aut facere aliquid in eo loco de quo agitur, sed ut simul significetur τὸ moveri in locum, quo fit ut ibi sis. Itaque h. l. ἐς δ' ναυμαχεῖν vel ναυμαχῆσιν idem valet ac si dixisset ἐς δ' ἵναί ναυμαχῆσοντας, vel ἐς δ' ἵναί ὥστε ναυμαχεῖν; quo abire ut ibi pugnemus. S.

12 seq. ἤσας ἔχουσι βαρυτίρας) Naves Graecorum hic graviiores; in Plut. Themist. p. 119. c. ἀτινῆς καὶ ταπεινότεραι, comparatae ad Persarum naves molis maioris et celsioris; quarum tamen ἀτινῆς in ἀλιτινῆς correctione docti viri abierunt, forte iniusta. Noti τόποι ἀλιτινῆς, ἄκρα ἀλιτινῆς, θάλασσα ἀλιτινῆς, quorum humilis situs, aut quod profunditatem non habet mare, docente praeter alios P. Victorio ad Cicer. lib. XIV. ad Att. Ep. 10., Ubi vero ἀλιτινῆς navis, et qua significatione? Ἀτινῆς firmiter sunt compactae ac egregie cohaerentes; sicuti κισσὸς ἀτινῆς in Sophoclis Antig. vs. 842. WESS. — Navis κάτωθεν ἀλιτινῆς καὶ πλατεῖα memoratur apud Athen. lib. V. p. 204. e. inferne depressa et lata. S.

26. τοῦ καὶ περιέχουσι μάλιστα) Praeclare scripta exemplaria atque ex illis Gronovius, quem ὁμολως αὐτοῦ - - καὶ Herodot. T. VI. P. II.

πρὸς τῷ Ἰσθμῷ illustrantem lib. VI. 139. vise. WESS. — De formula ὁμοίως καὶ vide Adn. ad VII. 50, 18. et loca ibi citata. S.

36. μὴ οὐκὶτα δὲ θουδνομένοις) Cato in Sallustii Catil. c. 52. *Vigilando, agendo, bene consulendo, prospere omnia cedunt; ubi socordiae tete atque ignaviae tradideris, nequicquam deos implores; irati infestique sunt: ubi Vassius et Cortius, inque primis Th. Gatakerus ad Anton. Imp. lib. IX. 40. WESS.*

CAP. LXI. 3. οὐκ τὸν ἐπιψηφίζειν) Infeliciter ista tentavit vir doctus, quorum haec est sententia: *nolens concilii principem Eurybiadem duces in suffragia mittere, sive sententias rogare, in gratiam viri urbe patria carentis. Sic Herodotea capienda docebunt Küsteri et summi viri observata in Luciani Timon. [c. 44.] pag. 157 seq. Praeter cetera H. Valesius adscripserat Harpocrationi locum Herodoti, quem alii, quantum memini, non attigerant, verbum tractantes ἐπιψηφίζην. Cl. tamen Abreschius ad Thucyd. I. c. 87., declarat, inquit, (in loco Thucyd. VI. c. 14.) τὸ γνώμης προτείνειν praevium ἐπιψηφίζου: sicuti, quod Herodotus lib. VIII. c. 59. προτείνειν λόγον, id c. 61. ἐπιψηφίζην. Molestè non feret vir humanissimus, si dixerò mihi diversa videri, sententias varias iterum populo proponere, et super illis populum in suffragia mittere. Apud Herodot. c. 59. verba facere coepit ante Themistocles, quam convocatis ducebus proponeret Eurybiades cuius rei causa illos iterum convocasset: hoc significatur utique per πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιάδα προτείνειν τὸν λόγον, τῶν ἔπειτα συνήγαγε τοὺς στρατηγούς. Athenis Prytanes comitia solebant indicere fixâ tabulâ, quae, quid in deliberationem veniret, continebat: T. H. ad Lucian. p. 482. [Necromant. c. 19.] In unum coacto populo, qui tum erant inter Prytanes Proëdri, vel e Proedris ἐ'Ἐπιστάτης iterum proponebat, qua de re esset agendum; excitati voce praeconis oratores in medium prodibant, rem propositam civibus suadentes vel dissuadentes; hi causam quisque suam ubi perorassent, tum populus causâ cognitâ mittebatur in suffragia: Epistates, vel alius ex ordine Prytanum, sententias rogans, dicebatur ἐπιψηφίζην. Ut postremum cadere nequit in dubitationem, sic et priora certis nituntur testimoniis: de Proëdri quod dicebam, loco*

Demosth. p. 445., §. 31. [Orat. in *Timocr.* p. 706 extr. ed. *Reisk.*] et his *Ulpiani*: οἱ μὲν Πρωτάνεις συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν· οἱ δὲ Προῖδοι ὑπέβαλλον περὶ τίνος συνῆλθεν. Eximie tamen *Prytanes* dicuntur προτιθέναι: vid. *Clar. Hemsterh.* p. 482. [ubi supra,] et initium praesertim *Philip. I. Demosth.* Hic, cum causam suam perorasset *Themistocles*, iam ante iratus *Adimantus* nunc noluit *Eurybiadem* ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρὶ. Intacta quoque, ni fallor, viri docti praetermiserunt haec *Xenophontis* Ἀναβ. V. p. 204, 7. ἐπιψήφισι μὲν εὐδὲν, τὰς δὲ πόλεις ἐκούσας ἔπεισε ποιεῖν τὰς ὁδοὺς: nihil sanxit, *Leunclavius*; mirifice vertit ista *Hutchinson* p. 359. *Xenophon* de omnibus ante memoratis milites sententiam rogaverat; de hac una re noluit illos in suffragia mittere: unius ferme tantum literae omissione vetusta restitui poterit scriptura legendo: ὁ δὲ ὡς ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπιψήφισι μὲν οὐ· ἐνίας δὲ πόλεις ἐκούσας ἔπεισε. *Xenophontem* illud μὲν οὐ· supra iam attigi ad lib. VII. c. 208. Verbum Ἐπιψηφίζειν sic usurpant *Xenophon* p. 213, 31. p. 219, 36. [Vide *Memorab. Socr.* I. 1, 18. ibique *Interpretes.*] *Antiphon* p. 146, 37. *Andocides* p. 10, 34. *Demosth.* p. 418, 151. p. 452. 86. 470, §. 235. etc. Λόγον autem προτιθέναι, et Ἐπιψηφίζειν liquido distinguit *Aeschines* de Falsa leg. p. 56, 26. γρηγορῶς, σὴ μὲν προσέειπα τῶν ἐκκλησιῶν συμβουλευεῖν τὸν βουλόμενον, τῇ δ' ὑπεραιῶ τοὺς προῖδους ἐπιψηφίζειν τὰς νόμους, λόγον δὲ μὴ προτιθέναι. Apud *Suidam* in Ἐπίτακτοι loco alienissimo leguntur ista scriptoris incerti: Σωκράτης δὲ ἦν ἐπιστάτης, καὶ οὕτως ἐψήφισε, αὐτὲ κατεχειροτόνησε: hic libenter corrigerem οὕτως ἐπιψήφισε: [ex *Xenoph. Mem.* I. 1, 18.] sicut in *Aeliani Var. Hist.* p. 234. [lib. III. c. 17.] corrigit ὁ πάνυ *T. H.* οὕτως ἐπιψήφισεν Ἀθηναῖος τὸν τῶν δίκαια στρατηγῶν θάνατον: illic rectissime in gratiam *Atheniensium* vertit *Clar. Abr. Gronov.* vid. *Xenoph. Ἑλλ.* I. p. 263, 41. et Ἀπομν. IV. p. 468, 5. ἐν ταῖς ἐκκλησίαις *Socrates* ἐπιστάτης γινόμενος οὐκ ἐπέτρεψε παρὰ τοὺς νόμους ψηφισασθαι: quia scilicet οὐκ ἐπιψήφισε, de re adeo indigna populum mittere volebat in suffragia. Apud *Herod.* noluit *Corinthius* summum Imperatorem ἐπιψηφίζειν ἄπολι ἀνδρὶ: ut *Socrates Aeliani* noluit ἐπιψηφίζειν Ἀθηναῖος. VALCK.

4. ἄπολι ἀνδρὶ) Haesitavi hoc probarem ἀν ἄπολιδι (quod multo receptius) *Arch.* Re considerata visum illud formae fuit, cuius ἰαίος, τῇ ἰαί, Ὀσίμω, τῷ Ὀσίμ, [Ὀσίμ,]

κατάβιος etc. in superioribus. Iustissimo deinceps iure Themistocles Adimanti inopportunitatem castigat. Dixerat idem civibus, si Iustino fides II. 12., Patriam municipes esse, non moenia; civitatemque non in aedificiis, sed in civibus positam, et quidem verissime. Conf. H. Grotium de Iur. B. et Pac. II. 9, 7. Ceterum Plutarch. Themist. p. 117. E. Adimanti memoriae pepercit, nescio quem Eretriensem, sed a Themistocle ex virtutibus ornatum, advocans. WESS. — De tono vocab. ἀπόλι, in penultima ponendo, vide Var. Lect. ad h. l. et ad I. 41, 3. S.

7. Τότε δὴ) Scribendum, Τότε δὲ δὴ etc. Ad ista namque c. 60., Τότε μὲν ἡπίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο, haec respondent: Τότε δὲ δὴ ὁ Θεμ. κινῶν τε καὶ τοὺς Κορινθίους πολλά τε καὶ κακὰ ἔλεγε. Exacerbaverat inprimis Themistoclem Adimanti vox inconsiderata ἀπολιν ἄνδρα vocantis, qui urbem, ut canit Claudianus, carinis Vexit, et arsuras Medo subduxit Athenas. Apud Suidam in Ἀδελμάντος, Themistocles, τίς, εἶπεν, ἀπολιν, ἔχων σ' τριήρεις. Ex historico deperdito descripta quaedam huc spectantia habet egregia Plut. in Themist. p. 117. E. VALCK. — Potuerat commodè adversativa δὲ particula ante δὴ adici: sed ignorant eam libri, ne admodum quidem necessariam, quum praesertim istud Τότε μὲν cap. 60, 1. nimis longe hinc absit, ibidemque etiam continuo δὲ particula subiiciatur. S.

CAP. LXII. 2 seq. Σὺ εἰ μένεις αὐτοῦ) Errorem Vallae propagarunt correctores. Locum hic invenit ellipsis de elegantioribus: Σὺ εἰ μένεις αὐτοῦ καὶ μένων ἔσσαι ἀνὴρ ἀγαθός. . . . εἰ δὲ μὴ, ἀνατρέψεις τὴν Ἑλλάδα. Tu si hic manseris, et manens rem bene gesseris, sive virum te praestiteris; supplendum relinquitur σώσεις τὴν Ἑλλάδα, vel ὀρθώσεις, aut, si quis malit, quod plerisque locis veterum congruit, καλῶς, vel εὖ ἂν ἔχοι: prout hanc ellipsin supplet Tryphon in libello περὶ Τρόπων nondum edito. Ellipsin illam quamvis copiose tractaverint H. Steph. Anim. in Corinth. p. 23 seq. in Xenoph. p. 39. et Casaub. in Athen. p. 333.; librorum tamen veterum Editores, minus attenti, lectoribus illam suis saepe designare neglexerunt. Unum hic ponam exemplum ex Herodoto de vita Hom. c. 33. ubi velut Eiresiones Homereae posuerunt hos enormes duo versus Editores: (de Barnesii nihil hic dico licentia:) Ἔσσην ἐν

προβύροις· καὶ εἰ μὲν τοι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, Οὐχ ἰσθήξομεν· οὐ γὰρ συνοικήσονται ἐνθάδ' ἤλθομεν. Ad priora pertinent ista, Ἔσθην ἐν προβύροις: tum sequitur aliud fragmen, cuius indicium praebet καὶ, constans duobus senariis legitimis, si sic red-integrentur: Εἰ μὲν τι δώσεις, . . . εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἰσθήξομεν, Οὐ γὰρ συνοικήσονται ἐνθάδ' ἤλθομεν. conf. *Athen.* VIII. p. 360. c. VALCK.

7. ἐς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίᾳ) Ne confunderetur cum eiusdem nominis urbe Paeoniae, Σίρι τῆς Παιονίης c. 116., illa prudenter adiunguntur. Italiae Sirin iuris olim, et ante bellum Troianum quidem, Ionici atque adeo Atheniensium fuisse, *Lycophronis* Alexand. vs. 986. seqq. canit; cuius Scholiastes, ex veterum haud dubie commentis, super ea possessione plura. Dissidet tamen *Strabo* lib. VI. p. 405. A. [p. 264. ed. Cas.] Ionasque, Lydorum dominatum vitantes, Sirin occupasse asseverat. Noster a *Lycophrone* proxime abest. Nuper vero, post *Cluverii* et *Salmasii* sollers studium, *Alex. Symmach.* *Mazochius* priscorum paene pugnantes sententias examinavit, *Prodromi* ad *Heracleens.* *Psephism.* p. 75. Oraculum, quod *Themistocles* ostentat, labentibus annis Athenienses, ut colonos eam in Italiae partem deducerent, ac *Thurios* conderent, *Siritidi*, vicinos, inpulit apud *Diodor.* XII. 10. WESS.

Ibid. κομμιμένη ἐς Σίριν) Urbe non nominata apud *Plutarch.* *Themistocles* T. I. p. 117. F. αὐτίκα πύσσεται τις Ἑλλήνων, Ἀθηναίους καὶ πόλιν ἐλευθέραν καὶ χώραν οὐ χείρονα κεκτημένους, ἥς ἀπέβαλον: *Siritin* videlicet, si fertilitatem spectes, Attica multo meliorem. Ἀρχίλοχος δὲ ποιητὴς ὑπερβαύμακε τὴν χώραν τῶν Σιριτῶν διὰ τὴν εὐδαιμονίαν, cui dicitur ἐφίμερος et ἐρατὸς χώρος δ' ἀμφὶ Σίριος ποταμός, apud *Athen.* XII. p. 523. D. Illic *Timaeo* regionem istam tenuisse dicuntur etiam *Colophonii*; aliis *Iones* in genere nominantur. *Phil. Cluver.* *Ital. Ant.* lib. IV. p. 1274., de Italiae *Siri* multis agens, non recordabatur *Herodoti*, cui *Italiota* quoque Σιρίτης *Damasus* inter *Agaristae* procos memoratur lib. VI. c. 127. Quae *Ionas* habuerat incolas, de *Siri* dici poterat *Themistocli*: ἡμετέρας ἰσθί ἐκ παλαιού ἔστι. Vicina *Sybaris*, sive *Thurium*, Atheniensium fuit, ut notum est, nobilissima colonia: ex *Hegesandri* commentariis narrat *Athen.* XIV. p. 656. c. et ex *Athenaeo* *Eustath.* in Ἰλ. κ'. p. 704. ὅτι Σάμοι πλεύσαντες

ὡς Σύβαριν, καὶ κατασχόντες τὴν Σιφίην χώραν, a perdicibus in-
πλαγύντες - - ἀπώλεισαν. VALCK.

CAP. LXIII. 2. ἀντιδιδάσκειτο Εὐρυβιάδης) *Méta*
praesertim Atheniensium μὴ σφίας ἀπολίπωσι. conf. *Plutarch.*
in *Themist.* p. 117. v. Saepius Eurybiadem rationibus suis
movit Themistocles, ut sententiam priorem mutaret; et
hic ἀντιδιδάσκω, non edocebatur, ut *Valla*, sed potius dedo-
cebatur, sive dedocendum se dabat Themistocli; *dedoctus est*,
*Cicero*ni restituit *R. Bentley.* *Tusc.* II. c. 24. ἀντιδιδάσκει. Signi-
ficat Ἀναδιδάσκουσαι sic priora dedoceri, vel dedocendam se
praebere, ut quis alia discat istis contraria: hoc sensu cepit
ἀναδιδάσκοντας *H. Steph.* in *Thucyd.* VIII. [c. 86.] p. 556, 42.
Ad hoc *Herodoteum* non *Suidam* in Ἀναδιδάξει, sed eum-
dem comparare potius debuerant in Ἀναράτῃ, ἀντὶ τοῦ δια-
λεῖν τὴν γονυμένην ἀρὰν ἐπὶ τῷ Καλλισθέως: ubi commodum *Kū-*
sterus memorat *Cornelii Nepotis* reserare, ex *Alcib.* c. 6.
Eumolpidae et *Ceryces* ante coacti ἐπηράσαντο αὐτῶ, quod
legitur apud *Suidam* in Ἐπηράσαντο. *Pollux* V. 130. τὸ ἐπα-
ράσαντες ἀναλύνει τὴν ἀρὰν Ἀναράτῃσθαι λέγουσι. Βιωδότης γὰρ
τὸ Ἀνεύξασθαι: hoc bis minimum dabit *Plato* in *Alcib.* p. 148.
B. παλινθεῖ - - ἀντιχόμενος ἄρῃ (lege ἄρ' ἀν, ut p. 142. D.)
τὸ πρῶτον εὐξήται. VALCK.

4. ἀνάγει τὰς νῆας) Quid-ni rediret quod *Herodoteum*
habetur? Antea cap. 57. ὡς εἴη δεδογμένον ἀνάγειν τὰς νῆας
πρὸς τὸν Ἴσθμόν: et ἀνῆγον τὰς νῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα cap. 70.,
etc. *WESS.*

CAP. LXIV. 1. Suavissimum ἔπεισι ἀπροβολοσάμενοι
sibi geminum eiusdemque figurae habet λόγον ὠθησμός cap.
78. et IX. 26. *WESS.*

8. Αἰαντὰ τε καὶ Τηλεμῶνα) *Schedarum* Αἰαντα τὸν Τε-
λαμῶνος fulcire videtur c. 121. ubi soli Αἰαντι, nulla pa-
tris *Telamonis* habita ratione, victores triremem ex ma-
nubiis mittunt *Salaminem* et dedicant. Qui voluerint,
earum sequi auctoritatem poterunt: mihi non nihil dubii
superest. De *Aeaco* *Aeacidisque* inploratis [lin. 9.] atque
opitulatum arcessitis quaesitum lib. V. c. 80. *WESS.* —
De *Aeaco* et *Aeacidis* consuli insuper possunt *Pausanias* lib.
II. c. 29. et *Apollodor.* III. 11, 6. *Larthero* laudati. S.

CAP. LXV. 1 seqq. Ἐφ' ἃ Δικαῖος etc.) Sub uno
hoc teste nobis narratae fabellae, praeter *Plutarch.* T. I. p.

119. ε. et Schol. Aristoph. Nub. vs. 301. aliosque, quater mentionem fecit homo valde superstitiosus, Sophista tamen Ἀττικώτατος, Aristides: primum Orat. in Bacch. T. I. p. 55. Μόνος, αἰτ, τῶν ἱερῶν Φασμάτων (Bacchus) ἐξέφασκεν ἐ τῷ κινδύνῳ τῷ Μηδικῷ οὕτω, τοῖς ὅλοις Φιλάνθρωπος ὢν, ἐπὶ τοῖς Ἑλλήνας μέντι: tum in Eleusinia Orat. I. p. 451. συνειούσης τῆς ναυμαχίας, ἐξεφαίτα μὲν ὁ Ἰακχος συνναυμαχήσων: in Themistoclis Encom. T. III. p. 350., et in Panathen. T. I. pag. 248. ubi multa memorans, quibus sola civitas Atheniensium inter Graecos laudem meruerit, μέν, αἰτ, φέρεται τὴν τοῦ πατρὸς κλίον -- καὶ -- τοῖς ἀπ' Ἐλευσίνος Φάσμασι. Ad ista prostat in Cod. MS. haec adnotatio Scholiastae, historiam non adhibito Herodoti volumine memoriter narrantis: τοῖς ἀπ' Ἐλευσίνος Φάσμασι) Ἀκατος καὶ Δημάρατος, (corrigere Δικαῖος καὶ Δημάρατος: quae nomina docta manus posuit in ora libri Clar. Burm.) Φυγάδες ὄντες καὶ μέντες παρὰ Ἡέρην, ἔφησαν τῷ βασιλεῖ (Herodoti Demaratus, aulae mores edoctus in Perside, Dicaeo prudenter [infra, lin. 25.] dixerat, εἰσα) καὶ ὧν ἂν ἔλθῃ ὁ κενιορὸς οὗτος, πάντως ἐκείνῳ ἡρώταται ἥδη κατὰ τῶν Περσικῶν ἐρήρων, καὶ διακινδύνει ἐν αὐταῖς καὶ τεκμήριον (ἦν) τὸ μῆλλεν νικᾶσθαι τὸν βασιλέα γένοιτο τοῦτο ἦσαν δὲ ἀνούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων μεμνημένοι ἀθικῶς καὶ ἀπροόπτως ἐκ δαίμονος τινος τὸ ἐπιφθίγμα τὸ λεγόμενον ἐν τοῖς Ἐλευσινίοις. VALCK.

7. μάλιστα κη) Laudavi ἐκ τριῶν ἱτίων κοῦ, μάλιστα lib. VII. 22. quopiam nihil aptius Codd. offerebant. Alio- qui μάλιστα κη Musae solent amare, lib. II. 75. IV. 174. VII. 30. Quo vero ritu sacroque clamore Iacchum mysticum [lin. 10.] vicesimo Boëdromionis die deduxerint initiati, operose Io. Meursius Eleusin. cap. 27. exsequitur. WESS.

10. τὴν φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχον) Olim mihi facile persuadebam vocem hinc excidisse, sic restituendam: τὴν φωνὴν εἶναι (ᾄδόντων, vel ἐκγόντων) τὸν Μυσταῖον Ἰακχον. Nunc paratus sum vulgata tueri. Prior illa coniectura locis nitebatur praesertim a Io. Meursio collectis in Eleusin. c. 27. Solebant initiati certo die mysteriorum Iacchum ex sacello suo, quod habebat in Ceramicō; deducere Eleusina, magno clamore et strepitu, Iacchum cantantes, aut hymnum sacrum, qualem, neglectum Meur-

sio, dabit *Aristoph. Ran.* vs. 401. et seqq. Ἰακχε πολυτίμητε - - - Δεῦρο συναικολούθει Πρὸς τὴν θεὸν, καὶ δεῖξον ὡς ἄνευ πότου πολλὰν ὁδὸν περιβάνεις Ἰακχε φιλοχρηστά συμπρόσιμαί με. Tot mystarum vocibus excantatus laetus per viam sacram cum illis procedebat Iacchus, quos ut is ἐξάγει in *Aristoph. Ran.* 354. sic illum verius ἐξάγει dicebantur: in *Schol. ad Ran.* vs. 326. Boëdromionis memoratur ἡ εἰκάς, ἐν ᾗ τὸν Ἰακχὸν ἐξάγουσι: ter quaterve, τὸν μυστικὸν Ἰακχὸν ἐξάγειν, legitur apud *Plutarch.* Vid. *Casaub. in Athen.* V. c. 14. Nihil interest utrum dicatur dies, ἡ τὸν μυστικὸν Ἰακχὸν ἐξάγουσιν, an ἡ τὸν Ἰακχὸν ᾄδουσι. *Schol. ad Ran.* vs. 324. οἱ μεμνημένοι ᾄδουσι τὸν Ἰακχὸν: *Hesych.* Ἰακχαΐζειν, in voc. Δ' ἀγορᾶς, interpretatur ᾄδειν τὸν Ἰακχὸν. Sed Ode sacra, quam cantabant, ipsa quoque dicebatur Ἰακχος. *Hesychius* in Ἰακχὸν: καὶ ἡ ψῆν, ἣν οἱ μεμνημένοι ᾄδουσι. Apud *Suidam* in voc. ὁ Ἰακχος ἠκούσθη ἐκ τοῦ Θριασίου πεδίου, ὑμνοῦμένους τε καὶ φερόμενος. Hoc sensu *Herodoti* dicebat *Dicacus* οἱ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστικὸν Ἰακχὸν, clamorem [illum] esse mysticum Iacchum; quo, ut ait paulo post, [lin. 24.] ἐν ταύτῃ τῇ ἑστῇ Ἰακχαΐζουσι, isthoc utuntur die festo, Iacchum saepius inclamantes. VALCK.

16. ἰὸν ἐς τιμαρίην) *Pavii* et *Bergleri* coniecturam *schedae Passion.* certam praestant, tum narrationis cohaesio et *Aristides*, quem in re manifesta non describo, Or. Eleusin. pag. 258. Adfinitas, quae ἰὸν et ἰὸν iungit, confusio- nem peperit lib. I. 157. et lib. V. 59. ubi vide. WESS.

22. ἀνὰ πάντα ἔτεα τῇ Μητρὶ) His inhaereo. *Cererem*, *Μητρός* titulo lib. IV. 53. nobilem, describi, dubitabit nemo. Adprime autem opportuna sunt ad annum maiorum mysteriorum tempus stabiliendum, cupideque propterea, neque inutiliter, oppugnando *Scaligero*, quinquennii spatium illis designanti, a *D. Petavio* ad *Themistii* Or. V. p. 411. et *Ism. Bullialdo* in *Theonis Smyrn. Mathemat.* pag. 218. adnota. Ceterum Ἰακχαΐζουσι [lin. 25.] Scholiastes interpretatur, λίσουσι, φλυασιῦσι, ob inconditum opinor clamorem, Iacchum saepius resonantem: neque enim pagana superstitione φλυαρίαν indicare solebat. In *Suida* Ἰακχαΐζουσι, λίσουσι, φυλάττουσι, Ἡρόδοτος: et in *Lexic. Bibl. Coislinianae* pag. 234.; pro quo olim *Φρυάττουσι* malebam, nunc *φλυαροῦσι* ex glossis *Herod.*, quas ambo descripserunt. *Hesychio* simile se insinuavit peccatum. WESS.

Ibid. τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ) *Matri et Liberae quotannis hos dies festos Athenienses celebrasse*, quod vir summus negaverat, hinc et aliunde Petavius ostendit ad *Themist.* p. 411. De minoribus atque ac maioribus *Mysteriis* eodem anno vertente actis vid. Cl. *Wesseling.* ad *Diodor.* T. II. p. 485. [ad lib. XX. c. 110.] Hic Cl. *Gronov.* ex *Med. Cod. Ionicam Proserpinae dare potuerat nominis formam Κοῦρη.* Loci non recorder *Scriptoris antiqui*, quo iunctim αἱ μεγάλαι θεαί, sive ἡ πρεσβυτέρα θεὸς καὶ ἡ νεωτέρα, dicantur *Mater et Libera*: veterem esse opinionem scribit *Cicero* IV. in *Verr.* c. 48. *Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam, - - et raptam esse Liberam - - ex Ennensium nemore.* *Matrem Ennaeam* attingit I. F. *Gronov.* in *Observ.* pag. 126. *Ceres μᾶ γὰρ dicitur Aeschilo Suppl. vs. 897.* *Ennae praesidii praefectus L. Pinarius* apud *Livium* XXIV. 38. *Vos, ait, Ceres mater ac Proserpina, precor.* Harum Dearum, velut ab Eleusiniis ducta, *mysteria coluerunt* ab antiquissimis usque temporibus *Meursio* non memorat *Messenii* sub nomine τῶν μεγάλων θεῶν: alibi in Peloponneso αἱ μεγάλαι θεοὶ erant *Δημήτηρ* et *Δέσποινα*: haec autem non *Iove* nata et *Cerere*, sed *filia Neptuni*: quia *mater huius quoque puellae* multo certior erat, saepius illam *Διοῦς κόρη* dixerunt; vid. ill. *Spanhem.* in *Callim. Hymn. Cerer.* vs. 133. *Callimachus fragm. Benth.* 48. dixit illam non *Δηϊάνην*, sed procul dubio *Δηϊώην*: forma usitata, qua innotuerunt *ᾠκεανίη*, *Εὐνήνη*, *Ἀδρηστίνη*, *Θεσιαντή*, *Φαιακασίνη*: ultimum ex *Inscript. Corcyr.* in *Diar. Ital. Montfauconii* p. 422., qui multa reliquit in illis corrigenda, in vicinae pag. *Inscript.* 7. versum etiam quartum: Ὅστις δ' ἐν νάσω τὰδ' ἔταροι κτίρισαν. VALCK.

33. ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων) Abesse non debent *Aristidis* T. I. p. 258. verba: νέφος δὲ ὀρμηθέν ἀπ' Ἐλευσίνος καὶ ὑψώθεν ὑπὲρ τῶν νεῶν, ἐγκατέσκηψεν εἰς τὰς τῶν βαρβάρων ναῦς ἅμα τῷ μέλει τῷ μυστικῷ. Sic Cl. *Iebbius* ex schedis *Baroccianis*, me iudice, imprudenter. Illa τῶν βαρβάρων adscisci non erat ex usu, quippe indocti litteratoris additamentum. Nostri *Vrania*, ad quam amandamur, diligentius inspecta, turpe scholion iugulasset. WESS.

CAP. LXVI. [1. Οἱ δὲ ἐς τὸν Ἑρξέω ναυτικὸν etc.) Cohærent hæc cum superiori cap. 24. S.]

5. Ὡς μὲν ἰμοὶ δοκέω) Voculam hic vellem libri scripti darent Herodoteo more interiectam, Ὡς μὲν νῦν ἰμοὶ δοκέω. VALCK. — Ignorant particulam libri: promiscue vero Herodotus modo adhibere huiusmodi coniunctivas particulas, modo ἀσυνδέτως uti amat oratione. S.

7. τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι) Ultimum si praeter Arch. plures proscriberent, in exilium sine sententiae damno posset abire. Verius est ἢ ἰπεί τι Σηπιάδα, et necessarium ob Scriptoris consuetudinem. Ἐπὶ et ἐπὶ facillime permutantur. Numerum Persicae multitudinis ad Sepiadem dedit lib. VII. 186. WESS. — Πρὸ ἰπεί τι Σηπιάδα Koenius, duabus literis repetitis, corrigebat ἰπεί τι ἰς Σηπ. ἀπικόμεν. VALCK.

15. πλὴν τῶν πέντε πόλεων) Insularum, Naxi, Meli, Siphni, Seriphi et Cythni c. 46.; quas πόλεις, civitates, eo more de quo Harpoeration in Κῶς et Adnotat. ad Itiner. Antonini p. 523., adpellat. Supra lib. III. 139. insula Samus πολλῶν πασιῶν πρώτῃ: et lib. I. 144. Parum autem referet, sive ἰπεμνήσθην [lin. 16.] singulari, an ἰπεμνήσθημιν multitudinis numero, pingatur; etsi prius Herodoto consuetius, atque ita Codd. scripti cap. 95. τοῦ καὶ ὀλίγῳ πρότερον τούτων ἰπεμνήσθην. WESS. — Ex uno codice non mutassem vulgatum ἰπεμνήσθην: illinc distat Nostro frequentata formula πρώτος τῶν ἡμῶν ἰδμεν. VALCK.

16. Verbo προσίβαινε recte literam detrahunt, προσίβαινε scribentes, Reiskius et Koenius. VALCK.

CAP. LXVII. 3. τῇ ἀποβήσεται) Gemino in negotio παραδούοντες τὸν πόλεμον, ἢ πωσίσται lib. VII. 163. et 169. At lib. I. 32. σκοπῶν δὲ χρόν --- καὶ ἀπεβήσεται, sicuti hic tres scripti. Res momenti videbitur exigui, nec negligenda tamen, neque improbanda. Καὶ sumi poterit ex Etymolog. p. 682. fin. at mox [c. 68, 17.] iterum τῇ ἀποβήσεται. [Vide Var. Lect.] Insequens ἰθὺς σφί συμμίξαι [lin. 5.] rediturum c. 79., colloquendi sermonesque miscendi desiderium indicat. WESS.

CAP. LXVIII. 4. Εἰπαί μοι πρὸς βασιλῆα) Nolo obluctari membranarum consensioni morique Herodoteo, qualis Ὡς ξεῖν ἀγγέλλει Λακκαδαίμονιός, lib. VII. 228. [ubi vide Adnot. ad lin. 9.] et passim alibi. Redundantia pronominis dictioque tota Homereum spirat Iliad. E. 501.

Εἰς μέντοι μοι Τρῶες: ubi Eustath. ἡ δὲ τῷ εἰς μέντοι μοι Τρῶες, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν, περὶ τὸν δαυτὸν τὸ μοι μίσθαι. Quo quidem pleonasmo nihil omni in lingua, recte Rittershusio ad Oppiani Cyneget. I. 89. docente, receptius. WESS. — Pro Εἰπέ μοι scripsisse Herodotum suspicor cum Koenio Εἰπάι μοι, [scil. aoristo primo infinitivi,] quia εἰπεῖν codex habet Med. Sic autem Nostro adhiberi ἀπαρτίματα [i. e. infinitivos,] Portus docebit. [Vide Porti Lexicon ionicum, titulo Ἀπαρτίματα ἀντὶ τῶν Προτασμένων, ubi et alia multa collecta exempla, et hoc cum adiecto μοι pronomine, οὗ δὲ μοι ἰαὶ τὴν Ἑλλάδα σπαρτίσθαι, ex lib. III. c. 134, 24.] Supra, lib. II. cap. 90. perperam κατεταῖν ex Med. posuerat Gron. pro Ionico κατεῖπαι. Ionica certe sunt quae toties apud Herod. recurrunt, εἶπας εἶπα εἶπαν εἶπας. Alexandrinae sunt Dialecti, praeter εἶπα et εἶπαν, ἤλασαν ἔφηναν ἔλασαν ἔλπαν ἔπεισαν: quae frequentata leguntur in Alexandrina versione V. T. et apud perpaucos illos, quos habemus superstites eadem dialecto pura usos: in aliis veterum monumentis quod hic illic tale legitur, corrigi debet. ἔπεισαν recte fuit ex Herodoto quoque sublatum huius Ed. p. 447, 71. [VI. 21, 11.] ut ex versa Philemonis a Bentleio pag. 131. οὗ γὰρ ἐν χρεῖσι τὸ ἔπεισα, vere scribit Schol. in Aristaph. Av. vs. 841. Sed in Orphei qui dicitur Argonaut. ab auctore positum puto vs. 519. ἐν δ' ἔπεισαν, sicut vs. 116. εἶδα: hic sorex suis se saepe prodit inticiis. VALCK.

5-8. οὔτε κακίστη γενομένη --- οὔτε ἐλαχίστη ἀποδείξαμένη, δίσποτα. τὴν δὲ εἰσοῦσαν γνώμην etc.) Ista mihi rectius scripta, quam vulgantur, codex praebere videtur Med. et qualia legit Valla: οὔτε κακίστην γενομένην, --- οὔτε ἐλαχίστη ἀποδείξαμένην, δίσποτα, τὴν εἰσοῦσαν γνώμην με δυνατὸν εἶναι ἀποδείκνυσθαι. Facile liquet cur voculam δὲ interseruerint: quae eiecta, τὴν εἰσοῦσαν γνώμην interpreter veram animi mei sententiam, ex Herodoti more loquendi. VALCK. — Quae Artemisia ad Xerzem referri postulat, fide Codicum sic optime procedent: οὔτε κακίστην γενομένην --- οὔτε ἐλαχίστη ἀποδείξαμένην, δίσποτα, τὴν δὲ εἰσοῦσαν, γνώμην με etc. me neque ignavissimam, --- neque paucissimis defunctam facinoribus, domine, me talem, aequum est etc. Namque, τὴν δὲ εἰσοῦσαν ad γνώμην aptari, sequentia τὰ τυγχάνει φρονέουσα, eadem utique futura, prohibent. Partem ha-

rum disputando naetus est Cl. de Pauw, cetera, damnata violentiore coniectura, nuper Clar. Reiskius. WESS. — Istud τήνδε ἰούσαν, Reiskius in Animadvers. editis proposuit, interpretatus *me quam hic vides*: cogitaverat etiam *talis cum sim*, (sive, ut Wess. ait, *me talem*;) sed in hanc sententiam pulcre ille viderat oportuisse τὴνδε ἰούσαν. At τὴν δὲ (de quo quidem in Var. Lect. monere oblitus eram) divisio vocibus praeferunt libri, quod aciam, omnes: ubi equidem cum Valck. et Schaef. abiiciendam & particulam putavi: quod si minus placet, cum Wess. et Reiskio τήνδε legerim, sed τήνδε γνώμην hancce sententiam intellexerim, nec me admodum turbaverit id quod nimis abundanter adiectum Wesselingio videbatur, τὰ τυγχάνω φρονίσουσα. S.

18. ἢν μὲν μὴ ἐπιχθῆς) Xerxen patruus ante susceptam expeditionem frustra iam monuerat VII. c. 10, 6. [lin. 69.] ἐπιχθῆναι πᾶν πῆγμα τίκτιν σφαλμασθα. Ad proxima, [lin. 19.] ἀλλὰ τὰς ἡᾶς αὐτοῦ ἔχης, Koenius in literis, conieceram, ait, σχῆς, quia σχῆν eo significatu, qui hic requiritur, saepe vel in hoc libro apud Herod. usurpatum occurrit. [At ἔχης idem valet.] Artemisiae providentiam, probabilia dicentis, exagitat asperissime Plutarchus hoc mordaci dicto T. II. p. 870. A. ταῦτα μὲν οὖν μέτρον ἰδοῖ τῷ Ἡρόδοτῳ, Σίβυλλαν ἀποφῆναι τὴν Ἀρtemisiαν, τὰ μέλλοντα προδιαπίζουσαν οὕτως ἀκριβῶς. In rebus etiam humanis exercitati, multa bene ac divinitus invenientes, Ex adyto tanquam cordis responsa dedere. Sanctius, et multo certa ratione magis, quam Pythia, Deiphobeve. VALCK.

22. οὐ γὰρ οἶοί τε) Quod sequitur σὺ ἰ τοι rectius me iudice scriptum legitur apud Plutarchum T. II. p. 869. ult. ἔσσονται τοι ἀντίχεν: a minus attento mutari potuit ob sequens διασκηδᾶς: sed hoc idem tempus est ac ἔσονται, veteri more scriptum, de quo Piersonus egit ad Moer. pag. 124. Herodotea dedit rariora H. Steph. in App. Thes. pag. 140. Illud autem, οὐ γὰρ οἶοί τε ἔσονται, usitatissima scribendi ratione, ponitur pro οὐ γὰρ δυνήσονται. [At perinde etiam commodum praesens tempus.] Distinguenda, Οἶος εἶ, et Οἶός τε εἶ, recte discrevit Harpocration, scribens τὸ σὺν τῷ τε significare δύνασθαι. Pro ποῖός τε restituit H. Steph. εἰ οἶός τε ἔσσεθι ἡμῖν συμπαῖξι Xenophonῳ Ἀναβ. lib. V. pag. 207,

32. Iudicent harum rerum periti recte-ne correxerim ὅν τε ὄντα, pro οἷον λέγοντα, in his Philostrati p. 812. de Achille loquentis, quem Chiron educator κολακεύει, -- οἷόν τε ὄντα πτόκας ἀρπαῖζιν, καὶ νεβροῖς συμπίττειν, blandis verbis laudat, tanquam qui posset etc. nam et ille blandus -- Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos: Auson. Eid. IV. 20. VALCK.

23. ἀλλὰ σφίσις διασκεδᾷς) Dedit fortasse Herodotus, Artemisiam ubique laudibus ferens, aliquid memoriae civis suae. An eandem, ut Plutarchus invidiose, Sibyllae vaticinanti aequiparavit? Graecorum res eo si loco et statu, qualem describi vidimus, fuerint; non opus Sibyllae ad coniectandum ingenio, perituras eas funditus, modo Persa ancipiti praelio supersederet, et bellum, missis ad Peloponnesum copiis, duceret. Id Themistoclem Aristidemque, in futuris coniciendis sollertissimos, non fugiebat, neque ignotum reginae Halicarnassi. Verum abstinere; moneoque, in proximis [lin. 27.] ἀτρεμεῖν τοὺς ἐκείθεν αὐτῶν ἥκοντας ex Ask. oportunius, et Plutarcho, qui ἀτρεμήσιν, lectum videri. WESS.

24. οὔτε γὰρ σίτος παρὰ σφίσι) πᾶρα σφίσι, id est παρέστιν, Herodoteo more scribendum vidit Doctiss. Koenius: idem ille suspicatur in proximis, [lin. 25.] pro οὔτε αὐτοὺς τοὺς οἶκος, legendum οὔτε αὐτοῦ οἶκος, neque ibi: vide mihi sequentia, τοὺς ἐκείθεν αὐτῶν ἥκοντας: quae dum omittit Plutarchus non sane censi potest tueri vulgatum αὐτοῦς. VALCK. — Sane quam probabilis, paene dixerim certissima emendatio, οὔτε αὐτοῦ ---- ἀτρεμεῖν τοὺς ἐκείθεν αὐτῶν ἥκοντας. Sic frequenter in hac eadem narratione, αὐτοῦ μένειν, cap. 57 extr. αὐτοῦ μένω, c. 60, 26. εἰ μένει αὐτοῦ, c. 62, 3. Mox (lin. 28.) pro τῶν Ἀθηναίων, praestaret fortasse τῶν Ἀθηνῶν, ut saepius alias: ac possint αἱ Ἀθῆναι h. l. tam urbs Athenae, quam universa Attica terra intelligi. S.

31. εἰ θυμὸν βαλεῖ) Sic lib. VII. 51. εἰ θυμὸν ὦν βαλεῖ. Qui βάλλει maluerint, Homereum σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλει σῆσι Iliad. A. 297. adhibebunt. Quod de heris ac servis [lin. 32 seqq.] regina, illi experientia non adversatur. Utile matronis praeceptum Naumachii apud Stob. Serm. LXXI. p. 438. fin. Μῆτε κακὴ διώσεις τοὺς ἔσο' μήτε μάλ' ἐσθλὴ Φάινω' ἥντεροι γὰρ αἱ πού πῆμα φέρονται. Θάρσει διδύστων, μάλ'

ἐπιμαρτυροῦν ἀνακτες. Sed in hac domesticæ disciplinæ procuratione fines pauci regunt prudenter. WESS.

35 seq. Uhi ab Halicarnassensi Regia tanquam imbelles enumerantur cum Xerxe militantes Αἰγύπτιοι τε, καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι, locum invenit observatio Demetrii περὶ Ἑσμ. §. 63. [scilicet repetitas particulas conjunctivas robur quoddam addere orationi: quæ tamen observatio non admodum huius est loci.] Quod addit bellatrix, τῶν ὀφθαλμῶν ἰστέ οὐδὲν, vehemens adparebit maledictum inversam spectanti locutionem. ὣν τι καὶ ὀφθαλμῶν ἰστέ, sunt præstantissimi poetarum apud Aelian. de Nat. An. XIII. c. 4, non quorum usus est: neque Canter. intellexit in Aristid. T. III. pag. 686., διὰ πάντων ἐπιδιδύκται καὶ ποικίλων καὶ ἰστέων καὶ στρατηγῶν καὶ ὣν τι ὀφθαλμῶν ἐν Ἑλλήσιν: vocula scribendum transposita, ὣν τι καὶ ὀφθαλμῶν: exemplis præstantissimorum apud Graecos poetarum, oratorum, Imperatorumque fuit demonstratum. Exquisitas formulas, ὅ, τι περὶ ὀφθαλμῶν ἰστέ, et ὅ, τι περὶ ἀνθρώπων ἰστέ, illustravit Celeberr. T. Hemsterhusius in Luciani Timon. [c. 55.] p. 171. Paululum diversa miscuit L. Küster. in Aristoph. Eccles. vs. 53. VALCK.

CAP. LXIX. 4. ἔτι οὐκ ἔα) Cuncti ita: multo rectius οὐκ ἔα. WESS. — Accentu scriberem retracto, ἔτι οὐκ ἔα: quia dissuadebat: vid. ad lib. II. c. 30. Sed est et illud apud Herod. vetantis; nam ἡ Πυθίη οὐκ ἔα, IV. 164. et ὁ Διὸς οὐκ ἔα κινέω, VIII. 36. quorum tum non recordabar. VALCK. — At, cur potissimum in præterito tempore positum verbum mallems quam in præsentem, nullam equidem vidi causam. S.

Ibid. οἱ δὲ ἀγαιόμενοι) Ἀγαιόμενοι hos Eustathius ad Iliad. Ω'. p. 1363, 9. [p. 1501, 1. ed. Bas.] illustravit, multisque aliis Commentariorum locis. Vide clas. Valcken, supra ad lib. VI. 61. WESS.

5. Retinui τιμιμημένης, obsecundans præstantissimis membranarum. Causam Gronovius exponet. WESS. — Placeat etiam mihi ἄτι ἐν πρώταις τιμιμημένης. VALCK. — Recte monuerat Gronov. solere sic Herodotum absolute loqui, i. e. genitivum absolutum ponere, non observato casu præcedente, cui adaptandus videri poterat casus participii. Sic VII. 90, 3 seq. δαβαλλόν τοὺς Ἴωνας, --- ὡς προδόντων. Rursus c. 108, 19-22. πάντα τὰ κατὰ Ἑλλάσιν --- ἔτι αὐτῶν.

σκομένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογούντων. Et sic frequenter admodum alibi. S.

[6. ἰτίπνευτε τῇ κρίσει) Ἀνάκρισις nil aliud, quod sciam, significat, nisi percunctationem, examen, explorationem; ut apud Nostrum III. 53, 8. si vera ibi scriptura. Cui vocabulo quum non vidissem quo pacto commodus hic esset locus; commodius istud recepi, quod codices nonnulli offerebant. Miror tamen quid sit quod in insolentius illud ἀνακρίσει maior codicum numerus consentiat. S.]

10. τοῖσι πλείοσι πείθεσθαι ἐκείνῃ ταύτῃ, καταδέξας πρὸς μὲν etc.) [Commodius sic distingui orationem putavi, ut ταύτῃ (i. e. κατὰ ταύτῃ, hac in re) ad πείθεσθαι referretur. Quum πλείοσι olim pro πλείοσι esset vulgatum, monuit WESS. „turpem deterrentem esse maculam, post Aldi et Camerarii „aetatem Editis adpersam.“ S.] — Vidit meliora Xerxes; hominum more fecit, deteriora secutus. VALCK.

CAP. LXX. 1. Pro olim vulgato Ἐπεὶ δὲ scripsi ex codicibus Ἐπειδὴ δὲ, quod et aliàs factum (uti II. 2. VII. 36. etc.) recorder. WESS.

Ibid. παρήγγελλον ἀναπλάειν) Scribendum puto παρήγγελλειν, nempe Xerxes, qui tum aderat. VALCK. — In sing. παρήγγαλλε absque ν in fine scripturus fuerat Herodotus. Pluralem tenent libri omnes; ubi iatelligi debet, duces cuiusque nationis signum dedisse suis. S.

5. Quod addit, τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε διός τε καὶ ἀφροδίτην, hoc tamen vellicare non ausus est Plutarchus. Militem, in τῷ ἔργῳ intrepidum, ante instans praelium humanitati congruum tale διός non dedecet. VALCK.

CAP. LXXI. 5. τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδεα) Saepe superiore libro τὸν Λεωνίδαην formarunt exscriptores, communem amplexi adsuetudinem, cum τὸν Λεωνίδα, ut hinc et ex c. 15. liquet, debuissent: idem crebro in τὸν Εὐρυβιάδην et alios designarunt. Τὴν Σκειρωνίδα ὁδὸν, [lin. 9.] quam obstruxerunt Graeci, Pausanias Σκιρώνην dici, atque ex Megaride per Scironias rupes, ad Isthmum ducere, lib. I. 44. p. 107. et Strabo IX. p. 600. A [pag. 391. ed. Cas.] monuerunt. WESS.

7. ἰς τὸν Ἴσθμὸν ἵζοντο) Sessum ibant in Isthmum: huc cum venissent mox dicuntur usitata structura ἱζόμενοι ἐν τῷ Ἴσθμῳ. Est in talibus etiam Noster accuratissimus: L

c. 199., ἰζομένῃν ἐς ἱερὸν Ἀφροδίτης, non bene vertit *Valla*; nec III. c. 140., ἔζιτο ἐς τὰ πρόθυρα τῶν βασιλικῶς οἰκίων. Apud *Thucyd.* III. c. 75. καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Δισκούρων ἱερὸν, et καθίζουσιν ἐς τὸ Ἑραῖον ἱκίται, templum Castorum, et Iunonis ingressi, illic sedent supplices. *Xenoph.* Ἑλλ. VII. pag. 363, 83. οὐδὲ εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν, in synedrium sessum ire nolebat. Latissime patet loquendi genus, tractatum ad *Schol.* in *Aristoph. Plut.* pag. 456. [Conf. ad c. 60, 12. notata.] In Isthmo congregatis praefectus Imperator *Spartiatia Cleombrotus*, paulo post mortuus iuxta *Herod.* IX. c. 10., raro veteribus commemoratur, patrem licet Regem habuerit, fratremque nobilissimum *Leonidam*. Dum in extruendo muro tot hominum millia velut pro se quisque facerent opus, ἤνετο [Hn. 12.] τὸ ἔργον: hoc recipiet *Herod.* ut suum recuperavit I. 189. οἷα δὲ ὄχλου πολλοῦ ἐργαζομένου ἤνετο τὸ ἔργον. In sequentibus: [lin. 14 seq.] καὶ ἐλίνυον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι: postremum pertinet ad ἐλίνυον, vel potius ἐλίνυον: οὐδένα χρόνον ἐλίνυον (id est ἐπαύοντο) ἐργαζόμενοι. Liquida duplicata legitur supra VII. c. 56. ἐλινύσας οὐδένα χρόνον, ubi *Suidas* tamen [cum melioribus codd.] dat ἐλινύσας in voc. Ἑλινύοντας. Hanc scripturam, ut accuratiorem, nuper adprobavit *Vir eximius Io. Aug. Ernesti* ad *Callim.* p. 243. alia de hoc verbo dederunt *P. Leopard.* Em. I. p. 29. et *Io. Pierson* ad *Moer.* p. 161. VALCK. — Conf. Adnot. ad I. 67, 26. S.

12. ἤνετο τὸ ἔργον) Sic planissime lib. I. 189. οἷα δὲ ὁμίλου πολλοῦ ἐργαζομένου, ἤνετο μὲν τὸ ἔργον. [Conf. Adnot. ad VII. 20, 3.] Peccat autem *Med.* voces καὶ πλίνθοι omitendo, neque dignus patrocínio erat arcessito. Melius ἰσιφορόντο [lin. 14.] de dialecti usu schedae, et [CAP. LXXII. 1.] οἱ δὲ βοηθήσαντες *Eustathius*. Idem in vicinis [cap. 71, 15. et c. 72, 5.] olim fuisse, nullum mihi dubium, cui ducis Codicumque indicio destitutus, sedem illibatam relinquo, quamquam invitus. Vide supra c. 1. WESS. — Conf. Var. Lect. ad c. 72, 1. S.

CAP. LXXIII. 1 seqq. Οἰκίαι δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἱπτα etc.) De his septem Peloponnesi gentibus agens hoc capite *Herod.* nonnulla tradit, quae vix, ut puto, reperientur apud alios, et ne apud *Strabonem* quidem vel *Pausaniam*. *Galeus* in Nota ad Septem istas gentes Peloponnesi,

videtur, ait, *Homerus sex tantum agnoscere*. Totidem occurrunt Boeotiam exigenti: sed τὰ Ὀμήρου σκέψας δαίται κριτικῆς πριητικῶς λέγοντος, καὶ οὐ τὰ νῦν, ἀλλὰ τὰρχαῖα, ὧν ὁ χρόνος ἡμαῦρώκε τὰ πολλὰ, iudice Strabone lib. VIII. pag. 513. A. [pag. 332. ed. Cas.] cui isto libro sex praecipuae regiones enarrantur Peloponnesi, Elis, Messenia, Laconice, Argolis, Achaia et Arcadia: septem alii constituunt et Scymnus Chius vs. 515 et seqq.; quinque Thucydides lib. I. cap. 10. Πελοποννήσου τῶν πέντε τὰς δύο μοῖρας νύμονται, (Lacedaemonii, Laconicam nempe et Messeniacam) τῆς τε ξυμπάσης ἡγεῖνται: quae postrema non significant totius Peloponnesi principatum obtinuisse Lacedaemonios, sed bello communi ceteris fuisse duces, ἡγούμενας, ut erant bello Persico ipsis etiam Atheniensibus: minus cogitata scripsit I. Wasseus ad Thucyd. [VIII. 15.] pag. 514. n. 32. Verum hic non regiones, sed diversas enumerat Herodotus Peloponnesi gentes. Nam una de septem illis, Dorienses, [lin. 8.] quorum hic tantum fuisse dicuntur πολλαὶ τε καὶ δόκιμοι πόλεις, tres tenebant Peloponnesi partes amplissimas, Argolida, Laconicam, et Messeniam, quarum veteres incolas eiecerunt victores: vid. Isocrat. pag. 119, 120. 270. A. 286. A. Pausan. pag. 140, 151. Io. Meurs. de Regno Lac. c. 6. Misc. Lac. III. c. 9. Arcadas [lin. 3.] Dorienses et Heraclidae suis expellere montibus aut non potuerunt, aut religione quadam obiecta non sunt ausi: callidum Cypseli Regis consilium, Polyaeo traditum I. cap. 7., multis enarrat Scholiastes ined. in Aristid. nisi sola vera fuerit causa, quam attigit celeberr. Wess. ad Diodor. [Fragm. VI.] T. II. p. 635. Velut αὐτόχθονας Arcadas in avitis sedibus ab ultima hominum memoria permansisse, tres testantur historici principes Herod. II. c. 171. Thucyd. in Proemio, et Xenoph. Έλλ. VII. p. 361, 16. ubi civibus suis animos indit Lycomedes λέγων, ὡς μόνοις μὲν αὐτοῖς Πελοπόννητος πατρίς εἴη· μόνοι γὰρ αὐτόχθονες ἐν αὐτῇ οἰκοῖεν. Hanc tamen honoris praerogativam secundum Herodotum sibi quoque vindicare poterant Cynurii, [lin. 4.] et quodam modo gens Achaica, peninsula certe patria non eiecta; nam ἐκ μὲν Πελοποννήσου οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐωυτῶν οἰκίῃ διὰ τὴν φύλιν. Vid. Strabo VIII. p. 514. B. 588. B. Pausan. VII. p. 522, 523. Sed initio libri quinti Pausanias, Herodoti velle
Herodot. T. VI. P. II. K

stigia sequutus, Γίγη, inquit, οἰκεῖ Πελοπόννησον, Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες, καὶ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρως ἀνίστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξελώρησαν: tum de quatuor reliquis, quae Ἰθνεα dicuntur Herodoto ἐπὶ ἡλύδα, Pausaniae p. 375. memorantur Dryopes, Dorienses, et Aetoli: Δρύοπες, καὶ Δωριεῖς οἱ μὲν ἐκ Παρνασσῶ, Δωριεῖς δὲ ἐξ Οἴτης ἐς Πελοπόννησον εἰσὶν ἀφιγμένοι· τοὺς δὲ Ἠλείους ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβιβηκότας καὶ Αἰτωλίας τῆς ἄλλης. Dryopum fuisse tradit Herod. [lin. 9 seq.] quas iungit et Homerus Ili. β. 559., Ἑρμιόνην, Ἀσίην τε. Ἑρμιῶν, an Ἑρμιόνη hic primitus scriptum sit, si Codices discrepant, [vid. Var. Lect. et mox Wesselingii Adnot.] decerni vix poterit: Δωδώνη saepe dicitur Nostro, quae Δωδὼν Sophocli aliisque: vid. Wesseling. ad Hierocl. Synecd. p. 647. et ad Diodor. T. I. p. 282. Nec Lemnios Pausanias neque memorat Cynurios. Παριωγεῖται πάντες quum origine fuisse dicantur Lemnii, [lin. 10 seq.] comparari poterunt notata p. 345. [ad IV. 148, 10.] VALCK.

2 seq. τὰ μὲν - - - κατὰ χώραν ἵδρυται· νῦν τε καὶ τοπάλαι οἰκεῖον) Haeret in his menda, Codicibus forsitan antiquior, facile tamen tollenda. De septem istis gentibus, τὰ μὲν δύο, inquit, αὐτόχθονα ἴόντα, κατὰ χώραν ἵδρυται νῦν, τὴν καὶ τὸ πάλαι οἰκεῖον, Ἀρκάδες καὶ Κυνούριοι. Voculā τε tantum in τῇν mutatā, sic commodē mihi correxisse Koenius noster videtur. VALCK. — Sentio τῇ νῦν τε καὶ τὸ πάλαι hic fuisse, eamque vocem ab ultima praeceuntis verbi [ἵδρυται] syllaba absorptam: series illam sibi expostulat, aut τῇν certe, quam alii maluerunt. Habitasse Arcades easdem, quas primitus incoluerunt sedes, itemque Cynurios, et ante quidem Pelasgorum in Peloponnesum colonias, hinc Boucherius Diss. Herod. c. 9. iure conficit. Achaeos autem, a Doriensibus expulsos sedibus, in Ionas irruisse, atque eorundem regionem ad sinum Corinthiacum insedissee, docuit Noster lib. I. c. 145., et Pausanias fusius lib. VII. 1. WESS. — De menda quae olim istum locum (lin. 3.) omnibus (quod sciam) in libris insederat, monere in Var. Lect. oblitus eram. Eam mendam sic corrigendam, κατὰ χώραν ἵδρυται, ἥν (aut ionice τῇν) νῦν τε καὶ πάλαι etc. commode REISKIUS censuit, hanc adiiciens observationem: „Brachylogia veteribus usitata est, sic dicere: ἥν νῦν τε

καὶ τὸ πάλαι οἶκεον, pro ἢν νῦν τε οἰκοῦσι καὶ τὸ πάλαι οἶκεον.“ Ego ἴδρυται νῦν τῇ καὶ τὸ πάλαι cum Schaefero scripsi, minime quidem Reiskii spernens rationem. S.

9. Ἐρμιόνη τε) Homeri *Iliad.* B'. 560. Ἐρμιόνην Ἀσίην τε amplecti malui, quam *Med.* recentiore urbis titulum. [conf. *Valek.* paulo ante.] Παρωρεῖται [lin. 11.] Ionum hic more, Παρωρεῖται lib. IV. 148, ubi et Lemnia eorum origo. WESS.

12. ἐκδεδωρίευνται) Ferri posset ἐκιδωρίεσθαι, quomodo boni Codd., modo contractum recte videretur, ἐκ τοῦ ἐκιδωρίεσθαι, quae Porti doctrina. Ceterum Cynurii, quorum hic initia Ionica, ab Argivis, si fama apud *Pausan.* III. 2. non fallit, descenderunt: λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς, sic scribit, Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι. At ea forte propagata late, quoniam a Spartanis pressi, et agro exuti, in Argivorum ditionem deinde una cum Orneatis, quibus ab inimicis divexati videntur se consociasse, venerunt. Ea quidem coniectura est, sed ex Herodoteis fluens. De Orneatis [lin. 13.] *Pausan.* II. 25. Ἀργεῖοι δὲ --- Ὀρνεάτας ἀνίστησαν· ἀναστάντες δὲ, σύννομοι γέγονον Ἀργείοις. Argivi praeterea agrum Cynurium, Κυνουρεῖαν γῆν, in confiniis situm, tanquam suum a Spartanis repetunt in *Thucydidis* lib. V. 41. Itaque Cynurii et Orneatae ἐκιδωρίευνται, sive moribus, disciplina dialectoque Dores evaserunt, partim subditi Argivorum imperio, ἀρχόμενοι ὑπ' Ἀργείων, partim lapsu temporis, καὶ ὑπὸ τοῦ χρόνου. Memini difficultates in his quaesitas et inventas; quas evanidas non attingo. Ὀρνεῖται Ionici commatis, ut Παρωρεῖται, Τεγεῖται etc., restituti in integrum sunt. WESS.

Ibid. ἐκδεδωρίευνται δὲ) Monstrat illud δὲ, in vicinia fuisse μὲν. Ab Herodoto tamen scribi non potuit, δοκίμοι μὲν μοι εἶναι Ἴωνες, quae viri docti [Reiskii, puto, in *Misc. Lips.* T. VIII. p. 496.] est coniectura; videbantur enim Nostro αὐτόχθονες Cynurii. Commode scribi poterit: οἱ δὲ Κυνουρεῖοι, αὐτόχθονες ἴοντες, δοκίμοι μὲν ἰνίοις [loco vulgati μόνον] εἶναι Ἴωνες ἐκιδωρ. δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀργείων ἀρχόμενοι: quae tum sequuntur, viris doctis emendanda relinquam vel explananda. Quum dixerat *Strabo* VIII. p. 514. B. [pag. 333. c. ed. Cas.] λειψῆναι -- ἐν τῇ Πελοποννήσῳ τὰ δύο ἔθνη, τὸ τε Αἰολικὸν καὶ τὸ Δωρικόν, causam tradit veram, cur Arcades et

Elei purius Αἰολιστὶ διελίχθησαν, cum in reliquis civitatibus mixta quadam uterentur dialecto; δοκεῖσι δὲ, addit, Δωρίζειν ἅπαντες διὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπικράτειαν. Verbo Herodoteo Ἐκιδωρίζονται H. Steph. alique caute abstinerunt: diversam dat lectionem margo Steph. ἐκιδωρίεσθαι: quae facile verti posset in flexum legitimum ἐκιδωριδασθαι: nam, quae Portus fingit, sermonis analogiae repugnant. Sed a verbo Δωρίζειν, me iudice, neque ἐκιδωρίζειν neque ἐκιδωρίεσθαι formari potuit. Adhiberi sorte potuit Δωριεύεσθαι: dantur enim et huius flexus imitativa, sed pro Δωρίζειν vel Δωριάζειν. Unicum restat, quod hic congruit apte, quodque, a Δῶριος ductum, analogiae respondet Ἐκδωριεύεσθαι: in Doriensium naturam veluti degenerare; Lingua uti, moribus et institutis Doricis. Huius formae verba plurima praebet praeter ceteros Plato: unum de multis nobis sufficiet, ad Ἐκδωριεύεσθαι proximum accedens. ἐκβαρβαρωθῆναι. Plato Epist. VIII. p. 353. Α. κίνδυνος ἐγένετο ἔσχατος Σικελίᾳ τῇ τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ Καρχηδονίων ἀνάστατον ὅλην ἐκβαρβαρωθεῖσαν γενέσθαι. Explicat illud paulo post: ἤξει σχεδὸν εἰς ἐρημίαν τῆς Ἑλληνικῆς Φωνῆς Σικελία πᾶσα, Φοινίκων ἢ Ὀπικῶν μεταβαλοῦσα εἰς τινα δυναστείαν καὶ κράτος: quae in hunc Herodoti locum conveniunt, quo scribendum arbitror ἐκιδωρίωνται. Euripidis in Oreste versum 485., Βεβαρβαρώσαι χρόνιος ὦν ἐν βαρβαροῖς, sic invertit Apollonius Tyan. Epist. 34. ἐβαρβαρώθην -- χρόνιος ὦν ἐν Ἑλλάδι. Locosum hinc facile verbum intelligetur Alexidis Πιφιλιπιδώσαι, de quo L. Küster. ad Suid. in Φιλιππίδης. VALCK.

CAP. LXXIV. 2. περὶ τοῦ παντός ἤδη) Conspirant in δρόμον vocem scripti omnes: unus Eustathius, nec sibi tamen constans, δρόμον habet, cui post Portum primas darem. [vide Var. Lect.] Sollemne in talibus, τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχειν, apud Eunapium Vit. Maxim. pag. 100., aut τὸν περὶ τῆς ψυχῆς θίειν, in eiusdem Iuliano pag. 115. τρέχων περὶ ψυχῆς, infra IX. 36., tacita ἀγῶνος aut δρόμου voce. Plura Budaeus, Stephanus et Portus, qui τῷ ἑλλάμψεσθαι, [lin. 3.] quod Herodoteum testabatur Hermogenes, positumque fuit lib. I. 80., operam non negarunt. Mox Ἕλληνες iussu Codd. eiecti sunt: neque opus erat, ut ὁμοίως fingeretur; ὁμῶς, quae et Abreschii opinatio, sufficit. Consimiliter enim, atque ad Isthmum illi, superiora auditio-

ne accipientes, formidasse sibi, traduntur. WESS. — Poterat vero etiam, nec incommode profecto, ὁ μὲν teneri. Quamvis ingens studium, quo muniebatur Isthmus, cognoscent, tamen Peloponneso timebant. Ad δρόμον adiectum articulum inalles, qui apud Eustath. etiam (Iliad. pag. 1363.) adiectus legitur, παρὰ Ἡρόδοτῳ τὸ, θέοντες τὸν περὶ τοῦ παντός ἦν δρόμον. At saepius articulum omittit Herodotus ubi Atticus scriptor non neglecturus illum erat. S.

12. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Αἰγινήται) Hoc sane rationi consentaneum, ut cum Themistocle senserint Aeginetae, maluerintque apud Salamina manere, quam in gratiam Peloponnesiorum versus Isthmum secedere: miror idcirco quod scribit Lycurgus c. Leocr. p. 156, 55. (pag. 200. ed. Io. Tayl.) Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος, καὶ τὸ Αἰγινήτῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἔμελλον πορίζεσθαι. Eteonicos etiam novi Lacedaemonios, sed huius aetatis neminem. Quod addit Lycurgus, oratoris personae congruit, quem semper populus probavit ut popularem: οἱ πρόγονοι -- βία καὶ τοὺς ἄλλους ἡλευθέρωσαν, ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μὴ αὐτῶν πρὸς τοὺς βαρβάρους ναυμαχεῖν. Unius Themistoclis laudem sibi libenter populus suaque maioribus audiebat attributam: hac mente Themistocles Libanii T. I. p. 539. A. πατὴρ οὐκ ἔστι μοι Νεοκλῆς -- ἀλλ' ὁ τὸ μίγα ἔργον ἐργασάμενος, ὁ δῆμος. Eiusdem Libanii Neocles Themistocli suo ipsius exemplo demonstrat eleganter, invitos utiliter saepe servatos, p. 516. B. Graecos invitos coëgisti ναυμαχεῖν, καὶ οἷς ἔδρων οὐχὶ βουληθέντες ἵνικαν. VALCK.

CAP. LXXV. 5 seq. πίμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μήδων ἄνδρα) Quod Plutarch. Them. p. 118. B. prodidit, ἦν δὲ τῷ γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος αἰχμάλωτος, sibi credibile negat Cl. Daceryus; neque enim Themistoclem liberis suis vilem captivum, et Persam genere, paedagogum dedisse. Plutarchum in Herodoteis male legisse τῶν Μήδων ἄνδρα, ac Sicinnum ea de caussa Persis inseruisse. Aeschylum sane si audimus, nuncius Graecus erat, Ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ Ἑλλάν, ἔλεξε etc. ea videlicet, quae Themistoclis iussu Sicinnus, in Pers. vs. 355. Personatus Themistocles Epistol. IX. pag. 47. Edit. Schoettg. τὸν παιδαγωγὸν εἶδε τοῦ Κλεοφάντου, δὲ καὶ μετὰ ποτὶ ἱεράπιον Σίκιννος αὐτῷ τοῦτομα: ubi de Cleophanto non male. Scripsi Σίκιννος, [lin. 5.] uti

Edit. c. 110., et hic scripti, inque *Plutarcho*, *Polyaeno* I. 30, 2., *Clemente Alex.* Paedag. I. 7. p. 130., *Elymologo* atque aliis. WESS.

Ibid. πέμπει - - ἄνδρα) *Sicinnum*, qui οἰκίτης fuisse dicitur, et παιδαγωγός liberorum *Themistoclis*: ut antiquioris adponam *Aeschyli* verba e *Pers.* vs. 355. Ἄνὴρ γὰρ Ἕλληνας ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ ἔλθων, ἔλεξε παιδὶ σὺ Ξέρξῃ τὰδε, ὧς, εἰ μελαίνης νυκτὸς ἔξεται κνέφας, Ἕλληνες οὐ μένειεν. Nuncium *Persam* facit ita *Tragicus* non absurde loquentem: sed Graecum a *Themistocle* missum censuisse quoque videtur *Frontin.* lib. II. c. 2, 14. Ἐπίσπε τινὰ scribit *Diodor.* XI. c. 17. Optime, de servis suis, quem habuit fidelissimum, ad Regem misisse, tradit *Nepos*, *Them.* c. 4. ubi corrigit *Vallam Longolius*, in *Herod.* οἰκίτην vocantem contubernalem, qui verna fuerat dicendus. Infra VIII. c. 110. relictus in Latinis *Sicinnus contubernalis*; hic contubernali domesticus substitutus [a *Gronov.*] est: alibi apud *Herod.* οἰκίταις uxor et liberi dicuntur; sed hic οἰκίτης sine dubio servum notat, non domi natum et vernam, qualis esse nondum poterat *Themistocli* liberorum educator, sed quem captivum sibi emerat: vid. *Ammon.* in *Οἰκότερψ.* *Ion Chius* τὸν οἰκίτην ἐπὶ δούλου τίθειεν apud *Athen.* VI. p. 267. d. Absque teste loquenti ne *Clementi* quidem *Alex.* fidem adhibuerim ista scribenti, *Paedagog.* I. p. 130, 30. τῶν Θεμιστοκλέους παιδῶν ὁ παιδαγωγός οἰκίτης ῥάθυμος ἦν: ubi paulo post, quem *Pericles* puero dedit *Alcibiadi* custodem, *Thrax Zopyrus* ὧν τὸν fuisse dicitur ἀνδράποδον. τῶν οἰκετῶν τὸν ἀχρεϊότατον ὑπὸ γήρωσ dixit *Plato* T. II. p. 122. b. vid. et *Diogenes Stobaei* p. 251, 35. Sed tardus *Thrax* fuerit *Zopyrus* senectā; *Themistoclis*, viri in rebus gerendis prompti, *Sicinnum* nihil minus fuisse quam ignavum monstrant hic atque infra c. 110. narrata. *Plutarcho* fuisse dicitur εὐνοῦς Θεμιστοκλεῖ. *Polyaeno* I. 30, 2. εὐνοῦχος, παιδαγωγός τοῖν παιδῶν: ubi nescio qua fide dualis nitatur numerus filiorum. Filios habuit in universum quinque *Themistocles*, quorum unus puer mortuus est; *Dioclem* avus adoptavit maternus: ex tribus, quos moriens reliquit teste *Plutarcho* T. I. p. 128. b. nihil est causae, cur unus eidem T. II. p. 1. b. dictus censereetur *Diophantus*: Διόφαντον mutemus in Κλειόφαντον: sic suo loco dicitur *Plutarcho*, et, quem citat, plus semel *Platoni* in *Menone* T. II. p. 93. d. e. VALCK.

13. τὰ ὑμέτερα κατ' ἐπερθε γίνεσθαι) Haereo hoc servem, an ex Codd. revocem κατυπέριερα; posterius lib. VII. 233. ὥς δὲ εἶδον κατυπέριερα τῶν Περσῶν γινόμενα τὰ πρήγματα. Vid. cap. 136. Omitti et μάλλον, quod damnant schedae, poterit, ut alibi indicatum. Mox fidentior, [lin. 16.] κάλυστον ὑμέας ἔργον ἀπάντων, Aldo duce reformavi. WESS.

CAP. LXXVI. 5 seq. τὸ ἀπ' ἱσπέρης κέρας) Non celabo, olim mihi prominentem in mare contra Salaminem tractum Megaridis haec ostendere, non classis Persicae cornu. Κέρας in promontoriis frequens apud Salmasium ad Solin. p. 116.; et Strabo IX. p. 604. [p. 395. A. ed. Cas.] duo istiusmodi κέρατα in Megaridis et Atticae finibus exadversum Salaminem memorat; Plutarchus praeterea, Akestodori fide, (Themist. p. 118. E.) propter illa κέρατα Xerxem ex ex aurea sella navale hoc spectavisse praelium. Sic insulam circumvecti, et promontorium, κέρας, occidentem spectans, incingentes, omni ad Isthmum transitu Graecos exclusissent. Quia tamen suspicioni, quae cap. 85. produntur, officere videntur, eam non urgeo. De Cynosura et Ceo [lin. 7.] res anceps. Cl. de Pauw insulas circa Salaminem elegit, et Cynosuram quidem Laconicam, Ceum vero defectu scriptorum ignorari: cui paria non facio. Laconica apud Hesychium Cynosura longissime hinc remota fuit, et situs paene incerti. Ut paucis transigatur, Ceum insulam intelligo contra Sunium Atticae, et Cynosuram, ἀκρὰν τοῦ Μαραθῶνος, promontorium Marathonis, Euboeam spectans, eiusdem Hesychii. Longius in tabulis id Cellarii et aliorum pictis a Sunio, quam Herodotea postulant, disiungitur; male, opinor; vix enim tum una nocte, eaque aestiva, id promontorium flectere, tantumque spatii absolvere quivissent navigando. Nunc, statione circa Ceum et Cynosuram relictā, provehuntur prope Munychiam, ac frētum, ut et hac parte fugae occasio Graecis praecidatur, obsepiunt. WESS. — Verba ista, ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἱσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν Σαλαμῖνιν, sic vulgo vertunt: cornu quod ad occasum spectabat producunt Salaminem versus, eam circumturi; quasi accusativus τὸ κέρας a verba ἀνῆγον penderet, et ad κυκλούμενοι intelligeretur αὐτήν. Ego verbum ἀνῆγον absolute accepi, sicut mox ait Scriptor, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κίον, nempe ἀνῆγον τὰς νῆας, ut ait paulo post. Itaque τὸ

ἀπ' ἰσότητος κίρκης fuerit pars classis Graecorum (non Persarum) ad occidentem spectans, quam circumituri et interclusuri Persae erant. Sed ad sententiae quidem summam parum interest. S.

16 seq. ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι etc.) Putares in Nostri oculis haec Aeschyli fuisse, Ἐνθαῦτα πίμπει τοῦσδ', ὅπως ὅταν πῶν Φθαίρντης ἰχθῆροι νῆσον ἰσσωζόιατο Κτείνουιν, - - Φίλους δ' ὑπικισώζουιν, Pers. vs. 540. Nam gemina planissime sunt. Scholiastes, *Psytaleam* Salamine stadiis plus centum removens, in numeris ibi nimius et mendosus. WESS.

CAP. LXXVII. 4. χρυσάρεον) Sic melius Codices. Apollinis χρυσάρεον titulus Iliad. ε'. 524. et in Hymnis, sorori eius, Dianae Munychiae, multo aptior quam Atticae littorali tractui. Post dein Ἑλπίδι μαινόμενοι etc. vulgavit Camerarius in Epigrammatibus. Theocrito ab ipso adpositis, de coniectura puto. WESS.

7. ὕβριος νόον) Non iuvenem, sed satietatem, κέρων κρατερὸν Bacidis, Portus et Stanleius explicant, iniuriā fortasse. Pindarus Olymp. Od. XIII. 12. dixit ὕβριν κέρων μητέρα, converse tamen, ut volunt. Nam Τίττει τοι κόρος ὕβριν, citantibus ibi ex Homero, sive Theognide potius, Criticis; estque adeo mater contumeliae sive ὕβριος, non proles. Verissimum Pythagorae: in civitates insinuare sese πρῶτον τρυφὴν, ἔπειτα κέρων, ἔττα ὕβριν, μετὰ δὲ ταῦτα ὄλιθρον, in Stobaei Serm. XLI. p. 247., et Ecphantiae eadem de Schola, ἡ πολυτίλεια μάτηρ τῆς ἀκρασίας· αὐτὰ δὲ τῆς ὕβριος, ἐξ ἧς τῶν ἐν ἀνθρωπίνους κακῶν τὰ πολλὰ, apud eundem Serm. XLVI. p. 335. Haud alius Bacidis κρατερὸς κόρος iuvenis ac Xerxes, νόος ὕβριος ob contumelias iniuriasque, quarum ille toti Graeciae auctor, Raphaelio ad Epist. Paulli Ephes. c. 5, 6. monitore. Vide tamen Stanleium in Aeschyli Agamemn. vs. 768. WESS. — Videri potest fatidicus, consulto ambigue loquens, optionem legentibus audientibusve voluisse relinquere, iuvenum κέρων, an satietatem, i. e. arrogantiam intelligere malint. Sed, ut posteriori maxime notione h. l. vocab. istud accipiat, suadet utique simillimum Pindari dictum. S.

8. δοκίμῳ ἀνὰ πάντα πύθισθαι) Admodum tenebricosum. An opinantem ubique se auditum iri, ut in notissimo καὶ ἱερομίνῳι πύθισθαι? Valla legit ἀνὰ πάντα πύθισθαι, quorsum

ex Pass. excerptum vergit. WESS. — Non tenebricosum modo, sed prorsus mendosum esse istud olim vulgatum ἀνὰ πάντα πύθισθαι, vix dubitari potest. Nec ulla parte melius πύθισθαι, de quo in *Var. Lect.* dictum. Equidem unice verum putavi, quod optimus cod. F. nobis servavit, τίθεσθαι. Nempe ἀνὰ πάντα τίθεσθαι, pro ἀνατίθεσθαι πάντα, omnia mutare, scilicet omnia evertere, et susque deque vertere; quasi dixisset ἄνω κάτω τίθεσθαι: conf. III. 3, 12. Nec obstat quod ibi activā verbi formā scribitur, τὰ μὲν ἄνω κάτω θήσω: nam medium verbum τίθεσθαι significat, suum in commodum omnia evertere, et sibi omnia subiicere. Fuerint autem viri docti, quibus non repugnem equidem, qui in hanc sententiam ἀνα retracto tono scriptum oportuisse censeant, aut absque accentu, ἀνα, quemadmodum in eodem nostro codice scriptum video. S.

12 seq. Βάκιδι ἀντιλογίης etc.) Scripta exemplaria consentiunt; quibus (etsi ἀντιλογίας in *Dissert. Herodot.* maluerim) non pugnabo. Defit oblitterata praepositio; reditura, modo Βάκιδι δι' ἀντιλογίης revocetur. An vero δι' ἀντιλογίης λέγειν, contradicendo obloqui, iniustum sit, fateri, ob varium in isto genere sermonis usum, erubesco. Aliiter qui sentiunt, ut Clar. Abreschius, οὔτε αὐτὸς ἰλθεῖν τολμῶ refingunt. Quae sane dictio et elegans et trita est, ab ipso Animadv. ad *Aeschyl.* lib. I. 3. p. 15. et *Valcken.* in *Phoeniss. Euripid.* vs. 482. doctissime illustrata. WESS.

Ibid. οὕτω ἱναργέως λέγοντι Βάκιδι etc.) Quod sequitur ἀντιλογίης, commode corrigit vir Cl. in *Diss. Herod.* p. 201. Vel ob hoc unum dictum *Herodotus*, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς καὶ γαθός, censi debet τὰ περὶ μαντείας καὶ χρησμελόγους πᾶν νοεῖν. Sed hinc simul aestimare licet, iam tum homines fuisse vulgo perspicaciores, quibus adparuerit, quod Bacidis esse ferebatur oraculum isthoc articulo temporis, ipsius forte suasu Themistoclis fuisse confictum. Quae bello Peloponnesiaco ad plebem Atticam lactandam ab esurientibus fingebantur demagogis, velut Bacidis aut ipsius Apollinis oracula Athenis decantata, ridet illa magna cum libertate *Aristophanes* in *Avib.* vs. 963 seqq. et *Equit.* 995 etc. Ad veritatis lumen *Eusebius* istius etiam officinae fraudes retegens lib. IV. Praep. Evang. pleraque fuisse putat oracula γοήτων ἀνδρῶν τεχνίσματα, ut *Oenomaos* certe vide-

bantur *Gadareno* in libro quem inscripserat *Φωρὰ γοήτων*. Sed multa potius fuerunt virorum Principum, ἀνδρῶν τῶ σοφῶν τεχνάσματα, ad opinionem imperitorum conficta. VALCK.

CAP. LXXIX. 4. ἄριστον ἄνδρα γινίσθαι) *Aeschyleum* de *Amphiaraus* fortasse spectavit, Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θίλει, sive, uti *Plutarch.* *Arist.* p. 320. c. Οὐ γὰρ δοκεῖν δίκαιος, ἀλλ' εἶναι θίλει: quo omnis concio in orchestra pronunciato *Aristidem* praesentem, tanquam soli *Athenis* conveniente, nutu plausuque signavit. Errat *Polyaenus* I. 31. *Aristidem* *Themistoclem*que τῆς πόλεως ἔξω προσλθόντας posuisse contentionis studia, gestu adprime notabili, tradens. Redierunt in gratiam ad *Salaminem* in castris, non *Athenis*. WESS.

Ibid. ἄριστον ἄνδρα γινίσθαι) *Timocreon Rhodius* in *Plutarch.* *Them.* p. 122. D. εἰ τότε Ἐκτίππον αἰνεῖς Ἐγὼ δ' Ἀριστείδαν ἱπαινέω, Ἄνδρα ἱεράν αἶψ' Ἀθηνᾶν Ἑλλθεῖν ἵνα λῶσθον. Quae hoc capite de *Aristide* scribit *Herodotus*, illa quoque *Plutarchi* confutant indignas philosopho criminationes: *Aristidem* dicit ἄριστον ἄνδρα γινίσθαι ἐν Ἀθήνῃσι καὶ δικαιοτάτον: et ille ipse tamen adeo propter aequitatem humanissimam collaudatus *Aristides* cupide elaboraverat, ut praeter ceteros iustus adpellaretur, *Corn. Nep.* in *Arist.* Δίκαιος μὲν γὰρ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης, ἀνθρώπος δὲ καὶ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλὴν εἶχε, καὶ ἡγάπα τινὰς, καὶ ἐμῖσι, quae leguntur apud *Lucian.* T. III. p. 158. *Adversarii* *Themistoclis* consilium utile, quia non honestum erat, (*Cicero* de *Off.* III. c. 11.) auctoritate sua fecit *Aristides*, ut a populo repudiaretur; sed idem tamen interdum iniusta sciscere debuit, se ad reipublicae statum accommodando, monente *Casaub.* ad *Polyb.* p. 140. Absque ulla exceptione *Herodotus* et *Aristidem* et quosvis alios virtute praestantes collaudat libentissime, τοῖς ἀγαθοῖς συνηδόμενος, qualis dicitur *Dionysio Halic.* Hic *Herodoto* tradita *Plutarch.* enarrat in *Themist.* p. 118. D. In *Aristide* idem *Plutarch.* p. 323. c. missis *Herodoteis* ex alio nobis historico similia quaedam exhibet *Aristidis* ad *Themistoclem* hoc articulo temporis dicta. In *Apophthegm.* T. II. p. 186. B. cum *Themistocle* πρὸς βουτῆς ἐκπεμφθεῖς, ipsi dixisse fertur *Aristides*: βούλει, ὦ *Θεμιστόκλεις*, ἐπὶ τῶν ὄρων τὴν ἔχθραν ἀπολύσωμεν; ἂν γὰρ δοκῇ, πάλιν αὐτὴν ἱπαινόντες ληφόμε-

Θα. Collega fuit Aristides Themistoclis in illa nobili legatione narrata Nepoti in Themist. c. 7., quod liquet ex *Thucyd.* I. 91. Sed huic tamen legationi dictum illud minus congruit; verisimillimum, quod scribit *Polyaen.* I. c. 31. διετέλεσαν παρὰ πάντα τὸν πόλεμον ὁμονοοῦντες. VALCK.

14. πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται) Optime Mssti et Gronovius. Probatissima Nostro, *Thucydidi*, *Xenophonti* aliisque ea structura, a *Thoma Magistro* in *Δρω* laudata. Dubito vero, sit-ne ex usu τῆς [post λέγω δέ]; siquidem illud commodiorem post pauca locum occupat, et necessarium hic non est. WESS.

CAP. LXXX. 12. ταῦτα δὴ τὰ κέλυστα) Si qui ταῦτα δῆτα praecoptaverint cum doctissimo viro *Miscell.* *Observ.* Vol. III. p. 142., non valde obnitar. Loquendi genus, plenius hoc loco quam plerumque, eiusdem et *Is. Casauboni* ad *Athen.* lib. V. 2. sollertiā, [*Animadv.* in *Athen.* T. III. p. 45 seq. nuperae ed.] exemplorum cumulo manifestius, quam pridem, habetur. WESS.

CAP. LXXXI. 1. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστ.) Malunt ταῦτα ἔλεγε *Θεμιστοκλῆς* παρελθὼν δὲ ὁ Ἀριστίδης etc. Verum concisus sermo Scriptoris est, respiciens illa, σήμερον αὐτὸς παρελθὼν, ὡς ἔχει: neque enim opinor molestum videri, ἔλεγε - - Φάμενος, cui simillima in *Musis* conplura. WESS.

6. ταῦτα ἵπτας μετεστήκει) Hic et in sequentibus narrata planissime demonstrant, nec ducem hoc bello cum *Themistocle* fuisse *Aristidem*, qui decem annis ante unus e decem ducibus cum *Miltiade* victoriam reportaverat *Marathoniam*; sed neque pugnae navali prope *Salamina* interfuisse. Suum tamen forsitan auctorem sequutus *Nepos* in *Arist.* interfuisse scribit pugnae navali apud *Salamina*, quae facta est priusquam poena liberaretur: paulo ante dicitur sexto fere anno postquam erat expulsus plebiscito in patriam restitutus. *Demosth.* Or. II. c. *Aristogit.* p. 496, 8. Ἀριστιδὴν Φασὶν ὑπὸ τῶν προγόνων μετασταθῆναι (hoc e margine recipere) ἐν Αἰγίνῃ διατρίβειν, ἕως αὐτὸν ὁ δῆμος κατιδέεσθαι. Secundum *Plutarch.* in *Arist.* p. 323. B. decennii anno tertio ἐψηφίσαντο τοῖς μεθεστῶσι κάθεδον, μάλιστα - - Φοβούμενοι τὸν Ἀριστίδην: quae deinceps narrat nihil minus monstrant, quam ante revocatum huic interfuisse pugnae: nam quod ad

Nepot. Lambinus putat, idem ex *Herodoto* liquere, errat necā quidem sententiā. Ad victoriam ille multum tamen attulit momenti; dum illi pugnabant e navibus, utiliter haerens in insula *Psytalia*; vid. *Herod. c. 95. Demetrius* περί 'Ερμ. §. 248. "Ὡς περ τις Ἀριστείδου κατηγορῶν, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν· ἀλλὰ αὐτόκλητος, ἔφη, ὅτι ἢ μὲν Δημήτρης ἤλθε καὶ συνεναυμάχει, Ἀριστείδης δὲ οὐ· quae, cuiuscunque sint, sunt certe sophistae satis inepta, per *Cererem* mysticum lacchum intelligentis, et *Herodoto* narrata c. 65. VALCK.

CAP. LXXXII. 2. τριῆρης ἀνδρῶν Τηνίων) In *Themist. Plut. p. 118. E. ἐφάνη Τενεῖδα μία τριῆρης αὐτόμολος*: nescio unde. Hinc si sumsit, Τηνία fuit, quae et *Nob. Palmerii* divination. *Tripodem Delphis dedicatum*, [lin. 4 seq.] inscriptumque eorum nominibus qui Persas ad *Salaminem* et *Plataeas* debellarunt, *Thucyd. I. 132.* et *Auctor Or. in Neaer. p. 740.* describunt. WESS.

5. ἐν ταῖσι τὸν βαρβ. κατελοῦσι) *Inter nomina earum civitatum, quarum auxilio Persae erant victi, (Nepos in Pausan. c. 1.) Delphico tripodi nomen etiam insculptum fuit Τηνίων. Olympiae quoque Iovis erat statua a Graecis dedicata, qui apud Plataeas pro libertate pugnaverant, in cuius basi praeter ceteros memorabantur etiam Τήνιοι, Pausan. V. [c. 23.] p. 437. Hoc satis est ad Herodoti Τηνίους hic adfirmandos. Quem hic memorat aureum tripoda, eum Delphis (teste Thucyd. I. c. 132.) ἀνέβισαν οἱ Ἕλληνες, ἀπὸ τῶν Μήδων ἀκροβόλιον: quodque nimis superbe Pausanias inscribi curaverat, Lacedaemonii ἐκκόλαψαν καὶ ἐπέγραψαν ὀνομαστὶ τὰς πόλεις, ὅσαι ξυγκατελοῦσαι τὸν βάρβαρον ἱστήσαντο* (cur non ex *Codd.* receptum ἔστησαν τὸ) ἀνάθημα: mutatis Lacedaemoniis τὸν τρίποδα τὸν ἐν Δελφοῖς obiciunt miseri Plataeenses apud eundem *III. c. 57. Secundum Auctorem Or. c. Neaer. p. 740, 153. in Amphictyonum concilio causā dictā Plataeenses coëgere Lacedaemonios, ἐκκόλαψας τὰ ἱερῆα, ἐπιγράψαι τὰς πόλεις, τὰς κοινωνούσας τοῦ ἔργου: in quibus ἐκκόλαψας ego quoque retinuerim; vid. Clar. Wess. ad Diodor. II. p. 100. Eustath. in 'Ιλ. ξ'. p. 990, 17. VALCK.*

CAP. LXXXIII. 3. ἡὼς τε δὴ διέφαινε) *Med. et aliorum scriptura, cui similem ex Arch. enotavi lib. VII. 217. ex praecipua parte fallit. Ita ibi, ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ*

οὐ ἰστέον etc. Placuit accessio τοῦ δὴ, quamquam et ea vox l. b. IX. 46. haud conspicitur. Nexa his indigent verbo, fortasse olim scripta, καὶ οἱ συλλ. τῶν ἐπιβ. ποιησάμενοι ἡγορώμετο, et hi propugnatorum convocato consilio concionabantur. Sic apta omnia. Alioqui καὶ οἱ - - ποιησάμενος προηγόρευε, ut Themistocles, popularibus suis coactis, habita oratione dixerit ista. Memini ab aliis excogitata alia, quae praeter eo. WESS.

3 seq. ἥως τε δέφαινε etc.) Haec et vicina, perperam coniecturis tentata, nominativi sunt soluti; quorum vice scribi potuerat, ἡοῦς τε διαφαινούσης, καὶ τούτων σύλλογον τῶν ἐπιβατίων ποιησαμένων, paucis Themistocles populares suos ad pugnam inflammavit. Qualia tum probabiliter dicta sunt, dedit Aeschyl. in Pers. vs. 402., ὧ παῖδες Ἑλλήνων ἴτι, Ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὴ Παίδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρώων ἔδην, Θῆκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών. Audiebantur ista, secundum Tragicum, ἐπεὶ γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα πᾶσαν κατίσχε γαίαν· iuxta Herodotum, prima luce; simul atque ἥως δέφαινε. Frequentius legitur ὑπέφαινε: Herodoteum est, ἅμα ἡμέρῃ διαφαινούσῃ, vid. ad lib. III. c. 86. ἅμα ἔφ et ἅμα τῇ ἔφ leguntur apud Thucyd. p. 500, 64. 396, 11. 311, 2. Haec ad manum si fuissent Clar. Dukero p. 299, 2., ne dubitasset quidem, quin C in E mutato, πρόσω corrigi deberet in πρό ἔω: ut ἐξ ἔω, sic πρόσ ἔω, recte leguntur in Aristoph. Eccles. vs. 85. et 312. et εἰς ἔω apud Isaeum Or. VI. p. 71, 28. Huc spectabat Harpocratio in Eis ἔω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν: non alium Isaei locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἰσω sollicitabat. VALCK.

CAP. LXXXIV. 4. ὠκελον τὰς νῆας) Vallae Latina cessim irent, rem si consideres, non absurda; non item, si dictionem. Puto littus versus cursum flexisse; nam naves in terram inpegisse, quod ὀκέλλειν τὰς ναῦς Philostrato Heroic. II. p. 688. 689. male ab Oleario sollicitatum, nulla suadet ratio. Eurip. Iph. Taur. 1579. δεινὸς γὰρ κλέδων ὠκεῖλε ναῦν πρὸς γῆν. Non dissimile Nicandri Ther. vs. 295. Ceterum Aminias, Aeschyli frater, hic Παλληνὺς, in Plutarcho Themist. p. 119. D. Δικελὺς, qui populares in Attica civitate utique diversi. Aeschyli fratrem fuisse, Diodorus XI. 27. non negat. Pertinet autem huc Aeschyli Pers.

vs. 410., ubi quae de Lycomedea Critici, fortasse ex *Plutarcho* sumta. Vid. supra c. 11. WESS.

3 seq. ἐπὶ πρύμνῃ ἀνακρούοντο etc.) In *Lexico Herod.* sic probabiliter scripta recepit *Suidas*: 'Ἐπὶ πρύμνῃ ἀνακρούοντο, καὶ ἄλλων τὰς ναῦς. Κατὰ πρύμναν ὑπεχώρουσιν οὐχὶ ἐπιστραφεῖντες, καὶ ἐξέκλιναν τῶν πολεμίων τὰς ἐπισύσας ναῦς. Graecam locutionem, πρύμναν κρούεσθαι vel ἀνακρούεσθαι, et Latinam inhibere remis, illuminarunt praesertim observata I. F. Gronovii [Observ. lib. IV.] quibuscum illa *Bossii* conf. et *Ti. Hemsterh.* ad *Luciani Nigrin.* [c. 8.] p. 46, 47. et *Bentleii* ad *Horat.* Epod. IX. vs. 20. Hinc mutuari licebit verba *Themistoclis* ad *Ionas* ex *Iustini* II. 12. at vos commisso praelio ite cessim, inhibete remis, et a bello discedite: ὑπεχώρεῖτε πρύμναν ἀνακρούόμενοι. Quando apud *Herod.* paulo legitur inferius, [lin. 14.] μέχρι κόσου ἔτι πρύμνῃ ἀνακρούετε; quo usque tandem remis inhibendo retro cedetis? priori quoque sede sic scribendum arbitror, non ἐπὶ, sed ἔτι πρύμνῃ ἀνακρούοντο, quia ἐπὶ non adhibetur apud veteres in phrasi πρύμναν ἀνακρούεσθαι. Hoc facere dicebantur eximie qui navale praelium detrectabant; sed et remiges, cum naves essent in portu statuendae, quo expeditius rectis prorsus e portu exirent, docente *Bentleio* l. c. In *Schol.* ad *Aristoph.* Vesp. vs. 397., pro ὅπως ἀνευ τροπῆς εἴη, unā literā mutata scribendum, ὅπως ἀν' εὐτροπῆς εἴη εἰς ἔξοδον ἢ ναῦς. *Primus-ne Pallenensis Aminias* νῆϊ ἐνέβαλε, an aliū, cadere potest in dubitationem: *Aeschyli Persa* fatente vs. 409., ἤρξει ἐμβολῆς Ἑλληνικῇ ναῦς. *Plutarcheis* in *Themist.* p. 119. D. satis conveniunt narrata *Diodoro* XI. c. 18. ubi in fine cap. naves Persarum πρύμναν μὲν ἀνακρούεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τοὺς πόσους δὲ πλείους προτροπὰς ἐφειρόν. VALCK. — Quod lin. 3. pro ἐπὶ ex l. 14. ἔτι corrigendum *Valck.* censuit, id mihi *Vir doctissimus* non persuasit; posteriori loco opportuna est ἔτι particula, priori vero minime opportuna, et ἐπὶ ibi cum codicibus omnibus veteres glossae et *Suidas* recte agnoscunt: et suis etiam verbis vetus *Thucydidis* Interpretes ad lib. I. c. 50. ἐπὶ τὴν πρύμνῃ κωπηλατεῖν dixit. Nempe vulgo quidem nude πρύμνῃ (vel τὴν πρύμνῃ) κρούεσθαι aut ἀνακρούεσθαι dicebant; sed est ea elliptica locutio, ex plena locutione ἐπὶ τὴν πρύμνῃ ἀνακρούεσθαι (qua l. 3. *Herodotus* utitur) decurtata. S.

13. *ὀνειδίσασαν πρότερον τὰδε*) *Necessitudo nulla, ut prius aut προθυμότερον formetur. Species illa matronae prius Graecis exprobravit segnitiam, qua remis inhibebant: tum, confidenter in hostes ruerent, fuit auctor. Atque hoc vult, neque latuit Cl. Abreschium. Aciei Persicae Graecaeque classis ordinem Diodorus diversiore dedit lib. XI. 18. WESS.*

CAP. LXXXV. 1. κατὰ μὲν δὴ Ἀθηναίους) Atheniensibus Lacedaemonios iungit Diodor. XI. 18., et hos et illos navibus opponit Phoenicum; verius iuxta Herod. dextrum cornu tenebant Lacedaemonii. Ionum nomina, qui veteris Graeciae ceperint naves, reliqua prudenter reticet Noster. Τοῦδε δὲ εἵνεκα, ait, [lin. 11.] μέμνημαι τούτων μούνων: sic syllabā scribendum puto repetitā pro τοῦδε εἵνεκα. VALCK. — At satis erat τοῦδε, quod libri dedere: nempe τοῦ pro τούτου vel τούδε, ut saepe alias. S.

13. *Phylacus Samius εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη*. Haec propria Graecis erat hac in re locutio de Persarum Orosangis. Illinc transumtam eleganter adhibet Calliclem ludens Socrates in Platonis Gorgia p. 506. c.; a Platone mutuati sunt Sophistae. Graecarum etiam civitatum εὐεργέται saepe publicitus ἀνεκηρύττοντο: vid. Ti. Hemst. ad Lucian. p. 367. [ad Dial. Mort. X. 6.] VALCK.

Ibid. εὐεργέτης βασιλῆος ἀνεγράφη) Congruunt de Mardochaeo prodita Esther c. vi. ubi docte Grotius; operosior B. Brissonius Regn. Pers. I. 138. et Des. Heraldus Advers. I. 9. quos H. Relandus ac Burtonus duces habuerunt. WESS.

CAP. LXXXVI. 5. οὐ τεταγμένων ἔτι) Koenio nostro scripsisse de barbaris videbatur: οὐ τεταγμένως, τι οὔτε σὺν νόμῳ ποιόντων οὐδέν: de Graecis dixit, σὺν κόσμῳ ναυμαχεύοντων κατὰ τάξιν. Suum illi Regem aut fortitudinis aut ignaviae spectatorem in litore habituri, καὶ τοὶ ἔσαν γε καὶ ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἰωῦτων, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ. Oratione more suo turbata duo dixit: primum, isthoc die ἀμείνονας fuisse ἢ πρὸς Εὐβοίῃ: sed non tantum isthoc die rem multo melius gessisse, quam ad Artemisium, verum praeterea ἐγένοντο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ ἰωῦτων: id est, interprete Nostro ἀμείνονες τῆς φύσεως, V. 118. semet ipsis multo praestantiores, suam velut naturam superantes. Herodotea quaedam Portus dedit in Ἐω- τοῦ: alii collegerunt huius generis plura. VALCK.

CAP. LXXXVII. 3 seqq. κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην etc.) Callidum *Artemisiae* commentum, indignante *Plutarcho* nimis verbose narratum, adnotavit etiam *Polyaen.* lib. VIII. c. 53, 1. VALCK.

11. Φέρουσα ἐνέβαλε νηὶ Φιλίῃ) Adiuvat hic incitandi ac propellendi vim participium Φέρουσα, alibi eleganter redundans. Egregie, his *Herodoti* non posthabitis, T. *Hemsterhusius* ad *Luciani* Dial. Mort. VI. pag. 349. *Diodorus*, εἰς ἐμβολὴν Φέρουσα, καὺς εἰς ἐμβολὴν Φερομένη, de tali inpetu, lib. XX. 16. etc. Facinus autem hoc reginae addidit *Polyaenus* strategematibus lib. VIII. 53, 2., aliunde, quod accessiones declarant, excerptum. WESS.

14. οὐ μόντοι ἔγωγε ἔχω εἶπαι) Cultius hoc et verius. Sic c. 128. ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι. Eo vero cupidius id reposui, ut scabrities, ad quam vir doctus ultro offendit, detergeretur. WESS.

CAP. LXXXVIII. 1. συνήνευκε γενέσθαι) Corrigenti, γενέσθαι μῆχος τοῦ διαφυγείν, nec schedae veteres, nec creberrime in *Musis* iteratum συνήνευκε γενέσθαι prosunt. Nam διαφυγείν τε καὶ μὴ ἀποκλίσθαι, *Herodoteae* consuetudinis et ubertatis, extra omnem esse culpam, cumulus exemplorum, unde pauca delibavit *Abreschius* Dil. ad *Thucyd.* lib. VI. 87., manifestat. WESS.

9. σαφές τὸ ἐπίσημον τῆς etc.) Ab exemplaribus scriptis nihil deflecto. Est, cui σαφές, ὡς τὸ ἐπίσ. in coniecturam incidit; non illam damnabilem, modo ab ipsa re expostularetur. Si *Polyaeno* fides VIII. 53, 3. *Artemisia*, uti etiamnum mari belligerantium et piratarum mos fert, signa navis, ubi ad hostes circumscribendos opus erat, variavit, οὐ μόνον τὸ τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων σημεῖον εἶχεν. Quorsum tamen ἐπίσημον, sive insigne navis, haud refero. Fuit hoc in eius prora, ut ab aliis discerni posset. Tale *Chimaeri*, ἔπλει γὰρ πλοῖω κλέοντα μὲν ἔχοντι πρῶτα ἐπίσημον, ἐκ δὲ πρύμνης δράκοντα apud *Plut.* T. II. pag. 247. F. Vise et *Scheffer.* Mil. Nav. lib. III. 1. WESS.

14. οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασι μοι γυναῖκες, etc.) Expressit celebre dictum *Polyaenus* VIII. 53, 4. paullo aliter; melius *Suidas* in Ἀρτεμισίᾳ, et *Eustathius.* *Ennianum*, Vos etenim iuvenes animum geritis muliebrem, Illa virago viri, hinc optime *Gronovius* derivat. WESS. — Dicti *Xerxis* vehemen-

tiām Trogus infregit, Theopompum forte sequutus: hinc Justin. II. c. 12. et ex Iustino Orosius p. 113. Quod fecisse Xerxes legitur apud Polyæn. VIII. 53, 2. vix fidem inveniet; classis enim praefectus, ipsius Xerxis frater, in hoc conflictu periit λαμπρῶς ἀγωνισάμενος: Diodor. XI. c. 18. Plut. in Them. p. 119. n. Quae posui Herodotea ubi dedit Eustath. ad 'Ιλ. η'. 96., protulit ad hoc Regis dictum illustrandum ex Aiace (vs. 1201.) Sophoclea non tantum, sed Herodotea quae quidem dari poterant, uno excepto, omnia: Sophoclea legerat et apud Herod. I. cap. 155., γυναῖκας ἀντ' ἀνδρῶν ὀψείας γεγονότας: memorat de Sesostrii narratum II. 102., de Persis IX. 20. et 106. Xerxi praeiiverat Artemisia, dicere ausa coram Rege, in navali pugna tanto praestare Graecos Persis, ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. [supra, c. 68.] Conf. Diogenian. Cent. IV. Prov. 1. et Plato Leg. I. p. 639. v. Cicero pro Milon. cap. 21., quamquam paratus in imparatos Clodius, tamen mulier inciderat in viros. Livius in illa magnifica παρεμβολῇ lib. IX. c. 19. cum feminis sibi bellum fuisse dirisset, quod Epiri regem Alexandrum dixisse ferunt. Praeter alios, Alexandri Molossi dictum habet A. Gellius Noct. Att. XVII. 21., se quidem ad Romanos ire, quasi in ἀνδρῶν τινῶν Macedonem isse ad Persas, quasi in γυναικῶν τινῶν. VALCK.

CAP. LXXXIX. 2. 'Αριαβίγνης) Qui hic Ariabignes, Darii fil., Plutarcho in Themist. pag. 119. d. et Tom. II. p. 488. f. Ariamenes, neque alius ac Artobazanes Nostri lib. VII. 2. confusione mira. WESS.

6. καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ) Memini Diodoro adscripta lib. IV. 32. Mutavit dictionem Auctor libri II. Maccab. cap. 5, 14. quando tribus, ait, diebus octoginta millia διαφθάρσαν, τέσσαρες μὲν ἐν χειρῶν νομαῖς: et lib. III. cap. 1, 5. καὶ οὕτω συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρὸν νομαῖς διαφθάρῃναι: ubi Grotius ἐν κρειωνομαῖς, frustillatim discerpi, quod nuperrime Houbigantio, docto viro, displicuit vehementer; neque enim pati id Graeca posse: ipse, quorum quadraginta praeda militum fuisse. Ego vero edoceri gestio, ἐν χειρῶν νομαῖς διαφθάρῃναι praedam esse militum posse, quidque verbis οὐχ ἥττον τῶν ἐσφαγμένων ἐπράβησαν prioris loci, et posterioris πολλοὺς δὲ καὶ δευραλώτους συλλαβῆναι tum faciendum? Illa demum praedam ponunt, cetera miserorum necem; Grotiiue adeo, si quid mutandum, laudabilior opera. Ex Herodot. T. VI. P. II.

Alex. Cod. in χειρῶν νόμοις utrobique, aut certe νόμῳ, recipi potius erit. WESS. — Ἐν χειρῶν νόμῳ διαφθεῖσθαι, vel πίπτειν, Polybio praesertim frequentata dictio: de qua vide Lexicon Polybian. voce Χείρ. S.

CAP. XC. 2. τῶν τινος Φοινίκων) Quibus ex pluteis et quo Codice H. Steph. hoc acceperit, dicere non habeo. Herodoteum est. Πένπτε τῶν τινος δορυφόρων lib. VII. 146. Gronovium consule lib. I. 85. WESS. — Ad istud, τῶν τις Περίων, I. 85, 11. ingentem cumulum simillimarum dictionum Gronovius congressit ex I. 84, 19. 109, 17. 124, 17. II. 179, 2. VII. 143, 1. etc. S.

Ibid. τῶν τινος Φοινίκες) Φοινίκων corrigendum vidit Koenius; praebet hoc margo Steph., absque Codicibus recipiendum. Τῶν τινος ἱταίων, in Pausan. pag. 594., Ionicam Sylburg. vocat ἀνατροφήν. Nostro frequens, apud alios hic illic observata fuit: vid. T. Hemsterh. in Lucian. p. 82. et P. W. in Diss. Herod. p. 137. Qui loquendi saepe figuras usurpat elegantes et rariores, amat Eustathius hanc etiam voculam Herodoteo sic more transponere: huius immemor Casaub. in Athen. I. p. 22. B. pro τῶν Ὀμηριδῶν τις, pag. 56., verius iudicabat et elegantius, τῶν τις Ὀμηριδῶν: quod praebet Eustath. in Od. θ. pag. 316, 47. Sed centenis forte locis sic scribit Eustath. semel Athenaeus. VALCK.

[10. ἄτε δὴ ἰόντες etc.) Utique ἄτε δὴ ἰόντες, aut ἄτε δὴ δὴ ἰόντες, hic requisiveram: at vulgatam scripturam tenet nostra membr. F. nec ex aliis libris enotatum quidquam h. l. video. S.]

11. ἀπήραξαν) Verbum illud onerat hoc loco litera superflua: apud Suidam etiam Ἀπαράζειν; et Ἀπήραξιν, ἀπίνουφιν, scribendum; non litera ꝑ duplicata. Recte scribuntur alibi apud Nostrum ἀπαρόσσοι, συναράσσοι, etc. Eustathius ad Il. ε'. 81. ἀπὸ δ' ἔχρει χεῖρα βαρεῖαν τὸ Ἀπίχσειν, ait, ἀπὸ τοῦ ῥήστος ἀπίνουφιν εἰληπται τοῦτο δὲ καὶ Ἀπαράσσειν λέγεται Il. π'. 116. Optime: significat eximie Ἀπαράσσειν, decutere. Livii verbo Valer. Max. VII. 4, 2. altissima papaverum capita baculo decussit; ἀπήραξε. Hesychius: Πάτρια, τὰ παθία, ἐν οἷς τῶς καρπὸς ἀπαράσσωσιν, bacilli, quibus fructus decutiunt. Qui eadem facilitate caput alterius vel manum pedesve ense decutiebant, hi quoque dicuntur ἀπαράξαι κῆρυκα, Sophocl. Trach. vs. 1032. χεῖρα, Philostr. p. 827. S.

Apud Herod. V. 112., ὁ Κάρι δριπάνῳ πλῆξας ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας: *equi pedes falce decutit, ut segetes decutiuntur, ἀπαράσσονται*. VALCK.

15. καὶ πάντας αἰτιώμενος) Vetus καὶ πᾶν αἰρ. *omni modo accusans vertit et longe praefert doctissimus de Pauw*: nam *cunctos* si rex incusarit, *Ionas* in idem incurrisse periculum. Quod illi vitio non verto, consensionem *Mssorum*, cuiusmodi nullum inspexerat, ignorantī. Αἰτιώμενος πάντας, omnes *Phoenices*, quorum ἀρξάντων τῆς Φυγῆς αἰτίωταί τευς ἀπικνεῖν, *Diodor. XI. 19. WESS.* — Equidem πάντας αἰτιώμενος (quod facere solent *tristes et praesentem fortunam moleste ferentes*) *quo sibi et accusans intellexeram*: nec me turbaverat difficultas, qua premi hanc interpretationem *Pavius* censuit; si quis tamen cum *Wesselingio* commodius *cunctos Phoenices* existimaverit intelligi, ne cum eo quidem magnopere contendam. S.

19. κατήμενος ὑπὸ τῷ ὄρει) *Athenis* in arce sella fuit dedicata, διόφρον τὸν ἀργυρόποδα dixit *Demosth. c. Timocr. p. 466.* in qua ἐκαθίζετο ὁ Εἰρένης ἐν τῷ Αἰγαλέῳ ὄρει τῆς Ἀττικῆς, θεωρῶν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν. Ut ad ista *Demosthenis* scribit *Ulpianus*, montis nomen sic ibi scribendum monuerunt *H. Vales. in Harp. p. 184. et Io. Meurs. in Paralip. ad lib. de Pop. Att.,* valde dissita confundens *Aegilium* pagum et montem *Aegaleon*; errore detecto situm utriusque determinavit *Clar. A. Heringa* in *Miscell. Obs. Nov. Tom. IX. p. 693. vid. I. Wasse in Add. Dukeri Thucydidi* subiectis p. 667. Legitur apud *Suid.* Ἀγαλέον, ὄνομα ὄρους: ubi Codicum lectio Ἀγαλεῶν *Suidae* debetur; veram, Αἰγαλεῶν, ex *Thucyd. p. 111, 83. [lib. II. c. 19.]* grammaticus antiquior enotarat. VALCK.

20. τὸ καλίσσαι Αἰγαλέως) Veteres in loco, uade *Xerxes* spectaverit dimicantes, dissident. *Phanodemus* ὑπὲρ τὸ Ἡράκλειον, ubi fretum artissimum; *Acestodorus* in Megaridis confinio, superque colles, quibus Κεράτων nomen apud *Plutarch. T. II. pag. 118. E.*; qui quidem dissensus ex locorum colliumque *Aegaleo* vicinorum, [P] *Cl. Wasse* docente ad *Thucyd. Add. p. 667.* Sequuntur *Herodoti* finitionem *Schol. Aeschyl. Tzetzes in Lycophr. pag. 142., Ulpianus ad Demosth. Timocrat. p. 466.,* ubi ἐν τῷ Αἰγαλέῳ, voce leviter turpata, ὄρει τῆς Ἀττικῆς. Scholiorum, in quibus *Istri* su-

per Aegaleo monte et vicinis fragmentum, *Wassius* oblitus non fuit, sed situs huius *Aegalei* vir magnus ad *Strabon.* lib. VIII. p. 550. [p. 359. c. ed. Cas.] *WESS.*

22-24. πρὸς δὲ ἴτι καὶ προσεβάλετο --- τοῦτο τοῦ Φοινικίου πάθους) Aut aliquis latet error, aut Latina peccant: prava esse, non ambigo. [Tenuit *Vallae* Latina *Wess.* cum *Gron.* quae huius modi erant: *Quin etiam cladi Phoenicum qui aderant, additus est Ariaramnes, quamquam amicus regis.*] Unde enim *Ariaramenem* cladi *Phoenicum* victimam accessisse, confit? Qua hominis culpa? An προσεβάλετο τοῦτον τοῦ Φ. πάθους haec indicare apta sunt? Saltem alius verbo casus adfuisse. Porro οἱ μὲν δὴ etc. quae continuo post, *Phoenicum* postulant poenas, nullas *Ariaramenis*. At obscurum et molestum perseverat προσεβάλετο -- τοῦτον τοῦ Φοιν. πάθους, neque dissipatur *Pavii* Latinis, ab eo increpabatur praesens propter hanc *Phoenicum* poenam, quam deprecari voluerat; nam, deprecari *Ariaramenem* voluisse, unde nobis paret, et ubi προσβάλλεσθαι tali notione? Errorem latere arbitror, et προσελάβετο, quae elegans *Reiskii* coniectura, fingendum; ut innuatur, *Ariaramenem*, virum *Persam*, *Ionum* amicum, cum praesens adesset, calamitatem illam *Phoenicum* adiutasse criminando. Placet *Abreschii* φλος Ἰώνων ἰών, adeundi *Diluc. Thucyd.* pag. 112. *WESS.* — Vide *Var. Lect.* Ἐλάβετο et ἐβάλετο, horumque composita, quam facile inter se permutari per librariorum oscitantiam potuerint, satis adparet. προσεβάλετο quidem non modo cum *Schaeff.* tenuit, sed diserte etiam defendit *Schulzius*; non animadvertens, verbum προσβάλλεσθαι (si modo usquam tali quadam notione usurpatum reperitur) nullo pacto posse cum genitivo casu construi, quo ea prodeat sententia quam ipse *Vir doctus* huic loco subiecit: insuper etiam --- contulit ad illam *Phoenicum* cladem. Verbum συμβάλλεσθαι novimus ista notione positum, sed diversa ratione constructum; velut apud *Lysiam*, pag. 105. ed. *Reiskii*, πλείστα ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας συνεβάλλοντο: et apud *Polyb.* III. 10, 7. πλείστα συνεβάλλοντο πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ πολέμου, ubi perperam alii libri συνελάβοντο. Similiterque in illo *Strabonis* loco, quem ex libro XIII. p. 1289. ed. *Almelov.* nescio quo errore idem *Schulzius* excitavit, πολὺ δὲ εἰς τοῦτο ἢ ῥῶμην προσελάβετο, videndum ne προσέβαλετο ibi

scriptum oportuerit. Verbum λαβίσθαι eiusque composita cum genitivo casu legitime construi, notum est. Et προσλαβίσθαι quidem nusquam alibi reperire mihi contigit, nisi in illo Aristophanis dicto, Pac. vs. 9. ubi absolute ponitur, προσλαβίσθει πρὸς θεῶν: ubi Schol. βοηθήσατε. Sed cognata προσπιλαβίσθαι et συλλαβίσθαι cum genitivo casu constructa apud Nostrum habemus, V. 44, 9. et 45, 13. III. 48, 1. Quod autem opponit Schulzius, verba haec non nisi in bonam partem solere accipi, id quidem non obstat quo minus verbo προσλάβω hic esse locus possit: namque intelligi debet, προσλάβω αὐτοῖς (scil. τοῖς Ἴωσι) τοῦτον τοῦ Φειν. πάθεις, adiuvit Ionas, operam suam illis contulit, ut ab eorum capitibus in capita Phoenicum averteret calamitatem. S.

CAP. XCII. 1. Ἐνθαῦτα συνεκέρων νῆες etc.) Nugas [veteris] Interpretis de Themistoclis et Polycriti navali conflictu, ab Aem. Porto explosas, propagari nolui. Ἐνθαῦτα συνεκέρων, ibi naves sibi occurrerunt, uti c. 87. οὔτε εἰ συνεκέρωνε ἡ τῶν Καλυδνίων -- νηῦς. Pytheam vero, ex captivitate a Polycrito vindicatum, Ἰσχέινου filium melius lib. VII. 181. [quam Ἰσχίνου, ut hic vulgo lin. 5.] scribi, ante hos ducentos annos H. Stephanus docuit. WESS.

11 seq. ἐς τῶν Αἰγινητίων τὸν Μηδισμόν ἐνιδίζων) Ecce iterum Crispinus. Vertebat [Valla]: exprobrans Aeginetis, quod cum Medis sentirent. [quae quidem intacta Wess. cum Gron. in latina versione reliquit.] Hoc de Polycrito Aeginetarum ductore credemus? Sensit incommodum vir doctus [Reiskius], sed auxit scribendo, ἐς ἐπήκουσεν τῶν Αἰγινητίων τὸν etc., quasi Polycritus Themistocli audientibus Aeginetis studium Medicarum partium exprobrasset; cuius, si Sicinnum ad Persam missum cogitasse velis, notitiam non habuit, uni Aristidi patefactam; neque fraus illa bellica probum fuit. Nisi egregie fallor, Polycritus Themistoclem dicto momordit, quod superioribus annis omnes Aeginetae et in his Crius, ipsius pater, sinistra Atheniensium criminatione studii erga Medos fuerant arcessiti. Si dubitas, redi ad lib. VI. 49. In hunc ergo Aeginetarum μηδισμόν ipso in conflictu fervore ἐνιδίξαι, seu non sine probro invehitur et obiicit Atheniensium imperatori, quippe, quod res ostendebat, fictissimum, Polycritus. Mox, νηὶ ἑμβάλων Sidoniae, de qua paullo superius. WESS.

CAP. XCIII. 1. ἡκουσιν Ἑλλήνων ἀριστα Αἰγινήται) Honoris amplissimi, velut ab Herodoto Aeginetis attributi, ter meminit ineditus in Aristiden Scholiasta: in Panathen. T. I. p. 183. Ἀνταγωνιστάς, inquit, ὅπῃ τοὺς τὴν ὁμοίαν ἐσχολότας τέχνην, λέγοι δ' ἂν Αἰγινήτας· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτοὺς ἦδσαν τὰ ναυτικά· ὁ γοῦν Ἡρόδοτος ἐν τοῖς Περσικοῖς καὶ τὰ πρωτεῖα αὐτοῖς δίδωσι. Quando scribit Sophista doctissimus pag. 239. οἱ Ἕλληνες - τὰ ἀριστεύοντα τῶν ναυμαχιῶν ἀπένειμαν τῇ πόλει: Schol. τὰ ἀριστεύοντα primum intelligit de spoliis eximiis, sella Xerxis, et acinace Mardonii: τῶς δὲ, ait, λέγουσιν ὅτι νῦν πρὸς χάριν τῶν Ἀθηναίων λέγει, ὁ γὰρ Ἡρόδοτος λέγει τῆς ναυμαχίας ἐπιν. (ἀπενόμισται) δέξαι τοὺς Αἰγινήτας. Hos ubi vocat Aristides pag. 268. τὰ ναυτικά πρώτους: καὶ ὁ Ἡρόδοτος, inquit Schol. αὐτοῖς δίδωσι τὰ πρωτεῖα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὡς ναυτικοῖς ἔπαινος οὖν Ἀθηναίων ἐστὶ, ὅτι τοὺς ναυτικούς ἐνίκησεν. Ut ex opere inedito, nec a quopiam absque alterius Codicis adiumento facile edendo, paulo plura descripsi lectu digna, qualia Codex iste Clar. Burmanni multis continet ad historiam Graecam illustrandam eximia. Plutarchus etiam in Them. cuius meminit Clar. I. Perizon. ad Aelian. Var. Hist. XII. 10., eandem in rem citat Herodotum, quem (in lib. de Herod. Malign. p. 871. D.) aegerrimo fert abuti persona Dei Delphici; hic enim Aeginetas ἀπένειμι τὰ ἀριστεύοντα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, teste Herodoto infra c. 122. ubi cap. seq. 123. Graecorum Principes Corinthum ablegat, illic indicaturos quis unus prae ceteris hoc praelio fuisset excellentissimus. In hoc concilio, publico ducum iudicio Aeginetas velut isthoc praelio praestantissimus fuisse declaratos, quod nusquam tradit Herodotus, testatur Diodor. Sicul. XI. cap. 27. κρείστος πρωτεῖος περὶ τῶν ἀριστέων, χάριτι κατεσχύσαντες (Lacedaemonii) ἐκρίναν κρεῖσθαι, πόλιν μὲν ἀριστεύουσαν τὴν Αἰγινήτων, αὐτὰς δὲ Ἀθηναίαν Ἀθηναίων: de invidia, qua erga Athenienses affecti fuerint οἱ ἄλλοι τῆς ψήφου, clarius etiam loquitur c. 55. Istam Graeciae Principum invidiam verisimillimam posteriorum forte memoriae subtrahere studuit Herodotus; qui hic ex vulgi iudicio primas inter privatos propugnatores deferat Aeginetae Polycrito, et Atheniensibus Eamini atque Aminias; e quibus Aminiam hoc honore plures dignantur: vid. Perizon. in Aelian. Var. Hist. V. 19. VALCK.

3. καὶ Ἀθηναῖος) Melius ita: ambo erant *Athenienses*; Diodorus XI. 27. solum *Aminiam*, *Aeschyli* fratrem, habet, rectius *Aelianus* Var. V. 19. cum nota *Perizonii*. Amplexus in proximis sum [lin. 5.] ἐπιδίδωμι, rei congruentius. Sic cap. 108. et 111. ἐπὶ τῇ σφί ἀπὸδοξί μὴτ' ἐκιδιδώμεν ἐτι προσωρίω, etc. WESS.

CAP. XCIV. 1 seqq. Ἀδείμαντρον δὲ τὸν Κορινθίων etc.) *Herodotum* spe praemii delectum, quod sibi sponderat *Corinthis*, haec, mutatis prioribus, scripsisse, *Dionis Chrysost.* accusatio est. *Plutarchus* omnia Scriptoris malignitati contribuit; de praemio non inpetrato, si bene meminimus, tacens. Profecto in *Corinthiorum* et *Adimanti* praecognito nimis parcae Musae sunt; qua de causa, non divino. Haec tamen ex *Atheniensium* narrationibus; quibus, mentiri si in animum induxisset, totius Graeciae haud opposuisset consensum. WESS. — Vide lin. 2. et lin. 22 seq. Caeterum commode *Larcherus* observavit, si veritati consentanea esset *Dionis* criminatio, *Plutarchum* profecto non praetermissurum fuisse opportunam adeo occasionem turpem istam maculam *Herodoto* adspargendi. S.

Ibid. Ἀδείμαντρον δὲ τὸν Κορινθ. etc.) De *Corinthiis* et *Adimanto* hic tantum narrat, quid *Athenienses* dixerint; atque huic rumori testimonium opponit universae Graeciae; sed hoc ille testimonium velut in transcurso tribus verbis commemorat; famam *Athenis* sparsam eleganter enarrat atque explicat. Saepius etiam alibi talia scribit de *Corinthiis*, quae *Atheniensibus* multo quam illis lectu videri debuerint iucundiora. Huc adde *Dionis Chrysost.* qui *Herodotum* admirabatur, testimonium, in *Corinth.* p. 456. *Corinthus* *Nostrum* venisse narrantis, et pro laude *Corinthiis* iure contributa voluisse μετὸν ἄρνεσθαι: mercede negata, μετεκένυσαν, inquit, ἐκεῖνα, ἃ πάντες ἐπιστάμεθα τοῖς περὶ τὴν Σαλαμῖνα καὶ τὸν Ἀδείμαντρον. *Dionis* locum adhibuerunt *Clar. Wess.* etiam in *Diss. Herod.* p. 128. et *Reiskius Animadv.* II. p. 527. Haec tandem exigantur *Plutarchi* T. II. p. 862. D. ὅτι μέντοι δέκα τάλαντα δωρεάν ἔλαβεν ἐξ Ἀθηνῶν, Ἄντρου τὸ ψήφισμα γράψαντος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος οὐ τῶν περὶ μελέμεναν ἐν ἱστορίᾳ Διῦλλος εἴρηκεν. Haec si vera sunt, neque gratiae nec simulatae *Historicus* noster effugiet suspicionem: nota est, quam primam esse historiae legem scribit *Cicero*

de Orat. II. c. 15. Atheniensium rumori, sive ipsius potius *Herodoti* malevolentiae, *Plutarch.* T. II. p. 870. et seq. opponit *Thucydidae* silentium; donarium Delphicum; votum mulierum Corinthiarum; epigrammata *Simonidis* aliorumque; quae omnem tollere videntur dubitationem, quaeque *Herodoto* non ignota persuadere debuerant, rumorem, quem ab hostibus Corinthiorum Atheniensibus acceperat, involvendum silentio, non posterorum esse memoriae tradendum. De quatuor Epigrammatis, quae praebet *Plutarch.* duo leguntur etiam in *Anthol. ined.*; duo habet *Dion Chrys.* p. 459. velut *Simonidis*, ex quo Νῦν δὲ μὲν Αἰάντος viri docti restituendum monuerunt apud *Plutarch.*, pro Νῦν δὲ ἀνάματος. Illa *Dionis* non esset deterior lectio, *Plutarcheam* certe propior: Ὡ ξεῖν' εὐσθρόν ποτ' ἰναλομεν ἄστὺ Κορίνθον· Νῦν δ' ἄμμι Αἰάντος νῆστος ἔχει Σαλαμῖς. In *Dorionis* reliquiis τὸ ἡμᾶς scribitur ἄμμε, vel ἄμε: τὸ γῆρας ἄμμι μαρμαίνεν ταρχεῖν, *Sophronis* est in *Schol. ad Aeschyl.* *Choëph.* vs. 294. In *Ocelli Doricis* apud *Stobaeum* in *Ecl.* pag. 45, 25. ποθ' ἄμε scribendum: πρὸς ἡμᾶς est in edito libello: ποθ' ἄμμε apud *Diog. Laërt.* I. 113. ποθ' ἄμε in *Aristoph. Lysist.* vs. 95. VALCK. — Epigrammata ista *Analectis* suis inseruit *Brunckius*, T. I. p. 132 seq. num. 36. 37. 39. et 40. S.

3. ἐκπλαγύντα καὶ ὑπερδύσαντα) Non aliter legisse *Plutarchus* videtur, sed interpretis malevoli perfunctus officio. Quae praetoriam accessit triremem, [lin. 7.] θείῃ πομπῇ· divinitus missa, remulis mota celox irridetur illa philosopho velut εὐρανοπετής, qui acerbe, τί γάρ, αἰτ, ἴδαι τίθεισθαι (forte legendum τητᾶσθαι, privari:) μηχανῇ τραγικῇ, ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ὑπερπαίοντα τοὺς τραγωδῶν ἀλαζονεία: illum talia dedecent, qui alium argueret malignitatis. VALCK.

6. ἰδὼν Ἀθηναίης Σκιρᾶδος) *Minervae*, cui similis *Athenis* titulus, id fanum in extima erat *Salamine*, περὶ τὰ λήγοντα τῆς Σαλαμῖνος in *Plutarcho*, cui celox ista eleganter, sed criminose, εὐρανοπετής, coelo lapsa. Ego vero εἰδότες προσφίρεσθαι [lin. 9.] satis ad sententiam habeo, et addita [τοῖσι Κορίνθιοις,] pro librarii, schedis indicantibus, scholio. WESS.

18. οὕτω δὲ ἀποστρέψαντα) Vere sic ex schedis *Gronovius*; distracto, itidem, [lin. 19.] quamquam ex coniectura,

ἐπ' ἐξεργασμένοισι. Nunc quod legitur, Ionum et Herodoteum est. Vid. lib. IV. 165. WESS.

CAP. XCV. 5. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλιτῶν) *Plutarch. Aristid. p. 323. f. τοὺς προθυμοτάτους καὶ μαχηματάτους τῶν πολιτῶν*, ubi ex correctione *Bryani* speciosa τῶν ὀπλιτῶν, sed non necessaria: quos enim in insulam duxit Aristides, Athenienses et cives erant. Persarum in *Psytalea calamitatem tragice Aeschylus Pers. vs. 457. coloravit. Constat autem hinc, interfuisse Aristidem pugnae navali apud Salaminem, quae facta est prius, quam poena liberaretur, in Corn. Nepotis Aristid. c. 2., adfuisse tamen αὐτόκλητον, sponte sua, nullo civitatis aut populi scito; unde nescio cui, ansa criminandi, ὅτι οὐκ ἀφίκετο εἰς τὴν ἐν Σαλαμῇ ναυμαχίαν*, et verbis quidem inficetis, proptereaue a *Demetrio Phalereo*, ut prave adpellatur, notatis περὶ Ἑρμην. c. 248: WESS. — Conf. supra, ad cap. 81, 6. S.

7. ἐς τὴν Ψυττάλειαν) In hanc insulam, inter terram continentem et Salamina interiectam, (de qua vid. *Steph. Byz.*) ante pugnam πολλοὺς τῶν Περσῶν ἀπιβίβασαν: sic supra scripsisse videtur c. 76. ut saepius illic etiam verbo syllaba sequens perperam adhaeserit. Persas in insula Psytalia contrucidatos multis lamentatur *Aeschyli Persa vs. 447-464., παίουσιν, κρεωκοποῦσιν δυστήνων μέλη, ὥς ἀπάντων ἐξαπέθειραν βίον*. Quos de nobilissimis Persarum hic vivos cepit Aristides, ad Themistoclem misisse dicitur *Plutarcho* in *Aristid. p. 323. f. ex inhumano autem vatis Euphrantidis suasu Themistocles immolasse ὠμωστῇ Διονύσῳ, Bacocho crudas carnes voranti. ὃ τὰ δέρματα ἰσθίων, vel ἔδων; est Δερμητῆς*. Cuius aliàs nomen forsā ignorassemus, parvam insulam haec una Persarum clades nobilitavit: vid. *Pausan. IV. p. 373. De illa hic egisset Steph. Bergler. ut liquet ex Notis in Alciph. p. 233. Schol. ined. in Aristid. Panathen. p. 345. Τὴν πρὸ τῆς Σαλαμ. νῆτον) τὴν Ψυττάλειαν λέγει· ἐκεῖ γάρ τινες τῶν Περσῶν ἀπέβησαν, ἵνα, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων τὴν ναυμαχίαν ἐκφεύγουσι, περιτυγχάνοντες αὐτοῖς διαφθεῖρῶνται. Ἐνταῦθα οὖν Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, συστρατηγὸς Θεμιστοκλέους, μετὰ τὴν νίκην τῆς ναυμαχίας ἀποβὰς μετὰ τῶν γερόντων τῶν Ἀθηναίων ἀνέειλε τὸ Περσικόν: ut cetera laiceam, Themistocli non fuit Aristides συστρατηγός. VALCK.*

CAP. XCVI. 7. ὥστε ἐποπλῆσαι τὸν χρηστὸν) Ex

suspensione eruditi viri ἀποπλησθῆναι, quomodo πληροῦσθαι apud Sacros Novi Test. Scriptores. At Noster ad τῶν ναυγίων τὰ πολλὰ aptavit, quae ad Coliadem delata fidem oraculis conciliarint. Ex Vallae sententia Lysistratus Atheniensis Bacide et Musaeo prior erit, malà, uti opinor. Πρώτην τούτων [lin. 10.] non est ante hos, sed ante eas res, quae describuntur. Vid. lib. VI. 46. et alibi. Ultima oraculi [lin. 15.] ἱερμοῖς Φρίξουσι iucundà Cl. Kühnius et leni medicinà reparavit ad Pausan. lib. I. c. 2. ἱερμοῖς Φρύξουσι: tantam videlicet remorum, ad Coliadem eiectionum, futuram abundantiam, ut illis inter torrendum mulieres uti possent. Quam quidem opem Codices, Strabo, Eustathiusque recusant, non infitiaturi, modo liceret, Φρύγειν ἱερμοῖς matronis adprime convenire, Φρίττειν ἱερμοῖς, etsi meticulousum hoc genus, quidpiam arcessiti atque incommodi possidere. Haec pro Kühnio, vineta mea cadens. WESS.

13. Κωιδάδες δὲ γυναῖκες ἱερμοῖς Φρίξουσι) Remis horrebunt mulieres Coliades; an Horret capillis ut marinus asperis Echinus aut Laurens aper? non opinor. Lenissima mihi quoque placet Kühnii correctio, legentis Φρύξουσι; quae, Berglero probata, Reiskio quoque venit in mentem, aliisque. Remis sic usurae, secundum Kühnium, mulieres dicuntur ut Φρυγίταις, friatoriis. Φρύγειν Latinum est frigere, de quo N. Heins. egit ad Ovid. Medic. Faciei vs. 70. VALCK. — Φρύξουσι, a doctissimis duumviris commendatum, cum Schaefero et Borheckio adoptarunt etiam Jacobs (in Atticis) et Schulz in Herodoti Bellis Persicis; quod, ut audacius factum, quippe consentienti librorum omnium non modo Herodoteorum, sed Strabonis etiam, (teste Lipsiensis Strabonis Editore, lib. IX. p. 376.) auctoritati repugnans, sic et alioqui parum consultum, certe neutiquam necessarium fuisse, in Var. Lect. ad h. l. demonstravi. Caeterum in memoriam revocat huius vaticinii amphibolia istud, cuius Thucydides lib. II. c. 53. meminit. S.

CAP. XCVII. 7. χῶμα ἐπειῖτο διαχοῦν) Fretum, ubi rex aggerem moliebatur, artum maxime erat, ὅσον διαστάδιον, duorum circiter stadiorum, in Strabon. lib. IX. p. 605. A. [p. 395. B. ed. Cas.] arbitrato, id consilii regem animae ante navale praelium agitasse, quae et Ctesiae Pers. c. 26. opinio. WESS.

CAP. XCVIII. 2. *Θυγρόν ἰόν.*) Sicci-ne vero nunciis his Persicis nihil mortale celerius? an ne columbae quidem velociores essent censendae, quibus et olim ad domesticos deportandas litteras alligabant; qua de re *Casaub.* egit in *Athen.* IX. c. 11. [Animadv. in *Athen.* T. V. nuperae edit. p. 178.] Levissima mutatione pro *Θυγρόν* libenter corrigerem *ἀντίον*, sive *ἀνθρωπῆϊόν ἰόν*. Unius ponam, aliis omissa, de iisdem loquentis *Xenophontis* verba *Κυρ. Παιδ.* VIII. p. 137, 35. *ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων περὶ πορείων αὐτῇ ταχίστη τοῦτο εὐδελον.* Aliorum de his loca dederunt *Brisson.* de Regn. Pers. p. 190. et *Stanlei.* ad *Aeschyli Pers.* vs. 247. *Herodotus* saepius *ἀνθρωπῆϊόν* scripsit, quam *ἀνθρώπων*. Cum his Persicis cursores in ludis Atticis, facem ardentem, sive lampada, sibi invicem tradentes, comparat *Herod.* [lin. 11 seq.] cuius verba dedit *Io. Meurs.* in Gr. Fer. voc. *Λαμπάς.* VALCK. — Nil opus erat cur vocab. *Θυγρόν* hic sollicitaretur; quum praesertim dubitari merito possit, an *Herodoti* iam aetate columbis ad transportandas litteras usi sint nonnulli. S.

5 seq. *ἴπποι τε καὶ ἀνὴρ τετραγμῖνος*) Laudibus *Cronovium* fero, amplioribus ornaturus, modo *Brissonio* et *Stanleio* comiorem sese praestitisset. Neuter schedas *Herodoti* manu exaratas versaverat; et vituperabuntur ob vocum, in Msstis latitantium, ignorantiam? Voces bene redierunt; clariusque cursum hunc, cuius *Cyrus* auctor et inventor, exponunt. Videndus *Brisson.* Regn. Pers. lib. I. 238. et *M. Paulus Venetus* lib. II. Region. Orient. c. 25., non dissimilem vehicularem apud *Tartaros* cursum enarrans. Unde vero *Cleomedes* (*Sphaer.* lib. II. p. 169. Ed. *Antw.*) mutuatus fuerit, *Xerxem* διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσαν μέχρις Ἀθηνῶν, qui clamore. quid ageretur significarent, et sic διὰ δύο νυχθημέρων ex Graecia ad interiorem Persidem nuncios perlatos, dicere non valeo. Sequens τοὺς οὗτε [lin. 6.] haud moveo: in distributione, ut dicere amant, numeri solens saepe mutatio. WESS. — Pro τοὺς lin. 6. cum *Reiskio* τὸς malles ob sequens ἑωρῶ l. 8. S.

12. τὴν τῷ Ἡφαιστῷ ἑκτεταμένην) *Themistium* adumbrasse; *Petavio* observatur, Or. XIX. p. 230. c. Pertinent huic *Aeschyli* versus cultissimi *Agam.* 320 seqq. Sed adi magnum *Erasmus Chiliad.* pag. 574. ed. *Francosf.* WESS,

CAP. XCIX. 5. ἔσαν ἐν θυσίῃσι) De Graecis si loqueretur, sola mihi forma loquendi nova videretur, εἶναι ἐν θυσίῃσι. In Graecia saepe τὴν θυσίαν θάλεια sequebatur, convivium sacrorum causa fieri solitum, interprete Casaub. in *Athen.* p. 745. [Animadv. T. V. p. 514. nuperae edit.] Θεῶν θυσίαι, θάλεια τε, iunguntur in *Aristoph. Nub.* 328.; qui in *Pacis* vs. 780. Ἀνδρῶν τε δαΐτας dixit, καὶ θάλειας μακάρων. Quando vero de Persis verba facit, *Herodotum* scripsisse suspicor: ἔσαν ἐν θάλῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι: quorum prius iuxta Nostrum notat χαρμόσυνα ποιεῖν, vel καχαρμότες εἶναι, laeti velut festos dies agitabant. θάλειαν εἶσθην ἄγειν et θάλειαν ἄγειν Graecis etiam dicebatur: *Eustath.* in *Od.* φ'. p. 759, 6. *Epist. Socr.* p. 43, 18. Iam vide *Herod.* III. c. 27. in Apidis natalibus Aegyptii ἔσαν ἐν θάλῃσι. Festo die bonarum rerum affluentes copiā dicuntur ἐν εὐπαθίῃσι ὄντες. *Herodot.* lib. I. c. 22. et 191. ubi χορεύειν καὶ ἐν εὐπαθίῃσι εἶναι, ut πίνειν καὶ εὐπαθίειν, II. 133. et 174. Nusquam iuncta reperi θύειν καὶ εὐπαθίειν: sed cum istis bene conveniunt, quod laeti Persae τὰς τε ὁδοὺς μυρσίῃσι πάσας ἐστόρεσαν, καὶ ἰθυσίων θυμῆματα. vid. *Brisson.* de *Regn. Pers.* p. 340. Mox ab illis mutati ad tristem nuncium Persae vestes sibi discindebant, [lin. 8.] βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρίωντο ἀπλῆτω. Postrema vir summus adhibuit in *Adnot. ad Callimachum* clar. *Ernesti* p. 103. VALCK. — Cur pro ἐν θυσίῃσι lin. 5. contra librorum omnium fidem suspicaremur ἐν θάλῃσι potius scripsisse *Herodotum*, nulla prorsus suberat ratio. Etenim θυσία et sacrificium intelligitur, et universa festi diei solennitas, et sigillatim convivium quod peracto sacrificio instituitur. Vide *Athen.* XIII. 573. e. ibique notata. S.

7. τοὺς κιθῶνας κατερέψαντο) Hoc illud est, πάντες τὰ τε ἐσθῆτος ἐχέμενα εἶχον, ταῦτα κατερέψαντο τε καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνη διεχρίωντο *Persae* lib. III. 66.; hoc *Aeschyli* de eorum matronis, πολλὰ δ' ἀπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας κατερεκόμεναι, *Pers.* vs. 537. Vide doctissimum *Berglerum* ad *Alciphron.* p. 130. WESS.

CAP. C. 7. ὑπὲρ μεγάλων αἰωρηθέντα) Nimium sese ac insolenter extulerat Mardonius, φουσώμενος καὶ μετῴρων φωρικῶς αὐτόν uti *Philo Iud.*; nam, quod nunc (de *In-somn.* p. 1110. E.) ἑωρακῶς, ferri non posse, *Cl. Mangeius* agnovit. Tali ingenio homines ἀνδραποὶ κεναῖς αἰωρούμενοι δό-

καις in eiusdem libro de Temul. p. 245. c. Proximum πλέον praestantius est. Hinc vero robur et auctoritas codicibus, quorum lib. VI. 110. τῶν ἢ γνώμη ἔφερε συμβάλλειν haud inmerito laudatum fuit. WESS.

19. οὐ γὰρ ἴστι Ἕλλησι οὐδ. ἔκδυσις) Id est ἀμηχανόν ἴστιν Ἕλλησι: vel ἴστιν οὐδεμία μηχανή. Eadem structura lib. II. c. 181. ἴστι τοι οὐδεμὴ μηχανή μὴ οὐκ ἀπολωλέναι: III. 51. et 209. II. 160. Lucian. II. p. 503., οὐδεμία μηχανή μὴ οὐχὶ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι. VALCK.

21. ταῦτα ποιεῖ) Bonum hoc: sed pro Nostri more ταῦτα ποιεῖν melius ex Arch. Tale lib. V. 24. ἐπὶ τὰς δὲ αὐτὸν περιλάβης, ποιεῖν ὅπως μῆνιτι -- ἀπίζεται. Vid. c. 67. et IV. 126. WESS.

25. ἐν Πέρσῃ τοῖσι δειδῆλται) Positura vocis τοῖσι multis molesta. Maluit σοῖσι, quamquam fluctuans, Corn. de Pauw, τοῖσιδὲ Reiskius; inmutatam qui relinquit Abreschius, τοῖσι δειδῆλται ab illis explicat Graecis. Mihi ordo ex Arch. enotatus [ἐν τοῖσι Πέρσῃσι] placet. Negat Mardonius, Persarum rebus damnum allatum. Classe quidem victores Graecos abiisse: at ibi ξύλων ἀγῶν, οὐκ ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Aegyptios, Cyprios, Cilices et Phoenices superatos esse; Persas minime. Unde idem in epistola ad Graecos, νενικήκατε θαλασσίους ξύλοις χειρσαίους ἀνθρώπους in Plut. Arist. p. 324. c. WESS. — Duarum literarum mutatione incommodum ex τοῖσι natum evitari poterit, et apta enascetur sententia: Οὐ μὲν γὰρ ἐν Πέρσῃ τοῖσι δειδῆλται τῶν πραγμάτων· εἰ δὲ Φοίνικες etc. non enim Persarum culpā quidquam rebus tuis allatum est detrimenti. Δηλῆσασθαι significat βλάψαι: sed διδῆλσθαι notat βεβλάφθαι, laesum esse. Hinc fluxerunt omissa Lexicographis, Κεντροδάλκτος, πανδάλκτος, et ξιφοδάλκτος, Hipponactis et Aeschyli vocabula. Δειδῆλται in Eurip. Hippol. vs. 175. MS. Cod. Paris. redditur βίβλαπται. Nihil vetat ἐν Πέρσῃ hic interpretari διὰ Περσῶν: ut apud Thucyd. VII. c. 8. ἐν τῷ ἀγγέλω. VALCK. — Equidem, si Valckenarii τοῖσι reciperetur, istud ἐν Πέρσῃ non intelligerem Persarum culpā; sed universam locutionem in eandem sententiam interpreterer quam in latina versione expressi: nullum res tuae in Persis (in Persarum personis, ad Persas quod adtinet,) detrimentum acceperunt: neque huic interpretationi ob stare puto, quod paulo post adiicit, ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἰτιοὶ εἰσι. S.

CAP. CI. 1. et seq. Ταῦτα ἀκούσας Εἰρήνης etc.) Non aliter ab Herod. scripta, sic suo situ verba quoque potuerant collocari: ἦσθι τι ταῦτα ἀκούσας Εἰρήνης, καὶ ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη: ut lib. III. c. 34. ἦσθι τι ταῦτα ἀκούσας Κλυμένης, καὶ etc. ubi eiectum rediit in suam sedem ἀκούσας. Illud ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη, tanquam ex malis gavisus est, non purum fuisse gaudium indicat, sed quantulumcunque post inopinatam adeo cladem a Rege superbo sentiri poterat. In proximis scriberem: πρὸς Μαρδονίῳ τι βουλευσάμενος ἔφη ἀποκρινέσθαι, ὁκότερον ποιήσῃ τοῦτων: ut legitur inferius, ὁκότερα ποιῶν ἐπιτύχω. VALCK. — Herodoti stylo utique convenientius est ἀποκρινέσθαι, quam ἀποκρινῆσθαι quod libri hoc loco praeferunt. ὁκότερον ποιήσῃ vero non erat cur sollicitaretur; frequentius in tali sermone indicativus, quam coniunctivus, adhibetur. S.

5. ἐς συμβουλ(ην) Optime hic et c. 102. Gronovius; cui paria cur faciam, scribere memini ad lib. III. princ. Perperam in proximis μούνη ab Arch. abest. WESS.

12 seq. De militibus Persis dixit Mardonius, ὡς βουλομένοι σφί γίνωρ' ἂν ἀποδείξῃς: lubenter huius rei se documentum esse daturus, ut explicuit H. Steph. In his βουλομένοις tentari non debebat. Notissimum Graecismum, praeter aliis citatos, frequenter expressit Macrobius, si volentibus vobis erit, p. 214., etc. Sic saepe loquuntur Thucydid. Plato, Xenophon, et oratores; raro Poetae, ut Sophocl. Oed. Tyr. vs. 1358. θίλοντι καὶ μὲν τοῦτ' ἂν ἦν: hoc et ego voluissem. Leopardus, H. Steph. Wasseus, D'Orvillius, aliique eam in rem plura dederunt. VALCK.

CAP. CII. 2. συμβουλευομένην τυχεῖν τὰ ἄριστα etc.) H. Stephani Latina, me tibi consulenti optimum dare consilium, veriora opinor. τυχεῖν ὑπασαν non discrepat ab εἶπαι. De 30 regina c. 67. τὰ τυγχάνω φρονέουσα ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά: quibus passim similia. WESS.

11. καὶ ἐκείνων τῶν πραγμάτων) Ultimam harum vocum abrasam vir doctus [Reiskius] eupit: ego ad ἐκείνων allidor, et εὐ καίμινων refingo. Lapsus ΕΚΕΙΝΩΝ et ΕΥ ΚΕΙΜΕΝΩΝ faciliis; sententia probior: te salvo, et bene habentibus domus tuae rebus. Par Philostrati (Vit. Apoll. VIII. 7. p. 352.) εὖ εἰς εἶσθαι τὰ ἑαυτοῦ ἔφασκεν: ille rem suam bene habere dicebat. Sequens ἦν τι πάθῃ [lin. 14.] valide, Isaeo frequentatum, εἰ τι πάθῃ, et Latinorum si quid illi acci-

disset, tuebuntur, ac Callini de forti viro τὸν δ' ὀλίγος σπινάχει καὶ μέγας, ἦν τι πάθῃ, apud Stob. Serm. XLIX. p. 356. WESS.

CAP. CIV. 3 seqq. Oī δὲ Πηδασίης etc.) Quae sequuntur de Pedasensibus, hic mihi videntur adulterina, atque a mala manu ex marginis scholio interiecta Herodoteis; quae, reiectis istis, hoc modo coibunt: παρὰ βασιλῆϊ, τῷ μεγίστῃ τίσις ἦδη etc. Hanc vellem coniecturam, supra iam memoratam, Codices comprobarent, ut illam firmarunt lib. VI. cap. 122. Iam primum ponam Herodotea ex lib. I. c. 175., paulo Ἰωνικώτερον, quod hic licebit, scripta: Ἐσάν δὲ Πηδασίης οἰκόντες ὑπὲρ Ἀλκαρχνητοῦ μισόγαίαν τοῖσι ὅπως τι μέλλοι ἀνεπιτηδεῶν ἔσσεσθαι, αὐτοῖσι τε καὶ τοῖσι περιόικοις ἢ ἱερὴν γῆς Ἀθηναίης πάγωνα μέγαν ἴσχει τῆς (δέ) τοῦτο ἐγένητο. Sensus si spectes, hic eadem paene narrantur. His usus Ant. Doumaeus in Demosth. p. 124. Hoc, ait, videtur unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis. Barbae tamen muliebri patronus citatur Aristoteles: vid. Leopard. Em. lib. VII. c. 11. et XV. c. 24. Hic tradita spuria videntur: primum, quod insunt nonnulla ab Herodotea scribendi facie diversa; deinde, quia libro primo posita tantum legisse videtur Strabo; tandem, quia ex Herodoti consuetudine illic suo leguntur loco, ubi Pedasensium fit e Caria mentio: ista talia denique sic non solet Noster eadem repetere. Si adeo erant digna quae repeterentur, cur non illa reposuisset potius lib. VI. c. 20., ubi Pedasenses e Caria iterum commemorantur. Quod primum dicebam, me iudice rem conficit: interpolator suo fraudem prodit indicio. Herodotea, τοῖσι ὅπως τι μέλλοι ἀνεπιτηδεῶν ἔσσεσθαι, sic lecta Straboni, Noster interpretatur: ἐπειὰν τοῖσι - - - μέλλῃ τι ἐντός χρόνου ἔσσεσθαι χαλεπόν. Τὸ ἔσσεσθαι videlicet! - requirebat adiectum ἐντός χρόνου. Velut grammaticus, Ἀνεπιτηδεῶν, χαλεπόν. Ἰσχει πάγωνα reddidit φέει. Priora, missa facio, ἐν τοῖσι Πηδασίοις: [vide Var. Lect.] et τοιοῦδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι: fertur, Vallae; quod mutari postea potuit in συμφέρεται πρῆγμα. Sed quibus tandem hoc ostento malum portendebatur? an non ipsis etiam Pedasensibus barba suae sacerdotis portentum erat expiandum? hoc utique significatum voluit Herodotus. Et quid tandem interpolator? quum malum immineret τοῖσι ἀμφικτίοντι πάσας

ταῖς ἀμφὶ ταύτης οἰκίοντι τῆς πόλεως: quae sane non eleganter sunt tornata; Vallae reddita, *Amphictyensibus*, qui circa eam urbem habitant: Palmerius, *Amphictyonas*, ait, a Py-laea sua in mediam Cariam sine navi transfretavit. Suspicio primū, huius notae auctorem pro περιίκτοις, I. 175., le-gisse in suo Cod. περιίκτοις: noverat magister ex Hom. Od. β'. 65., περιίκτους ἀνθρώπους Οἱ περιναυτάοι: iam vide quam docte scripserit, ad exemplar Homeri propemodum, ἀμφι-κτίοις - τοῖς ἀμφι - - οἰκίοντι. Ubi meminit Thucyd. III. 104. Δεὶ τῶν περιίκτων νηυστῶν: Schol. Περιίκτοις, inquit, εἰσι καὶ ἀμφικτίες, οἱ περιικκύντες. Usus rarioris vocis ἀμφικτίους exemplum requirenti succurret *Androtion* apud Pausan. X. pag. 815., adiutus a Sylburgio. *Conterminos ἀμφικτίους* vo-cans Tzetzes iuxta Vales. in Harpoer. p. 276., Scaligerum in errorem induxit; qualis Grotium etiam decepit (*Stobaei* sui Florileg. pag. 197.) in istis incerti Poëtae: κότε ἄλκιμον ἔξετε θυμὸν, ὦ νεί, εὐδ' αἰδέσθ' ἀμφὶ περιίκτους: neque vici-nos, iuvenes, reveremini. VALCK.

4. ἐν δὲ τοῖς Πηδάσεισι) Verius Πηδάσεισι, quod lib. VI. 20. P. Leopardus legebat Πηδάσει, Emend. VII. 11. Schedarum Πηδάσεισι, modo commodus a gentili vocabu-lo ad urbem Πηδάσα processus foret, nec τούτοις moraretur, posset ferri. [At nec transitus a gentili ad urbis nomen incommodi quidquam habet; nec, quid adiectum pronomen τούτοις (sive, quod schedae dederunt, τούτοις) adferat molestiae, video: ἐν τοῖς Πηδάσεισι τούτοις, in hac urbe, cui Pedasa nomen, supra Halicarnassum sita, e qua oriundum Hermotimum dixi.] At ferri non potest συμφίταις, etsi saepius συννικήσθαι γινέσθαι repetatur: id enim, quid acciderit, non, quid fama ferat, indicare aptum est. [Itaque verum erat φέρεται, quod aliae schedae dederunt.] Verum enim vero multa narrationis huius offendunt. Poni saltem oportuerat ἐπὶ αὐτοῖς τε καὶ τοῖς περικτ., sicuti lib. I. 175. [At, quemadmodum τοὺς περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν Graeci intelligunt ipsum cum suis, sic nihil magnopere obstat, quo minus περιίκτους (si modo necesse fuerit) et ipsos et hos qui circum habitant intelligamus.] Gronovius ἀμφικτίους, de Codice scripto silens, publicavit. Plerique aliter. Sequar tamen ob Ask. consensum. Ex Vallae Latinis *Amphictyonas* expulsos Leopardus voluit: eadem mens Nic.

Antonio lib. I. de Iurib. Exul. cap. 11., unice in ἀμφικτιόσι acquiescenti, neque alia Palmerio. Sunt sane iidem περιπλόνες, ἀμφικτιόνες, sive, Scholiaste Thucydidis lib. III. 104. interprete, οἱ περιποιοῦντες: quales Callino Ephesio ἀμφικτιόνες apud Stob. pag. 356. Pedasensium accolas alibi Herodotus περιποίκους eiusdemque verbis dixit Strabo XIII. p. 909. [pag. 611. ed. Cas.] Cui ergo bono additamentum, τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκόνουσι τῆς πόλεως. Cur δις ταυτέν; utique ex ingenio librarii, rariorem ἀμφικτιόνος vocem explicituri. [At talia frequenter in Nostri stylo diligens Musarum Lector observaverit.] Porro δις ἤδη ἐγένετο protinus [lin. 9.] peccat. Alibi τρις posuit, et cum eo Strabo. Quae cuncta animo revolventi plura his inculcata videntur. Consule Valckenarium ad dictum primi libri caput. WESS. — Mihi totius huius pericopae color, sive ipsius rei prodigiosae hoc loco factam mentionem, sive sermonis spectem habitum, haud dubie Herodoteus esse videtur: imprudenti autem accidisse arbitror Scriptori, ut, parum recordatus alio loco iam a se narratam esse fabulam, eandem hoc loco iterum commemoraret. S.

CAP. CV. 4. Πανιώνιος) Hoccine mangoni nomen parentes inposuerint, an Παιωνίου, scripti codices dubium relinquunt: si posterius, respectus aliquis ad artem medicam erit, ex qua Apollo, Bacchus, et ipsa Minerva Παιώνιοι. Prius illi fureifero adcommodatius ex concilio Panionio, cuius Chii participes lib. I. 143., atque ita Athenaeus. Εἶδος ἱπαμμένους [lin. 6.] libro I. 199. illustravimus; hic ἐκτάμωνων tuemur. Habet cap. seq. τὰ αἰδοῖα ἀποτάμειν, et gemina complura Portus. Persici moris Iosephus lib. II. adv. Apion. cap. 37. facit παῖδας ἐκτρίμνειν, ubi Spanhemius bene. Nec illi tamen contumeliae primi auctores. WESS.

6. εἶδος ἱπαμμένους) A natura egregiam totius corporis formam adeptos, neque adeo tantum εὐπροσώπους, sed εὐεῖδεις, sive κατὰ πᾶν τὸ ἐκτὸς εἶδος καὶ φυῆς εὖ ἔχοντες. Chius iste Panionius [lin. 7.] exsectos ἀγνέων ἐπώλει ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων μεγάλων: in quibus ordinem nativum verborum invertit suo more; neque enim alibi vendebat Ephesum abducendos, sed Sardibus et Ephesi, mittendos in Persida, ubi πίστιος εἶναι secundum Herod. viris εὖκ' ἄν. Herodot. T. VI. P. II.

M

ἀγεις anteponebantur. Cur autem Persae εὐνούχους ἐποίησαν τοὺς καλοὺς, rationem reddit *Dion Chrys.* Or. XX. pag. 270. n. vid. *Herod.* VI. 32. *Brisson.* de Regn. Pers. II. pag. 295. In hac historia vera, propter crudeliissimam, quam de Panionii liberis sumsisit, vindictam lectoribus nullā dignus adparebit *Hermotimus* misericordiā, quam in ficta *Xenophontis* *Cyropaedia* facile movebit *Gadatas*. VALCK.

9. τῶν ἐνορχίων) Melius hoc videtur vulgato [ἐν:ρχίων] ob lib. VI. 32. Statim ποιούμενος ἐκ τούτου τὴν ζῶν [lin. 11.] neque damno neque recipio. Dedit ποιούμενον ἀπὸ τούτων τὴν ζῶν lib. II. 36. diversiore in re. Si Codicibus obsecundamus, ἐκ τούτου postulabit sibi aut ἔργου aut πράγμα-τος, quo modo *Valla*. WESS. — Debuerat puto recipi ἐκ τούτου ob probatissimorum diversae familiae codicum consensionem. S.

CAP. CVI. 9. τοὺς οἰκείας) Sic *Thomas Magist.* et calamo scripti verissime. Confer dicta ad huius libri c. 4. Omittit autem *Thomas* ἄσμενον, [lin. 10.] quod hominis cupiditatem adprime suā praesentiā indicat. Corrigitur praeterea [nescio a quo] ἀποδείξάμενον, cui in *Musis* alia potestas. WESS.

13. πάντων ἀνδρῶν ἤδη μάλιστα) Cum ἤδη et δὴ in Codd. alternentur, posterius eligebam. Verum *Abreschius* ἤδη rariore accipit notione pro μέχρι νῦν, huc usque, qua *Pausan.* Achaic. cap. 22., ipso observante, πισθίσθαι μὲν ἤδη τὰ ὀνόματα αὐτῶν οὐκ εἴχομεν. [Itaque accipiendum illud ἤδη fuerit, quasi dixisset πάντων ἀνδρῶν εἰ ἤδη γεγόνασι.] In vicinis pauca, schedarum iussu, ut stribligo in posterum abesset, induxi. Quis enim, τί σε ἐγώ -- τίς σε προγόνων -- ἢ σε aequis oculis adspiciat? Deleta librariis transcripsi. WESS.

16. τὸ μηδὲν εἶναι) Culte τὸ μηδὲν ὄντες, viles, ignavi et nulli rei homines, *Sophocli* *Aiac.* vs. 779., *Dioni Chrys.* Or. XXXVIII. p. 480. A. et LXVI. p. 611. D. Aliud *Hermotimus*, calamitatem suam, qua nec vir nec femina evaserat, exprobrans nequissimo *Panionio*. Adi *Salvagnio* observata ad *Ovidii* *Ibim.* vs. 457. WESS.

CAP. CVII. 1. Ἐξέξης -- τοὺς παῖδας) *Artemisiae* quia commisisse dicitur pueros *Ephesum* ducendos, frigide iocatur *Plutarch.* T. II. p. 870. A. Paulo post [lin. 5 seqq.]

inssu regis ex Athenarum portu naves deducebant ὡς τάχως εἶχε ἕκαστος, διὰ φυλάξουσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆα: hoc redibit opinor pro lectione Med. Fugientes Persas [lin. 9 seqq.] terrebant, ac si naves essent hostiles, in mare prominentia Attices promontoria: admovit ista Casaubon. Theophrasti Ἡθ. Χαρ. c. 25. ubi ὁ δειλὸς τοιοῦτός τις οἶος πλῆων τὰς αἰκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι. VALCK.

7. ὡς τάχως εἶχε) Uni Vindobonensi [cui quidem alii accesserunt nostri codices] debetur. Tale Plutarch. T. II. p. 610. c. ὡς μὲν εἶχε τάχως καὶ δυνάμειος ἕκαστος: nec Nostri disconvenit lib. IX. 58. Zosterem, [lin. 9.] Atticae nobilem locum ex Pausania I. 51. et Scholiaste Hermogenis p. 389. illuminarunt viri doctissimi ad Steph. Byz. A me vero tacite praetermitti [lin. 10.] τῆς ἡπείρου, ταύτας ἔδοξαν τε etc. non debet, quippe elegans, et vulgato haudquam posterius. [Vide Var. Lect.] Opinabantur enim Persae, minuta ista promontoria naves esse Graecorum, inde formido illis et fuga. WESS.

[8. διὰ φυλάξουσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλῆϊ) Sententiam in latina versione expressi; verba non adnumeravi. Potueram cum Valla et aliis: ad custodiendas rates, quibus rex transiret. Ad πορευθῆναι intelligenda ὥστε particula. Cur vero βασιλῆα potius, ut Valck. voluerat, revocarem, quam cum plerisque msstis βασιλῆϊ tenerem, idoneam non vidi causam. Possis intelligere ὥστε βασιλῆα πορευθῆναι: possis vero perinde intelligere διαφυλάσσειν βασιλῆϊ, (ὥστε αὐτὸν) πορευθῆναι. Reiskius coniecit, δι' ὧν ἔδει πορευθῆναι scripsisse fortasse Herodotum. S.]

CAP. CVIII. 8. γνώμην ἀπειδύκνυτο) Turbantes scribas flocci facio. Omnia bene habent. Sic lib. III. 160. πολ- λάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται γνώμην τήνδε ἀποδέξασθαι: quod solum abunde erit. Et hanc quidem Themistocles opinio- nem, si credimus Plutarcho, cum Aristide communicavit, eam valde et iisdem fere de causis, quibus Eurybiades, inprobante, Themist. p. 120. A. WESS.

13. τοῦτ' ἂν μέγιστον πάντων σφίσις κακῶν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαιντο) Animum multiplex in schedis variatio percussit: quid ea intendatur, non adfirmavero. Ubi pronomine, vario in omnibus; ablato, ἐργάσαιο probaveris, res solvendi pontis in consideratione erit, universae Graeciae

ingens allatura damnum. Si σφίς; malueris, addendum erit καὶ τὴν Ἑλλ., quorum equidem neutrum ausim, vulgato contentus, nec plane aversatus *Arch. κακόν*, cui par c. 75. et IX. 36. WESS. — Κακόν an κακῶν praeferas, parum per se interest: istud tamen, quod cum *Schaeß.* adoptavi, *Herodoti* mori loquendi adcommodatius. Caeterum quamquam defendi utcumque potest τοῦτ' ἀν -- σφί -- ἰγγάσαιτο, quod plerique praeferunt codices, multo tamen luculentius et exquisitius et stylo inprimis *Herodoteo* convenientius hoc est, quod inde ab *Aldo* Editiones exhibent omnes, τοῦτ' ἀν -- σφίς -- ἰγγάσαιτο. Quo magis et mirum et molestum accidit, quod in nullo codice msto, cuius certa ad nos notitia pervenit, ista repta sit scriptura: nam quod ex cod. *Med.* nihil varietatis h. l. *Gronovius* in medium protulit, non inde tuto colligi potest, consentire in his illum codicem cum edita scriptura, et ab omnibus aliis libris eiusdem familiae dissentire; quum praesertim frequenter observarimus, in postremis Musis non ita diligenter, atque in prioribus, adnotatas a *Gronov.* esse omnes codicis illius lectiones. Videtur tamen *Valla* suo in exemplari verbum ἰγγάσαιτο plurali numero positum reperisse, cuius haec versio est, fore ut -- maxima ob id calamitate adficerent Graeciam. An σφίς; etiam (quod pro αὐτοῖς *Noster* VII. 168, 7. usurpavit) h. l. *Valla* repererit, haud adparet: illud equidem *Wesselingio* adsentior, adiecto pronomine nil opus fuisse, et suspicioni esse locum, quum temere ab aliis librariis σφί, ab aliis σφίς; fuisset adiectum, pro horum alterutro primum Editorem suo iudicio σφίς; posuisse. S.

[17. οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται) Aut ἔς τὸ ὀπίσω malles forsā, aut nude ὀπίσω. At τὸ ὀπίσω apud Nostrum idem ac nudum ὀπίσω valet: parique ratione I. 207, 18. ὃ τὸ ὀπίσω φεύγοντας dixit. S.]

20. οἷά τι ἔσται προσχωρήσαι) *Laurentii* succedere fluxit ex προσχωρήσαι, quod in *Brit.*, saepeque legitimi locum, sicuti paullo superius in *Arch.* et *Thucydide* II. 5., invasit. Editum plerorumque consensu munitur, indicans, *Xerxi*, modo strenue et prudenter egerit, singula per *Europam* oppida et nationes, partim captas, ultro partim, sese adiuncturas. Id vero προσχωρήσαι velle, nemo ignorat. WESS.

CAP. CIX. 2 seqq. ὁ Θμιστοκλῆς μεταβαλὼν etc.) Themistocles mutatus ab illo, qui in concilio ducum auctor fuerat πλῶν ἰθίως ἐπὶ Ἑλλήεσποντον, nunc suos cives, istius etiam cupidine laudis inconsiderate flagrantes, retrahit ab incepto; atque hic veram pandit animi sui sententiam, dignam magni imperatoris providentiā. Nec vetus interpres, neque Latinorum correctores vim animadverterunt verbi μεταβάλλειν, mutari, similiter usurpati lib. V. c. 75. Κορίνθιοι, --- σφὶ αὐτοῖσι δόντες λόγον ὥς οὐ ποιοῦν τὰ δίκαια, μετίβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο. Velut oculatus testis et auritus Atticis suis contestatur Themistocles, saepius ἄνδρας, ἰς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νενικημένους ἀναμαίχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέραν κακότητα. Horum prioribus, ἰς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, nuper mirum in modum abusus est vir doctissimus. Herodoteum ἀπειλεῖν, in istam classem referendum verborum, de quibus egit Vir summus in nota Cl. D. Ruhnken. ad Tim. Lex. p. 52., [pag. 71. ed. sec.] nihil utique commune habet cum ἀπειλεῖν, minari, praeter fortuitam literarum συνίμπτωσιν. In angustias detrusum, necessiumque quo se verteret, ἐν ἀπορίῃσι ἐχόμενον, IV. 131., ἰς ἀπορίην ἀπυγμένον, I. 79., dixit etiam Herod. ἰς ἀπορίην ἀπειλημένον, II. 141. et ἀπειληθέντα ἰς ἀπορίην, I. 24. hic [lin. 8.] necessitatis velut vinculis adstrictos, ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένους, sive necessitate coactos, ἰς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας. Tales victos saepe, Themistocles [lin. 9.] ait, ἀναμαίχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν προτέραν κακότητα: hoc quid sit docebunt Ex. Spanhem. ad Iulian. p. 178. et F. L. Abresch. Diluc. Thucyd. pag. 710. Apud Polyæn. I. 30, 3. Themistocles aliis ἀντιβουλεύεται λέγων, βασιλεὺς ἀποληφθεὶς ἀναμαχεῖται τάχα πολλὰς δὲ ἀπόνοια δίδωσιν ὅσα μὴ ἔδωκεν ἀνδρεία. Frontinus lib. II. c. 6, 8., Themistocles, victo Xerxe, volentes suos pontem rumpere prohibuit, quum docuisset, cautius esse eum expelli ex Europa, quam cogi ex desperatione pugnare. Themistoclis consilium postea magni saepe sunt Imperatores sequuti: praebet isthoc capite quaedam exempla Frontinus, et Africani Scipionis dictum, viam hostibus qua fugiant esse munendam; cuius simile dat Agesilai Polyæn. II. 1, 6. qui factis illud suis saepe comprobavit. Conferri poterunt idem Polyæn. III. 9, 14. Pausan. IV. p. 333. Diodor. Sicul. XIV. c. 27. et Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 376, 15. VALCK.

[5. καὶ ἐπὶ σφίσι αὐτῶν βαλλόμενοι) *Etiam soli, ipsi per se, privato consilio.* Sic III. 71, 20. IV. 160, 4. V. 73, 14. 106; 19. etc. S.]

9. ἀναμάχσθαι τε) Confer lib. V. c. 121. et *Polyaenum* I. 30, 3. Sequentia in controversiam inciderunt propter ἀνασώμενοι [lin. 12.] ex *Med.* et aliis enotatum. Sententiam super his viri Celeber. notationes [quas nil adtinet hic repetere,] ostendant. Non ego infitior, νέφος ἀνθρώπων bono sensu usurpari posse: testabuntur scriptor *Epist. ad Hebraeos* c. xii, 1. observataque *Cl. Lamb. Bos.* Sed incommodat valde ἀναπύσασθαι, cuius in rerum recuperatione sedes, pariter ac ἀνακτήσασθαι lib. III. 65. et 75. *Reciperatum* autem νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων a victoribus Graecis, inconsulte dicitur; recte vero tantam hominum multitudinem sive nubem fuisse depulsam. Sic ἀνσώμενοι lib. VII. 139., ὠπώμενοι τὸν Πέρσιν VIII. 3., et, *Berglero* indice, *Plut. Mar.* pag. 414. c. ἀλλ' ὅπως νέφος τοσοῦτον πολέμου καὶ σκηπτὸν ὠσάμενοι, διασώσουσι τὴν Ἰταλίαν. Restat εὖρημα γὰρ εὐρήκαμεν, [lin. 10.] nacti enim *insperato sumus lucro nosmet ipsos et Graeciam*, ita vertendum; *Vallae* Latina exorbitare, alios non fugit. Εὖρημα *lucrum praeter spem oblatum exposuerunt summi Viri G. Budaeus et H. Stephanus*, estque in lib. VII. 190. [et VII. 155, 9.] Εὖρημα νομίζιν et λογίζεσθαι pariliter *Siracides* c. xxix, 4. et 6. *WESS.*

16. ἐμπιπράς) *Med.* et consentientium ἐμπιπραίς videtur scripturae aberratio verioris. Inflammata Graecorum a Persis templa, post *Brissonii*, *Menagii* ad *Diogen.* I. 9. et *Davisii* in *Ciceron.* II. Leg. cap. 11. sollertem operam, praetereo. Mutare debui proxima [lin. 20 seq.] καταμείναντες --- ἐπιμελεσθῶμεν, de plurium Codicum, quibus creber ἀπαρεμφάτων in Musis usus suffragatur, sententia: namque omnes prae stupore in devia deflexisse, criminosa foret accusatio. *WESS.* — Vide quae in *Var. Lect.* notata sunt. S.

18. πίδαας τε κατῆκε) Ob vicinas duae forte literae perierunt, ut scripserit ἐγκατῆκε, nempe τῇ θαλάσσῃ. *Diogen. Laërt.* Prooem. §. 9. dixit εἰς τὴν θαλάσσαν πίδαας καθεῖναι. κατεῖναι εἰς τὸ πέλαιος πιδίων ζεύγος, *Herodot.* lib. VII. c. 35. Paulo post [lin. 20 seq.] probarem quae margo dat *Steph.* καταμείναντας ἡμέων τε αὐτίων ἐπιμελεσθῆναι: quam casuum ἀκαταλλήλιαν amat *Herod.*, adpellatione τῶν οἰκ-

των uxores intelligens et liberos; ut c. 106. τοὺς οἰκίτας explicat τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, hinc Thomas M. voc. Οἰκίται. VALCK. — At verum erat καταμεινάντες, de quo in *Var. Lect.* monui. Similiter nominativum casum cum infinitivo iungere amat Noster. Vide I. 56, 2-4. IV. 15, 8-10. I. 63, 13. IV. 137, 7 seq. et saepius alibi. S.

21. Ista, καὶ τις οἰκίην ἀναπλασάσθω καὶ σπόρον ἀνακῶς ἐχίτω, significant et unusquisque reficiat aedes suas, curetque sementem fieri. Est enim ἀνακῶς ἐχίτω idem ac ἐπιμελείτω: (Pieron. ad Moer. Att. p. 43.) et Homeri more ponitur τις, pro πᾶς τις, vel εἰς ἕκαστος. Eustath. in Od. γ'. p. 123, 25. τὸ Τίς πολλάκις -- δηλοῖ -- πάντας, λεφθὲν ἀντὶ τοῦ εἰς ἕκαστος. οὕτως παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμῖνιοι (in Ai. vs. 245.) ὡς νῦν καιρὸς τινι Ποδοῖν κλοπαὴν ἀρῆσθαι. Sophoclea citat idem in eam rem bis terve alibi. Versus Alcaei apud Athen. X. p. 430. c. sic distingui debent: Νῦν χρὴ μεθύσκειν, καὶ τινα πρὸς βίαν Πίνειν, ἐπιδὴ κατθανι Μυρσίλος. Poëtae sententiam Alcaico etiam versu Horat. expressit Carm. lib. I. Od. 37. sed Alcaei apud Athen. proxima duabus adiectis literis sic suo modulo restitui poterunt: Μηδὲν γ' ἄλλο θυτίσης πρότερον δένδρεον ἀμπίλω. Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem: Horat. lib. I. Od. 18. Rarissimum arbitror illud Herodoti, οἰκίην ἀναπλασάσθω. Nidum fingere, πλάσαι δόμεν dixit incertus Poëta apud Lycourg. pag. 166, 35., Οὐδ' ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμεν, Ἄλλῃ νοσσοῦς ἤξιωσεν ἱπτικίην. Qui Sophoclea cognoverunt, ista Sophoclis esse suspicabuntur, scripta prout illa vulgavit Clar. Io. Taylor. VALCK.

25. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι) Erunt fortasse, qui υποθήκην, notione παρανίσταως, monitionis, illustrata Menagii diligentia in Laërt. I. 61., praeoptabunt. Equidem in Gronovii partes eo, Vallam arbitratus ex ipsius subsidio ἀποθήκην invenisse. Πέρσεια, [pro quo perperam Περσία Edd. ante Wess.] Porto ob insolentem tosum suspectum, recte pingit Arch. WESS.

Ibid. ἀποθήκην μέλλων ποιήσεσθαι) Sequentia cum his arbitror iungenda, ἐς τὸν Πέρσεια, ἵνα (ἢν ἄρα τί μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πάθος) ἔχῃ ἀποστρεφθῆναι: ita tamen, ut partim etiam ad illa pertineant, τὸν Πέρσεια, Persam enim facturum erat ἀποθήκην, ad illum ut haberet receptum, vel re-

fugium, si qua urgeret necessitas: amicum ad certum tempus velut sepositum, aliquando usui futurum, eleganter vocat ἀποθήκη. Ad ἀπόθετον φίλον in *Lysiae* pag. 158., vid. Cl. Markland. et, qui hic ἀποθήκη egregie tuetur, clar. Abresch. Diluc. *Thucyd.* p. 654. Ad ἀποστρεφῆν conf. *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. pag. 73, 18. 'Αναβ. VII. p. 244, 23. *Isocr.* Epist. II. p. 410. B. P. Wessel. ad *Diodor.* I. p. 207. et *Jo. Toup.* Em. in *Suid.* voc. 'Αποστρεφῆ. Beneficiorum in Regem regiamque familiam hac opera sua collatorum, ob quae εὐεργεσίαν sibi scribit ὀφείλεισθαι, meminit Themistocles in illa nobili Epistola ad Artaxerxen data apud *Thucyd.* I. c. 138. VALCK. — At non Persam (ut ait Vir doctissimus) facturum erat ἀποθήκην: sed hoc ipsum quod nunc agebat, nempe quod Athenienses a consilio in Hellespontum navigandi pontesque rumpendi deterruit, hoc, inquam, facturum erat ἀποθήκην ἐς τὸν Πέρσιν: ubi per metonymiam ἀποθήκη dicitur id quod est ἀπόθετον, thesaurus repositus; intelligiturque beneficium in regem collatum et in futuros usus apud eum collocatum, gratia apud regem in futurum tempus inita. Est enim, ut scite poeta ait, Καλὸν γὰρ θυσιαύρισμα, κείμενι χάρις S.

CAP. CX. 7 seqq. ἄνδρας ἀπίμπι etc.) Misit viros iussos tacere, Valla: τοῖσι ἐπέτελλε σιγῇν. Melior mihi lectio videtur marg. Steph. τοῖσι ἐπίστανε σιγῇν ἐς πᾶσαν βασιαν ἀπικνεύμενοι: τὰ αὐτὸς ἐντίλαιο βασιλὶ φράσαι: quos; utcumque tormentis excruciantur, fidei credebat occultaturos silentio, quae Regi mandasset dicenda. Hos inter, quos a longo tempore fideles fuerat expertus, fuisse quoque dicitur Sicinnus: hunc Polyaeo p. 60. ante pugnam, post pugnam p. 61. dicitur misisse Ἀρσάκην: Ἀρσάκην vocat *Plutarch.* in *Aristid.* p. 324. B. Quando autem, ut res ipsa suadet, non scripta epistola, sed vel per amicum vel per servum fidum, ut *Iustin.* II. cap. 12., ista Xerxi Themistocles indicavit; non tam miror quod apud *Nepot.* Them. c. 9. literis, ait, eum (patrem Tuum) certiore feci, id agi ut pons --- dissolveretur; sed in *Thucydide* miror lib. I. cap. 138., cur et quomodo Themistocles dicatur γράψας τὴν τε ἐν Σαλαμῖνι προάγγελειν τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ τὴν τῶν γεφυρῶν --- οὐ διαλύειν. Scriptam a cauto Imperatore epistolam negabit *Herod.* nec sane fit credibile. VALCK.

Ibid. τοῖς ἐπιστευομένοις) Pristinum ἐπὶ τῶν δαμνάντων schedae, quibus obsequor. [Vide *Var. Lect.*] Credidisse indicatur et confisum fuisse Themistoclem, nuncios, etsi tormentis omnibus vexarentur, mandata tacita habituros; plana utique sententia, et simillima Pausaniae lib. VII. p. 589. Si vero Nostri fidem laudamus, (et quidni?) αὐτῶν iterum ad Persam Siciannus missus abiit. Plutarchus aliunde Arnacem, regium eunuchum et captivum accepit, ad Xerxem ablegatum; Themist. p. 120. c., deditque Polyaeo, sed Arsaem adpellanti, lib. I. 30, 3. WESS.

10 seq. πρὸς τὴν Ἀττικὴν) Quae prostant in *Miscell.* Lips. Nov. VIII. pag. 501. sunt certe inconsiderate [a Reiskio] scripta. Non ex Andro fidos istos homines mittit, sed ex insula Salamine; [at Herodotus quidem significare videtur, ex Andro eum viros illos ad Xerxem misisse.] neque sane Xerxes, quod vir doctus putabat, in Hellespontum aufugerat: exigit is iterum Herodoteam narrationem: mittitur navis in Atticam, ubi haerebat adhuc Xerxes; neque enim hic cum classis aufugit reliquiis; sed cum exercitu suo secedens ex Attica, Graecia peragrata, rediit in Asiam cap. 119., ἐδῶ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀπὸ νόστης ἐς τὴν Ἀσίην. conf. cap. 113. 126. 130. WESS.

CAP. CXI. 8. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκάην) Admovenet Andrii τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν πολλῶν Πειθανάγκην Synesii (Or. de Regn. p. 26. A.) Themistocles; blandiorem quidem illam, quam Ἀνάγκη καὶ Βία, quibus Corinthi olim fanum in Pausan. lib. II. 4., aequae tamen liberis et sui iuris hominibus acerbam et detestabilem. Muliebres autem deas μεγάλους utroque sermone recte dici, Iac. Elsnerus Sched. Crit. p. 39. commonstravit. WESS.

8. et seqq. Πειθώ τε καὶ Ἀναγκάην etc.) Duabus his Deabus, quas suae habendi cupidini Themistocles προέτεινε, eleganti responso sapienter opposuerunt Andrii, quas insulam suam semper colere dicebant Πενίην τε καὶ Ἀμνηχανίην: quarum etiam fideli praesidio feroces Themistoclem et Graecos re coegerunt infecta illuc recedere unde venerant, c. 121. ἐπεὶ τε οὐκ οἶόν γε ἐγένοντο ἐξελθεῖν τὴν Ἀνδρον --- ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. Quam Noster, hinc paucis rem narrat Plutarch. in Themist. pag. 122. c. δύο καὶ ἦεν Ἰφὴ θεοῦς νομίζον Πειθῶ καὶ Βίαν· οἱ δ' ἔφασαν εἶναι καὶ παρ' αὐτοῖς θεοῦς

μεγάλους δὲ, Πενίαν καὶ Ἀπορίαν, ὅδ' ὦν κωλύεσθαι δοῦναι χρήματα ἐκείνῳ. Nomina Ἀναγκῆς et Ἀμυχανίης in magis usitata convertit Βίης et Ἀπορίας. Amor in ala *Similiae*: Οὐτὶ γὰρ ἔκρηνα βίῃσι. παρὺν δὲ πειθοῖ: et ante: Τάμος ἐγὼ γὰρ γινόμεν ἄνιν' ἔκριν' Ἀνάγκη. [Vide *Bruncii Analect.* T. I. pag. 205.] Huius Necessitatis imperio lene suum Amor opponit blanda vi persuadentis: apud *Xenoph.* Ἀναβ. VII. pag. 247. οἱ νῦν σοὶ ὑπήκοοι γινόμενοι αὐτὸ φίλῃ τῇ σῇ ἐπέσθησαν ὑπὸ σοῦ ἄρχεισθαι, ἀλλ' ἀνάγκη. Hanc a veri nominis Rege longe removet *Ephanta Stobaei* p. 335., qui pro sectae severitate τὸ πειθοῦς τινος δισθαι considerat (vs. 10.) veluti τὰς ἐπιγῆν φαυλότατας λείψανον, quia πειθῶ ἔργον τι ἐντὶ παρουσίᾳ ἀνάγκη. Hinc sua quaedam *Plato* derivavit in Politicum: conf. *Dion Chrys.* p. 79. v. et 366. v. Non solum τὴν Πειθῶ, μελίχιον ὄπλον, sed mitibus verbis minas addens paene regaliter *Themistocles Andrii* ostentabat τὴν Πειθανάγκην καὶ, ὡς οἶον εἰπεῖν, πατέρα μὲν δόρυ, πατέρα δὲ κηρύκειον προσηχόμενος, ὃ δὲ παρουσία ἦν, ὡς φησὶ *Πανσανίας*, ἐπὶ τῶν ἅμα μὲν παρακαλούντων καὶ ἀπειλούντων, ut scribit *Eustath.* in *Hom.* Ἰλ. γ'. p. 309, 14. VALCK.

11. καὶ θεῶν χρηστῶν) Fingebat *Cl. de Pauw* τὰς θεῶν χρεῖς, non absurde, modo necessitas adesset: insuper, [lin. 12.] ἐπὶ Ἀνδρίους γι εἶναι γεωπείνας ἐς τὰ μέγιστα ἀνηκόντας, ad *Andrios* certe non accedere nisi maxime pauperes, et: in primis, deas inutiles et noxias duas nunquam eorum insulam relinquere, sed in ea gratum sibi domicilium habere, Paupertatem et Impossibilitatem. Γεωπείνας non homines, sed ipsas respicere deas, sic ab *Andriis* dicacioribus adpellatas: ad *Athenienses* accessisse θεοὺς χρηστοὺς, ad se semper invisere θεοὺς γεωπείνας, praetérque ceteros Πενίαν καὶ Ἀμυχανίην insulae possessione delectari. Quae, doctissimo viro mirifice olim blandita, minime exagitabo, incertus, an ipsum ἀνήκοντες ἐς τὰ μέγιστα, seu potius τὰ μέγιστα, uti lib. V. 49. fefellerint, an repetiti toties post ἐπὶ accusativi; hos certe improbavit, invito *Herodoto* et praeceptore structurae *H. Stephano de Dialect.* p. 138. Ceterum noti satis sunt γεωπείνας lib. II. 6., et ἐπὶ βόλοι, bonae mälaeve rei conpotes, ex *Aeschyli Agam.* vs. 551., *Porphyrioque Quaest. Homeric.* prima. Nam exemplarium *Arch.* et *Vind.* ἐπιβόλους aspernor, mirorque servatum a nupero *Hippocratis* editore;

Steph. Mackio, principi Νόμον, cum Mssti et Scholiastae verum ostenderent. Ipsum adi. WESS. — De formula Nostro usitata εὖ ἦκειν vide ad I. 30, 19. et VII. 157, 11. notata. Caeterum mordaci ironia haec dicta videntur: *magnae et beatae Athenae* scilicet! nempe urbs eversa cremataque, et terra omnis vastata: *propitiis inprimis utuntur diis* scilicet, qui nec urbem, nec templa tutati sunt! Ad εἰς τα μέγιστα, ex praecedenti vocabulo γιωπίας, intelligi par est genitivum γιωπίας. S.

CAP. CXII. 2. οὐ γὰρ ἐκείνο πλουσίων) In fine cap. ex Med. optime restituit Clar. Gronov. Θμιστοκλῆς - - χρήματα παρὰ νησιωτῶν ἐκτίετο (sibi comparabat) λάβει τῶν ἄλλων στρατηγῶν. [Vide lin. 17. et ibi Var. Lect.] Ista de Themistocle dicta qui vituperat Plutarch. T. II. p. 871. c. ipse tamen in Them. T. I. p. 122. c. haec posuerat tanquam indubia: ἦν δὲ περιπλέων τὰς νήσους καὶ χρηματιζόμενος ἀπ' αὐτῶν, et ex insulis sibi pecunias corradsens. Ibidem acerbissimum adversarii Themistoclis Timocreonis nobis carmen servavit, illum traduentis, ut ψεύσαν, ἄδικον, προδόταν, quippe qui amicum prodiderit ἀργυρίοις σκυβαλικοῖσι πεισθείς. Λαβὼν δὲ τρεῖς ἀργυρίου τάλαντ' ἔβα πλέων εἰς ὄλεθρον: in his τρεῖς forte videbuntur in τριάκοντα mutanda Herodotum comparanti VIII. c. 4. Illic narrata si quam admittunt excusationis veniam, haec certe magni viri memoriam dedecorant; quem, gloria satiatum, auri famcs videtur agitasse; neque tamen idcirco velut Atheniensium ditissimus Socrati potuit et Aristidi opponi: horum probe recordabar scribens quae leguntur p. 494. [Adnot. ad lib. VI. c. 121, 4 seqq.] VALCK.

4. χρεώμενος λόγοις τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρείους) Magnas cierunt hic turbas amanuenses; quorum Med. et consentanei veraces si fuerint, χρεώμενος, aut χρεωμένους Med., exsilio damnabitur, summa plerorumque concordia oblatum: saluum illud vocabulum perstabit, ubi de vulgato demutabitur nihil. Neque fatuus propterea [quae Gronovii erat opinio] sermo erit, tametsi ἀπειλητήριοι λόγοι praecesserint. Illa enim generatim minacia verba, haec τὴν Πειθῇ καὶ Ἀναγκαίῃ, nisi imperata praestentur, denunciunt. Verum vide magnum et eruditum Med. patronum. WESS. — Recte a cod. Med. et consentaneis abesse vocabulum

λόγοις videtur, nec ab *Herodoti* manu profectum. Id quum olim abfuisset, quippe facile e superioribus intelligendum, librariorum alii nimis officiose illud inculcarunt, alii vero, quum de nunciis hic agi putarent, Ἀδρίαν temere in βασιλία mutarunt. Quare equidem aut deletam illam vocem, aut saltem cancellis circumdatam, ut suspectam, velim. S.

14. τοῦ κακοῦ ὑπερβολή) Hoc etiam ut *Herodoteum* referri debuerat in *Aem. Porti Lexicon*, quum ἡ ἀναβολή vel ὑπέρβουσι vix alibi dicatur ὑπερβολή. VALCK. — Equidem usitatiorum vocabuli ὑπερβολή notionem animo habens observantem, (de qua consuli *Lexicon nostrum Polybian.* p. 629. num. 2. potest,) dormitansque quum hunc locum latine converterem, istud Καρυστίους γὰρ οὐδὲν, τοῦτου εἶνα, τοῦ κακοῦ ὑπερβολή ἐγένετο, ita acceperam quasi οὐδὲν ἦσαν scriptum fuisset. Minime spernenda erant, sententiae summa si spectetur, *Vallae* latina, a *Gron.* etiam et *Wess.* servata: *Carystiiis ne hac quidem re contigit effugere cladem.* Proprie: nequitiam tamen idcirco dilata est calamitas: id est, ne ullam quidem idcirco moram calamitatis adsequi contigit *Carystiiis*. Nempe continuo deinde *Andro* profecti *Graeci* (cap. 121.) fines illorum sunt depopulati. οὐδὲν valet καὶ οὐδὲν, nulla parte, ne in breve quidem tempus dilata est calamitas. Verbo ὑπερβάλλεσθαι differendi notione usus est *Noster* VII. 206, 4. IX. 51, 2. Vocabulo ὑπερβολή eodem, quo *Herodotus*, significatu semel usum *Polybium* meminī, XIV. 9, 8. S.

16 seq. ὁρμώμενος ἐξ Ἀνδρου) Sive ipsum *Themistoclem* ab *Andro* profectum intelligas, seu ad nuncios referas circum insulas missos, nihil offendet. *Plutarchus* ad prius inclinat, περιπλῶν τε τοῖς νήσοις καὶ χρηματίζόμενος ἀπ' αὐτῶν, *Themist.* p. 122. c. Nihil certe urget, ut ὁρμώμενος ἐπ' Ἀνδρου, stationem ad *Andrum* habens, refingatur, praesertim cum ὁρμῶν in simili ponatur re. *Reiskii* *in*terio genio sermonis et *Arch.* suffragatione protegitur. Conf. lib. VI. 62. WESS.

CAP. CXIII. 4. ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτους -- χεῖμερῶσι δὲ ἄμεινον) Ad eandem pertinet classem [scil. vocum, quae vix alibi quam apud *Herodotum* reperiuntur; conf. *Adnot.* ad c. 112, 14.] ἀνωρίη τοῦ ἔτους, et χεῖμερ-

σαι: quorum prius quid sit docebunt Viri magni [Tib. Hemsterh.] observata ad Thomam M. in Ἀσπὶ νυκτός. [ubi tamen inobservatum hunc Herodoti locum Hemsterhusius praetermisit. Caeterum, quod ἀνωρίη cum subscripto iota hic scripsit Valckenarius, id nusquam ita pictum reperi. ἀνωρίην, quod ex editis ante Med. revocaverat Wess. tenui cum Schaeß. ἀνωρίη absque iota subscripto praeferebat Med. cum F. et aliis: quos quod in Var. Lect. dixi videri ἀνωρίη debuisse, id nunc indictum velim. Quin immo verum videtur ἀνωρίη in nominativo, certe haud deterius quam ἀνωρίην. Nominativum casum cum infinitivo libenter construere Nostrum, haud multo etiam ante observavimus, ad cap. 109, 18.] Alterum χειμερίσαι, pro vulgari χειμάσαι vel παραχειμάσαι positum VI. c. 31. infra recurrit c. 126. et 130., ubi classis reliqua Persarum ἱχειμήσει ἐν Κύμῃ. Formatum illud, ut θιβεῖν, aestatem transigere; et rarius ἱαριεῖν, tempus vernum. Ἐχειμήριζι forte dederat Noster etiam c. 133. pro ἱχειμάριζι, quod in alium usum adhibet VII. c. 191., ἡμέρας γὰρ δὴ ἱχειμάριζι τρεῖς, tertio demum die tempestas sedavit. Loca tamen memorat lib. II. c. 22., in quae se conferunt grues ἐς χειμασίην: sic Codd. exhibent pro χειμαδίην. Dixit Demosth. p. 35. ἐπάρχει δ' ὅμῃν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι Λήμνῳ: sic legendum puto eiecta voce δυνάμει ex vicinis repetita, ut dederit χειμαδίῳ, nempe τόπῳ. Illuc refero quod habet Etymol. p. 810, 1. Χειμαδίῳ, τόπῳ ἐφ' οὗ ἂν τις δύναιτο χειμῶνος ἐγκαθορμίσασθαι: eadem dat Suidas, ex Rhetorico Lex. ut puto, descripta. VALCK.

8. πρώτους μὲν Πέρσας etc.) Praefert insoliti quidpiam πρὸ μὲν τοὺς μυρίους Περ. πάντας Arch. et Vallae: saltem πάντας omisissent. Glossam atque additamentum ex lib. VII. 85. arbitror. WESS.

14. κατ' ὀλίγους) Legi nec posse nec oportere κατ' ὀλίγους verissima Abreschii animadversio, advocantis Thucyd. III. 111. ὑπαπῆσαν κατ' ὀλίγους: et lib. IV. 11. κατ' ὀλίγας ναῦς διελόμενοι. Vide supr. lib. II. 93. et Duker. ad Thucyd. lib. VI. p. 400. WESS.

15. τοῖσι εἶδεά τε ὑπῆρχε) Sunt, ni fallor, εἶδος εὖ ἔχοντες, sive σωματῶν ἔχοντες ἄριστα, atque adeo εὐεκτικαί. Hos dicitur Mardonius e ceterorum turba διαλέγων, secernena,

καὶ εἰ τίσις etc., ubi forte lectio non esset deterior, καὶ ὁτίσις τε χρηστὸν συγῆδαι πεποιημένον. Est illud ὁτίσις Homericum et Herodoteum; Sophocleum ὅτοις. Ad Homeri Ἰλ. δ. 491. Eustathio adnotantur Ὅτίσις, ὅτου, ὅτω, ὅτων, ἀντὶ τοῦ ὄντων, καὶ ὅτοις: de quibus unum restitui poterit *Aeliano* de Nat. An. V. 39., ad praedam a leone relictam τὰ ἄλλα ζῷα ἥκοντα καὶ αἰσθανόμενα, ὅπου (scribendum, ὅτου) λείψανόν ἐστι τὸ κείμενον, cuius ista sint reliquiae. VALCK. — Mireris vero sollicitari a Viro doctiss. vulgatum εἰ τίσις (ion. pro εἰ τίσις,) quum nihil solennius sit Graecis, quam εἰ τις, εἰ τις dicere, ubi perinde ὅς τις, οἷ τις dici potuerat. S.

CAP. CXIV. 5. τὸ διδόμενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι) *Accipere omen, et, quidquid rex diceret, sibi sumere, bene Pavius.* Itaque Laco, cum Xerxes Mardonium poenas daturum ambigue respondisset, [lin. 16.] διζήμενος τὸ ῥηθὲν abiit. Tale δεικνύμεθα, ὡ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς inf. c. 137. δέκομαι τὸν εἰδανόν, *accipio omen*, lib. IX. 90. et Comici Δέχου τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ἔργον τοῦ θεοῦ *Plut.* vs. 63. WESS.

CAP. CXV. 4. τῆς στρατιῆς οὐδὲν μέρος) Innuat exiguum militum numerum, quem saluum ex inmani illa multitudine lib. VII. 184. in Asiam reduxerit. Causas fami pestilentiaeque acceptas fert. Non ex falso nuncius ad Atossam, Ἦκειυσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοὶ τινες Ἐφ' ἐστιαῶν γαῖαν, *Aeschyl.* Pers. vs. 510., qui de regiis per Thessaliam properantibus copiis vs. 490. ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνατον Δίψῃ τε λιμῶ τε, *Nostro* ferme consentiens. WESS.

11 seq. λοιμός τε τὸν στρατὸν etc.) Nihil est in his quod fictum videatur aut rationi disconveniens: quae habet *Iustin.* II. c. 13., pleraque sophistam potius decent quam historicum. Verum esse potuit quod scribit *Tzetzes* Chil. I. vs. 995., plerosque qui cum Rege secesserant, mortuos κρυμῶ, λιμῶ, πορείᾳ. Labore, fame, ac metu distabuerunt, *Orosius* p. 114. *Herodoto* prior *Aeschylus*, Pers. vs. 482., Στρατός δ' ὁ λοιπός ἐν τε Βοιωτῶν χθονὶ Διῶλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος Δίψῃ ποιοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κιστοὶ Διεκπερῶμεν ἔς τε Φωκίαν χθόνα, καὶ Δωρίδ' αἶαν: tandem γῆς Ἀχαιοῖδος πίδαρ καὶ Θισσαλῶν πόλισμ' ὑπεσπανισμένους Βορᾶς εἰδέξαντ', ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνατον Δίψῃ τε, λιμῶ τ', ἀμφοτέρω γάρ ἦν τὰδε: absurde *Schol.* τόπος, ait, Βοιωτίας ἢ Κρήνη: hinc aquas nobis *Crenaeas* vocant, quae fontanae fuerant dicendae, In Atti-

cae pestis descriptione: *Lucret. VI. 1262. Multa siti prostrata viam per, proque voluta Corpora silanos ad aquarum strata iacebant; Interclusa anima nimia ab dulcedine aquarum.* *Thucyd. p. 131, 79., ἐκαλινδοῦντο καὶ περὶ τὰς κρήνας ἀπάσας ἡμιβνῆτες τῇ τοῦ ὕδατος ἐπιθυμίᾳ.* VALCK.

19. νεμομένας ἀρπαχθῆναι) *Præcessit ἄρμα Iovis sacrum, cui iuncti equi fuerunt, pascentes, ut Paeones ferebant, furto abducti.* *Supra VII. 55. εἴ τε ἵπποι οἱ ἱερὸν καὶ τὸ ἄρμα τὸ ἱερὸν.* Rediit, [lin. 21.] saepe restitutum, οἰκημένων. *Vid. III. 96. WESS.*

CAP. CXVI. 2. Θρηξίξ, ἔργον ὑπερφυῖς ἐργάσατο) *Rem fecit atrocissimam Rex Bisaltarum. Ab humana natura patrisque nomine prorsus abhorrens facinus hinc enarrans Aelianus Var. Hist. V. 11., illum scribit fuisse φιλέλληνα: quod mihi quidem obsequium Xerxi negatum non manifestat; sed idem digna scribit mansueta Graecorum humanitate, quando Thrax ob tantillam rem sex filiis oculis crudeliter eruens dicitur μὴ ποιήσας Ἑλληνικά.* VALCK.

9. ἐξώρυξε αὐτίων ὁ πατήρ τοῦς ὀφθ.) *Sumsit hinc Aelianus Var. V. 11. verbis paullum mutatis. Addit de patre, μὴ ποιήσας Ἑλληνικά, quod verum; sed regulus ille, quantumvis φιλέλλην, ut ait, origine Thrax erat; a cuius gentis atrocitate oculorum eruendorum supplicium haud fuisse alienum, damno visus experti infelices Phinei liberi et ipse tetri auctor sceleris feruntur in Scholiis ad Apollonii Rh. lib. II. 178. Alia Celeb. Iac. Perizonius. WESS.*

CAP. CXVII. 5. Ἐνθαῦτα δὲ κατερχόμενοι) *Placebat olim addita littera κατερχόμενοι, huc delati, sive reversi, uti in Aeschyleo, a Comico acerbius perstricto, Ἡκὼ γὰρ εἰς γῆν τήνδε καὶ κατέρχομαι. Quoniam schedae vetant, patior vulgatum, retentos aliquantisper isthic declarans. WESS.*

CAP. CXVIII. 2. Iustissimum ἔξ Ἀθηνίων, toties totiesque in Musis pravum: bonum vero ex Aldo atque aliis διεχρίτετο. [lin. 4.] Ionici enim commatis χρίσθαι, eiusdemque composita. *Vide I. 21. WESS.*

5. τῆς Φοινίσσης ἐπιβάς) *Haec ut possent ἐκτραγαδῆσαι, rerumque humanarum lamentari vicissitudinem, Phoenissae navi scapham substituerunt piscatoriam; ex Trogo Iustinus II. 13. hinc Orosius II. 10. Ferebant, [lin. 6 seqq.]*

πλείοντά μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίν. Adfinis Atheniensium et fautor Boreas superbum Regem illacsum dimittere non poterat: ventus Boreas a sua velut sede eximie Στρυμονίας dicebatur; Στρυμονίου Βορέας meminit Callim. Hymn. in Del. vs. 26. ubi notat ill. Ez. Spanh. qui plura dederat ad Hymn. in Dian. vs. 114. quo loco respicit Callim. Epigramma Simonidis ab Athen. servatum lib. III. p. 125. c. ubi pro Ὠκὺς libenter corrigerem, Ὀξύς ἀπὸ Θρηάκης ὀνύμενος Βορέας: sic Boreae penetrabile frigus indicaretur. Quae hic praeterea traduntur, Graecorum illa videntur commenta, Herodoto minime probata; quod observare debuerat Brissonius hinc illa narrans, de Regn. Pers. I. p. 53. Vera videbantur Io. Tzetzae, Chil. I. vs. 996. Ἀπὸ Στρυμόνος δ' ἐκβάς νηὸς αὐτὸς Φονίσσης, Σὺν τοῖς ἀρίστοις τῶν Περσῶν, κλύδωνος γεγενότες, Κίλευσι τούτους ἐκπηδᾶν εἰς θάλασσαν τοῦ πλοίου. Ὅπερ δὴ καὶ δεδράκασιν, ἐκείνοι προσηκουῦντες, Ὅπως τὸ πλοῖον κουφισθὲν σώσῃ τὸν βασιλέα. VALCK.

7. ἄνεμον Στρυμονίην) Laurentii a Strymonia ansam docto viro praeiuit corrigendi Στρυμονίην, quo facile carebimus. Ab amne ventus Boreas Στρυμόνος et Στρυμονίης, isque inpetuosissimus. Callimachus H. in Del. vs. 25. Τίχθα μὲν καὶ λαῖες ὑπαὶ ῥιπῆς καὶ πίσσει Στρυμονίου Βορέας. Hinc Aeschyli πρὸς δ' ἀπὸ Στρυμόνος μολοῦσαι πακόσχαλοι, Agam. vs. 200. Callimachum respexisse Hesychius videtur in Στρυμόνος. WESS.

18. ἐκπηδᾶν) Perplacet ἐκπηδέειν, ut ἰνδραγίσθαι, καταμαργύνειν, et χρίσθαι. Quae praecedunt, obiter Dio Chrys. attigit Or. XIV. p. 231. b. In proximis [lin. 22.] χρυσὴν στεφάνην, etsi Mssti vulgatius praebeant, vim non facio. Homerum hic sequitur, στεφάνης praecipue (Eustathio ad Iliad. Σ'. 597. docente) probantem: adde illi magnum Animadversorem in Athen. lib. V. 8. [T. III. nuperae Edit. p. 121.] VALCK.

CAP. CXIX. 1. οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος) Scripta exempla, quod ineditum erat, sic optime explicant. Respectus est ad initium c. 118. [Immo unice verum erat, quod nostri libri dedere: vide Var. Lect. ad h. l.] Vicinum οὗτω εἰρήνη [lin. 3.] in Pass. nihil habere damnabile, ostendi ad lib. IV. 157. atque alibi. WESS.

[8. τῶν δὲ ἱερῶν etc.) Ad id quod famae illi, de qua

hic agitur, opponit *Herodotus*, responderi poterat: At remigum, qui in navi erant, nautarumque cunctorum opera opus fuit gubernatori, qua per vim tempestatis ad optatum littus eluctaretur. S.]

CAP. CXX. 4-seq. δαπνόμενος αὐτοῦς etc.) Donasse dicitur *Abderitanos* aureo acinace, καὶ τήνῃ χρυσόπαστῳ: quod ex Codd. revocabitur. *Tiaram* tamen infrequens fuisse puto Regium donum: *Acanthios* eodem quo *Abderitanos* honore Rex dignatus lib. VII. c. 116., ἰδωρήσατο ἐσθῆτι Μηδικῇ. Nusquam etiam auro distinctam χρυσόπαστον memoratam legi *tiaram*; de qua praeter *Brisson*, multa *Gataker* Adv. Misc. posth. c. 24. sed alibi reperias χρυσόπαστον ἐσθῆτα, et τὰ χρυσόπαστα τῶν ἐνδυμάτων. *Abderitanos* splendido *Xerxen* eiusque exercitum excepisse convivio constat ex *Herodot.* VII. 120. Nescio an alibi tradatur quod nobis narrat *Philostr.* de Vit. Soph. p. 494. de *Protagorae* patre *Maeandrio* *Abderitano*: δεξιόμενος τὸν Εἰρξην οἰκίᾳ τε καὶ δώροις, τὴν εὐνοσίαν τῶν Μάγων τῷ παιδί παρ' αὐτοῦ εὔρετο. De *Protagorae* praeceptore *Democrito*, huiusque patre, paria prodidit *Diogen. Laërt.* IX. 34. testem citans *Herodotum*, de cuius nomine in aliud convertendo alibi coniecturam proposui. VALCK.

5. καὶ τήνῃ χρυσόπαστῳ) Ex *Vallae* Latinis locum instauravit de Pauw: recte factum Mssti testantur. *Med.* et paucorum τήνῃ formam praefert insolitam, nec usquam obviam, cedereque meliori debuit. Quid de docto in Germania viro existimabimus, *Aldinum* τήνῃ χρυσόπαστῳ tuente, et poculum auro inductum excogitante? Quid? Sed mihi tempero. Τήνης, si qua apud audaciorem poetam, [vide *Athen.* XI. p. 550. f. et 497. b.] in Musis et solutae orationis auctoribus de poculo nunquam. Mos quoque Persicus, uti ad hunc diem in Oriente, donare vestes, tiaras, acinaces. De *Acanthiis* lib. VII. 116. καὶ ἰδωρήσατο σφαιρῇ ἐσθῆτι Μηδικῇ *Xerxes*. Post illa [lin. 6.] ex Codd. λέγοντες ἐμοὶ γὰρ οὐδαμῶς πιστὰ, quomodo scriptum superius, reverterunt. Parum quoque afui ab illis, quae isti de *Abderorum* situ, innovandis. Resedit in petus. Arripiant, quibus volupe erit. WESS.

CAP. CXXI. 5. τὴν μὲν εἰς Ἰσθμὸν ἀναθεῖναι.) Priscæ pietatis istam partem ostendit magis *Ic. Ph. Thomasinus*, *Herodot.* T. VI. P. II.

Donar. c. 19., quam explicuit. Ad rem significantissimas fuissent dedicatae hae triremes, nec minus a Phormione et popularibus consecrata Neptuno ad Rhium Aetoliae apud *Thucydidem* II. 84.; tum Iovi Casio in Corcyra insula, ex solidiore tamen materia, in *Procopii* Bel. Goth. lib. IV. 22., ut alias ne tangam. WESS.

CAP. CXXII. 2. αἱ λελάβηκε) Hic quoque nunc scribi malim αἱ λελάβηκε, num accepisset: quod supra Codices dederunt p. 217, 7. [III. 42, 20.] Vulgatam praefert, ubi haec describit, *Plutarch.* de Herod. Mal. p. 871. c. aegerrime ferens, huic de Aeginetis iudicio Delphicum Deum hic auctorem inscribi; is enim iuxta *Herod.* [lin. 4.] ἀπαίτει αὐτοὺς τὰ ἀριστήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας. Acerbe *Plutarch.* Οὐκ ἔτι Σκύθαις, αἰτ, οὐδὲ Πέρσαις, οὐδ' Αἰγυπτίοις τοὺς ἰαντιῦ λόγους ἀνατίθῃσι πλάττων' (ὥσπερ Αἰσωπος κέραξι καὶ πιθήκοις) ἀλλὰ τῷ τοῦ Πυθίου προσώπῳ χρώμενος, ἀπαθεῖ τῶν Σαλαμῖνι πρωτίων τὰς Ἀθήνας. Quem toties criminose traducit tanquam ad voluntatem Atheniensium loquutum, cur illis hic sponte sua praetulisset Aeginetas? Si de Aeginetis scripta falsa fuissent, aut Athenis negata, iussus et illa potuisset μετακινῆσαι: adeo neque huic criminationi species adest probabilitatis. VALCK.

5. τὰ ἀριστήια τῆς ἐν Σαλαμῖνι etc.) Animadvertit *Plutarchus* liquida in his malignitatis indicia, sed iratior:posito animi aestu (*Vit. Themist.* p. 120. c.) Nostro, neque illaudato, accedit. *Aeginetis*, sive astu id evenerit Spartanorum, seu reapse ad Salaminem ceteros gloria anteierint, palmam inter civitates fuisse contributam, priscorum consensus est, *Diodori* lib. XI. 27., *Aeliani* *Variar.* XII. 10. etc. Mox [lin. 8.] male, etsi crater aureus fuerit, schedae *Arch.* Redi ad lib. I. 51. WESS.

CAP. CXXIII. 4. δένεμον τὰς ψῆφους etc.) Nolo, quamquam locuplete pristinum auctoritate munitur. litem recepto movere. [Vide mox *Valckenario* notata.] Ἐφερον, quod duobus in Codicibus, adstipulatores *Aristidem* T. II. p. 218. et *Plutarch.* Them. p. 120. d. nanciscitur: hic enim ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί; plenius ille, καὶ φερόντων τὴν ψῆφον ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῶν ἀριστίων: unde *Canterus* Chaeronensis arae *Neptuni*, Ποσειδῶνος, titulum instauratum voluit, Nostro

praecunte. Ambo vero in latis sententiis ab Herodoto abeunt, et sumtas ex ara tabellas, sive ψήφους, significant; nec prave, pro diverso respectu. Insequens [lin. 8.] δεύτερα δὲ accipiendum pro δεύτερον δέ. Aristides, ἕκαστος γὰρ ἑαυτὸν πρῶτον φέρων, δεύτερον συνέξιπτον ἅπαντες φέροντες Θμιστοκλέα, Herodotea adumbrans; in quibus συνέξιπτον, sollemne in tabellis et sortibus, urna cadentibus, lib. I. 206. V. 22. oppido venustum. WESS.

Ibid. δίδεμεν τὰς ψήφους) Revocarem reiectum διενέμοντο. Athenis, causā utrimque dictā, qui iudicibus distribuebant singulis τὰς δύο ψήφους, hi dici poterant διανέμειν τὰς ψήφους. Sed apud Herod. Graeci duces inter se calculos dividentes, quibus ferrent suffragia, διενέμοντο τὰς ψήφους; et quidem ἐπὶ τοῦ Ποσειδώνος τῷ βωμῷ, ad altare Isthmii Neptuni; ut Dei maiestate moti sancte iudicarent, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνοντες (sive κρίνοντες, iudicaturi) ἐκ πάντων. Herodotea Plutarch. interpretatur in Them. p. 120. n. ἀναχωρήσαντες εἰς τὸν Ἴσθμόν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὴν ψῆφον ἔφερον οἱ στρατηγοί. Hoc Athenis etiam nonnunquam factum liquet ex Demosth. de Cor. p. 162., ubi ἡ βουλὴ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου dicitur ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέρουσα τὴν ψῆφον. Or. c. Macart. p. 601., τὴν ψῆφον, καιομένην τῶν ἱερῶν, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ φέροντες τοῦ Διὸς τοῦ Φραγίειου, - - ἐψηφίσαντο τὰ δίκαια. Mera iterum est cavillatio, quod scribit Plutarch. T. II. p. 871. n. qui ipsemet dixerat in Themist. p. 120. n. Θμιστοκλεῖ δὲ (καίπερ ἄνοντες ὑπὸ φθόνου) τὸ πρωτίον ἀπίδοσαν ἅπαντες. VALCK.

CAP. CXXIV. 3. ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη) Vindicavimus prius ab iniuria H. Stephani lib. VI. 131. Ἐδοξώθη in eadem Recensione Voc. Herod. [idem Stephanus] legi posse ἐδοξώθη, quod utique ipse, Aldo deserto mutaverat, suspicionem movet, nec urget tamen, idque rectissime. WESS.

6. ἐς Λακεδ. ἀπίνετο, θείων τιμηθῆναι). Verisimilius mihi videtur quod Plutarch. narrat in Themist. p. 120. n. Spartam vocatum deductumque a Lacedaemoniis fuisse Themistoclem, sibi nempe metuentibus nunc tandem, μὴ ποτε Θμιστοκλῆς, ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βουλεύσεται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ut scribit Diodor. XI. c. 27. idcirco tum ἐτίμησαν αὐτὸν διπλοαῖσι δωρεαῖς τῶν τὰ ἑμι.

στῆλιν εὐλοφῶτων. Iuxta *Libanium* T. I. p. 14. c. illum ἐπιφώνουν, τῆς ἐν Σαλαμῖν ναυμαχίας ἀφορμὴν ποιοῦμενοι τὴν ἐκείνου διάνοιαν. Multiplicem honorem ipsi tum tributum a Lacedaemoniis enarrat et *Plutarch.* In *Herod.* legerem [lin. 12.] ex marg. *Stephani* προέπεμψαν ἀπὸ νῆα τριηκόσιοι Σπαρτιατῶν λογάδης: quo honore neminem alium dicuntur prosequuti. Hoc apud *Thucydid.* l. c. 74., Spartanis in memoriam revocat orator *Atticus*: *Themistocles*, ait, αἰτιώτατος ἐν τῇ στενῇ ναυμαχῇ τῇ ἐγένετο, ὅπερ σαφέστατα ἔσωσε τὰ πράγματα· καὶ αὐτοὶ διὰ τοῦτο δὴ μάλιστα ἐτιμήσατε ἄνδρα ξένον τῶν ὡς ὑμᾶς ἰλθόντων: sic scripta Codices exhibent. VALCK.

12. προέπεμψαν ἀπὸ νῆα) Non nescio patrocinium, veteri ἀνιόντα paratum. Praestat ex scriptis exemplis depromptum, estque apud *Aristidem* T. II. p. 219. in memorabili hoc *Atticum* imperatorem deducendum et prosequentium comitatu: memorabili inquam; nihil sane ad honorem amplius et ad gloriam magnificentius publice a Spartanis laudato accedere potuit, quam a trecentis equitibus, primae nobilitatis, et regum stipatoribus lib. VI. 56., [conf. *Adn.* ad VII. 205, 9.] ad Laconicae fines honorifice deduci. Praedicant hoc eius decus *Aristides*, *Plutarchus*, *Atheniensium*que legati, ad Spartanos perorantes in *Thucydidis* lib. I. c. 74. WESS.

CAP. CXXV. 2. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος) *Vallae* Ἀφιδναῖον haud agnoscenti, nedum Ἀθηναῖον, modo plures adforent suffragatores, adsensum cupide praeberem. *Belbinita* fuit *Timodemus*. Memini pulcre, *Io. Meursium* insulam *Belbinam* Atticae populis sive pagis sine teste inseruisse, et *Sponii* meruisse censuram, errantis tamen longe ob negatos insulae incolas. Alia omnia *Strabo* VIII. p. 576. et IX. p. 611. [p. 375. c. et p. 398. n. ed. Cas.] iam *Belbinita* si *Timodemus*, quomodo *Aphidnaeus*? Nam Ἀθηναῖος *Arch.* ex sequentibus, quoniam librarius, sicuti in *Valla*, aliquid deesse suspicabatur, huc venisse videtur. Fuisse vero *Belbinitanum*, acre *Themistoclis* responsum arguit. Simile *Platonis* de Rep. I. p. 330. A. et *Plutarchi* *Them.* p. 121. A., quo *Seriphio* obtrectatori *Themistocles*, ἀλλ' οὐτ' ἐν ἐγὼ Σερίφιος ὢν, ἐγενόμην ἐνδοξος, οὔτε σὺ Ἀθηναῖος. Qui quidem ex insula *Seripho*, hic ergo ex *Belbina*, insula ex adverso Atticae obscuriore, cuius habitatores ob vilitatem

adeo contemptibiles, ut Βελβινίτης Graecorum conviciis celebraretur. Testis est *Teles* philosophus apud *Stob.* Serm. XXXVIII. p. 233., ubi nunc Βελβινθείτης, sed ad Nostri praescriptum de *Abr. Ortelii* sententia reformandus. Si boni tamen commatis Ἀφιδναῖος, quod valde metuo, quippe dicto Themistocleo nervos incidens, solum superest, ut Timodemus, domo Belbinita, ius civitatis Athenis ob nescio quae merita, qualis *Cl. de Pauw* divinatio, consecutus fuerit et *Aphidnaeis* additus. *WESS.* — Nihil profecto rationi magis consentaneum videtur, quam *Pavii* haec interpretatio. *S.*

Ibid. Τιμόδημος Ἀφιδναῖος) Adversarium in administranda republica saepius expertus Aristiden, habuit et Alcmaeonem Themistocles, teste *Plutarcho* Tom. II. p. 805. Hic memoratus virtutis Themistoclis ignobilis obtrectator *Timodemus* demo censebatur *Aphidnaeus*, ut supra *Callimachus* fuisse dicitur *Polemarchus* lib. VI. c. 109. *H. Steph.* ad h. l. *Valla*, inquit, Ἀφιδναῖος omisit, aut potius non legit, quod certe suspectum etiam reddunt quae sequuntur. *Vallae* potius suspectam fuisse puto Codicis scriptionem Ἀθηναῖος, in *Arch.* etiam inventam, atque illum omittendum censuisse quod emendare non poterat. *Kühnius* in *Pausania*, et vir Doctiss. *Aug. van Staveren* in *Apollodoro*, corrigunt Ἀφιδνας pro Ἀθήνας: vid. *Miscell. Obs.* X. p. 382. Vereor ne correctiones istas labefactet epigramma *Cypselidarum* ad eandem pertineus *Castorum* historiam apud *Pausan.* V. p. 425. Τυνδαρίδα Ἑλέναν φέρετον, Αἶθραν δ' Ἀθήναθεν ἔλκετον: et quidni canere potuit de *Therapnaeis* fratribus *Alcman*, ὡς Ἀθήνας ἔλοιεν. Eximiam mox lectionem, [lin. 4.] φθόνῳ καταμαργύνων, *Herodoto* vindicavit *Clar. Wess.* in *Diss. Herod.* p. 203. *VALCK.*

5. ἐπιφανίων ἀνδρῶν) Adiuncto ex schedis nihil ad hanc rem utilius. Retinendum-ne vero καταμαρπτίων, an Codicum καταμαργύνων revocandum, haesitavi. Visum hoc, a *Valla*, quod *Portus* coniiciendo tenuit, lectum, aequius melius. Nam καταμαρπτειν, in prehendendo tritum, solitarie deponi, vix tolerabile. Contra καταμαργύν, et more Ionico καταμαργύνειν, protervi hominis et invidia rumpentis insaniam egregie declarat. Quo qui ingenio μεμαργωμένοι κυνοφρασεῖς. *Aeschylō* Suppl. 766. In vicinis [lin. 7.] scholion

ἐκείνῳ καὶ Mssti extrudent, alioqui non in absurdis, uti lib. VII. 158. WESS.

8 seq. οὗτ' ἂν ἐγὼ ἰὼν Βελβινίτης) Unius Herodoto Platonis opponi potest testimonium (nam a Platone sumiserunt Cicero ceterique) lib. I. de Rep. p. 329 seq. Τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἔχει, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδόρουμένῳ καὶ λέγουσι, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν, εὐδοκμοῖ; ἀπεκρίνατο, ὅτι οὗτ' ἂν αὐτὸς Σερίφιος ἂν ὀνομαστός; ἐγένετο, οὗτ' ἂν ἐκείνος Ἀθηναῖος. Velut Seriphio enidam dictum habet et Plutarch. T. I. p. 121. A. et T. II. p. 185. c. qui dictum etiam Stratonici nobis servavit ad hospitem quemdam suum Seriphium, T. II. p. 602. A. Ciceronis de Senect. c. 3. verba compararunt ad illa Platonis, praeter illius interpretes, P. Leopardus Em. lib. XVIII. c. 23. et Andr. Doumaeus in Demosth. p. 34. Herodotei Themistoclis Βελβινίτης, sive potius Βελβινίτης, obscurae cuiusdam insulae Belbinae civis fuit, quae ab Attices promontorio Sunio non longe remota Scylaci p. 45. memoratur et Straboni: vid. Pinedo et Berkel. ad Steph. Byz. in Βέλβινα: hinc Βελβινίτης; formatum praeter Berkel. et Holsten. vidit Io. Meurs. Misc. Lacon. IV. c. 4. qui, istius insulae non recordatus, insulanum tamen sensit debuisse designari Teleti apud Stobaeum p. 233, 5. καὶ ὀνειδίζουσι μὲν, ὅτι Κύπριος, ὁ Μυκῶνιος, ὁ Βελβινίτης, corrigens Βελβινίτης: sed, qui tam multa de nobilissima insula Cypro collegerat, mirari certe debuit, hic tanquam convitium poni si quis dicatur Cyprius: libenter ista sic corrigerem: καὶ ὀνειδίζουσι μὲν ὅτι Κύθιος, ὅτι Μυκῶνιος, ὅτι Βελβινίτης. VALCK.

CAP. CXXXVI. 3. στρατοῦ, τὸν Μαρδόνιος ἐξελέξατο) Nimiae doctissimorum virorum in re, me iudice, aperta fluctuationes. Mardonius legerat sibi, Xerxe largiente, ex inmanibus eius copiis ccc. millia; quo de Mardonii exercitu Artabazus adscitis lx. millibus abeuntem regem stipavit atque ad Hellespontum comitatus est, reductis illis Thessaliam versus. Ex copia itaque discrepantia scripturae τὸν Μαρδ. ἐξελέξατο selegi. WESS.

CAP. CXXXVII. 6. Κριτοβούλῳ Τορωναίῳ ἐπιτροπεύειν) Non ausim hinc quidquam auferre aut demutare: non ἐπιτροπεύειν, in cura et administratione civitatis frequens, lib. III. 15. et 82.; non Τορωναίῳ, siquidem Toronaei is generis. De Valla sileo. Recte castigatur, ad unum Critobulum

applicans, quod toti Chalcidicae genti concessum. Confer Is. Casaubonum in Strabon. X. p. 685. [Comment. ad pag. 447. ed. Cas.] WESS.

CAP. CXXVIII. 3 seqq. Τιμόξινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατηγός etc.) Cum Artabazo dicitur egisse de urbe Potidaea prodenda, ὅτινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν, - - - τέλος μέντοι τοιαύδε ἐγένετο. Ista opinor recte Vallam cepisse, incertum mihi quonam modo ab initio; - - - ad extremum ita actum est. Opponi enim hic ἀρχὴν et τέλος recte Koenius animadvertit; mirorque cur non nominati Bossii ex Obs. Crit. pag. 59. novam versionem veteri substituerit Clar. Gronov. Quod hic narrat Noster, velut Artabazi commentum retulit Polyæn. VII. c. 33, 1. ubi Timoxenus dicitur Σικυνάιος. Herodoti tum forte immemor, Σκιωναῖος tamen illic legendum sensit Cl. Adr. Heringa Observ. c. 15. p. 130. Varios modos enarrans epistolas occulte mittendi Aeneas in Poliorcet. c. 31. velut modum quintum decimum haec habet de Timoxeno et Artabazo Herodoti, quem paene ad verbum descripsisse Aeneam monuit Casaubon. VALCK.

8. παρὰ τὰς γλυφίδας) Ab Aenea Poliorcet. cap. 31. p. 1704. [p. 466. ed. Lipsiens.] bene hinc derivata corruperant librarii, corrupta optime integravit Casaubonus. Polyæno, iisdem (lib. VII. 53, 1.) uso, proditor Timoxenus Σικυνάιος, in Cod. Florentino Σκιωναῖος, cui primas Maasvicius cur negavit? idem Berglerus miratur. Praeterea [lin. 4 seq.] ὅτινα μὲν τρόπον ἀρχὴν ἔγωγε etc. explicuit Cl. Bos Obs. Crit. cap. 11. aliter atque oportebat. WESS.

Ibid. τοξυμάτος παρὰ τὰς γλυφίδας) Haec minus recte conversa egent levi correctione, τοξυμάτος περὶ τὰς γλυφίδας περιελίξαντες: verbis adiectas sic solet Noster repetere praepositiones: ad eam rationem Aeneae suo Casaubonus restituit: οἱ δὲ τοῦ τοξυμάτος περὶ τὰς γλυφίδας ἐλίσσαντες τὸ βιβλίον, circa sagittae crenas epistolam volventes. [ubi quidem alia parte errantes librarii περὶ recte dederunt.] Sequentia ferme describens Herodoti [lin. 10.] τὸ ἐπαιότερος, interpretatur καταφανής. Ubi Nostro Persa duntaxat dicitur ἀμαρτῶν τοῦ χειρὸς, ad ista haec adduntur apud Aeneam, διὰ πνεῦμα καὶ Φαῦλον πτέρων, quae Casaubonus omisit in versione: istum tandem loco, τὸν δὲ βλαβέντα περιέδραμε ἔμιλος, [lin. 13.]

Aeneas dedit, πρὸς δὲ θλαδίνα περιέγραψεν ἔχλος: *abi proxima totidem sunt verba Herodoti. In Timoxeni scelere tegendo collegarum providentiam illam in exemplum laudabile Noster lectori suo commendatam voluit. VALCK.*

16. παρὴν) *Mediceum* deserui, sine ullo fulcro incedentem: structura tamen non improba, et lib. III. 114: atque alibi sese offerens. Quae vero deinceps [lin. 18.] μὴ καταπλήξει Τιμόξιον προδοσίῳ, de *proditionis supplicio* in Latinis *Vallae* simulantur, indignante, neque iniuria, Porto; qui, ob *proditionem Timoxenum metu non percellendam*, ex communi eius verbi notione, haud prave. Mibi, ut ingenue dicam, blanditur quodammodo Arch. μὴ καταπλήξει Τιμόξ. προδοσίῳ, non implicare *proditionis crimine*. Notum in Musis καταπλέειν usu diversiore, nec hunc tamen sermonis genius adspernatur. WESS.

CAP. CXXIX. 2. γίνεται ἄμπωτις) *H. Stephanus* [post Ἀγραβ. δὲ comma interserens, quod et Gronov. tenuit] male separavit iungenda: Ἀγραβάζῳ δὲ ἐπιπὼν πολλοκρίοντι etc. Ad *Longinum* lac. Tollio p. 70. hic ἄμπωτις dici videtur; quam mox πλημμυρίδα vocat *Herodotus*: ubi paulo post nostris in exemplaribus mentio fit τῆς τε ἡχίης καὶ τῆς πλημμυρίδος, forte disputari posset idem ne voces illic denotent an diversa; sed hoc dubium esse nequit, quin et hic opposita sint, ut apud alios, ἄμπωτις et πλημμυρίς. ἄμπωτις maris est recessus, ἀναποδίντος τοῦ ὕδατος, quum aqua velut resorbetur: πλημμυρίς, aestus, vel aestuantis aquae accessus. *Homeri* Charybdis τρεῖς τ' ἀνίσσιν ἐκ' ἡματι, τρεῖς δ' ἀναβιβάζει, Od. M'. 105. *Demosthenes* Thrax in sua Paraphrasi posuerat, *Eustathio* teste: ἡ ὀνομαζομένη μὲν Χάρυβδις, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἄμπωτις τοῦ πελάγους βίαιοτάτη, καὶ αὐτὴς πλημμύρη. Quae aliis πλημμύρα, πλημμυρίς, vel πλήμη, Ionibus et *Herodoto* dicta fuit ἡχίη. Errantem *Suidam* in voc. Παχσαν recte corrigit *Kiister*.; sed aptiora dare potuerat eam in rem istis paulo post hoc capite lectis; quae sola dedit et in Indice suo *Portus*: conf. I. *Wasse* ad *Thucyd.* p. 244, 10. et *H. Steph.* Thes. Ling. Gr. III. p. 671. D. *Herodotus* lib. VII. cap. 198. in *Maliaeo*, inquit, sinu ἄμπωτις τε καὶ ἡχίη ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν γίνεται, quotidie maris sunt recessus et accessus. De sinu Arabico *Noster* II. c. 11., ἡχίη ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν γίνεται: sed huius sinus accolae barbari, iuxta

Diodor. Sicul. III. c. 40., memoriam servabant μεγάλης τινὸς γινομένης ἀμπώτως, qua sic mare refugerat, ut fieret τοῦ κόλπου ξηρὸς πᾶς ὁ τόπος: postea tamen aiebant πάλιν ἐπελ-
 θούσαν ἐξαίσιον πλήμην (ῥηχίνην Herodoto) ἀποκαταστήσαι τὸν πό-
 ρον εἰς τὴν προὔπαρξασαν τάξιν. In istis solito longe maior
 aquarum recessus accessusque μεγάλη τις ἀμπώτις et ἐξαίσιος
 πλήμη dicuntur: nostro quoque loco Herodoti res narratur
 illic inexpectata et ad eum modum invisitata: ut adeo
 poena videretur a Neptuno Persis immissa: nam fuisse di-
 citur ἀμπώτις τῆς θαλάσσης μεγάλη, et ἐπελθεῖν πλημμυρὶς με-
 γάλη, ἔση οὐδαμᾶ κω. Iam rationem exputare nequeo, cur
 voces idem significantes, quibus facile quis in errorem in-
 duceretur, iungi voluisset Herodotus: suspicor adeo, quam
 primum πλημμυρίδα dixerat, hic iterum suo more ῥηχίνην
 dixisse, atque ista καὶ τῆς πλημμυρίδος ab alia manu inve-
 cta, ut Noster [lin. 11 seq.] tantum dederit: αἴτιον δὲ λί-
 γους Ποτιδαῖηται τῆς τε ῥηχίνης καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθους γινέσθαι
 τοῦδε: hanc vero causam fuisse tradunt Potidaealae maris in
 tantam altitudinem exaestuantis istiusque Persarum cladis.
 VALCK.

12. τῆς τε ῥηχίνης καὶ τῆς πλημμυρίδος) Merito L. Küsterus
 miratur Suidam in Ῥαχίνην scribere, Ionibus Ῥηχίνην eandem
 esse ac τὴν ἀμπώτιν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τῆς θαλάττης, h. e.
 maris recessum; siquidem aestus illis est maris, sive eius
 accessus: certe Herodoto ἀμπώτις καὶ ῥηχίνη semper de reces-
 su et aestu, lib. II. 11. VII. 198. et ῥηχίνη eodem libro cap.
 37. Quare et hic, nisi cui de glossa suspicio veniat, ῥηχίνη
 καὶ πλημμυρὶς rem eandem συνωνύμως ex Porti opinionē in-
 dicant. Docte Nonnus, prudentior Suida, de utriusque vo-
 cabuli notione ad Gregor. Naz. Stelit. II. p. 163. WESS.

19. οὕτω ἐπρήξαν) Usitatissimam in pessimo successu for-
 mulam [qua careri h. l. posse Gron. censuerat] hinc amo-
 liri non sustineo. Supra lib. III. 25. ὁ μὲν ἐπ' Αἰθίοπας στόλος
 οὕτω ἐπρήξει. IV. 77. οὗτος μὲν νῦν αὖτω δὴ ἐπρήξει. VI. 44. ὁ
 μὲν δὲ ναυτικός στρατός οὕτω ἐπρήξει. WESS.

CAP. CXXX. 1. Ὁ δὲ ναυτικός ὁ Εἰρξέω) Satis olim
 commodum Ὁ δὲ ναυτικός στρατός ὁ Εἰρξέω Gronovius immu-
 tavit, quem vide. WESS. — Ut saepe ὁ πεζός, sic et nu-
 de ὁ ναυτικός (scil. στρατός) dici potuisse monuit Gronov.
 quemadmodum c. 31, 4. et VI. 96, 16. Sic vera et VII.
 203, 7. S.

4. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος) Codices etiam praebent I. cap. 190. ἔαρ ὑπὲρλαμπε: hic si darent ἔαρος δὲ ὑπολάμψαντος, praeferrem ut usitatus. Hoc ubi habet Chariton III. p. 51, 9. dedit Herodotea Clar. D'Orvillius, ex ἐπιλάμψαντος hoc in loco maius incrementum colligens; sed confutat illud vox adiecta πρώτος: paulo etiam post memoratur πρὸ ἔαρ γινόμενον, oppositè ad ἔαρ ὑπολάμπειν, vel ὑποφαίνειν. Nusquam apud Xenophontem invenietur, ut puto, ἔαρ ἐπιφαίνει: sed ἔαρ ὑπὲρλαμπε p. 292, 27. 300, 17. et alibi. Sic Livius orditur librum XXII. Iam ver appetebat, et Hannibal ex hibernis movit: ista Codicum lectio ceteris videtur antepomenda. [Vulgatum ἐπιλάμψ. constanter tenent libri omnes.] Hic Herodoto scribi quoque potuerat, ut alibi solet, ἀμα τι ἔαρ ὑπὲρλαμπε, καὶ ὁ ναυτικός συνιλέγεται ἐς Σάμον: eleganter nunc ponitur, πρώτος συνιλέγεται, maturus, pro πρώτῳ. Pro ὀψι, sero, ut Latinis serus, non usurpatur (quod aciam) ὄψιμος, sed ὀψίζων: pro σκότους ὄντος, σκωτικῆς adhibetur, ut vespertinus. VALCK.

10. ὁ Ἀμίτρης) Fuerat Ἰθαμίτρης, sicuti lib. IX. 102. cuius priore obsolescente littera, mutataque altera, id prodiit, quod cernitur: nam eundem describi, dubio vacat. Fuerit-ne Ἀγρύντης Ἰθαμάτρεω lib. VII. 67. huius frater, et patris hinc corrigendum nomen, non adfirmavero. Verius προήϊσαν ex Codicum discorde scriptura, et τὸ πρὸς ἐσπέρης, quod c. 132. WESS.

CAP. CXXXI. 5 seqq. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος etc.) Leotychidae pater et avus memorantur etiam supra lib. VI. c. 65. Proavus, abavus, ceterique maiores, ad Theopompum usque, aliunde ferme sunt ignoti, quippe qui Spartaë non regnaverint. Sed, si septem isti, qui post Leotyehidem primi memorantur, non fuere Reges, scribi non potuit hoc capite [lin. 13.] οὗτοι πάντες πλὴν τῶν δυῶν: corrigendum videtur, οὗτοι πάντες, πλὴν τῶν ἑπτὰ τῶν μετὰ Λευτυχίδα πρώτων καταλεχθέντων, οἱ ἄλλοι βασιλεῖς ἱγύνοντο Σπάρτης. Levissima correctio, quae Iac. Palmerio debetur, sit unius literae mutatione; reliqua Palmerii molimina probari nequeant. Reges Proclidas enumerans Herod. forsam in generis auctore Procle substitit, aut in primo potius iuxta Lacedaemonios Regē Aristodemo; atque hunc etiam ultimum posuerat recensens Eorysthenidas lib. VII. c. 204.

Ab aliis dissentientes Lacedaemonii (lib. VI. cap. 52.) λέγουσι αὐτὸν Ἀριστέδῃμιν τὸν Ἀριστομάχου, τοῦ Κλειδάριου, τοῦ Ἰλλου, βασιλεύοντα ἀγαγὴν σφίρας. Quantillum iam fuit exemplaria Herodotea corrigentibus illinc repetitos Aristomachum, Cleodaeum, Herculem, ad utramque seriem adicere, aut in margine memoratos in contextum recipere. Septem istis omissis, hic (si verā suspicor) decem Reges memorarentur Leotychidae progenitores ex Heraclidis sati, *Aristodemus*, *Procles*, *Sous* (hunc recte, opinor, *Io. Meurs.* interserit reliquis, *Euryphontis* patrem, de *R. Lacon.* cap. 15.) *Euryphon*, *Prytanis*, *Eunomus*, *Polydectes*, *Charillus*, *Nicander*, *Theopompus*: hic *Herodoto* decimus, aliās Regum dicitur ex ista familia nonus, quia non *Aristodemus*, sed primus Rex statuitur *Procles*. In his nostris, Ionice scriptis, mirari licet [*lin.* 10.] formam nominis Εὐρυφῶντος, illam quidem instar aliorum ex ὀν contractorum legitimam, sed in hoc nomine inauditam; in quo scribendo nota non nostrorum tantum exemplarium sed et veterum est inconstantia; quam exposuit *F. Sylburg.* ad *Pausan.* [lib. III. c. 2.] pag. 208. Hinc incerti fluctuant recentiores *P. Faber Agon.* III. 18. *Iac. Palmer.* Exerc. pag. 381. *Nic. Cragius*, *Io. Meursius*, *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* pag. 129. Εὐρυφῶν, hoc loco positum, commendat, quam genuinam puto, scriptionem Εὐρυπῶν, *Pausaniae*, me iudice, tribuendam et *Plutarcho*, in cuius *T. I.* p. 662. E. pro Εὐρυπῶντι δὲ, scribendum Εὐρυπῶνιδαι. Rarissimam formam patronymicam nobis servavit *Etymol.* p. 397, 12. Εὐρυπῶδης, quae non sane censeri debet ex Εὐρυπῶνιδης κατὰ συγκαπὴν nata, sed potius ex οἴδης contracta, sicut Μινῶδης et similia. VALCK.

6 seqq. τοῦ Ἡγυστε (λιω etc.) Ex Eurysthenidarum familia Ἡγυσίδης lib. VII. 204. leniore est spiritu: idem lib. VI. 65. Ἄγης, non sine lite. [Vide ibi notata.] Reliqua Proclidarum series, ubi scriptores priscos in consilium miseris, multis premetur difficultatibus. Omnes, ait, reges fuisse, exceptis duobus primis post Leutychiden depositis. Ubi vero *Anaxandridae* regis, filii *Theopompi*, nepotisque eiusdem *Archidami*, pronepotis *Anaxilai* et abnepotis *Leutychidae*, inter Spartanos reges mentio? *Pausanias* III. 7. Proclidarum successionem multo digessit aliter;

habetque sibi suffragatores magnae in talibus auctoritatis. Ista ad inconmoda cum Nobil. Palmerius animum attenderet, nossetque, *Aristodemum*, *Aristomachum*, *Cleodaeum*, *Hyllum*, in Spartanorum regibus haud censi; scriptum [lin. 13.] fuisse decrevit, πλὴν τῶν δ' ὑστέρων καὶ τῶν ζ' μετὰ Λευκχιδία πρώτων καταλεχθέντων, exceptis quatuor ultimis, et iis septem, qui post Leutycheden recensiti sunt, Exercit. in Gr. Auctor. pag. 39. Quae optimi viri medicina modum excedit, nec pravis sanitatem reddit. Prava reliquit [lin. 8 seq.] quae sic fingi debebant, Χαρίλλου, τοῦ Πολυδέκτιος, τοῦ Εὐνόμου: nam Charillus Polydectis fuit filius, Eunomi nepos, sicuti Io. Meursius Regn. Iacedaem. cap. 16. et Ed. Simsonius Chr. An. M. 3107. docuerunt. Perperam praeterea abest Sous, Euryphontis pater, Proclis filius, eodem Meursio c. 15. monstrante. Omnes hae turbae et errores iniuriae temporum et librariorum debentur; expeditu, silentibus Codicibus, inextricabiles. Amplexus Χαρίλλου sum nomen, obtemperans Pausaniae pluribusque aliis; inde Χρηλαίου apud Plutarch. in Lycurg. frequentatur titulus. WESS.

CAP. CXXXII. 13 seqq. τὸ γὰρ προσωτέρω πᾶν etc.)

Formido urgebat ex Persarum maximo potentatu, tum etiam, quod Graecorum multi accurata ulteriorum locorum notitia deficerentur. De multis loquor: nam Atheniensibus ora Asiae et Thraciae ad Hellespontum navigationibus in Sigeum, Ephesum, Chersonesumque exploratissima erat; neque Spartanis ignotus Sami viciniaque situs lib. III. 46. Haud districte ergo haec sumenda, nec de omnibus omnino Graecis, sicuti accepisse videtur Libanius Or. XIX. p. 480. ubi ὑπερεχθῆνα. Διόλου φοβερόν fuisse olim τοῖς Ἕλλησι adseverat. Quam quidem Sophistae aberrationem Cl. D'Orvillius Miscell. Obs. Vol. VII. p. 11. redarguit. WESS. — Est in his sane hyperbolica quaedam descriptio metus atque terroris, qui Graecos, quamvis Salamina pugnâ victores, tamen deinde etiamnum percussos tenebat, aut denuo subinle (ut fere fieri solet) eisdem obrepebat, magnitudinem cogitantibus periculi e quo praeter spem opinionemque emergerant; quum praesertim etiam tunc et Mardonius cum immani exercitu in Graeciae visceribus haereret, et in Ioniae ora, si classem eo mitterent, Xerxes

et classis suae haud poenitendas reliquias et alias ex Asia contractas formidabiles copias opponere illis posset. S.

16. συνέπιπτε δὲ τοιοῦτῳ) Concinnius Arch. τοιοῦτον sive τοιοῦτο, quae et Pavii coniectura, belle observantis, planiorem futuram descriptionem, si [lin. 17. et 19 seq.] τὸ πρὸς ἐσπέρης κατωτέρῳ Σάμου et τὸ πρὸς τὴν ἡῶ ἀνωτέρῳ Δήλου Scriptor maluisset. Sic manifestior Persarum ex orientis plaga progressus infra Samum, et Graecorum ab occidente ultra Delum. Verum Noster maluit vulgatum, habita utriusque itineris diversa ratione et respectu. WESS. — Et ego olim in eam incideram cogitationem, temere fortasse inter se permutatas esse sedes vocum ἀνωτέρῳ et κατωτέρῳ: sed in vulgatam scripturam consentiunt libri, et haud multo ante (cap. 130, 10 seq.) de Persis similiter dixerat Noster, οὐ προήσαν ἀνωτέρῳ τὸ πρὸς ἐσπέρης. Quod si hic item de Graecis diceret τὸ πρὸς τὴν ἡῶ ἀνωτέρῳ, posset hoc vocab. pro synonymo haberi τοῦ παρῴτιῳ, quemadmodum I. 190, 12. At hoc loco manifeste ἀνωτέρῳ et κατωτέρῳ invicem opponuntur. Quod ita intelligendum videtur, ut cogitemus, Samum insulam Ionicae orae fuisse vicinam, Delum vero in medio Aegaeo mari, pari fere intervallo a Graeciae continente et a Ioniae ora distantem. Igitur, quemadmodum in re nautica ἀνάγεισθαι dicitur qui ab ora versus apertum mare navigat, κατὰγεισθαι vero qui oram petit; sic facile patet, quo pacto Persae dicantur non ἀνωτέρῳ Σάμου occidentem versus ausos esse navigare. Iam, quum Delus in medio mari Aegaeo sit sita, qui e Graecia Delum versus navigat, is quidem perinde ἀνάγεται: sed qui, postquam e Graecia Delum pervenit, deinde Delo proficiscens Ioniae oram petit, is κατὰγεται: et hactenus dicit Herodotus, Graecos κατωτέρῳ Δήλου non ausos esse orientem versus navigare. S.

20. οὕτω δὲ τὸ μέσον ἐφύλασσε) Haec scriptura ab ipsa re et schedarum auctoritate commendatur. Conf. lib. IX. 89. WESS.

CAP. CXXXIII. 3. ἄνδρα Εὐρώπια γένος) Ex Cariae Europa apud Steph. Byz. fuisse Myn istum, credibile fit. Habent in Syria, Euphrati proxima, aliam Europum plures, adscripti ad Hieroclis Synecdem. pag. 713.; quae, Macedoniae post Alexandrum originis, nihil ad haec tempora.

Tzetzes Myn, Samium domo, offert ad Lycophron. p. 141., Atheniensibus regis Persae litteras interpretantem, haud scio unde acceptum. Mox χρησόμενον ἰλθεῖν qui voluerint, Codices meque adstipulatores nanciscentur. WESS.

3. ἄνδρα Εὐρωπαϊά γένος) Carem hunc bis c. 135. vocat Εὐρωπαϊά: iuxta Palmerium, ab Europa Idriade dicta. Notae sunt aliunde Macedoniae Syriaeque urbes dictae Εὐρωπαϊές: huius nominis urbem fuisse Cariae unus scribit Steph. Byz. illinc tamen gentile deducens Εὐρώπιος: ab Εὐρώμος eidem flectitur Εὐρωμεύς: et solius Cariae fuit Εὐρωμος, variis memorata in Nota Bertelii ad Steph.; saepius etiam, ut Polybio, sic Livio XXXIII. c. 30. cui incolae sunt Euromenses XXXII. c. 23. Myn tamen Europensem, ἄνδρα Εὐρωπαϊά Μῦν, ex his Herodoti habet in Phocicis Pausan. p. 755. Hominem e Caria, cur Persa miserit Mardonius ad oracula Graecorum, illi non erit obscurum, qui Cares fuisse noverit minimum δουλῶσσοις: Graece intelligentes non tantum, sed etiam Persis Graeca interpretantes. Apud Thucydid. VIII. 85. Spartano Mindaro Tissaphernes ξυνέπεμψε πρεσβευτὴν τῶν παρ' αὐτοῦ, Γαυλαίτην ὄνομα, Κᾶρα δουλῶσσαν. Cum Graecis ducibus agens Cyrus minor Caribus utitur interpretibus in Xenophontis Κύρου Ἀναβάσει: quumque ventitabant in aulam Persicam Graeci, tales et illic habuerunt interpretes. In Aeliani Var. I. 21. legendum arbitror, ἔλεγε δὲ ταῦτα, Φράζων δὲ ἑρμηνίως, pro παίζων: ubi Vir clar. aliena comminiscitur: illud aptum isthoc loco vel hoc declarat Xenophontis Ἀναβ. II. p. 168, 10. Φράζουσιν ἄλλοι. In proximis Herodoti [lin. 5.] minus accommodum σοι, scribique mallet Koenius τῶν δῶ τε ἢ οἱ ἀποπειρήσασθαι. VALCK.

CAP. CXXXIV. 3. Trophonium adgressus Europensis Car Lebadiae dicitur καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον: quod rarius altero κταβῆναι εἰς Τροφώνιον iudicat vir summus ad Lucian. p. 359. [Dial. Mort. III. 2.] VALCK.

7. κατὰπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖς αὐτῷ χρηστηρίζεσθαι) Corrigenz errorem Vallae Portus in hunc ista sensum reddidit: ut enim Olympiae, sic etiam illic sacris (ante factis, et immolatis victimis) oraculum consulere licet. Ad huius mentem ἱερῶσις scribit vir doctus. [Reisk. in Miscell. Lips.] Isthoc modo si essent capienda, hic forte locus fuisset χρη-

στηρίοις, quae velut ex Herodoto memorantur Ammonio in ἱερῶν. Sed, quae leguntur illic, alterius esse suspicor; hoc autem Herodoti loco quid requiri peculiare, quod locum habuerit in oraculo Iovis Olympiae, et Apollinis Ismenii Thebis; nam neque Delphis Deum adhibere licebat, nisi ante victimis immolatis, quibus esurientium fames sublevabatur: Δελφὸς ἀνὴρ στίφανον μὲν ἔχει, δίψῃ δ' ἀπόλωλε, Diogenian. Cent. IV. Pr. 26. vid. Lucian. T. II. p. 204. [Phalar. II. c. 8.] Literas aliquot a vicinis absorptas suspicor, et pro κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεροῖσι etc. restitui commode posse, κατάπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἐμπύροις αὐτοῖσι χρηστηριάζεσθαι, ignem victimarum vaticinum illic (in Ismenii Apollinis Thebis) consulere licet, ut Olympiae. De multis pauca sufficient: Pindar. Ol. VIII. 3., Ὀλυμπία Δίεπον' ἀλαθείας, ἵνα μάντις ἄνδρες Ἐμπύροις τευμαιρόμενοι παραπύ - Ρῶνται Διὸς ἀργικεραύνου. Schol. in Ol. VI. 112. Μαντεῖον ἦν ἐν Ὀλυμπίᾳ, οὗ ἀρχηγὸς γέγονεν Ἰάσμος τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντεία, ἣ καὶ μέχρι τοῦ νῦν οἱ Ἰαμίται χρῶνται. De oraculo Apollinis Ismenii Thebis, Schol. ad Soph. Oed. Tyr. vs. 21. Ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντεία σποδῶ) Ἀντὶ τοῦ βομῶ, ὅτι διὰ τῶν ἐμπύρων ἱμαντεύοντο οἱ ἱερεῖς, ὡς Φησὶ Φιλόχορος. VALCK. — Vallae Latina in templis dudum Portus proscripsit. Χρηστηριάζονται αἰεὶ μάλιστα, capris matetatis responsa petunt Delphis, in Diodor. lib. XVI. 26., ὑπὲρ μαντεύεσθαι apud Pausan. VI. 2, de quibus alias, dicendi genus patefaciunt. Quid Olympiae fieret, est in Pausan. lib. VI. c. 15. [P] et Criticis ad Pindari Olymp. VI. 112. WESS. — Ἐμπύροις utique cum Valck. malles: at, quum in vulgatum consentiant libri, non obtrudendum istud Herodoto erat. ἱεροῖσι χρηστηριάζεσθαι est oracula ex victimis petere. conf. ad II. 57, 11. notata. Aliorum Oraculorum responsa alio modo edebantur: Thebis, ait Herodotus, quemadmodum Olympiae, per victimas. Nec vero hic extispicium solum aut maxime intelligi par est, quippe quo quilibet vates ubique utebantur. Sed Olympiae ex flamma ardentium victimarum (ἐμπύροις, id est, Hesychio interprete, καιομένοις ἱεροῖς) capta fuisse dei responsa, docent Veterum testimonia a viris doctis citata: quod quoniam Herodoti aetate in vulgus notum esse debuit, consentaneum videtur, ut, quae is h. l. ἱερὰ dicit, illa καιομένα ἱερὰ vel ἔμπυρα intelligantur. S.

8. ξιόν τνα καὶ οὐ Θηβαῖον) Ille ξῖνος, qui pecuniā vitus in Amphiarai templo indormiit, genere Lydus, *Plutarcho* Arist. p. 330. c. teste, erat. Ergo vitiose in eiusdem T. II. pag. 412. A. ὁ δὲ πεμφθεὶς εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος ἔδεξε κατὰ τοὺς ὕπνους. Quale peccatum frequens, neque abs doctis hominibus, *Rutgersio*, *Pavio*, *Bergleroque*, sine virgula practeritum. WESS.

8 seq. κατεκοίμισε εἰς Ἀμφίαρ.) Scribi malim κατεκοίμισε εἰς Ἀμφιάρεω, sive casus censeatur secundus atque usitatio in talibus, seu potius quartus et rarior, quia legebatur ante εἰς Ἀμφιάρεον: cubitum ivit in aedem *Amphiarai*. [Tencamus, puto, genitivum casum.] *Triclin.* ad *Soph.* *Oed. Tyr.* 114. ἀπῆλθεν -- εἰς Ἀπόλλω. *Apollod.* III. p. 203. δὲ Πυθίαν ἦλθε. *Lucaneum* in *Act. Ap.* xvi, 40., εἰσῆλθεν εἰς τὴν Λυδίσαν, est et illud ad Atticam normam, *Aristoph.* *Plut.* 237. *Demosth.* p. 753, 79. *Lysiae* p. 559, 7. In fine capitis [lin. 15.] non relicerem si plures darent *Codd.* lectionem marg. *Steph.* ἐγκατακοιμηθῆναι. In *Amphiarai* templo ἐγκατακοιμώμενοι qua solerent abstinentia praeparari ad somnium fatidicum accipiendum, tradit *Philostr.* de *Vit. Apoll.* II. 37. Propria erant de his verba ἐγκατακοιμᾶσθαι, ἐγκαθεύδειν, incubare: vid. *Clar.* *Wess.* ad *Diodor.* I. [cap. 53.] p. 63. et *Davis.* ad *Ciceron.* de *Div.* I. c. 43. ubi vulgatum excubabant forte tuchitur *Xenophontis* ἐγκαθεύδον, p. 278, 37. In *Aesculapii* fanis, suo quisque ordine ἐγκατακοιμώμενοι, interim circa templa excubabant aegroti: tales intelligendi sunt περὶ τὸν θεὸν θειάσκοντα apud *Aristiden* T. I. p. 531. vid. *T. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Arist.* *Plut.* p. 450. tales etiam latent in voce perverse scripta apud *Pausan.* II. pag. 136. περιεκοῦσι μὲν δὲ καὶ ἄλλοι, καὶ τὸ πολὺ οἰκεῖται (lege ἰκέται) τοῦ θεοῦ. Caeterum a *Mardonio* missus εἰς Ἀμφιάρεω δοῦλος [conf. *Wess.* ad l. 8.] quid in somnio videretur expertus, *Plutarchus* nobis narrat de *Orac. Def.* p. 412. A. VALCK. — Quod lin. 8. praeunte nostro cod. F. κατεκοίμισε dedi, ut *Valck.* maluerat, id in suo quoque codice *Valla* reperisse videtur, cuius haec sunt latina: tum, quodam -- pecuniā corrupto, in delubro *Amphiarai* (constat) obdormisse. Si κατεκοίμισε probes, transitive fuerit accipiendum, curavit ut ille homo sui caussa in *Amphiarai* delubro pernoctaret. Sed probabilior prior ratio. S.

15. αὐτῶν ἐγκατακοιμηθῆναι) *Amphiaraus* τῆς δ' ὀνει-
ράτων μαντικῆς censebatur auctor, *Pausan.* I. 34. Cuius in
fano propterea sciscitaturi pellibus incumbabant stratis,
somnosque petebant. Illud autem ἐγκακοῖσθαι dicere quum
sōleant, remque ipsam ἐγκακοῖσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς *Diodor.* I. 53.,
cur pro reiiculo ἐγκατακοιμηθῆναι praestantium schedarum
censebimus? Superius μαντεύεσθαι [lin. 9.] recte *P. Leopardus*
Emend. VIII. 1. explicuit. *WESS.*

CAP. CXXXV. 4. ἐς τοῦ Πτῶου Ἀπόλλ.) Hunc
etiam *Apollinem* Πτῶον (sive Πτῶον, *Etymol.* p. 413, 28.)
ante pugnam Leutricam adhibuisse dicuntur *Pausaniae*
Thebani IV. [cap. 32.] p. 360., in *Asii* veterissimi poetae
earminibus iam laudatum, secundum eundem IX. [c. 23.]
pag. 755. ubi ex *Herod.* nobis enarrat quid evenerit *Myi*;
hunc interrogasse Deum τῇ Φωνῇ τῇ σφετίῃ καὶ οἱ χρῆσαι τὸν
θεόν, ὡς ἑλληνίσαντα εὐδὲ αὐτόν, διαλέκτῳ τῇ βαρβαρικῇ. Iuxta
Herod. aderant *Cari* ἀπογραφόμενοι τὰ θεσπίων ἐμελλε *Deus*:
tales ταχυγραφεύοντες καὶ τὰ μαντικά ἔπη μεταλαμβάνοντες *Eus-*
tathio memorantur ad *Od.* θ'. p. 323, 35. Hi *boni Theba-*
ni, solam intelligentes, ut istis temporibus plerique om-
nes, linguam patriam, mirabantur procul dubio linguā
Caricā respondentem: neque enim verisimile, *Deorum* in
oraculis administros diversis linguis respondisse, prout
quaeque consulentibus esset patria; et figmentum arbitror
Grammaticorum, quod nobis narratur in *Schol.* ad *Soph.*
Trach. 1184. Hic narrata respexisse *Plutarchus* videtur,
de *Orac. Def.* p. 412. A. loco lacunoso; in *Gryllo* p. 990. E.
narrans quid ἐν τῇ θόλῳ τοῦ Πτῶου Ἀπόλλωνος suo etiam
aevo inscriptum manserit. *VALCK.*

5. καλεῖται μὲν Πτῶον) Reponunt Πτῶον, scriptis non
addicentibus. Fabulabantur veteres, *Latonam* conspecto
apro ἀναπονηθῆναι, perterritam; inde filio Πτῶον cognomen,
monti quoque, ad quem hoc fanum, Πτῶον venisse titu-
lum, in *Plut.* *Pelopid.* pag. 286. c., cuius in *Commentario*
de *Orac. Defect.* pag. 414. A. περὶ τὸ Πτῶον tam templum
quam montem signare potest. Excidit autem *ibid.* p. 412. A.
oraculi Πτῶον mentio: quae enim isthic, *Amphiarai* et
Ptoi responsa, huc unice pertinentia, manifesto requi-
runt. *Ulcus loci Aug. Bryanus* ad *Plut.* *Pelopid.* pag. 216.
prudenter tractavit; neque medicam illi manum, operae
Herodot. T. VI. P. II.

Bryani ignarus, *Io. Iac. Reiskius* negavit; sed vel sic metuo, ut sanata sint cuncta. Ceterum in aedis collisque situ *Strabo* lib. IX. p. 633. [pag. 413. ed. Cas.] cum *Casauboni* observatione consentit. WESS.

10. τὴν πρόμαντιν) Proba haec si sunt, habuit *Ptoius* *Apollō* aequae ac *Delphicus* suam πρόμαντιν, suum προφήτην, nulla-que necessitas ὑπὸ τῆς προφητιδος in vicinis [lin. 16.] ex *Reiskii* voluntate fingendi; quae quidem, inproba ista si fuerint, nulla tamen aderit. Ostentant scripta exemplaria τὸν πρόμαντιν. *Strabo* solum προφήτην τοῦ μαντείου *Ptoi* lib. IX. pag. 633. novit, itidem *Plutarch.* T. II. p. 412. A., atque erronee aut corrupte *Θωνῆ Αἰολίδι* respondentem, loco *Καρικῇ*, quam in *Vit. Aristid.*, lapsus nonnihil, illi tribuit, h. e. βαρβαρικῇ διαλέκτῳ, qualis *Carum*, non *Aeolensium*, lib. I. 171., *Pausaniae*, haec excerptis IX. 23., iusto iudicio. Hinc manare videtur, τὸν πρόμαντιν *Ptoi* *Apollinis* et προφήτην, quorsum insequentia vergunt, unum eundemque fuisse. Talis *Amphicaeae* πρόμαντις δὲ ὁ ἱερεὺς ἔστι· χρᾶ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ κάτοχος, *Pausan.* X. [c. 33.] p. 884. WESS.

CAP. CXXXVI. 4. ὅτι οἱ προσκηδῆες οἱ Πέρσαι) Spretum male *Pollucis* interpretamentum est, cui προσκηδῆς huius loci adfinitate coniuncti: quales ob nuptias *Gygaeae* et *Bubaris* Persae [coll. V. 21.] Macedonum regum familiae atque *Alexandro* fuerunt, optimo monitore *P. Leopardo*, *Emend.* VIII. 1. Ipse *Alexander* πρόξενος καὶ εὐεργέτης *Atheniensium*; adeoque utraque de causa aptissimus ad legationis officium *Mardonio* ad *Athenienses* ob-eundum. Regi certe *Athenienses* c. 143. *Nolimus*, aiunt, te quidpiam ingrati παθεῖν, ἰόντα πρόξενόν τι καὶ φίλον. De *Alabandis*, *Amyntae* a Persiae rege donatis, [lin. 8.] lis perseverabit. *Stephanum Byz.* Ἀλάβαστρα hic invenisse, negari non potest. *Cariae Alabanda* nemo ignorat, *Phrygiae* vero, quis tandem novit? At ubi *Alabastra* eiusdem *Phrygiae*? Quis praeter *Stephanum* *Alabastra* πόλιν μεγάλην *Phrygiae* attigit? Bene memini virorum egregiorum *L. Holstenii*, *Salmasii*, *Gronovii*, *Pavii*, coniectationes; incertos, nisi *Stephano* schedae sese fideiores, quod optem, iunxerint, relinquentes. WESS. — In vulgatam scripturam consentiunt libri. S.

CAP. CXXXVII. 1. τοῦτου ἑβδομος γενέτωρ Περδίκκους)

Seriem successionis, generisque priscam nobilitatem, haec et cap. 139. ac *Thucydides* lib. II. 99. egregie illuminant. Sumserunt sua hinc *Marshamus*, Canon. Chronol. p. 447., et *Spanhemius* de Usu et Pr. Numism. Diss. VII. p. 372. Urbs *Λεβαία*, [lin. 6.] in quam *Perdiccas* cum fratribus devenit, non alia fortasse ac *Hesychii* *Λίβα*, πόλις ὑπὸ Θρακῶν. Equidem aliam non novi. WESS. — Generis successionem si spectes, quae mox cap. 139. inde a primo *Perdicca* usque ad *Alexandrum* hunc singulatim exponitur; ex nostro loquendi more non septimum, sed sextum diceres *Alexandri* progenitorem *Perdiccam* fuisse. Sed de ratione, qua in computando progenitorum numero et in similibus aliis computis uti consuevere Graeci, vide ad lib. I. c. 91, 5. notata. S.

9. τὰ λεπτά τῶν προβάτων) *Oves, caprasque*; *Pausaniae* τὰ λεπτότερα τῶν προβάτων, lib. IX. 3. p. 714. Connexa [lin. 9-12.] de antiquissimorum regum ac tyrannorum tenui conditione observatio veritate nititur. Intra suam cuique patriam regna finiebantur, scribit *Iustinus*. Reges regumque filii armenta pascere haud dedignabantur. *Hectoris* *Andromaches* querela super fratribus, dum armentis ovibusque pascendis attenderent, trucidatis, ex *Iliad.* Z'. 422. in luce versatur; notissima quoque regum *Palaestinae* vetustissimorum in sacris *Pandectis* tenuitas. WESS.

9 seq. ἔσαν γὰρ καὶ αἱ τυραννίδες) *Moris* *Herodotei* non recordabatur *H. Steph.* ista scribens; [in ora suae Edit.] *Hoc Herodotus* subiungit, ne cui mirum videatur, quod rex ipse illos pascendis suis armentis et gregibus praefecerit. Imo contra sequentium praebent rationem: ipsa Regis uxor mercenariis panes coquebat, pro veteris aevi simplicitate; sive, ut *Herod.* quod ipsi olim Reges (οἱ τύραννοι hic dicuntur τυραννίδες, ut legati, legationes etc.) ἔσαν ἀπένεες χρήμασι. Ne narrationis simplicitate langueret oratio, structuris verborum elegantissimis lectorem excitat *Herodotus*, quaeque in sermone quotidiano subiicienda erat, causam ceteris praeponit: exempla dabit *Ed. Gron.* p. 109, 33. p. 35, 7. 47, 47. 63, 21. etc. [II. 53, 1. I. 85, 11. I. 114, 11. 155, 17 seq.] p. 328, 29. 349, 30. [V. 111, 3. VI. 58, 12.] Paulo hinc diversa sunt et velut per parenthesin interiecta, cum vocula καὶ vel ἀλλὰ praemittitur, ut p. 360, 24. p. 246, 2.

p. 249, 15. [VI. 57, 5. IV. 96, 7. 83, 7.] Hyperbata vocat Longinus, qualis ipse praebet exemplum [sect. 22.] in ed. Toll. p. 172. Vid. Dounaeus in Demosth. p. 91. et seqq. Saepius in talibus fuit erratum. VALCK. — Conf. quae ad I. 24, 17. notavimus. S.

11 seq. αὐτὴ τὰ σιτία σφί (πισσι) Ipsa cibos illis coquebat, sive panem; nam sequitur, ὅπως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς τοῦ θητός τοῦ Περδίκκω: in quibus primum miror tot superflua cur accumulet: satis erat dixisse ὁ ἄρτος τοῦ Περδίκκω: hic fratrum natu maiorum respectu παῖς etiam dicitur infra: sed magis etiam miror cur ὀπτῶν posuerit Gronov. pro ὀπτῶτο, sincero instar ἀνιῶτο, κοιμῶτο, similitumque apud Herodot. "Οὕτως δὲ ὀπτῶτο ὁ ἄρτος, dum coqueretur [immo, quando (vel quoties) coquebatur] panis. ἄρτου ὀπτωμένους dixit Alexis Athenaei III. p. 114. D. In M. Antonin. III. 2. ἄρτου ὀπτωμένου, Latine dicendum panis cum coquitur docuit erudite Thom. Gataker. Est autem ὀπτῶν eximie torrere; coquere, vulgo πίπτειν, Aeolico more dicitur et Ionibus πίσειν: hoc saepius attigerunt ut Aeolicum Grammatici: ἡμισία πίσει Sophronis est apud Athen. III. p. 110. C. πέτρειν ἄρτους frequentius occurrit. VALCK.

13. διπλήσιος ἐγένετο) Panis in furno duplo maior factus Perdiccae regnum Macedoniae attulit: I. F. Gronovius ad Livii XXI. c. 62. In proximis [lin. 15.] vulgatā, ὡς δὲ ἤκουσε, ἐπὶ ἡλθε εἰ αὐτίκα, non est sane deterior lectio Arch. et marg. Steph. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐπὶ ἡλθε αὐτίκα, vid. not. in p. 531, 64. [ad VII. 46, 8.] Hic adeo quid praefendum sit, Codices decernunt: sed servandum quod vulgatur [lin. 16.] ὡς εἰν τέρας καὶ Φέροι ἐς μέγα τι. Quam paulo post [lin. 26.] memorat ex Med. Gronov. vocula ὥδε, si legeretur his praefixa, ὥδε περιγράφει τῇ μαχαίρῃ, significaret tum; sed iungi, me iudice, nequit istis, Δεσόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς. VALCK. — Vide Var. Lect. S.

15. τὸν δὲ ἀκούσαντα ἐπὶ ἡλθε) Quo moti viam his librarii fecerint, non assequor. Corruptelam sustuli imperio excellentium codicum, eoque cupidius, ut sua Scriptori venustas rediret. De loquendi genere, abunde lib. VII. 46. stabilito, taceo. WESS.

29. καὶ εἰ μὴ ἐκείνου) Summae in his Mssorum consensio non derogo. WESS.

CAP. CXXXVIII. 2. ἀπῆσαν Ioniae mos, quo
 ἦτε, ἀπῆτε, ἐπῆσαν, et similia, tuebitur. WESS.

3. καὶ ὡς σὺν νόφ κείνων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ διδόμενα) Isti,
 ὡς σὺν νόφ ἐκείνων, vir doctus ad marginem *Aldinae* [cuius
 exemplo usus est *Wess.*] τοῦτ' ἔστι κατὰ τὴν γνώμην ἐκείνων
 explicandi caussa alleverat; nec praeter rem. Commodum
 foret, ab *H. Stephano* desideratum, *Arriani* Exp. Alex. III.
 18. οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νόφ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρον, modo eam-
 dem utrobique sententia dicti, neque loco lis moveretur.
 Vide *Cel. Iac. Gronov.* ibi, et superius c. 86. WESS. —
 Scribi malim ὡς ἐν νόφ (vel ὡς νόφ) ἐκείνων ὁ νεώτατος λάβοι
 τὰ δεδομένα: id esset, ni fallor, ὡς αὐτῶν ὁ νεώτατος ἐνθύμιον
 ποιοῖτο τὸ ῥηθῆν, sive τὸν δεδομένον ἥλιον, eorum natu minimum
 quae Rex dederat in animum demisisse, velut vocem divinitus
 missam, quae laetum omen portenderet. Rem animo dili-
 genter considerare, *Herodoto* dicitur ἐν Φρενὶ et ἐν νόφ λαβεῖν,
 aut omissa praepositione νόφ λαβεῖν: IX. 10. III. 41. et 51.
 Nostro loco νόφ λαβεῖν significat quod saepius dicitur ἐνθύ-
 μιον ποιεῖσθαι, nonnunquam ἐνθυμείσθαι, et θεῖον ἠγεῖσθαι: hoc
 dabit *Xenoph.* p. 287, 38. Εἰσῆλθέ μοι τι θεῖον, *Eurip.* Cycl.
 vs. 410. quod ille dixit ἐνθυμύμηναι δ' ἔγωγε καὶ τοῦτο, in *Kyr.*
Παιδ. III. p. 177, 14. Conf. *Soph.* Oed. Tyr. vs. 748. et
Thucyd. p. 478, 4. VALCK. — Mireris vero Duumviros
 longe doctissimos in loco plano atque facili adhaerentes,
 nodumque in scirpo quaerentes. Verba ista quum *Valla*
 (iuncta intelligens σὺν νόφ ἐκείνων) sic esset interpretatus,
 et quod data cum illorum assensu accipiebat minimus natu;
 dein *H. Stephanus* in ora suae Editionis ista sic refigenda
 monuerat: „et, quod ille, quum omnium natu minimus esset,
 „quae sibi data erant accepisset, id certo consilio factum
 „esse.“ Nam (haec ibidem adiecerat *Stephanus*) σὺν νόφ,
 (rarissimum alioqui loquendi genus) hoc videtur significare:
 quasi dicas Gallice „Et qu'il ne faisoit cela sans y avoir bien
 „pensé.“ Perspecte ille quidem; nisi quod rarissimum lo-
 quendi genus, ait, σὺν νόφ: quod tamen non solum apud *Ar-
 rianum* loco a *Wess.* citato occurrit, sed et apud eundem
 Nostrum, cap. 86, 5. huius libri, quem locum *Schulzius*
 etiam adnotavit; ubi de Persis, οὐδὲ σὺν νόφ ποιεύντων οὐδὲν,
 cui opponitur σὺν κόσμῳ. Puto vero et alibi iri repertum,
 et in *Platonis* Crit. c. 9. legere memini οὐδὲν ξὺν νόφ, te-

mere, imprudenter, nullâ recta ratione; cui apud eundem alibi ἀνευ νοῦ opponitur. Omninoque consentaneum est, ut σύν νόῳ idem valere intelligamus, ac νοῦν ὡς, prudenter; quae notio perapta huic loco erat. Quo minus caussae fuit, cur ὡς ἐν νόῳ vel ὡς νόῳ scriptum Valckenarius maluerit: multoque minus Wesselingius, adsentiens Vallae, iungere σύν νόῳ κείνων, eiusdemque Laurentii Latina debuerat repetere; nam, ut Gronovius, sic etiam Wesseling. in Vallae versione h. l. nihil mutavit, nisi quod uterque acceperit, pro illius accipiebat scripsit, et vocem data, quae Graecum δεδομένα vel δίδμενα reddebat, temere praetermisit. Caeterum de scriptura δίδμενα, quam ex librorum praescripto praetulimus alteri, et de κείνων, loco olim vulgati κείνων, vide Var. Leet. S.

6 seq. τῷ θύουσι οἱ τούτων - - ἀπόγονοι Σωτήρι) Certum vocabulorum delectum habere saepe difficile: τῷ θύουσι - - σωτήρια videtur adpositum. Alexander M. ubi a vulnere convalescerat, θύσας θιούσι σωτήρια, μεγάλας ἐστιάσεις τῶν φίλων ἐπέμειτο, Diodor. XVII. 100. Crebro alii, beneficiorum et salutis inpetratae memores; convocati a Des. Heraldio Advers. I. 5. Peius-ne vero τῷ θύουσι - - Σωτήρι, tanquam deo Sospitatori? Negabunt, quibus notus vocabuli est usus, ab ill. Spanhemio Diss. VII. de Praest. Num. p. 416. clara in luce positus; eoque magis quod ΣΩΤΗΡΟΣ titulus latissime porrigitur, et fluvii deorum olim in numero, sua sibi templa, aras atque imagines habentes, Pausan. VIII. 24. p. 647. Offert praeterea τῷ θύουσι - - Σωτήρι, de Temenidarum posteris, amplius quid et signatius. Huc itaque inclino. WESS. — Accedit codicum tantum non omnium auctoritas. S.

11. Μίδω, τοῦ Τοπίδω) Midae huius, inter superstitionis auctores cum Orpheo et Eumolpo principis, fata, mores artesque in G. Io. Vossii lib. I. de Idolol. c. 24. et Bouherii Diss. Herodot. c. 8. Fixerat sedes, ante Brigum coloniam in Asiam deductam, ad Thraciae Macedoniaeque montem Bermium, Conone Narrat. I. consentiente. Propter eum montem horti, notabiles sexagenum foliorum rosis, quae Tertulliano de Coron. c. 14. centenariae rosae de horto Midae lectae, sed confundenti, si tamen primam vocem Beat. Rhenanus et Rigaltius recte formarint, centifolias, ἰσὶς ἐκα-

παντάφυλλα Pangaei Thraciae montis in Theophrasti Hist. Plant. VI. 6. Illis autem in hortis ἡλω [lin. 14.] captus, non exceptus, uti Valla, Silenus, et coactus ad ea fuit explicanda, quae Theopompi fide, ista in fabula, indicibus Dionysio Halic. T. II. p. 132. et Theone Progymn. c. 2., cui suum reddidit Valckenarius supra lib. IV. 168., mire luxuriantis, Virgilius, Ovidius, Aelianus, nobis prodidere. WESS.

12. ῥόδα, ἐν ἑκαστον ἔχον ἐξήκοντα φύλλα) Sexagenum foliorum rosas in campis Emathii nasci canit Nicander in Georgicis apud Athen. XV. p. 683. B. (ῥόδα vocans δ) κλήρουσιν ἀντιτίθεται Ἡμαθίοισιν, ἂν ἐν ἐξήκοντα πηρὶ κομάντα πειρήλους: vicinis abstineo, quibus non sum corrigendis. Adde notata in Diss. Herod. Clar. Wess. p. 130. De Sileno in his Midæ hortis capto vid. Davis. in Max. Tyr. XI. 1. et Ampl. Bouhier Diss. sur l'Histoire d'Herod. c. 8., de hoc Mida aliisque agens cognominibus. Hortis istis Midæ mons imminabat, οὐρος, Βέρμιον οὐνομα, ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος: [lin. 16.] ubi ὑπὸ χειμῶνος legendum suspicabatur Doctiss. Koenius. VALCK.

CAP. CXXXIX. 2. Ἀμύντω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος) Recte Harpoer. Ἀλέξανδρος -- ὁ ἐπικαλούμενος Φιλίππῳ, υἱὸς μὲν Ἀμύντου, πατὴρ δὲ Περδίκκου, ἐστρατεύετο ὑπὸ Μακεδονίῳ. In Herod. πατὴρ, quod est in marg. Steph. pro παῖς, εἴ ne ulla controversia reiiciendum; dubium forsitan esse poterit, sit-ne natum ex errore librarii ad vicina aberrantis; an ex erudituli nota, qui in ora libri ad παῖς posuerit καὶ πατὴρ, memor Alexandro filium quoque dari, praeter Perdiccam successorem, Amyntam, qui privata sorte contentus filium reliquerit Aridaeum: vid. quae tanquam ex Eusebii Chron. vulgavit Scaliger. p. 57, 26. [Cognato codici Ask. qui πατὴρ hic habet, non adsentitur noster F. in παῖς cum aliis consentiens.] Sed Amyntas Alexandri fuit nepos ex filio Philippo: docente Clar. Wess. ad Diod. XII. c. 50. B. 9. quem Philippum velut fratrem Perdiccae, τοῦ Ἀλεξάνδρου, aliquoties Thucyd. commemorat I. 57. 59. II. c. 95. etc. conf. Scholia quae Duker. edidit ex Cod. Cass. p. 637. quaeque praefationi subiecit ex ed. Bas. p. 161, 76. Unus autem inter veteres Thucydides in hac Macedoniae Regum serie Herodoto consentit; nam Perdiccae filio Ar-

chelao octo Reges priores statuit lib. II. c. 100. Perdiccae [secundi] patri *Alexandro primus Perdiccas*, et primus itidem Regum Macedoniae ex Heraclidis genitorum, iuxta *Herodoti* seriem hoc c. 139. et cap. 137., fuit Ἰβάρης γενέτωρ. Hunc in re controversa consensum historiae principum agnoverunt *Marsham*. Can. Chron. p. 447., quique pro doctrinae copia hanc materiem pertractavit illustr. *Ex Spanhem*. de Usu et Praest. Num. T. I. p. 371. et seqq. Ex *Iustino* Macedoniae Reges enumeranti septimus etiam occurrit hic *Herodoti* Alexander; sed primus tamen. qui toti Macedoniae imperaverit, ut aliis, illi statuitur Caranus; omittitur illic in *Herodoti* serie quintus, Alcetas, et aliis memoratus et Satyro apud *Theophil. Antioch.* II. p. 98. apud quem non fit mentio *Argaei*, cui nomen legitimum hic ex *Herodoti* Codd. restituit *Clar. Wess.* Caranum prorsus ignorat *Herodot.* ceterosque qui huic subiungi solent; Caranum tamen etiam apud Nostrum quaesivit ill. *Spanhem*. p. 374. coniecturam proponens, quae nemini facile probabitur. VALCK.

4. Ἀργαῖος) Damnatur in Temenidarum successione Ἀργαῖος. *Argaeus*, Ἀργαῖος, *Iustino* VII. 2. atque *Eusebio* in Chron. est. Alius eadem ex gente Ἀργαῖος *Diodori* XVI. 2. Si *Goltzii* tamen numus ΑΡΓΕΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ingenuus, qualis magno visus *Scaligero* ad *Euseb.* An. MDCXXIV. p. 122., Ἀργαῖος, *Argaeus*, scribendus et adpellandus erit. WESS.

CAP. CXL. [1. Ὡς δὲ ἀπίκειτο εἰς τὰς Ἀθήνας) Igitur tunc quidem in urbem se rursus contulerant Athenienses: sed paulo post, quum versus urbem duceret Mardonius, denuo eam deseruere. conf. lib. IX. cap. 5. et 6. S.]

6. τὴν γὰρ σφι ἀπέδος) Regem scribit in *Aristide Plutarch.* p. 324. c. τὴν τι πόλιν αὐτοῖς ἀναστήσειν ἐπαγγελόμενον, καὶ χρήματα πολλὰ δώσειν, καὶ τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν. Quae Noster, eadem pollicitum narrat *Diodor.* XI. c. 28. Atheniensium constantiam merito laudant Oratores et sophistae, repellentium Ἑχθρῶν ἄδωρα δῶρα: prae ceteris *Demosth.* Phil. II. p. 45. VALCK.

11. ἢν μὴ τὸ ὑμῖν ἐπὶ) Hic lector attentus expectabat καλῶς, impedimento fuerit, vel simile quid: neque enim bene cohaerent, mihi necessitas incumbit istis vos beneficiis ornare, ἢν μὴ τὸ ὑμῖν ἐπὶ αἰτίον γίνηται: una lineola adiecta

scribamus ἀντίον γίνεσθαι, id est ἀντιωδῆ. Herodotea sunt ἀντίος et ἀντιῶσθαι. Eleganter τὸ ὑμέτερον, *vestrum*, dixit, pro ὑμῖς. Sic τὸ ἐμὸν, τὸ σὸν, [scil. μέρος,] et similia frequentantur Platoni praesertim; cuius sunt ista, τὸ γ' ἐμὸν ἵτοιμον, ἰὰν οὗτος ἰθίλῃ, T. I. p. 128. B. τὸ γ' ἐμὸν οὐδὲν καλύει ἐπαδίσθαι ὑπὸ τοῦ ὅσοι ἡμέραι, *me quidem quod attinet nihil impedit quominus* etc. p. 176. B. τὰ μὲν ὑμέτερα ἀκούειν, ὡς ἔοικεν, ἵτοιμ' ἂν εἴη T. II. p. 633. A. etc. Plura dabit H. Steph. App. de Dial. Att. p. 115 seq. VALCK. — Monere in Var. Lect. debueram, ἀντίον ex Valck. emendatione merito a Schaeef. receptum esse, pro αἴτιον quod erat in Edd. et Msstis. S.

16. τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἰοῦσαν δύναμιν) Hoc, fide Codicum egregie munitum, cur ierint mutatum, caussam non adsequor, nisi rariore fuerit in structura. Solet plerumque παρὰ casui tertio adiungi ἐπὶ ἐμφύλῳ, h. e. quoties de re animata sermo. [Itaque παρ' ἐμοὶ ἰοῦσαν h. l. cod. Pa. ex scholio.] Homerus, Thucydides, Plato, Lucianus, quartum, et Poëtae exemplo Noster, adstruxerunt. Vide Thom. M. in Παρά. Mox ἵππερ' εὖ φρονέετε repudiare non debui. Supra c. 60, 2. εἴπερ' εὖ φρονέεις, alibique. WESS.

Ibid. τὴν νῦν παρεῖσαν μοι) Duo tresve Codices dudum innotuerant, in quibus haec Herodoteo more distracta leguntur, τὴν νῦν παρ' ἐμὲ ἰοῦσαν δύναμιν. Paulo quoque rarius illud παρ' ἐμὲ: supra VI. c. 86. ex Codd. recte receptum Δίσθαι παρὰ σε, quae lectio alterà παρὰ σοὶ non debuerat dici deterior. Lexicon Coislin. p. 485., Παρ' ἡμᾶς ρινεῖ, ἀντὶ τοῦ παρ' ἡμῖν. Ἀλιεῖς Φιλαθηναίῳ. Soph. Elect. vs. 184. ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα Διὸς ἀνάσσειν: ubi vere Schol. καὶ ἐν τῷ περὶ λόγῳ ἐχρήσατο αὕτη ἡ σύνταξις τῆς παρὰ προθέσεως. Isaacus p. 70, 25. καθήμενοι παρ' αὐτόν. Thucyd. III. c. 3. τριήρεις - βοητοὶ παρὰ σφῶς παρούσαι: ubi vid. Clar. Abresch. Quo apud Thucyd. significatu, Herodoto paulo post [lin. 21.] usurpatur καταλύσασθαι: ubi mihi quoque placet ἀλλὰ καταλύσθε, ut ἀλλὰ πείθεσθε: in quibus suam habet ἀλλὰ vim obsecrandi, qua saepius usurpatur in talibus δὴ et ἀξιώ. VALCK. — Pro καταλλάσσεισθε, quod olim vulgatum erat, Gronovius καταλύσσεισθε tamquam e cod. Med. edidit; sed in Notis monuit, καταλύσσεισθε in codice scribi. Et in hoc haud dubie nobis cum Wess. fuit adquiescendum. S.

19. παριστούμενοι βασιλῆϊ) Herodoti haec manus. Supra lib. IV. 166. παριστούμενος Δαμῖφ διαθάρη. Mox [lin. 21.] pessime Medic. ἀλλὰ καταλύσσει. Melius Hutchinsonius ad Xenophont. Ἀναθ. Κύρ. lib. I. p. 6. WESS. — Vide proxime ante notata. S.

30. ἐν ὧρων τοῦτο ἐν ὑμῖν) Potuisset τοῦτο ἐν ὧν ἐν ὑμῖν, uti c. 60, 2. καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἔστι. Noluisse membranae docent. Χεῖρ ὑπερμήκης regis [lin. 32.] ab Ovidio expressa est, *An nescis longas regibus esse manus?* Heroid. XVII. 166. ubi Ciofanus. WESS.

35. ἐν τριβῶν τι μάλιστα οἰκημένων). Tales, quod Porto observatum, Dionysio Halic. Ant. lib. VI. p. 368. et XI. p. 730. ἐν τριβῶν τοῦ πολέμου κείμενοι. Qualium quidem in belli via, mediorumque inter inimicas gentes, regio ancipiti plerumque periculo premitur, uti tunc Attica. Sequens ἐξαίρετον μεταίχμιόν τι Codices egregii scriptum desiderant, fortasse haud inprobe. Certe si ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον prae-buissent, quis sperneret? Quid autem proprie μεταίχμιον, indicavit lib. VII. 77. et Euripid. Phoeniss. vs. 1370. et Heraclid. vs. 802. WESS. — Ferri certe Codicum ἐξαίρετον μεταίχμιόν τι nullo pacto potest: et lubens equidem cum Arch. et Brit. τι perinde atque τι omitterem. Sed, undecumque posteriorem hanc voculam Aldinus editor acceperit, commodissima profecto ista scriptura est ἐξαίρετόν τι μεταίχμιον, in quam vellem Codex saltem Med. consentiret; quod ex Gronovii silentio colligi posset, nisi frequentibus documentis intellexissemus, in postremis praesertim Musis multas ab illo lectiones, quas idem codex haud dubie offerebat, neglectas fuisse, quum ad finem properaret. S.

CAP. CXLII. 10. περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ὁ ἀγὼν ἐγένετο) Haec Spartani, qui Graeciae ἡγεμονίην et principatum sibi vindicabant, ad Athenienses? Arbitror reliquias Scriptorem, περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ἦθεν ὁ ἀγὼν ἐγένετο, de vestra regione primum decertatum fuit; tum sequetur opportune ὡν δὲ φέροι κατὰ λ. Simile Themistoclis c. 22. ὅτι ἀρχῆ-θεν ἢ ἔχθη πρὸς τὸν βαρβαρον ἀπ' ὑμῶν ἡμῖν γέγονε: et cap. 2. περὶ τῆς ἑκείνου ἡδὴ τὸν ἀγῶνα ἐποιεῖντο. Sed esto coniectura. [Vide Var. Lect. Vocabulo ἀρχήν, ea notione quae huius erat loci, frequenter utitur Noster.] In vicinis ἄλλως τε,

τουτίων ἀπάντων, [lin. 12.] labat sententia, ad quam instaurandam variantur suspicionum tumultus. D'Orvillius, ut schedae eius testantur, ἐκτός τε τουτίων ἀπάντων, praeter ea omnia Athenienses etc. Reiskius consimiliter, ἄλλως τε, ἄνυ τουτίων ἀπάντων. Ambo ad dictionis principium, cui molestiam non crearem, adhaeserunt. H. Stephanus [in ora suae Editionis secundae] eiusdem dictionis medio manum implicuit, ἡγίσθαι δουλοσύνης, primos ex Graecis iugum servitutis subire, reparans; quod vereor, ut Graece doctis doctissimus ipse probaverit; ἡγείται ἡδονῶν, illis imperans, non earum auctor: pariliter ἡγείται δουλοσύνης, illi imperium inhibens. Vide IX. 1. Idem animadvertit Io. Corn. de Pauw; cuius de opinione τουτίων ἀπάντων αἰτίους, αἰτίους γινίσθαι δουλοσ. aut additā copulā γινίσθαι καὶ δουλοσύνης, oratio melius procedet. Et procederet profecto, si priori ex Msstis auxilium nasceretur. Simillimam certe iteratae vocis omissionem lib. IX. 54. dabit. Sed desino, ne aestus augescant. WESS.

12. τουτίων ἀπάντων) In his vocula videtur deesse. Koenius legebat τουτίων ἀπάντων ἐκτός, αἰτίους γινίσθαι. Reiskio καὶ post γινίσθαι videbatur inserendum: dare quoque potuissent, duabus tantum literis repetitis, ἄλλως τε τουτίων ἀπάντων, αἰτίους τε γινίσθαι δουλοσύνης τοῖσι Ἑλλήσι Ἀθηναίοις, οὐδαμῶς ἀνασχετέν. VALCK. — Vide in Var. Lect. notata. S.

14 seq. Quod mox Lacedaemonium Noster facit dicentem, erat Atheniensibus, quibus semper favet, ἥδιστον, ut arbitror, ἀκρόαμα: οὔτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλας φαίνεσθαι (vel ἰφαίνεσθαι: supra VIII. c. 73., νῦν τε καὶ τὸ πάλας εἰσιόν') πολλοὺς ἐλευθερώσαντες ἀνθρώπων. Eam in rem exempla quoque vetera, Herodoto nota, atque illo recentiora collegerunt in Panathenaicis suis Isocrates et Aristides; quorum ille mores suorum popularium moribus opponens Lacedaemoniorum a p. 240., tandem concludit p. 283. v. Athenienses veteres fuisse εἰρηνικοὺς, καὶ Φιλέλληνας, καὶ τῆς ἰσότητος τῆς ἐν ταῖς πολιτείαις ἡγεμόνας; Σπαρτιατὰς δὲ ὑπεροπτικοὺς, καὶ πολυμικοὺς, καὶ πλεονεκτικοὺς. Paulo post, [lin. 16.] καρπῶν ἰστέρεθήητε ex Med. nescio cur melius censeri debeat quam ἰστέρησθε; cui respondet vicinium οἰκοφθέρησθε. VALCK.

15. πιζεύμενοι) Formae est Ionicae. Πιζεύμενοι δὲ οἱ ἐπί-κυροι lib. III. 146., πιζεύμενοι ὑπὸ Θηβαίων VI. 108. Porro

οικοθρόνοισι, domos dirutas, ipsum in primis rei familiaris interitum, (οικοθρόνον Platonis Phaedon. p. 82. c.) latiore ambitu comprehendit. Adi ad lib. V. 29. et Uraniae finem. WESS.

19. τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκτῶν ἐχόμενα) Vallae emendata Latina obscuritate fuscantur. Bello inutiles, impuberes, puellae, senes servique describuntur; ἄχρηστα οἰκτιῶν ἐχόμενα Nostri more cī ἄχρηστοι οἰκίται, domestici. Explicat Aristides T. II. p. 217. ὑπισχνουμένων Spartanorum, παιδᾶς καὶ γυναῖκας αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἔξω τῆς ἡλικίας θρέψεν, ἕως ἂν ὁ πόλεμος ᾗ. Vide lib. I. 120. adposita. WESS.

CAP. CXLIII. 1. πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρίναντο) Hoc Aristide iusto dignum auctore huiusque aetatis Atheniensibus responsum merito miratur Aristides Soph. in Panathen. p. 251. Ταύτην, inquit, ἐγὼ τὴν ἀπόκρισιν τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας καὶ τῶν τροπαίων οὐχ ἥττον ἀξίαν ἡγοῦμαι θαυμάσαι. Responsi dignitatem oratione nimis protracta nonnihil imminuit Plutarch. Aristid. p. 324. n. In his ἐλευθερίην σκεπτόμενοι, [lin. 5.] libertatis considerantes commoda, vel praerogativas, sincerum videtur. Quod praebent duo minimum Codices, ἐλευθερίας (sive τῆς ἐλευθερίας) γλιχόμενοι, non interpretamentum adeo, sed nota videtur marginalis a studioso lectore repetita ex lib. II. 102., ubi sic ille scriptum invenit in suo Cod. δεινῶς γλιχομένοισι τῆς ἐλευθερίας, quod mihi nunc ob hanc lectionem Mssorum illic probandum videtur. VALCK.

5. ἐλευθερίην σκεπτόμενοι) Si morbus his absit, quid aliud, quam libertatis considerationem, ostendent? Interpretis Latina ex σκεπτόμενοι fluxerunt. Fallor autem, aut γλιχόμενοι ἐλευθερίας, desiderio libertatis accensi, praestant. Fundus est in bonae notae exemplaribus et Herodoto lib. II. 102. Mox Aldus, [lin. 7.] uti oportebat, πειρῶ: inconsulte πειρῶ deinceps per editiones vulgatum. Bene πεισόμεθα persuadebimur Laurentius; cui tolerabimus substitui non fuerat necesse. WESS.

8 seq. ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος etc.) In concionem introductis, quos Mardonius miserat, Aristides ex plebiscito τὸν ἥλιον δείξας, ἄχρισ ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύεται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολέμησουσι Πέρσαις ὑπὲρ τῆς δεδομένης χώρας καὶ τῶν ἡττηθμένων καὶ κατακεκαυμένων ἱερῶν, apud Plutarch. I. p. 324. e. quorum

priora vim habent maiorem Herodoteis; sed rectius Noster dixisse scribit μήποτε ὁμολογήσειν Ξέρην, quam semper πολέμησιν. Interposita mox [lin. 11.] litera scribi poterit in his: Diis adiutoribus πίσυνοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκείνος οὐδεμίην ὄπην ἔχων ἐνέπηρε τοὺς τε οἴκους etc. Hinc οἴκους et ex proximis Deorum οἰκήματα D. Herald. attigit Advers. II. c. 9. VALCK. — Teneri debuit ἀμυνόμενοι, constans librorum scriptura: praesens notione futuri. S.

9. τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἢ τῇ περ etc.) Animosae responsionis auctor Aristides, τὸν ἥλιον δείξας, Ἄχρις ἂν οὗτος, ἔφη, ταύτην πορεύηται τὴν πορείαν, Ἀθηναῖοι πολέμησονται Πέρταις, sic Plutarchus p. 324. E. Similes in foederum sanctionibus formulae frequentantur; cuiusmodi Romanos inter et Latinos, μέχρις ἂν οὐρανὸς τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι, in Dionysii Halic. lib. VI. p. 415. Negligo plures. WESS.

15. ἀθέμιστα ἔρδειν) Th. Galei ἀθέμιτα membranae Arch. non agnoscunt. Supra lib. VII. 33. ἀθέμιστα ἔρδισκε, ubi plura. Alexandrum διὰ τὸ σχῆμα τῆς προξενίας sine noxa dimissum Sophista Aristides T. II. p. 217. fatetur; Lycurgus vero in Leocrat. p. 156., parum afuisse, quin lapidibus cooperiretur, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν, nimis oratorie. WESS.

CAP. CXLIV. 5. ἀτὰρ αἰσχροῦς γε οἶκατε etc.) Hæsitacionem H. Stephani, αἰσχροῦς et ἐξεπιστάμενοι nectere cupientis, emendatior versio removebit. Dicta legatis sunt, quos timere, cognito Atheniensium animo, dedecebat. Poterant more humani ingenii absentes Lacedaemonii vereri, legatione vero fungentibus et praesentibus indecorum illud. Hinc et εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνεσι ἐπιστάμενοι, observante docto viro, eosdem tangit. WESS.

6. οὔτε χερσὸς ἴσσι) Pauca satis superbe Lacedaemoniis, tanquam memores iniuriae, sed ista Persis respondisse feruntur apud Diodorum XI. 28., ὡς οὔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἴσσι τοιαύτη, οὔτε χερσὸς τοσοῦτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι τοὺς Ἕλληνας ἐγκαταλείψουσι. Iratos Lacedaemoniis, tanquam qui Atheniensibus indigna metuerent, faciunt Plutarch. in Arist. p. 324. D. et Aristid. T. III. p. 357. Eleganter Herod. αἰσχροῦς γε οἶκατε, ἐξεπιστάμενοι τὸ Ἀθηναίων φρόνημα, ἀρρωδῆσαι: cum Atheniensium animi magnitudinem habeatis exploratam, turpiter sane vereri videmini. VALCK.

22. τὴν εἰς ἡμῶν ἔχουσιν) Nolui, quod suum Scriptor agnoscit, adspernari: agnoscere autem, adnotata lib. V. 81. conmonstrabunt. Proximi καὶ ὑμῶν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπληρωται [lin. 24.] venustas deminuetur, si ἡμῶν ex ora Arch. valeat: cessaret enim solita Atheniensium et Spartanorum contra sese positio. Aiunt, quantum ad Lacedaemonios attinet, plenissime illos benivolentiae officio defunctos. WESS.

22. τὴν πρὸς ἡμῶν εἰσῶσαν) Reiectis interpretamentis restituetur ex Codicibus Herodotea phrasis, τὴν εἰς ἡμῶν ἔχουσιν: vid. notata p. 412, 72. [ad V. 81.] Illud paulo inferius [lin. 26 seq.] scriptum, ὡς οὕτω ἔχόντων, Sophocli fuit inprimis frequentatum. Sophoclea colligentes viri docti abstinerunt Ai. vs. 915., 'Ὡς ὡς τοῦτ' ἔχοντος, αἰδέσθαι πάρε: turpis inde menda tolletur una litera mutata: 'Ὡς ὡς τοῦτ' ἔχοντος: nihil interest, utrum ὡς ὡς ἔχόντων τοῦτ', an dicatur ὡς ὡς ἔχόντων: sed τοῦτο ferri nequit in talibus. Satis exemplorum dederunt H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 166. B. Stolberg. in Ai. Soph. p. 151, 205. et Clar. F. L. Abresch. Anim. in Aesch. lib. I. c. 25. VALCK.

32. προσβῶνται) Hoc, aut προβῶνται, Ionum sermo, de quo VIII. 1., desiderat. Athenienses lib. IX. 6. ἀντιώσκειν εἰς τὴν Βοιωτίην explicant ipsi, ratumque habent ex Mastis derivatum, et veterum conprobatum usu. Vide Diodori T. I. p. 242., deque Pass. et Med. clausula Melpomenes finem. WESS. — Pro ἡμῶν Wesselingius, ὑμῶν se malle, in Var. Lect. professus est; quod et sibi placere Valckenarius in Adnot. ad IX. 7, 26. significavit, qui et προβῶν. alteri praetulit scripturae. Haud dubie vero praestare videtur constans librorum omnium scriptura ἡμῶν, nos, nempe Athenienses cum Lacedaemoniis. Conf. IX. 6, 2-4. et cap. 7, 30 seqq. S.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM NONUM.

CAP. I. 7. Θώραξ ὁ Ληρισσαῖος) Gentis Aleuadarum fuit quae Larissae dominatum exercuit. *Larissaeus Aleus* propterea Ovidio in *Ibin* vs. 325. Bene *Aristoteles* *Polit.* V. 6. ὥσπερ συνέβη ἐν Λαρίσσει ἐπὶ τῆς τῶν Ἀλευαδῶν ἀρχῆς καὶ τῶν περὶ Σάμον. Sic enim reliquisse videtur. Non nescio *Conrigianum*, quid vetat eosdem Aleuadas et alibi eminuisse? Vtant profecto vetusti Scriptores, de Aleuadarum in Samios imperio tacentes: vetat *Philosophus*, tyrannidem *Polycratis*, *Macandrii*, *Sylosontis* signans. Ceterum *Thorax* una cum fratribus *Eurypylo* et *Thrasysdae* *Xerxi* et *Mardonio* vehementer studuit, c. 57. huius libri. Illud autem παρεῖκε *Μαρδόνιον* [lin. 8.] pro *Herodoteo* more rectius παρεῖκε. Ita lib. III. 77. ἀπέειλεν, ὅτι σφίς παρήκαν: quod illis transitum concessissent; et IV. 146. etc. WESS.

CAP. II. 2. οἱ Θηβαῖοι καταλάμβανον) Mallet in Latinis cohibuerunt, pergendique in Atticam inpetum represserunt; uti III. 36. ἀλλ' ἴσχε καὶ καταλαμβάνει τῶν αὐτῶν: et ibid. c. 52. Περικλῆς μὲν τοῦτοι αὐτὸν καταλαμβάνει. Porro, οὐκ ἔστιν ἵνα ἐκαστὸς [lin. 5] idem saepius esse, ac *disua debant* ulterius progredi, recte *Abreschius* admonuit, et ad lib. II. c. 30. *Valckenarius*. In proximis [lin. 7 seq.] κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας - - χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι, ordo verborum insolentior. Succurrebat *Reiskii* sollertia Ἑλλήνων ὁμοφρονέοντων - - περιγίνεσθαι, cui scripta exemplaria pugnant valide. Potius erit, Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, (siquidem vis abesse debet) accusativos arbitrari consequentiae, quales *Gronov.* tuetur lib. II. 66.; videlicet, quantum ad Graecos attinet, concordēs si maneant, qua illi et ante sententia fuerant, subigi vix posse. Par

opinio *Abreschii*. WESS. — Libro II. c. 66. aliisque locis ibi a *Gronov.* citatis nominativi sunt absoluti. Hoc loco est accusativus absolute positus, qualis infra cap. 42, 18. quem ad locum *Schulzius* provocavit, tum III. 99, 6. V. 103, 11. et II. 141, 20. ubi vide notata. Similes cum ex Nostro, tum ex aliis auctoribus, locos collegit eidem *Schulzio* laudatus *Fischer*, *Animadv. ad Welleri Gramm. Specim.* III. Part. 1. pag. 387 seq. qui quidem quod in eundem censum *Herod.* V. 86, 12. retulerit, non video quid spectarit. S.

5. οὐδὲ ἔων ἵναί) Si vel Codices praeberent ὦν, quod hic ponendum censebat *Reiskius*, ego tamen vulgatum, οὐδὲ ἔων, omnino retinuerim. In proximis ἀλλ' αὐτοῦ etc. more satis usitato ἐλέων, vel simile quid, relinquitur lectori supplendum: plene *Sosicrates* in *Schol. ad Aristoph. Av.* vs. 521.. λέγεται αὐτὸν πρῶτον οὐδένα ἔαν ὄρκους ποιῆσθαι κατὰ τῶν θεῶν, ἀλλ' ὁμνῆσαι κελύσαι χῆνα, καὶ κύνα etc. Sicut hoc in loco, supra *Herodot.* VII. cap. 104., οὐκ ἔων φεύγειν, --- ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξει ἐπικρατεῖν, ἢ ἀπόλλυσθαι: ubi huius generis alia quaedam leguntur adscripta. Paulo post [lin. 9.] non displicet lectio marg. *Steph.* εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινόμεν. VALCK.

CAP. III. 1. ὁ δὲ οὐκ ἐπιήετο) A *Mardonio* missus itaque non est famosissimus apud *Oratores Atticos*, *Demosthenem*, *Aeschinem*, *Dinarchum*, *Arthmius Zelites* ad pecuniam *Peloponnesiis*, quo a popularium societate avelerentur, dividundam. Vide *Demosth. Philipp.* III. p. 70. Quae sequentibus vocula [τις] in Codicibus, *Vallae* lecta, adest, haud ea inconcinna. *Oppianus Cynaget.* III. 314. καὶ βαλῶν δὲ πόθος τις ἐνέσταται φρεσὶ θνητῶν. Omittitur a *Sophocle Trachin.* vs. 480. WESS.

CAP. IV. 5. προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώμας) Horum sententiam *Valla* liberius expressit. Προέχων, usu rariore, non aliud, ac πρότερον ἔχων, cum iam antea haberet, nossetque adeo, *Atheniensium* consulta, haud sane amica. Φιλίας λόγους ad eum modum VII. 163. et VIII. 106. Confer *Abreschii Animadv. in Aesch. lib. II. c. 32.* WESS.

CAP. V. 9. Ἀντίδρα κατέλυσαν) Idem si fatum ante decem menses subierat *Cyrtilus*, mirum est huius exemplo non fuisse *Lycidam* deterritum. Ignotum *Herodoto*,

plures Cyrsilum commemorant; cum Themistoclis suasu statuerent Athenienses, ut urbe relicta -- naves conscenderent, --- Cyrsilum quemdam, suadentem ut in urbe manerent, Xerzenque reciperent, lapidibus obruerunt: sic scribit Cicero de Off. III. c. xi. secutus Demosthenem de Cor. p. 174.; ex quo Cyrsilus innotuit Harpocrati, Hermogeni pag. 448., aliis. Cautè Aristides neque Cyrsilum nominat nec Lycidam, duo tamen diversos, ut puto, designans, qui non simillimo mortis genere perierint: de illo, qui Demostheni dicitur Cyrsilus, in Panathen. T. I. pag. 243., ἐπειδὴ τις ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ὡς χεὶρ συγχωρεῖν, αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα ἐπιβούσαι διέφθειραν ἐκ χειρὸς: illic in Schol. Msto Cyrsilus vocatur. De Athenis agens Aristides secunda vice captis, missoque ad Athenienses in Salamina nuncio T. III. p. 356. ἐπειδὴ τις εἶπεν ἐν τῇ βουλῇ δέχεσθαι, συλλεγόντες πάντες κατέλειψαν αὐτοὶ μὲν αὐτὸν, αἱ δὲ γυναῖκες τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. Hoc ibi Scholion praebebat Cod. MS. ad 'Επειδὴ τις εἶπε) Κυρσίλος κατὰ Δημοσθένην· ὁ γὰρ Ἡρόδοτος Λυκίδην αὐτὸν καλεῖ. Demosthenes-quidem et Herod. de diversis loquuntur temporum articulis; non tanta tamen apud me auctoritas est Aristidae, ut Demosthenem in re tum notissima erroris ausim arguere, quod fecit G. Canter. Nov. Lect. VII. 4. VALCK.

15. ᾗσαν αὐτοκελές) Exscriptum ex Ask. ᾗσαν ad ᾗσαν sive ᾗσαν Ionum ducit, quomodo ex membranis semel iterumque lib. III. 77. Αὐτοκελές, Sophocli Trachin. vs. 395. αὐτόκλητοι. Adprime autem αὐτομολές Fragm. Paris. notabiles. Nostro αὐτόμολοι, transfugae, aliis subinde omnes; qui sua sponte adveniunt; Oppianus κλητοὶ τ', αὐτόμολοι τε, Halieut. III. 360. At schedis istis, contentus novae in Graecia vocis indicio, non obtempero. Aristides atrox hoc marium et matronarum Atticarum facinus neglectui non habuit T. II. p. 217. WESS.

CAP. VI. 5. ἐν τῇ Βοιωτίῃ) Vetus ἐς τὴν Βοιωτίαν concedere-ne recepto ex Florent. debeat, in dubio haeret. Exstat acervus, ex Musis a Porto congestus, exemplorum in hanc partem. Verum valeat. [conf. Adnot. ad I. 21, 4.] Mox [lin. 8.] μεμφομένους, quae Reiskii suspicio, volentibus exemplaribus scriptis, suum in locum collocavi. WESS.

Herodot. T. VI. P. II.

P

12. *προϊπαί τι*) Aldus et Camerarius optime; post quorum euras operae, inseite *προϊπι* corrigentes, aberrarunt turpiter. Geminum germanum earundem delictum in *επι* ex legitimo *επαι* lib. VIII. 68. Utique Aldinum exemplar, ut hinc et alias frequenter adparuit, ab insectis contemptius habitum fuit. WESS. — Lectionem Medicam in *προϊπαν* mutandam suspicabatur Koenius: praeterea denuntiarunt, ni venirent Atheniensibus auxilio, hos sibi ipsos tutamen quoddam paraturos: sic redderem Herodotea, ὡς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλωρὴν εὐρήσουται, id est ἀποστρεφὴν τρομαδσονται, vel ὑπορίσονται. Hoc significatu sibi parandi, vel adipiscendi, veteribus frequentatum *εὐρέσθαι* adhibuit aliquoties Herod. infra bis c. 26. et c. 28. Ἄδειαν εὐρέσθαι, vel εὐρήνην, vel ἀγαθὸν τι, locutiones sunt usitatissimae: *εὐρέσθαι* παρὰ τῶν θιῶν τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλάγην, dixit Isocrat. in Evag. p. 191. E. vid. R. Dawes in Misc. Crit. pag. 258. VALCK.

CAP. VII. 2. καὶ σφι ἦν Ῥακίνθια) *Hyacinthiorum* apud Spartanos festivum tempus operose, obfusus tamen Euripidis Helen. vs. 1485., Io. Meursius ultimo Feriatiae Graec. libro exposuit. WESS.

2 seq. *περί πλείστον δ' ἦγον*) Laudabiliter supra Lacedaemonii V. 63. τὰ τοῦ θιῶν προεβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν: sed hac tempestate *Hyacinthia* domi celebrantes iure displicebant Atheniensibus. Sic VII. 206. Κάκειναι σφι ἦν ἱμποδῶν. Attigit Plut. T. II. p. 873. E. VALCK.

13. Δία τι Ἑλλήνιον) Iovis Πανιλληνίου apud Aeginetas et Athenienses cultus in Pausania fin. libri primi: Ἑλλάνιον novit Pindarus et Syracusanorum numi, de quibus Cl. Havercampus ad Parutae Sicil. Numism. p. 343. In vicinis [lin. 15.] ἀλλὰ ἀπιστάμεθα gravius et elegantius legenti accidit, suadentque membranae. Hoc amplius, καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμῶν οὕτω [lin. 19.] a Gronovio a Pavo summo iure laudatur, idem quidem ac τὸ μὲν ἡμέτερον, sed suavius atque ex interiore sermonis usu. Quod autem post ἀνιβδῆλον aderat participium ἐόν, saepe Scriptori in deliciis, abesse Codicum iussu potest; neque hic criminationem, in Th. Galeum [a Gronov.] intentatam, metuo, quippe temerariam valde. Ceterum τίμεται ἐπὶ τοῖς Ἑλλήνιαις [lin. 20.] in Graecos impenditur sive distribuitur, bene Portus. WESS.

13. Δία τε Ἑλλήνιον) *Iovem Graecis communem reveriti.* Ἑλλάνιος Ζεύς ubi memoratur *Aristophani* in *Eq.* vs. 1250., et *Pindaro* *Nem.* V. 19., adpellationis originem ab *Aeaco* recte repetunt *Scholiastae*. *Aeaci* precibus malorum levamen adepti, quibus tota *Graecia* premebatur, ἱερὸν ἐν Αἰγίνῃ κατεστήσαντο κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, οὐπερ ἐκεῖνος ἐποίησατο τὴν εὐχὴν, *Isocrat.* p. 191. E., *Iovis* scilicet Ἑλλανίου, vel Πανελληνίου. Huic *Aeacus* sacra fecisse dicitur *Pausaniae* I. p. 108. et II. p. 179., τῷ Πανελληνίῳ Διὶ Θύσας καὶ εὐχάμενος, τὴν Ἑλλάδα γῆν ἐποίησεν ὕσθαι. A templo *Iovis* Πανελληνίου mons, in quo statutum erat, Πανελλήνιον ὄρος dicebatur, eodem teste pag. 181. Fortasse scripserat *Clemens Alex.* VI. p. 753, 14. Αἰακός, ἀνελθὼν ἐπ' ὄρος, --- τὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ κοινὸν ἐπικαλέσας θεὸν ἠύξατο. VALCK.

15. ἀλλὰ πάντα τε ἀπειπάμεθα) Latina *Vallae*, nos *tamen* --- *annuere nolle, sed recusare*, monstrant lectionem in marg. *Steph.* notatam, [ubi, omissis duabus vocibus πάντα τε] οὐ κατανέσασμεν, ἀλλ' ἀπειπάμεθα: non *adprobavimus, sed repudiavimus*; illa nimirum omnia, quae paulo ante sibi dixerant a Rege Persarum oblata. Placet et mihi *Med.* lectio ab *Arch.* firmata, [lin. 19.] καὶ τὸ μὲν ἄπ' ἡμέων οὕτω ἀνελθὼν ἐὼν νέμεται ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας: editum ἡμέτερον videtur interpretamentum. VALCK.

24. τεῖχος --- ἐν τέλει ἐστὶ) Litem non moveo membranarum, quarum ἐν τέλει ἐστὶ haud aliud ac πρὸς τέλει c. 8. et *Dionis Chryst.* Or. LXI. p. 583. D., *Platonis* ἐπὶ τέλει *Menex.* pr., aequatque adeo vulgatum. [De munitione illa vide VIII. 71.] Mox [lin. 26.] τῷ Πέρσῃ ἀντιώτessθαι tritius, aut πρὸς τὸν Πέρσην, uti non male *Reiskius* voluit. Habet tamen illud, [τὸν Πέρσην ἀντιωσ.] , quod aliàs significatum, suum in *Musis* locum. WESS. — Verbum ἀντιωσθαι nusquam quidem alibi in *Musis*, quod meminere aut adnotaverim, cum quarto casu, sed constanter cum tertio construitur: sed, sicut illud h. l. communi consensu veteres libri omnes cum quarto iungunt, sic cognatum verbum ἀντιάζειν, non solum cum dativo casu, sed saepius etiam cum accusativo iunctum reperitur, ut II. 141, 14. IV. 80, 8. 118, 10. 121, 2. Et hoc loco ratio suberat; cur ἀντιωσθαι eodem modo construeretur, scil. ne duo diversi dativi, ἡμῶν, et τῷ Πέρσῃ, in eadem phrasi concurrerent. S.

24. ἐντελής ἐστι) Herodoteum videtur ἐν τέλει ἐστί, quod est in marg. Steph. ut paulo legitur inferius ἢ πρὸς τέλος, prope finem. Tum vicina [lin. 26.] scripserim partim cum Reiskio: συνθέμειναι τε ἡμῖν τῷ Πέρσῃ ἀντιώσθαι ἐς τὴν Βοιωτήν. Saepius in Musis obvium ἀντιοῦσθαι sollicitari non debet. In fine lib. VIII. pro ἡμῶς legerem, ὑμῶς καιρὸς ἐστὶ προβοηθῆται ἐς τὴν Βοιωτήν. VALCK.

33. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι μαχίσασθαι) In fine huius capituli Dissertatio Herodotea p. 131. novas nobis obtulit ex Codicibus lectiones: τῆς γι' ἡμετέρας ἐπιτηδεώτατόν ἐστι ἰμ-μαχίσασθαι τὸ Θριάσιον πεδῖον: quarum lectionum altera procul dubio est genuina. Proximum accedit apud Suidam ἐν Εὐήλατον: πεδῖον - ἐπιτηδεῖον ἰππῷ ἰμμάχισθαι. Thucyd. II. 20. χώρος ἐπιτηδεῖος ἐφαίνετο ἰστροπεδιεύσαι: Herod. IX. 25., χώρος ἐπιτηδεώτερος ἰστροπεδιεύσθαι. VALCK.

Ibid. ἐπιτηδεώτατόν ἐστι) Etsi ἐπιτηδεώτατον Arch. et Vind. optime ex ἐπιτηδῆς manet, et ἐπιτηδεύτατον Democriti apud Homeri Interpretem p. 1441, 16. [Eustath. in Od. p. 89, 46.] fere sit geminum, eo non utar. Mire vero adblanditur ἰμμαχίσασθαι, rarioris quidem formae, sed legitimae, qua ἰστροπεδιεύσθαι, castra in loco metari, supra c. 2. et χώρος ἐπιτηδεῖος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι, uti Mssti, τὸν στρατὸν, aptus locus ad exercitum in eo ordinandum et numerandum, lib. VII. 59. Tale πεδῖον ἐνχωρίσασθαι καλὸν Appiani Bell. Civil. IV. [c. 106.] p. 1041., rariusque Philonis Iud. lib. II. Vit. Mosis p. 659. v. ἐπιτηδεώτατον εἶναι τὸν τόπον ἐνησυχάσαι καὶ ἐνημερῆσαι: et de Numer. Septen. p. 1187. A. πεδία ἐπιτηδεώτατα ἐμβόσκεσθαι. Negligo alia. Constat verbo iusta compositio, et probanti ratio. WESS.

CAP. IX. 3. Χίλος, ἀνὴρ Τρυγῆτης) Hoc satis. Plutarcho Χείλως, Malign. p. 871. fin. et Themist. p. 114. r., fide Codicis Bodleiani: Polygaeno Χίλος lib. V. 30. Par discordia in nominibus Χίλων et Χείλων atque aliis. Post pauca [lin. 4 seq.] τῶν ἰφθῶν ἐπύθετο postulant schedae. WESS.

3. Χίλος οὐνόματι, ἀνὴρ Τρυγῆτης) In Plutarchi Them. p. 114. r. legere etiam licet Χίλιον τὸν Ἀρκάδα: sed rectius nomen apud eundem scribitur T. II. pag. 871. r. Χείλως, et pag. 872. A. ubi acerbe, εἰ δὲ τι, ait, κατέσχεν οἰκίον ἐν Τρυγῇ πρᾶγμα τὸν Χείλων ἐκείνον, οὐκ ἂν ἡ Ἑλλάς περιεγίνετο. Χίλος est

in *Polyaen.* V. 30. Herodoti Tegeata τῶν ἰφθρῶν ἐκύβητο πάν-
τα λόγον: [lin. 5.] sic mihi quoque scripsisse videtur omis-
sa voce ἵνα, quae ut a *Med.* sic aliis etiam aberit Codici-
bus. Arcadis sententiam paucis expressit *Plutarch.* τοῦ δια-
τιχίσματος οὐδὲν ὄφελός ἐστι Πελοποννήσῳ, ἀν' Ἀθηναῖοι Μαρδόνιῳ
προσγίνωνται. Illud *Polyaeni*, πολλὰς διαβάσεις ἔχουσιν εἰς τὴν
Πελοπόννησον οἱ βάρβαροι, propius accedit *Herodotea*, μεγάλοι
κλισιάδες ἀναπικτίσθαι εἰς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ. VALCK.

10. μεγάλοι κλισιάδες) *Polyaeni* πολλὰι διαβάσεις εἰς τὴν
Πελοπόννησον cultu et elegantia multo sunt inferiores. No-
stri ad praescriptum *Plutarch.* T. II. p. 360. Α. μεγάλας μὲν
τῷ Ἀθίῳ λιῷ κλισιάδας ἀνοίγοντες: quae Philosophi et conplu-
ra alia Io. Iac. *Wetstenium* in *Epist. S. Pauli* prior. ad *Cor.*
cap. xvi, 9. occupasse conperio. WESS.

CAP. X. 5. καὶ ἐκτὰ περὶ ἑκαστον τάξαντες τῶν εἰλωτῶν)
Vereor una cum Cl. de *Pauw*, ut haec *Herodotus* scripserit.
Valla tresque scripti libri omittunt, habentque cap. 28.
aedem magis opportunam. Et cui bono τάξαντες post ἐκτίμ-
ησιν? Non nego, quod *Galeus* ursit, esse in *Plutarchi* ea,
Malign. pag. 871.; sed, hinc derivata, unde confit? Tolle
omnia, et orationi ad culturam nihil deerit, modo ἐπι-
τρέψαντες probetur. Id sane cum exercitus imperium
traditur, multo commodius et lenius. Vide III. 155. VII.
52. etc. WESS. — Vide *Var. Leot.* et in *Exemplo* no-
stro, pro εἰλωτῶν, corrige εἰλωτῶν, ut est in *Edd.*
ante *Sehaef.* et in *Msstis.* Caeterum nolim dissimulare,
haud satis commode videri h. l. procedere orationis stru-
cturam: certe, ut *Schulzius*, sic et ego ἐπιτρέψαν requi-
rebam, ubi alii ἐπιτρέψαντες, alii vero libri magis
etiam vitiose ἐπιτάξαντες exhibent. S.

Ibid. ἐκτὰ περὶ ἑκαστον etc.) Eosdem memorat *Plutarch.*
in *Aristide* p. 325. Α. et *Tom.* II. p. 871. E. ubi ἐξῆλθον εἰς
Πλαταιὰς πιντανισχίλοι Σπαρτιάται περὶ αὐτὸν ἔχων ἀνὴρ ἑκαστος
ἐκτὰ εἰλωτας: atque adeo legit hoc in loco, quae nonnullis
in Codicibus perperam omittuntur. Tot numero Εἰλωτας
ad Plataeas cum Spartiatis stetisse certum est ex cap. 28.
et bello Peloponnesiaco saepe cum Lacedaemoniis militasse
τοὺς Εἰλωτας novimus ex *Thucyd.* IV. 80. V. 57. et 64.
VII. 19. VALCK.

14. θυμὸν οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ) Alibi θυμὸν ἐπὶ Κρότωνῳ

lib. V. 44. De *Cleombroto*, exercitus ad Isthmum imperatore, superius lib. VIII. 71.; de Solis vero eclipsi, qua rex territus copias domum reduxit, praeclare *Dionys. Peristodorus*, Doctr. Temp. lib. X. c. 25. WESS. — De illo solis defectu videsis quae *Petavio* apud *Larcherum* Parisiensis olim Academicus *Pingré* opposuit. Caeterum *terrītum* fuisse illo phaenomeno *Cleombrotum*, non profitetur *Herodotus*: ac videndum, ne significare potius voluerit, fausto accepto omine illum copias ab Isthmo abduxisse. Eodem enim tempore, quo ad Salamina pugnatum est, cum exercitu ad Isthmum *Cleombrotus* erat, munitionem Isthmi urgens: videturque, accepto iam de felici pugnae exitu nuncio, *sacra*, quae hic memorantur, *adversus Persas* fecisse; scilicet experturus, an a pedestri Xerxis exercitu, qui Peloponnesum versus progrediebatur, (VIII. 71.) revera timenda esset invasio Peloponnesi. Iam ex defectu solis debuit ille, puto, faustum Peloponneso capere omen, quippe exercitui Regis portendente exitium. Itaque tanto fidentior *Cleombrotus*, quoniam paucis post pugnam diebus, Thessaliam versus se recepit Barbarorum exercitus, reduxit suos ab Isthmo, utpote nullo amplius periculo imminente Peloponnesiis. Atque ita ad finem non perducta est Isthmi munitio, et intermissum opus; donec, adlato nuncio redire Mardonium cum exercitu, denuo Isthmum repeterunt Lacedaemonii cum aliis Peloponnesiis, et summo studio manus perficiendo operi admoverunt, IX. 8, 4 seqq. S.

CAP. XI. 14. in Ὀρίστειν) Memorat *Pausanias* Orestae tumulum, τῶν, Lacedaemone lib. III. c. 11. p. 234., qualem illi publice datum Argis et Mycenis *Lucianus* infitatur, *Toxar.* c. 5. Nec eum tamen hic innui statuo; sed τὸ Ὀρίστειον Μυναλίας *Thucyd.* V. 64., vicinum Tegeatum finibus, quo de ibi viri doctissimi *Wasse* et *Dukerus*. Ad sequentia [lin. 15.] *Hezychii* glossa, Εἶναι, οἱ πολέμοι, οἱ δὲ τοὺς Πέρσας. recte refertur. Bene *Servius* ad *Aeneid.* IV. 424. *Herodotus* Persas, qui erant Graecorum hostes, ξένους a Lacedaemoniis appellatos refert. Similia ex *Idomeneo* in *Aristid.* pag. 325. A. *Plutarchus*. Priscis ita Latinis hostem peregrinum indicasse, *leges XII. Tab.*, *Plautus*, *Varro*, *Cicero* testificantur. Vide ill. *Sealigerum* ad *Festum* in *Hostis*. WESS.

14. ἰθαίῃν Ὀρίστειω) Arcadiae sic regio quaedam ab Oreste fertur denominata. Apud Steph. Byz. in Ὀρίστειαι: Orestes θνήσκει εἰς χωρίον τῆς Ἀρκადίας τὸ λεγόμενον Ὀρίστιον. Ὀρίστιον τῆς Μαιναλίας dixit Thucyd. V. 64. Ab Euripide scribi non potuit, quod Salmasium sequuti Berkel. et Holstenius velut Euripideum excitant ex huius Oreste vs. 1684. Tragicum scripsisse suspicor: Κεκλήσεται δὲ σῆς Φυγῆς ἱππῶν-
μον, Ἀζῶσιν Ἀρκασίῃ τ' Ὀρίστιον πέδον. In eiusdem Electra Castores ad Oresten vs. 1273., Σὺ δ' Ἀρκάδων χρηὸν πόλιν ἴπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς Οἰκίῃν, Δυκαίου πλησίον σηκώματος. Ἐπώνυμος δὲ σου πόλις κεκλήσεται. VALCK.

18. τῶν περιόικων Λακιδαιμ.) Quum in rebus Laconicis frequentissima fiat mentio τῶν περιόικων, incertos fluctuare miror viros eruditissimos, quinam per illos sint intelligendi. Clar. Duker. ad Thucyd. p. 510. in Addendis, Heinaius, inquit, scribit (in Notis ad Max. Tyr. p. 65.) eosdem esse περιόικους Lacadaemoniorum et Εἰλωτας: sed nondum mihi persuadet. Prorsus diversi generis fuisse vel ex hoc liquet Herodoti loco, ubi quinque millia τῶν περιόικων distinguuntur a quinque millibus Σπαρτιῆτων, qui circa se singuli haberent septem τῶν εἰλωτῶν. Infra c. 28. in acie stetisse dicuntur Λακιδαιμονίων μύριοι: quorum dimidiam partem, εἰόντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσαν ista quinque et triginta millia τῶν εἰλωτῶν, ut levis armaturae milites. Erant itaque Lacadaemonii οἱ περιόικοι, non εἰλωται: hi servitutem serviebant; liberi erant οἱ περιόικοι. Εἰλωται, si bello heris operam suam adprobassent, libertate donati Νεεδαμῶνδες dicebantur: ab his vero etiam distinguuntur οἱ περιόικοι. Xenoph. Ἑλλ. I. pag. 256, 15., σὺν αὐτῷ τῶν περιόικων τινὲς, καὶ τῶν νεεδαμῶνδῶν οὐ πολλοί. Ubique in historia Graeca περιόικοι vel iunguntur vel opponuntur Spartiatis, Lacadaemonii sunt intelligendi, cuiuscunque fuerint urbis Laconicae cives, excepta Sparta, Spartiatarum imperio parentes. Scholiastae Aristidae MS. οἱ περιόικοι esse dicuntur οἱ περιουοῦντες Σπάρτην τὴν μητρόπολιν. Τοὺς ἐκ τῶν περιουοῦντων πόλεων dixit Xenoph. Ἑλλ. III. p. 294, 43. τὰ ἐν κύκλῳ τῆς Σπάρτης πολιῖσματα Pausan. VII. p. 555. Hae civitates, ut olim erant Spartiatarum ὑπήκοι, sic aevo quoque fuerunt recentiori εἰς Σπάρτην συντελοῦσαι, nisi quod ex istis decem et octo Augustus iusserit esse αὐτονόμους, Pausan.

III. p. 265. Qui *περσικοι*, iidem dicebantur et *Λακεδαιμόνιοι* et *Λακωνικοί*. Thucyd. IV. 8. οἱ Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περσικῶν εὐθὺς ἰβήθησαν ἐπὶ τὴν Πύλον· τῶν δὲ ἄλλων Λακεδαιμονίων βραδυτέρα ἐγίνετο ἡ ἔφοδος: quo loco οἱ ἐγγύτατα τῶν περσικῶν sunt utique Lacedaemonii. Cecidisse scribit in pugna Leuctrica Xenophon 'Ελλ. VI. p. 349, 7. τῶν συμπαύτων Λακεδαιμονίων ἐγγὺς χιλίους, --- αὐτῶν Σπαρτιατῶν περὶ τετρακοσίους: ubi αὐτοὶ Σπαρτιῶται genuini sunt Spartiatæ, τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν Maximo Tyrio p. 547. Thucydidi Lacedaemoniorum duces memorantur, lib. VIII. c. 22., Εὐάλας Σπαρτιάτης et Δεινιάδης περσικός: id est Λακεδαιμόνιος, ut eidem, praeter alios, Theramenes dicitur Λακεδαιμόνιος, Dercyllas autem ἀνὴρ Σπαρτιάτης. Qui saepe dicitur Ἀσιναιῖος Xenophonti in Κύρου Ἀναβάσει, Neon est Λακωνικός, VII. p. 255, 51. conf. V. p. 204, 9. VALCK. — De Perioecis Lacedaemoniorum nonnihil dictum ad VI. 58, 14. S.

CAP. XII. 9. αὐτὴν ἴσχειν) Sequor Codices, ipsumque Scriptorem, qui lib. III. 77, ἴσχειν τε βουλευμένους --- ἐς τὸ πρῶτον παρίεναι: et mox c. 13. ὥστε καὶ ὀλίγους σφίαις ἀνθρώπους ἴσχειν. Hic vero Argis missus ad Mardonium nuncius adfirmat lib. VII. 150. commemorata. WESS.

CAP. XIII. 5. διὰ παντὸς τοῦ χρόνου) Omni illo tempore, quo in Attica armatus consederat. Necessum enim non puto, διὰ παντὸς cum Reiskio in διάγοντος aut προϊόντος converti. Immo, si Arch. consentaneos nancisceretur, διὰ παντὸς sufficeret. Aeschylus Prometh. vs. 283. τοὺς σοὺς δὲ πόνους χρεῖζω διὰ παντὸς ἀκούσαι, quod in scholiis δι' ὅλου, sed idem ac omni modo. WESS.

CAP. XIV. 2. ἀγγελὴν πρόδρομος, ἄλλην etc.) Calculum corrigenti πρόδρομος ἄλλην, στρατιὴν etc. non adpono. Ἄλλην scribit, utpote diversas a superioribus Spartanorum copiis. WESS. — Utique sollicitari ἄλλην non debuerat: sed vide ne πρόδρομον ἄλλην στρατιὴν scriptum oportuerit; quod mihi quidem perquam probabile, ac paene certum videtur. Conf. IV. 121, 2. c. 122, 1. et praesertim VII. 203, 4. S.

3. ἰβουλιέτω, θέλων, εἴ πως τούτους πρῶτον ἔλαι) θέλων, damnatum a Brit. et docto viro, geminum habere videtur S. Paulli Epist. ad Coloss. c. 2, 18. μηδὲς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων, i. e. cupide. Θέλων sane cupiditatem et lubentiam

quamdam in *Aeschyli* fabulis ostendat saepe numero. *Θέλων* δὲ τῶνδε πύσσεται λόγῳ, *cupide libenterque audiet*, Choëph. vs. 791. *Plautus* apud Cl. *Abreschium* Anim. in Tragicum illum lib. II. 14. Quare *ἰβουλευέτο* *Θέλων*, *cupide consultabat*. WESS. — „*Θέλων* suspectum: dixerat REISKIUS: Ego quidem quid sibi velit non intelligo.“ Et SCHULZIUS, *Wesselingii* Notam respiciens: „Quid vero est, inquit, *ἰβουλευέτο* *Θέλων*? Num potest μὴ *Θέλων* quisquam *βουλευέσθαι*? Nemo unquam, opinor, ita dixit.“ Itaque ille, ut nos, *Schaefero* calculum adponens, verbum illud, quod uno codice excepto alii omnes constanti consensu exhibent, eiecit. Quod ego, denuo hunc locum expendens, factum nollem: et *Θέλων* omnino restitutum auctori velim. Scilicet, non iuncta debebant intelligi *ἰβουλευέτο* *Θέλων*: quod perspete videns H. *Stephanus*, verbo *Θέλων* commatibus utrimque intercepto, sic ediderat: *ἰβουλευέτο, Θέλων, εἴ πως* etc. quam distinctionem orationis ipse etiam *Wesselingius* cum aliis post *Stephanum* Editoribus tenuit. Et nuntiū quidem impeditum videri poterat hoc dicendi genus, nec tamen incongruum *Herodoti* stylo: valetque idem ac si dixisset, *Θέλων* τούτους πρῶτον εἰεῖν, *ἰβουλευέτο* εἴ πως etc. *cupiens hos primum capere, deliberavit quo pacto id efficeret*. S.

5. ἡ δὲ ἵππος προσελθοῦσα) Non ignoro *Celeb. viri* [*Gronovii*, *προσελθεῖσα* defendentis,] in *Portum Vallamque* stricturas, haud profecto ad consensum extorquendum acres. Quisque videt, *Vindob.* rectum tenuisse. WESS. — *Praemisso equitatu* erat in *Vallae* Latinis: et *προελθ.* corrigendum videri monuerat *Portus* in *Lexic. ion.* voce *Κατιππάξισθαι*. S.

CAP. XV. 2. ἦλθε ἀγγελίη) ἦκε πατροκίνιον inpertrat ex lib. VIII. 140. *ἰμοὶ ἀγγελίη* ἦκε παρὰ βασιλῆος, et ex observatis *D'Orvillii* ad *Chariton.* lib. I. p. 37. At *Aldo* congruit lib. I. 83. ἦλθε ἄλλη ἀγγελίη: et proxime, ἦλθε ἀγγελίη προσδρομος. *Euripides* *Androm.* vs. 79. ἦλθεν φάτις. Iunge *Raphelium* in *Epist. ad Galat.* c. 3, 23. WESS. — At non ἦλθε h. l. dederat *Aldus*, sed ἦκε, quemadmodum in *Var. Lect.* recte *Wess.* monuit. S.

3. διὰ Δικελίης) Sic *Ionēs*; reliqui *Δικελίης*: [puto voluisse, reliqui *Graeci* *Δικελίας*:] unde illorum [scil. *Ionum*] flexione *Δικελίης* ἀπέχισθαι c. 73. [vide IX. 73 extr.] Cur [lin. 6. et 8.] *Τανάγρη*ν et *ἰς Σκῶλον* dederim, ne-

mo mirabitur: mirum vero maxime, turpe illud ἰς Κῶλον, praesertim *Valla* viam ad verum monstrante, hoc tolerari loco quitum fuisse. τὴν κατὰ Σκῶλον παράδοσιν in Boeotiam *Polyaen.* Strategem. II. 1, 11. ostendet; cui accedere *Strabo* poterit lib. IX. p. 628. [p. 408. c. ed. Cas.] cum *Casauboni* nota. WESS.

6. ἰς Σφενδόχλειας) Huius pagi, quem [monente *Stephano Byz.*] tribus fuisse novimus *Hippothoontidis*, nusquam alibi fit apud historicos veteres aut oratores mentio. In proximis [lin. 8.] nomen urbis Boeotiae non tam diu haerere debuerat perverse scriptum: *Scolon* recte dederat *Valla*, cuius ductu pro ἰς Κῶλον scribendum ἰς Σκῶλον. Urbis aliunde notissimae ubi meminit *Polyaenus* lib. II. c. 1, 11. ista primum dederat *Casaub.* Ἀγησίλαος δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας τὴν κατὰ Σκῶλον παράδοσιν - - διήλθε: absurdam nobis lectionem ex Mssis vulgavit *Maasvicius*: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἀνύσας ἡμέραις δύο: tribus duntaxat literis repetitis prior lectio hunc in modum fuerat adiuvanda: δυοῖν ἡμερῶν ὁδὸν ἐν α. (id est ἐν μιᾷ) ἀνύσας: certam praestat emendationem in eadem historia *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 336, 13. δυοῖν ἡμέραις ὁδὸν ἐν μιᾷ κατηύσας - - ἔφθασεν ὑπερβαῖς τὸ κατὰ Σκῶλον σταύρωμα. Paulo post apud *Herod.* [lin. 9.] scribendum suspicor, τῶν Θηβαίων - - ἔκειρε τοὺς χώρους, οὐκ ἂν κατὰ ἔχθος αὐτέων. Tum [lin. 14.] flexus Ionicus omnino requiritur ἀπὸ Ἑρυθρίων. VALCK. — Neutiquam sollicitari vulgatum consentientibus libris οὐ τι [lin. 9.] debuit, quod idem ac οὐ vel οὐχὶ aut οὐκὶ valet. Sic II. 46, 7. III. 36, 19. IV. 148, 10. et saepius alibi. S.

14. ἀπὸ Ἑρυθρίων) Ab *Erythris*. τῆς Βοιωτίας ἰς Ἑφεσούς c. 19. Peccarunt, uti creberrime in Ἀθηναίων vice Ἀθηναίων. Porro [lin. 15.] παρὰ τὸν Ἀσωπὸν oportuit, pro quo ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ dicto loco et cap. 16. *Plutarchus* *Aristid.* p. 325. v. τῶν βαρβάρων τῆς στρατοπεδείας παρὰ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν παρεταμένους. Adparet inde, castris iuxta flumen porrectis, probabiliter *Reiskium* divinasse τεταμένον *Herodotum*, [lin. 16.] non τεταγμένον, reliquisse. Illud autem τεῖχος τετραγώνον, cuius singula latera denuin erant stadiorum, [lin. 17.] inpedimentis rebusque pretiosioribus servandis munivisse *Mardonium*, *Plutarchus* adseverat. WESS. — Bene habet τεταγμένον, [lin. 16.] idque eo minus necesse est

ἰν τεταμένον mutare, quod eadem notio, quam hoc verbo τεταμένον efferrī voluerunt docti Viri, iam satis duobus verbis παρῆκε et κατεταίει (pertinebat, et extendebatur) expressa est. S.

19. Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος) Constituunt Graeci libertatis vindices infra c. 86., a Thebanis exposcere τοὺς μηδίσαντας, in primis Τιμηγενίδην καὶ Ἀτταγῖνον: qui duo hinc in catalogo proditorum Graeciae locum invenerunt apud Pausan. VII. [c. 10.] p. 546. ubi merito Sylburgius vulgato nomini Ἀτταγῖδος rectius iudicat Ἀτταγῖνος: quod similis formae nomina satis tuebuntur, Ἀνδρώπινος Ἀγαθῖνος Φιλῖνος Ἀρχῖνος Εὐπαλῖνος Χαρωπῖνος: duo postrema praebet Herod. III. 60. V. 99. Attagini nomen Casaubonus Athenaco restituit huc spectanti IV. p. 148. F. Μαρόνιον εἰστίει μετὰ τῶν ἄλλων πενήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύωνος, ὃν Θητιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐνάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρεσκευάσθαι: in quibus Athenaeum memoria lapsum putat Vir magnus, cum Nostro dicatur Attaginus παρεσκευασμένος μεγάλως, se magnifice rebus instruxisse necessariis, ut Persas posset διῆξασθαι μεγαλωσσί. VALCK.

20. παρεσκευασάμενος μεγάλως) Errorem Athenaei in his adferendis magnus Animadversor silentio non pressit. Graeciae Boeotiaeque proditor Attaginus redibit cap. 85., [cap. 86.] Male Athenaeo Αὔταμνος, in Msstis Αἵταμνος, et Pausaniae VII. 10. Ἀτταγῖδος. Neutrum praeterviderunt Casaubonus et Sylburgius. WESS.

CAP. XVI. 5. καὶ σφειων οὐ χωρὶς ἑκατέρους κλίει) Non prorsus damnabile [καὶ σφειας] ex Fragm. Paris. excerptum: damnabile autem, κλιθῆναι sive κλινθῆναι citra necessitudinem [a Reiskio, contra librorum consensum,] obtrusum. Vulgatum eodem vergit, et rectum in Vallae Latinis. In proximis [lin. 7.] διακινόντων, cum sese poeculis invitarent, scripti omnes. Vide sis Cl. Valckenarium ad lib. V. 18. WESS. — Κλίει lin. 6. penacutē pingitur in ed. Wess. et superioribus, rectius κλῖναι ed. Schaeff. ut noster codex F. puto et alii. Accepit autem Valla hoc verbum notatione intransitiva, discubuisse: mihi visum erat transitive accipienda, ut Attaginus dicatur κλῖναι suos hospites. S.

23. ἀμύχανον ἀποτάττει) Repetit ex oratione Cambysis lib. III. 65. ἐν γὰρ τῇ ἀνθρωπότη φῦσει οὐκ ἐν ἡν ἄρα τὰ μέλλον

γίνεσθαι ἀποτρέπειν. In quam sententiam Ioseph. Bell. Iud. VI. 5, 4. Ἄλλὰ οὐ δύνατον ἀνθρώποις τὸ χρεῶν διαφυγεῖν, οὐδὲ προορῶμένοις. Aeschylus Suppl. vs. 1055., Euripides, Sophoclesque abs Rittershusio laudantur ob similia dicta ad Phaedri Fabul. lib. II. finem. WESS.

Ibid. ἀμύχανον ἀποτρέψαι ἀνθρώπων) Hinc ista Stobaeus retulit in Tit. CV. p. 567. Homericam Persae tribuit Herodotus sententiam, cuius auctor fertur Apollo Pythius Aelianο περι Περονείας apud Eustath. in Ἴλ. ζ. pag. 522, 53. Hanc suo quisque more saepius expresserunt poëtae. Velut vulgare dictum mulieribus ubi tribuit M. Antonin. VII. 46., ὅτι τὴν εἰμαρμένην οὐδεὶς ἀνὴρ ἐκφυγοί: multa notat Gataker. VALCK.

29. ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει) Quod coniectando praeceperant Abreschius et Reiskius, sermonis series et Codices ratum habent. WESS.

Ibid. Miror quod legitur de Thersandro, ὡς αὐτὸς αὐτίκα λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους: cur enim obsecro πρὸς ἀνθρώπους? Frequens et hic suspicor haerere vitium, corrigendumque πρὸς ἄλλους, ut aliis ista narrasse dicatur ante Thersander, quam apud Plataeas decertaretur. Inter voces ἄλλους et ἄνους, sive ἀνθρώπους, perexigua fuit olim scribendi differentia: videtur Valla illud ipsum in suo quoque Cod. reperisse; vertit enim: ipsum haec statim aliis enarrasse. Quod in ed. Clar. Gronov. his fuit substitutum, per homines sparsisse, nunquam, ut equidem puto, dici potuit λέγειν πρὸς ἀνθρώπους. Hinc valde discrepant locutiones ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλοὺς, vel εἰπεῖν, vel λέγειν εἰς πάντας, similesque. Rarius illud Sophoclis apud Stob. pag. 579, 1. Μὴ σπεῖρε πολλοῖς τὸν παρόντα δαίμονα, pro εἰς πολλοὺς: ut ibidem vs. 11. legitur consueto more, Ἐκμαρτυρεῖν γὰρ ἄνδρα τὰς αὐτοῦ τύχας εἰς πάντας ἀμαθείς. VALCK. — Quidni vero πρὸς ἀνθρώπους feramus, quod communi consensu libri praeferunt omnes? S.

CAP. XVII. 4 seq. ἐμυδιζον γὰρ δὴ σφόδρα καὶ οὕτω οὐκ ἐκόντες) Revocarem quod ante Gronov. vulgabatur μεγάλως, pro σφόδρα frequenter usurpatum Herodoto, et in hac ipsa phrasi infra, c. 39., ubi Thebani, ἄτι μυδιζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν πόλεμον. VALCK. — Ἐμυδιζον γὰρ δὴ σφόδρα dedi schedis ut maneret, paene persuasus,

σφόδρα glossatori redonandum. Pristinum certe *Herodoteum* est: sic c. 39. οἱ γὰρ Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντας μεγάλως. *Portus* plura conduxit. WESS. — Consentiant tamen in σφόδρα et *Wesselingii* et *Stephani* codices, itemque nostri omnes: ut merito mireris, unde nam *Aldus* μεγάλως arripuerit. Sed, utrum istorum verborum praeferas, parum refert. Equidem in re ipsa et in totius pericopae sententia adhaesi. Nec enim video quo pacto haec cohaereant, μούνοι δὲ Φωκίης οὐ συνεσιβαλον, ἐμῆδισαν γὰρ δὴ σφόδρα (sive μεγάλως) καὶ οὗτοι, praesertim si post οὗτοι intercituratur oratio. Saltem ἐμῆδίζον μὲν γὰρ expectasses, et dein οὐκ ἐκόντες δὲ, quod in *Kallae* latinis est, non tamen voluntarii. Denique et illud omnino mirum accidit, quo pacto, quos ait *Scriptor* castra *Mardonii*, unos ex omnibus, non esse secutos, et invitos cum eo fecisse, eosdem tamen dicat σφόδρα aut μεγάλως *Medis* studuisse: quod si abesset adverbium, nulla admodum difficultas superesset. S.

8. Rectius *Hermocycles* dicitur ἀνὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος, quam δυνατώτατος in *Med.* ex quo vir *Clar.* [lin. 10.] optime restituit ἐκείνός σφας ἐπ' ἑωυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵζεσθαι, seorsim sedere. VALCK.

10. ἐπ' ἑωυτῶν) Verissime *Gronovius*. At cur nulla *Aldi* mentio? *Pavius* animadvertit foedam operarum aberrationem et correxit. [Vide *Var. Lect.*] Nostri *Amazones* lib. IV. 114. οἰκίωμεν ἐπ' ἡμεῶν αὐτέων, habitemus seorsum; et IX. 37. ἔχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἑωυτῶν μάντιν. WESS.

19. ἄνδρα πάντα τινα) Iustior ordo; qualis c. 88. ἐπιθήσεσθαι γὰρ οἱ πάντα τινα οἶετο, et multifariam. Ἦπερ παρέχοντας [lin. 21.] *Suidas*, cunctis in Codd. obvium, invenit; cui tacitum pronomen ubi aptaveris, quae novandi necessitas? Et *Reiskius* tamen ἢ περπερεύοντας, imprudenter absurdeque agentes, sed imprudenter. Περπερεύεσθαι Graeciae est recentioris et Cilicium dialecti, nisi *Salmasius* fallit, veterum vestigia premens, *Funere* Ling. Hellenist. p. 152. Qui quidem falsus si fuerit, arguente *Io. Alb. Fabricio* ad *Sextum Empiric.* lib. I. Adv. Grammat. c. 2. p. 227., obtrudi *Herodoto*, quod ignorabat, haud oportuit. WESS.

CAP. XVIII. 1. Ὁ μὲν ὧν) Hanc voculam ex marg. *Steph.* auctori restituerem. VALCK. — Et recepit *Wess.* neglectam a *Gron.* et superioribus. Quod autem repertam

in Med. ait *Wess.* in *Var. Lect.*, id *Gronov.* in *Notis* non discrete quidem professus erat, sed videtur significare voluisse. *S.*

4. ἀντίοι ἴστασαν) Ferre possum, non pugnaturus, si cui ἀντίοι ἴστησαν blandientur. *Euripides* *Orest.* vs. 1460. Ὡς κάπροι δ' ὀρίστεροι Γυναικὸς ἀντίοι σταθόντις. Ferre autem minime queo, πάντα συστρέψαντες mutari. *Conglobarunt* se *Phocenses*, inpetum irruentium excepturi. Tales fere συστράφιντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος *Diodor.* lib. III. 36., et infra c. 61. συστρεφόμενοι. Vide *Cl. Valcken.* ad lib. I. cap. 101. *WESS.* — Intactum relinqui debuerat συστρέψαντες ἑαυτοὺς: quum se in unum conglobassent, *Livio* VIII. 11. *VALCK.*

12. εἴ τι ἀληθῆς μετέχουσι) Scribi quidem potuit εἰ ἀληθῆς μετέχουσι: sed scripsisse Nostrum opinor, ut est in marg. *Steph.*, εἴ τι ἀληθῆς ἔχουσι. *VALCK.* — At, cur hoc praeferamus contra meliorum quorumque codicum consensum, non video. Certe etiam sic genitivus ἀληθῆς a verbo μετέχουσι pendebit, et ti valebit κατὰ τι: nec iuncta intelligi τι ἀληθῆς debebunt. *S.*

CAP. XIX. 5. καλλιερσάντων τῶν ἱρῶν) Frustra τῶν ἱρῶν corrigitur. Latinis *victima caesa litat*, ut *Martiali* lib. X. Ep. 73. *Victima diti patri caesa litavit*, recte *Graevius* in *Suetonii* *Oth.* c. 8. Vide *Franc. Oudendorpium* ad *Lucan.* VI. 524. Graecis itidem, quoties fausta exta ostentat, καλλιερῶ. Noster c. 37. ὡς δὲ οὐκ ἐκαλλιέρει - - - οὔτε αὐτοῖσι Πίεσσι, videlicet τὰ ἱρά: et c. 95. τοῖς δὲ Ἑλλήσι ὡς οὐκ ἐκαλλιέρητε. Docte super verbo *Scholias* in *Gregor. Nazianz.* *Stelit.* II. p. 87. Sequens ἱρὰ ποιήσαντες [*lin.* 7.] consimile habet ἢ θυσίην τις δημοτικῇ ποιήται lib. VI. 57. et lib. IV. 60. θυσίην ἔρδομένη. Alia hoc de genere *Is. Casaubon.* *Animadv.* in *Athen.* lib. XIV. 23. [ad p. 660. a.] *WESS.* — Vide ad VII. 134, 7. notata. *S.*

10. ὡς - - - ἀπικοντο - - ἐς Ἐρυθραίαν) Huc antequam cum ceteris Graecis venirent Athenienses, in Isthmo iusiurandum iurasse perhibentur libertatis defensores, cuius formulam exhibet *Diodor. Sicul.* lib. XI. cap. 29. Sed, ab Atheniensibus illam fuisse confictam, non immerito credidisse videtur *Theopompus*: vid. *Clar. Wessel.* ad *Diodor.* quaeque ad *Herod.* notata sunt p. 429. [ad V. 102, 3.] *VALCK.*

CAP. XX. 3. Quem hic vocat *Μασίστιον*, illum inquit Herod. Ἑλληνες Μάξιςτον καλέουσι: ibi dabunt forsitan et alii Codices *Μάξιςτιον*, ut est in Arch. teste Galeo, et in marg. Steph. VALCK. [Vide Var. Lect.] — Si *Μάξιςτιον* adpellarint, quomodo meliores schedae, spectarunt fortasse suum *μάξιςτες*, ad viri magnitudinem indicandam: verum arduum hoc definitu. Memorant hominem Pausanias, Plutarchus, alii, *Μασίστιον* adpellantes, Tzetzes quoque Ch. I. 993., turpiter tamen eundem ac Xerxis fratrem *Masistam*, quo de c. 110., arbitratus. WESS.

CAP. XXI. 8. *δίκισθαι μῦνοι, ἔχοντες etc.*) Haec ita nexuit Aldus et Valla, commodius, me iudice, vulgatā interpunctione post *δίκισθαι*. Soli Megarenses equitum impressionem sustinere haud valebant, hinc nuncius ad Pausaniam. Atque hoc Diodorus lib. XI. 30. et Plut. Aristid. p. 326. E. clarissime. Falsum praeterea, solos tum Megarenses stationem, sibi principio contributam, tutatos. In vicinis [lin. 11.] cur *πίμψετε* et *πιεζύμενοι* iussu scriptorum exemplarium admiserim, nemini mirum eveniet; pro altero sermonis series, dialectus pro altero propugnat. WESS. — At in *πίμψετε* recte consentiunt pleraque scripta exemplaria. Vide Var. Lect. S.

CAP. XXII. 6. *προέχων τῶν ἄλλων*) Prae aliis emiens in Latinis: melius, quae et Pavii observatio, praee aliis longius protractus: sequentia suadent; nam si in media suorum turma Masistius cecidisset, illud ignorare ipsius equites non potuissent: et ignorarunt tamen. Talem, ceteros praecedentem, equum Poëta Iliad. Ψ. vs. 453. ἵππον ἀριπρεπέα προέχοντα dixit. Inspice Eustathium, προσελκύνοντα explicantem, p. 1303, 37. [p. 1417, 32. ed. Bas.] WESS.

8. *ἑστᾶται ὀρθός καὶ ἀποσείεται*) Ut lib. VII. c. 88. equus αἰὲς ὀρθός ἀποσείσατο τὸν Φαγνούχεια. Proprium hac in re verbum adhibuerunt Xenoph. et Clemens Alex. loco quem eleganter H. Steph. emendavit Schediasm. V. 19. Talis equus Platoni obversabatur in Gorgia p. 484. A., cui φύσιν ἰκανὴν ἔχων ἀνὴρ dicitur πάντα ταῦτα ἀποσεισάμενος καὶ διαβήξας, etc. respicit enim in istis Homericis ex Ἰλ. ζ. 507. Ὡς δ' ὅτε τις στατός ἵππος - - Δεσμὸν ἀποβήξας θέλει πιδίσιον κροαίνων: ubi legebatur olim Δεσμὸν διαβήξας, ut liquet ex Etymol. p. 51, 12. VALCK.

15. *Lorica tectum Masistium*, primum invulgerabilem, tandem aliquis παῖς ἐς τὸν ὀφθαλμόν: quod ex Arch. Cod. fuit enotatum, ὀμφαλόν, genuinum putat Galeus; idque pretiosissimum εὔρημα iudicat Gronovius. Vulgatum tamen ὀφθαλμόν plerisque satis tueri videbuntur haec Plutarchi in Arist. p. 327. c. Τοῦτον ἢ τὸ κέρανος ὑπέβαινε τὸν ὀφθαλμόν ἀκοντίου στύρακι παῖων τις ἀνείλεν. Non mirarer si in aliis hic etiam Codicibus altera lectio reperiretur, quum voces ὀμφαλός et ὀφθαλμός frequentissime fuerint a librariis inter se permutatae. VALCK. — Pretiosissimum εὔρημα viri Celebi, meri carbones pro thesauro. Ὀμφαλόν non novit Arch., a reliquis hic non dissidens. Falsus enim est Galeus, fefellitque alios. Immo vero, si ὀμφαλόν iste codex dederat, nequidquam advocaretur. Armatura, quae Masistium undique amiciebat, ut omnes ictus eludebat, ita pube tenus porrigebatur, umbilicum egregie protegens. Id Nostri Plutarchique pictura et Heliodori inprimis Aethiop. lib. IX. p. 431. commonstrat. Quid multa? Plutarchum audiamus, cui auscultare noluerunt, in Aristid. p. 327. b. τοῦτον μὲν ἢ τὸ κέρανος ὑπέβαινε τὸν ὀφθαλμόν ἀκοντίου στύρακι παῖων τις ἀνείλεν: hunc quidem Masistium, qua oculum galea ostendebat, hastili iaculi percutiens aliquis interemit. Ecquid liquidius? WESS.

20. αὐτίκα ἐπόθησαν) Hanc verbi scripturam cuncti offerunt Codices. Sermonis genius postulabat ἐπόθησαν: a quo deflecti posse, sicuti in similibus subinde, *Porti* doctrina fert. Macula si sese nulla adpersit, *absentis desiderio tacti* fuerunt. De Cambyse lib. III. 36. ἐπόθησέ τι δὴ τὸν Κροῖσον οὐ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ. Estque istud sanequam praestantius invento Gronoviano ἐπύθησαν, quod valde metuo ut Graecae habeatur monetæ, et unquam intra mare Ionium et Thessaliam, uti alia in re notatum memini, auditum sit. WESS.

CAP. XXIII. 2. ἀλλ' ἅμα πάντας) Additam ex scriptis exemplaribus vocem sententia desiderabat. *Homerus* Iliad. Ψ'. vs. 362. Οἳ δ' ἅμα πάντες. Mox [lin. 6.] ἐβόησε, uti eadem exempla, Ionicae consuetudinis est, reique satis facit. Redi ad lib. VIII. 1. WESS.

2. ἀλλὰ πάντας) Elisam a vicina ἀλλὰ voculam ἅμα plures forte Codices hic dabunt, ἀλλὰ ἅμα πάντας, ut in An-

glicanis invenit *Ios*. *Wasse*: vid. ad *Thucyd.* [III. 24.] p. 181, 92. Eandem hic a *Valla* lectam vidit *Koenius*; requirit illam oppositum, οὐκ ἔτι κατὰ τέλει προσελαύνοντας τοὺς ἰππίας videbant *Athenienses*, ἀλλὰ ἅμα πάντας, omnes simul irruentes; non, ut ante, κατὰ τέλει. Inter varios significatus vocis τέλος *Eustathius* ad 'Ιλ. κ'. 56. primum ponit τὸ στρατιωτικὸν σύνταγμα, turmam militarem: τοὺς ταξίαρχους τῶν τελέων ex *Herod.* IX. c. 41. excitat *Thom. M.* in Τέλει. Libro VII. c. 211. Persae dicuntur καὶ κατὰ τέλει καὶ παντοίως προσβαλλόντες. Vid. *Ios*. *Wasse* ad *Thucyd.* II. 81. VALCK.

7. οὐκέτι τοὶ ἰππῶται ὑπέμεινον) Sic voluisse *Gronovius* significavit. Poëta *Iliad.* O'. vs. 312. Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες: crebroque alii. WESS. — Vocem οὐκέτι, in *Aldina* editione temere praetermissam, primus auctori tacite restituit *H. Stephanus*: tenent autem illam recte libri scripti omnes, eandemque *Valla* expresserat, non amplius perstiterē equites. S.

9. ἀποστήσαντες ὧν) Vir doctus [*Reiskius*] scribi iussit ἀποστάντες, aut ἀπονοστήσαντες: satis pro imperio. Adsciveris ἑαυτοῦς, idem erit ac ἀποστάντες, quae *Abreschii* quoque mens. *Diodorus* I. 56. ὁ δὲ Σισύωσις ἀποστήσας τὰ πλήρη etc. WESS. — De peditatu fortasse non dicturus fuerat ἀποστήσαντες. Equites, ut ἱλαύνοντες et προσελαύνοντες vulgo dicuntur, subintellecto nomine τοῦς ἰππῶς: sic etiam ἀποστήσαντες dici potuerunt. S.

CAP. XXIV: 2 seqq. πένθος ἐποίησαντο Μασιστίου etc.) Quem memorat Persarum luctum ob mortem Masistii, quo dicuntur non semet ipsi tantum, sed κείροντες καὶ τοὺς ἰππῶς καὶ τὰ ὑπεζύγια, hinc, opinor, attigit *Plutarch.* in *Arist.* p. 327. c. VALCK. — Luctum barbaricum super Masistio hinc et ex *Plutarchi* *Arist.* p. 327. descripsit *Brisson.* *Regn. Pers.* lib. II. 206. et *Perizon.* ad *Aeliani* Var. VII. 8. WESS.

CAP. XXV. 5. τῶνδε εἴνεκα καὶ ταῦτα ἐποίηον) Lacunae nulla supererit suspicio, neque supplementis egrebimus, si, voce καὶ, quam eiecit [eiiciendam censuit in *Notis*] *Clar. Gronov.* reposita suo loco, sic ista legantur: τῶνδε δὲ εἴνεκα καὶ ταῦτα ἐποίηον, καὶ ἐκλείποντες τὰς τάξεις, ἰφελτίον θρησκόμενοι Μασίστιον. Τῶνδε, id est μεγάλους εἴνεκα καὶ κἀλλεος: ταῦτα ἐποίηον, nempe τὸν νεκρὸν παρὰ τὰς τάξεις ἐκόμενον.

Herodot. T. VI. P. II.

Q

In *Homeri* 'Ιλ. χ'. 369., Hectoris cadaver περιδραμὸν ὤϊς Ἀχαιοῶν, Οἱ καὶ θνήσκοντο Φυὴν καὶ εἶδος ἀγνόν "Εκτορος: ubi quae proxima succedunt, nec Graecis videntur neque *Homero* digna, lecta tamen et *Dioni Chrys.* p. 180. D. conf. p. 273. C. D. VALCK. — Ut τοῦ δὲ VIII. 85, 11. idem valet ac τούτου δὲ, sic h. l. τῶν δὲ idem ac τούτων δὲ. Sententiam commodè *Valla* his verbis expressit: *Quod id eo faciebant, quia cuncti relictis stationibus ad intuendum Masistium pergeant.* Nempe *caussa*, cur id fecerint, verbis illis ἐκλείποντι; τὰς τάξεις etc. continetur: ac potuerat, si explicatius loqui voluisset, dicere ὅτι ἐκλείποντι, quemadmodum VIII. 85, 11. τοῦ δὲ μίμνημαι τούτων μόνων, ὅτι etc. sed omissà, ut saepius alibi, coniunctivà particulà, maior quaedam vis ac vividior color accedit narrationi. S.

14 seq. παρὰ Τροίης etc.) Ductus itineris praeter *Hysias* in agrum *Plataeensem* ferebat: recte proin scripti libri. Vide lib. V. 74. VI. 108. et *Thucydid.* III. 24.; ubi *Wasseus* τῶν Νυσιῶν πλησίον in *Plut. Aristid.* p. 325. E. praeclare integravit, heroem *Androcratem* eiusque sanum docte illustrans. WESS.

17. τεμίνος τοῦ Ἀνδροκράτους) Apud *Thucyd.* III. 24. *Plataeenses* viam inflectunt *Thebas* ducentem, ἐν δεξιᾷ ἔχοντες τὸ τοῦ Ἀνδροκράτους ἔρῳον: ubi *Herodotea* contulit et alia *Cl. Wasseus*. Mox [CAP. XXVI. 2.] redibit ex *Codd. λόγων πολλὸς ὠθισμός*, excitatum in *Diss. Herod. Cl. Wess.* p. 203. VALCK.

CAP. XXVI. 2. λόγων πολλὸς ὠθισμός) Contra morem πολλῶν ὠθισμός. Supra VIII. 78. τῶν δὲ - - γίνετο ὠθισμός λόγων πολλός, *vehemens sermonis altercatio*: et in praelio armato VII. 225. Περσέων τε καὶ Λακιδαιμονίων ὠθισμός γίνετο πολλός. Porro [lin. 3.] vice αὐτέων ἐκότεροι boni codices αὐτοὶ ἐκότεροι, sicuti αὐτὸς ἕκαστος III. 82. et αὐτὰ ἕκαστα V. 13. Belle iidem [lin. 6.] ἀξιούμεθα ταύτης τῆς τάξεως. Namque sic *Tegeatae* postea [l. 36.] ἀξιονότεροί εἰμιν Ἀθην. ταύτην τὴν τάξιν ἔχιν: et *Athenienses*, c. 27. ἀρ' οὐ δικαιοὶ εἰμιν ἔχιν ταύτην τὴν τάξιν. Hinc in *Plutarchi Aristide* p. 326. A. Ἀθηναῖοι Τρυαταῖς περὶ τάξεως ἱρίσαντες. Lis erat non adeo de loco, quem obtinerent, sed utri cornu alterum in hostem ducerent. WESS.

3. ἐδικάζειν γὰρ αὐτέων ἐκατ.) Nihil interest, sic legatur,

an ex Cod. Steph. αὐτοὶ ἑκατέρωθεν ἔχουσιν τὸ ἕτερον κέρα. Scripserat, opinor, Plutarch. T. I. p. 326. A. Ἀθηναῖοις δὲ Τεγεάταις περὶ τάξεως ἰρίσαντες ἤξιον, ὥσπερ αἱ Λακεδαιμονίων τὸ διεξίον ἔχοντων κέρα, αὐτοὶ τὸ εὐώνυμον ἔχουσιν. Sinistrum, ut ἀριστερόν et εὐώνυμον, sic per εὐθymισμὸν saepius etiam ἕτερον dicebant. VALCK. — At ἕτερον κέρα utrumlibet intelligitur, sive sinistrum, sive dextrum. Vide infra, lin. 53 seq. S.

8. τὸ παλαιὸν) Anceps electio est. Scriptor τὸ πάλαι deposuit IV. 180. VII. 142. IX. 73.; τὸ παλαιὸν VII. 129. Similis discordia VII. 74. electurum frustratur. WESS. — Ubi alii codices nude πόλαι, alii τὸ πάλαι exhibent, ut VII. 74., ibi Herodoteum τὸ πάλαι censi debet. Ubi vero, uti hoc loco, plures τὸ παλαιὸν, et alii τὸ πάλαι, ibi istud. utpote paulo rarius, Scriptori videtur acceptum ferendum. S.

9. ἐπὶ τε Ἡρακλεΐδαι ἐπιφώνοντο) ἐπὶ τε plenius, et plane Ἰακόν, teste Eustathio ad Hom. p. 1158, 39. WESS. — Utique ionicum et Herodoteum est ἐπὶ τε pro nudo ἐπὶ: at de ea voce apud Eustath. loco citato (Iliad. p. 1215, 33.) non agitur, sed de ionico εἶπεν et ἔπειν, pro communi εἶπα vel ἔπειτα. S.

14 seqq. τότε ὡν λόγος Ἕλλησιν ἀγορεύσασθαι etc.) Quae de Hyllō narrantur Heraclida, certis sub conditionibus ad singulare certamen Peloponnesiorum praestantissimorum provocante, comparari poterunt cum Diod. Sic. IV. cap. 58. Sed iuxta Diodorum, Hyllō cadente, intra annos quinquaginta non reverterentur in Peloponnesum Heraclidae: verius ille scripsisset cum Herodoto, ἐντὸς ἐτῶν ἑκατὸν, iudice viro summo ad Diodor. Conf. Io. Meurs. de Regno Laced. cap. 7. Hyllum occidisse dicitur apud Herodotum [lin. 26.] Tegeatarum Rex Ἐχέμος ὁ Ἡρόπου τοῦ Φηγέος: ultimo nomini Κηφέος substituendum ex Pausania aliisque monuit Palmerius. VALCK.

23. ἑκατόν τε ἐτῶν) Errat aut corruptus est Diodorus IV. 58., convenisse adfirmans, μὴ κατάναι τοὺς Ἡρακλεΐδας εἰς Πελοπόννησον ἐντὸς ἐτῶν πενήκοντα. In centum annis, uti ibi docui, aliorum congruit consensio, ipseque eventus. Ceterum Echemus, qui Hyllum ex provocatione deiecit, Αἰόπι filius, perperam Φηγέος Phegei nepos perhibetur. Avus erat Κηφεύς, Cephæus, apud Pausan. VIII. 4. Quod qui-

dem librariorum delictum viri doctissimi, *Palmerius*, Th. *Rykius*, P. *Burmamnus* et alii redarguerunt. *WESS.*

40. ἡμίας δίκαιον ἔχειν --- ἥπερ Ἀθηναίους) Maluit δὲ καὶ ὁ τερὸν *Pavius*, ut ἀξιοικότεροι antea, et postea c. 28. ἀξιοικότερους εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἥπερ Ἀρκάδας. Quae sane frequentior in talibus norma. Contingit tamen, ut absolutum comparati et vicissim sedem teneat. Sic στιβαρώτερον loco στιβαροῦ in *Apollon. Rh. III.* 1056. Δικαιότερον ἀντὶ δικαιοτάτου *Diodor. XIII.* 30., ἀλλοτριώτατος *Musa III.* 119., nec fugit magnum *Animadversorem* in *Athen. XIII.* 1. *WESS.* — Superlativum pro comparativo positum notavit *Casaub.* l. c. ad *Athen. XIII.* pag. 558. A. quo genere enallages *Noster*, quum alibi, tum mox c. 27, 7. utitur. Hic est positivus loco comparativi, nempe subintellecto ante ἢ particulam (sicut frequenter in Graeco sermone) adverbio comparativo μᾶλλον: sive, in eandem quidem sententiam, ita intelligere malis, quasi dixissent ἡμίας δίκαιον ἔχειν, καὶ δικαιότερον ἢ Ἀθηναίους. S.

CAP. XXVII. 2. σύνοδον τήνδε μάχης εἶνεκα --- ἀλλ' οὐ λόγων) Apud *Plutarch.* T. I. pag. 326. B. ἤκοαεν, inquit *Aristides*, οὐ τοῖς συμμαχοῖς στασιδασοῖς, ἀλλὰ μαχεύμενοι τοῖς πολεμίοις. Hic σύνοδον aiunt μάχης εἶνεκα συλλεγῆσθαι, ἀλλ' οὐ λόγων. *Livii XXXII.* 34. *Phaeneas*, non in verbis rem vertit, ait. *Cleonnis Diodori T. II.* pag. 638, 66. πρόκειται ἀγῶν οὐ λόγων, ἀλλ' ἔργων. *Euripidis Eteocles Phoen.* vs. 591. Μῆτερ, οὐ λόγων ἀγῶν ἐστ'. Quod illic monitum, in istis loquendi formulis promiscue propemodum usurpari voces ἀγῶν, καιρός et ἔργον, monstrat *Agesilai* laudator p. 78.; cui dicitur ille καρτερίᾳ μὲν πρωτεύων, ἵνα ποτιῖν καιρός, αἰδέσθαι δὲ, ὅπου ἀνδρείας ἀγῶν, γνώμῃ δὲ, ὅπου βουλῆς ἔργον: quae sophisticam multo magis decent quam *Xenophontem*, in cuius scriptis nihil invenietur simile. *VALCK.*

[4. προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἑκατέρωθεν --- κατέρχασθαι) Quod ait προέθηκε λέγειν etc., id nec *Vallae* latina, referre coepit, nec nostra, in medium protulit, adeurate reddunt. Namque *Tegeatarum* dux non quae ab utrisque bene gesta sunt referre instituit, aut in medium protulit; sed *Tegeatarum* solum facta memoravit. Graeca ista in hunc modum reddenda erant: Quoniam *Tegeatarum* dux in medium proposuit, ut commemoraremus utrique nostra maiorum quae praeclare facta. S.]

5 seqq. ἀναγκαιῶς ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι etc.) Laudabilis, quae multis hic enarrant Athenienses, maiorum suorum facinora, hinc paucis commemorat *Plutarch. de Herod. Malign.* p. 872. A., illos scribens Ἡρακλειδῶν τε μιμησθαι, καὶ τὰ πρὸς Ἀμαζόνων πραχθέντα προφέρειν, ταφάς τε Πελοποννησίων τῶν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ πισόντων. Eadem illa magna cum laude celebrantur ab oratoribus; ab *Isocrate* in *Panegy.* p. 51. et seqq., in *Aristidae* *Panathen.* pag. 201. etc. in Ἐπιταφίῳ etiam λόγῳ, quibus nomina praefiguntur *Demosthenis* et *Lysiae*. VALCK.

9 seqq. ἐξελαινομένους ὑπὸ πάντων etc.) Attici oratores in his maiorum suorum facinoribus sese iactant, *Lysias*, *Isocrates*, *Demosthenes*, cuius Λόγου Ἐπιταφ. p. 746. πολλοὺς τῶν συγγραφέων ὑποθέσιν τὰ ἱκνῶν ἔργα τῆς αὐτῶν μουσικῆς πεποισθαι, haec *Musae Herodotae* spectare, non iniusta suspicio est. WESS.

17. ἀνελίσθαι τε τοὺς νεκροὺς φάμεν) Latina [quae intacta *Wess.* h. l. reliquerat] aberrant. Hoc volunt, suos maiores sustulisse ad sepeliendum *Argivos*, qui insepulti ad *Thebas* iacebant, et contumulasse sua *Eleusinia* in terra. Id ἀνελίσθαι τοὺς τετελευτηκότας sive τοὺς νεκροὺς saepe hac ipsa in re *Isocrati* *Panegy.* p. 52. A., *Plataic.* pag. 306. D.; haec νεκρῶν ἀναίσεις *Panath.* p. 269. A. Praeclare *Lysias* in Ἐπιταφ. p. 33. τοὺς Ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν *Athenienses* ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσίνι, ubi *Cl. Taylor*. WESS.

18. τῆς ἡμετέρας ἐν Ἐλευσίνι) Auctor Orationis inter *Lysiacas* secundae p. 33., τοὺς Ἀργείων, inquit, νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῶν Ἐλευσίνι: et hic et apud *Herodot.* non templum designatur *Eleusinae* *Cereri*, sed ipsa *Eleusis* est intelligenda, pagus *Attices* nobilissimus; in locis etiam reliquis, quae *Cl. Io. Taylor* in alium putat sensum accipienda ad *Lys.* p. 105. *Lysiam* illic, vocibus aliter collocatis, scripsisse suspicor partim cum *Palmerio*: sacra faciet Rex, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἐλευσινίῳ ἱερῷ, τὰ δὲ ἐν Ἐλευσίνι καὶ τῆς ἰορτῆς ἐπιμνήσεται μυστηρίους. Lex fuit *Solonis*, teste *Andocide* de *Myst.* p. 16. τῇ ὕστεραια τῶν μυστηρίων ἔδραν ποιεῖν ἐν τῷ Ἐλευσινίῳ, apud *Petitum* in *Legib. Att.* p. 37. *Meurs.* *Eleusin.* cap. 15. Utrobique templum intelligitur, quod *Athenis* erat, isthoc nomine saepe designatum, de quo *Meurs.* egit in *Ceram. Gem.* c. 15. In proximis [lin. 19.] haec tandem

Eeditio repraesentabit Herodoti manum, is Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμῶνδοντος, eiectionis auctoritate Codicum vocibus interiectis τὰς ἀποθήκας, quae variorum nobis pepererant coniecturas. VALCK.

19. is Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ.) Edebatur Aldi exemplo, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀποθήκας, τὰς ἀπὸ Θερμῶνδοντος; quorum ad τὰς ἀποθήκας multi merito offenderunt. Quid illa enim ad Amazonas? Cornel. de Pauw τὰς αὐθιγιάδας, rigidas et severas formavit: Gronovius τὰς ἀποθήκας, tanquam furias et minime desiderabiles feminas. De sententia Io. Taylor Lect. Lysiac. c. 4. fuerat, τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμῶνδοντος. Aliud sectatus Abreschius, Dilucid. Thucyd. p. 655., verborum seriem ordinabat, οὐ δὲ καὶ ἔχει ἡμῖν (κατὰ) τὰς ἀποθήκας (ἡμῶν τὸ) ἔργον (τὸ) ἐς τὰς Ἀμαζονίδας, τὰς ἀπὸ Θερμ. Quin et in thesauris factorum nostrorum illustrium habemus illud, quod adversus Amazonas gessimus: addidit coniecturam aliam, quam ibi legi malim. Atque haec clarissime doctissimorum virorum fluctuationes, ex pravissimis τὰς ἀποθήκας auctas, ostendunt. Quorum equidem divinationes malui proponere, quam ad examen revocare. Sentio enim cum Galeo τὰς ἀποθήκας in exilium agendas, quorsum ab sex bonae fidei membranis ahlegantur, fortasse etiam pluribus. Florentiae certe vir Celeb. nihil singulare enotavit, cuius quidem bibliothecae exemplari cum passim Ask. et Pass. consentiant, opinari et illud τὰς ἀποθήκας non habuisse, licet. [Vide Var. Lect.] De Parisiensibus, quorum accurata non usurpavi excerpta, tacere debeo. [Ex nullo quatuor Codicum Parisiensium, quorum lectionibus satis diligenter excerptis uti nobis licuit, enotata ista importuna verba sunt.] Abunde mihi videtur, corruptissimas voces ab optimis libris abesse, natas scribentis, uti opinor, incuria, ex continuo sequentibus τὰς ἀπὸ Θερμ. vocibus. WESS.

21. ἐν τοῖς Τρωϊκοῖς χρόνοις) Τρωϊκοῖς non sollicito, tametsi Cicero Nat. Deor. III. 21. Heroicis temporibus, et h. τοῖς Ἡρωϊκοῖς χρόνοις Diodorus lib. XV. 79. Tu vide VII. 20. WESS.

21 seq. Ista, οὐ γὰρ τι προύχει (τῶν τῶν ἐπιμενησθῶν) explanavit A. Dounaeus in Demosth. p. 29. VALCK. — Respondet fere Latinorum nihil promovet. Οὐ τι προύχει, pro-

prie non praestat, non melius est, i. e. nil inuat, inutile est. Similiter comparativo utuntur, οὐ γὰρ ἄμεινον, pro οὐκ ἀγαθόν: et πλέον τι ποιῆν, utile quidpiam facere, proficere. Item οὐδὲν προὔργου (et προὔργιαίτερον) ἰστί. S.

26. ὥσπερ ἰστί) Corrigit *Abreschius* ὥσπερ ἰστί, ἰστί, sed parum necessaria, medicina. Mox [lin. 28.] Μαραθῶνι sine praepositione (ad *Aristophanis Acharn.* vs. 697. ἀνδρ' ἀγαθόν ὄντα Μαραθῶνι et αἷτα Μαραθῶνι μὲν ὅτ' ἡμιν, exemplum) unae schedae, quas iubeo valere. WESS.

27 seq. ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου) Campus *Marathonius* praecipua semper fuit Atheniensibus gloriandi materies, quia hanc de Persis victoriam soli reportaverant. Ea de re loquente *Lycurgo* c. *Leocr.* p. 162, 13. dicuntur οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονούντες, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ταύτης ἀξία πράττειν. *Aristoph.* *Equit.* 1331. Τῆς γὰρ πόλεως ἀξία πράττεις, καὶ τοῦ Μαραθῶνι τρεπαίου. De *Aeschylo* morti vicino vid. *Pausan.* I. pag. 35. Apud *Thucydidem* I. 73. Athenienses, φασὲν Μαραθῶνι μόνοι προκινδυνεύσαι τῷ βαρβάρῳ: ubi notat *Wasseus*. Hoc titulo *Critiae* designatur urbs Athenarum apud *Athen.* I. p. 28. c. Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον. Nomen itaque *Μαραθωνομαχῶν* Atticis erat auribus iucundissimum; sed depravatis suae aetatis moribus saepius istius temporis *Μαραθωνομαχῶς* opposuit *Aristophanes*, et in *Nub.* vs. 982. Acerbe *Athen.* VI. p. 253. f. ταῦτ', inquit, ἤδον οἱ Μαραθωνομαχοί. VALCK.

31. ἐνικήσαμεν ἔθνη ἕξ τε καὶ τεσσαράκοντα) Satis gloriose. Annumerantur nobis nationes, *Dario* vectigales, lib. III. 90 seqq., isto numero plures. Illae-ne vero *Marathonium* in campum contra Athenienses, et navibus quidem sexcentis, (lib. VI. 95.) venerunt? Iustius adiungitur, non profecto decere τάξις εἶναι στασιάζειν: adesse enim, οὐ τοῖς συμμάχοις στασιάζοντας, ἀλλὰ μαχομένους τοῖς πολεμίοις, uti *Plutarch.* *Aristid.* p. 326. v. WESS.

35. ἵνα δοκίῃ) Scribendum arbitror ἵν' εἰ δοκίῃ: vel ἵνα δοκίῃ: iungitur enim ἵνα, significans ubi, ut apud alios, sic apud *Herodotum*, indicativo modo. [Vide *Var. Lect.*] In eandem sententiam *Aristides* loquitur *Plutarchi* T. I. pag. 326. v. Τὴν ἀρετὴν οὐκ ἀφαιρεῖται τόπος, οὐδὲ δίδωσιν· ἦν δ' εἰ ὑμεῖς ἡμῖν τάξιν ἀποδῶτε, πειρασάμεθα κοσμοῦντες καὶ φιλάττοντες μὴ κατασχύνειν τοὺς προηγωνισμένους ἀγῶνας. Apud

οὐκ οἱ ἐπὶ τοὺς ἀνδρας ἐντίμου, ἀλλ' οἱ ἀνδρες τοὺς τόπους ἐπι-
 δεκνύουσι. VALCK.

CAP. XXVIII. 7. οἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἕλληνας)
H. Stephanus ob *Vallae* Latina mutavit in *Aldo* vitiosa,
 mutantique scripti codices resque ipsa addicunt. In se-
 ptenis *Helotis*, [lin. 9 seq.] singulos Spartiatis stipantibus
Plutarch, *Malign*. p. 871. E. et *Aristid*. p. 325. A. nihil dis-
 cordat. Vide supra c. 10. WESS.

[15 seq. παραὶ οἱ σφί ἐύροτο -- ἰστάναι Ποτιδαίων etc.)
*Corinthii a Pausania impetrarunt, ut iuxta ipsos starent Po-
 tidaeenses. Nempe Corinthiorum colonia Potidaea erat. Vi-
 de Thucyd. I. 56. S.]*

28. Παλῆς οἱ ἐκ Κεφαλληνίας) Iustissime. *Laurentii Pallo-
 nenses* in *Cephalenia* nulli. Quarta urbium insulae Πά-
 λης, cives *Thucydid* Παλῆς Attica dialecto lib. I. 27., alii
 Παλῆς, Ionibus Παλῆς. Lege Nob. *Palmerii Graec. Ant.* lib.
 IV. p. 528. *Pausanias* catalogo Graecorum, contra *Mar-
 donium ad Plataeas* consistentium, *Palenses* non inseruit,
 sed alios, hic neglectos, lib. V. c. 23. WESS.

CAP. XXIX. 3 seqq. σύμπαντες ἰόντις ἀριθμὸν τρεῖς τε
 μυριάδες etc.) In hoc numero gravis armaturae militum
 38700. nihil inesse vitii liquet e sequentibus; primum
 enim praeter illos ψαλοὶ memorantur cum Spartiatis missi
Helotes 35000, tum ceterorum Graecorum ψαλοὶ 34500.
 hi universi conficiunt 103200., quibus adiuncti tandem
 1800 *Thespienses* summam implebant 110000. *Herodotus*
 infra: [cap. 30., 4.] σὺν Θεσπίων τοῖσι παρεῦσι ἐξικληροῦντο
 αἱ ἑνδεκα μυριάδες. De his Graeciae libertatis statoribus in-
 telligo *Diodor*. Sic. lib. XI. c. 30. ἦν δὲ ὁ σύμπαρ ἀριθμὸς τῶν
 Ἑλλήνων εἰς δέκα μυριάδας: qui forsitan etiam scripserat εἰς ἑν-
 δεκα: sed, quod addit, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντήκοντα, lon-
 gius etiam ab *Herodoto* recedit; iuxta quem [cap. 32.]
 illic βαρβάρων ἔσαν τρήκοντα μυριάδες, praeter Graecos Persa-
 rum partes sequutos, quorum ad Plataeas fuisse Noster
 suspicatur πέντε μυριάδας. Nostro loco memoratos ὀπίσθας
 38700 ego quidem in capite superiori memoratis non re-
 perio, verum duntaxat 29700. Utrum in *Aeginetarum*
 numero, an et alibi vitium haereat, si Codices vulgatis
 congruant, non facile definiri poterit. Ad ista *Herodoti*

Pausaniae catalogum lib. V. [cap. 23.] p. 437. comparanti occurrent inter illos, qui Πλαταιάσιν ἰμαχίσαντο ἑναντία Μαρδονίου τε καὶ Μήδων, quorum nulla fit in hac Herodoti recensione mentio, Κεῖοι, καὶ Μήλιοι, --- Τήνιοι, --- καὶ Κύβριοι. VALCK. — Quod in superiori capite se nonnisi 29700. ὅπλιτας memoratos reperisse Vir doctissimus ait; si recte subduxisset calculos, eandem summam 38700, quam praeferunt Herodotei libri omnes, reperturus fuerat. S.

[10 seq. ὡς εἰς περὶ ἑκάστων ἰὼν ἄνδρα, πινρακόσιοι etc.) *Unus fere circa quemque virum, fuisse 34500. Si absolute et sine exceptione dixisset, unus circa quemque virum, numerus istorum leviter armatorum nonnisi 33700 fuisset. Nunc intelligi par est, (quod etiam alioquin credibile erat) nonnullis ex numero ὅπλιτων, de quibus hic agitur, duo aut plures leviter armatos, aliis vero nullum fortasse, praesto fuisse. S.]*

13. καὶ ἐνεία χιλιάδες) *Utrum scribarum socordia, an alia culpa, haec in codicibus paucis non adpareant, quaerere nolo. Absunt male, si τῶν ψιλῶν praescriptus numerus labe caret. Potest disputari, cum Spartani (erant autem ad quinque millia) septenos, et Graeci reliqui singulos iuxta se ψιλοὺς viderint, amplior-ne levis armaturae militum catalogus poni debuerit? Nihil tamen membranae isthic innovant. WESS. — Vide proxime ante a nobis notata. S.*

CAP. XXX. 7. ὅπλα δὲ οὐδ' οὗτοι εἶχον) Qui nec ipsi arma habebant *Interpres; cui quidem arma si clypei fuerint, uti nonnunquam Latinis, monente Salmasio ad Fl. Vopisci Aurel. c. 7., insons erit. Revera hi Thespienses in levi erant armatura, οὐκ ἐν ὅπλοις, quales in Heliodori Aeth. IX. p. 428. Pausanias illos ὅσον τῶν ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον lib. IV. 29., hos Polybius crebro τὰ βαρέα τῶν ὅπλων lib. I. 76. adpellat. Conf. ad Diodor. XIV. 23. WESS.*

CAP. XXXI. 1. ὡς ἀπὲς κήδευσαν Μασίετιον) Cum Masiitii mortem lugere desierant. Publicum Persarum luctum supra narravit c. 24. Verbum Ἀπικηδεύσαν, Porto non intellectum, omissum in H. Stephan. Thes. recte vir Clar. vertit eluxerunt. Istam multis verbis vim indit praepositio ἀπό. In Thucyd. II. 61. ἀπαλογήσαντας recte πικνωμένους

ἀλγῖν e Scholiis interpretatur Suidas, qui conferri poterit in 'Αποκιπώνηκας' 'Αποκιρατακλισμένος' 'Αποκηνίσας' et in 'Αποσπουδάζειν: horum primum 'Αποκιπώνηκας ex Aristoph. est Thesmoph. vs. 252. Luciani Lexiphanes §. 4. ἀπειρωμέναι ποιήται τοὺς ὀφθαλμούς. Menander, 'Απειρωμέ πᾶς, ἐνθάδ' ὁ οὐδὲς ἔτι, apud Stobaeum p. 212, 50., in cuius p. 585. sic scribendi videntur Alexidis senarii: Πολλή γ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἀνδρ' ἀποξίσαι Πρώτιστον, αὐθυβρίσαι τ' [·] ἀπαθῆναι τὰ δι Σουλῶν γαστήραι, καὶ καταστῆναι πάλιν. VALCK. — De Alexidis versiculis conf. Athen. lib. II. p. 36. e. S.

8. ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον) Sermo de Persis; quorum quod robustissimum contra Lacedaemonios Mardonius opposuit, quod infirmius vero contra Tegeatas. Nonne ergo ὅ, τι μὲν ἦν αὐτῶν etc. quae elegans Cl. de Pauw coniectio? Alioqui τὸ δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ lib. VIII. 34. WESS. — Vulgatum αὐτοῦ tenent scripti libri omnes. S.

20. 'Αμφρακίτης) Recte hic et c. 28. ex Ionum ore, quo et Μαιῆται, Μαιῆτης, aliorum Μαιῶται ac Μαιῶτης, lib. IV. 123. Scio Stephani Byz. decretum in 'Αμβρακία probari ab Arch. et Vind., quod in Ionia invalidum iustius sprevisent. WESS.

25. ἀλλὰ τίς αὐτίων) Cum his utique proxima iungenda sunt, ἀλλὰ τίς αὐτίων καὶ τὰ Ἑλλήνων ηὔξον. [Nempe in ed. Gron. et superioribus post αὐτίων interposito παντο distinguebatur oratio, quod etiam in ed. Wess. propagatum.] Sed miror quomodo hi Phocenses dici possint [lin. 26.] περὶ τὸν Παρνησὸν κατελημμένοι: qui supra VIII. 32., ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ ἀνέβησαν, quique hoc velut receptaculum habentes illinc ὁρμώμενοι ἔφερον τι καὶ ἔγον τὴν Μαρδονίου στρατὴν. Praestiterit et hoc loco unā literā minus scripsisse κατελημμένοι. Huc spectant ista Plutarchi, de Herod. Malign. p. 868. F. αὐτὸς ὁ Ἡρόδοτος ὥτι περ' ἐκβιασθεὶς ἐν τοῖς Πλαταικοῖς ὁμολογεῖ καὶ Φωκίας παραγγέλλει τοῖς Ἕλλησι. VALCK.

26. περὶ τὸν Παρνησὸν κατελημμένοι) Solet montis nomen ita scribere; participium, postulante sermonis indole, itidem. Vertebant, apud Parnassum deprehensi: a quibus tandem? Κατελημμένοι, conclusi compulsique erant. Supra VIII. 27. ἐπὶ τι γὰρ κατελήθησαν Phocenses ἐς τὸν Παρνησόν, et cap. 32. Error est librariorum, ἀπειλημμένους, κα-

τυλημένους; et ἀπειλημένους, κατειλημένους, confundentium. Vide lib. II. 141. IX. 69. etc. WESS.

CAP. XXXII. 7. οἱ τε Ἑρμοτύβεις etc.) De his lib. II. 164. οἱ δὲ μάχιμοι αὐτῶν καλῶνται μὲν Καλασίμους τε καὶ Ἑρμοτύβεις. Profecto non illi μαχαιοφόροι, quod vetus interpunctio volebat, nuncupabantur, sed armaturā crant tali. Rem vidit G. Cuperus Epist. ad N. Heinsium, Syllog. Epist. Burmanni T. II. p. 690. WESS. — Perperam olim post Καλασίμους incisa erat oratio, iunctis verbis καλῶν μαχαιροφ. S.

15. αἱ δὲ ἐπεικάσαι) Dubitabam in Diss. Herodot., hoccine, an pristinum ἀπεικάσαι, amplecterer? Causā ampliata, Gronovii in partes ivi. Inconcinnum huic certe loco ἀπεικάσαι, in assimilando et comparando solens: opportunius omnino videtur, ex melioribus advocatum membranarum. Aeschyl. Choëph. 976. Φίλοι τε καὶ νῦν, ὡς ἐπεικάσαι πάθῃ: et Supplic. vs. 252. καὶ τὰλλα πολλὰ ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν. Sophocles Oed. Colon. vs. 17. χῶρες δ' ὅδ' ἱερός, ὡς ἐπεικάσαι, βρύων Δάφνης: namque sic Masti, H. Stephano nōtante. Eadem in fabula vs. 147. δυσταίων, μακραίων τ' ἔθ', ὡς ἐπεικάσαι. In Trachin. tamen vs. 144. Περυσμένη μὲν, ὡς ἀπεικάσαι, πᾶσι, nec citra Codicum discordiam, qualis et in aliis. Illa vero Sophoclea absentiam τοῦ ἐστὶ ab Arch. legitimam declarant. Numerum autem exercitus Persici auctum qui cupit, Diodorum XI. 30. adeat. WESS.

CAP. XXXIII. 5. καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδῶν Κλυτιάδῃ) F. Ursinus, vir doctissimus, ad Ciceron. Divin. lib. I. 41. τοῦ Ἰαμιδῶν καὶ Κλυτιάδῃν citat, haud scio unde. Cicero ex P. Victorii, Ursini, P. Leopardi eccellente auxilio: Elis in Peloponneso familias duas certas habet, Iamidarum unam, alteram Clytidarum, haruspicinae nobilitate praestantes. Iam si Tisamenus fuerit Clytiades et τῶν Ἰαμιδῶν, quemadmodum apud Pausan. lib. III. c. 11. p. 232., oportet, adfinitate nexae fuerint familiae, paterque eius ex Clytiadis. Vide sis Pet. Victorium Var. Lect. XIII. 15. et P. Leopardum Einend. IV. 18.; neque λιωσφέτερον [lin. 6.] praetervide, h. e. πολήτη σφέτερον, uti deinceps. [lin. 19.] Vir doctus [Reisk.] disiuncta voce, λιῶ σφέτερον, alii componunt Hesychii λιωλιθρος ἢ λιωκόρτος, παντιλῶς ἐκλιθρυνόμενος, quae, modo λιῶς Ionibus et Hippocrati de Galeni et

Erotiani opinione fuerit παντελῶς, aliorum pertinebunt. WESS.

Ibid. γένος τοῦ Ἰαμιδίων etc.) Quum *Elis* in *Peloponneso* familias duas certas habuerit, *Iamidarum* unam, alteram *Clytidarum*, *haruspicinae* nobilitate praestantes, ut scribit *Cicero* de *Divin.* l. 41., *Tisamenum* ἰόντα Ἠλείον, καὶ γένος τοῦ Ἰαμιδίων, meo quidem arbitratu dicere non potuit *Herodotus* Κλυτιάδην: ut mirer, de *Clytidis* et *Iamidis* agenti *Leopardo* Em. lib. IV. c. 18. hunc *Herodoti* locum mendae non fuisse suspectum. Ad ista, γένος Ἰαμιδίων, adscribi potuit a lectore, οὐ Κλυτιάδην, sive ἢ Κλυτιάδην. Sed *Iamidam* fuisse *Tisamenum* liquet ex *Pausan.* III. p. 252.; qui, *Herodotum* in his sequutus, Τισαμενῶ, αἶτ, ὄντι Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδίων, λόγιον ἐγένετο: memorans item IV. p. 317. Ἐμμαντιν ὄντα Ἠλείῳ τῶν Ἰαμιδίων: VI. p. 454. *Thrasybulum* ex eadem familia, et p. 495. vatem *Eperastum* τοῦ Κλυτιάδην γένους. Infra *Herodoto*, c. 37., Graecum vatem secum habuisse dicitur *Mardonius* *Hegesistratum*, ἄνδρα Ἠλείῳ π καὶ τῶν Τελλιαδίων ἰόντα. Triplex hoc genus, οἱ Ἰαμίδαί, καὶ οἱ Τελλιαδαί, καὶ οἱ Κλυτιάδαί, ubi memorantur *Philostrato* de *Vit. Apoll.* lib. V. c. 25. infelix prostat *Olearii* coniectura, nescientis veram lectionem iam demonstrasse *Kühnium* ad *Pausan.* p. 800. VALCK.

[7. μαντινομένῳ περὶ γόνου] Suspectum videri poterat vocab. γόνου: mirum certe, quod de prole consulenti *Tisameno* nihil, quod ad prolem proxime pertineat, responderit oraculum. At, si ita vel *Pythiae* vel personato placuit *Apollini*, nostrum, puto, non est rationem facti ab illis reposcere. S.]

11. παρὰ ἐν πάλαισμα ἴδραμε etc.) Lucta victus abiit, ceteroqui quinquertio superaturus *Hieronymum* *Andrium*, *Pausania* testificante lib. III. 11. *Vallae* in his lapsus indicavit *Pavius*; correxit *Gronovius*. παρὰ in talibus excludere, ex *G. Budaei* praecepto, *Casaubonus* ad *Strabon.* XI. p. 700. [p. 456.] docuit; quod *Palmerium*, nimium hic anxium, videtur (*Exercit.* ad *Graec.* Auctor. p. 40.) latuisse. Ecce tibi *Demosth.* in *Aristocrat.* pag. 331. Ed. *Tayl.* Κίμων -- παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκον ψήφους, τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι: tribus exceptis calculis, ne capite lueret, *Cimōnem* dimiserunt. Accommodatissime, neque fugit doctissimum *Berglerum*, *Dio*

Chrysost. Or. IX. p. 141. D. ὥστε, ἔφη, παρ' ἐν μόνον βῆμα εὐδαίμων γίγναι: uno gradu, quominus beatus censeare, vin-
ceris. WESS. — Rariori hoc usu praepositionem παρὰ
adhibuerunt *Isaeus* et *Demosthenes*: ille pag. 41, 36. παρὰ
τίτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως, hic c. *Aristocr.* p. 436.,
Κίμωνα -- παρὰ τρεῖς μὲν ἀφῆκαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιώ-
σαι: hoc ante dixerat p. 430., τρεῖς δὲ μόνοι ψῆφαι διήνεγκαν
τὸ μὴ θανάτῳ τιμῆσαι. *Herodoti* *Tisamenus Olympiacam quin-*
quertii palmam reportasset, nisi luctà fuisset ab *Andrio*
Hieronymo superatus: παρ' ἐν πάλαισμα, unà luctà exceptà.
Herodotea *Pausanias* explanavit p. 232., cuius verba huc
commode retulit *Palmerius*, frustra dubitans de loci inte-
gritate, quem non male *Portus* tractavit. VALCK. —
Eadem fere praepositionis παρὰ vis et ratio est in pervul-
gata formula παρ' ὀλίγον, propemodum, nempe excepto mi-
nuto momento. S.

16. ἡγεμόνα τῶν πολεμίων) In *Vallae* correctis Latinis,
dux bellicorum certaminum, adscito ex praegressis ἀγώνων vo-
cabulo: id si nolueris, ἡγεμόνα τῶν πολεμίων, prioribus
non posterius, scripta suppeditabunt exempla. Atque hoc
Reiskius praeposuit. WESS.

18. ἀντίμα) Verbum de mercatoribus eximie adhi-
bitum qui annonam incendebant, *Vallae* minus intellectum,
recte iam ceperat *Portus*: ab *Herodoto* transsumsit *Dion*
Cass. apud *Suidam* in Ἀντίμων. *Dionis* enim esse locum
monuit nuper *Clar.* *Toupius* Em. in *Suid.* pag. 42. Apud
eundem *Dionem* XXXVIII. 5. *Pompeius* dicitur ἀνατιμῶν
εἶ καὶ ἀποσιμῶν ἑαυτόν. Idem illud frequentius dicebatur
ἐπιτιμῶν. vid. *Clar.* *Ruhnken.* ad *Timaei* Lex. p. 84. VALCK.

21. δεινὰ ἐποίησαντο) Hoc multo tritius. Vid. c. 52. et
53. WESS. — At vidimus tamen etiam III. 24, 23. κλειόν-
των καὶ δεινὰ ποιεῦντων: et VII. 1, 5. πολλῶ δεινότερα ἐποίησε.
Quare videndum ne et h. l. ἐποίησε potuerit ferri, et hoc
ipso, quod minus tritum est, debuerit etiam. S.

22. μετίσαι τῆς χρησμοσύνης) *Χρησμοσύνην* interpretan-
tar oraculum, quo iure, nescio. Spartani profecto Delphico
vati longe erant addictiores, quam eius ut responsa flocci
facerent. Potius arbitror, usuram *Tisameni*, auxiliique
eius insuper habuisse, cum nimia sibi expeteret. Scita *He-*
racliteae philosophiae quid κόρος καὶ χρητμοσύνη, satias et in-

digentia, fuerit, obiter *Philo Iud.* explicat lib. II. Allegor. p. 62. A., ubi doctissimus *Mangeius*. WESS. — Suffragatur *Wesselingio* doctissimus *Schneider* in *Lex. crit.* citans etiam *Plutarchi* libellum de *Ei delphico* c. 9. (T. IX. ed. *Hulten* p. 229.) monensque *desiderium* etiam intelligi posse. Equidem hic *χρημοσύνην*, ut apud *Poëtam* *μνητοσύνην*, intelligendam putavi *vaticinandi artem*. Alteri tamen interpretationi *patrocinari* videtur quod ineunte cap. 35. legitur, *Σπαρτιῆται, ἰδόντο γὰρ δεινῶς τοῦ Τισαμενοῦ*. S.

24. *καταίεινον μετιόντες*) *μετιέντες*, de sua *pertinacia* remittentes, ex opinione *Porti*. Malui. Codicibus monstrantibus, *μετιόντες*, illum *arcessentes*, sicuti lib. III. 15., nec discrepat *clar. Abreschii* coniectura. WESS.

25. οὐδ' οὕτω, ἔθνη, ἔτι ἀρκίσθαι) Hunc locum supra attingi ad lib. VII. c. 160. VALCK.

26. τὸν ἀδελφεὸν ἰωῦτοῦ (Ἥϊν) Memorat *Ἀγίαν*, sive *Ἀγίαν*, *μαντιστάμενον* *Λυσάνδρῳ* in praelio ad *Aegos flumen*, nepotem *Tisamenī*, *Pausan.* III. 11., unde usitatum *familias* id cognomen: hincine vero *Ἀγίαν* τὸν ἡγούμενόν τινος *Timaeus* *Lexico* suo p. 8. addiderit, in ambiguo *Cl. Ruhnkensius* iure reliquit. WESS.

CAP. XXXIV. 1-3. Ταῦτα δὲ λόγων οὗτος ἐμμέλειτο *Μελάμποδα*, ὥς εἰκάζει. βασιλικὴν τε καὶ πολιτικὴν αἰτιόμενος) *Melampoda Tisamenus* *Herodoto* dici non potuit *imitatus* *βασιλικὴν τε καὶ πολιτικὴν αἰτιόμενος*, sed *αἰτιόμενος*, quod *Reiskio* venit in mentem et *Koenio*, qui tamen scripsisse potius *Nostrum* suspicabatur, *βασιλικὴν δὲ ἀντὶ πολιτικῆς αἰτιόμενον*. VALCK. — *Αἰτιόμενος* cupidissime docti *Viri Reiskius* et *Pavius* αἰτιόμενον reformant, quippe *Tisamenum* spectans, *Lacedaemoniorum* ius civitatis, non regnum, sibi postulantem. Diceres plausibilem videri *suspicionem*. Quid si vero interpungatur, ὥς εἰκάζει βασιλικὴν τε καὶ πολιτικὴν, αἰτιόμενος, ut *regnum et ius civitatis* conparem, rogans, quae *Abreschii* observatio, opusne emendatione? *Tisamenus* ius *Spartanae civitatis* quaerebat, *Melampus* partem regni *Argivorum*: pares ambo cupiditate habendi, valde dispares in re desiderata. WESS. — Mireris a *Viro* doctissimo; quum verum praeclare vidisset, tamen et in graeco exemplo pravam verborum distinctionem, et in latina versione absurdum illud, *regnum pariter et civitatem* poscendo, tenuisse.

Ἐμίμειτο Μελάμπους αἰτούμενος, *postulato isto imitatus est Melampodem.* Schaeferum prudentissimum virum, non dubito, si splendidam Herodoti editionem, quam imperfectam adhuc reliquit, adiecta nonā Musā absolvere ei placuerit, eandem nobiscum in constituendo interpretandoque hoc loco rationem esse probaturum. S.

12. τὸ τρίτημόριον τῆς βασιλείας) Largiti sunt Melampodi, gratiam rependentes, Argivi τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας, Melampus vero cum fratre Biante portionem suam communicavit: haec Diodorus lib. IV. 68. Clarius Critici ad Pindari Nemeon Od. IX. 30. purgasse Melampodem Proetidas ceterasque furore agitas μισθῶ τῶν δυοῖν μερῶν τῆς βασιλείας. Sibi servasse τὸ ἥμισυ, alterum dimidiatum Bianti ultro concessisse, ὥστε γινίσθαι τὴν ὅλην βασιλείαν τρίμερῇ, Melampodidas, Biantidas, Proetidas. Tot illic deinceps regiae familiae, sed legitimae. Vid. Pausan. II. 18. WESS. — Praeter dimidium regni, quod sibi Melampus postulaverat, insuper fratri suo postulavit tertiam regni partem, nempe tertiam partem dimidiati regni quod Argivis supercesset, adeoque sextam partem totius. Igitur, quandoquidem conditioni subscripserunt Argivi, accepit Melampus cum fratre quatuor sextas partes, id est duas de tribus partibus totius regni, ut Diodorus Sic. ait et Pindari Scholiastes. S.

CAP. XXXV. 6 seq. μῦνοι δὲ δὴ πάντων etc.) Neminem habuit Cragius, quem iure opponeret Herodoto, ut egregie Io. Meurs. ostendit Misc. Lac. IV. c. x. Tisamenus et frater eius Hegias sic in Laconicam fuere civitatem recepti, ut eodem uterentur iure, iisdemque gauderent privilegiis, quibus prae reliquis Lacedaemoniis fruebantur Spartiatae. Quibus Lacedaemonii victoriam reportarunt, quinque praelia [lin. 7 seqq.] hinc eodem ordine recensuit Pausanias III. p. 233. In ceteris nihil est difficultatis; quarto loco memoratum [lin. 11.] exercuit Ioach. Kühnium et Iac. Palmerium; huius mihi in Herodoto verisimilis videtur coniectura, corrigentis Μισσηνίων ὁ πρὸς τῇ Ἰθάμῃ: sed in Pausania neutrius placet tentamen. VALCK.

11. ὁ πρὸς τῇ Ἰσθμῷ) Bellum Spartanis Messenii una cum Helotis, occupatā Ithome, conflarant: isthic res gesta in decem annos, longissime ab Isthmo. Thucydides lib. I. 101. et Diodorus lib. XI. 64. testes sunt. Ergo ὁ πρὸς τῇ

Ἰθώμῃ, ad Ithomen, veritati, Palmerio Pavioque observantibus, congrueret. Pausanias, haec Herodotea apertissime aemulatus, nonnihil inpediit, Laconic. c. 11. τέταρτον δὲ ἡγωνίστατο Τισαμένης πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ. Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἰλώτων. Isthmum enim Ithomenque paene coniungit, nec sine suspicione reperti in Herodoto Ἰσθμοῦ, Isthmi. Sic maculae origo Pausaniam anteverteret; namque, mendam esse, nullus dubito. Illa vero Pausaniae an extra labis culpam? Palmerius Exercit. ad Gr. Auct. p. 41. negat, scribendum opinatus, ἔξ Αἰθίου Ἰθώμην ἀποστήσας. quoniam inter rebellantes, qui Ithomen occuparunt, apud Thucydidem Αἰθιῆς, sive, uti Steph. Byz. citavit, Αἰθαῖς. At illorum Αἰθαῖα, Aethaea, oppidum, Ethnicographo auctore, non Αἰθίος. Pavius, cui Pausanias itidem vitio notabilis, tingeat πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας τῶν εἰλώτων. Ithomen Isthmi, quippe in Peloponneso atque intra Isthmum positam, discretamque tali notatione ab Ithome Thessaliae. Bene ego memini, Ithomen montium (ὄρεων ἐπὶ τῇ ἐντὸς ἐστὶν Ἰσθμοῦ) nulli magnitudine concedere, ex Messeniac. c. 9.; Ithomen Isthmi non reminiscor. Si Pausaniae voces ἐξ Ἰσθμοῦ, ex corruptis Herodoteis fortasse additae, abessent, in Pavii correctionem studio inclinarem. Alia doctissimus Kühnius. Quomodo autem cunque de Pausania statueretur, hic πρὸς τῇ Ἰθώμῃ, ad Ithomen, oportuerat. WESS. — Vide Var. Lect. Quum articulum ignorant probati libri, paullo erat proclivior aberratio a πρὸς Ἰθώμην in πρὸς Ἰσθμῶν, quam a πρὸς τῇ Ἰθώμῃ in πρὸς τῷ Ἰσθμῶν. Quod si aliunde constaret, non solum Ἰθώμην, sed et Ἰθώμην nomen fuisse oppido, de quo agitur, aut saltem monti, cui illud adstructum erat; in promptu foret ut suspicaremur, in Ἰθώμῃ scripsisse Herodotum: quo posito, multo etiam proclivior futurus fuisset librariorum lapsus. S.

CAP. XXXVI. 2. ἀγόντων τῶν Σπαρτινῶν) Ineptus interpres in Spartiatarum lunc ductor. [Quo magis mireris, tales ineptias in Latina versione Graecis adiecta intactas reliquisse Virum praestantissimum.] Pausanias imperator erat; Tisamenus vates, ab illo et Spartanis hoc in bellum ad Plataeas ductus. WESS.

CAP. XXXVII. 3. ἐχρίετο perperam mutabatur. Ἐχρίετο numero multitudinis est, sicuti ἐκρίετο VIII. 113.

παρηγορίω V. 104, bonis, uti arbitror, avibus instauratis. WESS.

4. Ἠγησίστρατον, ἄνδρα Ἠλείον) Mirum valde, *Hegesistratum* Ἀρκαδικὸν μάντιν Plutarcho dici T. II. p. 479. πάλαι ποτε Elide ortum et *Telliae* vaticini (lib. VIII. 27.) filium, aut nepotem certe, novimus. WESS.

9. πεισόμενος πολλὰ) *Pristinum* πεισόμενος non abieciham in Diss. *Herodot.* ob *Aeschyli* versum, πρὸς πάντας μὴ λώκεται, μὴ πῆσας μογῆς, *Agamem.* 1633. et πεισόμενος *Etymologi* p. 624, 50. Dicta non urgeo, quoniam πεισόμενος ex πείσομαι scribarum saepe peccato progignitur. Exemplum in *Heliodoro* monstravi, nec repeto, hic meliores Codd. secutus. WESS. — De verbi formatione πῆσομαι passim in probatis codicibus pro pervulgata πείσομαι reperiunda, neque praecise damnanda, consuli possunt quae in *Var. Lect.* et in *Lexico Polyb.* voce Πάσχω notavi. Certe a prisco verbo πῆθα, unde est Aor. 2. ἔπαθον, et nomen πῆμα, legitime πῆσομαι formatur. Conf. *Etymol. M.* p. 662, 15 seq. S.

10. εἶδετο ἐν ξύλῳ σιδηρόδετον) *Εὐλον σιδηρόδετον*, cui vatis inserti innexique pedes, illustrat S. *Petitus* ad *Leg. Attic.* lib. IV. 9. p. 461. et ad *Act. Apostol.* xvi, 24. *Wetstenius* aliique. WESS. — Quà formà, quàve structurà fuerit illud compedis genus, quod hic *Herodotus* dicit, non liquet, mihi quidem. Si idem intelligatur genus, quod χοῖνιξ vulgo nominabatur, colligi ex *Aristoph.* *Plut.* 276 seq. videtur, fuisse lignum hoc cruri hominis circumdatum: sic vero haud adparet, quo pacto, praeciso ταρσῶ, id est, anteriore pede, manente talo, extricare homo reliquum pedem e compede potuerit. Superest ut intelligamus, ipsum pedem, quocumque tandem modo, fuisse compede constrictum. Quo spectat lignea illa solea, qua constrictum fuisse parricidam quemdam apud *Ciceronem* legimus, de *Invent.* II. 50. et ad *Herenn.* I. 13. Quam in partem *Valla* Scriptoris nostri verba his latinis expressit, ut erat ligneis atque ferratis soleis vinctus: erudite sane et percommode, nisi quod rectius lignèa soleà singulari numero dicturus fuisset. Imperite vero et absurde *Gronov.* (cuius interpretatio a *Wessel.* repeti non debuerat) ut erat constrictus nervis ferro vinctis. Caeterum haud immerito mireris, quid sit quod eodem ferro, quo et dimidiatum sibi pedem hic *Herodot.* T. VI. P. II.

homo praecidit, et murum carceris perfodit, non ipsam discindere dissolvereque compedem potuerit. S.

24. seq. προσποιήσας ξύλινον πόδα) Quum ligneum sibi pedem adscribisset. Plutarch. de Frat. Amore p. 479. B. ὁ Ἀρκάδιος μάντις ἀναγκάως πόδα ξύλινον προσποιήσατο καθ' Ἡρόδοτον, τοῦ οἰκιστοῦ στερηθείς: sed Eleus fuit Hegesistratus vates, non Arcas. Hinc vero verbi medii potestas clarissime liquet: alteri quid attribuere, vel acquirere, Pausaniae frequenter dicitur aliisque προσποιῶν. VALCK.

27. συγκυρημένον) Vir doctus, [Reisk.] cui in opinionem incidere συγκυρημένον, aut, eodem sensu, συγκυρημένον, prudenter sententiam mutavit. Dudum Portus ἔχθρας συγκυρημένον idem esse, ac odium casu fortuito susceptum, patefecit. WESS. — At nil opus est ut fortuitum casum urgeamus; quae notio nec per se verbo huic inest, nec huic loco admodum congruit: satis fuerit intelligi odium quod illi acciderat, id est, quod ille conceperat. Possit tamen fortasse, nec incommode, cum Reiskio fere intelligi odium quocumque demum casu ipsum inter et Lacedaemonios constatum. S.

32. κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων) Est idem ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους, de quo paulo ante: quo modo alia in re Diodorus Sic. τὴν εὐεργεσίαν τῆς γυναικὸς, benivolentiam erga mulierem, lib. XVII. c. 24. ubi observata vide. WESS. — Similiter apud Nostrum III. 136, 8. ἐκ ἡμετέρων τῆς Δημοκίδου, indulgentiā adversus Democedem. Conf. Valck. ad VIII. 30, 4. S.

CAP. XXXVIII. 5. Τιμηγενίδης ὁ Ἐρπυς) Eo nomine patriae flagitiosus proditor omnium librorum consensione c. 85. Pausaniae Τιμηγενίδας idem lib. VII. 10. Optimus dux itaque Arch. codex. WESS.

CAP. XXXIX. 5. αἱ ἐπὶ Πλαταιῶν φέρουσι) Aditum ex Cithaerone Plataeas versus Pausanias IX. 2. p. 715. patefecit: Δρυὶς κεφαλὰς, Capita quercus, et fabulosam tituli originem Philostratus Icon. lib. II. 19. fin. post Thucyd. III. 24. Τρεῖς κεφαλὰς non memini. Plura Boeotiae loca sunt, raro apud alios obvia. Livii lib. XXXV. 50. Hermaeum, modo tamen bene habeat, ubi reperitur? Nam Ἐρμαιον ἐν Κορινθίᾳ τῆς Βοιωτίας τόπος Eustratii, aut Anonymi potius in Ethic. Aristotelis III. p. 46. a Liviano remotior. Ibidem ex Cephissodori lib. XII. περὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου et

Anaximenis IV. Rerum Philippi, *Ephorique* lib. XXX. dicuntur Coronenses cum Boeotiis ἐκ τοῦ μετὰ τεύχου in Phocenses pugnasse. Quale vero id oppidum? Μετάτοιχον nemo novit. Sit Μετάχοιον: quis illi testis, praeter *Steph. Byz.* ex eodem *Ephori* lib. XXX. Insunt illi narrationi, historiam sacri belli et *Onomarchum*, qui semel ibi atque iterum mendosissime ὁ μόναρχος ὁ Φωκεὺς, spectanti, memorabilia complura, sed aliena et nunc negligenda. WESS.

10. καὶ ἀνθρώπους) *Servos* qui intelligunt, fruuntur arbitrio. Quem *Galenus* Praecognit. p. 458. suum dixerat οἰκίτην, de eodem μηδὲ ὄρῶντες τὸν ἐμὸν ἄνθρωπον ἐν Ῥώμῃ. Consimiliter alii, a doctis ad *S. Lucae* Evang. c. xii, 36. advocati. Hic nec excluduntur, neque soli in periculum veniunt. WESS.

12. ὡς δὲ ἄδην εἶχον) Excitat ista *Suidas* in Ἀδην, verbis subiecta *Platonis* e *Charmide* p. 153. c. ἐπειδὴ δὲ τῶν τοιοῦτων ἄδην εἶχον: cuius haec sunt in fine lib. VII. de Rep. ἄδην ἥδη ἔχουσιν ἡμῖν οἱ λόγοι περὶ τε τῆς πόλεως ταύτης καὶ τοῦ οἰοῦν ταύτῃ ἀνδρός. Frequenter obvia phrasis propria legi- tur potestate apud *Athen.* IV. p. 128. B. ὡς ἄδην εἶχον βρωσιως. Utitur *Herodoteis* *Clar. Ti. Hemsterhusius* ad *Lucian.* [Nigrin. c. 13.] p. 52. VALCK.

CAP. XLI. 1. οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν) Recte, ni fallor, corrigi- git in litteris ad me datis *Koenius*, οὐδὲν ἔτι πλεῦν ἰγίνετο πούτις: quae eadem infra leguntur c. 107; et c. 121.; nisi quod πλέον ibi sit pro πλεῦν. VALCK. — At vide V. 120, 6. et VI. 42, 1. ibique notata. S.

2. ὡς δὲ ἐνδεκάτη ἐγγόνει ἡμῖν ἀντικατημένοις ἀλλήλοις) Duo forte postrema aliis etiam aberunt Codicibus, *Vallae* non lecta: iam ante dixerat c. 38., ἡμέραι δὲ σφί ἀντικατημέ- νοις ἥδη ἐγγόνεσαν οὕτω. Paulo post *Mardonius* περιημέκτει τῇ ἔδρῃ, [lin. 4 seq.] moram istam ferebat impatienter; ut mili- tes apud *Thucyd.* dicuntur ἀχθόμενοι τῇ ἔδρῃ, lib. V. c. 7. ubi notat *Wasseus*. VALCK.

9. Ἀναξεύξαντας --- τὸν στρατὸν) Unicum talis stru- cturae exemplum in *H. Stephani* Thes. T. I. 1395. ex *Musae* VIII. c. 60, 1. μηδὲ --- ἀναξεύξης πρὸς τὸν Ἰσθμὸν τὰς νῆας. Adstrui hoc potuerat, et cap. 57. ἀναξεύξαντας τὸ στρατόπεδον ἵναίς ἐς τὸ etc. Quem post paucissima videbimus [lin. 11.] χόρτον τοῖσι ὑπερυγίμς, eundem parili forma τοῖς ἵπποις χόρτον

Diodorus XVI. 41. *χαλόν κτήνσι* Philo Iud. Quod omnis Proh. Liber, p. 870. A. et *Heliodorus* Aeth. VIII. p. 398. scripserunt. WESS.

19. *καὶ Θηβαίων γνώμη*) Adi ad cap. 2. Calliopes. Putes ex praecedente consultatione, et Artabazi (laudatissimi viri lib. VIII. 121.) sententia, uberem iam tum proditorum in Graeciae urbibus pullulasse proventum: qui quidem succrevit laetissime Philippi Macedonis aevō, quando *Demosthenes* Or. pro Coron. p. 145. *παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τινὲς, ἀλλὰ πάντες ὁμοίως, φοβὰν προδοτῶν, καὶ δωροδόκων, καὶ διωγῶν ἀνθρώπων, συνέβη γινώσθαι* etc.; ubi Orator non diffitetur, superiore memoria haud paucos fuisse. Quin *Herodoto* horum aliquid suboluerit, haud negaverim. WESS.

24. *ἴτι πλείονας τῶν συλλελεγμένων*) Nolo tot Codicibus, *γινώσθαι* exturbantibus, obliuctari: par Gronovii consilium. Auctius autem participium ad orationem, meo arbitrio aptius, in Reiskii quoque coniecturā. [Nempe praeteritum *συλλελεγμένων*, quod Reiskius etiam ex coniect. commendaverat, vulgato olim *συλλεγομένων* praetulit Vir doctiss.] Quod ille autem ex *μηδὲ βιάζεσθαι* [lin. 25 seq.] fingit *μηδὲ ἰαζεσθαι*, neque Graecorum mores imitari in extispiciis et victimis, laudare nequeo. Quis enim ita? Mardonii, nolentis τὰ σφάγια βιάζεσθαι, ut invita litarent, mentem intellexit Interpres, *Abreschio* plausore. Alia in re *Plutarchus* Virt. Mulier. p. 244. c. *ἢ δὲ μὴ, χαίρειν ἱάν, καὶ μὴ προσβιάζεσθαι*. WESS. — *Commode Valla*, nec eis (scil. *extispiciis*) vim inferre: atque hoc repositum malim pro eo quod a nobis positum, nec instituta violanda *Persarum*. S.

25 seq. *ἱάν χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι*) Postremum, frustra forte tentatum, vir quidam doctus in *φράζεσθαι* censet mutandum. Sententiae, fateor, satisfaceret, vulgatas literas prope accedens, *μηδὲ φράζεσθαι*: neque considerare, sive neque ad illa animum advertere; sic usitato *παράλλαισμός* duo propemodum *ισοδυναμοῦντα* hic quoque coniunxisset: τὰ σφάγια -- ἱάν χαίρειν, μηδὲ φράζεσθαι. Ut extispicinam Mardonius, sic *Euripidis* Theseus, in *Hippol.* vs. 1058., τοὺς ὑπὲρ καίρου Φωτῶντας ὅρις πόλλ' ὅγῳ χαίρειν λέγω. Incertus Poëta in *Stobaei Supplem.* (Missc. Obs. VII. p. 190.) τὰς θνητῶν δ' ἡνὶ καίρειν κελύω θῶν ἄτερ προμηθείας: sic enim legendum est. Ipsum illud *Herodoti* *χαίρειν ἱάν*, legitur eodem sensu in

Critone Platonis p. 45. A. Isocratis Trapez. p. 364. c. Xenoph. Ἀναβ. VII. p. 237, 40. et frequenter apud alios. Lucian. T. I. p. 727., τὸ μακρὰν χαίρειν φράσαι τὸ μὲντι φρονεῖν δηλοῖ. VALCK.

CAP. XLII. 6. ὡς διαφθαρίονται.) Oblatum ex scriptis διαφθορεῖνται formā commendatur Ionica, at locus illi in Musis nullus: quem enim occuparat lib. I. 88. et VII. 10 extremo, inde Codicum imperio decidit. Stephano praeterea vix credibile fit, διαφθορεῖν Herodoti seculo in usu fuisse, Prolegom. p. 737., fortasse nullo iure. Amplexus tamen sum, quod lib. VIII. 108. integrabatur. WESS. — Vide Var. Lect. Caeterum, si quis cum Wess. διαφθορᾶς praecopterit, neutiquam ei equidem obluctabor, Conf. Var. Lect. in lib. V. 51, 13. S.

18. ὡς πιμνόμενοις ἡμῖας Ἑλλήνων) Quærit vir doctus, unde regantur hi accusandi casus? An participium vicem περιέσθαι fungatur? quo, citra causam spreto, ὡς πιμνόμενοι ἡμῖας Ἑλλήνων pro certo putat. Quas equidem fluctuationes demiror; sive enim quod ille aspernabatur, eligas, sive absolutam malis structuram, qua de supra c. 2. et Clar. Gronovius ad lib. II. 66., quæ hæsitandi ratio? Proximum εὐκρινία ποιῆσθαι [lin. 20.] Eustathius ad Iliad. p. 961, 6. [p. 942, 49. ed. Bas.] illuminat. WESS.

CAP. XLIII. 12. καὶ Γλισάντος) Homerus Catal. vs. 11. Γλισσάντα, itidemque Steph. Byz. Eustath. et Plinius scribunt. Ad Nostri scripturam Pausanias sese accommodavit lib. IX. 19. et Papin. Statius Theb. VII. 306. hi deseruisse feruntur Exilem Glisanta, Coroniamque, feracem Messe Coroniam, Baccho Glisanta colentes. Variatur et in vocabulitono; quem Sylburgius ad Pausan. p. 722. et L. Holstenius in Steph. Byz. non negligunt. WESS. — Nempe acute Γλισᾶς aut Γλισσᾶς, Γλισάντος aut Γλισσάντος scribunt alii. S.

CAP. XLIV. 3. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτός προσήλατο) Arrisit προσήλατο Cod. Arch. eruditissimo Pavo, vertenti, ut prima pars noctis adventarat; esse enim πρόσω aut τὸ πρόσω primam partem hoc loco. At istud lib. II. 121, 4. considera, ὡς πρόσω ἦν τῆς νυκτός: et III. 56. ἵς τὸ πρόσω τε οὐδὲν προσκόπτει: neutrubi primam partem indicabit. Notæ etiam admodum formulæ: ἡ νύξ πρότερον S. Paul. Epist. ad Rom. c. 13, 12. Heliodori Aeth. I. p. 26. τὸ τε

γὰρ πολὺ τῆς νυκτὸς προΐβη: Sallustii Iugurth. c. 21. ubi *plenaque noctis processit*, etc. WESS. — Sincerum est προλήλατο: vitiosa scriptio Cod. Arch. Supra II. 121, 4. ὡς πρῶτω ἢ τῆς νυκτὸς. Idem illud aliis dicitur πολλῆς νυκτὸς, et περὶ μέσας νύκτας, vel μεσούσης νυκτὸς: postremum in eadem hae habet historia pro Herodoteis Plutarch. T. I. p. 327. v. Plato T. III. p. 217. v. διελγόμεν πόλιν τῶν νυκτῶν. Xenophon: Έλλ. VII. p. 367, 15. ἐκείνους μέχρι πόλιν τῆς ἡμέρας. Deinceps narratum Macedonis Alexandri, Graecis faventis, beneficium respicit auctor Epist. 28. inter Socrat. p. 60., memorans τὴν ἐν Πλαταιαῖς ἐπὶ Μαρδονίου γεγενημένην εὐεργεσίαν. Similia quaedam Herodoteis Aristidi dicentem facit Alexandrum Plutarchus in Arist. p. 327. E. VALCK.

10. ὡς ἄνθρωπος ἥκοι) Bene scripta exemplaria. Iustum quoque ἐκ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μῦδων: cuiusmodi lib. VIII. 75. πίμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μῦδων ἄνδρα. Nam τῶν Μῦδων unde in postremam inmigraverit editionem, dicere non habeo. WESS.

CAP. XLV. 4. ἀπόρρητα ποιούμενος) Redibit c. 93. εἰ δὲ Ἀπολλωνιῆται ἀπόρρητα ποιουμένοι, videlicet τὰ χρηστήρια, occulta habentes oracula. Vult Alexander, sua ἔπια, dicta, occuli, ne propalam divulgentur. Fufetius ad Albanos apud Dionysium Ant. Rom. lib. III. p. 161. ἐκετέρω δὲ ὑμᾶς ἀπόρρητα ποιήσασθαι, rogo vos, ut ea tacita habeatis; quod priori proprius. Aliis ἐν ἀπορρήτῳ aut ἐν ἀπορρήτοις ἐπισκεῖσθαι et γράψαι parili in negotio, uti Appiani Iberic. p. 433. WESS.

9. οὐκ ἂν ἐθέλοιμι ὁρᾶν) Codicis lectio ἔλοιμι, quam non malam indicat Galeus, in censum venire nequit: ἔλοιμην si scriberetur in aliis, hoc vulgato non esset deterius, ἀπ' ἐκείνης διδουλωμένην οὐκ ἂν ἔλοιμην ὁρᾶν τὴν Ἑλλάδα: sic τὸ χεῖρον ἀπὸ τοῦ βελτίονος αἰρεῖσθαι, et similia reperiuntur plurima. VALCK. — In nostra Var. Lect. temere praetermissa est Notula, quae huiusmodi esse debuerat: 9. ἔλδοιμι) ἔλοιμι Arch. S.

11. πάλαι γὰρ ἂν ἐμάχεσθε) Vir eruditus, quem Canterum ferunt, margini Aldinae alleverat, mendum videtur, forte ἐμάχετο, pugnasset; quod libris invitis non obtrudendum. Pugnasset utique Mardonius, si sacra addixissent, nec minus ipsi Graeci, ad quos Alexandri oratio. WESS.

14. Recte dedit Cl. Gronov. κατὰ βρώδην γὰρ μὴ πλεῖν

συλλεχθῆναι: hoc enim moris est Herodoti, non συλλεγῆναι: neque hic locum invenit Galeo probatum καταβιβάζει. VALCK. — Καταβιβάζει, cui Th. Galeus primas dedit, praeter formam Ionicam cur potius censeatur, nihil habet. Taceo, id verbi tempus, ut grammatici loquantur, rei disconvenire. WESS.

20. Ad ista, ὅς Ἑλλήνων ἰσχυρὰ οὕτω ἔργον παράθελον ἔργασμαι, quae mihi quoque sic scripta placeant, haec respondent Plutarchi T. I. p. 327. E. ἤκω ἐν κινδύνῳ τὸν μέγιστον εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ὑμᾶς αἰρούμενος. VALCK.

CAP. XLVI. 5 seqq. ὑμῶν μὲν -- τοὺς Ἀθηναίους etc.) Priora si certa fide nituntur, sequentibus tamen insunt nimis Atheniensibus honorifica, quaeque cum Spartanorum superbia minime conveniant. Herodoti fide referens ista Plutarchus in Aristid. p. 328. A. quid de his sentiat aperit in lib. de Herod. Malign. p. 872. B., tanquam rem ridiculam traducens praeter cetera, αὐτοῖς Πausanίαν καὶ Σπαρτιάτας τῆς ἡγεμονίας ὑφίσταται, --- ὡς ἀντιπρὸς τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχην ἀπολογουμένους: quorum postremum in ἀπαθουμένους forsitan erit mutandum. VALCK.

9 seqq. ἡμῖς δὲ ἄπικροι etc.) Mira Pausaniae mora et tergiversatio. Ad Thermopylas Spartanorum plures non inulti occubuerant; patriae decus, quod Xerxi Demaratus lib. VII. 102. ostentarat, nullo modo dedecorantes. Adeo-ne, quod eorum evaserint nulli, Medi terribiles? Haud praeter veritatem Isocrates Panathen. p. 272. E. de bello adversus Xerxem, ἐν ᾧ πλέον διήνεγκαν Ἀθηναῖοις Λακεδαιμονίων ἐν ἀπασι τοῖς κινδύνοις, ἢ καὶ οἱ τῶν ἄλλων. Magna certe Atheniensium gloria, cum Medorum nomen Graecis omnibus auditu esset formidolosum, eorum inpetum et arma repressisse, lib. VI. 112. Adde Plutarch. Aristid. p. 328. C. WESS.

20. καὶ ἡδομένοις ἡμῖν οἱ λόγοι γεγονῆαι) Adstipulor Pavo, ex Vallae Latinis, pronomen mutanti. Favent schedae, et orationis, ut cuivis adparet, tractus. WESS.

CAP. XLVII. 9. ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου) Ut cum Arch. faciamus, [ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ scribente] caussa non urget. Et illi nimis suspiciosi, qui ob praecedens ἦγε τοὺς Σπαρτιάτας, melius et ornatius ἐπὶ τοῦ εὐωνύμου τοὺς Πέρσας futurum praescribunt. Quis obtuso ita ingenio, ut Persas Mar-donijum illam in partem ducturum non advertat? WESS.

— Ἐπὶ τὰ ἐώνυμα, significat in laevum cornu; ἐπὶ τοῦ ἐώνυμου, versus laevum cornu. Priusquam in locum, quo quis dicitur, perveniat, versus illum locum ducendus est. S.

CAP. LXVIII. 4. ἐπαγλιωμένων) Ratio doctissimum Th. Galeum fugit, ἐπαγλιωμένων praeferentem. Causa ad lib. VII. 182. adscripta fuit. In vicinis [lin. 9.] καὶ τὰ ξὶν ἐπαγλιωμένους ὁμοίως potius, quam ἐτάσσιν, censui. Τάξιν enim tali in re praecipue probare Scriptorem, admonitione non eget; ad hoc conmutantur hae voces c. 21. WESS. — Equidem cur alterum h. l. praetulerim nomen, in Var. Lect. declaravi. S.

15. μούνοισι Πέρσῃσι) Aptius mihi videtur ante vulgatum, βουλόμηναι μούνοισι Πέρσῃσι μάχισθαι: utrumque hic ab Herodoto positum Koenius suspicabatur, βουλόμηναι μούνοισι Π. μ. excitans inscriptionem Iliadis Hom. H'. Ἡρὰ δ' Αἴας παλάμῃσι μόνῃ μόνος Ἑκτορι δίψ. Euripides Heraclid. v. 898. ἰμοὶ μόνος μόνῃ Μάχῃν συνάψας, ἢ κτανὼν ἄγρου λαβὼς τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἢ θανὼν ἰμοὶ Τιμάς πατρός καὶ δόμου ἔχιν ἄφας. VALCK.

15 seq. ἄγχιος ἰόντες ποιεῖν ταῦτα, οὐδὲν etc.) Aldina haec interpunctio conmedisaima. Omnia Persas respiciunt, qui cum parati essent ad ea facienda, quae de Spartanis sibi spoponderant, nihil horum animadvertabant. Sententiam nuncii Persici praeter Pavium adsecutus et Reiskius est. Vulgo post ταῦτα amplior locabatur distinctionis nota. WESS.

21. μαχησόμεθα) Laurentius dimicemus, id, quod rediit, vertena. Non sane Persae pro barbaris ἰσὺ πρὸς ἰσὺς Spartanorum pugnaverant, sed hanc illis conditionem ferunt. Hinc brevi ἡμῖς δὲ διαμαχησόμεθα, et praeclare Arch. codex. WESS. — Vidit Koenius legendum μαχησόμεθα, quod in Arch. cod. repertum docet Diss. Herod. p. 136. VALCK. — At hoc, ab uno illo codice oblatum, vereor ne unius librarii arbitrio debeat. Viros doctissimos, qui istud unice probarunt, turbasse videtur parum commoda ratio qua in hac regione distincta olim in editis Musis verba erant. Quum enim l. 18. post ἄρχομεν nonnisi leviter incisa esset oratio, ista verba ἀλλ' ἡμῖς ἄρχομεν, quibus continetur apodosis respondens protasi ἐπειδὴ οὐκ ἡμῖς ἄρχομεν, ita acceperant quasi superioribus connexa essent, idemque

valerent ac si dixisset ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς ἄρχομεν, *sed quoniam nos incipimus*: quo posito, utique commodius debuit videri, ut dein μαχισόμεθα consequeretur, quam ἐμαχισάμεθα, quod equidem revocandum censeo ita interpretandum ut in *Var. Lect.* significavi. Caeterum ad sententiae summam parum utique interest. S.

Ibid. καὶ ἢ μὴ δούλοισι) *Pristina*, ni fallor, revocabitur scriptura, καὶ ἢ μὴ δούλοι: quibus recte succedunt [*lin. 23.*] εἰ δὲ καὶ μὴ δούλοι. VALCK. — *Mediceum* non laudo, Viro celeberr. [*Gronovio*] ἢ μὴ δούλοι contra sermonis genium obtrudentem, WESS.

CAP. XLIX. [4. ψυχρῇ νύκτι, *frigidā (i. e. vanā) victoriā*. Vide VI. 108, 10. et ibi notata. S.]

8. προσφίεσθαι ἀποροῖ) Ad nexum προσφίεσθαι εὐποροῖ, [quod *Aldus* dederat,] ad pugnandum expediti, adcommodati, utpote ex equis pugnantes, ἱπποτοξόται, atque ad hostes lacessendos maxime habiles. Quam tamen sententiam Codd. nolunt, προσφίεσθαι ἀποροῖ praebentes, quod de conflictu, quo cominus Graecos urgere conmode haud poterant, accipitur. In equis erant, unde iaculis sagittisque incescebant, ὡς ἱπποτοξόται, pariter ac Παρθαίων et Μήδων ἱπποτοξόται Appiani Bell. Civil. IV. p. 1001. et 1024. mox cessim euntes apud *Plutarch.* in Crass. p. 558. B. WESS. — Ἀποροῖ, *Vallae* lectum et in *Arch.*, recte restituit *Gronovius*. Lib. IV. c. 46. Scythae dicuntur ἀμαχοῖ τε καὶ ἀποροῖ προσμίσγειν. VALCK.

8-10. τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην - - - συνετάραξαν καὶ συνέχυσαν) Respicit haec *Pausan.* lib. IX. [c. 4.] p. 718. ubi, τὴν κρήνην, αἰτ, τὴν Γαργαφίην Μαρδόνιος καὶ ἡ ἵππος συνέχευεν ἡ Περσῶν. Apud eundem etiam alibi legitur συνέχεται κρήνην, X. p. 840. quod συνέχεται dicitur *Herodoto* IV. 120-τὰ φέματα καὶ τὰς κρήνας συνέχευν, *aggesta terra puteos et fontes obstruere*, ut hostes aqua destituantur. VALCK.

CAP. L. 5 seq. ἀλλὰ γὰρ τούτων etc.) Aderit, quod quaerebat *Vir doctissimus*, [scil. dein τὸδε μᾶλλον requisiverat *Reiskius*] si retracto tantum in primam accentu scribatur ἀλλὰ γὰρ τούτων τοιούτων ἰόντων μᾶλλον σφαιας ἰλύπαι: alia enim - - - magis ipsos angebant: reddit enim nunc rationem paulo ante de Graecis ducibus dictorum, qui, exercitū aquā privato, et ab equitatu hostium infestato, συνε-

λέχθησαν περὶ αὐτῶν τε τούτων καὶ ἄλλων. VALCK. — *Placet Abreschii et Valekenarii ἄλλα γὰρ, τούτων τοιούτων ἴόντων, μᾶλλον etc., alia enim, his ita se habentibus, magis eos angabant.* Praecessit συνελίχθησαν περὶ αὐτῶν τε τούτων καὶ ἄλλων, eo ducens. Habent autem ἑπίωνες [lin. 7.] quidpiam sibi singulare, a *Porto* ex dialecto derivatum, cui simile nihil. *H. Stephano* propterea *Thes. T. II. p. 1360.* ἐπάων probantur, ad quem modum ἐπάων lib. V. c. 111. et in *Homero, Aeschilo, Euripide* atque aliis. Consentiet, modo leviter adiutetur, *Arch.* liber, me nihil dissentiente. WESS. — Iterum vero cap. 51, 21. in eandem vocabuli formam libri omnes consentiunt: neque profecto causa idonea subest, cur *Herodotum*, qui (ut hoc uno utar) pro *Homerico* Ποσειδάων et Ποσειδάωνος, Ποσειδῶν et Ποσειδῶνος dicit, non item, pro communi ἐπάων, suo idiomate ἐπίων, ἐπίωνος, dicere potuisse credamus, quamvis idem alibi communem formam ἐπάων tenuerit. S.

CAP. LI. 3. οἱ Πέρσαι συμβολὴν ποιούμενοι) Negativam ex *Arch. Valla*, et *Vind.* valde laudat doctissimus *Th. Geleus*, mihi nec plane necessariam nec inoportunam. Supra *Scriptor c. 44.* ἦν ἄρα ὑπερβίβληται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, ubi si voluisset, ἦν ἄρα ὑπερβίβληται τὴν συμβολὴν Μαρδ. μὴ ποιούμενος, quis culpaasset? WESS. — Recte mihi adscita a *Schaefero* negativa particula visa est, quam in tali oratione adiectam amat graeci sermonis genius. S.

10. ὄνομα δὲ οἱ Ὀερόη) In duodecim filiabus *Asopi* nulla *Oeroë* apud *Diodor. IV. 72.*; eandem *Apollodorus*, qui viginti *Asopo* dat lib. III. 11, 5., nominatim negligit. *Pausanias* vero, θυγατέρα δὲ εἶναι τὴν Περόην τοῦ Ἀσώπου λέγουσι, lib. IX. 4., quod ego nomen hinc corrigendum arbitror. WESS.

CAP. LII. 11 seq. ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὄπλα) Castra metati fuerunt, sive, ut sequitur, ἐστρατοπεδεύοντο. Tale lib. I. 62. καὶ ἀντίᾳ ἔθεντο ὄπλα, et castra ex adverso posuerunt. Tale *Dionysii Antiq. lib. III. p. 193.* ἀγχοῦ Φιδῆνης τίθενται τὰ ὄπλα, pluraque alia. Non repeto de usu dictionis vario adposita *Diodoro* lib. XII. 66., quibus optima *Fr. Vigeri* adnotatio ad *Eusebii Praep. Evang. lib. XIII. 68.* accedere poterit. WESS. — ἔθεντο τὰ ὄπλα, id est

ιστρατοπεδύναντο. Hoc sensu phrasin θίσθαι τὰ ὅπλα frequen-
tat inprimis Xenophon: Ἑλλ. V. p. 329, 40. ἔθεντο πρὸς τῇ
πόλει τῶν Ὀλυθίων τὰ ὅπλα. VI. p. 349, 2. ἔθεντο τὰ ὅπλα
κατὰ χώραν ἵθνη ὤρμητο. De vario huius locutionis signifi-
catu egerunt P. Leopard. et H. Vales. vid. Clar. Wess. ad
Diodor. T. I. p. 524. et T. II. pag. 428. Est in his τὸ ἱερόν,
Iunonis Cithaeroniae, Ἡραῖον saepe dictum in sequenti-
bus. Apud Plutarch. in Arist. p. 329. ε. Pausanias vultu
ad τὸ Ἡραῖον converso εὔξατο Κεθαίρωνίη Ἡρὰ καὶ θεοὶ ἄλλοις,
οἱ Πλαταιῖδα γῆν ἔχουσιν VALCK.

CAP. LIII. 1. περὶ τὸ Ἡραῖον) περὶ τὸ ἱερόν Vallae et
Arch. mera est παραδιόρθωσις. WESS. — Nisi mera libra-
riorum aberratio. S.

8. Ἀμομφάρετος) In Aristide Plutarchi p. 328. ε. *Amom-
pharetus*, ἀνὴρ θυμοειδής καὶ φιλοκύνδυνος, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μά-
χην σπαργῶν, οὐκ ἔφη λείπειν τὴν τάξιν, ἀλλ' αὐτόθι μένων μετὰ
τῶν ἑαυτοῦ λοχητῶν ὑπεστήσασθαι Μαρδόνιον. VALCK.

Ibid. λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λόχου) *Adstipulor Gro-
novio*, et Herodoto λοχηγέων c. 21. usurpanti. Nec decerno
tamen λοχηγετίων, ut Aldus et pauci, Graeciae finibus
expellendum. Λοχηγέτην (qui vitiose in *Onati* fragmento
apud Stob. Eclog. Phys. p. 4. λοχαρχέτας) usus non spernit,
nedum Sophoclis ἀρχηγετιῶν, Strabonis plurimumque κυνηγε-
τιῶν, Philonis Iud. ποδηγετιῶν: quibus adprime λοχηγετιῶν con-
venire, quid diffitemur? Vellem subsidium λόχῳ Πιτα-
νητέων in promptu adesset. De illo Hesychius, ὁ Πιτανάτης
λόχος αὐτοσχηδιαζέται, οὐκ ὦν ταῖς ἀληθείαις, legens vestigia
Thucydidis lib. I. 20., diserte cohortem *Atanuten* in Spar-
tanorum militia unquam fuisse negantis. Quid Nostrum
in errorem coniecerit, an tribus φυλῇ Πιτάνη, qua de Hes-
ychius, an aliu, prorsus ignoro. Rem Io. Meursius docto
tractavit Lect. Att. lib. I. cap. 15. WESS. — Dictus-ne
Amompharetus fuerit Herodoto λοχηγέων τοῦ Πιτανητέων λό-
χου, an τοῦ Πιτανήτεω λόχου, si variant Codices, vix de-
cerni poterit: Πιτανήτεω Koenio placebat, quia paulo post
scribit τὸν λόχον τὸν Πιτανήτην: atque ita Thucydidēs, Hero-
dotea respiciens, τὸν Πιτανάτην λόχον fuisse negat Lacedae-
moniis lib. I. c. 20. Hac de re notatis in Att. Lect. I. 16.,
quaedam Meursius adiecit in Miscell. Lacon. p. 100. Μόρας
et Λόχους non distinguētis Meursii errorem corrigit H. Va-

les., cui suffragatur Ti. Hemsterh. ad Lucian. [Tim. c. 50.] p. 164. Ex *Thucydid.* V. 68. in Schol. ad *Aristoph.* Lys. vs. 454. pro Νικημάτων scribi poterit nomen Συμμετών: quod favet vulgatae apud *Herodot.* lectioni Πιραντίων. VALCK. — Πιράνη, Laconiae oppidum satis notum: quod cur silentio praeterierit *Stephanus Byz.* nescio; sed de eo consuli possunt quae memoravit *Holstenius* ad *Stephanum*, et *Cellarius Geogr. Antiq.* T. I. p. m. 1207. Hoc ex oppido, cuius incolae Πιρανίταις (sive dorico idiomate Πιρανάταις) dictos fuisse ex hoc *Herodoti* loco intelligi videtur, credibile est fuisse in Lacedaemoniorum exercitu manipulum, quem perinde et Πιραντίων λόχον et Πιρανίτην λόχον *Herodotus* dixit, cui manipulo *Amompharetus* fuerit praefectus. Iam, quod *Thucydides* discrete negat fuisse unquam apud Lacedaemonios Πιρανάτην λόχον, non continuo inde conficitur errasse *Herodotum*. Potuerat etiam *Thucydides* aliquatenus in errorem induci: potuerat ille ex Spartano quodam quaerere, sit-ne in exercitu Lacedaemoniorum λόχον aliquis, qui Πιρανάτης proprio nomine adpelletur; cui respondere potuerat Spartanus, nec sua aetate case talem, nec, quoad ipsi compertum, umquam fuisse. Quod quidem non evincit, falsum *Herodotum*, quum scriberet *Amompharetum* ductorem fuisse manipuli Πιτανάταρων; quod ille sive e literarum monumento quodam, sive ex hominum illius aetatis fide haud indignorum testimonio potuerat accipere. S.

14. κίνου ταῦτα γενόμενον) Excellenter schedae *Arch.*, atque ex vetere dialecto. *Hesychius*: Νέωται, ἐν ᾧ ἔχει, ex *Sophoele*, cui *Etymologus* in Νέωται adscribit; ubi et hoc *Anacreontis*, ὁ δ' ὑψιπλά γενόμενος, sublimis animo agitans. Cognita et Nostri sunt ἀλλοῦς δὲ σούτους, — ἐνέωτο, τὸν χειμῶνα παύεις etc. lib. I. 77. et ὁ δὲ ἐνέωσας τὰ λεγόμενα ibid. c. 68. Sint-ne vero ex ἐνέωσας et ἐνέωτο contracta, an ex vetere νόω, unde νόται ex Nostro *Eustath.* ad *Poët.* p. 1424, 31. [*Odyss.* p. 66, 1. ed. Bas. ubi Nostri locum I. 68, 15. respexisse videtur:] anceps in Grammaticorum dissidio controversia. Contra insurgit doctissimus *Rich. Dawes* *Miscell. Critic.* p. 102. Negat sibi posse persuaderi, *Herodotum* verborum illorum formam talem in modum commutasse, cum ne Attici quidem in illis crasin adhi-

buerint. Quid ergo τῷ βιώσας, ἀμβώσας, βωθήσας, προσβωθήσας, similibusque fiet? Νωτάμινος *Callimachi* est in *Suida*. Νώσασθαι redire reddique debet *Perictionae* apud *Stob.* *Serm.* LXXXIII. p. 487. τὴν ἀρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑΝ ΩΣΑΣΘΑΙ δι' Φρονήσιός τι καὶ σωφροσύνης πλήν. Sunt enim, ut praescripta vides, incondita et sine sensu. Voluit doctissima matrona τὴν ἀρμονίην ΓΥΝΑΙΚΑΝ ΩΣΑΣΘΑΙ δι' κ. λ. *Harmoniam* nosse oportet mulierem, prudentiā et modestiā plenam; quae elegantissima *Clar. Valckenarii* loci instauratio. Haec olim in *Dissert. Herodot.* p. 156., quibus meritissimo *Cel. Ernesti* *Excursus ad Callimachi Hymn. in Iov. vs. 87.* aptabitur. *WESS.*

Ibid. ταῦτ' ἀναγνωμίνου) Nusquam alibi Nostro usurpatum hinc etiam iure verbum auferetur ἀναγνωμαί: atque unius auctoritate Codicis optima lectio restituetur, ταῦτα γνωμίνου, egregie firmata in *Diss. Herodot.* p. 156.; ubi meam quoque *Vir summus* coniecturam memorat in fragmento *Perictiones* Ionico corrigentis, τὴν ἀρμονίην γυναῖκα νόσασθαι δι' Φρονήσιός τι καὶ σωφροσύνης πλήν, apud *Stobaeum* p. 487, 18. In eodem fragmento p. 488, 25. scribi poterit ἐννοωμίνου: et vs. 31., ἀνδράσι μὲν γὰρ ἐπιχωρεῖται ἀμαρτίῃ αὐτῇ, γυναῖξί δὲ οὐκ εἶναι, τιμωρὴ δ' ἐφίστημι νόσασθαι οὖν τὸν νόμον δι', καὶ μὴ ζηλοτυπῆιν. In his postremis, pro ἐφίστημι νόσασθαι, sic legendum vidit etiam *Doctiss. G. Koenius*. Praeter alia huius generis dabit *Hesychius*: Νώσασθαι, Αἰσθίσθαι, ἐνθυμῆσθαι, νοῆσαι. Rariora quaedam servavit *Ety-mol. in Νένεσται*, pag. 601. conf. *R. Bentlei. ad Callim. Hymn. in Iov. vs. 87.* *VALCK.*

CAP. LIV. 4 seq. τὰ Λακεδαιμονίων Φρονήματα, ὡς ἄλλα Φρονόντων καὶ ἄλλα λεγόντων) Redi ad lib. VI. 108. atque adiunge *Euripidea de Spartanis reliqua*: ψευδῶν ἀντακτες, μηχανορραφοὶ κακῶν, ἑλκετά, καὶ οὐδὲν ὑγίης, ἀλλὰ πᾶν περὶ Φρονόντες, *Androm.* vs. 447., ubi *Barnesius* et *Io. Meursius* *Miscell. Lacon.* III. 2. *WESS.* — Athenis *Lacedaemonii* traducebantur ὡς ἄλλα Φρονόντες καὶ ἄλλα λέγοντες, tanquam aliter atque animo gerebant loquentes. Talem *Achilles Homeri* mortis instar oderat in *Il.* l. 513. Ὃς χ' ἴτερον μὲν κεῖθι ἐν Φροσίν, ἄλλο δὲ βιάξαι: sive qui Νοεῖ μὲν ἴτερα, ἴτερα δὲ τῇ γλώττῃ λέγει, ut loquitur *Plato Comicus* in *Schol. ad Aristoph. Av.* 168. De *Spartiatibus* testimonium est *Euripidis* in *An-*

drom. vs. 446., Σπάρτης ἴνομοι, δόλια βουλευτήρια, ψευδῶν ἀντακτις, μηχανοβόλοι κακῶν, ἑλκτα, κενδὲν ὕμεις, ἀλλὰ πᾶν πῖρος φρονοῦντες: in quibus, praeter βουλευτήρια, postrema quoque sic exhibet MS. Florent. prout illa legit Plutarch. T. II. p. 1073. c. et p. 1102. c. Sed Euripidis sequentia Herodoteis plane conveniunt: λέγοντες ἄλλα μὲν Γλώσση, φρονοῦντες ὃ ἄλλ' ἰφικράτισθ' αἰέ. Fraudes et perfidiam Lacedaemoniis saepius obiiicit Aristophanes, velut in Pace vs. 1065. Σὺ δῆκας πιπρίσθ' ἄνδρες χαροποιῶσι πύθῃκοις. - - ἀλῶνταιδεσσι πῖ- πρῖσθι, ὦν δόλιαι ψυχαί, δόλιαι φρένες. Omnium acerbissimum est, quod legitur in Archarn. vs. 307. Ὅσον οὔτε βο- μὸς, οὔτε πῖστις, οὔθ' ὄρκος μῖνει: quo pertinet Iphicratis de Lacedaemoniis dictum apud Demosth. c. Aristocr. p. 421., quod Laconi perperam tribuit Dion Chrys. pag. 639. a VALCK.

CAP. LV. 9 seqq. λαμβάνει πῖτρον etc.) Iuxta Plu- tarch. in Aristide p. 328. E. ἀράμενος ταῖν χειρῶν πῖτρον μέγαν ἔ' Αμομφάρετος, καὶ καταβαλὼν πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Παντανίου, ταύτην, ἴφην, ψῆφον αὐτὸς περὶ τῆς μάχης τίθεσθαι: hic apud Herod. ταύτῃ τῇ ψῆφῳ ψηφίζεσθαι ἴφην, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους: his proxima subiecerat, ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους: vo- cem hanc ξείνους repetitam [lin. 12.] ex cod. Arch. recu- perabit Noster: vid. Diss. Herod. p. 136. Non literae tan- tum et syllabae, sed integrae voces, quae repeti debe- rant, saepe sunt a librariis, ut notum, semel tantum positae: novum praebebit omissionis exemplum, qui ad manum est, Dion Chrys. in cuius Or. LVI. p. 565. c. scri- bendum Ἕλλην Ἕλλήνων: sed gravius eiusdem locus est af- fectus in Or. LXXIV. p. 642. A. τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ πρὸς ἀνθρώπους πιπρόνθασιν οἱ πολλοί· τῷ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. Voces οἱ πολλοί τῷ absorpserunt nomen Ἰππολύτῳ: corrigendum sine controversia, οἱ πολλοί Ἰππολύτῳ μὲν ἐκ γυναικὸς etc. nam quae subiicit Dion, Euripidei sunt Hippolyti verba vs. 616. VALCK.

12. ξείνους λέγων τοὺς βαρβάρους) Repetitam vocem ex schedis revocavi. Supra cap. 11. καὶ δὴ δοκεῖν εἶναι - - στεί- χοντάς ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Suntque similium passim iterationes, III. 12. VI. 109. Amomphareti, ἀνδρὸς θυμοειδοῦς καὶ φιλοκινδυνεύου, ἔκπαλαι πρὸς τὴν μάχην σπαργώντος, audax facinus Plutarchus Aristid. pag. 328. F. haud contempsit. WESS.

CAP. LVII. 5. ἰθεὶς τέχνη ἀπολιπὼν αὐτὸν) In nuperis docti viri, [Reiskii,] haec intelligere negantis, conjecturis, εὐθὺς ἢ τέχνη ἀπολιπὼν, se deseri prae stultitia, aut callida fraudis dissimulatione. Quale equidem consilium Amompharetum, tametsi animosissimum, de suo imperatore mente agitasse, non dixero. Potius erit, ἰθεὶς τέχνην industriam rectamque disciplinae artem accipere, sicuti ἰθεὶς διὰ in Suida et Etymologo. Non nego, pellexisse olim voluntatem Arch. Διὶς τέχνη, h. e. eccellente et divina. Namque Spartani, ὅταν τινὰ μεγαλοπρεπῶς ἱπαινῶσι, θεῖον, sive suo sermone, θεῖον, testibus Platone et Aeschine Dial. I. 13. praedicabant. Lege magnum Animadversorem ad Athen. VIII. 16. Neque his tamen blandimentis abripior. WESS. — Commodius Hoogeveen ad Viger. II. ix, 2. rectà arte, id est, non dissimulante, et palam, interpretatur: ratus se palam ab illis deseri. Iamque olim Portus in Lexic. Ion. „ἰθεὶς τέχνην, inquit, Herodotus hic videtur appellare, si verba „spectes, rectam artem, apertam, et qua quis sine ambagibus „utitur.“ Est autem hoc loco plena locutio, pro qua aliàs ἐκ τῆς ἰθείης vel ἰθείης, subintellecto vocab. τέχνης, utitur Scriptor, quum significare vult non subdola arte et dissimulante factum esse quidpiam, sed rectà, aperte, manifestò, ex professo. Vide supra, cap. 37, 25. et III. 127, 4. Parique ratione II. 161 extr. quod ait ἀπίστησαν ἐκ τῆς ἰθείης, pro eo quod nostra Latina habent, e vestigio, repositum Gronovianum velim, palam desciverunt: nec vero inscitum videri debuit, quod ibi Valla posuerat, ingenue desciverunt. S.

8. περὶ ποταμὸν Μολόεντα) Alibi hunc torrentem invenisse non recorder. Comparaverat Abr. Ortelius vir Cl., τὸ Μόλου ποταμὸν Plutarchi Vit. Sullae p. 464., quod dubiae sanitatis, quippe τὸ μῦμα τοῦ Μωρίου ibid. pag. 463. α., agrum radebat Chaeronensem, hinc haud paullo seductionem. Adverte vero decem ista stadia, [lin. 7.] quae culpā librariorum ubi vacarint, Lacedaemonii oportet viarum compendia, montium et clivorum anfractus ingressi, neglexerint: ad insulam enim Oeroen, quorsum iter destinabatur, decem duntaxat stadia c. 50. WESS.

CAP. LXVIII. 4. Θρασυδήϊον) Scriba Cod. Arch. Θρασυδαίου, quo nomine Theronis F., Himerae inpositus,

in Diodori XI. 49., et Philippi Macedonis legatus apud *Plutarch.* in Demosth. p. 854. n., in mente videtur habuisse. Facio cum Cel. Gronovio, opinorque hunc fratresque eiusdem, ac nominatim Thoracem, a Pindaro Pyth. Od. X. fin. laudibus ferri. WESS.

12. *ὅτι οὐδὲν ἄρα ἰόντις*) Sophocli aliisque usitato more scribi potuisset, *ὅτι οὐδὲν ἄρα ἰόντις*. Plurali numero quidem *οὐδὲν* reperitur apud scriptores optimos, *Euripidem*, *Xenophontem*, *Isacum*, *Demosthenem*; sed nusquam apud illos, quantum memini, homines nullius pretii dicuntur *οὐδὲν*. Semel *Sophocles* dixit in Ai. vs. 1133., *οὐ γὰρ ἤϊον τοὺς μηδίνας*, id est, *τοὺς μηδὲν ἔντας*, sive *τοὺς οὐδαιμῶνους*, ut interpretatur Schol. VALCK.

15. *συνήδιαται*) Ad Alcua das Mardonius, *Vos*, inquit, excuso, quod laudatis Lacedaemonios, *τοῖσι τε καὶ συνήδιαται*. Postremum frustra, ni fallor, versavit *Portus*, in *συνήδιαι* leviter mutandum; quibus quid inesse virtutis bellicae noveratis: idem pene *Reiskio* placuit. Thessalis, quos excusationis venia dignatur, opponit *Artabazum*, sine ulla ratione metuentem Lacedaemonios. VALCK. — Non pugnabo, si *συνήδιαται* ex libro *Paris. B.* in *συνήδιαι* abeat. Editi patrociniū tamen *Portus* est professus, verbum suo more illustrans, taciteque *συνήδιαι* et *συνήδιαι*, quod utrumque in *Reiskii* suspicionibus, taxans. WESS. — Alia ratio est verbi *συνήδιαι*, I. 61, 16. a *προαιδέσθαι* derivati. S.

16. *τὸ καὶ καταμυθεῖσθαι*) *τὸ καὶ καταμυθεῖσθαι* alius [nescio quis] elegit; cui cur tandem auscultemus? WESS.

CAP. LIX. 9. *ὡς ποδῶν ἑκάστος εἶχεν*) Iniuria dictionem amanuenses perversum ierunt. Vide lib. I. 169. II. 53. Quod deinceps autem [lin. 10.] *βοῇ τε καὶ ὀμῳ*, pro eo frequentius *βοῇ τε καὶ πατάγῳ χρωμένοι* III. 79. Sentio hic inconditum clamorem et turbam Homereo more exprimi. *Κεκλόμενοι καὶ ὀμίλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν* *Troiani*, inordinati atque inconstituti, in *Ulyssem* ruentes, *Iliad.* A. 460. WESS.

10. *βοῇ τε καὶ ὀμῳ*) Hoc si sincerum est, positum videtur *ὀμῳ* pro *ὀμιλάδην*. *ὀμιλάδην ἰσχυρόν* est apud *Apollon.* *Rhod.* IV. 81. ex *Hom.* *Il.* β. 93., *ἰσχυρόν* *ἰσχυρόν*. Sed, me iudice, *βοῇ τε καὶ κόμπῳ*, aptius hac in sede convenirent; et videri posset aliam hic vocem legisse *Plu-*

tarchus in Arist. p. 329. A. ubi Mardonius ἐπιφέρει τοῖς Λακεδαιμονίοις βοή πολλή καὶ πατάγῃ τῶν βαρβάρων, οἷς οὐ μάχης ἰσομένης, ἀλλὰ Φεύγοντας ἀναρπασομένων τοὺς Ἕλληνας: quae certe sunt ex his expressa Herodoti; cui supra VIII. cap. 28. Thessali dicuntur, οἷς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκίας, Φιρόμενοι. Urbs uno velut impetu capta frequenter dicitur ἀναρπασθῆναι. VALCK.

CAP. LX. [7. δίδονται τὸ ἐνθεῦτεν τὸ ποιητίον ἡμῖν) Videri poterat recte posterius τὸ codici Arch. abesse. Sed fallit illa species. τὸ ἐνθεῦτεν Herodoto idem ac nudum ἐνθεῦτεν valet: quare deinde iterum vocula τὸ requiritur, sive naturalem verborum seriem hanc intelligas, τὸ ποιητίον δίδονται ἡμῖν, sive (quod Scriptoris stylo convenientius) δίδονται τὸ (ionice pro δ) ποιητίον (ιστὶ) ἡμῖν τὸ ἐνθεῦτεν. S.]

12. δίκαιοι ἴστε --- ἵναι) De H. Stephani sententia, quamquam male citantis Thes. T. I. p. 1014., probe interpretes. Strabo lib. VI. p. 407. A. [pag. 265. c. ed. Cas.] δίκαιον ἵσμεν φυλάττειν τὴν αὐτὴν τάξιν: par est eundem nos ordinem servare. Saepe Plato: cuius in Criton. p. 45. A. ἡμεῖς γὰρ που δίκαιοι ἵσμεν, σώσαντές σε, κινδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον. Euripides etiam Suppl. vs. 186., ubi Barnesiana sane quam ieiuna. WESS. — Satis nota formula; qua iam supra usus est Noster VIII. 137, 18. τὸν μισθόν, ἔφασαν, δίκαιοι εἶναι λάβοιτε οὕτω ἐξίναί, dicebant, iustum esse ut ita abeant, si mercedem accepissent, i. e. par esse ut mercedem accipiant, priusquam abeant. S.]

CAP. LXI. 5. τὸ γὰρ προσκείμενόν σφας ἐλύπει) Mentio ἀγῶνος μεγίστου προκειμένου in proxime superioribus ansam hoc mutandi praebuit. Τὸ προσκείμενον, Persarum equestres copiae, οἱ προσκείμενός σφι, a quibus continuo incessantibus damno Graeciangebantur. Res extra dubii aleam ex c. 56. Sic item 39., ἡ μέντοι ἵππος --- αὐτὸν προσέκειτό τε καὶ ἐλύπει τοὺς Ἕλληνας. WESS.

[6 seq. Λακεδαιμόνιοι --- ἰόντες σὺν φιλοῖσι ἀριθμὸν --- πεντακισμύριοι) Lacedaemonii, cum leviter armatis, numero quinquagies mille. Huic numero ita ratio constat, coll. c. 29 seq.

Spartani	5000
Hilotae	35000
Reliqui Lacedaemonii	5000
Levis armatura his adtributa.	5000
	50000 S.]

Herodot. T. VI. P. II.

13. *Φράξαντες τὰ γίββα*) Persarum aliorumque γίββα, *elypeos ex viminibus*, multa luce *Barn. Brissonius* Regn. Pers. III. 13. et *Io. Taylor* ad *Demosth. Or.* in *Neacr.* pag. 596. *adperserunt*. Hic *scutorum* illa *congeriem*, et *επιπλάματα*, Graecis ingruentibus obiecta, requirunt. Quorsum enim, *pugnatur πρὸς τὰ γίββα* ὡς δὲ ταῦτα ἐπεπλάμει capitis sequentis, [cap. 62, 7.] nisi huc? et *Plut. Aristid.* pag. 329. F. καὶ προβήμενοι πολλὰ τῶν γίββων Persae, et statim, καὶ προσπετόντες Graeci ἐξιώνουν τὰ γίββα. Addo, *Harpocratonem* in γίββα *Herodotea* indicasse, et *Suidam* in γίββων posteriorum etiam excerptisse. Sic enim, καὶ αὐθις Ἡρόδοτος Κύρως περιλάβων τὰ πολλὰ etc.; quae quidem *Xenophontis* sunt Κύρ. Παιδ. lib. II. p. 42. C., *Küstero* non animadversa, et inde corrigenda. *Herodoti* verba desunt, exscriptorum stupiditate praetervisa. *WESS.* — De illo Persarum more *valium e elypeis congerendi* conf. omnino cap. 99 extr. et cap. 102, 7-13. S.

15. τῶν σφαγίων οὐ γινεμένων) Persuasit doctissimo *Pavio* *χρηστῶν* vocem his ex libro *Arch.* iungere *Cl. Th. Galeus*, falsus vehementer: namque illo in Codice (quem inopportunissimum *Cel. Taylor* adpellavit ob iniustum additamentum, ad *Lysiae* *Serm.* Ἐπιτάφ. p. 33.) vocabulum illud frustra quaeritur. *Plutarchi* verba *Aristid.* p. 329. ε. ἅμα ταῖς ἐνχαῖς ἰφάνη τὰ ἱερὰ auxit ex falso prodita huius loci accessione *Dacerius* ἰφάνη τὰ ἱερὰ χρηστὰ. Sic vara, uti dici solet, vibiam secuta est. *Plutarchum* bene tutatur *Bryanus*, *Nostrum Taylorius*. *Χρηστὰ* in dictione intelligi adsolent. Conf. lib. VII. 134. *WESS.* — A sciolo ex vicinis repetitum, *χρηστῶν*, quod praebet *Arch.*, [si *Galeo* fides] recte reiecit *Clar. Io. Taylor* ad *Lys.* p. 33. Quando litabant, τὰ ἱερὰ vel τὰ σφαγία γινέσθαι simpliciter etiam dicebantur. Sic paullo post [cap. 62, 4 seq.] istis, ἐγίνετο θυσιάζουσιν τὰ σφαγία χρηστὰ, haec proxima subiiciuntur, ὡς δὲ χρόνῳ ποτὶ ἐγίνετο, quum vero tandem aliquando laeta essent exta. *VALCK.* — Fortasse in ora codicis *Arch.* scholii loco adscriptum *Galeus* vocab. *χρηστῶν* viderat, ex lin. 11. et ex cap. 62, 4. adscitum. S.

CAP. LXII. 5. ὡς δὲ χρόνῳ ποτὶ ἐγίνετο) Χρόνῳ, nonnemini suspectum, tandem notat: vid. ad *Euripid. Phoeniss.* 313. In *Dionys. Halicarn.* T. II. p. 33, 26., scri-

bendum: τὸ χωρίον αἰρεῖ χρόνῳ· φερόμενος δ' ἐπὶ ὁρῶντες. Ut Herod. precantem Pausaniam sistit [c. 61 extr.], sic Plutarchus T. I. p. 329. E. ubi ἅμα ταῖς εὐχαῖς ἰφάνη τὰ ἱερά, καὶ ἦσαν οἱ μάντιες ἰμνήνουν. VALCK.

[6. καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες, et Persae illis obviam ivere omissis arcubus. Hoc illi fecisse videntur, postquam (ut mox subiicitur) eversum a Graecis erat vallum e clypeis factum, quo tecti Persae sagittas ex arcubus in hostem emisierant: scilicet deinde in hostem perrexerunt, hastis gladiisque rem gesturi. Quod (lin. 7.) ἔγινετο δὲ πρῶτον περὶ τὰ γέβρα μάχη, commodius forsitan ἔγινετο legeretur, Primum facta erat pugna: sed nil mutant libri: at ante μάχη articulum, quem exhibent libri fere omnes, utique restitutum malim ἢ μάχη. S.]

[9 seq. ἐς δ' αἰκίοντο ἐς ὠθισμόν· τὰ γὰρ δόρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βάρβαροι.] Vallae latina Gron. et Wess. tenere: donec ad propulsionem ventum est: siquidem barbari prehensantes lanceas confringebant. Mirum vero. Utri enim, quaeso, propulsi sunt? Graeci, an Persae? De neutris nunc hoc intelligi potest. Non de Persis, quos magna vi et audacia in hostes irruisse ait: non de Graecis, a quibus eodem tempore pessime accepti Persae magnum suorum numerum amiserunt. Nihil promovet, sed magis etiam (si qua fieri potest) turbat Larcheri interpretatio: L'action dura longtems près du temple même de Cères, jusqu'à ce qu'on fut venu à les en chasser; car les Barbares saisissoient les lances des Grecs, et les brisoient entre leurs mains. Verum si quaerimus, vocab. ὠθισμός nec hic, nec alibi, propulsionem hostium et fugam denotat, sed conflictum. Sic λόγων ὠθισμός Nostro dicitur verborum conflictus et altercatio, VIII. 78, 1. IX. 26, 2. Sic et ὠθίζεσθαι altercari dicit idem III. 76, 11. Proprie vero ὠθίζεσθαι vel ὠθεῖσθαι dicuntur homines qui in turba inter se collidunt, seque mutuo premunt. Appian. Reb. Hisp. c. 51 extr. et Reb. Samnit. c. 3. Unde ὠθισμός, pressio in turba hominum, cum apud alios, tum apud Polyb. IV. 58, 9. ubi ἐν τῷ περὶ τὰς πύλας ὠθισμῷ καὶ πνιγμῷ. Similiter in pugna ὠθισμός apud Nostrum VII. 225, 3. est conflictus cominus pugnantium, et veluti in conferta turba mutuo sese prementium et repellentium. Neque aliter accipiendum hoc loco vocabulum; ubi in Latinis, pro eo

quod pluribus verbis declaravi, donec eo ventum est ut velut in turba vir virum premeret, brevius dicere potueram, donec iam in manus et ad gladios pugna venit: coll. Liv. II. 46. et ibi virorum doctorum observatis. Cum qua interpretatione perapte cohaeret, quod continuo adiicitur, etenim Persae hastas Graecorum (quae nempe suis longiores erant) manibus prehensas fregerunt, sive fregerant. S.]

[12. Quod de Persis scribitur ἀνοπλοι δὲ ὄντες, inermes reddiderat Valla, nec aliter Gronov. et Wess. Equidem, leviter erant armati. Commodius puto redderetur, clypeis erant nudati. conf. cap. 63; 10. Ὀπλον enim sigillatim clypeum intelligi notum est: et, everso a Graecis vallo e clypeis congesto, otium Persis non suppetierat, quo clypeum quisque suum repeteret. Et erant quidem Persae etiam lorica squammata, (VII. 61, 3 seq. et ibi Adnot.) quae eos tutabatur, induti. Sed ea lorica utique non vulgo omnibus eiusdem generis intelligi debet fuisse, cuius fuerat illa Masistii ducis, supra c. 22. descripta, aut qualis cataphractorum equitum thorax apud Heliodor. lib. IX. pag. 431. verum ita debuit esse comparata, ut Lacedaemonii, pro sua gladium tractandi dexteritate, (quae illorum σφαιρα paulo post lin. 13. laudatur,) haud aegre in opportunis corporis partibus ferire adversarios potuerint. Atque dubitare etiam licet, revera-ne Scriptor noster VII. 61. ferream loriceam dixerit. S.]

CAP. LXIII. 6. κατ' ἐβαλλον πολλούς) Etsi me minime fugiat, pristinum patrocínio, si rixari libeat, non defici, consuetum nolui et schedarum praeiudicio protectum abiicere. Satis erit hoc Plut. Aristid. pag. 329. Ε. τοῖς δόρασι τύποντες πρόσωπα καὶ στήνα τῶν Περσῶν, πολλούς κατ' ἐβαλλον. WESS. — Polybii loca in hanc sententiam plurima congesta reperies in Lexic. Polyb. p. 325. col. b. S.

9-11. πλείστον γὰρ σφαιρὰς ἰδνέτο etc.) Qui criminari gestiunt, plerumque excedunt modum. Carpit Plutarchus, alioqui optime gnarus, γυμνοὺς καὶ ἀνόπλους, quos ipse habet T. II. p. 787. r.; omnes perhiberi, gravi armatura defectos. Tales Persae, quorum gerra dudum perierant, Graecorum clypeis, si salva fuissent, nunquam comparanda. Hoc amplius, tunicae talaris, quo minus expeditius pugnarent Persae, impedimento erant. Verum his acrius inmoror. WESS.

CAP. LXIV. [2. κατὰ τὸ χρηστήριον) Vide lib. VIII. c. 114. S.]

[6. τῶν δὲ κατ' ὑπερβ. etc.) Redi ad lib. VII. c. 204. S.]

8. ὑπὸ Ἀειμνήστου) Iustum nobilis viri nomen non extra certamen. Ἀειμνήστου titulum dant illi *Valla* et *Arch.*, inque primis *Plutarch.* *Aristid.* p. 330. c., ceteris autem Codd. receptum in laude versatur. His equidem conspirantibus accederem, eoque promptius, quoniam ex *Plutarchi* scripto exemplari ΔΙΑΜΝΗΣΤΟΝ *H. Steph.* enotavit, ab Ἀειμνήστῳ leviter diversum: idem porro *Plut.* *Malign.* p. 873. D., sive insulsi potius scribae, ΔΕΙΠΝΗΣΤΟΝ pinxerunt, ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ utique adpellandum. Iam quae in Ἀειμνήστου et Ἀριμνήστου scriptura librariorum hic et c. 71. discordia, vitiosior alibi in monumentis sepulchralibus. *M. Ant. Boldettus* Observ. ad *Coe-meter.* p. 411. titulum exscripsit hunc, ΕΑΝΘΙΠΠΗΑΕ ΙΜΝΗΣΤΕ ΓΡΗΤΟΡΕΙ. et p. 416. ΠΤΟΑΜΑΙC. A. I. ΜΝΗΤΑΙ ΕΝ ΘΕΩ ΠΑΡΘΕΝΟΣ, et Latine *Ptolmais A. I. hymnos personabat virgo.* Legisset ΑΕΙΜΝΗΣΤΗ, perpetuae memoriae, Latina utique adposuisset meliora. At in talibus crebri eius lapsus. *WESS.*

Ibid. Ἀειμνήστου) In hoc forte nomine placebit scriptio *Arch.* Ἀριμνήστου: quia firmat illam *Plutarchus* T. I. pag. 330. c. τὸν Μαρδόνιον ἀνὴρ Σπαρτιάτης ὄνομα Ἀριμνέστος ἀποκρίνυσσι, λίθῳ τὴν κεφαλὴν πατάξας. Spartiata, quantum recorder, *Arimnestus* nusquam *Pausaniae* memoratur; sed *Plataeënsium* hoc etiam praelio Imperator sic illi dicitur lib. IX. p. 718. et *Plutarcho* in *Arist.* p. 325. c. quae commendant lectionem *Med.* apud *Herodot.* infra c. 71. [cap. 72, 8.] Ἀριμνήστον ἄνδρα Πλαταιέα, ubi Ἀείμνιστον dabant Editi. *Plataeënses* Λάκωνα τὸν Ἀειμνήστον memorat *Thueyd.* III. c. 52. *VALCK.*

CAP. LXV. [3. ἐς τὸ τῆχος τὰ ξύλινον) Conf. c. 15, 11 seqq. et c. 70. S.]

10. τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνάκτορον) Templum primum et praecipuum doctissimo *de Pauw*, ad cuius formam *Δημήτριος* Ἐλευσινίης ἱρὸν supra c. 56. Notum mihi adprime τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον ταῖν θεῶν *Cereri* et *Proserpinae* apud *Athen.* lib. V. p. 213. D. [conf. IV. p. 168. F.] verum τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Ἐλ. ἀνάκτορον insolentius. *Hesychii* Ἀνακτόριον,

ἡδὲν, congruebat Codicum quorundam voluntati; ac sollemnem vocabuli glossam, Herodoto fortasse inculcatam, inditabat. Vide ibi Clar. Alberti, et Olearium ad Philostr. Vit. Sophist. lib. II. p. 600. WESS. — Herodotus aliique saepe dixerunt ἱδὼν vel ἱερὸν ἄγιον: et, monente Celeberr. Hemsterhusio ad Lucian. [Timon. c. 23.] p. 136., proprie Cereris Eleusinae templum dicebatur τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τὰν θεῶν: sed causam non exputo cur Nostro scriberetur τὸ ἱδὼν τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνάκτορον. Mihi potius Cereris templum; quod fuit Eleusine, dixisse videtur τὸ ἐν Ἐλευσίνι ἀνάκτορον: ut ad Ἀνάκτορον quis interpretamenti loco primum adiecerit τὸ ἱδὼν. De quorumvis Deorum Dearumve templis vocem ἀνάκτορον prae aliis Euripides frequentavit in Androm. vs. 43. et 1157. Iph. in Taur. 41. et 66. Troad. 15. Ione 55. Sed sacrarium illud a Persis igne violatum ignorasse videtur Aristides, cuius vid. Tom. I. pag. 451. VALCK. — Adde quae in Var. Lect. notavimus. S.

CAP. LXVI. [1. Ἀράβατος δὲ etc.] Vide supra, cap. 41. S.]

9. ἥτις κατηρητισμένος) Inspice Gronovium, quicum non dissentio. Scripsi κατὰ τὸ ὕττον, scriptis exemplaribus iunctis. WESS. — Prae altero (ἥτις) mihi quoque ἥτις placet: τοὺς [lin. 8.] pertinet ad sequentia, παραγγελλὰς κατ' αὐτὸ λέγει πάντας. VALCK. — Non negans Gronovius, ad praecedens τοὺς commodissime verbum ἥτις referri, ἥτις tamen hac una de causa, quod cod. Med. id exhibuisset; praetulit, monens debere τοὺς inferius aliquid quaerere quo referatur. Equidem, si accusativus τοὺς ad remotius illud λέγει πάντας debet referri, non aliam rationem, cur praeferatur ἥτις, nisi hanc, exputare valeo, quod, quum et usitatum Nostro sit verbum, et h. l. ferri utcumque possit, difficiliorem quemdam, quam aliorum codicum ἥτις, habeat explicatum; quo scilicet fit, ut facilius intelligatur, cur ἥτις a nonnullis in ἥτις fuerit mutatum, quam cur ab aliis ἥτις in ἥτις. At mihi istud τοὺς haud dubie a verbo κατηρητισμένος pendere videtur, ut, quemadmodum plurima alia graeca verba, sic et hoc, in praet. passivo significationem verbi activi vel medii obtineat. Similiter simplici verbo in imperfecto tempore usus est Theocr. XIII. 43. νύμφαι χορὸν ἤρριζοντο. S.

11. ὅπως δὲ αὐτὸν ὀρίσῃσι σπουδῆς ἔχοντα) Pavius, de conjectura, ὅπως - - ὀρίσῃσι σπουδὴν ἔχοντα, simul ac viderint ipsum magno studio properantem: neque enim vulgatum ullo Graecorum in sermonis esse commercio. Quid tum vero Aeschyleo fiet Suppl. vs. 844. Σοῦσθε - - ὅπως ποδῶν. Quid ὡς ποδῶν εἶχον Nostri lib. VI. 116. ὡς τάχιστα εἶχε VIII. 107. et Dionysii Ant. Rom. XI. p. 626. ὡς εἶχον ὀργῆς τε καὶ τάχους: Heliodori Aeth. I. p. 23. ὡς εἶχε δεσμῶν, ut vinculus erat, et ibid. p. 56. ἔδδὼν ὡς εἶχε δρόμου. Quorum quidem uberissima passim messis. WESS.

12. In his, ὡς ἐς μάχην ἦγε δῆθεν τὸν στρατὸν, exercitum ducebat tanquam ad pugnam scilicet: δῆθεν ponitur ut lib. VI. cap. 1. ὡς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρόντων πραγμάτων ἐπιστάμενος, et alibi saepius. VALCK.

13. προτιρέων) Hoc elegi, quod c. 56. WESS. — Προτιρέων Koenius vulgato (προτιρεύων) praeferendum censebat, ut Ἰωνικώτερον et Herodoteum. VALCK.

CAP. LXVII. [3. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θεβαίων) Scilicet maior quidem et potentior pars Thebanorum cum Medis sentiebant faciebantque, nec vero omnes. Conf. c. 86, 3. et Wess. Adn. ad c. 87, 8. S.]

CAP. LXVIII. [1. Δηλοῖ τε μοι, intransitive et impersonaliter: adparet, manifestum fit mihi. Conf. II. 117, 2. et ad eum locum notata, p. 342. S.]

2. ἤρτατο ἐκ Περσίων) Redi ad lib. I. 125. In proximis [lin. 4.] maluit Scriptor ὅτι καὶ τοὺς Πέρσας, etsi praemiserat ἵ καὶ τότε οὗτοι, ex arbitrio et varianda oratione. Venit praeterea Abreschio in mentem, [lin. 7.] πρὸς τῶν πολέμων ἀγγιστὰ ἰοῦσα, [pro vulgato ἰοῦσα,] cui coniectanti achedae addicere renuunt. WESS.

CAP. LXIX. 2. ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινόμενῳ φόβῳ) Fuit cum legerem ἐν δὲ τούτῳ - - φόβῳ: arbitrarerque simillimum ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ lib. VI. 114. et VII. 224. Quod quidem utrobique optimum, nec tamen edito probius. Saepe nos blandimentis huiusmodi auferimur; quae, etsi hoc in se naturale habeant, ut placeant etiam reiecta, haud raro futilia evadunt. Multis abhinc annis Ciceronem Tuscul. Disp. III. 27. scripsisse divinabam, Postquam Cyprum venissent, tum adflicti lamentarique coepisse, non vero postquam Tyrum. Auctorem quippe Livium esse, Corneliam, Pompeii

uxorem, et filium Sextum, post Magni necem, *Cyprum* refugiasse, Epit. cxii.; pariterque *Lucanum*, Phars. IX. 117. *Prima ratem Cyprum spumantibus accipit undis*. Atque hoc paene probavi Cl. *Davisio*. Verum haec *Dionis* vide *Cassii* lib. XLII. p. 234. d. de *Caesare Iulio*, τὰ τε ἀναθήματα τοῦ ἐν τῇ Τύρῳ Ἡρακλείους πάντα ἀνείλετο, ὅτι τὴν τε γυναῖκα καὶ τὸν παῖδα τοῦ Πομπηίου ὑπιδέξαντο, ὅτι ἔθουγον. Hinc inanem ipse suspicionem, ne et aliis fraudi sit, proscribo. Sed ad institutum. WESS.

[7. et 9. Quemadmodum οἱ περὶ vel ἀμφὶ αὐτὸν interdum non alii intelliguntur nisi ipse, αὐτός: sic h. l. οἱ ἀμφὶ Κορινθίους, et οἱ ἀμφὶ Μεγαρίδας καὶ Φλιασίους non alii sunt; nisi ipsi Κορινθίοι, Μεγαρίδες, et Φλιασίοι. conf. lin. 11. S.]

16. κατήρραξαν -- ἐς τὸν Κισαιρῶνα) Perparum arbitror interesse, κατήρραξαν scribatur an κατέρραξαν. Variabunt hic etiam forte Codices, ut apud *Thucyd.* VII. c. 6.; τὸ ἄλλο στρατεύματα, νικῆθην ὑπὸ τῶν Συρακουσίων, κατηράχθη ἐς τὰ τευχίσματα: ubi scribitur in aliis Codicibus κατερράχθη. Ex *Herodoto* sumsit *Appian.* in *Pun.* p. 15. [cap. 15 extr.] τοὺς δὲ λοιποὺς ἐς τὰς πέτρας κατήραξαν. *Demosth.* c. *Aristocr.* p. 430., κατέρραξε δ' ἐς τὴν θάλατταν ἅπαντας, omnes in mare dedit praecipites: illic ex Cod. scripto κατέρραξε. praestat enotatum: una litera ablata κατήραξε. potius scribendum. VALCK. — Conf. *Var. Leot.* et ad VIII. 90, 11. notata. S.

CAP. LXX. 8. Λακιδαιμονίων -- οὐκ ἐπισταμένων τευχομαχείῃ) Consimilia *Plut.* *Arist.* p. 330. d.; alibi T. II. pag. 228. d. *Lycurgum* τὸ πυργομαχείῃ civibus prodens prohibuisse. Vicino τῇ δὲ εἰσείχοντο [lin. 12.] *Abreschius* contulit *Aristidis* T. I. p. 241. Ed. *Cant.* οἱ μὲν ὥσπερ πύλας τεύχος ἐῖσαντες εἰσεχίοντο: et T. III. 315. εἰσχεομένων ἀμφοτέρωθεν ἥδη τῶν βασιλέων. Iungatur *Suidae* εἰσεχίοντο. VALCK. — Mireris vero, ligneo muro non fuisse immissum ab hostibus ignem. S.

[17. τὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης) Vide ad I. 66, 22. notata. S.]
21 seq. οἱ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ etc.) Suum χρόνῳ, adnotatum in *Diss.* *Herod.* p. 205., recipiet ex Codicibus *Noster*; qui, *Poëtas* imitatus ὀλίγον posuit ἐπὶ μεγέθους. In hoc angusto loco πολλὰι μυριάδες dicuntur κατεilahmμέναι ἀνθρώπων: ubi *Herodoteum* dant [dabunt, puto, scripserat aut scribere *Valck.* voluerat; nam hic quidem non dant] Codices κατεilahmμένα. Qui sic tenentur ut elabi nequeant, saepe ta-

men dicuntur ἀπειλημένοι, et ἀποληφθέντες. Sic V. 101. ὅσαι --- ἐπῆσαν ἐν τῇ πόλει ἀπολαμφθέντες πάντοθεν: IX. 50. ἐν τῷ Κιθαιρώνι ἀπολαμφμένοι. ἀπειλημένοι Thucydidi II. p. 100, 89. et V. p. 353, 40. Ulysses ἀπειλημένος dicitur ἐπὶ Κελυψῶς Demostheni Thræci apud Eustath. in Od. A. p. 19, 27. Harpocratiōni Ἀποτειχισμένος redditur ἀπειλημένος καὶ ἀποκλεισμένος τῷ τείχεϊ. Vid. ὁ πᾶν Ti. Hemsterh. in Aristoph. Πλ. vs. 935. VALCK.

Ibid. ἐν ὁλίγῳ χρόνῳ) Non erit opinor, qui Codicum auctoritatem aversetur. Quod ex illis venit, vulgato prae-stabilius. *Angusto exiguoque in loco exterriti ac compulsi Persae* debebant, atque animum, explicare ordines cum non possent, despondebant. Vellem maximopere iisdem in schedis κατεληγμένας reperiri, quod, me iudice, verius, ut c. 30. [cap. 31, 26. ubi vide not.] De Cl. Reiskio quid dicam? Auger is coniectando sequentia [lin. 24.] καταδουσίων χιλιάδων τισίρων, ταῖς ἔχων etc. Ergo ne quatuor duntaxat millia Artabazus fugae socia abduxit? Quod quidem Herodotus ita c. 65. infitiat, ut districtius non valeret. Sentio festinantis hallucinationem. WESS.

26 seqq. Λακεδαιμονίων δὲ etc.) Aegre fert Plutarch. de Herod. Malign. p. 872. c. solos Nostro memorari Lacedaemonios, Tegyatas, et Athenienses; quorum hi cum Thebanis pugnaverint, illi cum barbaris: atque ita ceteras omnes civitates hoc honore privari. Idem miratus in Aristide p. 330. f. opponit Herodoto numerum in praelio interfectorum et monumenta publica; atque in universum cecidisse docet Graecos libertatis defensores mille trecentos et sexaginta, e quibus unus et nonaginta fuerint Lacedaemonii; sexdecem Tegyatae; Athenienses duo et quinquaginta; hi quidem omnes, iuxta Clidemum, ἐκ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἀγώμισαμένης ἄριστα. VALCK.

CAP. LXXI. [12. ὃς γένοιτο αὐτίων ἄριστος) δς pro τίς, ut VI. 124, 7. et τὸ (quod ionice aliàs ὃ valet) pro τί, VI. 37, 10. S.]

18. καὶ φέρον ἂν εἴποιεν) Demiror εἵποιμεν tantopere probatum, siquidem non de se, (et foret ea professio Historiarum patri turpis,) sed de Spartanorum sermone et iudicio, quis virorum illorum laudabilior, haec Herodotus. Aristodemi culpam lib. VII. 231. vidimus. WESS. —

Suum *ἵππων* Gronovius latine sic reddidit: verum id quidem etiam livore dixerimus: quod quidem nisi plane absurdum esse velis. intelligi debet ab illis indicatum (vel dictum) dixerimus. S.

[19. οὗτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάντας) Accusativus πάντας ad proximum τοὺς relatus, quum proprie οὗτοι -- πάντες debuisse dicere: enallage poëtis maxime frequentata. S.]

20. τῶν ἀποθανόντων) Censebat G. Koenius, verba τῶν ἀποθ. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ, hæc in sede minus accommodata, in suam facile posse restitui, si hunc in modum paulo collocarentur inferius. Οὗτοι μὲν τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ἐπὶ Πλαταιῇσι οὐνομαστότετοι ἦναι. Paulo ante miror quomodo locum invenire lectio potuerit *Med. ἵππων*. VALCK.

CAP. LXXII. 6. κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ) Bona omnia sunt. Callicrates, sacris dum operabatur Pausanias, ad arma suo in ordine considerat, more prisca militiâ non insueti. Euripides Suppl. vs. 357. παρ' ὅπλων θ' ἤμενος πίμπω λόγους κτείνοντι, et vs. 664. et 674. Commodum Plutarch. Aristid. p. 529. B., ὡς δὲ θυόμενος (Pausanias) οὐκ ἐκαλλέρι, προστάξει τοῖς Λακεδαιμονίαις, τοῖς ἀσπίδους πρὸ ποδῶν θεινύς, ἀτρίμα καθέζεσθαι, continuo subdens, Callioratem, dum ita ad arma sederetur, sagitta fuisse percussam. Ceterum καλλίς, formosior, uti Stephanus voluit, in Latinis præstiterat. Poëta Iliad. B. vs. 673. Νηεὺς, ἐς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴδον ἦλθε. WESS. — Præstantior h. l. in versione posuerat Valla, quod nec a Gron. nec a Wess. mutatum est. S.

Ibid. κατήμενος ἐν τῇ τάξῃ) Viro docto [Reiskio] suspectum egregie tuitus est et explicuit Cl. Wesseling. in Diss. Herod. p. 126. Quod nullum edidisset isthoc tempore dignum sua virtute facinus, Callicrates ἰδυσθανάτει [lin. 8.] aegre timoribatur. ἰδυσθανάτει hinc adnotavit ut Herodotum Pollux III. 106. Utrumque fuit in usu δυσθανάτιον et δυσθανάτι. Moeris Att. Σφαδάζειν, Ἀττικῶς: Δυσθανάτιον, Ἑλληνικῶς: ubi notat Clar. Pierson. Syllabâ repetitâ scripsisse videtur Athenagoras, de Mort. Resurr. §. 4. πολλὰ μὲν σώματα τῶν ἐν ναυγίῳις καὶ ποταμοῖς δυσθανατώντων ἰχθύσι γενέσθαι τροφήν VALCK.

8. πρὸς Ἀρίμνηστον) Schedis, viri nomen ad eum modum representantibus, robur Pausanias lib. IX. 4. addit. ubi, ὁ δὲ Ἀρίμνηστος ἐν τε τῇ πρὸς Μαρδόνιον μάχῃ -- Πλαταιῇσι ἦν

εατο. *Plut.* quoque *Aristid.* p. 325. f. Quibus autem πρὸς Ἀσίμνηστον placet, *Thucydides*, cui *Plataeënsis Lacon* Ἀσιμνήστου lib. III. 52., fortasse huius filius, aderit. Adeo iterum anceps viri titulus. Conf. c. 63. [c. 64, 8.] WESS.

CAP. LXXIII. 2. Σωφάνης) In *Plut.* *Maligna*. p. 873. n. et *Cimon*. p. 483. v. Σωχάρης ὁ Δικελεύς, haud sine lapsu. Proxime a veritate Σωφάνης Δικελεύς *Pausaniae* I. 29. (ubi *Sylburgius* bene) abiit. Insequens ἐκ δήμου Δικελῆθεν *Th. Pinedo* ad *Steph. Byz.* Δικελειῆθεν pingebat. At urbs *Ionibus* Δικελίη c. 15. et ipso hoc Capite, unde Δικελειῆθεν (praesertim si oppidi et nominis auctor Δικέλειος) fide *Codicum Arch. et Vallae* [conf. l. 8.] optime procedet. WESS. — Duorum nomina, qui hoc praelio rem optime gesserunt, mendose scripta leguntur apud *Plutarch.* de *Herod. Maligna*. p. 873. n. Σωχάρης καὶ Δελπνιστός: quorum loco repomenda sunt nomina Σωφάνης καὶ Ἀσίμνηστος. Sed hoc praecipit ὁ πᾶν in *Diss. Herod.* p. 61. Ubi *Decelensis* *Sophanes* dicitur ἐκ δήμου Δικελῆθεν, primitus forte scriptum Δικελειῆθεν, ab Ionico Δικελίη. *Steph. Byz.* in Δικελίη: τὸ τοπικὸν Δικελειῶθεν παρὰ δὲ Καλλιμάχῳ Δικελαιόθεν. Hinc apud *Etymologum* male distracta concinnavit *R. Bentlei.* in *Callim. Fragm.* 234. VALCK.

18. Δικελίης ἀπέχισθαι) Referri solet ad annum *Olymp. XCI.* 3. quo *Agis*, *Archidami* F., *Deceleam* occupavit et in maximum *Atheniensium* detrimentum muniit, apud *Thucyd.* VII. 19. non sine quadam imprudentia. Aliud profecto, ἀπέχισθαι Δικελίης, ab ea abstinere; aliud, occupatam munimentis et praesidio instruere, belloque sedem legere. Contigisse res videtur, quae et *Ampl. Bouherii* opinio, belli *Peloponnesiaci*, quando *Archidamus* *Atticam* incursionibus infestam habuit, principio: *Thucyd.* II. 10. WESS.

CAP. LXXIV. 6. ἐκπίπτοντες) Inprobatur, censeturque *Pavio* *Reiskioque* ἐκπίπτοντες, ἐκπίπτοντες, ἐκπίπτοντες, ad rem opportunus. Eadem illis voluntas *Scriptoris* si sedisset, abiisset eas in partes: suum maluit, utique, etsi diversiore intuitu, accommodatum. WESS. — Turbaverat viros doctos importuna *Gronovii* interpunctio, post ἐκπίπτοντες incidentis orationem; quem et ego cum *Wess.* aliisque inprudens secutus sum. Commodius olim, inde

ab *Aldo*, distincta verba erant: οἱ πολέμιοι ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξεως, μετακινήσας μὴ δύναίτο: ubi ad μετακινήσας iterum quidem ἐκ τῆς τάξεως subintelligi poterat; sed cohaerebant ista, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξεως, idem valentia ac προεξίστοντες c. 62. 13. Est autem h. l. praeagnans (ut aiunt Grammatici) verbum ἐκπίπτοντες, idem valens ac si adiectum esset καὶ ἐς αὐτὸν ἐκπίπτοντες, quod diserte adiectum c. 62, 15.; aut intelligi h. l. debet ἐκπίπτοντες ἐπὶ αὐτὸν, *adversus ipsum*. S.

12. Laudo *Arch. Vallamque*, verissimum ἰδοῦναι ἐπίσημον ἄγκυραν iudicans. Convenit adprime narrationi et Graeciae consuetudini, qua Laco ἐπὶ τῆς ἀσπίδος μύτιαν ἔχων ἐπίσημον in *Plutarchi* T. II. p. 234. c. Neque obtrudo tamen; ne interpretamentum, si cui tale absque caussa videatur, inculcasse perhibear. WESS. — Quid sit vero, quod *clypeum*, qui pro insigni ancoram, stabilitatis symbolum, habuit, perpetuo in gyrum egisse dicatur hic homo, equidem non exputo S.

CAP. LXXV. 3. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον) Εὐρυβιάδην mendose *Arch.*; verior hominis titulus lib. VI. 92. et in *Pausania* I. 29. WESS. — Qui dedit *Eurybiadem*, *Valla* reperit in suo codice quod *Galeus* obtulit ex *Arch.* Εὐρυβιάδην. Hic vulgatum nomen Εὐρυβάτην ipse satis tuebitur *Herodot.* lib. VI. c. 92., ubi Argivus Εὐρυβάτης, ter victor certamine singulari, ὑπὸ τοῦ τεταμένου Σωφάνεος τοῦ Δαμειέως ἀποθνήσκει. *Herodoto* concinit *Pausan.* I. p. 71. Sequentia respexisse *Stephanum Byz.* in Δάτρον primus vidit monuitque *Io. Meursius*, Att. Lect. VI. c. 31. *Leagri* [lin. 6.] filius, Γλαύκων ὁ Λαέρων, memoratur *Thucydidi* I. 51. VALCK.

6. ἄμχα Λαέρων) Filius *Glaucōn* Λαέρων notus ex *Thucydidi* lib. I. c. 51.; pater etiam ex *Pausania* I. 29., hanc eius et *Sophanis* cladem non reticente. Interiit *Sophanes* Olymp. LXXXI. exeunte, Archonte Athenis *Lysistrate*, quando altera vice Athenienses colonos occupatum Eionem infelicissime amandarunt. Huc verba Scholiastae in *Aeschinis* Or. πρὶ Παραπρ. adplicant *Dodwellus* et *Corsinus*, Viri Cl., δεύτερον οἱ μετὰ Λεωγόρου κληροῦχοι ἐπὶ Ἀνσιμότους, in *Leogora* *Leagrum* invenientes; haud illi, nisi si *Leogoras* *Andocidis* pater fuerit, absurdi. WESS.

CAP. LXXVI. 2 seqq. Γυνὴ αὐτόμολος etc.) *Mulier transfuga* ad Graecos viatores venisse dicitur [lin. 5 seqq.] κο-

μησαμένη χρυσῷ πολλῶ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι: articulum in his male omissum restituerunt Reiskius et Koenius. Persas illa dicebat [lin. 15.] οὔτε δαιμόνων οὔτε θεῶν ὅπιν ἔχοντας, nec daemonum neque Deorum maiestatem, sive vindictam, reveritos; ut supra lib. VIII. 143. Mardonius Deorum heroumque οὐδεμίν ὅπιν ἔχων, ἐνέπρησε τοὺς τε οἶκους καὶ τὰ ἀγάλματα. vid. Salmas. ad Inscript. Herodis Att. p. 20. et Io. G. Graevius in Hesiodi "E. καὶ "H. 107. Tandem [lin. 17.] Coa, Hegetoridae filia, εἰρή δέ με, inquit, λαβὼν ἐν Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης, vel ἔσχε, habuit me uxoris [sive pellicis] loco: verba ἔγχευε et ἔσχε permutat Herod. III. 31., estque is usus verbi ἔχειν, ut Latini habere, notissimus. Herodotea de hac muliere paucioribus enarrans Pausanias lib. III. [c. 3.] p. 214. Πανσανίου, ait, τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῶν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα ἢν τινα, ἄνδρες οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῶσις θυγατέρα εὔσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου, Φαρανδάτης ὁ Τεάσιδος ἀνὴρ Πέρσης παλλακὴν εἶχεν ἀκουσαν, κ. τ. λ. VALCK.

4. Φαρανδάτης) Pravi sunt, qui mutant. Vide lib. VII. 79. et Pausan. III. 4., ubi Φαρανδάτης ὁ Τεάσιδος, littera sibilante detracta. Deinceps καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι Reiskio adsentior scribi potius fore. WESS.

12. Ὡ βασιλεῦ Σπάρτης) Condonandum matronae animo prae laetitia perturbato. Rex Pausanias Spartanorum non fuit, regis Plistarchi tantum tutor; cap. 10. et Thucyd. I. 132. Quod illa autem Pausaniae, λῦσαι με --- δουλοσύνης, pro eo Codd. pauci, quibus ferme obtempero, ῥύσαι με. Eum in modum lib. V. 49. πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνίων ῥύσασθε Ἰωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης: et IX. 89. προέτρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας ἐκ δουλοσύνης: tum in Epigramm. ap. Aristidem T. III. p. 648. Ἑλλάδα πᾶσαν --- ῥυσάμενοι Δουλοσύνας. Quae quidem ad verbi usum abunde; ad vulgatum autem; in simili negotio usitatum; praeiudicio damnum minime. WESS.

21. οἰκημένων) Saepe contaminarunt librarii hoc vocabuli. Respice III. 96. IX. 31. Illud autem plenum benivolentiae et humanitatis erga Coam mulierem officium merito Pausaniae in laudibus Pausanias lib. III. 4. deposuit. WESS.

CAP. LXXVII. 3. ἐπ' ἐξεργασμένοις, re iam confecta. Sic supra VIII. 95. post pugnam Salaminiam Adimantum

et Corinthios venisse scribit ἐκ ἐξεργασμένων. Attigit formulam clar. Io. Taylor ad *Lysiam* pag. 489. explicat illam Noster in proximis, μαθόντες ὅτι ὑστεροὶ ἤκουσι τῆς συμβολῆς. Sic, post pugnam qui venere Marathoniam Lacedaemonii, VI. 120. ὑστεροὶ dicuntur ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς. VALCK.

4 seq. ἄξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφίας ζημιῶται) Expressisse haec Livium lib. XXX. 30. elegans I. Fr. Gronovii observatio est. Hinc Vallae Latina, ut errori ansa praecideretur, probante etiam Valckenario restituta. WESS. — Non male ceperat Valla, vertens, sed idoneos se esse ad sumendas de se poenas dixere: his qui substituit, ad sumendas de ipsis poenas, alios in errorem induxit, quem corrigit Eruditus scriptor *des Essais de Critique* p. 256. Herodoteis ista respondent, quae dicentem facit Annibalem Livius XXX. c. 30., forsitan non indigni simus, qui nobismet ipsi mulctam irrogemus, quae hinc sumta monuit I. Fr. Gronovius. VALCK. — Mihi HERODOTUS, si voluisset dicere digni qui sibi ipsi poenas irrogarent, videbatur dicturus fuisse εἰω τοὺς ζημιῶσαι. Nunc illud ζημιῶσαι σφίας ita accipiendum ac si ζημιωθῆναι dixisset, nempe ἄξιος (τινῶ, sive Πανσαινῶν, sive τοὺς Ἕλληνας) ζημιῶσαι σφίας, quemadmodum v. gr. Graece dicitur ἄξιος ἐστὶ θαυμαῖσαι, pro θαυμασθῆναι, nempe intelligendo ἄξιος ἐστὶ ἐστὶ τοῦ τοὺς ἀνθρώπους θαυμάσαι αὐτῶν. Neque me admodum turbavit laudatus Livii locus: primum enim addubitare licebit, voluerit-ne ibi Romanus scriptor haec ipsa HERODOTEAE verba suum in sermonem transferre: deinde, Livio non minus, quam nobis hac aetate, accidere potuit, ut graecorum Scriptorum mentem, quos ob oculos habuit, non satis recte perceperit; quod quidem subinde illi usu venisse memini me olim observare, quum Livii latina cum Polybii graecia, e quibus illa translata sunt, de professo exigere. S.

6 seq. τοὺς ἐδίωκον μέχρι Θισσαλῆς) Inter eos, qui Artabazum fugientem insecuti fuerunt, praecipui in Diodori lib. XI. 32. Corinthii, Sicyonii, Phliasii. WESS. — Diserte vero adiicit Diodorus καὶ τινες ἕτεροι: quorum in numero Mantinenses esse potuerunt. Larcherus tamen, et qui eum sequitur Schulzius, (puto ob ea quae continuo subiicit Herodotus, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων Φεύγοντας διώκειν) verbum ἐδίωκον ita accipiunt, ut non ipsa actio significetur, sed

consilium et conatus agendi, *persequi cupiebant*: coll. I. 68, 26. ibique notatis. De dictione *ὅν ἔαν* vide dicta ad IX. 2, 5. S.

CAP. LXXVIII. 2. Αἰγινήτων τὰ πρῶτα) Saltem dictionis corruptores τὰ πρῶτα Φερόμενος, ut postulat mos, elegissent. Dio Cassius lib. XL. p. 136. de Suella Britanno sive Cassivelano, τὸν τῶν τὰ πρῶτα ἐν τῇ νήσῳ δυναστῶν Φερόμενον. Aelianus Anim. XIII. 17. αὐλοπίας (ex thynnorum genere) ῥώμην τε καὶ ἀλκὴν τὰ πρῶτα Φέροισι ἄν. Rescui inportunum, et ab schedis Gronovioque proscriptum, φέρων. Conf. lib. VI. c. 100. et praeter ceteros Ti. Hemsterhusium in Luciani Timon. c. 35. et Xenophont. Ephesium in Miscell. Observ. Vol. V. p. 30. Quod succedit continuo ἵκετο πρὸς Πανσανίην in scriptis quibusdam libris, valide sese commendat. WESS. — Equidem sollicitatum ἵκετο nolim. S.

Ibid. Αἰγινήτων τὰ πρῶτα Φέρων) Si Codicibus etiam aliis abest Φέρων, non repertum in Mediceo, vir inter Aeginetas Princeps hic dictus videbitur Αἰγινήτων τὰ πρῶτα: quam sermonis elegantiam, his etiam usus Herodoti, pertractavit Vir summus ad Lucian. [Tim. c. 35.] T. I. p. 147. Pro Φέρων si qui Codices darent Φερόμενος, Lampon censerī posset dictus Αἰγινήτων τὰ πρῶτα Φερόμενος, ut Hermotimum scribit Φερόμενον οὐ τὰ δεύτερα τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλῆϊ, lib. VIII. c. 104., quod commodum excitat Clar. Gronov. Dicitur quis τὰ πρῶτα et τὰ δεύτερα Φέρεσθαι, non Φερεῖν. Lucian. [Var. Hist. II. 18.] T. II. p. 115., Οἱ ἀμφ' Ἀρίστιππόν τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐθέροντο. Dedissee videtur Eupapius in Iambl. p. 21. Ἀνατολῇ τῷ μετὰ Πορφύριον τὰ δεύτερα Φερόμενον. Moschus Eid. III. vs. 57. μὴ δεύτερα σείῃ Φέρεται. Callimachus Hymn. in Del. vs. 4. Δῆλος δ' ἐθέλει τὰ πρῶτα Φέρεσθαι. Ex Μουσείων. VALCK.

10. μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα ποιέων) Vidi ad marginem Aldinae docti viri manu, μὴ ὑπάρχων -- ποιέων, quorum ultimum in Ask.; sed eius opera supervacua. Noster lib. VII. 8, 2. οἳ γὰρ ἐμὲ καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ὀδύκα πεισύντες: quibus conparia Cl. Valckenarius ad Euripid. Phoenias. p. 533. conduxit plurima. Aeginetae Lamponis consilium Pausanias iure sprevit, laudatus propterea a Pausania III. 4. WESS. — In Vers. lat. pro nudo verbo susci-

piat, scriptum *ultro suscipiat* volueram, quo vocabulū *ultro* vis graeci verbi ὑπάρχειν exprimeretur. *Vallae* latina haec erant, *caveat nefanda facinora perpetrare in Graecos*. Loco verbi *perpetrare* Gronovius *inchoare* posuit. S.

CAP. LXXIX. 10. ὅσα μὲν ποιεῖν) Dictum laudabiliter. At *quantum mutatus ab illo Hectore* in *Thucydidis* lib. I. 132. Redi tamen ad *Nostri* lib. V. 32. Proximum ex mastis ψυχῆσι τε τῇσι τῶνδε [lin. 13.] aliorum arbitrio relinquitur. WESS. — At haud cunctanter recipi τῇσι debuerat. S.

15 seq. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον τοιόνδε μήτε προσέλθης ἔμοιγε) Ore Ionico pronunciata, atque in speciem lenissima, gravem tamen continent comminationem; illis simillima, quae *Alexandro Macedoni* dixisse feruntur *Athenienses* VIII. 143. σὺ τε τοῦ λοιποῦ λόγους ἔχων τοιούτους, μὴ ἐπιφαίνῃς Ἀθηναίους, μηδὲ δοκιῶν χρηστὰ ὑπουργεῖν ἀβέβηστα ἔρδειν παραίνεσι. Iuxta *Lycurgum* c. *Leocr.* p. 156, 42. *Alexandrum Athenienses* μικροῦ δαῖν κατέλευσαν: secundum *Aristidem* T. I. p. 250. illi dixerunt qualia *Medeae* *Creon Euripidis* vs. 352. si te secundo lumine hic offendero, Moriere. *Lamponis* istius consilium repellentis *Spartani Regis* responsum respicit *Pausanias* III. [c. 4.] p. 214. VALCK.

CAP. LXXX. 4. κλίνας τε ἐπιχρύσους) Non fuerunt ὀλόχρυσοι καὶ ὀλόαργυροι, quales in *Philon.* Iud. de Somn. p. 1115. E., sed inaurati et inargentati. Ex solido auro et argento memorabuntur c. 80. In talibus et alibi peccatur. Vide I. 50. WESS.

15. ἄτε ἰόντα χαλκὸν δῆθεν) Quasi vero aes foret. Rudi simplicitate *Helotarum*, aurum atque aes vix internoscendum, abusi *Aeginetae* sunt. Quid victo ad *Grausonium* *Carolo Audace*, *Burgundiae* duce, vasis eius argenteis, stannum arbitrati, fecerint, quoque modo gemmas, multo rarissimas et pretii ingentis, tanquam vilissima scruta abiecerint *Helvetii*, durum ab stirpe genus, elegantissime *Ph. Comineus* Memor. lib. V. 2. exposuit. WESS.

CAP. LXXXI. 3. ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφιος) Durabat in tempora *Pausaniae*, aureo tripode dudum a *Phocensibus* interverso et conflato, lib. X. 15. Quam vero *Cel. Gronovius* ex *Whelero* adposuit *tricipitis colubri* figuram, cam huius videri, ab *Ampl. Cupero* veritati respondere negatur,

Epistol. lib. II. p. 177: Litem meam non facio. Si tamen verum amamus, *unus hic draco et triceps* describitur, δράκων χαλκοῦς *Pausaniae*; monumentum autem Constantinopolitanum tres exhibet serpentes, scitissime contortiplicatos: dubium praeterea, Delphis-ne Byzantium venerit; sed fieri hoc potuisse, nolo infitiri. Porro *Iovis Olympii ex aere statuum* copiosius *Pausanias* expingit lib. V. c. 23. WESS.

CAP. LXXXII. 2 seqq. ὡς Ξέρξης Φεύγων etc.) Quae hoc capite continentur, ubi pleraque descripta prostant apud *Athen.* IV. p. 138. alia deteriora, pauca quaedam vulgatis leguntur meliora. Pro ἀρτοκόπους, [lin. 6.] ἀρτοποιούς praebet *Athen.*, quae duo saepe permutantur in Codd. Ut apud *Herod.*, alibi quoque iunguntur ἀρτοκόποι et ὄψοποιοί: multa notantur ad *Thom. Mag.* in Ἀρτοκόπος: dubium quid scripserit *Plutarch.* T. II. p. 401. E. Vulgatorum loco [lin. 17 seq.] forte cui non displicebit *Athenaei* lectio, ἐς ἑκατέρου τῶν δείπνων τὴν παρασκευὴν. Firmant *Herodotei* Codices, ut patet ex *Diss. Herod.* p. 89., quam habet *Athenaeus* τοῦ Μῆδων ἡγεμόνος τὴν ἀφροσύνην: absque Codicibus nemini suspecta mentio fuisset τοῦ Μῆδων βασιλῆος, quum supra tradiderit, ὡς Ξέρξης Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν καταλίπει τὴν ἐωῦτοῦ: quin *Xerxi* potius congruere, quam *Mardonio* videntur ista, δς, τοιῇδε δίαται ἔχων, ἦλθε ἐς ἡμέας οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος: in quibus ὡς ἡμέας legisse suspicor *Sophistam*, [*Athenaeum*,] qui voci *Ionicae* οἰζυρὴν vulgarem substituit ταλαίπωρον. VALCK. — Quod pro κατασκευὴν lin. 4 seq. σκηνὴν scriptum oportuisse suspicatus sim, pauci lectores, puto, futuri sunt qui improbeant. Quis enim feret τὴν κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ κατασκευασμένην? Quo magis mirari subit, quod in vulgatum communi consensu coniurarint librarii omnes, neque multum ab his dissentiant *Athenaei* codices, hoc loco, ut paullo ante, παρασκευὴν exhibentes. S.

15. ἢν πολλὸν τὸ μέσον) *Amplum discrimen.* Supra lib. I. 126. οἱ δὲ ἴφασαν, πολλὸν εἶναι αὐτῶν τὸ μέσον, in simili negotio. *Euripides* *Alcest.* vs. 914. οἶμοι πολὺ γὰρ τὸ μέσον. *Io. Chrysostomus* *Or. de Evangelii Profectu.* T. III. p. 302. c. πολὺ δὲ τὸ μέσον τούτων καὶ αὐτοῦ. Alii, uti *Heliodorus* *Aeth.*

Herodot. T. VI. P. II.

T

VII. p. 518. οὐ γὰρ μικρῷ τῷ μίσῳ. Adde *Abreschii* *Lectio*. *Aristaenet.* p. 249. WESS.

20. τοῦ Μήδων ἡγεμόνος) *Placeret* τοῦ Μήδου ἡγεμόνος *ex Arch.*, modo plures iuberent libri. Alterum dubio caret. *Mardonii* delicias et superfluum adparatum *Pausanias*, non absentis *Persarum regis*, perstringit et taxat. Additum οὕτω οἰζυρὴν ἔχοντας διαίταν, irruenti, ut ferocientis inpetum sisterent, *Carolo Audaci* testati de se suaeque regionis habitu *Helvetii* fuerunt, eodem *Comineo* lib. V. c. 1. *Memor.* perhibente. WESS.

CAP. LXXXIII. [3. θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου] Θήκην, *thecam*, III. 130, 20. *repositorium* sive *pateram* intellexeram, et in *Adnot.* dixeram, eodem modo vocab. istud hoc etiam loco intelligi posse. Mutavi, ad hunc locum quod spectat, sententiam. Possent quidem θήκαι χρυσοῦ καὶ ἀργύρου *paterae aureae et argenteae* intelligi; sed adiecta h. l. verba καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, i. e. et *aliarum rerum pretiosarum*, satis declarant, θήκας hīc *loculos*, ut erat in *Vallae* latinis, aut *arculas* dici. S.]

6 seq. κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν) *Pollucis* aut alius exemplo respexisse haec *Theophilum Protospatharium* (de *Fabrica Corpor. Hum.* lib. IV. 4. in *Fabricii* *Bibl. Gr.* T. XII. p. 858.) puto, κεφαλὰς ἀρράφους, sine omni sutura, inter ossa praeliis deictorum et computrescentium ab scriptoribus reperta adfirmantem memorari. Ὀδόντας μονοφύειας [lin. 9.] *Pyrrho*, *Epirotarum* regi, et *Prusiae*, *Bithyni* regis filio cognomini, tribuit *Valerius Maxim.* lib. I. 8. *Exter.* 12. et *Festus* in *Monodos*. Illud autem paullo inpeditiis et salebrosius, [lin. 4.] ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τούτων τῶν νεκρῶν. Si esset ἐφάνη δὲ καὶ τόδε ὕστερον ἐπὶ τούτων, τῶν νεκρῶν περιφιλωθέντων τὰς σάρκας: tum, postea demum, nudatis carne cadaveribus, adparuisse τόδε, nempe id, quod de cranio sine sutura et de maxilla proditur, sententia declararet. Et sic doctissimus *Abreschius*. VALCK. — *Commode* post τόδε minori puncto distingueretur oratio, verbaque ista συνεφέρεον --- χωρὸν *parentheseos* notis interciperentur: quo significaretur, cohaerere illa τῶν νεκρῶν περιφιλωθέντων τὰς σάρκας, εὐρίθη κεφαλὴ etc. S.

CAP. LXXXIV. 8. Διονυσιοφάνης) Ita et *Pausanias* lib. IX. 2. Similis variatio in *Διονυσιοδώρου* *Historici* titulo.

Unde vero Pausanias, Artonten multa huic Ephesio clarigatum ob patrem contumulatum acceperit, nescio. WESS. — At hoc ipsum Herodotus noster haud obscure eodem hoc loco significavit. S.

CAP. LXXXV. 4. ἔθα μὲν τοὺς ἱερείας ἔβαλαν) Acquiesco in elegantissima Cl. Valckenarii, ἱερέας sive εἰρένας corrigentis, coniectura; eoque promptius, quod Ἀλέξανδρος collector vocem hic invenisse videatur. Eadem mens eruditissimo de Pauw, sic commentanti: Locus est depravatus, et sacerdotem requirit, qui thure et offa piationem faciat; quo certe officio ego nunc fungar hic, qui inter Divae Criticae sacerdotes fortasse locum aliquem mereri possum. Scribe, et scribe emendatione certissima, ἔθα μὲν τοὺς εἰρένας ἔβαλαν, et similiter statim post, ἐν μὲν --- ἔσαν οἱ εἰρένες. Plutarchus audiendus est in Vita Lycurgi (p. 50 D.) quo nemo melius εἰρένας nobis depinxit. Εἰρένας δὲ καλοῦσι, [inquit,] τοὺς ἑτοῦς ἢ δὲ δεύτερον ἐκ παιδῶν γεγονότας, --- οὗτος οὖν ὁ εἰρήν, εἰκοσι ἔτη γεγονώς, ἄρχει τῶν ὑποτεταγμένων ἐν ταῖς μάχαις. Quid censes? quidquam-ne certius aut accomodatius? Εἰρένες erant ordinum ductores; hos in uno tumulo tumularunt una cum quatuor illis praestantissimis heroibus. Quae, quantumvis pluscula, placuit describere, ut confidentiae et dictionis genus viri juvenis, nam admodum adolescentis sunt, in obscuro ne maneret. WESS.

Ibid. τοὺς ἱερείας) Suum etiam in expeditionibus habebant μάντιν, qui per extispicinam Deorum mentem scrutaretur; sed nusquam alibi, opinor, in historia Graeca Spartiatæ memorantur ἱερείς, sacerdotes, qui praeliis interfuerint. Visus mihi semper est Herod. aliam hic primitus vocem posuisse; sed, quaenam illa fuerit, mihi quidem non liquet. Memoratur in Glossis Herod. Εἰρήν. Quibus alibi nusquam locus est in Musis, hic Grammaticum legisse suspicabar in suo Codice ἱερένας et paulo post ἱερένες. Coniecturam memorare dignatus est Celeberr. Wess. in Diss. Herod. p. 206. et removit difficultatem, quae poni posset. Neutrum fortasse, nec ἱερένας, neque ἱερείας, sed scripsisse potius alicui videbitur Herod. τοὺς ἱππείας, et οἱ ἱππείες: quia distinguuntur a ceteris Spartiatis; Nostro autem memorantur VIII. 124. τριηκόσιοι Σπαρτηγίων λογάδες, --- οἵπερ ἱππείες καλέονται. VALCK.

[4. Ποσειδώνιος etc.) De his conf. c. 71, 10 seq. et de *Amomphareto* sigillatim, c. 53 seq. S.]

13. ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι) Ablegatum hinc longissime cupiunt voculam ὡς, sicuti et lib. II. 8.; nullo iure, uti admonitum ibi. Recipi autem [a Gronovio] non debuerat ἀπαισχυνομένους, sanequam intolerabile, atque *Plutarcho* multisque aliis damnatum. Attigit, non absque censura, *Abreschius* Dilucidat. *Thucidid.* p. 6. Multo quoque χῶματα χῶσαι κεινὰ [lin. 14.] plausibilis et veritati adfinis. Aliorum sepulchra caesorum cadavera habebant recondita, erantque adeo τάφοι πλήρεις. Contra ea, κινὰ, vacua et inania, quae deinceps fuerunt aggesta, meraque adeo cenotaphia. Atque, haec Scriptorem voluisse, res clamat, agnita a viris Cl. Th. Galeo et D'Orvillio ad *Charit.* p. 147. Et quis in tanto Codicum scriptorum consensu haesitaret? WESS.

13. ἀπαισχυνομένους) Non alibi repertum hinc etiam eicietur, restituto *Herodoteo* ἱπαισχυνομένους. Pro τῇ ἀπειροῦ fortasse suo more scribendi posuerat τῇ ἀπειρῶν: vid. supra notata p. 42. [Adn. ad I. 85, 3.] Paulo post [lin. 14.] ex Codicibus et *Plutarcho* χῶματα restituentur κεινὰ, quod patet ex *Diss. Herod.* p. 63. VALCK.

18. χῶσαι Κλειάδην) Eos non audio, qui Ἀλκιάδην obtrudunt, vicinia litterarum A. et K. lapsos. Praeter alios contra venit *Plutarch.* *Malign.* p. 873. A. ubi Κλειάδας ὁ Πλαταιεύς. Χῶσαι in tumulis terrâ congestis, tritum. *Euripides* *Iphigen.* *Taur.* vs. 703. Τύμβον τε χῶσεν: et *Aulid.* vs. 1443. ἵππ' μοι τύμβος οὐ χῶσθήσεται etc. WESS.

CAP. LXXXVI. 3. ἱερατίων αὐτίων τοὺς μηδισαντες) Quia mox sequitur, ἐν πρώτοις δὲ αὐτίων, vere mihi *Koenius* correxisse videtur, ἱερατίων ἀστρίων τοὺς μηδ. Ἀστρίων Ionico flexu legitur infra c. 93. Idem vitium a viris doctis saepe sublatum, velut a *Leopardo* *Em.* I. cap. 16. Is. *Vossio* ad *Melam* II. c. 3. Io. *Piersono* *Verisim.* p. 38. hic illic veterum scriptis etiam nunc inhaeret. In fragm. *Orat. Isaei* apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 176, 28. scribendum: ὅτι ἡ μήτηρ ἀστὴ τέ ἐστι, καὶ ὁ πατήρ: et vs. 39. ἦν οὕτως ἐμολογεῖσιν ἀστὴν εἶναι, pro vulgatis αὐτῇ et αὐτῇ. In *Epicharmi* loco apud *Diogenem Laërt.* III. 16. procul omni dubio corrigendum: nihil mirum, ἀνδράνιν ἀστοῖσιν ἀστούς. Reliquit men-

dam ill. Grotius in versu Mosehionis, Excerpt. ex Stobaei Eclog. p. 147. Αὕτη δ' ἐπυργώσαντο: urbes postulare sententiam Poëtae, unicuique patebit attendenti, atque adeo etiam reponendum, "Ἀσση δ' ἐπυργώσαντο, καὶ περισκεπήϊς Ἐτευξαν οἴκους. VALCK. — Hoc quidem loco nil magnopere obstabat quin vulgatum teneretur. conf. c. 67, 3. Potest autem genitivus αὐτῶν duplici modo accipi, sive ut intelligas τοὺς κηδίζοντας αὐτῶν, sive ut ἐξαιτίαν αὐτῶν idem valeat ac ἐξαιτίαν ἐξ αὐτῶν vel παρ' αὐτῶν. Ad sententiam quidem nil interest. S.

CAP. LXXXVII. 4 seq. μὴ πρότερον ἀπαναστ. πολιορκίοντας ἢ ἐξέλωσι) Tale superius [c. 86, 6.] μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλεως πρότερον ἢ ἐξέλωσι: et cap. 16. πρότερον ἢ γενέσθαι ἐν Πλαταιῇσι τὴν μάχην. Aliter, et prius vulgato congruenter, lib. VI. cap. 45. οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανίστη -- πρὶν ἢ σφίσις ὑποχείριους ἵποισατο. Iunge Gronovio observata lib. V. 118.; cuius in vicinis μὴ ἀναπλήσῃ [lin. 7.] laudabilis opera. WESS. — Πλέω μὴ ἀναπλήσῃ (lin. 7.) intellige πλέω κακῶ, et conf. V. 4, 6. et VI. 12, 11. S.

8. χρήματά σφι δῶμεν ἐν τοῦ κοινοῦ) Acquisissima postulatio, si professio veritate fulciretur. Qui citra fraudem et dolum reipublicae consulunt, inpune illis esse debet, quando res scēius cadit. Nam consilii datores ob eventum, quem praestare non possunt, plectere, quamquam tristes istiusmodi poenae in annalibus plures, a consilio dando, ne aliud adponam, merito omnes deterrebit. Egregiae ad hanc rem Ampl. Bynkershoekii Quaest. Iur. Publ. lib. II. 2. disquisitiones sunt. Sed horum oratio infucata, et caussa dispar est. Civitatem Thebanam paucorum oppresserant dominatu, invitamque in factionem compulerant. Haec fide Pausaniae: τῆς δὲ αἰτίας ταύτης δημοσίᾳ σφίσις οὐ μέτεστι, ὅτι ἐν ταῖς Θήβαις ὀλιγαρχία, καὶ οὐχὶ ἡ πατριος πολιτεία, τημιαῦτα ἴσχυεν, lib. IX. 6. WESS.

CAP. CXXXVIII. [5 seq. τοὺς δὲ ἄλλους ἄνδρας τοὺς ἐξίδosan οἱ Θηβαῖοι, οἱ μὲν ἰδοῦσιν) Si ei μὲν intelliguntur iidem qui traditi sunt a Thebanis, fuerit ἀνακολουθία quaedam sermonis, facile quidem ferenda: sed poterunt etiam οἱ μὲν intelligi Thebani. S.]

7. χρήμασι πίσιποθεσαν) Divinationem Aem. Porti, audacter abs Genevensi Editore insertam contextui, veram schedae praestant. Itaque de Aldino et nupero ἐπεπύθεον,

alibi invisitato, commentabor nihil. [Vide *Var. Lect.*] *Pausaniae* potius humanissimam et aequissimam declarationem, qua *Attagini* liberos insontes dimisit, praedicabo. Φῶς, optime omnium, τοῦ μηδισμοῦ παίδας οὐδὲν εἶναι μεταίτλους. Delicta scelerum auctores luunt; infantes consilii absolvit innocentia. *Cicero* verissime: *Ferret-ne civitas ullu latorem istiusmodi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut avus deliquisset?* *Nat. Deor. lib. III. 38.* Multa *P. Faber Semest. III. 8. WESS.*

CAP. LXXXIX. 1 seq. Ἀγράβαζος --- Φεύγων etc.) Sua hinc sumsisse videtur *Polyaenus VII. c. 33, 3.* Ἀγράβαζος Φαρνάκου Φεύγων ἐκ Πλαταιέων προῆλθεν εἰς Θετταλίαν, quaeque sequuntur. Ibidem *Thessalis* dixisse fertur *Artabazus*: Μαρδόνιος δὲ νενικηκώς ἔπεται, καὶ τὰ ἔργα τῆς νίκης αὐτὸς ἀπαγγελεῖ: prout scribendum vidit doctiss. *Koenius*, qui *Herodotum* infra dedisse suspicabatur: αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ εὐθύς [lin. 15. ubi οὗτος edd. et mssti] κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων προσδύκιμος ἵπτι. *VALCK.*

12. ἐλῶν ἐς Θρήικην) Laudatore *Gronovio* recte hoc gloriatur. Ἐξ ὅτου βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Αἴγυπτον lib. III. 63. *Artem*, qua *Artabazus* suae exercitusque salutem apud *Thessalos* consuluit, *Polyaenus* hinc derivavit lib. VII. 33, 3. Paene autem illud *Ask.* [lin. 7.] αὐτὸς τε κινδυνεύσει sine dicto praeterierat. *Ionum*, vice αὐτὸς, affirmant esse *Corinthus* et *Phavorinus*: αὐτὸς ἀντὶ τοῦ αὐτὸς Ἰωνὲς φασί. Et tale iudicant, συμφέρεται αὐτὸς εἶναι lib. II. 79., cuius loco αὐτὸς alibi. Nonnihil addubito. *WESS.* — Equidem haud dubie errasse et *Grammaticos* istos, et *librarios*, si qui illorum rationi favent, censeo. Ἔωντοῦ, ἰωντῶ etc. *ionicae* sunt formae, pro ἰωντοῦ, ἰωντῶ: item αὐτὸς, pro ὁ αὐτὸς: non αὐτὸς aut αὐτὸς, pro simplici αὐτὸς. *S.*

23 seq. λιμῶ συστάντας καὶ καμάρῳ) Persimiles *Persici* exercitus aerumnac lib. VIII. 115.; quales, neglecto adparatu, nulla congesta annona, frequentissimae. Consequens διέβη πλοῖσις germanum agnoscit χρεῖν πλοῖω διαβαίνειν lib. I. 186. Auctor vitae *Homeri* c. 19. ἔχρηζεν αὐτῷ συνεξυρεῖν αὐτῷ πλοῖον, ὅπως ἂν εἰς τὴν Χίον διαβαίη. Nolo plura, uti nec *Latina*, de quibus *Cl. P. Burmannus* in *Declam. VI. 21. Quinctiliani. WESS.* — Λιμῶ συστάντας vulgo fame eneclos interpretantur: nos, ex propria vi

verbi, fame conflictatos. Vide ad VII. 170, 9. notata. S.

CAP. XC. [3 seqq. Ἐπεὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Δήλῳ etc.) Vide lib. VIII. cap. 130-132. S.]

9. Θεομήτορος) In suo Cod. Valla reperit Θεομνήτορος: in Med. Gronovius, Θεομήτορος. Sed, ut hic, sic supra VIII. 85. idem ille dicitur Θεομήτωρ, ubi narratur quam ob causam Sami fuerit a Persis tyrannus constitutus. Paulo post [lin. 12.] scribendum puto, ὥς, ἢν μαῶνιν ἰδῶνται αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων: sequitur enim eodem tempore, καὶ ὥς οἱ βάρβαροι οὐκ ὑπομένουσιν. VALCK.

12. ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων) Ecce iterum negligentiae specimen. [Vide Var. Lect.] Veritatem, quam sollicitissimi viri Aldus et Camerarius tenuerunt, insecuti neglexerunt omnes. Tantum-ne molestiae eos inspicere? Praesertim cum illam verbi formam res ipsa postuleret. Eadem in proximis socordia. WESS.

CAP. XCI. 7. Δέχομαι τὸν οἰωνὸν τὸν Ἡγησίστράτου) Vide lib. VIII. 114., ubi Aristophaneum Δέχου τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν ὄρνιν τοῦ Θουῦ, stabilire τὸν Ἡγησίστρατον Arch. videtur. In hominis nomine, exercitus ductore, bonum omen erat; quale Augusto ad Actium ante aciem asellus cum asinario dedit: Eutyches homini, bestiae Nicon erat nomen, inquit Sueton. in August. c. 96. Eadem ex superstitione, rem memorabilem adgressuri, eos potissimum adsciscebant, quibus fausta nomina; uti Vespasianus, Capitolium dedicaturus, in Taciti Histor. IV. 53. cum Lipsii Nota. WESS.

Ibid. Δέχομαι τὸν οἰωνόν) Non, quod vulgatur τὸν Ἡγησίστράτου, sed τὸν Ἡγησίστρατον Galeus exhibet ex Arch., neque aliter legit Valla. Hoc si Herodotus adiecit, scripsisset potius me iudice, δέχομαι οἰωνόν τὸν Ἡγησίστρατον, velut omen accipio nomen Hegesistrati: ut paulo post dicitur, οἰωνόν τὸ οὐνομα ποιούμενος. In Plauti Pseud. II. iv. 22. Χαρίων οἰωνόν ποιῶ. Euripid. Phoen. vs. 865. Οἰωνὸν ἐθέμην καλλίνικα σά στίφῃ. Sed e vicinis notissimum forsitan ab alia manu nomen fuit adiectum Hegesistrati, ab Herodoto autem scriptum Δέχομαι τὸν οἰωνόν, ὃ ξῆνε Σάμι. Romanorum illud, accipio omen, sic solet Graecis simpliciter dici: δέχομαι τὸν οἰωνόν, sive τὸν ὄρνιν τὴν κληδόνα τὸ μάντευμα τὸ χρησθέν. VALCK.

CAP. XCII. 1 seq. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε καὶ τὸ ἔργον προσηύ) Est loquendi forma frequens Euripidi. Dederat

forsan ad hanc normam Noster supra VIII. c. 5., ταῦτά τι ἅμα ἡγόρευε, καὶ ἔπειπε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν Ἀδριαμαίου: ut c. 97., ταῦτά τι ἅμα -- ἐποίησεν καὶ ἔπειπε. VALCK. — Pro eo quod lin. 2. scribitur καὶ τὸ ἔργον προσηύγε, suspicatus eram προσηύγε oportuisse, verbo neutraliter sumto, et procedebat opus: sed communi consensu vulgatum tenent libri, in quo adquiescendum; intelligendumque, et sermoni rem ipsam adiecit, i. e. et rem ipsam praestitit. S.

9. Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ) Ita Pausanias cum alibi, tum VI. 14. Meneptolemus ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ. De Oricō, [CAP. XCIII. 5.] ad eundem Ionium sinum, Steph. Byz., πόλις ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ. Adiunge Cononis Narrat. xxx., cui Euenius est Πιεθίνιος. Montem, unde amnis (fortasse Aous) labebatur, Strabo Λάκμων adpellat lib. VII. p. 486. [p. 316. ed. Cas.] Λάκμωνα tamē Steph. Byz. ex Hecataeo. Lege Casaubono observata. WESS.

CAP. XCIII. 1. κατέλαβε Εὐένιον) Euenium hunc Apolloniatam aliquoties in Cononis Narrat. xxx. Πιεθίνιον dici vidit Koenius. Istius erat is Apolloniae civis, quae Nostro ἡ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ dicitur: τὰν ἐνὶ πόντῳ Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκίρρητόμας, apud Pausan. V. [c. 22.] p. 435. Situs urbis in Excerptis ē Conone definitur, et ποταμός Ἀῶς διὰ μέσης αὐτῆς ἰών dicitur ἐμβαλλῖν εἰς τὸ Ἰόνιον πέλαγος. Iuxta Herodotum [lin. 4 seq.] flumen ἰμὶ διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς θάλασσαν, παρ' Ὀρικόν λεμένα. Portum Oricum hinc attigit Eustathius in Dionys. vs. 398. conf. Strabo VII. p. 486. v. VALCK.

7. φυλάσσουνσι ἑαυτὸν ἕκαστοι) Custodiunt per annum singuli, eorum nempe, qui ad illud munus per vices obeundum essent electi, civium opibus et genere potentissimi. In Excerptis e Conone legitur: τῶν δ' ἐπιφανῶν ἦν ὁ Πιεθίνιος, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐκ διαδοχῆς τῶν ἱερῶν εἶχον προβαίων τὴν ἐπιμέλειαν. VALCK.

11. Qui somno sopitus ovium neglexerat custodiam, eleganter dicitur κατακοιμίσας τὴν φυλακὴν: nam pro κατακοιμήσαντος recte mihi rescripsisse Reiskius videtur καὶ ποτι αὐτοῦ κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν, et deinceps, ὡς τὴν φυλακὴν κατακοιμίσαντα. Idem illud, vel hinc sumtum, vel ex ipso Hecataeo, praebet Aelianus de Nat. Anim. XIII. c. 22. λέγει μὲν Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος Ἀμφιάρεων τὸν Ὀρί-

κλέους κατακοιμίσαι τὴν Φυλακὴν. Legitur apud Cononem: ἀμελήσαντες τούτου, αὐτῶν (τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου προβάτων) ἐξήκοντα λύκοι διεσπάραν: ut apud Nostrum, λύκοι -- διέφθειραν τῶν προβάτων ὡς ἐξήκοντα. VALCK.

Ibid. κατακοιμήσαντος τὴν Φυλακὴν) Consentiant scripta exemplaria, atque iterum proxime. Rectius tamen cum Reiskio κατακοιμίσαντος τὴν Φυλακὴν: id enim, ubi vigiliae dormiendo tramittuntur, suum sibi locum capessit. Aelian. de Animal. III. 13. Grues ὑπὲρ τοῦ μὴ κατακοιμίσαι τὴν Φυλακὴν, ἵστασι μὲν ἀσκολιόζουσαι, ne vigiliae tempus edormiant, alternis pedibus nituntur; et lib. I. 15. προτιμότερον τροφῆς καὶ πρὸς βύτην τὸ μὴ κατακοιμίσαι τὴν Φυλακὴν: quod alibi τὴν Φρουρὰν οὐ καταναυτάζειν scribit. WESS. — Similiter Xenoph. Mem. Socr. II. 1, 30. τῆς ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσι. Nec vero ex his exemplis tuto colligitur, non potuisse Herodotum eandem in sententiam alterā verbi formā uti; quum praesertim alioquin etiam idem valeat κατακοιμᾶν atque κατακοιμίζειν. S.

16. ὑπαγαγόντες μὴ ὑπὸ δικαστήριον) Herodotei moris est. Alii aliter, de quibus clar. Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 188. [p. 263 seq. ed. sec.] WESS. — Alii passim dicunt ὑπάγειν εἰς δίκην et εἰς δικαστήριον, ut hic olim legebatur εἰς τὸ δικαστήριον: optimo tamen consilio Cl. Gronov. ex Med. Cod. reposuit ὑπὸ δικαστήριον, quippe Herodoteum. ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεῖς extat lib. VI. c. 72., et ὑπὸ reperitur in eadem locutione VI. 81. 105. et 136., ubi Xanthippus Miltiadem θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τὸν δῆμον ἰδίῳκε. Pro ἀπῆγον scribendum ὑπῆγον θανάτου in Xenophontis Ἑλλην. lib. V. p. 333, 27. VALCK. — Similiter latine dicimus, sub iudice lis est. S.

20 seq. πρόβατα δὲ σφι ---- ἐγένετο) Pecora verterrat Valla, expresso, quod scriptus illi liber ostendebat. Consimile in Arch. et Vind.; errorem docti homines Paul. Leopardus Emend. VIII. 1. et Palmerius indicarunt. Ego vero dubito, an ἰσὰ ἡλίου πρόβατα oves fuerint an boves? Scio in Cononis Narrat. pro ovibus ab interprete haberi, sed et laxiorem vocis esse potestatem. Malui in re dubia pecora. Confer Schol. ad Iliad. E. 124. et Eustachium in Erotian. p. 92. [p. 302 seq. ed. Franz.] Mox [lin. 22.] ἐπεὶ τὸ ἐπιμύστην, posteaquam consuluerant, correctio Reiskii

postulat. WESS. — Conf. *Var. Lect. Vallae* Latina Gronovius sic refinxit: Erant autem illis praedicta et in Dodona et in Delphis. Interrogati mox prophetae de causa mali praesentis, responderunt etc. quae Wesselingius etiam tenuit, quavis impedita. Nam πρόφανα, quae dicit Scriptor, vix alia intelligi possunt, nisi responsa illa prophetarum; quae mox adponuntur. conf. c. 94, 1. Neque necessario πρόφανον praedictum significat, verum etiam quodlibet oraculi responsum, effatum, λόγιον, θεοπρόπιον, ut ait Hesychius. Sic sane apud ipsum Herodot. V. 63, 6. πρόφανον non praedictum aliud est, sed tale effatum quo nil aliud nisi iussum et praeceptum quoddam continebatur. S.

[25. αὐτοὶ γὰρ ἐπομφῆσαι τοὺς λύκους) Loquuntur prophetae, sed uterque dei nomine, cuius propheta est. αὐτοὶ igitur intelliguntur Iupiter Dodonaeus et Apollo Delphicus. S.]

CAP. XCIV. [4. ἐν θάλασσῃ) Lib. VI. 63, 5. ἐν θάλασσῃ cum doctis Interpretibus in consessu reddidimus: hic satis fuit in sella, in sedili. conf. I. 181, 14. S.]

[6. ταῖτῃ δὲ ὑπάρχοντες) Intellige simulatum dolorem, quo Euenium callide illexerunt et fefellerunt, sive, uti Copon, τήνῃ ἰλασάμενοι. Notus in talibus verbi usus ex Euripid. Androm. vs. 428. ὃ σ' ὑπῆγαγον, h. e. ἰδιόματα καὶ ἐκπαύματα καὶ προεργασίαν, ex Scholiastae doctrina. Appianus Civil. III. [c. 37.] p. 894. ὃ δὲ μάλιστα ὑπαρχόντες, quare maxime deliniti. Errorem Vallae intactum Abreschius Diluc. Thucyd. p. 526. noluit. WESS. — Plutarch. Solon. p. 82, 2. ὑπαρχόντες οἱ Μεγαρεῖς τῇ ὄψει, hac specie decepti Megarenses. Confer Nostrum infra l. 19. S.

[21. ἔμφυτον μαντικὴν εἶχεν) Divinitus insitam, ut ille Homeri gloriator, Θεὸς δὲ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας Παντοίας ἐνέφυσεν, Odyss. χ'. 348. Alia Demosthenis ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ κομπία, penitissime animo ex toto vitae genere haerens, iuxta Dinarchi criminationem, Orat. in Demosth. p. 104. Alia Demetrii Phalerei ἔμφυτος ἀκρασία in fragmento Duriidis apud Athen. lib. XII. p. 542. c. WESS.

CAP. XCV. 1. Διόφορος) Διόφορος eligebatur ex Ποῦτα, qui Herodoto nihil praescribit. WESS. — Quis Διόφορος h. l. maluerit, incompertum mihi. Libri quidem omnes in vulgatum consentiunt. S.

3. *ἐπιβατεύων τοῦ Εὐνήϊου οὐνόματος ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα*) De usu isto verbi *ἐπιβατεύων* dictum est lib. III. 63. Loci iustam sententiam nec *Valla*, nec *Portus*, assecutus est. Nulla Deiphono in Graecia molestia ex invasio Eueonii nomine; *operas vaticinandi contra Graeciam conduxerat*: hoc verba volunt, neque aut *Reiskium* aut *Abreschium* Diluc. Thucyd. lib. III. p. 315. latuit. Prior insuper *ἐπιών τὴν Ἑλλάδα*, *Graeciam obiens*, ex suspitione plausibili, si scripti Codd. adstipularentur. Decepit *Vallam* rarior verbi potestas, qua *Plutarch.* T. II. pag. 396. E. *ἐκλαβὼν γὰρ ἵππον ἀλινδούμενον γράψαι*, cum *pingere equum semet volutantem conduxisset*: et in *Pelopida* p. 291. H. *ἐκλαβὼν παρὰ τῆς πόλεως πίνακα γράψαι μάχης ἱέρους*. WESS. — Nempe, ut *ἐκιδιδόναι* dicunt Graeci, *opus faciendum elocare*, sic *ἐκλαμβάνειν ἔργον* dicitur *qui opus faciendum conducit*: sive, quod eodem reddit, *ἐκιδδοῖ is*, qui *alterius operam conducit*; *ἐκλαμβάνει*, qui *suam operam alteri eloeat*. Alienam ab auctoris mente *Vallae* versionem, *Deiphono* negotium in *Graecia* fuisse exhibitum, tenuerat *Gronovius*, eandemque in contextu intactam *Wesselingius* reliquit, in subiecta Nota corrigere satis habens. Caeterum vide *Var. Lect. S.*

CAP. XCVI. 3. *πρὸς Καλάμοισι*) Hoc, sive *πρὸς Λαμίσιοι* Arch., alii eruent. WESS. — Vide quae in *Var. Lect.* notavimus. S.

4. *παριστευάζοντο ἐς ναυμαχίην*) *Exterminavi* ὡς, alioqui haud intolerabile, addi quippe et omitti solitum c. 97., Codicum conspirante imperio: non item *ἀπέπλεον* [lin. 10.] ad sententiam necessarium. Poterat utique, si quid prae se inconmodi ferret, ex cap. seq. [ex cap. 98, 5.] *ἐπέπλεον* lenissimā fingi medicinā. Geminum lib. VIII. 74. ὡς ἐς τὴν Πιλοπόννησον χρεὼν εἶη ἀποπλῶν. WESS.

Ibid. ὡς ἐς ναυμαχίην) Omissam in *Med.* voculam ὡς si praebent alii Codices, sede non moverem, qua aptissime haeret: *παριστευάζοντο ὡς ἐς ναυμαχίην*: ut *Xenoph.* Ἑλλ. II. p. 267, 33. πάντα παρὰσκευασάμενος ὡς ἐς ναυμαχίαν: p. 269, 4. ὡς ἐς πελοποννησίαν παρὰσκευάζειν τὴν πόλιν. Thucyd. VI. c. 67., *παριστευάζοντο ὡς ἐς μάχην*: idem saepe dicitur, ὡς ἐπὶ ναυμαχίῃ. VALCK.

CAP. XCVII. [3. ἐς Γαίσωνά τι καὶ Σκολοπέοντα) *Γαίσων* fluvius, ex *Ephoro* notus apud *Athen.* VI. p. 311, e.

Gessus apud Plin. V. xxix, 31. Gaesus Melae I. 17. Σκλοπούς, aliunde non cognitus, ex hoc Herodoti loco colligitur amnis fuisse, in Gaesonem haud procul ab ostio aquas suas exonerans. S.]

4 seq. Φίλιστος - Νελεὺς τῷ Κόδρου ἐπισπόμενος) De migratione Ionica et condita Mileto, sociisque expeditionis, nulla tamen Philisti mentione, Pausanias lib. VII. c. 2. etc. Strabo lib. XIV. p. 939. [pag. 633. ed. Cas.] quorum huic Codri filius Νηλεὺς, illi Νελεὺς, sicuti Nostro. Ista Strabonis aliorumque scribendi ratio Clar. Perizonio unice ad Aelian. Var. VIII. 5. ob Marmor Arundel. probatur; absque causa tamen, siquidem in laceris eius tabulis. ΝΕ. . ΕΤΣΩΙΚΙΣ., unde Νελεὺς ὥκισι formatur tantum. Hoc leve, neque ab eruditissimo H. Valesio ad Ammian. lib. XXVIII. 1. contemptum. Ionicam vocem κτιστὺν, quam κτίσιν ad Dionys. explicuit Eustathius, optime docti viri illustrarunt. WESS.

6. (ἐπὶ Μιλήτου κτιστὺν) Ἐπὶ τῇ Μιλήτου κτίσιν, velut Herodoteum, legitur apud Eustath. in Dionys. vs. 823., qui sinceram nobis formam κτιστὺν servavit ad Hom. Ἰλ. ε'. p. 1245, 40. quam illinc Herodoto iam restituit Portus: alia huius moduli supra prostant pag. 42. [Adnot. ad I. 85, 3.] Ad κτιστὺν accedit Hesychii Δωμητύς· κατασκευή. Eidem Φραστὺς est σκίψις, ἔννοια: apud Suidam Ἀφραστὺς sunt ἀσυνεσίαι. Ad Hesych. quaedam notata sunt in Ἀποδοστὺς. σωφρατιστὺς miror apud Platonem reperiri T. II. pag. 933, E. VALCK.

CAP. XCVIII. 3. ἀπορίη τε εἶχοντο) Praepositio [ἐν], quam schedae offerunt, locum recipere poterit. τίλος Δαρείος τε ἐν ἀπορίῃσι εἶχοντο, lib. IV. 131. Alibi tamen abest; vide lib. III. 129. Ἀποβάθρας, [lin. 7.] paratas in pugnae navalis usum, tabulata expresserat Valla, merito desertus. Scalae fuerunt ad descensum nauticae. Thucydides IV. 12. Brasidas ἐχώρει ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν καὶ περιόμενος ἀποβαίνειν, ἀντιόπη: ubi docte Dukerus, sicuti T. Hemsterhusius in Luciani Dial. Mort. X. 10. WESS. — Latium nomen scala graeco adposuit Pollux I. 93. ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα ἦν σκάλαν καλοῦσι: ubi commodè Iungermannus: „Videtur autem, inquit, sic nominandus et ponticulus ille qui a nautis in litus vel ripam eiicitur, inserviens tam

conscendendae navi quam exscendendae. Potuerat adii-
cere, usos etiam esse similibus pontibus ad transscenden-
dum suis e navibus in naves hostiles; quod quidem ex
hoc Herodoti loco satis intelligitur. S.

12. πρώτον μὲν ἐν τῇ νηὶ etc.) Duas literas male repetitas
legendumque suspicor, πρώτον μὲν τῇ νηὶ παραπλίων, ἐγχερίμ-
φας τῷ αἰγιαλῷ τὰ μάλιστα Λευτυχ. VALCK.

Ibid. ἐγχερίμφας) Nihil quidem interest, ἐγχερίμφας scri-
batur an ἐγχερίφας, prius tamen tanquam suavius posuis-
se videtur, ut II. 60. ἐγχερίμφας: τες τὴν βάριν τῇ γῇ: ubi non va-
riant Codices. VALCK. — Contra se, tanquam in acie,
Codices consistunt scripti: partis prioris ἐγχερίφας vinceret,
si vetustatis ratio duceretur, quod antea lib. II. 60. animad-
versum. Praeconis μεγαλοφωνοτάτου ἐν τῷ στρατοπέδῳ voce ad
Ionas usum Leutychiden, auctor Diodorus est lib. XI. 34.,
nonnulla eius ex ore memorans a vero alieniora. WESS.

13. Percultum ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε, voce praeconis.
Tale Theophrasti in Stobaei Serm. XLII. p. 280. οἱ μὲν ὑπὸ
κήρυκος κελεύουσι πωλεῖν. Xenophontis Laced. Republ. pag.
286. c. ὡς περ ὑπὸ κήρυκος. In Aeschyli Choëph. vs. 838. au-
dax videtur ὑπάγγελος, vice ὑπ' ἀγγέλου. WESS.

21 seqq. Per praeconem Ionibus ista Leutychides eadem
dicitur mente significasse, qua ad Artemisium Themisto-
cles similia lapidibus incidi curaverat: ἡ γὰρ δὴ λαβόντα
τὰ ῥήματα τοὺς βαρβάρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσιν, ἡ ἔπειτα
ἀνενειχθέντα ἐς τοὺς βαρβάρους ποιήτειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι:
in quibus scribi mallet Koenius ἐπεὶ τε ἀνενειχθῇ, prout
supra legitur lib. VIII. c. 22. VALCK. — At, cur mu-
tata h. l. malimus vulgata verba, ἔπειτα ἀνενειχθέντα, nul-
lam prorsus causam exputare equidem possum. S.

CAP. XCIX. 17 seq. τοῖσι καὶ κατεδόκειον νιοχμὸν
ἂν τι ποιεῖν, δυνάμις ἐπιλαβομένοις) Cuncta Persas
cum spectent, de sermonis adsuetudine expectasses, τοὺς
καὶ κατεδόκειον - - - ἐπιλαβομένους: quam etiam in sen-
tentiam Diodorus XI. 33. ac Polyaeus VII. 35. abierunt.
Valla ad Ionas, res novas animo agitantes, adplicuit, quasi
τοῖσι καὶ κατεδόκει, quibus videbatur; sequacemque Cl. Pa-
vium inpetravit. Equidem Valckenario calculum adposue-
rim, mancam arbitrato structuram, ope quidem ingenii,
sed ob Msstorum taciturnitatem dubia, sanandam. Nol-

lem vero νόχμων ἄν τι hic eo colore et cap. 103. fingi, quod νοχμὸς semper in substantivis nominibus ponatur. [Nempe ea Reiskii erat sententia.] Adesse mutaturo debuerat βασιλεὺς χώρας Κρίων ὁ Μενοικίης νοχμὸς, h. e. νόος, νεώτερι καταστάθης, ut Critici in Sophoclis Antig. vs. 164. WESS.

Ibid. τοῖσι καὶ καταδόκειν etc.) Aliud quid requiri videtur, a quo pendeant isti dativi: forsitan excidit vox ob praecedentis similem terminationem. Dici, ni fallor, potuit, τοῖσι καὶ καταδόκειν ἐντὸν νοχμὸν ἄν τι ποιῆιν δυνάμεις ἐπιλαβομένους: quibus et inesse putabant, ut facultatem adepti nova molirentur. De Samiis et Mjlesiis, quos sibi suspectos iusserint Persae τὰ τῆς Μικᾶλης ἀκρὰ φυλάττειν, Polyæn. VII. c. 45. VALCK. — In Attico scriptore utique non ferendum id esset, quod hic communi consensu libri omnes exhibent: sed hanc veniam sibi Herodotus postulat. Verbum καταδοκῆν alibi apud Nostrum, vel absolute positum, vel cum accusativo et infinitivo, aut cum nudo accusativo constructum, non aliam fere vim, atque simplex δοκῆν, habet, existimare. Hoc loco κατὰ praepositio propriam quamdam vim verbo addit, ut significet contra aliquem existimare, i. e. vel condemnare vel saltem suspectum habere. Atque hac notione videri quidem poterat cum genitivo casu iungendum id verbum: sed, quemadmodum pro eo, quod καταγελᾷ τινός, et κατακρίνει τινός vulgo dicitur, καταγελᾷ τινὶ usurpat Noster III. 37, 5. 38, 2. saepiusque alibi, et κατακρίνει τινὶ VII. 146, 7. (conf. Adn. ad VII. 9, 5. et Var. Lect. VII. 10, 71.) sic et καταδοκῆν τινὶ usurpavit. S. [19 seq. συνεδόρεσαν τὰ γέγραμ] Conf. supra, c. 61, 15. 62, 7. et infra c. 102, 7 seqq. S.]

CAP. C. 4. ἐπὶ τῆς κυματώγῃς) Verissime Eustathius, ἐν ἀκτῇ, ἔνθα τὰ κύματα ἄγονται, sive littoris crepidine, quam verberat unda maris. Ex qua vocis notione egregie Luciano in Hermotim. c. 84. Celeb. Graevius subvenit, iniuria taxatus ab Elsnero, Schediasm. Critic. c. 1., fluctus, uti hic Valla, seu maris fluctuationes intelligente. Quid tum de Homero, quem Vitae Auctor c. 19. καθήμενον ἐπὶ τῆς κυματώγῃς, et c. 34. ἐκοιμάτο ἐπὶ τῆς κυματώγῃς ἀδονάτως ἔχων describit, censebimus? Nonne mortalium in stupidissimis, sedente, et, corpore ex valetudine adfecto, decumbente in fluctuatione aestus marini? cum citra maris ad-

spérginem in sicco liceret. Vera atque elegans Democritea est observatio apud *Sextum Empir.* lib. VII. contra Mathem. p. 395. non aves duntaxat, quales columbae et graculi, aggregari, sed et res inanimatas, καθάπερ ὄρν' πάρτετι ἐπὶ τοῖς κροκινευομένοις σπερμάτων καὶ ἐπὶ τῶν παρὰ ταῖς κυματωγαῖς ψηφίδων: ubi fluctuationes maris si volueris, risum debebis, neque emendabere, nisi iucundissimo placidi maris et elegantissimo congestarum concharum et calculorum in littoris crepidine adaspectu. Quid multa? Redi ad lib. IV. 196., nec dubitabis. WESS. — Quid sit κυματωγή, docuit *Wess.* in *Diss. Herod.* p. 207. VALCK. — De accentu vocabuli vide in *Var. Lect.* notata. S.

4. ἡ δὲ φήμη διήλθε σφί) Famam de victoria ad Plataeas a Graecis reportata, quam divinitus ortam censuit Herodotus, a Leutychide rei ignaro prudenter confictam verius alii statuerunt. *Diodorus Sic.* XI. c. 35. οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην, οὕτω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νίκης, ἀφ' ἐαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν εὐημερίαν, ἐφάνησαν στρατηγήματος ἕνεκεν τοῦτο πεποιμέναι. vid. *Casaubon.* ad *Polyaenum*, Spartiatæ strategema commemorantem lib. I. cap. 33. VALCK.

7 seq. τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμπίπτουσης τοῦ τε ἐν Πλαταιῇσι etc.) Inconcinna et inpedita videntur. Quid quaeso ἡμέρης συμπίπτουσης, et τῆς αὐτῆς imprimis? Non equidem obliviscor libri VIII. 15. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας: sed disconvenit, uti adparet, sicuti quod sequetur mox c. 100. [c. 101, 1.] *Portus*, has verborum difficultates animadvertens, ex arbitratu accessiones adiunxit, quae fastidium movent. Iustior eiusdem admonitio, *Vallam* συμπίπτοντος aut συμπεσόντος legisse videri: vertisse quippe, etsi tunc eodem die contigit utraque clades, ea, quae ad Plataeas etc. Idem ego ambabus amplecterer. Belle distincta τῆς αὐτῆς ἡμέρης, συμπίπτοντος τοῦ τε -- καὶ τοῦ ἐν Μυκ. μέλλοντος ἔσεσθαι τρώματος, φήμη τοῖσι etc. decurrent, atque ad Plataeas acceptam et ad Mycalen futuram Persarum cladem, utramque eodem die, iungent. Qua loci in medela, sive malis coniectura, suffragatores viros doctissimos *Pavium* et *Reiskium* produco. Res autem ipsa suadet, neque *Diodorus* lib. XI. 35., aut *Polyaenus* lib. I. 33. infitiantur, *Leutychidae* in sparso de parta ad Plataeas victoria rumore imperatoriam eiminuisse fraudem. WESS.

— Ferendam videri consentientem librorum omnium scripturam monui in *Var. Lect.* Quod si αὐτῆς abesset, neminem turbatura erat haec locutio, *coincidente die utriusque cladis*. Ferenda vero etiam videtur vocis αὐτῆς abundantia: est enim, quasi dixisset in *eundem diem utraque clades coe-*
cidit. S.

CAP. CI. 3 seq. In istis, παρ' αὐτὸ τὸ Δηιάτριον, οὐ γίνετο - - - ἡ μάχη, mihi quoque vocola αὐτῆς ex syllaba videtur praecedente nata, et delenda cum *Reiskio* et *Koenio*. **VALCK.**

10. μηνός τε τοῦ αὐτοῦ) Mensis Attici Boëdromionis die tertio, teste *Plutarcho* in *Camillo* pag. 138. A. et de *Glor. Ath.* p. 348. F., nec sibi tamen constante in *Aristid.* pag. 330. F. *Aeliani* in sexto Thargelionis die error *Var. lib. II.* 25. dudum castigatus est. **WESS.**

14. ἡ κληδὼν αὐτῇ σφί ἐρίπτατο) In praecedentibus ἰούσι δὲ σφί Φήμη τε ἐρίπτατο. Eadem ergo Φήμη ac κληδὼν, sive *omen*, sicuti lib. III. 153. et V. 72. Pertinent huc, adnotataque sunt a doctissimo *Berglero*, ex *Procopii Sophistae* *Epist.* LII. οὐ γὰρ δὴ μόνον Ἡσίοδος θεὸν αὐτὴν αἰνυμνῆι, ἀλλὰ καὶ Ἀθηναῖοι, τὰν ἐν Μυκάλη μάχην αὐθιμαρὸν ἐγνακότες, οὐκ ἀνεκτὸν ἔφασαν, εἰ μὴ θεὸν ἠγοῦντο τὴν Φήμη: valde tamen miraculum augent, cum Athenis victoriam, eadem die, qua ad Mycalen reportata fuit, cognitam produnt. Deam Attica superstitione habitam, Φήμη δημοσίᾳ δύνουεν ὡς θεῶ, testis *Aeschines* περὶ Πάρατρ. p. 47. **WESS.**

CAP. CII. 1. καὶ τοῖσι προσεχίει etc.) Vir doctus: aut προσεχίως legendum, aut delendum est τετραγμένους. Nimis pro imperio. Amo lenia in adfectis remedia, si qua opus. Tale hic nihil: omnia enim *Herodotei* moris et obvia. Mox μέχρις κεν ex schedis bene *Gronovius*. μάλιστα κεν lib. VII. 21. et consimilia non latent. **WESS.**

[6. ἔτι καὶ δὴ) Vide *Var. Lect.* Quaecnam vis particulae ἔτι, insit necdum potui exputare. Commode superioribus intertexta fuisset, ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔτι περιήσαν, οὕτοι etc. S.]

17. συνεισέπιπτον) Quod praebuit *Med. Codex*, aliis etiam usitato more scribendi posuerat *Herod.* sive συνεισέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος: ut III. cap. 78. οἱ συνεισέπιπτον ἐς τὸν ἀνδριῶνα. Plura dedit Cl. *Abresch.* in *Dilucid. Thu-*

eyd. p. 656. Hic ante vulgatum [scil. ante Gron. vulgatum συνίπτεον] ter in eundem sensum reperitur apud Polyænum: II. cap. 35., οἱ δὲ κατόπιν ἐπόμεινοι συμπισόντες τῆς πόλεως ἐκράτησαν. III. c. 9, 45. συνηκολούθησεν αὐτοῖς καὶ συνέπειν εἰς τὴν πόλιν. VI. c. 1, 2. ἐστέρημε πρὸς τὴν μητέρα, et duo tresve αὐτῷ συνέπειν: hic συνεισέπειν, Casaubonus; primo loco συνισπεύοντες, corrigebat Koenias. VALCK. — Sic Polyb. IV. 71, 12. συνέπειν (sc. εἰς τὴν πόλιν) διὰ τῆς πύλης. Idem verbum frequentavit Appianus, cuius loca huc spectantia in Indice Graecitatis olim indicavi. S.

[20. κατ' ὀλίγους γινόμενοι, i. q. ὀλίγοι γινόμενοι. Vide Wess. ad VIII. 113, 14. S.]

20 seq. Ubi Persae ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ εἰς τὸ ταῖχος ἰσπίπτουσι Ἑλλήνων, eleganter adhibetur αἰεὶ, ut saepius apud veteres. Vid. not. in pag. 353. [Adnot. ad IV. 162, 14.] VALCK.

CAP. CIII. 5. Περσίλεος) Galea. probatum dabunt forte Codices Περσίλεως: id ipsum Valla reperit, cui Sicyonius hic dicitur Perilaus. VALCK. — Vide Var. Leot. S.

8. ἱεραλία τὴν μάχην) Nequidquam Codices quidam innovant. Vertitur pertinacior. Praeferrem, Stephano monitore, in alteram partem inclinantem, qualis Ἄρης ἱεραλῆς, sive νικοφόρος, uti scholia Aeschyli Pers. vs. 956. Sed relege observata eruditissimi viri [Valckenarii] ad lib. VIII. 11. WESS.

CAP. CIV. 1 seq. προσετίτακτο μὲν τῶν Περσίων) Superius c. 98. [cap. 99, 14.] Persae ταῖς διόδους - - - προστάτουσιν τοῖσι Μιλησίοις φυλάσσειν. Ergo πρὸς τῶν Περσίων, nisi ex composito verbo pendere iubeas, praestiterit. Namque διόδους Περσίων quis iunxerit? WESS. — In istis, Μιλησίοις. δὲ προσετίτακτο μὲν τῶν Περσίων ταῖς διόδους τηρεῖν, a praepositione verbi προσετίτακτο genitivus pendere videtur τῶν Περσίων: nisi scripserit, quo modo saepe solet, προσετίτακτο μὲν ἐκ τῶν Περσίων. Milesius iniunctum fuerat a Persis. Supra cap. 98. ταῖς διόδους ταῖς ἐς κερυφᾶς τῆς Μυκάλης Φερύσσας προστάτουσιν τοῖσι Μιλησίοις φυλάσσειν. VALCK. — Genitivus τῶν Περσίων a verbo προσετίτακτο pendere, mea quidem sententia, nullo pacto potest. Nec vero opus videtur, ut προσετίτῃ ἐκ (aut πρὸς) Περσίων corrigendum suspicemur. Proprie Herodot. T. VI. P. II.

dicturus erat Scriptor, τοῖς Πέρσῃσι τὰς δόδας τμησὶν: sed, quoniam alius adest dativus Μελαιρίῳσι, variandi causa nunc genitivum posuit, et τῶν Περσῶν τὰς δόδας, exitus Persarum, dixit exitus viarum quibus se Persae recipere possent. S.

CAP. CV. 2. Ἐμολύμας ὁ Εὐθύνοῦ) Licuit semper in ambiguis, a forte fortuna oblatum arripere. Εὐθύνοῦ, sed obsecuri hominis, meminit Aristoteles, Rhetor. II. 19. p. 92. Διπλὸν εἶναι, inquit Isocrates, εἰ ὁ μὲν Εὐθύνοῦς ἔμαθεν, αὐτὸς δὲ μὴ διηγήσασθαι κέρει. Neque ignotus Εὐθύνοῦς ex vetere responso, Εὐθύνοῦς κίτται μαριδάρι διατρέγει i. e. Cicerone interpretante, Euthynous potitur, fatorum numine, letho, Disp. Tuscul. I. 49. Hermolycum παρακαταστῆναι non Pausanias lib. I. 23. ignorat. WESS.

CAP. CVI. 8 seq. ὅπῃ χρεὼν εἶναι) Dederunt plures manu exarati ὅπῃ lib. V. 87., pessum absque caussa a viro Celeberrimo datum. Iustum et ego κατοικίῃσι iudico, iustissimum ἀπίῃσι. Quid autem προκατῆναι, [lin. 11.] apertum ex lib. VII. 36. WESS.

15. τοῖσι ἐν τέλει ἰούσι) Nemo de scripturae veritate dubitabit in posterum. Οἱ ἐν τέλει, qui in magistratu sunt. Sic lib. III. 18. τῶντοι τὰ κρῖα τοῖς ἐν τέλει ἱππαστοῦς ἰόντας, singulos civium magistratus. Ismene in Sophoclis Antig. vs. 66. τοῖς ἐν τέλει βιβῶσι κρίεσθαι: et Philoct. vs. 384. Οὐκ αἰτιώμαι κῆρον ὥς τοῖς ἐν τέλει. Sed abstineo. Vide tamen Schol. ad Gregorii Nazianz. Stelit. I. p. 13. WESS. — Scripsisse videtur, ut est in Med. Cod., Πελοποννησίῳ μὲν τοῖσι ἐν τέλει ἰούσι, Principibus civitatum Peloponnesii. In Editione Gronovii memorati magistratus Peloponnesii nulli fuerunt: { nempe sic perperam scriptum in Gronovii Latinis, Peloponnesium, et mox iterum Peloponnesenses, pro eo quod oportebat Peloponnesiorum et Peloponnesii. In eiusdem Gronovii Graecis temere servatum erat τέλει, et omissum verbum ἰούσι: de quibus corrigendis erratis in Notis monuit Editor. } magistratus Lacedaemoniorum Vallae nitebatur verbis Schol. Thucyd. p. 40, 97. [ad lib. I. c. 58.] quibus etiam plus aemel abusus est Meursius: vere monuit Clar. Duker., non Lacedaemoniorum tantum, sed et aliorum, magistratus τέλει fuisse dictos. Magistratus autem et viri principes, οἱ ἐν ἀρχαῖς, saepius etiam dicuntur οἱ ἐν

τέλει ὄντες. Meminit Thucyd. V. 27. τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων. Syracusanorum magistratus, οἱ ἐν τέλει ὄντες apud eundem VII. 73. ubi paulo post vocantur ἄρχοντες. Hinc Philoni Iudaeo inter Aegyptios et Persas viri principes sunt Αἰγυπτίων οἱ ἐν τέλει, et οἱ ἐν τέλει Περσῶν, pag. 363. v. et pag. 778. v. Ut Herodoto Πελοποννησίων τοῖσι ἐν τέλει, sic Aeschylus apud Stobaeum p. 63, 31., Κλῦεν τὸν ἰσθλὸν ἄνδρα χρῆ τῶν ἐν τέλει, Sophocl. Phil. vs. 922, τῶν ἐν τέλει κλῦεν. VALCK.

[18. οὐδὲ Πελοποννησίους περὶ τῶν σφετέρων ἀποιμίων Βουλευέιν) Miratus sum, ad vulgatam ante nos scripturam Πελοποννησίοις neminem interpretum adhaesisse, nihil certe ad hunc locum ab interpretibus adnotatum. Nam, quod vulgo interpretantur omnes, neque Peloponnesiis de ipsorum (nempe Atheniensium) coloniis consultandum, ea sententia, ut in *Var. Lect.* monui, Graecis verbis non inest, nisi aut ad dativum Πελοποννησίοις intercidisse verbum κατήκειν, ἐξῆναι, aliud-ve simile, statueremus, aut Πελοποννησίους corrigeremus, ubi quidem ad infinitivum Βουλευέιν, ex pervulgato Graecorum usu, verbum δῶν subintelligendum, Unam rationem video, qua vulgatum Πελοποννησίοις defendi possit; si statuamus hos Peloponnesios, hic nominatos, opponi illis Peloponnesiis τοῖς ἐν τέλει ἑαυτοῖς; unde haec prodiret sententia: neque Peloponnesiis (nempe reliquis Peloponnesiis) placuit de coloniis Atheniensium consultare. At huic interpretationi duo obstare momenta videntur: primum, quod in hanc sententiam dicturus haud dubie Herodotus fuisset τοῖσι ἄλλοις Πελοποννησίοις: alterum, quod deliberantium concilio non privati homines, sed soli οἱ ἐν τέλει ὄντες, interfuisse videantur. S.]

23. πίπτει τε καταλαμβάνεις) Sive adsit, seu deficiat enclitica, parum intererit. Adest lib. III. 74., ubi vide. Statim ἐμμενεῖν aut ἐμμενέειν ob adiunctum μὴ ἀποστήσειν aequius melius, quod Portum haud praeteriit. WESS. — Amat vero etiam Noster, ut formas, sic et tempora variare verborum. Caeterum vide *Var. Lect.* S.

CAP. CVII. 9. δέννος μέγιστός ἐστι) Explicatur ab Eustathio [ad Iliad. p. 537 extr. ed. Bas. p. 668. ed. Rom.]. et Criticis ad Sophoclis Aiac. vs. 243., Lycophronisque Alex. vs. 774. Persarum illud convicium innuebatur cap. 20. huius Musae, et recentiorum eorundem abs Theophylacto.

Hist. Mauric. lib. III. 8. Non requiretur, credo, simile aliarum nationum opprobrii virus. Quis Virgiliani obli-viscitur, O vere Phrygiae, neque enim Phryges, Aeneid. IX. 617. ubi de Persis I. Lud. la Cerda egregie, WESS.

12. καὶ μιν ἐπιθόντα Φρασθεὶς etc.) Pristinum Φθᾶς sententiae congruere, largior atque agnosco ultro. Sed enim tanta Codicum adparet consensio, iussus adeo urgens, ut obedientiam relinquere abnuam. Φρασθεὶς, advertens: Φράζεσθαι et ἐπιφράζεσθαι cap. 19. et in Porti penu copiosissima sunt. Vicino ἀρπάζειν μίτον [lin. 13 seq.] Livii respondet arripit medium Servium, lib. I. 48. et Dionysii in eadem historia, μετέωρον ἐξαρχάσας, sublimem rapiens. WESS.

12. ἐπιθόντα Φθᾶς) Irruentem cernens, Valla: non ille Φθᾶς, sed legit in suo Cod. Φρασθεὶς, quod in Arch. et Eton. inventum exhibet etiam margo Ed. Steph. Φρασθεὶς, ἐπιφρασθεὶς, et καταφρασθεὶς Herodoto in istum sensum adhibentur; sed neque alterum Φθᾶς hinc alienum est, hac etiam usurpatum structura: vid. ad Phoen. Eurip. vs. 982. Φθᾶς si qui dant Codices, videri forte poterit utrumque posuisse Herodotus: καὶ μιν, ἐπιθόντα Φρασθεὶς, Φθᾶς Ξεινογόρας - - - ἀρπάζει μίτον, καὶ ἐξάρχας παλεὶς εἰς τὴν γῆν: quem, cum accurrentem cerneret, praeventens Xenagoras - - - medium, arripit, et sublatum in terram statuit: ut apud Terentium, sublimem medium arriperem, et capite pronum in terram statuerem. συναρπάσας ἐξῆρε est in Xenoph. Κυρ. Παιδ. p. 35, 340. Ἄρας μετέωρον εἰς τὸ βάρβαρον ἐμβαλῶ, Aristoph. Eq. 1359. VALCK. 19 seq. πορευομένων, οὐδὲν ἔτι etc.) Dedi schedis Gronovio-que, et βαρβάρων vocem in exilium egi; necessariam minime esse, praecedentia conmonstrant. In sequentibus minuendis modum excedit Mediceus. Vide superius lib. VI. 42. Verissimum [lin. 22.] ἐξ Ἀθηνέων. WESS.

CAP. CVIII. 2 seq. ὡς δὲ οἱ προσπέμποντι) Quo sit sensu capiendum hoc verbum, erudite docuit vir Clar. in Miscell. Obs. Nov. T. III. p. 7. Ut λόγους προσπέμπειν, sic προσανηγκᾶν λόγους περὶ συνουσίας dixit Xenophon Κυρ. Παιδ. VI. p. 91, 1. et Lucian. T. I. [Dial. Deor. VI. 2.] p. 217., ubi τὸ πειρᾶν, in eundem sensum magis frequentatum, tractavit Vir summus. Amorem Xerxis, fratris uxorem frustra sollicitantis, hinc attigit Tzetzes Chilia. II. vs. 6. Errat, ut saepius in historia, Maximus Tyrius XXVI. 7. ubi Xerxes

ἐπὶ Ἀμυστρίν ἤξεν τὴν τοῦ παιδὸς γαμετὴν: errorem correxerunt D. Heins. et Io. Davis., quo vocat *Amestrin*, quae *Artaynte* fuerat ex *Herodoto* dicenda. VALCK.

4. βίην προσεφέρετο) Praestabilius videtur προσέφερε, uti in duobus Msstis; sic sane ἀναγκάειν προσφέρειν lib. VII. 172. Tzetzes haec ad *Lycophron*. excerpens p. 142. *Xerxes*, αἶτ, εἰς ἔρωτα τῆς Μασίστιδος ἐμπέπτωκε γυναῖκός, confundens inperite Masistium et Masisten, regis fratrem, qui idem error *Chiliad*. II. 6. WESS. — Ferendum fortasse προσεφέρετο erat: quod quum, utpote ex rariore verbi usu, suspectum fuisset docto cuidam librario, facile credas in προσέφερε ab eodem fuisse mutatum. S.

7. πρήσσει τὸν γάμον τοῦτον etc.) Haec salebrosa doctis viris. Reiskius addit distinguitque πρήσσει τὸν γάμον τούτων τῷ παιδί -- Δαρείῳ μνίσται θυγατέρα. Abreschius vero, πρήσσει τοῦτο, τὸν γάμον λαμβάνει τῷ παιδί -- θυγατέρος τῆς γυναῖκός ταύτης. Quorum auxilium manu descripti libri aversantur. Sentio, θυγατέρα τῆς γυναῖκός per adpositionem, quam vocant, aptanda ad τὸν γάμον, neque adeo sollicitanda esse. *Maximi Tyrii* (*Orat.* XXVI. pag. 317.) memoriae in his lapsus D. Heinsius et Davisius fecerunt manifestum. WESS.

CAP. CIX. 7 seq. τῇ δὲ κακῶς γὰρ ἔδωκε etc.) Ex veterē Aldi scriptura formabatur, τὴν δὲ, κακῶς --- εἶπαι. Recepta probior; neque ulla necessitudo, ut ἡ δὲ, κακῶς γὰρ ἔδωκε --- εἶπε, fingatur. In formulae enim frequentissimo usu multiplex variatio, notata ad lib. I. 8. WESS. — Sic loqui amat *Herodotus*, cuius in sermone τῇ δὲ κακῶς γὰρ --- πρὸς ταῦτα εἶπε, idem valet ac si dixisset, ἡ δὲ (τῇ γὰρ πανοικίῃ ἔδωκε κακῶς γενέσθαι) πρὸς ταῦτα εἶπε. S.

CAP. CX. 6 seqq. βασιλῆιον δεῖπνον etc.) Hinc attigit *Athenaeus* IV. pag. 146. B. describens *Herodotea* quae sequuntur; ubi similiter οὖνομα τῷ δεῖπνῳ *Περσιστρί* fuisse dicitur τυκτὰ, Ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον. VALCK.

8. ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο βασιλεὺς) Intererit parum, sive praepositio [ἐν] accedat, seu tacita relinquatur. *Vallae* Latina, die quo rex creatus est, me arbitro, perperam. Et hinc manavit tamen docta Cl. *Relandi* (*Dissert. de Vet. Ling. Pers.* p. 257.) originatio vocis ΤΥΚΤΑ, quasi coenae ἐθρηνισμοῦ, inque memoriam regiae inaugurationis celebratae.

Nisi errore, quod nolim, in devium exeo, *regis natalis est dies*. Viam monstrat Noster lib. I. 135. quando de Persis, Ἡμεῖς δὲ ἀπασίων μάλιστα ἐκείνη τιμᾶν νομίζουσι, τῇ ἱκαστος ἰγίνετο, qua eorum quisque natus fuit: tum Plato, Alcibiad. I. p. 121., exposito natali die, eoque festo, regii principis, εἶτα, adiungens, εἰς τὸν ἄλλον χρόνον ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλείας γενέθλια πᾶσα θύει καὶ ἰορτάζει ἡ Ἀσία: quibus adprime adcommodis nihil adstruo. ΤΥΚΤΑ expli- cent, qui poterunt. WESS.

10. τὴν κεφαλὴν σμᾶται) Habet et σμᾶται *Athenaens*: noster forte scripserat σμῖται. Si in nullo Codice legitur κοσμίται, neque legisse videbitur illud *Valla*; cuius ornatur eam mihi moverat superius [Adnot. ad III. 148, 5.] memoratam coniecturam. *Casaubonum* σμᾶται hic expla- nantem sequitur *Gronovius*. VALCK. — Omnes ita; [nempe σμᾶται:] nec *Vallam* suspicor, etsi laxius expres- serit, aliud ob oculos habuisse. Magnum *Athenaei* Anim- adversorem laudo vehementer, de *smegmate*, nisi *fragran- tius oleum* praetuleris, quo regium caput fuerit delibutum et deinde defrictum, coniectantem. Omnium aptissima sunt, a Cl. *Gronovio* itidem signata, haec de lib. IV. 73., ubi Scythae, a funere recentes, σμῆσάμενοι τὰς κεφαλὰς καὶ ἐκπλυνάμενοι, utique capita, sive foedati antea, seu quor- modocunque liti, defricantes atque abluentes. Huc referre mihi posse videor *Strabonis* verba, ὅταν δὲ βασιλεὺς, *Indo- rum* rex, λούῃ τὸν τρίχα, μεγάλην ἰορτὴν ἄγουσι, καὶ μεγάλα δῶρα πέμπουσι, lib. XV. p. 1046. A. [p. 718 med. ed. Cas.] habent certe quidem adfines aliquid. Porro [lin. 12.] δέι- ται τοῦ Εἰρήξω Codicis Arch. minime futile: plures idem si praeberent, in maiore versaretur honore. WESS. — Nunc, quum unus hic codex δέιται pro χρήζει habet, vi- detur istud ex scholio natum. S.

CAP. CXI. 14. κελύων με γυναῖκα etc.) Proxime con- sequens ταύτην με κελύεις hoc ad sanitatem revocat. Absen- tia vocis τρεῖς [lin. 15.] in tot bonae notae membran- is considerationem meretur, siquidem sine ea filum sermo- nis cohaeret, et filiarum quoque nullus finitur numerus. Superat eius tamen praesentia scribarum captum, vide- turque adeo adprobanda. Rediit [lin. 18.] μένιντα, cui dia- lectus favet, et Calliope c. 61. WESS. — Probatorum

complurium codicum reprobata consensu (quibuscum haud dubie alii etiam, si diligentius excutiantur, facere reperientur) vox τριῖς a lectore quodam olim margini adiecta fuisse videtur, et dein temere a nonnemine in contextum adscita. Equidem prope absurdum ut abiiciendam censeam. S.

19. μέγα μὲν ποιῦμαι) Ne hac in dictione Scriptor a se secederet, primas Arch. et Vind. concessi, qua super re ad lib. III. 42. WESS.

Ibid. μεγάλα μὲν ποιῦμαι) Hic certe placet lectio Arch. μέγα μὲν ποιῦμαι. In istiusmodi formulis μέγα ferme tantum reperitur; eadem qua hinc structurā positum in Xenophontis Κυρ. Παιδ. V. p. 76., ἡγὰρ μέγα ποιῦμαι φθον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμαχοῖς καταλασπῶν, ut est in Cod. MS., pro καταλασπῶν. Ut μέγα ποιῦμαι, frequentatur et μέγα ἡγοῦμαι, et μέγα τίθειμαι. Merito tamen dubitat vir Celeberr. probandum-ne sit apud Herod. III. c. 42., quod vulgatur μέγα ποιῦμενος ταῦτα, an, quod offerunt duo Codices, μεγάλα ποιῦμενος τοῦτα. VALCK. — Alia Nostri loca a Wess. ad III. 42., 12. citata, perquam probabile mihi faciunt, μεγάλα hic revera ab ipsius Scriptoris manu esse. Haud immerito vero mireris, duo illos codices Arch. et Vind. qui hic a cunctis aliis discedentes, μέγα pro illorum μεγάλα dant, eisdem lib. III. 42. μεγάλα dare, ubi reliqui omnes in μέγα consentiunt. Ac fieri quidem potest ut fallar, sed etiam atque etiam ego suspicor, eundem eruditum illum sive lectorem sive librarium, cui multae debentur lectiones, quae commodiores videri poterant, quam hae in quas reliqui omnes consentiunt codices, et hoc loco μεγάλα, quod ei insolentius visum esset, suo arbitratu in μέγα mutasse, et III. 42. quum μέγα ποιῦμενος scripsisset Herodotus, μεγάλα posuisse, quod sequenti ταῦτα aptius respondere videretur. S.

CAP. CXII. 5. τοὺς τε μαζοὺς ἀποταμοῦσα) Dirum impotentis matronae facinus! Geminum aliud, ex impietate religione susceptum, lib. VII. 114. Et illam tamen, adeo effraenatae rabie inmanem, execrabilem, animo factisque conceleratam, doctorum haud pauci reginam Estheram esse, regis Ahasueri consortem tori (nominis quadam adfinitate, sicuti mihi videtur, delusi) censent.

Istud illi viderint; eam enim in causam nunc meo descendendo: tu τοὺς τιμαστροὺς ubi volueris, aderit e scriptis facultas, modo ne adscripta lib. IV. 202. flocci feceris. WESS.

CAP. CXIII. 8 seq. ὡς ἐμοὶ δοκίμην) Formulae veterem cultum membranae reddunt. Eadem lib. IV. 168., aliisque locis. Ἐμοὶ δοκίμην Sophocles, Thucydides, Philostratus etc. Adi *Abreschium* Dilucid. *Thucydid.* p. 5. WESS.

14. τὴν στρατὴν τὴν ἐμὴν) Suspicio vocem στρατὴν, ex proximis inhaerentem memoriae scribentis, alterius vice male fuisse repetitam. Qui Susis abierat cum liberis, καὶ δῆκου τισὶ καὶ ἄλλοις, quique necdum pervenerat ad suam praefecturam, is minus commode dici poterat iam nunc secum habuisse exercitum. Multo mihi videretur accommodatius, si a Xerxe missi in via dicerentur interfecisse αὐτὸν τι ἐμὴν, καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν θερᾶν τὴν ἐμὴν, si hoc alicunde firmamentum acciperet. VALCK.

CAP. CXIV. 2. περὶ Λεπτόν) Idae (promontorium, contra insulam Lesbos, in Scholiis ad Nicandri Alexiph. vs. 40. et elegantissima correctione Casauboni apud *Athen.* lib. XIII. p. 598. c. Saepe illic navigaturos adversari morabantur venti. *Eumenes* rex - - > adversis deinde ventis quum aliquot diebus superare *Lepton* promontorium non potuisset etc. apud *Livium* lib. XXXVII. 37. In proximis, de abitu Spartanorum, et Atheniensium pertinace ad Persas insequendos perseverantia, nihil fere *Thucydides* lib. I. 89. discordat. WESS. — *Lectus* promontorium saepe *Straboni* memoratum: et ibi quidem aliquoties acute scribitur Λεπτός, quemadmodum Λεπτόν acute pingitur in *Herodoti* libris scriptis editisque: rectius verò, quo proprium nomen ab adiectivo verbali λεπτός distinguatur, penacutè scribitur apud eundem *Strabonem* lib. XIII. pag. 604. a. 606. c. etc. ed. Casaub. et sic etiam apud *Athenaeum* l. c. emendavit Casaubonus, ἢν εἰσὶν Λεπτόν, ubi mendose Λεπτόν olim. S.

10. ἐν τῇ Ἀβύδῳ διαβάαντες) Διαβαλόντες, quod ex *Arch.* memorat *Galeus*, probarem ut aliquoties adhibitum *Herodoto* VI. 44. V. 33. et 34. In eundem sensum διαβαλλεῖν posuit *Thucydid.* II. 83. VI. cap. 30. *Aristides* T.

III. p. 577., εἰς Φίλας διέβαλον. Eupapius in Proaeres. p. 129., διέβαλεν ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην. VALCK. — Quod in *Var. Lect.* dixi, verbum διαβαλόντες h. l. cum *Arch.* nostrum etiam codicem F. tueri, id indictum velim: denuo inspicieus optimas haece membranas, quarum usuram ad hunc usque diem illustris possessor liberaliter mihi concessit, video in illis διαβάντες scriptum, uti in aliis: atque id tenere debueram. Conf. *Wess.* Adn. ad IX, 89, 24. Quum verbum διαβάλλειν traiciendi notione aliàs frequentet *Herodotus*, scriptura *Arch.* διαβαλόντας h. l. eiusdem docti olim hominis industriae deberi videtur, cui multa alia, quae ille codex (et qui eum presse sequitur *Vind.*) propria habet, accepta ferenda esse et saepius aliàs monui et proxime etiam ante observavi. S.

CAP. CXVI. 5. ἐξ Ἐλαίουντος ὑφελόμενος) Quum Xerxen circumvenit Artayctes, nondum dici poterat Protesilai τὰ χρήματα ὑφελόμενος: hoc itaque e sequentibus huc ab alia manu videtur illatum; ab *Herodoto* autem scriptum αἰτήσας, *Vallae* lectum, dat *Arch.* Nomen urbis Chersonesi Thraciae diverse scribitur Ἐλαῖος et Ἐλαιῖος, docente *Clar. Wesseling.* ad *Diodori* XIII. c. 39. Mihi quoque legitima scriptio videtur Ἐλαίουντος. Prope Elacunta, atque huius templi Protesilai reliquias, scenam constituit suorum Heroicorum *Philostratus*, de *Artaycte* nostro narrata respiciens p. 672., ubi templum memorat, ἐν ᾧ κατὰ τοὺς πατέρας ὁ Μῆδης ὕβριζε: iuxta *Herod.* spoliato templo quum Elaeunta veniret Artayctes, ἐν τῷ αὐτῷ γυναιξὶ ἐμίσητο. conf. VII. c. 33. VALCK. — De Aoristorum usu praecipiens *Hermannus*, quem in *Var. Lect.* etiam laudavi, recte monuit defendi h. l. ὑφελόμενος posse. Quare, quum in hanc scripturam veteres libri omnes, excepto *Arch.* eiusque sequacibus *Vind.* et *Vallae* exemplari, cōsentsiant, horum αἰτήσας ex correctione parum necessaria eiusdem docti olim hominis, quem modo dixi, fuerit prognatum. S.

19. καὶ τοῦ αἰὲς βασιλεύοντος) Indicatum superius ad lib. I. 4. Hinc audax fluxit et inopportunum Artaxerxis, Persarum, victis Parthis, vindicis et regni instauratoris, cedere Imp. Alexandrum Romanosque omni Asia debere, εἰσῆαι δὲ ἄρχην Πέρσας μέχρις Ἰωνίας τε καὶ Καρίας - - εἶναι γὰρ

αὐτὰ Περσῶν προγονὶ καὶ κτήματα: esse enim Persarum hereditarias atque a maioribus acceptas possessiones, in Herodiani lib. VI. 3. Proximum καὶ τὸ τίμιος ἴσκιει, [lin. 20 seq.] fanumque sevit, obscurius versum; nisi fanum, locum effatum templo et sacratum Laurentius Livii more et hic intellexerit. τίμιος, ager exemptus et consecratus iuxta Prote-silai sepulchrum, sicuti Noster in praecedentibus. Inpendit et his operam Cl. Olearius ad Philostrati Heroic. c. 2. p. 672.; verum istiusmodi, ut noccat magis, quam prosit. WESS.

24. ἀφύκτως δὲ πως αὐτῇ ἐπέπουν } Litem primae voci schedae movent. Age, intueamur. Ἄφικτον omne, quod evitari quitum non est. Ἄφικτος θάνατος Simonidi, in Consol. ad Apollon. Plutarchi p. 107. B., ἄφικτος ἀνάγκη Philosopho de Pythagorae schola apud Stobaeum Eclog. Phys. p. 8., τὸ πεπωμένον ἄφικτον Alciphroni lib. I. Epist. 25. Sed Artayctes, modo provide et consulto egisset, aut vitare obsidionem, aut adparatu ad eam tolerandam sese potuerat instruere. Neutrum observavit; unde ex inproviso, uti Val-la, ἀφύλακτῳ (non ἀφυλάκτως) membranae Arch. et Vind., supervenerunt. Simile Polyaei VIII. 36. ἐπὶ θίσται τοῖς πολεμίοις -- καθύδουσι καὶ ἀφύλακτοις. Plutarchi T. II. p. 262. c. καὶ τὸν Ἀριστόδημον ἄοπλον καὶ ἀφύλακτον παρεπισπέντες διαφθείρουσι. Herodiani VI. 5. οὕτω γὰρ ἦτο -- ἀφύλακτως καὶ ἀπροόπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεται. Quae cumcta ut vetustis libris paria faciam, a me inpetrant: alia opinatis praescribitur nihil. WESS. — Habet etiam ἀφύλακτως διασπένθαι Polybius IV. 36, 4. Denique perapta utique huic loco scriptura ἀφύλακτῳ videri poterat. Quod si tamen vulgatum olim ἀφύκτως posset defendi, in alteram scripturam eadem rursus suspicio caderet, qua alias codicum Arch. et Vind. quamlibet speciosas lectiones premi modo observavimus. Et quidni tueri locum suum ἀφύκτως possit? Non equidem ad Hesychii auctoritatem provocabo, ipsum hoc vocabulum in Lexico suo illustrantis: nam, quae ibi adiecta est interpretatio ἀνεξαλείπτως, satis ostendit non ibi Herodoti hunc locum respexisse Lexicographum. Sed, quamvis alibi, si ab hoc Nostri loco discedas, vix usquam hodie adverbium ἀφύκτως reperiatur, tamen, ut ἄφικτον dicitur quod effugere nemo potest, sic nihil impedit, quo minus

ἀφύκτως αὐτῷ ἰστίειον dixisse Herodotum credamus, ita de improvise eum adorti sunt Athenienses, ut effugi non potuerint, id est, ut ille et qui cum eo erant effugere non potuerint: nempe, quod ex insequentibus intelligitur, et navibus urbem obsederunt, et exscensione facta eandem a continente ita circumsederunt, ut effugere nemo posset. Atque haec lectio etiam significantior est: nam, ἀφύλακτον fuisse eum ab hostibus invasum satis iam superioribus verbis, οὔτε παρισκευασμένος ἐς τὸν πόλεμον, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας, declaratum est. Quare, uti nunc quidem stat sententia, vulgatam olim scripturam ἀφύκτως restituendam auctori censeo. S.

CAP. CXVII. 7. Istud ἱστῆργον τὰ παρόντα H. Stephanum in iucundissimo Isocratis ad Demoniac. p. 8. Στήγει μὲν τὰ παρόντα, ζητεῖ δὲ τὰ βελτίω, offendere non debuerat. Cautior in omni hoc genere Th. Gatakerus ad Antonin. VI. 44. WESS. — Quid sit quod H. Stephanum offendisse dicat Vir doctissimus haud satis video; nisi hoc spectavit quod ille in Thesaur. Graec. Ling. T. III. p. 1014. E. postquam Isocratis dictum adposuit στήγει τὰ παρόντα, praesentibus acquiesce, statim adiicit, verbum στήγειν hac notione usurpatum frequentius cum dativo casu construi; quum quidem haud minus frequenter accusativo casui iungatur, ut ostendunt exempla a Gatakero l. c. cummulata. S.

CAP. CXVIII. 1. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχεϊ ἐς πᾶν ἤδη etc.) Interposita ἀμφὶ τὸν Ἀρταύκτιαν, adprobata priscorum Codicum et Gronovii sententia, ablegavi unde venerant, quippe scribarum insititium glossema. Porro τόνοι τῶν κλινέων nervi, lectulis et sellis intendendis habiles, quibus elixis et igne mollitis famem domare nitebantur miseri. Vide Pollucem X. 37. WESS.

7. οἱ Χερσηνήσται etc.) Vicem Stephano Byz., qui toties auxilio nobis venit, reddemus. Excitaverat haec in Χερσηνήσταις, sed latuerunt eruditos eius explanatores. Vulgatur, καὶ τὸν πόλιν (Hecataeus) Χερσηνήσιον φησιν. Ἀψινθίοισι πρὸς μεσημβρίαν ὁμοίους Χερσηνήσταις, ἀπὸ τῶν πύργων ἐσημῆναντο τοῖς Ἀθηναίοις τὸ γινώσκειν: quae minime apta, sed luxata L. Holstenius cognovit. Ubi scripseris, Ἀψινθίοισι -- ὁμοίους Χερσηνήσταις. Χερσηνήσταις ἀπὸ τῶν πύργων etc.; redibit nexus et legitima verbis sententia. Decrit mentio Herodoti, quae

liberque eius IX. adiicietur conmode. Ille quaedam aliter exarata hic animadvertit, *Χερσωνηΐται* tamen Nostro VI. 39., et cap. 119. Calliopes: [IX. 120, 2.] nam *Χερσωνησιῶν* vox exerrat. WESS.

CAP. CXIX. 3. ἔησεν Πλειστάργῳ ἐπικυρήσῃ) Barbarum et crudele numen aliis relinquo, mihi manet ignotum: ignotum quoque, unde ὀλίγοι ἰόντες, quave auctoritate, in postremam venerint editionem. An de *Vallae* Latinis? nam de *Arch.* scriptura viro Celeb. notitia nulla. Pristinum ὀλίγον ἰόντες ad viciniam *Aegos fluminis*, paullumque ultra id progressos ducit. Paucos autem admodum fuisse, qui fugerunt, liquido haud paret. Satius erit, illibatum illud servare. Omnium praeclarissime ὑπὲρ Αἰγὸς ποταμῶν, quo de egrege prorsus *Oudendorpius* ad *Frontin.* II. 1, 18. WESS.

CAP. CXX. 4. καὶ ἔσπαιρον) Pati possem *Athenaci* et *Eustathii* ἔσπαιρον, si quae gravis urgeret causa. Simile *Apollodori*, Bibl. III. 13, 6. καὶ ἄσπαιροντα τὸν παῖδα ἰδὼν ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ἰβόησι. *Aeschyli Pers.* vs. 983., *Euripidis Iph. Aul.* 1587. Sed *Apollon. Rhod.* IV. 874. εἰσενήσσι Παῖδα φίλον σπαιρόντα διὰ φλογός. Iunge *Valckenario* observata lib. VIII. 5. Ἰχθυεὶ νεοάλωτοι reiecti ob vocabuli raritatem videntur. Opportunum adest *Dionis Cassii* lib. XLIX. p. 473. ε. τῶν τε νεοαλώτων τινὲς καὶ Δαλμάται σὺν αὐτοῖς ἐπανίστησαν, de recens captis. WESS.

3 seq. ἐπάλλοντό τε καὶ ἔσπαιρον) Quam verbo formam induit VIII. c. 3., ἔσπαιρον hinc excitat *Eustath.* in *Odys.* μ'. pag. 497, 50. Errorem in vicinis *Vallae Io. Hartungus* iam correxit, *Locor. Memorab.* III. cap. 7, 18. VALCK. — Quemnam *Vallae* in vicinis errorem correxerit *Hartungus*, cuius liber ad manus non est, nescio. Illud video, verba οἱ τάρχοι ἐπάλλοντο interpretatum *Vallae* esse offa illa *salsurae* resiliit, scilicet ex Ionum idiomate ἐπάλλοντο pro ἐφήλλοντο accipientem: cuius rationem sequens *Schulzius* in *Indicem Graecitatis Herodoteae* ex hoc ipso loco verbum Ἐπάλλεσθαι, resilire, retulit. At ἐφάλλομαι aut ἐπάλλομαι non tam resilire, quam insilire et irruere in aliquem significat. Iam olim autem *Sylburgius* in ora *Herodoti* latine *Francof.* 1595. editi monuerat, esse a verbo πάλλεσθαι, vibrare et concuti significante: recte vero. Sic sane VII. 140, 14. δέματι παλλόμενοι sunt metu tremen-

tes sive concussi. Sic apud Poëtam στήθεσι πάλλεται ἤτορ, in pectore saliens vibrat cor, Iliad. χ'. 452. Sic Plutarch. in Vita Cicer. iungit παλλόμενος καὶ τρέμων. Denique quid multa? ἰχθυὺς παλλομένους perspicue memorat idem Noster l. 141, 10. S.

8-10. Portento, quo censebatur τὸ τάριχος ἀναβιῶναι, ut loquitur Philostr. in Heroic. p. 672., sibi significasse Protesilaum Herodoti narrat Artayctes, ὅτι καὶ τεθνεὺς καὶ τάριχος τῶν δυνάμιν πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδικούντα τίνεσθαι. Pro τίνεσθαι Arch. praebebat σίνεσθαι: quod lectum Eustathio huius monstrat interpretatio, ὅτι Πρωτεσίλαος - - - δύναται βλάψαι τὸν ἀδικούντα. Suum hic τίνυσθαι, id est τιμωρεῖσθαι, probabiliter posuerat historicus. Huc spectans Pausan. III. [c. 4.] p. 213. Πρωτεσίλαος, αἶτ, ἐν Ἐλαιούντι, οὐδὲν ἥρωος Ἀργεοῦ Φανερώτερος, ἀνδρα Πέρσιν ἐτιμωρήσατο Ἀρταύκτην. VALCK. — Haereo, servem-ne τίνεσθαι, an σίνεσθαι praeoptem: hoc Eustathium vidisse, ipsius βλάψαι testificatur. Enimvero conspectius inter variantes, quas dicunt, exstet. WESS. — Hoc rursus loco vereor ne genuinam auctoris scripturam cum curiosi correctoris invento permutarim. Quemadmodum non modo τίνυσθαι, sed multo etiam frequentius τίσασθαι τινα, ulcisci, poenam de aliquo sumere, dixit Scriptor noster: sic constanti probatorum codicum testimonio credi poterat, etiam τίνεσθαι, praesentis temporis formā, nunc eundem scripsisse: quin et percommoda videri debebat formula τὸν ἀδικούντα τίνεσθαι. Sed, quoniam nusquam alibi hoc verbum in praesenti tempore occurrit, suspectum fortasse idcirco fuit olim non nemini, et in σίνεσθαι aut σινέεσθαι temere mutatum. S.

11. ἄποινα οἱ τὰδε ἐθέλω ἐπιθεῖναι) Vir eruditus Corn. de Pauw ἄποινα μοι τὰδε etc. quoniam τίμημα ἐπιθεῖναι in multa irroganda teritur; qui mihi quidem oblitus inter coniectandum videtur, ἄποινα Nostro praemia esse, quae pro capite penduntur, lib. VI. 79. De Artayctae scelere et condigna poena Philostratus Heroic. cap. 2. p. 672. WESS. — Sunt utique ἄποινα praemium vel pretium pro capite pensum; sed pendere aut solvere pretium Graece non ἐπιθεῖναι, puto, sonat, verum δίδοναι, aut ἐκτείνειν, ut est apud nostrum VI. 79, 6. His adde quae in Var. Lect. observavimus. S.

20 seq. σάνιδα προσπασσαλεύοντες) Cl. Reiskius σα-

νίδι. Frustra. Noster lib. VII. 33. ζῶντα πρὸς σάνδα προσδι-
 πασσαίνουσιν, quod geminum: considerandum enim, ἀνεκρέ-
 μαται πρὸς σάνδα πασσαίνουσιν. Vide ibi. WESS. — Conf.
 Var. Lect. S.

CAP. CXXII. 6. καὶ ταύτην τρηχύν) Paria de inge-
 nio et habitu Persicae regionis Plato de Legib. III. p. 695. . .
 et Herodoti assectator Arrianus Exped. Alex. lib. V. 4. καὶ
 γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πίντης τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκή-
 τορες, nempe principio regni Cyri. In vicinis [lin. 10.]
 οἰκός, toties laudatum, ex Arch. remigravit. WESS.

16. μαλακούς ἀνδρας γίνεσθαι) Addita vox robur Cyri
 dicto conciliat. Observatio ipsa plerumque vera est, atque
 excellentissime ab Hippocrate illuminata, de Aër. Aq. et
 Loc. pag. 289.; in universum tamen fallax. Fere imperia
 penes eos fuere populos, qui mitiore coelo utuntur: in frigora
 septentrionemque vergentibus inmansueta ingenia sunt, ut ait

poëta, unoque simillima coelo, dicto Senecae lib. II. de Ira c.
 16. Quid olim quaeso suavius cultiusque Graecia? Quid
 Caesaris et Taciti aetate asperius et situ magis foedum
 Germania? At nunc utriusque faciem intueri. Nemo adeo
 ferus est, ut non mitescere possit, Si modo culturae patientem
 commodet aurem, more oraculi Horatius. WESS.

17. οὐ γὰρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι) Eandem Cyri senten-
 tiam verbis diversis Plutarchus tradidit in Appophthegm.
 pag. 172. E. ubi Persas Cyrus cupientes ἀντι τῆς ταυτῶν, οὐσῆς
 ὁρίωνος καὶ τραχείας, πιδιάδα καὶ μαλακὴν χώραν λαβεῖν, εὐκ εἴπα-
 σιν, μίπῶν ὅτι καὶ τῶν φυτῶν τὰ σπέρματα καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ
 βίῳ ταῖς χώραις συνεξομοῦνται. Temporis itaque Cyri Persas
 velut τραχείας χώρας ἐκγόνους laudat Plato ὡς Legib. p. 695. A.
 cui hac in parte convenit cum Xenophonte Κυρ. Παιδ. VII.
 p. 117, 5. Dantur Cyri dicto plurima veterum simillima,
 partim collecta Th. Gatakerō ad M. Antonin. IV. 39., quo-
 rum nonnulla dederat et Andr. Dounaeus in Demosth. pag.
 131. Unius ponam verba Livii ex lib. XXIX. c. 25. Ferti-
 lissimus ager, eoque abundans omnium copia rerum est regio;
 et imbelles (quod plerumque in ubere agro evenit) barbari sunt.
 Herodoti Cyrus, φιλίην inquiebat, ἐκ τῶν μαλακῶν χώρων μα-
 λακούς ἀνδρας γίνεσθαι. Herodotea non pauca Livius expressit
 imitando. VALCK.

AD LIBELLUM
DE VITA HOMERI
ADNOTATIONES WESSELINGII

QUIBUS NOSTRAE NONNULLAE ADSPERSAE.

(*Quae vel huiusmodi uncis [ ] intercepta sunt, vel literâ S. in fine distincta, ea nos adiecimus: reliqua omnia WESSELINGIUM habent auctorem.*)

CAP. I. 1. ἩΡΟΔΟΤΟΣ ὁ Ἀλικαρνασσεύς) *Herodoto*, cuius *Musas* hactenus iucundissime versavimus, Ἐξηγητὴν hanc eruditissimi Viri *Io. Ger. Vossius*, *Tan. Faber*, *Th. Rykius*, *Io. Ionsius*, *Ez. Spanhemius*, *Steph. Berglerus*, alique abiudicant; contra illi maximopere asserentes nituntur *Io. Alb. Fabricius*, *Ios. Barnesius*, *Bouherius*, quique eam ante hos decem annos Londini eleganter descriptam publicavit, *Io. Reinoldius*. Me, in partem cum sit eundem, priores trahunt. Dictionis sane tenor et filum vocabulaque complura Herodotea non sunt. Abest Ionismi perpetua suavitas, nec de sola scribarum culpa; quod *Berglerus* in Praefatione ad *Homeri Odysseam* bene docuit, atque Herodoti studiosos fugere non potest. Adsunt opiniones praeterea, Herodoteis valide pugnantes. Et quis veterum, qualium de *Homeri* origine, patria, fati, carminibusque commemorantium magna utique corona, *Herodoto* contribuit unquam? Non nescio, sollertissimum *Fabricium* in medium collocasse *Tatianum*, *Orat. ad Graec. c. 48.* tradentem, περὶ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὀμήρου, γένους τε αὐτοῦ, καὶ χρόνου, καὶ ὃν ἤκρασε sedulo *Theagenem Rheginum*, *Stesimbrotum Thasium*, *Antimachum Colophonium*, *Herodotumque Halicarnassensem* investigasse. At quid *Tatianus* contra tam pertinax priscorum et aequalium scriptorum silentium? Immo verba eius, ubi penitius inspexeris, tantummodo requirunt, ut *Herodotus* de *Homeri* aetate et tempore, quo vixerit, commentatus fuerit; quod

cum in Euterpe c. 53. sedulo factitasse novimus. Primus, nisi valde fallor, *Vitam Homeri* obiter *Herodoto* attribuit *Stephanus Byzantinus*, tum *Suidas*, *Eustathius*, *Tzelzes*, omnes nimis seri. Laudant, fateor, suavem exordii huius simplicitatem et cum Clionis principio contendunt *Celeb. Fabricius* asseclaeque: sed aemulatio mera est, neque perfecta tamen. *Herodotus*, bene viri morem si teneo, [lin. 2.] τὰς ἀπηνήσας, ἱστορήσας ἐπέλθῃν, quem et Vitae Auctor alibi amplectitur, maluisset. Ubi vero in Musis οὐ πολὺ φορτὸς, [quod hic, lin. 7.] homo fortunae non amplae? Memini πολὺφορτον multa sarcina gravem, qualis *Moschi* πολὺφορτὸς ἀπὴν: item ὀλκάδα μυριφορτον *Libanii* T. II. p. 154. v. Si οὐ πολὺφορτὰ - - ἔχων optaveris ex manu scripto et naves intellexeris, nexus sermonis oberit. Ut ut est, libello addidi varietates scripturae ex *Codice Barocciano* a *Cl. Reinoldio* diligentissime excerptas, praeterea ex *Palatino Iungermanni* et *Amstelodamensi*. — Haec *WESS*.

Nos Varietatem Lectionis adiecimus ex *Cod. Reg. Paris. mxxx.* ab eodem *Georgiade*, cui Musarum collationem debemus, nobiscum communicatam; quem codicem brevi nota *Pg.* insignivimus. Praeterea et alias huius libelli Editiones, et Editionem principem *Florentinam*, anno *MCCCCLXXXVIII.* cum *Iliade* et *Odyssea* typis excusam, passim consului, earumque Lectiones, ubi operae pretium videbatur, enotavi. *Borheckii* quidem novationes, omnia ad *Ionicae* dialecti normam praeter librorum auctoritatem refingentis, negligendas duxi. De *Barnesii* editione, qui hunc libellum *Homero* suo praefixit, monendus est Lector, quas ille discrepantes lectiones *Henr. Stephano* tribuit, non *Stephani* esse, sed *Iungermanni*; qui eas, e *codice Palatino* excerptas, in ora sui *Herodoti* exhibuit, unde deinde in editione *Londinensi*, quae *Galei* nomen praefert, repetitae sunt. Caeterum, quamquam et in *Graeco* huius libelli exemplo, praeexistentibus codicibus mssitis, nonnihil passim aut mutandum aut adiciendum censeam, et in *Latina* versione multa commodius efferri potuerint; tamen et *Graeca* et *Latina*, qualia a *Wesselingio* edita sunt, nihil mutans, repraesentavi. *Graecorum* versuum, qui frequentes inserti sunt, versionem *Latinam* paullo commodiorem, soluta oratione comprehensam, dedit *Ernesti* in *ed. Homer. Vol. V. p. 113*

seqq. cum Adnotationibus haud spernendis; cum quibus conferenda Addenda, in fine eiusdem voluminis pag. 48. Quod ad quaestionem de *Auctore libelli* adinet, perspecto *Wesselingii* iudicio adiciam duorum non minus magnorum Virorum auctoritatem. *Hemsterhusius*, ad *Thomam Mag.* voc. *Ἐπίτιξ*. p. 357. in mentionem auctoris huius libelli incidens, ait: *Herodotus, quicumque demum (non certe, ut quidem arbitror, Halicarnassensis) de Vita Homeri.* Apertius etiam *Valckenarius*, de eodem commentariolo loquens, (ad *Theocriti Adonias*. p. 247.) *Nugax libellus*, ait, *de Vita Homeri, sub Herodoti nomine vulgatus; sed, meâ quidem sententiâ, a Sophista quodam pauperculo scriptus ingenii exercendi caussâ.* Quorum illustrium Virorum in partes paucos hodie viros doctos esse puto qui non ultro concedant. S.

CAP. II. 11. ὁ δὲ Θητεύς ἦν) *Io. Meursium* vide, *Thes.* cap. 1. ac iunge ista *Isidori*, *Orig.* lib. XV. 1. *Theseus verò Smyrnam construxit, quae Homero poëtae patria exstitit, et Smyrna vocata est, quod eius campos Ermus fluvius secat; quae ridicula nominis inpositi ratio.*

CAP. III. 3. ἤδη ἐπίτοκος εὖσα) *Ionum* est ἤδη ἐπίτιξ ἐὺσα, *Musae primae* c. 108. et 111.

CAP. IV. 3. ὦν μονότροπος) ἰὼν μονότροπος, in quo multisque aliis dialecti forma spernitur. Bene solitarius interpreti. *Euripides Androm.* vs. 281. βοῆγά τ' ἀμὲν μονότροπον νεανίαν. Alibi asper et inmitis, σκληρὸς καὶ δυσπειθής in *Casauboni Animadv.* in *Athen.* lib. VI. 12. *WESS.* — *Animadv.* T. III. p. 466. nostrae editionis. Conf. *Ruhnck.* ad *Hymn.* in *Cer.* p. 35. Interpretationem istam, quum esset solitarius, ex margine *H. Steph.* recepit *Gronov.* ubi ille posuerat quum vitam solitariam degeret. Olim ex *Heresbachii* versione erat, quum citra uxorem viveret; ne id quidem male. S.

6. πολλῶ κοσμίῳ) πολλῶ κόσμῳ *Clar. de Pauw.* Praeferrem πολλῶ τῷ κοσμίῳ. *Sophocles Electr.* 875. τὸ κόσμιον μεῖιστα σὺν τάχει μολεῖν.

CAP. V. 11. ἐμπόριον γὰρ ἦν) *Prodigious* urbis intra octodecim annos, nisi colonos in eam, habitatam prius, *Cumaei* deduxerint, incrementum! In proximis αὐτόθιν *Herodot.* T. VI. P. II.

Pavus maluit; [quod praefert noster cod. *Pg.*] alioqui *αὐτόθι* et *ἐς αὐτήν* aptanda per redundantiam erant.

CAP. VI. 9 seq. *καταλύσας δὲ τῆς διδασκαλίας*) Varius in dictionis huius usu Scriptor videtur. Ludum literarium et sponte quidem desertum innuit; institutum vero, *διδασκαλίην κατασκευάσατο* c. 16. At c. 24. *διδασκαλεῖον κατασκευασάμενος*. Aliis, qui artem desinit, simpliciter *καταλύει*: uti meretricula *καταλύσαι* θίλω in Poëtae fragmento apud *Stobaeum* Serm. VI. p. 80. et *Athenaeo* XIII. p. 581. c. *Laccilius*: *πύκτης ὃν κατάλυσι Κλισμβροτος*, *Anthol.* lib. II. pag. 183. et p. 190. etc.

CAP. VII. 5. *καταλιπεῖν ὁ Μέντης*) Fluctuat structura. Aut *καταλίπει* oportuerat, aut certe *κατίλιπεν*, neque doctiores latuit. Licebit credo de maritimo hoc itinere ex Hispaniae, Italiae, Epirique vicinia in Ioniam addubitare. *Herodoto* alia stabat sententia lib. I. 163. et VIII. 132.

12. *ἐξιστορήσασθαι καὶ πυνθίσθαι*) Copulam Codices adstruunt: ceteroqui de *Pavii* voluntate *ἐξιστορήσαντι πυνθίσθαι*. Supra Scriptor, *καὶ ἱστορίων ἐπυνθάνετο*. *Herodotus* autem VII. 195. *τούτους οἱ Ἕλληνες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυνθίσθαι ἀπὸ τῆς Εἰρήνῃ στρατιῆς* etc.

CAP. IX. 1. *ἄπρος ἰὼν τοῦ Βλου*) Summopere *Ios Barnesium*, recusantem [in Append. ad *Odyss.* p. 88.] diditam latissime de *Homeri* paupertate famam, stupeo, et hunc tamen libellum, tanquam *Herodoti* foetum, amplexantem. [in Prolegom. ad *Homer.* pag. 1.] Insequens epigramma, cui talia adposuit, istiusmodi professionem redarguit, tum, ut plura silentio premam, *ἐνδεής γὰρ ἦν τῶν ἀναγκαίων* cap. 16. Quanto satius fuerat auctoritatem huic commentario deminuere, quam *Herodotum* mendacis fabellae auctorem ferre!

8. *Κύμην Ἐριώπιδα κόρην*) Idem *Barnesius* *Ἐρατώπιδα κόρην*, contra tabulas. Haec autem ad Neoteichenses poëta accinens, quomodo recentem eorum urbem *Κύμην Ἐριώπιδα κόρην* adpellare potuit? Namque in *Νέον τείχος* omnia quadrare, eiusdem positio ad montem Sardenen et amnem *Hernum* manifesto declarat. Cultissimus doctissimus de *Pauw*, *Κύμης ἱριώπιδα κόρην*, *Cumae formosam filiam*; quippe matris eius coloniam, quemadmodum *Massilia*, *Graium*

filia apud Paullinum Nolanum, et Tyrus ירדן נב, filia Sidonis, in summi divinique vatis Esaiæ c. xliii, 12.

15. αἰσχροῦ τυφλόν) Sic melius. Cetera quæ Codices liberali manu adspargunt, nec prava sunt, neque admodum necessaria, excepto Barocc. μετίζειν, quod Ionum. WESS. — Sed quum peropportuna huic loco sint verba, a tribus codd. mssis oblata, non video cur ea damnemus. S.

CAP. X. 3. οἱ Νιστευχεῖς) Stephanus Byz. τὸ ἰδιὸν Νιστευχίτης, ὡς Χωλοτευχίτης ὡς Ἡρόδοτος ἐν Ὀμήρου βίῳ. Ergone eius hic tempore Νιστευχίται? Non puto. Optime L. Holstenius mutila Stephani farsit, ὡς Χωλοτευχίτης καὶ Νιστευχεῖς, ὡς Ἡρόδοτος etc.

CAP. XI. 11. δειθέντων πενθερῶν αὐτοῦ) In ficto Homeri et Hesiodi Certamine τοῦ βασιλέως παῖδες, Ξάνθος καὶ Γόργος, παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἐπιγράμμα ποιῆσαι: adeo sibi non constant fabulatores. Epigramma qui laudant, (laudant autem Plato, Dio Chrysostomus, Longinus, Sextus Philosophus,) auctorem eius Homerum non nominant. Diogenes Laërt. locuplete Simonidis testimonio vindicat Cleobulo Lindio: cui Barnesius frigida rescripsit, meliora Bouherius Diss. Herodot. c. 8. pag. 84., præcipue tamen libelli huius fide et auctoritate.

18. καὶ ποταμοὶ γι ῥέουσιν) Haec manu exarati libri et priscorum plures non norunt. Addita a Iungermanno, sed versus modulum post habente, videntur. [Primus adiecit H. Steph. ut in Var. Lect. monui.] In Diogene, καὶ ποταμοὶ γι ῥέουσιν. Apud alios καὶ ποταμοὶ πλήθουσιν, Barnesio probante. [in Append. ad Odysseam, p. 89.] Sequor Diogenem.

CAP. XII. 10. καὶ αὐτοὶ παρήνουν) Ad aures ingrata accidunt ob vicina καὶ αὐτοὶ ἔφασαν: quam insuavitatem Pavius scribendo καὶ αὐτῷ παρήνουν inminutum ivit. Quo vero modo ἰδὼν ἐπὶ τὸ βουλευὼν excusabitur? Βουλευῶν de senatoria dignitate dextre H. Valesius ad Harpocrat. p. 105. illustravit. Ubi quaeso βουλευῶν pro curia et senatorum concessa in Herodoto?

CAP. XIII. [5. τῇ χιρῇ) Hoc vocab. quod alibi nusquam occurrit, nisi mox iterum cap. 14. atque inde apud Suidam, Archilocho vindicatum ivit Abresch. Diluc. Thucyd. p. 778. laudante Iacobs ad Anthol. Vol. I. p. 160.

Sed videndum, ne apud Stobaeum, qui illam Archilochi eclogam Serm. CIII. servavit, veram scripturam *χρήζων*, quam ex coniectura Gesnerus commendaverat, firmet optimus codex Parisiensis, quem olim Brunckius cum Grotii Florilegio diligenter contulit. Certe in Brunckii collatione, quam ab illo mihi dono datam ob oculos habeo, ad verbum *χρήζων*, quod Grotius in hac ecloga posuit pag. 437. nihil adnotatum video, licet alioquin multae manifeste etiam vitiosae lectiones ex illo codice ab eodem Brunckio adnotatae sint. S.]

CAP. XIV. 3. ὁ ἐπιστάτης) Ex officio admissionis, ὁ ἐπὶ τῇ τιμῇ ταύτῃ καθιστάς, ut in senatum admitti cupidos duceret c. 12. Nota iterum mihi egregium vocabulorum novatorem, qui τὴν *χρήμην* et *συμφοραίνειν* ne recentissimae quidem Graeciae adprobare valuit.

9. ἦν ποτ' ἐπύργωσαν) Vexat ista Leo Allatius, de Patria Homeri c. 12. Quae enim erant illa γούνατα μητρὸς αἰδοίης, genua matris reverendae; in quibus Iuppiter ἀγαλλε, nutriebat; quibus postea inconcinna sententia addit, ἦν ποτ' ἐπύργωσαν λαοὶ Φρίκωνος, quam populi Phriconis aedificaverunt. Sane, quid sibi velit Auctor, non capio: quid debuisset dicere, iam percipio. Hactenus ille. Vexatio cessabit fortasse leni medicina, ἥ ποτ' ἐπύργωσαν, ubi olim condiderunt, formando. Λαοὶ Φρίκωνος Cumani, ex Locrensium monte Phricio, Φρικίω, (Poëta Φρίκωνα vocat,) prope Thermopylas, olim in Asiam progressi apud Strabonem XIII. p. 922. A. [pag. 621. A. ed. Casaub.] Consule L. Holstenium ad Stephani Byz. in Φρίκιον.

[18. ὅς σφιν etc.) „Hunc versum, ait Ernestius, (Homer. Vol. V. p. 115.) nec ipse intelligo, nec quisquam intelligat. Nec sine libris medela speranda.“ S.]

20. τλήσεται ἀγκάαντα φέρον) Optime. ἀγκάαντων versus modum iugulabat, quod Pavium Barnesiumque fugere non potuit. Praestat etiam prae vulgato δῆμον ἐς ἀλλοδαπῶν. Barnesiana inspicere ad Iliad. Ω'. 481.

CAP. XVI. 4. Ἰλιάδα τὴν ἐλάσσω) Iliadem, quae nostris in manibus, τὴν μεγάλην vocat c. 28. Huius frequentior adpellatio Ἰλιάδος τῆς μικρᾶς. Fuerit-ne vero Homeri, atque eadem ac τὰ Κύπρια, magnum olim certamen. Herodotus Κύπρια ista Poëtae abiudicat lib. II. 117., itidem

alii. Egregiae hanc in rem observationes sunt Th. Ryeki in Dissertatione [adiecta Holstenii Notis ad Steph. Byz.] de Prim. Ital. Colon. c. 10. p. 446. et Ti. Hemsterhusii ad Polluc. X. 85.

8. τὴν τε Φαιαίδα) Si Cl. Io. Alb. Fabricius Bibl. Gr. lib. II. 2. scripserit, Φαιαῖς Herodoto c. 16., sive legendum Φαιακὴς ex Ovidio IV. ex Ponto, (quam illi coniecturam Eminentiss. Cardinalis Quirini criminatio Primord. Corcyr. c. 3. inputat) coniectando aberravit. Ego coniectionem istam adhuc quaero. De Phaeacide Tuticani praeclare N. Heinsius in lib. IV. Ep. ex Ponto xvi, 27.

CAP. XVII. 1. ἄνδρες Χίοι ἔμποροι) Erunt fortasse; quibus ἔμποροι arridebunt. Sed enim Iungermannum adi ad Polluc. VII. 7. commentantem. Sequens Barocciani ὠφέλημα κάρτα πολλόν, Barnesius ὠφέλημα καὶ κάρτα etc. Reinoldius ὠφέλημα κάρτα πολλόν καὶ ἔπαινον ordinant atque augment. Equidem posteriori, modo accessione locus indigeret, calculum adponerem.

10. ἐπὶ ξύλον) Melius ἐπὶ ξύλον, uti c. 6. καταπεπλευκὴς ἐπὶ σῖτον. Vise Cl. Valckenarii scripta ad Polymn. c. 193.

CAP. XVIII. 2. τὴν αὖτις ἐπὶ τῷ πλοίῳ ποιεῖσάτο) Herodoti Musae dictionem aversantur. Praestabilior tamen est prae olim recepta. Maximus Philosophus περὶ Καταρχῶν vs. 343. Ἡ καὶ ἐν τιμῇ κρυφίην ποιεῖσάτο αὖτις.

CAP. XIX. 2. Οὐδὲν ἦν ἀπόστολον) Aliis πλοῖον adiungere mos est. Confer Clar. Ruhnkenium ad Timaei Lexic. p. 31. [p. 43. ed. sec.]

8. πτωκάσιν αἰθῆσαι) Pavidī mergi sunt, πτωχῆδες, non utique πτωχάδες sive mendici. Consimilis in scriptione, sicuti Küsterus animadvertit, variatio in Sophoclis Philoct. vs. 1121. WESS. — Vide Scholia Graeca ad l. c. qui est vs. 1093. ed. Brunck. Fortasse vero utraq̃ue notione perinde et πτωχῆς et πτωκάς dicebatur: ab eodem fonte certe utrumque ducitur vocabulum. At πτωάσιν, natabilibus, apud Nostrum corrigendum censuit Ernesti, probante Brunckio, qui simillimam medelam Sophocli adhibere non dubitavit. S.

10. μέτ' ἔπικ) Ineptum nullique rei μέτρος. Belle Pavius, Barnesius, Reinoldiusque disiunxerunt, μέτ' ἔπικ, μέτα vicem verbi μέτρος fungente. Küsteri institutus ad Sui-

dam labor nimius est et exorbitat. WESS. — Equidem, μίρ' ὅτις utique probans, voculam μίρ' ex μετά decurtatam, et pro μετά ταῦτα vel μετάπισθεν (quod ex glossa Suidas habet) accipiendam censeam. S.

15. Ἵμας, ὡς εἶναι) Pedestri sermone ne Homerus loqueretur, fingere Barnesio libuit:

Ἵμας, ὡς εἶναι, ἀνέμος λάβεν ἀντίος ἰλδών·

ἀλλ' ἐμὲ νῦν διέκασθε, καὶ ὁ πλὺς ἔσσεται ὕμνον.

Quos ego versus illi redono. Vitae Auctori non illa fuit sapientia.

CAP. XX. 5 seq. ἐν δὲ μετέξτεροι στρόβιλον) Prodit recentiorem aetatem Scriptor Ionica aemulatus. Prisci Graecorum pini fructum sive nucem constanter κῶνον, seriores στρόβιλον nuncuparunt. Testis isto in genere gravis Galenus Comment. IV. in Hippocrat. de Ration. Vict. Sect. 53. Ὁ μὲν γὰρ κόκκαλος ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενος, οὐχ οὕτως, ἀλλὰ κῶνος μάλλον ὑπὸ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων ονομάζεται, καθάπερ ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἱατρῶν σχεδὸν πάντων στρόβιλος. Et lib. II. de Aliment. Facult. c. 17. καλοῦσιν οἱ νῦν Ἕλληνες οὐ κῶνους, ἀλλὰ στρόβιλους αὐτούς. Quae quidem Galeni illustris Ez. Spanhemius Diss. VI. de Us. et Praest. Numism. pag. 309. significans, verissime adiunxit, ut vel inde, etsi non alia id arguerent, longe recentiorem, quam vulgo etiam creditur, existitis liqueat Vitae illius (Homeri) Scriptorum etc. WESS. — Conf. Athenaeum lib. II. cap. 49. S.

12. τὰ δὲ Κεβρήνια) Legenda Holstenii observatio in Steph. Byz. Κεβρήνια. Quid fiet autem Idacis Dactylis, ferri repertoribus, si conditis demum Cebreniis ferrum ex Ida monte crui coeptum fuerit? Puto ex Ephoro, quem de hac Cumanorum colonia scripsisse Harpocratio testatur, haec propagata.

CAP. XXI. 4. ἐπιδραμεν ὀτρυνίως) Pavius, quo nitidior sermo procederet, ἐπιδραμὼν ὀτρυνίως. Quem in modum si plura huius ἐξηγήσεις, male apta, concinnanda forent, quis finis? Ὀτρυνίως Homeri sibi Scriptor habeat, Herodotus usurpare noluit.

CAP. XXII. 4. Γλαῦνι πίπων, ἐπιὼν τὸ ἔπος) Maluit ob Codicem Lipsiensem Cl. Berglerus ἐπιὼν τῷ ἔπος τὶ ἐν φρεσὶ θήτω. Alijs alia placuerunt. Praeferrem ex Suida, praeclare a Küstero adiuto, Γλαῦνι, βοτῶν πίπωνα, ἔπος τὸ

ἐν φρεσὶ θήτω. [Recepit hoc Ern.] Erat enim *Glaucus* caprarum custos. *Barnesius* non dissentit.

CAP. XXIII. 6. πλησίον τοῦ χωρίου τούτου) *Pavius* πλησίον τοῦ Χίου τοῦτο, quod *Bolissus* haud procul Chio; me invito et minime laudante. Χωρίον praedium est; ubi *Glaucus* pecudum custodiae invigilabat.

11. καὶ τοὺς ἀναπήρους δεχομένον) *Coecos*, qualis *Homerus*. Atqui veteribus ἀνάπηρος plerumque ὁ πᾶν τὸ σῶμα πεπηρωμένος in *Pollucis* II. 61. Multa *Io. Iac. Wetstenius* de voce ad *S. Lucae* Evang. c. xiv, 13.

CAP. XXIV. 7 seq. παῖδες ἐν ἡλικίᾳ) *Pueri* admodum et plane *impuberes*; quos prisca Graecia τοὺς τῆς ἡλικίας ἐνδὸς γεγονότας dictitabat: namque οἱ ἐν ἡλικίᾳ adulti sunt atque in aetate στρατησίμῳ, de iusta *Taylorii* doctrina ad *Lysiae* ἐπιστάφ. p. 55.

[10. καὶ Ἑπικυλίδας) Duorum poematum titulos, καὶ Ψαρομαχίην, καὶ Ἑπταπαικτικὴν, quos h. l. ante καὶ Ἑπικυλ. insertos habet noster optimus *Codex Parisiensis*, eosdem in suo exemplo huius libelli repererat *Suidas*, quem vide in voc. Ὀμηρος, T. II. pag. 686. ed. Küst. ubi quidem alterius titulum Ἑπταπαικτιον dant hodie *Suidae* libri: quo de poematio consulendi *Fabrie.* et *Harles.* in *Bibl. Graec.* lib. II. c. 2. §. xxiv. n°. 10. et 11. S.]

11. ἐνταῦθα ἐποίησι παρὰ τῷ Χίῳ) *Paria* his *Ephorus* apud *Ethnicographum* in *Bolissis*. Non nunc attingo τὰ Παλγνια, quae dicuntur, *Homeri*. Abunde sollers *Cl. Io. Alb. Fabricii* (*Bibl. Gr.* II. 2.) diligentia cupidis satisfaciet. At enim socors *Scriptoris* negligentia ac taciturnitas est tangenda. Dubitabat *Herodotus*, essent-ne Ἑπίγονοι *Homeri* ποιῆται? Ἔστι δὲ καὶ Ὀμήρῳ ἐν Ἑπιγόνουσι, εἰ δὲ τῷ ἴδντι γὰρ Ὀμηρος ταῦτα τὰ ἔπια ἐποίησι: lib. IV. 32. Homo noster, si vir et bonae fuisset fidei, dubitationem istam amputare litemque dirimere in Ἐξγήσει rerum et poematum *Homeri*, occasione praesertim oblata ultro, debuerat.

CAP. XXVI. 14. Φημί, δὲ δὴ πολλόν) Prae vulgato hoc arrisit. Unde versum autem *Vitae* auctor mutatus fuerit, non dixero. Magis *Ios. Barnesium* demiror, *Homero* *Odyss.* A'. 154. inculcantem, tanquam genuinum, sed reapse nexum conturbantem. Cur porro καὶ πάλιν, cum versus iste praescriptis artissime adhaereat?

CAP. XXVII. 3. καὶ οἰκίων δὲ ἐν τῇ Χίφ) Videntur absolute posita. Quis vero proxima [CAP. XXVIII. lin. 5. et 14.] laudibus feret, ἱμποιῖ ἐς τὴν πείσιν, ἐς μὲν Ἰλιάδα τὴν μεγάλην, τὴν ἐν Νεῶν καταλόγῳ? Censuit ne lectores ignoraturos, Νεῶν καταλόγον partem Iliados absolvere? Prudentius et simplicius post pauca, Σαλαμινίους ἐν Νεῶν καταλόγῳ ἔραξεν. Herodotus semel duntaxat, neque absque disputatione ad eum modum, ἐπιμένοντα δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀριστερίῃ: lib. II. 116., ubi Cl. Valckenarius.

CAP. XXVIII. 11. τῶν αὐτ' ἡγεμόνευ' υἱός) Reimoldius ἡγεμόνευεν Barocciani et priscorum editorum excellentius decernit. Receptum servo, quod et in Poëta.

17. σῆσι δ' ἄγων) Solonis commento, ut Salaminem civibus suis in nobili lite cum Megarensibus super insulae possessione vindicaret, versum παρεμβεβλημένον haud pauci prodiderunt, neque adeo Homereum esse. Rem declarant Clarkii notae ad Iliad. β'. 557. et L. Küsteri Histor. Crit. Homeri p. 104.

21. καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας) Haud reminiscor, qua ex ἐκδόσει ista fluxerint. Nostra aliter, nihil varietatis Eustathio adferente, Odyss. η'. 81. In vicinis, Creophyli Samii, quem Homeri amicum et hospitem Callimaechi epigramma celebrat, exspectasses mentionem. Videndus Strabo est lib. XIV. p. 946. A. [p. 638. D. ed. Cas.] WESS. — Quod in Var. Lect. ait Wesselingius, ἐς δεῦσε Heresbachio; usus ille erat (ut ex eiusdem Praefat. ad Herodot. intellexi) editione Latina Herodoti, quae anno 1537. prodiiit. Est vero mihi ad manus editio Paris. 1528, in qua legitur hoc loco ἐς, ut in ed. Flor. et in aliis omnibus edd. et mssis. Nempe in utraque istarum editionum, latine conversis versibus adiecti sunt graeci.

[CAP. XXX. 1. Κουροτρόφῳ) Κουροτρόφον Apollinem interpretatus est Ernesti. Rectius, puto, Deae, non Dei cognomen h. l. intelligitur. Nota est Κουροτρόφος Γῆ, Alma Tellus: estque et Cereris et Dianae cognomen. Spanhemius (in Notis ad Callim. H. in Delum vs. 2.) Venerem hoc nomine in versiculis, qui mox adponuntur, invocari censuit: cui Clarkius suffragatus est. Larcherus cum Alex. Politio eandem deam intelligit, quam Lucinam Romani appellarunt. S.]

4. ἐς θυμὸν τε ἔβαλε τὸ ἥϊον) Non inprobo. *Herodotus* ἐς θυμὸν ἔβαλετο mavult lib. VII. 51. VIII. 68. etc.

11. ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλυνται) Ita verius, nisi ἀπήμβλυνται praeponatur. Pristinum syllabae penultima modulū reusat. *Suidae* vero et *Eustathii* ὧν οὐραί, quorum caudae salaces, διτρογραφίαν sistunt; sicuti ὧν ἰσχύς, uti *Athenaei* Codices, glossam. fuisse olim, qui *Sophoclis*, admodum senis, epigramma perhiberent, esse tamen ἐκ τῶν εἰς Ὅμηρον ἀναφερομένων, ex eodem *Athenaeo* discimus.

CAP. XXXI. 6. ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ) Minime absurdum in *Odysseum*. *Homeri* et *Hesiodi*, ἵπποι δ' αὖ πεδίου κόσμος. Statim οἶκον αἰεῖ, ex schedis adscivi. Par *Barnesii* institutum.

[9. Post illū versum,

Αἰδομένου δὲ πυρὸς γεραῖώτερος οἶκος ιδέσθαι:

Barnesius ex *Certam. Hom.* et *Hesiod.* hunc adiciendum putavit,

ἤμοιτε χειμερίῳ, ὅποταν νύχθι Κρονίων.

At apud fabulatorem nostrum nunc non de hyeme agitur, sed de epulo; nec frigebat *Homerus*, sed esuriebat. Itaque domum laudat in qua est mensa bene instructa, lautasque celebrat epulas; et hunc dixit ignem in domo accensum. Est enim τὸ πῦρ, εὐωχίας σημεῖον: unde tenues parcaeque epulae, ἀκαπνοὶ dicebantur θυελαί: et parasitus *Diphili* comici (apud *Athenaeum* VI. p. 236. c.) epularum, quas captat; lautitiam ex fumo metitur quem e camino copiose surgentem conspicit. Conf. quae et a *Casaubono* et a nobis ad eiusdem *Athenaei* lib. I. p. 8. e. adnotata sunt. S.]

CAP. XXXII. 3. κεράμιν λεπτοῦ) Tantum-ne in camino minutae fictiles ollae? Non arbitror, neque ut putem, sequens carmen patitur. An ergo ex Poëtae illa inprecatione, Πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμῆϊα λεπτὰ ποιοῦσα? Fieri potuit. Carminis titulus infra Κέρμινος est; in *Polluce*, qui incerti auctoris sed *Hesiodo* contributum monuit, Κεραμῆϊς. Docte isthic *Hemsterhusius*.

10. εὖ δὲ μελανθεῖεν) *Interpres Suidae* μαρανθεῖεν sequitur, non bene. Μαραίνεσθαι vasis fictilibus, in fornace excoquendis, vix convenit. Μελανθεῖεν, nigrescant, ferri poterit; quanquam commodius ex *Polluce* περανθεῖεν, absolvantur probe. [πεπανθεῖεν coniecit *Ruhnck.* suffragante *Ern.*] In sequentibus variae doctorum fluctuationes. *Portus* μελ

ὅγῳ ad Suidam, quorsum Latina vergunt: *Barnesius*, levi sed audace mutatione, *μαλ' ἰὺν*. In vulgato acquiescant, in versione discordes, *omnia sacra admodum vasa*, *Reinoldius*; *omnia eximia vasa*, *Pavius*. Equidem *πάντα κάνιστρα* *Pollucis* unice laudo. *Κάνιστρα*, quae docta *Hemsterhusii* ad *Pollucem* observatio, et ex vimine plectebantur, et vasa erant fictilia, sorte ad canistrorum formam. Nihil certe his aptius. *WESS.* — *κάνιστρα* recepit *Ern. S.*

13. *ἡμῖν δὲ δὴ ὅς σφι νεῖται*) *Suidae* ὅς σφι αἰῶναι *Barnesio*, tanquam modestum summi Poëtae votum, arrisit. In edito intelligi cum *Reinoldio* *τῆς*, vel *ἔστω*, vel *ἔστω* aut istiusmodi aliud, poterit.

16. *Σύντριβ' ὁμῶς*, etc.) Fornacis turbatores turbas etiamnum cient. Posset *Suidae* *σύντριβας Σμαράγῳ*, sine causa in *σύντριβιν* a *Barnesio* [in Append. ad *Odyss.* p. 94.] conversum, placere; ni *ὁμῶς*, cui constans in achedis sedes. officeret. *Pavii* acumen *Σύντριβ' ὁμῶς*, ficto, uti *Σμαράγῳ* et *Ἀσβότῳ*, titulo, ex *Σύντριβ'* procudit, obtritum videlicet vasa fictilia; adprime, me quidem arbitro, eleganter. [Eodem modo interpretatus est *Ern.*] Idem, sicuti his paene absolutis animadverto, in mente *Peregrini Allii* fuit, primi omnium *Ἐξηγήτως* huius interpretis; neque dissentit *Clar. Alexander Politus*, cuius nitida *Libelli* versio *Eustathii* in *Homer. Commentario* T. II. praefixa cernitur. *Ἀσβότῳ* *Barnesius* (quandoquidem inter Centauros, ab *Hercule* caesos, *Asbolus*) *Ἀσβότῳ* audacter, ut lenissime dicam, fingit. Ex *σβίω*, *σβίσω*, non inconmode *Ἀσβότος* gignitur. *Suidae* *Σαβάκτῳ* repudiant scripti Codices, *ἢ δὲ γ' Ἀβακτῳ* repraesentantes: id vero cognomentum ex *βαίω*, ad figulorum ex fornacis incendio stuporem, cum verbum proloqui nullum possent, indicandum, *Reinoldius* derivavit. In re valde obscura detestabilem infelicitate malle. *Hesychius*, *Ἀβακτῳ καὶ Ἀβουκτῳ, τὸ μὴ μακαριστῳ*. *Cyrilli Glossae* mss. *Ἀβακτῳ, τὸ μὴ μακαριστῳ*. Iunge Adnotationes *Hesychianas* Clarissimi et amiceissimi *Io. Alberti*; cuius, dum haec scribo, mortem tristis accipio, ac vehementer, uti par est, doleo, lugebuntque boni omnes, iacturae ingentis memores, quam litterae et solidior et sine fuco Theologia faciunt.

19. *Πίπτει πύρ' αἰδούσαν*) Perplacet *Barnesii* emendatio.

Portus [in *Lex. Ion. voc. Πῖσι.*] aeque eleganter; *πῆθε πύρ' αἶδουσαν*, ure igne atrium, laudante *Alex. Polito*. Fuit et in correctione docti viri *Πῖσι πύρ' αἶδουσαν*, facili ex *πῆθε* metamorphosi. At ubi *πῖσι* de igne? *WESS.*— Quod, pro olim vulgato *Πῖσι*; ex *Suida* *Σῖλαι* citatur, id operarum errore accidit, ex edit. *Aemil. Porti* in *Küsterianam* propagato. *Σῖλαι* habet *Suidae* editio princeps *Mediolanensis*, neque aliter ed. *Frobeniana* quae ex *Aldina* expressa est. *S.*

28. *τύπτουσι τοὺς ἴγλα*) Ad *Suidam* *πίπτουσι* *L. Küsterus*, mala caussa. Advocantur ad vasorum perniciem *Centauri*; neque incongruens *τύπτουσι δὲ καίμινον*, nempe *Chiron* ipse. Habet tamen *πίπτουσι δὲ καίμινος* suos sibi patronos, neque malos. [Hanc lectionem cum *H. Steph.* exhibens *Iungermanus*, nihil quidem varietatis e *ms. Palat.* adnotavit: sed nimirum ad totum hoc poemation lectiones illius codicis adnotare ille neglexit.] Consequentia, *πῆθε τοῦτον πᾶν τὸ πρόσωπον Φλεχθίην*, Poëtae diris respondent. Voluit τοῦτον πᾶν τὸ πρόσωπον περιΦλεχθίην. *Barnesius* imprudenter *πύρ' τοῦτον πᾶν*.

✓ *CAP. XXXIII.* 7. *ὅς μέγα μὲν δύναται*) Accusantur *ταυτολογίας* propter vicina *ἀνδρὸς μέγα δυναμένου* a *Küstero* ad *Suidam*. Absolvunt alii; et facile queunt excusari. *Suidae* αὐτῇ alia venit aut ex *ἐκδόσει* aut correctione; neque, in αὐτῇ uti abiret, opus erat.

11. *κυρβαῖν δ' αἰὶ*) *Suidas* *Κυρβαῖν*. Neutrum obvium aut in aperto. Succurrebat *Barnesii* explicatio, *ὅτι Κυρβαῖν δίκην ἢν τετραγώνος maza* ista, sed arcessita et arbitraria. Placuit *Cl. Polito* aut *Κυρβαῖν*, a *Cyrba*, urbe *Pamphyliæ* apud *Stephanum*, ob mazarum istius loci praestantiam, qua de nemo: aut *ἐκταῖν*, ut grandis sit maza, sex choenicum, opinione fallace admodum. Ingeniosior *Clar. de Pauw* ex *Suidae* vestigiis, *Πῦρ καὶ δ' αἰὶ, κατὰ δόξαν ἱερῇ μάζα*, *Semper luculentus sit focus, atque ad coenam maza veniat*. Quae quidem, si non vera, vulgatum longissime exsuperat elegantiam. Poterit et *ἱερῇ*, scriptis volentibus, manere, ut *σπονδαιζων* sit versus. *WESS.* — Consuluisse iuvabit quae ad istum versum *Ernestius* (p. 123.) adnotavit. Apud *Suidam* post eundem legitur versus huiusmodi:

τὸν μὲν κυρβαῖν εὐώπιδά σπονδαίοισιν. *S.*

12. *κατὰ δὲ Φράδα*) *κατὰ δὲ Φράδα* auctoritate *Hesychii*

(Δίφραξ, θρόνος γυναικῆς) *Barnesius*; favente quodammodo, ubi corrigatur, *Suida*. Nimium sane δίφρων ἐπιβήδεται *Küsteri* abit, etsi belle idem de Græcorum prisca consuetudine ex Grammatici Ζεύγος ἡμιονικόν.

14. ἐπ' ἡλίκτρῳ βεβαυῖα) Interpretis, *Hæc premat electrum pedibus*, velut inconcinna, vir egregius *Io. Matth. Gesnerus* Comment. Societ. Reg. Gotting. T. III. p. 85. repudiavit: *sedentem enim in sella matronam et telam detexentem* describi, idque βάνειν sæpius dici; verissime, adfirmantque proxime iuncta.

18. Εἰ μὲν τι δώσεις) *Sudores Pavii, Barnesii*, aliorumque, ut Heroico pede versus progredierentur, quid memorem? Iambi puri sunt, atque a præcedentibus, uti factum cernis, *Valckenario* primo omnium monstratore ad *Herodoti* VIII. 62. p. 646., seiungendi. [Apud *Athen.* VIII. p. 360. c. in cantilena hirundinaria habes, Εἰ μὲν τι δώσεις· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἴσσομεν.] Quæ mox ὅτι ἀγείρουσιν ἐν τῇ ἰοργῇ, ex bonis Græcis mala Latina *Heresbächius* fecerat; emendavit [Gronov.] novissimus editor. Lege *Ampl. Gisb. Cuperi* Observ. III. 4.

CAP. XXXIV. 5. ἀρξασθαι μαλακῶς ἔχειν) Plura *Herodoteo* sermoni pugnantia, ac male concinnata, ne nimium Criticus Grammaticusque censeret, illibata transmissi. Enimvero ubi μαλακῶς ἔχειν de graviter aegrotante? et μαλακὴ morbus lethalis? In mollibus, effeminatis, et animi mollitie talia apud seculum prius: recentiores aliter, etiam in gravi aegrotatione, sed parce. Nusquam *Herodotus*. Confer *Eustath.* in *Homer.* p. 1592, 22. *WESS.* — *Eustathii* locus, quem respexit *Vir doctus*, est pag. 1594. ed. Rom. ad Od. 9. p. 305, 29 seq. ed. Bas. S.

CAP. XXXVI. 4. ἐπ' ἀκτῆς ἰτάφῃ) Gemina his *Strabo*, quamquam ex rumore, lib. X. p. 741. n. [p. 484. c. ed. Cas.] Denuo manum iniicit ac moratur ἐν διαλογῇ ἐγγύνητο, [lin. 5 seq.] pro quo *Barnesius*, non molliens, sed sermonem asperans, ἐν διαλλαγῇ, de colloquii usu; et ἥτις ποίησις ἐξικεπτῶναι, poësis publicata fuit. Magno mercabor, ubi ea *Herodoto* asserentur.

CAP. XXXVII. 4. τῶν νομίμων, τῶν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις) Prave labuntur et turbide fluunt. Ne balbutiret Scriptor, τὰ νόμιμα, τὰ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις etc. *Pavius*; qualia iure exspectasses. *Reinoldius* autem: ellipsis est vel præ-

positionis ix, vel nominis τινα. Iam quoniam suspicio libera est cuivis, suspicor iterum, ex Ephoro, qui Homerum Aeolensibus suis magno conatu vindicavit, testificante praeter alios Plutarcho, haec adscita videri.

13. Ἐν ταύτοις ὑπὲρ ἀσφύος) Veritati conveniunt. Validae vero sint, ad Poëtam Smyrnaeis et Aeolensibus asserendum, res est diversior. Leo Allatius, Chii suae studiosissimus, callide infitiatur, rationibus in speciem non insulsis depugnans, Dissert. de Patr. Homeri c. 7.

CAP. XXXVIII. 8. καὶ Φρικῶνις) Herodoto, sicuti oportebat, Φρικωνίς lib. I. 149. Eadem et vicina Larissa Straboni Φρικωνίς, lib. XIII. pag. 922. n. [pag. 621 extr. et seq. ed. Casaub.] Ex Tzetze quidem in Hesiodum pag. 143. ed. Heins. L. Holstenius ad Steph. Byz. advocavit Κύμην, τὴν νῦν Φρικώτιδα καλουμένην, verissimeque Φρικωνίδα re-scripsit. Tzetzes ipse Commentarii principio, καλεῖται δὲ νῦν Φρικωνίς. Idem et hic redire debet, aut Φρικωνίτης, quod in Ethniconographi Κύμη.

11. ἔτι ἀ ἴστιν ἑξακόσια) Sententiam Herodoti de tempore, quo fuerit Homerus lib. II. 53., haec arietant validissime. Pugnam sedare illustr. Scaliger ad Eusebii Chron. Ann. MDXLVIII. pag. 102. scribendo ἔτι ἀ ἴστι τετρακόσια εἴκοσι δύο, anni quadringenti viginti duo sunt, adnixus est. Quadrata ita numerorum ratio. Considera vero, quid consequi necesse sit. Homerus primam lucem anno ab Ilii clade clxviii. adspexit: inde ad Xerxis in Graecos expeditionem anni, si stabilis correctio manserit, ccccxiii. Itaque rex Persa anno ab eversa Troia dxc. in Graecos movit: movit autem sub initium Olympiadis lxxv. Ergo prima Olympias Ilii ἀλώσει aunis ccxcvi. posterior est. Atqui urbis eius excidium de Apollodori, Eratosthenis et aliorum calculis in D. Petavii Doct. Temp. IX. 29. annis ferme ccccviii. primam Olympiadem antevertit: neque istud Vir maximus, ad inconmoda emendationis parum attentus, negavit. Durent proinde illi annorum numeri; nec termini, a Scriptore constituti, moveantur. Quam quoque in partem, aliis motus caussis, Ampl. Bouherius Diss. Herodot. c. xi. concessit; verum talia machinatus, unde Herodoto, quod monitum aliàs, illata vis fuit. Quid vero, inquires, Vitae Auctore, si annis sexcentis et viginti

334 ADNOTAT. AD VITAM HOMERI.

deobus auctoritas adsit, fiet? Quid aliud? Quam temporum rationes ab Illo everso ad Xerxis transitum in Graeciam aliter, ac prisci solebant Chronologi, iniisse eum, et ab Herodoto in Homeri signanda aetate vehementer discrepare, neque adeo, quod et aliunde adparuit, eundem videri ac Musarum iucundissimarum parentem. Atque haec hactenus. Plura hunc in Scriptorem minatur doctissimus iuvenis *A. Kluitens.*

FINIS ADNOTATIONUM
AD LIBELLUM DE VITA HOMERI.

GLOSSAE HERODOTEAE

SIVE

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΩΝ ΗΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ.

*Ex Codice Bibliothecae S. Germani
cum PETRI WESSELINGII Adnotationibus.*

Cum Herodoti Musae [sic praefatus est WESSELINGIUS] alio sermone ac reliqui Graecorum fabulentur, non illi sollers Grammaticorum cura ad explanandum defuit. Suidas meminit Τραυματῶν εἰς Ἡρόδοτον Sallustii Sophistae et Heronis Attici Rhetoris, argumenti, uti suspicor, critici et historici. Philemonem Grammaticum in Συμμίχρῃ non dissimilem instituisse operam, Porphyrio Quaest. Homer. VIII. haud temere credimus. Apollonii, itidem Grammatici, Ἐξηγήσεις γλωσσῶν Ἡρόδοτον indicavit et exscripsit Etymologus in Κωφός et Σοφιστής. Quae quidem ad nostram si devenissent aetatem, flocci non facerem Ἡρόδοτον Λέξιν, ob oculos hic positas; quippe iciunas, saepissime alienas, et non nunquam insulas et absurdas. Memorantur in indice legati Antonii Eparchi T. I. Var. Sacr. pag. 528. Steph. Monachii Λέξιν Ἡρόδοτον ἱστορικῇ, quas a nostris diversas dicere non audeo. Primus hoc Lexicon ex codice Goldasti vulgavit G. Iungermannus, digestum κατὰ στοιχείον sive litterarum ordinem, cuiusmodi exempla ex locupletissima Francorum regis bibliotheca et monasterii S. Remigii inter manus sunt. At aliud vir egregius Montefalconius ostentavit Biblioth. Coislin. p. 484., descriptum nulla litterarum primorum serie, sed secundum Librorum, in quorum olim marginibus istae glossae, numerum. Ex oris enim Codicum res clamat excerptas esse, et Schedae ostendunt Eminent. Cardinalis. Passionei. Nactus illud

ipsum sum Cl. Capperonerii humanissima opera ex Biblioth. S. Germani, in quam Coislinianam migrasse notum est; dignumque censui hoc loco, tum quod in priore, ex codice Goldasti, voces ab aliis inperite avulsae cernantur, tum quoniam locupletius adparuerit, et Suidae Hesychioque plerumque conveniat: nam uterque, ille praecipue, simile Λεξιόν usurparunt; neque eius usum recusavit Timaeus in suo Platonico, nedum praeter ceteros omnes G. Corinthus, sed saepe turpis socordiae reus. Non libet, nisi ubi quatuorviri in alia erant, eos operose ad partes vocare. Sectiones librorum, ad quas scholia pertinere videntur, ut quaerendi labor anputaretur, adscripsi.

Haec WESSELIUS. Nobis, quoniam et in *Var. Lect.* et in *Adnotationibus* subinde ad *Glossas* hasce *Herodoteas* (quas ille *Adpendici* ad suum *Herodotum* p. 178. et seqq. inseruit) provocatur, easdem hoc loco *Adnotationibus* ad *Scriptorem Nostrum* continuo subiicere visum est. Quod autem ait idem Vir doctissimus, primum *Iungermanum* hoc *Lexicon*, κατὰ στοιχίον digestum, ex codice Goldasti vulgasse; id quidem, re paulo curatius investigata, sic se habere cognovi. Prolegomenis ad *Herodotum* suum anno mdcviii. editum *Iungermannus* (sive, ut ipse nomen suum latine scribere consueverat, *Iungermanus*) *Glossas* istas pag. 55. et seq. hoc titulo inscriptas inseruit, ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΩΝ ἩΡΟΔΟΤΕΙΩΝ ΑΕΕΕΩΝ. Ex ms. Codice Melchioris Haiminsfeldii Goldasti. Quas glossas postquam Th. Galeus in Londinensi Herodoti editione multis aliis ex Galeno, Hesychio et Gregorio Corinthio congestis auxit et locupletavit; rursus solas easdem prorsus, quas olim *Iungermanus*, eodemque titulo inscriptas Gronovius in suo *Herodoto* pag. 745 seq. repetendas curavit. De eisdem *Glossis* idem *Iungermanus* in Praefatione ad *Herodotum* haec scripsit: „Nos adiecimus *Lexicon*, uti quidem titulus praescribitur, vel potius, ut mihi videtur, *Glossas notabiliorum in Herodoto vocabulorum*. Misit id ad nos ita transcriptum, quo exemplo edimus, vir nob. et cl. Melch. Haiminsfeldius Goldastus. Quod coniecturae de quibusdam incidit obiter, ad oram posui.“ Ex quo apparet, persuasum quidem fuisse *Iungermanum*, se primum omnium has glossas publici iuris fecisse. At, verum si

quaeris, sunt eadem ipsae, quas iam anno MDLXIV. *Henr. Stephanus* in Dictionario Medico post *Erotiani* et *Galenii* Expositiones dictionum Hippocratis, p. 105 - 109. eodem titulo inscriptas, Λεξιόν τῶν Ἡεροδοτείων λέξεων, ediderat; quas porro easdem *Barth. Eustachius* *Erotiani* et *Galenii* Glossariis, anno MDLXVI. a se editis, adiecerat latina versione illustratas. Nec vero potest ovum ovo esse similius, quam sunt Glossae a *Iungermano* editae illis, quas primus *Stephanus* in lucem emiserat: ita quidem, ut eadem prorsus fortuitae halucinationes in utroque pariter exemplo reperiantur; veluti, ἀντιξον pro ἀντιξον, ἀφιδίας pro αμφιδίας, (qui quidem error iam olim quoque in *Gregorii* libellum de Dial. ion. §. 123. est propagatus;) ἀποφρην pro ἀποφρην, ἀρχαιροσίη pro ἀρχαιροσίη, similiaque alia; quae quo pacto corrigenda viderentur, perspecte *Iungermanus* in margine suae editionis docuit; cuius notulas *Gronovius* etiam in inferiore sui exempli ora adposuit. Paulo post operam ab *Henr. Stephano* libello huic praestitam, *Barth. Eustachius* easdem glossas, quasi ad Hippocratem spectantes et ab *Herodoto* quodam congestas, *Erotiani* et *Galenii* glossariis Hippocrateis, Venet. MDLXVI. editis, ita adiunxit, ut Graecis vocabulis, ommissa interpretatione graeca, latinam adieceret interpretationem: unde dein easdem *Hier. Mercurialis* in Adpendice sui Hippocratis repetiit, hoc titulo insignitas: *Herodoti Dictionarium vocum Hippocratis*.

Haec antequam *Iungermanus* gesta sicut notitiam huius viri effugerunt, sic posteriores Hippocratis Editores latuisse videtur opera huic libello ab eodem *Iungermano* praestita, iudiciumque prudentissimum quod ille de hoc Lexico, ut vulgo inscribatur, tulerat. Nam et in insigni editione Hippocratis Genevensi, quae anno M. DC. LVII. prodiiit, libellus hic in Prolegomenis post *Erotiani* et *Galenii* glossaria, quasi et ipse ad *Medicae* artis patrem spectaret, exhibetur, ex *Henr. Stephani* exemplo repetitus: et in splendida *Charteriana* Hippocratis et *Galenii* editione, Parisiis anno M. DC. LXXIX. in lucem emissa, T. II. p. 140 - 144. graeca *Henr. Stephani* cum *Eustachii* latinis ita repetita sunt, ut non erubuerit Editor titulum praefigere huiusmodi: Ἡεροδοτου Λεξιόν τῶν παρ' Ἱπποκράτι λέξεων τινῶν. *Herodoti*
Herodot. T. VI. P. II. Y

Dictionarium quarundam dictionum Hippocratis. Atque in hac Parisiensi editione, paululum quidem mutata est vocabulorum series, ut non modo (quemadmodum in Stephani exemplo) secundum literarum initialium ordinem collocata sint, sed etiam secundum legitimam illarum literarum seriem quae in quoque vocabulo primam literam sequuntur; hoc modo: ἄθρος, ἄβρος, ἀγχαρίων, αἰγίς, etc. Caeterum et in hac et in Genevensi, quam dixi, editione eadem vitiosae voces, quas Stephani exhibebat exemplum, ἀφιδίας, ἀποφρήν, ἀχαιεσίη etc. fideliter repetuntur, nulla mentione facta verae scripturae ab Iungermano commendatae. Denique, recentiori etiam memoria, Lipsiae anno M. DCC. LXXX. Franzius Erotiani et Galeni Glossariis rursus easdem hasce Glossas, quasi *Herodoti cuiusdam Dictionarium vocum Hippocratis*, ita adiunxit, ut non modo Iungermani, sed et Wesselingii operam illis praestitam perinde ignorasse videatur: nam eis quidem vocabulis, de quibus vel H. Stephanus vel Camerarius in Prolegomenis ad Herodotum aliquid commentati erant, horum Virorum adnotationes subiecit; reliqua vero, et in his eadem ipsae quae foede corrupta legebantur, prorsus intacta reliquit, ne ullā quidem notulā adiectā.

Ita quum ex uno eodemque exemplo, eoque passim corrupto admodum, ductae sint omnes, quas adhuc commemoravi, *Editiones harum Glossarum secundum literarum seriem digestarum*; operae pretium facturus videtur si quis illas cum alio vetere exemplo, quod emendatius scriptum sit, voluerit conferre. Et fuerat olim tale exemplum optimo nostro *Codici F.* adiectum, eadem antiqua manu, qua ipsi novem Herodoti libri, descriptum: sed de illo, quod vehementer doleo, nonnisi minuta pars superest, folio verso, quo finis nonae Musae continetur, inscripta; et haec ipsa pars nonnihil etiam defecta, quum eiusdem folii pars vel lacera sit vel vetustate detrita. Quae supersunt, haec cum H. Stephani exemplo et cum Glossis secundum Musarum seriem a *Wesselingio* editis contuli: et, quid intersit, hoc loco adponendum duxi. Titulus nec adest, nec adfuerat olim ullus. Prima glossa, Ἀνέλη' χεῖρη: quia ibi lacerum folium, non comparet. Proxima est Ἀνδρῶν' μέγας οἶκος ἀνδρῶν: quae abest H. Stephano, habet

autem eandem *Wess.* ex lib. I. 34. omissa tamen voce ἀνδρῶν. In gl. Ἀναξυρίδας ex I. 71. desunt (ut apud *Stephanum*) verba ἢ τὰ νῦν βραχέα λεγόμενα, quae habet *Wess.* Succedit Αὐλός· εἶδος ἀκολάστου σχήματος: quae glossa, ex vetere aliquo scholio tumultuarie et imperite excerpta, spectare mihi videbatur ad lascivam Hippoclidæ saltationem, *Herod.* VI. 129. ubi etiam pro vulgato σχηματία *lin.* 14. codex *Arch.* ex simili scholio ὀρχήματα σχηματία legit. Merito vero ignorat absurdam glossam Codex *Sangerman.* recteque pro ea ex lib. VI. hanc habet, Ἐαμίλειαν χορικὴν ὀρχησιν. Sed vide deinde *Wesselingii* notata ad voc. Πηκρίς, ex lib. I. cap. 17. In gl. Ἀντιγῶσιν ex I. 86. habet cod. F. ἀντίπινιν, pro ἀντίπεισιν: utrum vero ἰδίδαξιν habuerit cum *Steph.* an ἀνδίδαξιν cum *Wess.* in lacera folii parte haud adparet. Ἀντίξοον recte scribit F. non Ἀντίξον, ut *Steph.* Ἀρδὺς Φαρίτρας scribit F. ut *Wess.* ex I. 215. non Φαρίτρα, ut *Steph.* Ignorat autem verba καὶ τὸ βέλος, quae adiecit *Steph.* Post Ἀρδὺς habet codex noster Αἰμασιδᾶ· τὸ ἐκ χαλίκων ὠκοδομημένον ἀνευ πηλοῦ τείχος, ut *Wess.* ex I. 180. quam glossam ignorat *Steph.* Ἀμφιδίας utrum recte scriptum fuerit, an mendose Ἀφιδίης, in lacero folio non adparet. Sed recte Ἀποφορήν habet F. sicut *Wess.* ex II. 109. non Ἀποφρήν, ut *Steph.* Ἀπηλιεστειρα scribit F. pro Ἀπηλιεστειρον, ex III. 14. Ἀνδρόσφιγγας scribit F. non Ἀνδρόσφιγγα ut *Steph.* et *Wess.* deinde vero habet σύνθετον σῶμα --- γιγονός, ut *Wess.* ex II. 175. non σύνθετον ἄνθρωπος καὶ σφίγγη δημιούργημα, ut *Steph.* Sequitur Ἀτιμωρητί· εἶδον (ubi ἤγουν habet *Steph.*) καταφρονήτας: quae quo pertineat glossa, aut unde ducta sit, exputare equidem non potui; sed indicavit *Wesselingius* in Adnot. ad glossam Οὐ προϊξίσθαι ex libro tertio. Adnotavit adverbium Ἀτιμωρητὶ *H. Stephanus*, *Thes.* T. III. p. 1577. e. monens certam auctoritatem non habere. Proxima in F. glossa, Αἰγυπίων γυνῶν: deest *Steph.* sed habet eam *Wess.* ex III. 76. et evanuit quidem in nostro codice prius vocabulum Αἰγυπίων, sed posterius γυνῶν perspicue adhuc comparet. Tum Ἀνδρόγυνος· ἀνὰ ἄνδρος καὶ ἑρμαφρόδιτος habet F. ut *Wess.* ex IV. 67. Duo verba ἀνὰ ἄνδρος καὶ desunt *Steph.* Hanc excipit illa, cuius evanidum quidem primum vocab. (Ἀρδιν) ἀκίνα (sic F. pro ἀκίδα) βέλους ἢ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα, quam ignorat *Steph.* habet autem

Wess. ex IV. 81. In Αἰγίς ex IV. 189. scribitur Φορέουσι in F. ubi Φερούσι Steph. et *Wess.* In Ἀγλατίειν desunt codici nostro verba Φυγαδίειν et ἱπιτάττειν, quae habent Steph. et *Wess.* ex V. 72. Ἀρθμία Φιλία: F. ut Steph. non Ἀρθμία Φιλία: ut *Wess.* ex VI. 83. Post Ἀναριστομ. est gl. Ἀνακωχίσαντις ἀναχωρήσαντις: quae deest Steph., sed agnoscit *Wess.* ex VI. 116. Hanc excipit Ἀκανθόπληξ ὁ πληθρόμενος: quam eandem Steph. habet, sed ignorat cod. *Sangerm.* Vide *Wess.* in fine Glossarum ex nona Musa. Proxime sequitur (Ἄβιος evanuit quidem hoc nomen, sed adsunt reliqua haec:) ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κακτημένος, ὥσπερ ἄξυλον τὸ πολὺ ξυλον: ubi Steph. sic habet: Ἄβιος ὁ πολυβίος, ὡς ἄξυλος, τὸ πολυξύλος. Eam glossam ignorat cod. *Sangerm.* sed mentionem eius fecit *Wess.* in fine glossarum ex libro IX. Tum Βαλανάγρας κλεῖς: cod. F. sicut *Wess.* ex III. 115. non Βαλανάγρα κλεῖς: ut Steph. Glossae ex lit. Γ. in cod. F. incipiunt a verbo Γνωσιμαχίην, ubi τὴν ἑαυτοῦ, non τὴν αὐτοῦ, ut apud Steph. et *Wess.* ex III. 25. Sequitur Γαυλοῖ (sic male pro Γαυλός) πλοῖον Φοινίκιον, ut Steph. pro quo rectius Φοινικιὸν *Wess.* ex III. 136. Et desunt F. verba καὶ Φρίατος ἀντλητήριον, καὶ γαλακτιδόχον ἀγγεῖον, quae sunt in ed. Steph. quorum loco apud *Wess.* ex VI. 119. est Γαῦλος Φρίατος ἀντλητήρ. Proxime succedit Γοργύρη, ubi δεσμωτ. ὑπόγειον F. ut *Wess.* ex III. 145. non ὑπόγειον, ut Steph. Mox in gl. Γυμνοπαίδία, perperam abest vox χοροῦς, quam recte exhibet Steph. et *Wess.* ex VI. 67. Mox recte Δημοσεργαί scribit F. ut *Wess.* ex VII. 31. ubi perperam, Δημοσεργοί ed. Steph. et sequaces. Postrema glossa, in qua desinit noster Codex, ista est: Διφοφερευμένοις Φρεῖσις Φεραμένους.

His praemissis ipsas subiicimus ἩΡΟΔΟΤΕΙΟΤΣ ΛΕΞΕΙΣ, sive *Glossas Herodoteas*, secundum *Literarum seriem digestas*, ex *Codice Manuscripto Bibliothecae S. Germani a Wesselingio editas*, cum eiusdem *Wesselingii Adnotationibus*.

Ἱστορίας Α'.

Ἀνέλη, χρήση. ^a Lib. I. cap. 13.

Ἐξ ἡθέων. ἐκ τόπων, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 15.

Πηκτίς. ὄργανον, ψαλτήριον, ^b αὐλός. εἶδος ἀκολάστου σχήματος. 17.

Διθύραμβος. ὕμνος εἰς Διόνυσον. 23.

Σκευή. ὅπλις καὶ στολή. 24.

Ἐδώλοισιν. ὑποστρώμασι νηὸς, ζυγαῖς, ^c καθέδραις. 24.

Ὅρθιον νόμον Θαμύρα. ^d ὁ κιθαρωδικὸς τρόπος τῆς μελωδίας, ἀρμονίαν ἔχων τακτὴν καὶ ρυθμὸν ὠρισμένον. ἦσαν δὲ ζ'. ὧν εἷς ὁ ὀρθίος. 24.

^a χρήση) χρήσει apud Suidam aberrat. — [χρήση recte H. Steph. dedit, quod et alii tenuere. Nihilominus, quasi χρήσει esset, Usui interpretatus est Eustachius, idque et Mercurialis repetiit et Franzius nullā adiectā observatione. S.]

^b ψαλτήριον, αὐλός etc.) Separatum sibi locum αὐλός et πηκτίς in priore Lexico occupabant. In Cod. S. German. ferme cohaerent. Itaque omnia artissime aptavi, motus auctoritate Scholiastae Aristophanis Thesmophor. vs. 1321., ubi Πηκτίδας, εἶδος ὀργάνου κιθαρωδικοῦ, ἢ ἀκολάστου σχήματος. Gemina Suidas in Πηκτίς. — [Conf. quae de

ista glossa, Αὐλός. εἶδος etc. paulo ante notavimus. S.]

^c ζυγαῖς) Haec disiuncta quoque in eodem collocantur. Explicant, quod Suidas et Etymologus indicant, τὰ ἐδώλια, quo illi modo et praestantiores Herodoti MSS. vocem pingunt. Alibi Suidas, Ζυγοί· παρ' Ἡροδότῃ αἱ καθέδραι.

^d Ὅρθιον νόμον Θαμύρα) Suidas in Voc. Νόμος et Ὅρθιος descripsit, verum de Thamyra nihil. Amplius scholion, unde hae reliquiae in schedis S. German., Thamyrin siue Thamyram, celebrem olim in Thracibus Musicum apud Diodor. lib. III. 66., nomi Ὅρθιου inventorem, non Terpandrum, ut ceteri solent,

Ἀνακῶς. ἐπιμελῶς, φυλακτικῶς. 24.

Ξενὴν συνέθηκατο. ἀντὶ τοῦ ὡς ξένιον *e* ἰδωρήσατο. 27.

Ἐπιστρεφείως. ἀπατητικῶς ἢ ἐπιμελῶς. 30.

Ἠκούσης. ἐχούσης. 30.

Σπερχθεῖς. ταραχθεῖς, θυμωθεῖς. 32.

Χρήματος. πράγματος. 33.

Ἀνδρεῶν. μέγας οἶκος. 34. *cc*

Ἐπίστιος. ἔποικος. 35. et 44.

Ἐξηρτυμένοι. κατεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι. 43.

Ἡμεκτέων. *f* δυσφρεῶν. 44.

Ἐταιρεῖος, ὁ Ζεὺς παρὰ Κρησίν. 44.

Συνηλίζοντο. συνηθροίζοντο. 62.

Μετεξέτεροι. ἔνιοι, τινές. 63.

Ἐνωμοτία. *8* τάξις τις παρὰ Ἀττικοῖς. 65.

perhibuisse videtur. Legendus Plutarch. de Music. pag. 1132. B. D. et Pollux IV. 65. ubi septem illi modi.

e ὡς ξένιον) Sic et Suidas. Olim ξενὴν, aut ξένον, ut MS. S. Remigii. Valde exorbitat Corinthus, cum ἀντὶ τοῦ ξενὴν ἰδωρήσατο, ξενὴν συνέθηκατο Ionum perhibet esse in sermone.

[*cc* Paulo plenius ms. F. μέγας οἶκος ἀνδρῶν. S.]

f Ἡμεκτίων) Conpositum περιημεκτίων ibi in Musa. Nec iusta tamen ex scholio suspicio, aliter olim obtinuisse,

Est in glossatorum more simplex deponere, ubi conpositum in ipsa oratione. Tale χορδεύων lib. VI. 75. et αἰωρεῖντες ibid. 116., pluraque alia.

g Ἐνωμοτία) In schedis S. Germ. Συνωμοτία, unde Suidas Συνωμοσία, τάξις παρὰ Ἀττικοῖς, ubi postrema Herodotum si explanant, sicuti debent, absurda. Et ita tamen tres Lexici codices. Verius Etymologus Ἐνωμοτίς, immo Ἐνωμοτία, τάξις τις στρατιωτικὴ παρὰ Λακεδαιμονίοις. Priores ergo, nisi si παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς

Τριηκάδας. δέιπνα κατὰ δῆμους καὶ ἀριθμὸς λ' ἀνδρῶν. *ibidem*.

Ἐλινύειν. ἡσυχάζειν. 67.

Ἐνώσας. διακοηθείς. 68.

Ἀναξυρίδας. τὰ βαθέα καὶ βασιλικὰ ἢ τῶν ὑποδήματων, ἢ τὰ νῦν βρακία λεγόμενα. 71.

Ἀβρόν. ἢ καλὸν, αὐθάδες, σεμνὸν, τρυφερόν. *ibidem*.

Ἀναισιμοῦν. δαπανᾶν, ἀναλίσκειν. 72.

Ἴλη. συστροφῇ, τάξις ὄχλου ἱππικῇ. i 73.

Εὐεστώ. εὐημερία, εὐετηρία. ἡ καλλίστη τῶν ἐτῶν διαγωγῇ Διογενιανὸς ἀνευ τοῦ Σ' γράφει. 85.

cum Clar. Ruhnkenio ad *Ti-maeum* p. 77. malueris, in errore versantur. Mendosus etiam *Suidas* 'in proximo Τριηκάδας' παρ' Ἡροδότῳ, δέιπνα, ἢ δῆμους, ἢ ἀριθμὸν τριάκοντα ἡμερῶν: nihil enim, ut alia praeteream, isthic apud *Herodotum* de triginta diebus. Mendosior multo, ne quid asperius excidat, *G. Corinthus*, λέγουσι δὲ Ἴωνες καὶ τοὺς κατὰ δῆμους καὶ ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν δέιπνα. I nunc et fide istiusmodi λογοθήρως. — [Commode *Steph.* καὶ ἀριθμοὺς ἀνδρῶν λ'. S.]

ἢ καὶ βασιλικὰ) Eodem *Her-tychii* explicatio tendit in Ἀναξυρίδες. *Suidas* autem et *Etymologus* καὶ ἄβατα ὑποδήματα: quae hinc propagata facile instaurabuntur, Ἀβα-

τα ὑποδήματα equidem non recordor. Confer *Salmasium* ad *Lampridii Alex. Sever.* c. 40.

[ἢ Ἀβρόν) Recte Ἀβρόν membr. F. Spiritum non adproquit *Stephan.* Mox αὐθάδες scribit etiam F. sed αὐθαδὲς *Steph.* S.]

i ὄχλου ἱππικῇ) In *Suida* ὄχλου ἱππικοῦ: cui accedo. [H. *Steph.* τάξις ἱππικῇ, συστροφῇ. S.] Vicina Εὐεστώ, εὐετηρία etc. in MS. S. Germ. non leguntur, Quod nunc prae-stat, ex codice S. Remig. venit: antea εὐεστώ [sic *Steph.* et al.] εὐημερία εὐετηρία. *Diogenianus* [Grammaticus aetate *Hadriani Imp.*] vocabulo operam occasione *Antiphontis* Ἀμιστὸν inpendisse videtur. *Harporationem* adi illa in voce et

Ἀνέγκειν. ἀνέπειν, ἀνεδίδαξεν. ii 86.

Ἐπίδοξα. ἀντὶ τοῦ προσδόκιμα. 89.

Κνάφος. ἄκανθα ἔλκουσα ἱμάτια. 92.

Οὐρεὶ. ὁρεσσία. 93.

Πισσοί. ψῆφοι, ἐν αἷς ἔπαιζον. 94.

Φαρμάκωσι. βαθαῖς. 98.

Ἐλέχων. κ' εἰς λόχους κατέταξεν. 103.

Κατὰ τέλεα. τὰ ἀναλώματα καὶ τὰ συνέδρια τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ συντελεῖν εἰς τὰ γμα. *ibidem*.

Εὐτυχτα, ἔταιμα, ράδια, εἰργασμένα. κκ 119.

Ἐπιφορήματα. τραγήματα. 133.

Λευκή. [Λεύκη,] πάθος τὸ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. 138.

Πρυτανεῖον. θεσμοθέσιον, ἢ θόλος, καὶ ἡ τοῦ σίτου θήκη. 146.

Ἐπιπλα. ἡ μὴ ἐγγαία κτῆσις, ἢ ἀλλ' ἐπιπόλαιος. ἐπιπλα καὶ τὰ ἐπάνω τῶν στρωμάτων. 150. 164.

Favorini Εἰστοῶ. Proximum

Ἐπίδοξα liber S. Germ. non novit.

ii ἀνεδίδαξεν), ἰδίδαξεν F. et Steph. S.]

κ' Ἐλέχων) Pauci Herodoti Codd. et Suidas ἐλέχσει. Idem καπατίμα iunctim recenset et scholiastae nostri verbis interpretatur. Agnoscit et Hesychius in Τέλεια, cuius καὶ τὸ συντίμειν τάγμα ad nostri praescriptum reformandum. Explicatur λογίζην κατὰ τίμα, cetera ab Herodoti mente et sententia longissime deflectunt.

[κκ ράδια εἰργασμένα). ραδίως εἰργασμένα Steph. S.]

ἢ θεσμοθέσιον) Eum in modum schedae; in Suida [et apud Steph.] θεσμοθέτιον, ubi L. Küsterus pronuntiat, hoc nihil ad rem; cui consentio. Scholiastes docere voluit, nonnunquam in Prytaneo legum et plebiscitorum tabulas asservari solitas. Multa ill. Spanhemius in Diatriba de Vesta et Prytan. p. 697. ed. Graev. Nihil tamen accommodatius verbis Plutarchi Sympos. vii, pag. 714. c. ὥσπερ, οἶμαι, καὶ τὸ ἐπιδόει πρυτανεῖον καὶ θεσμοθέσιον.

ἢ ἐγγαία κτῆσις) Vulgo erat ἡ μὴ βιβαία κτῆσις. Sui-

Ἡβει. τόποι, ἐν οἷς ἀναστρέφονται. 136.

Πρόχυσις. τὸ ἀποσπείσσαι. 160.

Μύδρον. σίδηρον ἀργόν. 165.

Ἐμβολος. χάλκωμα περιτιθέμενον κατὰ πρῶραν ταῖς ναυσίν. 166.

Ἐναγίζειν. τὰς χοὰς ἐπιφέρειν, ἢ θύειν τοῖς κατοικομένοις, ἢ τὸ διὰ πυρὸς δαπανᾶν. *mm* 167.

Ἡβηδόν. μετὰ ἰσχύος, ἢ μετὰ ἀκολασίας. 172.

Ἀντίζον. τὸ ἐναντιούμενον. 174.

Ταρσοὶ καλάμων τρασιά ο ἐν ἧ ἐξήραινεν τὴν πλίνθον. 179.

Φάρσος. τρύφος, κλάσμα, ἀκρωτήριον. 180.

Αἰμασιά. τὸ ἐκ χαλίκων ὠκοδομημένον ἄνευ πηλοῦ τειχίον, ὃ νῦν ἐρμακίας καλοῦσιν. *p* ibidem.

dae ἔγγιστος, quod Küsterus rectissime explicuit, *Msto* accedit. Bona sunt mobilia. Conmode *Isaeus* de Agn. Heredit. pag. 88. Κατέλυπεν ἑπιπλά, πρόβατα, κριθὰς, εἶνον, ὀπώρας. Ultima Scholii ex Goldasti aliisque sunt libris.

[*mm* Postrema ἢ τὸ διὰ etc. non novit Steph. S.]

n μετὰ ἰσχύος) Suidae in Ἡβηδόν, ἀντὶ τοῦ μετ' αἰσχύνης, hinc vitiose tractatum. Utrumque nihil ad Herodotum. Meliora dabit Cl. L. Bos Observ. cap. 6. Quod [apud Steph. et sequaces] adhaerebat ὀρχηδόν, in Cod. S. Germ. recte desideratur; alienum

enim. Ὀρχηδόν ἢ βηδόν alibi sese offeret.

ὁ τρασιά) Optime sic Ms. S. Remig. Ceteri, Suidas, Corinthus, τρασιά. Mendam et Scholiastae errorem Cl. Salmasius detexit ad Solin. pag. 869. Τρασιά craticium textum erat, super quo ficus et cæci siccabantur, ut apud Hesychium in Voc.

p ὃ νῦν ἐρμακίας καλοῦσι) Voluit ἐρμακας. Hesychius, Ἐρμακας, αἱ ὕψαλοι πέτραι, ἢ αἰμακισαί: quibus gemina, ut docti viri monuerunt, Critici in Nicandri Ther. vs. 150. — [Totam glossam ignbrat Steph. Postrema verba ὃ νῦν etc. desunt F.]

Λαῦραι. ῥύμαι, ἄμφοδοι. 180.

Ἐλυτρον. σκίπη, q θήκη, δέρμα. 185.

Συμψήσας. συντρίψας. 189.

Καταγωγή. πανδοκίαν. 181.

Σχαινοτενές. μακρόν, ὀρθόν. 189, 199.

Ψῆρες. κωνοπέϊα τὰ ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινώμενα. 193.

Ἀλαξομένους. ἀμυνομένους. 211.

Σαγάρις. πλέκεις, τὰ ἐκ χειρὸς ὄπλα. 215.

Ἄρδις. Φαρίτρας, βέλη. *ibidem*.

Φάλαρα. τὰ περὶ τὰς γνάθους σκεπάσματα. 215.

Ἱστορ. Β'.

Κνυζημάτων. τῶν γοεῶν ἀποφθεγματίων. II. 2.

Γεωπτῖναι. οἱ γῆς πινῶντες καὶ ἀπορούμενοι. 6.

Ἀπίσας. ἱκανώσας. * 7.

Μυχοί. αἱ καταδύσεις, τὰ ἔνδον, λιμένες, ^ε κοιλότητες, τὰ ἔσχατα, ἔσω. 11.

q Ἐλυτρον, σκίπη) Absurde Suidas : Σκίπη παρ' Ἡροδότῳ θήκη, δέρμα. Praetervidit τὸ Ἐλυτρον, cui explicando ista erant admota. Probior Hesychius in Ἐλυτρον. Confer Th. Gatakerum ad Antonin. lib. IX. 3. p. 266. — [Vocem θήκη non habet Steph. S.]

γ ἐν τοῖς ὀλύνθοις) Addunt Λέξεις [ab H. Steph. et aliis] editae τοῖς ἄρτιοις, quae duo Cod. S. Germ., Suidas et Hesychius non adiungunt.

* Ἀπίσας, ἱκανώσας) Mirè in prioris scriptura adparet

discordia. Ἀπίσας Cod. S. Remig., ἀπόσας habet Montfaucon, ἀπώσας in excerptis S. Germ. et Corintho. Propositum venit ex Goldasti Lexico. [Sic vero et Steph. et membr. F.] Videtur ad lib. II. 7., sicuti ibi monitum, referendum.

^ε τὰ ἔνδον, λιμένες) In schedis haec disiungebantur ita, ac si et Μυχοί et Λιμένες exponerentur. Iunxi artius, ut Hesychius et Grammaticorum alii nectunt. Iuvandus Suidas est, cum Μυχαί παρ' Ἡροδότῳ, καταδύσεις τὰ ἔνδοι.

Ἐπικεικιστάτη. μετρία, ἐγνώμων, καλῶς ἔχουσα.

22.

Βυσσός. βυθός. 28.

Χοιράδες. πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσῃ. 29.

Εὐμαρέη. ἀπόπατος. 35.

Πεσσομένα. ὀπτάμενα. 37.

Βάρις. ναῦς. « ἡ λέξις σημαίνει καὶ τεῖχη καὶ πύργον, καὶ μεγίστας αἰκίας, καὶ σφαίρας καὶ αὐλὰς, καὶ στοὰς μεγάλας. 41.

Ὅσιρις. ὁ Διόνυσος λέγεται. 42.

Ἐγχρίψαι. ἐμπιεῖν, ὁ προσπιλάσαι. 60.

Κορύνη. ξύλον ἐπικαμπές. 63.

Πρόπολος. νεώκορος. μετὰ τοῦ Σ' x ὁ δαῦλος. 64.

Μελεδωνοί. φροντισταί. 65.

Ἀμφιδέας. αἰλύσεις. οἱ δὲ ψέλλια. 69.

Κρέξ. ὄρεον δυσσιωνιστὸν τοῖς γαμοῦσιν. 76.

Συρμαίζειν. καθαίρειν πόματι ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος.

77.

Λίνον. ὠδῆς ὄνομα ἢ λύρας χορδή. 79.

Θύσανοι. κόρυμβοι, κροσσοί. 81.

Ἐσηθήσαντες. ὑλίσαντες. 87.

— [Steph. nil aliud habet, nisi Μύχοι κατὰ δύσεις. S.] *χρίψαι*: [ut Steph.] Codex S. Germ. *ἐγχρίμψαι*, quae et in u ἡ λέξις σημαίνει etc.) Haec Herodoto varietas. ex Cod. Passion., in quo καὶ x μετὰ τοῦ Σ etc.) Absunt σφύρας. Etymologus in Βάρις a Suida et codice scripto, [habet autem Steph.] neque vera perpetuo sunt. Eustathius ad Homer. p. 642, 36. [pag. 502. ed. Bas.] consulendus est. in Ἐγχριμφείσα. Idem ἔγ-

Κάπτοντες. γ ἀποδεχόμενοι. 93.

Ῥιπίς. ζ πλέγμα. 96.

Καινοῦν. χησάσθαι καινῷ λόγῳ. 100.

Ἀποφορῆν. τὴν τελευμένην τιμὴν ὑπὸ τῶν δούλων τοῖς
δεσπόταις. 109.

Ἦλυσιν. ἐφοδον, πορείαν. 123.

Συρμαίνην. α λάχανον σελίνῳ ἑοικὸς, ἢ βρώμα δια-
στέατος καὶ μέλιτος. 125.

Ἐνηβητήρια. ἐνεωχητήρια. 133.

Ποινή. ἀντέκτισις, τίσις. 134.

Βουπόρους. ὀβελούς μεγάλους. αα 135.

Ἀμυρταίου. εἰμαρτοῦ. β 140.

Ὅχανα. ἀσπίδων πόρπακες καὶ οἱ δεσμοί. 141.

Τριφάσιοι. τριπλάσιοι καὶ τρίφωνοι. 156.

Ἀπεματαῖσεν. ἐματαολόγησεν, ἐμῶσαν. 162.

γ Κάπτοντες) *Corinthus Al-*
dinus κάπτοντες et liber S.
Remig. Uberior Hesychii glos-
sa: Κάπτοντες, ἀποδεχόμενοι,
ἐσθιόντες: cuius praecedens
Κάπτει, καταπίει, fuisse olim
καταπίνει videtur. Hemsterhu-
sii Nostri eadem divinatio ad
Comici Plut. p. 315. Hic au-
tem iterum simplex verbum
vice ἀνακάπτουσι, quomodo
Euterpe.

ζ Ῥιπίς) *Haud Suidas ali-*
ter in Ῥιπίς. Lexicon Golda-
sti, [H. Steph.] Reg. Paris.
et S. Remig. Ῥηπίς. Omnes
prave. Confer G. Arnaldi
Animadv. c. 50.

α Συρμαίνην) *Perperam Co-*

rinthus συνένν, Hesychius Σύ-
μιον, λάχανόν τι σελίνῳ ἑοικὸς,
antea in Συρμαίαν verum am-
plexus.

[αα Rectius sic scribatur:
Βουπόρους ὀβελούς μεγάλους, S.]

β εἰμαρτοῦ) *Quid commu-*
ne huic cum proprio Ἀμυρ-
ταίου regis nomine? Est-ne
eius veriloquium? An re-
conditum aliquid vetere fuit
in scholio, quale Ἀμυρτόν,
ἰμάτιον Κρήτις Hesychii? —
[*Forsan nil aliud est Εἰμαρ-*
τοῦ, nisi depravatam ipsius
Ἀμυρταίου nomen, in ora ve-
teris alicuius codicis olim
reptum. S.]

Ἀποτιμότερους. ἀτίμους. 167.

Ἀνδρόσφιγγας. *c* σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ σφιγγός ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός. 175.

Ἱστορ. Γ'.

Ἀπηλικίστερον. πρεσβύτερον. III. 14.

Ἐπαῖστος. Φανερός. 15

Εὐλέων. σκωλήκων. 16.

Φρενῆρης. σώφρων. *d* 25. 30.

Γνωσιμαχεῖν. τὸ γινῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τὴν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. 25.

Οὐ καταπροιζεσθαι. προῖκα ποιῆσαι, ἀτιμωρητί, *e* οἷον καταφρονήσας. 36.

Παταίκοισι. Θεοὶ οἱ Παταῖκοι Φωικικοὶ ἐν ταῖς πρύμναις ἰδρύμενοί. 37.

Ἐπίλαμπτος. *f* καταφανής. 69.

c Ἀνδρόσφιγγας) Sedabunt fortasse haec fluctus, quos Hesychiana, Ἀνδροφῆτες* σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρός καὶ γυναικός ὑπὸ δημιουργοῦ γεγονός, cie-runt: manarunt enim hoc fonte. In MS. S. Germ. γεγονός legebatur. — [De hac glossa paullo ante nonnihil praefatus sum. S.]

d σώφρων) Adstruit his Corinthus, λαμβάνουσι δὲ τοῦτο Ἰωνες ἐπὶ τοῦ ἐναντίου, ut videlicet παράφρων sit, sicuti praeter Suidam voluit Etymologus. Si οὐ φρενῆρης, uti in Herodoto, ponatur, probe: alioquin fallent isti Grammatici.

e ἀτιμωρητί) Suam sibi et

distinctam sedem in Goldasti Lexico et aliis possidebat vocab. Ἀτιμωρητί: continuatur a S. Germ. schedis, quas duces optavi. Consentiant Hesychius et Suidas. — [Uterque in voc. Καταπροιζεσθαι. Stephanus nonnisi haec pauca habet: Οὐ καταπροιζεσθαι* (rectius καταπροιζεσθαι* Iungerm.) προῖκα ποιῆσαι. S.]

f Ἐπίλαμπτος) Ex discorde ἐπίλαμπτος et ἐπίλαπτος in membranis scriptura hoc effinxi. Herodotus atque ad eum adposita excusabunt audaciam. — [Ἐπίλαμπτος habet Steph. S.]

Αἰγυπῶν. γυπῶν. 76.

Ἀμύσσειν. ταράσσειν. g εἰλαῶν, ξέειν. ibidem.

Φριμάξασθαι. Φρυάξασθαι, Φυσηῖσαι. 87.

Φορμός. πλέγμα ὡς κόφινος. 98.

Διασφάγες. αἱ διιστῶσαι πέτραι. 117.

Γαυλός. πλοῖον Φοινικικόν. 136.

Σκυτάλοις. ῥάβδοις. ibidem.

Γοργύρη. ἡ δεσμωτήριον ὑπόγειον. 145.

Διφροφορευμένους. Φορεῖσις Φερομένους. 146.

Βαλανάγρας. κλεῖς. 155.

Οὐ καταπρόϊζεται. προίκτης. ἡ πρὸς, ἀντὶ τῆς παρὰ
παρὰ τὸ προῖκνεῖσθαι. τινὲς δὲ ἀντὶ τοῦ ἔξασθαι,
ὅ ἐστι ἰ δωρεάν τι λαβεῖν. Ἀρχίλοχος· Ἐμεῦ δ'
ἐκείνος οὐ καταπρόϊζεται. ὁ δὲ Ἡρωδιανὸς ἐν Ἐπι-
μερισμοῖς παρὰ τὸ ἴσσω φησὶ, ὡς καὶ Ἀρχίλο-
χος· Προτείνω χεῖρα καὶ προῖσσομαι. 156.

g ταράσσειν) Verum est
Iungermannii σπαράσσειν. [Sic
nempe pro ταράσσειν, quod et
Steph. et cod. F. tenet, legen-
dum videri monuerat Iun-
germ. in ora suae editionis.]
Hesychius Ἀμύσσειν, ξέειν, σπα-
ράσσειν. Suidas tamen, cor-
ruptum secutus exemplar,
Ἀμύσσειν, ταράσσειν. Loco pro-
ximi φυσηῖσαι ille πιφυσηῖσαι
in voc. Φριμάξασθαι.

h Γοργύρη) Cod. S. Germ.
Γοργύρη. Hinc Suidae Γοργύρη
δεσμωτήριον ὑπόγειον. Mox ta-

men veriore scripturam
amans. — [Recte Γοργύρη
membr. F. cum Steph. S.]

i ὅ ἐστι δωρεάν τι λαβεῖν) In
scripto ὅς ἐστι δωρεάν τι tan-
tum: defectum ex Suida et
Critici ad Comici Equit. vs.
483., qui ambo eadem, ex-
plevi. Rectius hic in Archi-
lochi fragmento Ἐμεῦ δ' ἐκείνος.
Adi eruditam Valckenarii ad-
notationem in lib. III. Hero-
doti, c. 36. — [Totam hanc
glossam sive scholion ignorat
Steph. S.]

Ἱστορ. Δ'.

Λάξιν. λῆξιν, κ μερισμὸν, κλῆρον. IV. 21.

Πλαάδας. λέγεται καὶ ἐκ τρυγὸς ἰ πλάσματα.
κυρίως δὲ ἡ τῶν συκῶν ἐπάλληλος θέσις. 23.

Ὀργίσας. ^m μαλάξας. 64.

Ἀνδρόγυνος. ἀνανδρος, ἔρμαΦρόδιτος. 67.

Ἐνάριες. ⁿ οἱ ὀπλῖται. ibidem.

Τόρμον. ^o τὸ τρῆμα καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. 72.

Σῶστρα. σωτήρια, μῆνυτρα, λύτρα. P 9.

Σώχουσι. τρίβουσι. 75.

Ἀρδιν. ἀκίδα βέλους, καὶ τὰ ἐκ χειρὸς ὅπλα. 81.

κ Λάξιν, λῆξιν) Suidas, Λάξιν, μίξιν, μερισμὸν, Ἡρόδοτος, ex scripto glossarum vitioso exemplo, quale S. Germ. et Reg. Paris. Vulgatum [λῆξιν, quod dedit Steph.] bonum esse Clar. Ruhnkenius Epist. Crit. II. p. 14. commonefecit. Ceterum in Msto S. Germ. haec et proxima ad Musam tertiam referebantur, non sine lapsu.

ι καὶ ἐκ τρυγὸς πλάσματα) L. Klüsterus ad Suidae Πλαάδας coniicit τὰ ἐκ τρυγῶν: cui valde obstant haec scholia, a Suida descripta. [τρυγὸς agnoscit etiam Steph.] Confer Turnebum ad Theophrastum de Odoribus p. 27. et L. Bos Animadvers. c. 44.

η Ὀργίσας) Sic omnes. At ὀργάσας, μαλάξας, Hesychius,

Timaeus et Suidas. Editum ex Ὀργήσας nasci potuit.

η Ἐνάριες) Corinthus exscripsit, quod ad Herodotum confert nihil. Scythicam vocem Grammatici ex Graecorum ἐνάροις et ἐναρίζειν frustra accessiverunt.

ο Τόρμον) Plerique τόρριον. In S. Germ. schedis τόρνον, ad quarum similitudinem Suidas Τόρνος - - τὸ τρῆμα, καὶ τὸ ἐνιέμενον εἰς αὐτό. Praescriptum habet Herodotus, et τόρνον diversiore notione alibi cap. 56. — [Mendosum Τόρνον habet Iungerm. cum Steph. ubi ille in ora notavit: ἴσως Τόρμον. IV. 72. S.]

ρ λύτρα) Membrae S. Germ. μίτρα, absurde: verius aliae [et Steph.] cum Suida. Sequens σῶχουσι frustra

Σισύρα. βαρβαρικὸς χιτῶν. 109.

Εὐμαρία. ἡσυχία καὶ ἀπόπατος. PP 113.

Ἵβρίζοντες, σκιρτῶντες. 129.

Κομιδή. ἡ ἀνάσσωσις, ἐπιμέλεια. 134.

Ἀμβολάδην. κατ' ὑπερβολήν. 181.

Οἶσπη. q ῥυπαρῶν προβάτων ἔρια. 187.

Αἰγίς. ἣν Λίβυες Φοροῦσι δοράν. 189.

Ἀνθερίκων. νῦν τοὺς καυλοῦς Φησι τῶν ἀσφοδέλων.
εἰσὶ δὲ εὐθραυστοι. 190.

Σχοίνου συμβολαῖς. r οἱ ψιαβοπλόκοι, καὶ σχοῖνος
ἡ ψίαβος.

ΠεριΦορητά. αἰκτά. 190.

Στρόφος. s τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὃ ἐστὶν
ἐρεοῦν. 60.

Κυματῶγη. ὑπαγωγὴ, αἰγιαλός. 196.

quaeretur: Κατασώχουσι Scrip-
tor.

[pp Pro καὶ ἀπόπατος, quae
commode dedere Wesselingii
codices, est εὐκολα in ed.
Steph. S.]

q Οἶσπη) Ita cum Suida
codex S. Germ.; in aliis Οἰού-
πη, οἰσίπη, οἰστίπη. Corinthus
de suo adiunxit, καὶ τὸ δια-
χώρημα τοῦ προβάτου. Adi et
Hesychii Οἶσπος et Suidam in
Οἰσπηρός. — [Οἰούπη habet
Steph. Dein idem ῥυπαρά,
melius quam ῥυπαρῶν. S.]

r Σχοίνου συμβολαῖς) Eadem
omnia Suidas et Corinthus. At
frustrantur nos et circum-
scribunt; nihil enim istius-
modi apud Historiae patrem.

Eremitis et Aegypti monachis
congruit, quibus tegetes sive
ψίαβους per otium texere vol-
lemne erat. Vide Du Can-
gium in Lexic. Med. ad γυ-
διον et Σχοινοπλόκον. Hoc et
do in uberiore scholio, oc-
casione σχοίνου e. 190. fuerit
notatum: manserunt reli-
quiae, Herodoto nihil lucis
adferentes, ut saepissime
aliae parum prosunt. — [In
ed. Steph. nil aliud est, nisi
σχοίνου συμβολαῖς: αἱ ψιαβοπλό-
και: ubi ψιαβοπλόκαι corrigenda
monuit Eustachius, et
sic edidit Jungerm. S.]

s Στρόφος) Et hoc alienum.
[nempe ex uberiore quodam
scholio, quod ad IV. 60, 5.

Ἱστορ. Ε'.

Φυλάξαντες. ἐπιτηρήσαντες. V. 12.

Νεοχμῶσαι. νεωστὶ κινήσαι. † 19.

Σπαδίξας. ἐκδείρας. ἢ σπάδιξ γὰρ, Φλοιὸς ῥίζης
πρινίνης· οἱ δὲ, Φοίνικος ῥάβδον. σπάδακες δὲ, καὶ
οἱ κύνες. καὶ σπάδιξ, ὄργανόν τι καθαριστικόν. ‡ 5.

Φερέγγυος. βεβαιωτής. 30.

Παχέων. τῶν πλουσίων. ibidem et 77.

Ἐφιδρον. ἐπικληρον. † 41.

Σταθμός. στρατιωτικὴ κατάλυσις. ὁδοῦ μέτρον †
κατάλυμα. 52.

spectabat, imperite excerptum. S.] In schedis S. Germ. huic praescribebatur vocabulo et sequentibus Ἱστορίας Δ'. [conf. supra, not. k.] quod re postulante inmutavi.

† νεωστὶ κινήσαι) Voluisse primum glossae auctorem νέον τι opinor. Suidas vulgatum descripsit: Corinthus νεωστὶ κινήσαι τι.

‡ Σπαδίξας. ἐκδείρας. etc.) Nihil horum in S. Germ. [Habet vero Steph.] Egregium scholium Cl. Salmasius illuminavit, Hesychiumque in mendoso Σπᾶ eadem voluisse bene docuit ad Solin. p. 291. Σπάδιξ Musicum instrumentum a Polluce IV. 59. non praeteritur.

† ἐπικληρον) Quid voluerit, intenderique Scholiastes, ex Herodot. T. VI. P. II.

Hesychio adparet: Ἐφιδρος, ταβλίστης, τρίτος ἐνεδρεύων, καὶ ὁ ὕψ' ἡμῶν ἐπικληρος. Nimirum aleae lusorem, victis succedaneum, aut gladiatorem, secutoremque, qui sorte victis sufficiebatur et cum victoribus comparabatur. Hoc vero, quid ad Herodotum? — [Nempe V. 41, 3. Ἐφιδρος βασιλεὺς dicitur designatus regni successor. S.]

† ὁδοῦ μέτρον etc.) Venerunt ex Goldasti, [Steph.] et Codd. aliis. [Sed his absunt praecedentia verba, στρατιωτικὴ κατάλυσις.] Suidas et S. Germ. non adiungunt. Auctius etiam vicinum Ἀγλατίειν, διώκειν est: siquidem accessoria Corinthus et S. Germ. reticent. — [Glossam ἄμμα ignorat Steph. et sequaces. S.]

Ἐπίστιον. ἔποικον κατάλυμα. 72.

Ἀγηλατίειν. διώκειν, Φυγαδεύειν, ἐπιτάττειν, ὑβρίζειν. 72.

Λῆμα. ἀξία καὶ ἀνδρεία. 72.

Κληρούχαις. γεωργοῦς. 77.

Σινάμωρον. κακόςχαλον. 92, 7.

Κρησφύγετον. καταφυγή, ὀχύρωμα. 124.

Ἰστορ. στ'.

Ἰθαγενεῖς. οἱ γνήσιοι παῖδες. VI. 53.

Πρόξενοι. οἱ προστάται πόλεων καὶ φροντισταὶ καὶ ξένους ὑποδεχόμενοι. 57.

Ἀρχαιρεσίη. γ' τὸ πρὸς χάριν πολλοῖς ζῆν, καὶ τὸ ἐπιδόσως χρημάτων ποιῆσθαι. 58.

Ψῶσαν. θάλλουσιν. 61.

Ἐκνιζεν. ἔδακεν, ἀπὸ τῆς πύας. 62.

Οὐχ ἰκνευμένως. οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως. 65.

Γυμνοπαῖδια. ἐορτὴ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ἣ γυμνοὶ χοροὺς ἰστᾶσιν. 67.

Λάσθη. αἰσχύνῃ. 67.

Χορδεύων. z τέμνων. 75.

γ' Ἀρχαιρεσίη) Quae subduntur, ἀρχαιρεσιάζειν ad Hesychii modum in Ἀρχαιρεσιάζειν explanant. [quem usum illius verbi Harpocration ex Dinarcho oratore adnotavit: conf. Polyb. XXVI. 10, 6. in Fragm. apud Athen. lib. V. p. 193. E. S.] Ambitiosorum artes, ut egregie ibi L. Küsterus, innuuntur, qui non vera via,

sed donis et fallaciis ad honores contendunt. Suidas, quasi Herodotea haec forent, quasi suo Lexico censuit. [Ex quo sicut ex aliis multis, perspicue adparet, sua talia Suidam non aliunde nisi ex ipsis hisce Glossis Herodoteis accepisse.] Sequens Ψῶσαν Herodotus καταψῶσαν scripsit. z Χορδεύων) Καταχορδεύων

Καταγινίων. καταλύων. 75.

*Αρβμια. Φίλια. 83.

Πολέμαρχος. ἄρχων, πρὸς ὃν κατηγγυῶντο τοὺς ξένους. *a* 109.

*Αφλαστον. τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης. 114.

Αἰωρηθέντες. μετεωρισθέντες. 116.

*Αναϊρέμενον. τὸ ἐν γαστρὶ συλλαμβανόμενον. 69.

*Ανακωχέσαντες. *b* ἀναχωρήσαντες. 116.

Γαῦλος. Φρίατος ἀντλητῆρ. 119.

*Εμμέλειαν. χορικὴν ὄρχησιν. 129.

Ζάκορος. νεωκόρος, ἱερεὺς. 134.

Πρόκα. εὐθύς καὶ παραχρῆμα. *ibidem*.

Ἱστορ. Ζ'.

*Επικάρσιον. πλάγιον, οὐκ εὐθύ. VII. 36.

*Ελῶν. ἐλάσας. 33.

Δημιοεργοί. οἱ εἰς τὸ δημόσιον κάμνοντες. 31

*Ονος. *c* τὸ περὶ τὰ τῶν ὑδάτων ἀγγεῖα πολύπου
καὶ συστρεφόμενον. 36.

Χυτόν. χῶμα, καὶ ὁ ἕστὸς λίθος. 37.

Erato. Proximum Καταγινίων, καταλύων, Suidae haud est ignotum. Ambo verius κατὰ γινίων explicuissent. Confer Hesychii κατάγειν.

a Πρὸς ὃν κατηγγυῶντο etc.) Suidas eadem. At illa muneris Polemarchi exilis pars. Meliora in Lysiae Or. adv. Panceleonem, et Harpocratonis Πολέμαρχος cum Valesii adnotatis.

b Ἀνακωχέσαντες) Hesychius ἀναχωρήσαντες, nullo nisi levi in scriptura discrimine: hinc tamen illa ad id Lexicon accessio.

c Ὀνος: τὸ περὶ etc.) Illis ipsis verbis Suidas et Hesychius, quanquam hic καὶ συστρεφόμενον ὡς κύσμις, sine ullo ad Herodotum emolumento.

Ῥηχίης. δ Φραγμός, ἡ δέσμοι τῶν Φραγμαίων.
ibidem.

Σαυρωτήρ. ξυστόν, ε δόρυ, ἡ στύραξ, ὃν ἔνιοι κα-
λοῦσιν οὐρίαχον. 41.

Κυρβασίας. τιάρας. 64.

Ζειρά. f μίτρα, ταινία, διάδημα, ἱμάτιον, ζώνη,
πορφυροῦν ἔνδυμα. 69. 75.

Κέρκουρες. νεὺς εἶδος. 97.

Ἰστία. g δεῖπνα. 135.

Ῥήχος. Φραγμός. 142.

Ὀρχηδόν. ἡβηδόν. 144.

Καλλιερῆσθαι. ἐπὶ τοῦ θύειν ἔντομα λέγεται. 134.
167.

Τέμπεια. τὰ στενὰ τῶν ὀρεῶν, καὶ οἱ σύνδενδροι τόποι.
173.

δ Ῥηχίης.) Apud Suidam
Ῥαχίας, Φραγμός ἡ δέσμαι τῶν
Φραγμαίων. Codices Goldast.
[Steph.] S. Remig. et Reg.
Φραγμοῦ ἡ δέσμης τῶν Φρ. Am-
plexus sum quod in S. Germ.
Interpretamentum insulsum
est, Ῥήχος, cui suus mox lo-
cus, illustrans. Ineptit et
Scholiastes Passion., cui lib.
II. 11. Ῥηχίη, αὐχμός, ξηρότης.
ε ξυστόν, δόρυ) Membranae
S. Germ. ξυστόν δόρυ. Ceteri
cum Suida ad editum belle
conspirant.

f Ζειρά.) Olim ex Gold. Εἰ-
ρα. Verissime libri alii; in
eo plerique pravi, quod haec
tres in portiones divulgaverint,
ac si Ζειρά, Ζώνη et Ταινία ex-

ponendae forent. Recte S.
Germ. connectit. vocabula,
τὴν Ζειράν duntaxat explican-
tia. Liquida res est ex Ety-
mologo in Ζειρά et Hesychio,
ubi erudite Cl. Io. Alberti.
Suidas tamen Ζώνη. πορφυροῦν
ἱμάτιον. Ἡρόδοτος, sed dece-
ptus. — [Iungerm. cum Steph.
Εἰρά. (non Εἰρα) μίτρα, ζώνη:
nil amplius: ubi perspecte
Iungerm. monuit, Ζειρά scri-
ptum oportuisse ex Herodot.
VII. 69. et 75. S.]

g Ἰστία. δεῖπνα) Omnes ma-
gno consensu. Herodoti Μστῆ
ος σθεας, ξείνια προβέμενος, ἰστία
h. e. εἰδείπνιζε. Boni viri ex
verbo nomen substantivum
procuderunt.

Ναυλόχιον. ἢ λιμένα ἢ εὐδίαν. 189.

Ἱστορ. Η'.

Ταρσοὺς. ταρσὸς κυρίως τῶν ἐρνίθων ἢ πτέρωσις,
ἀφ' οὗ καὶ ὁ τῶν κωπῶν ὅμοιος σχηματισμός.

VIII. 12.

Ἐπαμειβόμενος. ἀνακινήσας. 24.

Ἰακχάζουσιν. λέγουσι, φλυαροῦσι. i 65.

Ἱστορ. Θ'.

Εἰρήν. ἢ παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ πρώτῳ ἐνιαυ-
τῷ ὁ παῖς ῥωβίδας καλεῖται, τῷ δευτέρῳ προ-
κομιζόμενος, τῷ τρίτῳ μικιζόμενος, τῷ τετάρτῳ
πρόπαις, τῷ πέμπτῳ παῖς, τῷ ἕκτῳ μελείρην.
Ἐφηβείῃ δὲ παρ' αὐτοῖς ὁ παῖς ἀπὸ ἐτῶν ἰδ'
μέχρι καὶ κ'. Βαρυτόνως δὲ [τὸ Steph. et Iung.]

ἢ Ναυλόχιον) Hoc adscri-
pserunt ad Herodoti ναυλο-
χοῦντις; Suidas invenit ναύλο-
χος, in quo παρὰ δὲ Ἡροdotῳ
λιμὴν ἢ εὐδία fuit et esse debet.

i Ἰακχάζουσιν) Quod addi-
tur φλυαροῦσι, est in Gold.
[Steph.] Reg. Paris. et S. Re-
mig. Suidas φυλάττουσι. Mem-
brana S. Germ. φυλλολογοῦσι.
Hinc Hesychianum Ἰακχάζει
φυλλολογῶν, καταβεῶν. Quae
omnia, ut Ἰακχάζειν cognos-
catur, incertissimum dimittit-
tunt, sicuti suo loco admoni-
tum, lectori.

ἢ Εἰρήν) Ex libro IX. nihil
in S. Germ., ne ipsum qui-
dem notabile hoc, quod in
aliis [et in ed. Steph.] ob-

vium negligere non debui,
scholium. Praeposui Ἱστορίας
Θ', arbitratus ad lib. IX. 85.
adplicandum videri. Infan-
tem autem subrumum ῥω-
βίδαν Spartanorum fuisse dia-
lecto, et secundi anni προκο-
μιζόμενον, an alibi reperia-
tur, dubito. Si liceret, [et
quidni liceat, immo cum
plausu accipiatur?] προμικ-
ιζόμενος et μικιζόμενος ex Do-
rico μικρός, h. e. μικρὸς, mal-
lem; quomodo πρόπαις et παῖς,
quarti quintique anni puel-
li. Μελείρην, verius μελλείρην
erit. Plutarchus Lycurg. pag.
50. d. Εἰρήνας δὲ καλοῦσι, τοὺς
ἔτος ἡδὴ δεύτερον ἐκ παίδων γιγ-
νότας. Μελλείρηνας δὲ, τῶν

μελίσην, ὥσπερ πυθμὴν, ἀπύθμην· αὐχὴν, ὑψαύ-
χην.

Ἀκανθοπλήξ. ὁ πλησσομένος. ¹

Ἀβιος. ^m ὁ πολύβιος. ὡς ἄξυλος, ὁ πολύξυλος.

Ἑρμῖς. ὁ κλωνόπους.

παιδων τοὺς πρεσβυτάτους. Quae
his longe meliora sentio. Kü-
steri ad Suidam eadem sen-
tentia.

^l Ἀκανθοπλήξ. πλησσομένος.)
Hjs quoque et sequentibus
S. German. codex caret; nec
divino, ubi sedem habue-
rint. Γράφος lib. I. 92. de
Scholiastae sententia ἀκανθῆ,
ἔλκουσα ἱμάτιον. An in ube-
riore supplicii eius descri-
ptione insertum ἀκανθοπλήξ
olim? an ad Ulyssem spectat,
fabulā Sophoclis Ἀκανθοπλήγα
celebratum? Ex Eustathii
Msto., citato a I. Jac. Wetste-
nio ad S. Lucae Evang. cap.
xiii, 9., Σοφοκλῆς ἐν Ἀγαθo-
πλήγῃ prave: dederat Ἀκανθο-
πλήγῃ: plenius Σοφοκλῆς Ὀδυσ-
σεὶ Ἀκανθοπλήγῃ, semel iterum-
que apud Hesychium. Hoc cer-
tum, cetera in coniecturis.
— [Ἀκανθοπλήξ penacule in
membr. F. scribitur. S.]

^m Ἀβιος.) Haud sciō, ad-
scriptum-ne fuerit libro IV.
46., ubi de Scytharum na-
tione et moribus. Ad Scythas
enim Homeri Iliad. N. 6.
Ἀβίους ἀπPLICABANT et varie
interpretabantur, uti Nico-
laus Damascenus in Stobaei

Serm. V. p. 70., cui Harpo-
cratationem in Ἀβιος iunge. —
[Conf. Villosioni Adnot. ad
Apollonii Lexicon Homeric.
Quae vero Harpocratation ha-
bet: ἈΒΙΟΣ. τὸν ἄβιον Ἀντι-
φῶν ἀντὶ τοῦ πολὺν βίον κτετα-
μένον ἔταξεν. ὥσπερ Ὀμηρος ἄξυ-
λον ἔλκει λίγην τὴν πολύξυλον: ea-
dem (ut supra vidimus) in
membr. nostra F. verbole-
nus descripta leguntur, nisi
quod ibi omissa est Aucto-
rum mentio. Caeterum quod
apud Hesychium scribitur,
Ἀβιος πλουσιος, ὡς Ἀντιφῶν ὁ
Ἀληθής, immerito videtur
Henr. Valesius suspectam vo-
cem πλουσιος habuisse, πολύ-
βιος legendum censens. Per-
apte sane vox πλουσιος expri-
mit notionem quam isti ἄβιος
Antiphon subiocerat: nisi for-
tasse utrumque vocabulum
adposuerat Lexicographus,
πολύβιος, πλουσιος: ut poste-
rius explicaret quo sensu πo-
λύβιος diceretur. Denique vi-
dendum, ne Glossa ista,
quae inter Herodoteas legi-
tur, ducta sit ex uberiori
quodam scholio, quod ad
verba τοῦ βίου τοῦ ἡκουσίου I. 30,
22. olim spectarit.

APPENDIX ADNOTATIONUM

ad Herodoti Musas.

ADNOTATIONES nostrae ad Herodoti Musas iam ad finem erant perductae, typisque descriptae, quum Vir clarissimus FRID. HENR. BOTHE (idem cuius Emendationes nonnullas ad Scriptorem nostrum spectantes, ex Eiusdem ad Terentium Notis, iam in Adnotationum nostrarum cursu commemoravi) misit ad me *Animadversiones ad Herodotum*, Manhemii nuperrime impressas, quae in Ipsius *Opusculis Criticis et Poëticis*, hoc ipso anno M.DCCC.XVI. Berolini in publicum emittendis, primum occupant locum. Quo in scripto quum alia multa et erudite et ingeniose observata aut coniectata insunt, tum haud pauca, in quibus mecum sentientem videre gravisus sum doctissimum Virum. Quare, praetermisso quidem hoc posteriore genere, si ex caeterarum numero Animadversionum notabiliores quasdam, in brevius quidem contractas, huc adposuero, et gratiam mihi visus sum initurus a lectoribus nostri Herodoti, neque ingratum facturum erudito Animadversori.

Igitur Herodoti libro I. cap. 38, 7. in loco controverso, ubi equidem veterem lectionem ὧς δὲ ὦν revocavi, Bothius πρὸς δὲ τὸν ὦν legit, et dein ἐμοὶ γὰρ, hanc in sententiam, *His vero (aliis populis barbaris) non magnopere aucti ne ipsi quidem mihi videntur Pelasgi, quamvis gens barbara.*

I. 68, 19. Inepte legi videtur Bothio τὸν τε τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον, deletis coniunctionibus oportuisse τὸν τῶν τὸν ἀντίτυπον; adiectivum enim nomen esse ἀντίτυπον, sicut in praeculo c. 67, 17. ubi τύπος ἀντίτυπος.

III. 109, 16. καὶ οὐδ' αὖτε ἄλλη ἢ κατὰ τοῦτο legendum censet, nusquam alibi quam illuc.

Male adfectum locum V. 27. ita sanandum existimat, ut lin. 6. legatur Αἰτίους δὲ τούτων ἤδη πάντας etc. istaque omnia, usque στρατηγήσας, proxime subiiciantur illis lin. 2. ἀνὰ χρόνον ἐκασθέσαν.

V. 43, 3. pro ἐκ τῶν Λαίου χρησμῶν malit ἐκ παλαιῶν χρησμῶν.

V. 44, 14 seq. pro ὃν οὐτοι, ut iam olim in Notis ad Terent., sic etiam nunc οἱκότεα corrigit, monetque scripturam codicum Brit. οὐκ οὕτως, ex οἰκότεως esse natam, glossemate illo quidem τοῦ οἰκότεα.

VI. 35, 2. pro eo quod olim aliis ex codd. edebatur ἀτάξιδυνάστευι τε καὶ Μιλτιάδης, commode ἀνδάστευι τε corrigit.

Eiusdem libri VI. caput 40. inculcandum censet post duo sequentia, et verbum ἐκλήβη non venerat intelligendum, sed redierat.

Ad VI. 60, 5. ait: Nisi gravius subest ulcus, reponendum certe οὐδὲ κατὰ etc.

VI. 86, 25. pro καὶ διότι --- τῶν αὐτῶν, legit καὶ διότι --- τοῦ αὐτοῦ.

VII. 32, 5. pro ἐπὶ γῆς αἴτησιν corrigit ἐπὶ τῇ αἴτησιν, scil. γῆς τε καὶ ὕδατος, quae paulo ante memorantur.

VII. 89 extr. pro ἰσταλάδατο legit ἰσταλάτο, ΔΑ natum censens ex syllaba ΔΑ male repetita.

VII. 140, 15. sic legit et distinguit: — πύχυνται. Προὐδὲν κακότητος ἀνάγκας. Praevide (atque adeo praedixi vobis) miseriae fatales.

VII. 141, 15. Eiusdem Emendationem πιδήσας, pro πιδάσας, iam ipse in *Var. Lect.* commendavi. Lin. 22. corrigit εἰ τοὶ ποτὶ ἀντίος ἴστη, si tibi forte aliquando adversus stetit, i. e. si tibi obvius factus fuerit.

VII. 145, 6. malit καὶ ἄλλοις ἐννεχημένοι, ut utraque partes belligerantes indicentur.

Eod. cap. extr. levatam difficultatem censet commate post Ἑλληνικῶν interposito, et intelligendo οὐδαμῶν ὄντων Ἑλληνικῶν.

VIII. 73, 12. pro δοκίμοι μοῦνοι εἶναι ἴαντες coniecit oportuisse δοκίμοι μὲν ὧν ἐξ αἰῶνος. Μοῦνοι, inquit, si quis retinere cupiat, is interpretabitur, si qui alii, vel prae caeteris.

VIII. 77, 3. pro πρήγματα, (inquit) quod alienum, lege προήρηματα.

Cap. 77, 8. coniecit ἅμα πάντα πατισθαι.

VIII. 108, 15. Frigida Bothio videtur locutio illa, πικρὸν ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν: nec mihi ea satis placuit. Sed, quid lucremur si deletis cum Viro docto tribus verbis ἡσυχίην μὴ

ἄγιν, sic distinguamus orationem, εἰ γὰρ - - - ὁ Πέρσης, μένιν ἐν τῇ Εὐρώπῃ περιῶτο ἄν: exputare equidem non potui.

VIII. 129, 12. verba καὶ τῆς πλημμυρίδος non dubitat a glossatoris manu esse, qui primitus ἢ τῆς πλημμ. adscripsisset.

VIII. 144, 3 seq. Legendum censet τὸ μὲν διῶσαι καὶ τὰ ἀνδράπειον ἦν, deletis mediis; ut a pronunciato generali ad singulare descendat oratio; esse enim absurdum, idem nunc dici ἀνδράπειον, nunc αἰσχρόν.

IX. 2, 8. corrigit ὥσπερ καὶ πάρος ταῦτα ἐγίνωσκον, sicut et antea hoc intellexerissent Persae.

IX. 6, 5. praefert Aldinum ἐς τὴν Βουλίην ἐλγεται εἶναι.

Caput 16. libri IX. ab Herodoto conscriptum esse, non adducitur Bothius, ut credat; quippe nihil nisi ampullas continens, et Graeculi, eloquentiam ostentantis, affectationem minime Herodoteam.

IX. 41, 18. μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβ. mecum 'ad Graecos refert Bothius, itaque ἀνακινδυνεύσειν corrigit, quod et ego requisiveram, sed per vim obtrudere Herodoto nolui.

IV. 58, 10-13. διδάξαν - - - ὅτι -- ἐναπιδεικνύατο. Quis ita balbutientem, inquit, quemquam, nedum Herodotum, ferat? ostenderunt, se ostendi. Quod si vim verbi ἐναπιδεικνύατο curatius expenderit Vir doctissimus, (prae caeteris ostentatos, celebratos fuisse,) in vulgata constantique librorum omnium scriptura nihil porro desideraturus videtur.

IX. 71, 4. ὡς ὑπερβάλλοντο legendum censet, et post Λακδικαίοις levius distinguendam orationem. Speciosa foret emendatio, nisi satis constaret, ἀσύνδετον subinde orationem amare Herodotum.

IX. 106, 18 seq. ad Πελοποννήσιος, ait, intelligi quidem utcumque εὖ posse, praestare tamen Πελοποννησίους: nempe id ipsum quod nos, nostra de coniectura, in contextu posuimus.

IX. 111 extr. legit οὐ δὴ καὶ οὐ με ἀπολέσεις: non me perdes: effugiam enim, aut te ulciscar.

CORRIGENDA NONNULLA ET ADDENDA.

Quamvis multa in corrigendis speciminibus typographicis cura et a me ipso et a meo in hac parte laboris socio fuerit posita, ca- veri tamen non potuit, quin passim aut typothetae aliquod sphal- ma, aut mea in scribendo oscitantia, nostram praeteriret observa- tionem. Ex his ea, quae interim animadverti, hic adnotare, et, qua ratione corrigenda sint, commodum duxi admonere. Reliqua aequus eruditusque Lector ultro corriget. Paucas easque breves in- terceram Notulas, in superioribus Adnotationibus praetermissas.

In Graeco Contextu.

LIBRO I. CAP. 1, 15. λέγουσι oportebat, non λέγουιν. 17, 3. scribe τρέψω. 24, 26. τῇ. 39, 8. nescio quo pacto ἡχί irrepsit; corrige ἑπι. 82, 8. scr. χώρη. 91, 20. scr. Κύρον. 150, 10. pingē ἔνδεκα. 173, 18. scr. μητρων.

LIB. II. CAP. 8, 13. corr. τεταμένον. 28, 20 seq. dele διὰ ante δίνας, et repone dein οἱα δὲ ἰμβαλλ. Vide Adnott. 30, 11. scr. Ἀραβίων τῆ καὶ Συρ. In brevi notula cap. 32, 24. sub- iecta, pro Εἶπεν ὧν, corr. Εἶπον ὧν. 33, 15. in ora est 10, ubi 15. oportebat. 56, 13. corr. Φινίκων. 63, 8. sic inter- punge, ἔχοντες ξύλα καὶ οὔτοι, ἐπὶ etc. 75, 3. corr. χορίον, ubi male χωρίον. 78, 4. sic distingue, καὶ ἔργω μέγας etc. 100, 11. dele comma post περιμήκας. 116, 19. comma intersere post μεμυγμένα. 117, 1. Κατὰ scr. et lin. 2. repone δηλοῖ pro δι- λον, et conf. Adnot. ad h. l. 124, 19. pro ταύτης restitue ταύτη. conf. Adnot. p. 354 med. 139, 3. corr. ἰδόντα. 144, 7. post τοῦτον comma intersere. 148, 3. scribe maiusculā initio literā Κροκοδείλων.

LIB. III. CAP. 14, 24. corr. παρελθόντων. 19, 14. corr. Αἰγυπτον. 38, 3. corr. ἀνθρώποισι. 50, 16. pro περὶ scr. πέρ. 58, 1. Τοῦτον oportebat, maiusculā literā. 63, 13. corr. ἐπὶμένον. 65, 27. corr. εἰκνιστάτων. 72, 29. pro διανέ- σθω scr. διαδεικνύσθω. 74, 13. corr. ποιήσιν: et lin. 17. πύργον ἀγορεύσαι. 84, 9. ἐξάμετα scr. loco pravi ἐξαίρεται. 105, 12 seq. scr. Πίρσαι Φασί. et dele comma post χώρα. 113, 12. πλά- τες. 116, 2. πολλῶ τι, non τὶ. 148, 5. οἱ μὲν Σιροπ.

CORRIGENDA ET ADDENDA. 363

LIB. IV. CAP. 35, 2. pone comma post παρβίνους, et dele post Ὑπερβορ. 41, 6. ἰούτα. 43, 33. corr. κατίσχε. 45, 1. scr. Ἡ δὲ δὴ Εὐρώπη. 50, 17. dele comma post Ἰστρυ. 55, 2. corr. ὀρμάται. 61, 4. scr. ἔχοντες λίβητας, et dele ἐς. 65, 2. ἀπεπρίσας. 76, 6. lege πλῆον δι' Ἑλλησπ. absque δι, et conf. Adnot. 79, 16. dele comma post καί. 165, 8. ἰδῶκε.

LIB. V. CAP. 17, 7. ἐξ οὗ. 28, 6. scr. καὶ τῆς Ἰωνίης. 33, 11. dele comma post δῆσαι. 49, 23. sic distingue: τὰ, θυμῷ βουλομ. 66 extr. comma intersere post σύμμαχον: et cap. 67, 5. post ἀγωνίζεσθαι. 87, 16. ἄλλω scribe, pro ἄλλο. 123, 3. dele comma post Ἰωνίην.

LIB. VI. CAP. 13, 3. dele comma post Συλοσῶντος. 15, 10. corr. ἀπίβαλον τῶν. 31, 5. οἱ βάριβαροι, ἰσχυ. 40, 5. scr. Σκύθας ἰφίθυγι, non ἐκφύγι. 126, 15. corr. παλαιότερον.

LIB. VII. CAP. 30, 10. corr. Κροίσου. 50, 12. in brevi nota sub contextu scr. Libri omnes κῶς χρὴ τὸ βιβ. 60, 1. et 2. pone comma post πλῆθος, et dele post ἀριθμὸν. 75, 4. corr. πιδίλα. 100, 10. dele αἶ post ὁμοίως: et lin. 12. corr. αἰγιαλοῦ. 112, 2. ἰστρυ. 136, 11. τίσαντας, λέγουσι etc. Sic refinge τίσαντας λέγουσι etc. 139, 3. post ἀνθρώπων paullo maior ponenda distinctio: ἀνθρώπων ὅμως δι etc. 140, 2. corr. ἰτοῖμοι. 140, 13. scr. εἴ που νῦν ἰδρῶτι etc. 170, 4. pro σφι rectius σφε reponetur: conf. Adnotationem ad h. l. ubi adliici poterat: „Inde et Hesych. Σφι αὐτοὺς, αὐτάς, αὐτά.“ 184, 6. pro ὅμιλον, ἰόντα τισσ. rescribe ἰόντα ὁμίλον τισσ. 219, 3. pro ἔπειτεν scr. ἐπὶ δι. 225, 6. corr. σὺν Ἐπιάτῃ.

LIB. VIII. CAP. 11, 5. post στόμα dele punctum, et scr. κατὰ στόμα ἐνταῦθα etc. 15, 6. pro τὰς ναυμ. scribe τὰς τε ναυμαχίας. 26, 9. scr. οἱ δ' εἶπον τῆς ἑλπίδος -- στίφανον deletis illis notis „et“ 68, 25. sub contextu adponenda brevis Nota: „LXVIII. 25. οὔτε αὐτοὺς. Verum fuerit οὔτε αὐτοῦ.“ 112, 4. delendum aut cancellis certe circumdandum vocab. λέγεισι.

LIB. IX. CAP. 10, 6. scr. εἰλάτων. 14, 5. repone ἰβουλεύετο, θίλων, ἢ πως etc. 29, 4. corr. ἱκατοστάδες. 74, 6 seq. verba sic distinguenda: ἵνα δὴ μὲν οἱ πολέμιοι, ἐκπίπτοντες ἐκ τῆς τάξης, μετακινήσῃ etc. 111, 23. corr. ἐμὶ τι.

In Versione Latina.

LIB. I, Pag. 18. lin. 7. corr. Cypseli. p. 25. l. 3 fin. corr.

insidentem. p. 61, 10. *Pelasgicus.* p. 62. l. 4 *fin. scr.* quae sunt alia Pelasgica oppida. p. 117, 8. pro *populi* pone *plebis.* p. 137, 11. pro *istis, quum per totum diem parturiisset,* haec pone, cuius partus in dies singulos expectabatur. p. 152, 7. *Te vero manente Rege,* corr. *Ex quo tu vero auspicatus es regnum.* 169, 4-6. nam similiter -- *commissam exercet:* versionem corrige ad *Adnot. ad h. l.* p. 179. l. 6 *fin.* *Cratis* corr. *Crathis.* p. 196. post l. 3. omissa adiiice verba: *Navigabant autem non rotundis navibus, sed (longis) penteconteris.* p. 246, 6 *seq.* pro *quorum plerique* corr. *qui ut plurimum, vel, qui longe plurima ex parte.*

LIB. II. pag. 275, 7. corr. *utrimque,* ubi prave *utrique.* 332, 4. pro *in templis* scr. *ex victimis.* 364, 2. pro *calice* scr. *ealyce.* p. 377, 10. post *Colehorum.* omissa adiiice haec verba: *Putare autem se aiebant Aegyptii, esse Colehos de exercitu Sesostri.* p. 393, 2. corr. *Menelaus.* p. 458 extr. pro *e vestigio* pone *palam.*

LIB. III. pag. 138, 6. *frontibus,* corr. *frondibus.* p. 173 penult. pro *exercitumque contraxit* pone *traicereque exercitum paravit.* p. 182, 7. pro *uoribus* scr. *mulieribus.*

LIB. IV. p. 208, 2. post *persecuti,* adde, *donec Mediam sunt ingressi.* pag. 221. l. 5 *fin.* pro *quo* scr. *quod.* p. 227, 8. sic verba distingue: *atque Opin virgines, ex Hyperboreis itinere etc.* p. 230, 5. corr. *Myriandrico.* p. 260, 1. corr. *temone.* p. 337, l. 4 *fin.* corr. *Tiameni.* p. 339, 2. *habitaturus.* p. 348, 4 *fin.* ante *incubuit* adde *denuo.* p. 375, 8. post *exurat* adiiice *atque perdat.* p. 393 extr. pro *Batti filia,* scribe *Batti uxor.*

LIB. V. pag. 415, 9 *seq.* pro *multi sunt remiges,* scribe *multum est ligni conficiendis remis idonei.* pag. 462, 7 *seq.* scribe: *quem, quamvis peregrinum, tamen ut vicinum et socium, adiecit.* p. 501 penult. pro *profecto* scr. *reiecto.* p. 502, 7. corr. *decertaverant.*

LIB. VII. pag. 169, 8. scr. *ut et ego.* p. 194 extr. corr. *naves.* p. 210, 4 *seq.* scribe: *Magnae enim res --- confici possunt.* p. 265, 6. *absumto,* corr. *adsumto.* p. 341, 10. pro *naves obliquas naetus,* scr. *naves in alto nactus.* p. 356, 4 *seq.* pro *cum delectis --- viris,* scribe *cum delecto a se legitimo trecentorum virorum numero; et quidem quibus domi etc.* p. 389. l. 5 *fin.* post *memoravi.* adiiice: *Resciverant autem mirabili quadam ratione.*

LIB. VIII. pag. 20, 7. magnum discrimen, scr. *maximū* discr. p. 66, 2. *illius sententiā*, scr. *illius iudicio*. p. 112. l. 3 fin. pro *At Carystii* etc. scribe: *At non idcirco dilata est Carystiorum calamitas*. p. 226. l. 6 fin. dele verba *et: loriciā*. p. 228 ult. scribe: *omnes quocumque ipsum et quo cito gradu vidissent* etc. p. 242, 2. scribe *ultra suscipiat*.

In Varietate Lectionis.

LIB. I. Cap. 2, 13. paullo post mediam pag. 10. tria foeda vitia tres deinceps lineas deformant. *Vulgo* ubi *Vulgo* oportuisse quisque videt: τὸν Κόλχον βαρ. Pa. F. ubi Κόλχων legendum: denique verbum, ubi verum. cap. 73, 13. κείνησι. Corr. κεινῇσι nostri omnes. Paulo post, pro conf. III. 87. corr. III. 84, 7. et 10. cap. 104, 5. post conf. c. 110. adde: et IV. 37, 4. et 40, 2. cap. 114, 14. ubi πείσπαισε Arch. scr. Ask. pro Arch. pag. 96 ult. pro Pass. scr. Arch. pag. 101. l. 6 fin. post Pb. Pd. adde: conf. VIII. 67, 11. pag. 128. l. 9. corr. ἥα, ἥας, ἥε. pag. 131. l. 6 fin. et seqq. dele verba, *michi vero - - - reperitur*: et vide Adnot. ad I. 186, 22. pag. 133 med. pro ἐδίησι corr. ἐλαύνησι.

LIB. II. pag. 158. l. 5 fin. corrige: In F. διεγῆς a pr. m. dein adiectus etiam accentus super ε. In Pf. est ὡς δι pro ὡς γάρ. pag. 164. l. 15. ubi τετραμμένος ex Arch. corrige τετραμμένος. pag. 167 penult. pro οἶμαι scr. οἶμαι. pag. 173. cap. 19, 10. ubi est Med. Ask. Arch. pone Med. Ask. Pass. pag. 181 med. pro *qui casu an - - - causam*. scribe: *qui Vesselingii monitum secuti sunt*. pag. 189. versus med. pro II. 41, 6. oportebat III. 41, 6. pag. 197 med. scribe: *Vulgo οὐ μέντοι γι οἱ τι*. pag. 198. lin. 10. corrige ἀναγκαίη. pag. 200. post medium, ubi ἐώθει Arch. corrige ἐώθει Arch. pag. 208, 4. corrige ἐπιζωσμέναι et ἐπιζωομέναι. pag. 227. CAP. LXVII. corrige CAP. CXVII.

LIB. III. pag. 30 sub fin. pro δεδισμένοι Pb. oportebat δεισμημένοι Pb. pag. 34 med. post Vind. Arch. Rem. adde *margo Steph.* Et paullo post, pro istis *Et ἀλφίτων* deleuit Schaeff. scribe: *θύλακον*, a Gronov. receptum, abiecit rursus Schaeff. pag. 46. l. 13 fin. In Edd. μὴ μίν. corrige: In Edd. μὴ μίν. pag. 58, 2. συγκρύψ. Arch. corr. συγκρύψ. Arch. pag. 71, 7. τούτοις. corr. τούτοις. pag. 72, 9. corr. Aristoph. pag. 84. l. 12 fin. dele importuna verba: *Vulgo c. 14.*

LIB. IV. pag. 106. l. 14 fin. Corrige ἀντακλιζύμενοι Ald.

pag. 107. *versus med. scribe: line 12. ἐς τὴν Σουθ.) ἐς γὰρ τὴν Σουθ. Arch. Vind. Ibid. καὶ τῶν) Sic Arch. pag. 108, 12. scribe: Perperam κατοικημένον Pb. Pd. pag. 123, 11. corrige: ἐστ Λαοδόκης pag. 130. cap. 48, 4 seq. πολλῶν. Corr. πολλῶν utique etc. pag. 139, 2. dele punctum post λέγεται pag. 143 *med. dele verba: Puto et Paris. Et paulo post corrige: dein Σκύλης ed. Wess. pag. 158 extr. pro l. 11. scribe l. 10. pag. 168, 4 seq. post desunt Arch. adde: et Vind. pag. 188 med. scribe: Recte vero ὅπλων mss. F. etc. pag. 196. post med. ubi κέρα Med., corrige: κέρια Med. pag. 157. l. 4 fin. ubi Mirab. c. 159. scribe c. 169.**

LIB. V. pag. 228 *med. corrige: simplicissima.*

LIB. VI. pag. 39. l. 8 *fin. ubi Athen. lib. V., corrige: Athen. lib. X. pag. 58, 5. post Ask. adde Pass.*

LIB. VII. pag. 77 *med. corrige: F. puto et Paris. pag. 80, 15. pro utique male, scribe: utique non male. pag. 84, 6. μάθης Corrige μάθης. Ead. pag. l. 9. et 8 fin. dele ista: quod vitiosum --- intellexerat. pag. 102, 7. ubi πῶς χρεῖ, corrige πῶς. pag. 114 ult. ubi coll. c. 122. corrige coll. c. 121 extr. pag. 115, 1. pro Ald. scr. Arch. pag. 157. l. 14 fin. dele ista: contra quam -- Editor. pag. 158. post med. dele verba: (nescio quid spectans). pag. 175. l. 10 fin. post Ἦνιος F. adde: quod et ex Med. citat Gronov. in Notis. pag. 178. ad cap. 109, 25. scribe: Sic margo Steph. Pass. Ask. etc. pag. 181. l. 9 fin. ad cap. 219, 3. post Valla, adde: Ibid. ἰππικόν) Sic Schaeff. ex coniect. ἰππικὸν δὲ edd. ante Schaeff. cum Mssis: pro quo ἰππικὸν δὲ corrigendum recte monuerat Valck. Vide Adnot. ad h. l. pag. 184. l. 8 fin. scribe: [immo Paris. omnes, et F.] pag. 185. cap. 225, 4. ubi ὑπεξέβρυσαν Med. etc. Corrige ὑπεξεβρυσαν Med. et post Paris. A. adde: et sic ed. Wess. cum Gron. Dein, pro ὑπεξεβρυσαν F. scribe ὑπεξεβρυσαν F. pag. 185. l. 6 fin. ubi est p. 499, 24. scribe p. 497, 24.*

LIB. VIII. pag. 9. cap. 15, 6. post Vindob. adde: Ibid. τὰς ναυμαχίας) Commodissime τὰς τῆς ναυμ. Arch. pag. 46, 3. Strabo IV. Corrige: Strabo IX. pag. 55. l. 8 fin. dele ista: Puto autem ἀναστῆν hos debuisse. pag. 70, 4. corrige: „l. 11. ἀντίον) Sic ed. Schaeff. ex emend. Valck. Antea αἰτίον edd. cum mssis.“ pag. 71, 9. ubi est p. 62 seq. corrige p. 261. et 263. pag. 95. post med. ubi tuctur Paris. omnes. Corrige tuentur. pag. 99, 11. Ante L. 13. adde: l. 9. ἰδόμεν)

Ἰλίου Arch. pag. 123. l. 15 fin. ubi Et ἰγύτρο, corrige: Et ἰγύτρο. pag. 135, 13. dele ista verba: quod etiam noster codex F. tuetur. Ibid. l. 11 fin. ubi ἱξάπτης, corrige ἱξπάτης.

In Adnotationibus.

Adnot. ad LIB. I. cap. 58, 7. p. 67. l. 3 fin. pro per *Wesselingium* corrige ad *Wess.*

Ad I. 74, 24. p. 89, 9. post *relinquamus*. adde: *Caeterum conf. Valckenar. ad IV. 70, 1.*

I. 86, 17. p. 101, 2. pro II. 27. corrige II. 28.

Ad I. 179, 11. post *continuas*. adde: Sed, ut apud *Plutarch.* de Pueror. Educ. cap. 9 extr. (aliis II. 7.) *μονόκωλος λόγος* idem est ac *μονωδός* et *ὁ πενίλος*, sic h. l. *μονόκωλα οἰκήματα* dici videntur *domunculæ uniformes, simillimam cunctae frontem praeferentes.*

I. 191, 33. p. 191 med. pro *nona c. 101.* corr. *nona c. 102.*

Adnot. ad LIB. II. cap. 19. p. 234. l. 13 fin. post *πληρώας*. adde: *conf. IV. 181, 21.*

II. 46. p. 263. l. 4 fin. ante *Est praeterea etc.* adde: *In bovino genere τὸ κόλον γένος memoravit Noster IV. 29, 1. ubi vide Wess.*

II. 86. p. 308. l. 7 fin. post *consentaneum est.* adde: *conf. omnino IV. 72, 7 seq.*

Adnot. ad LIB. IV. cap. 128, 6 seqq. p. 287. post *νωμῶν*. *WESS.* haec adde: — *Vallae* latina, paucis mutatis, tenens *Gronovius* locum istum sic converterat: *At ipsorum illis, qui relinquebantur, visum fuit non amplius errare Persas, sed assidue commeatu erepto insidias tendere. Distributis igitur illis, qui copiis Darii frumenta auferrent, quae decreta erant exequiebantur.* Equidem, *Wesselingii* interpretationem sequutus, tamen in dictionis illius significatu, *εἶτα ἀναιρεῖσθαι*, haeseram aliquantisper. Nuperrime mihi *Vir celeberr. Ioh. Henr. Voss*, is cui *Homerum* *Germania* debet germanico ore carmina canentem, per literas significavit, tractari a se in *Notis ad Homericum hymnum in Cererem* hunc *Herodoti* locum; in eoque quum *εἶτα ἀναιρεῖσθαι* (fere ut *Valla* et *Gronov.*) *cibaria auferentes*, et *νωμῶν* (cum eisdem) *distribuere* intelligat, leviter corrupta censere verba ista, *νωμῶντες* — τοῦς *Δαρείου*, nempe in hunc modum refingenda, *νωμῶντες ὡς εἶτα ἀναιρεῖσθαι τοῦ Δαρείου*, hac sententia: *quum Darius distribueret (passim dimitteret)*

homines, qui cibaria auferrent. Iamque ego, perpensis denuo Scriptoris nostri verbis, qualia ex constanti codicum consensu leguntur, reperio, rectissime sententiae summam, quae illis continetur, a doctissimo Viro perceptam esse expositamque. Nempe, non *cibum capientes Persas, sed frumentantes, cibaria avehentes, asportantes*, de improvviso adgredi Scythae statuerant. Quae interpretatio, ut alioqui multo commodior probabiliorque debuit videri, sic verbis, quae hic leguntur, unice consentanea est. Nam *cibum sumere, cibum capere*, graece dicitur *εἶναι αἰψίσθαι*, non *ἀναγίσθαι*: compositum hoc verbum ista notione ignorat graeci sermonis usus: nec opportunus hic locus esse videtur particulae *ἀν*, si diviso verbo cum *Abreschio ἀν αἰψου* legere velles, ea voculae *ἀν* natione, quam et alibi apud Nostrum et III. 119, 12. locum habere vidimus; quae ipsa notio h. l. voce *ἐκτόρου* disertius expressa est. Denique, etiam si simplex verbum hic positum esset, tamen *αἰψίσθαι εἶναι* graece non minus incongrue dictum foret, quam si latine *cibaria* (aut *frumentum*) *capere*, pro *cibum capere* diceres: sunt enim *εἶναι*, *frumentum*, et *cibaria quaelibet, annona, commeatus*, quum apud alios scriptores, tum apud Nostrum V. 34, 5. 65, 4. Sed, quod ad verbum *μεμῶντες* spectat, nec sollicitari illius terminatio, nec distribuendi notio eidem tribui debet. Peraptus huic loco significatus est *observandi*, et abunde firmatus citatis a Wesselingio testimoniis; quibus, si opus esset, adiacere poterat illud *Euripidis*, quod *Schneiderus* in *Lexico crit.* adposuit ex *Phoeniss.* vs. 1262. ed. *Barn.* (1271. ed. *Pors.*) ubi *ἐνέμων* veteres Grammatici *παρετήρουν* et *ἐκτόρουν* interpretantur.

Ad VII. 61, 6. adde Adnotationem: *ὑπὸ δὲ, Φαετρεῶνες ἐπὶ μαντρό*) In latinis posui: *A tergo suspensas habebant pharetras*: quae graecis non satis respondent; id enim graece foret *ἐπισθὲν δὲ* etc. Artius haec cohaerent cum praecedentibus: *ἀντὶ δὲ ἀσπίδων γέβη· ὑπὸ δὲ*, scil. *ὑπὸ τοῖς γέβησιν*. Quare recte *Valla* dederat: *pro clypeis gerra, pharetris subter pendentibus*. Nempe in itinere, de quo hic agitur, gerra a tergo gerebant suspensa, adeoque pharetrae sub gerris erant.